

ครั้งที่ ๗/๒๕๖๐
 วันจันทร์ที่ ๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐

สำนักกรรมการประชุมและชวเลข
 สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

คณะกรรมการตรวจแล้ว วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

สภารับรองในคราวประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ครั้งที่..... วัน.....เดือน..... พ.ศ. ....

สารบัญ

รายงานการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ครั้งที่ ๗/๒๕๖๐

วันจันทร์ที่ ๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐

ณ ตึกรัฐสภา

	หน้า
ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม	๑
๑.๑ เรื่อง นายกษิต ภิรมย์	๒
รองประธานกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ด้านการเมือง มอบหนังสือเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมือง เรื่อง แนวสอนวิชาการรยาในโรงเรียนนายร้อยทหารบก ให้แก่สมาชิก สปท.	
๑.๒ เรื่อง สรุปผลการประชุมของ คณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๕๘	๒
๑.๓ เรื่อง ผลการประชุมของคณะกรรมการ ขับเคลื่อนและเร่งรัดการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล (กขร.)	๒
๑.๔ เรื่อง แนวทางการแก้ไขเพิ่มเติมรายงาน การปฏิรูปตามข้อเสนอแนะของสมาชิก ในการประชุมสภาขับเคลื่อน การปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๖/๒๕๖๐	๒
ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม ไม่มี	๓
ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องที่เสนอใหม่	๔
พิจารณาแนวทางการดำเนินงานขับเคลื่อนวาระ การปฏิรูปที่สำคัญและเร่งด่วน (๒๗ วาระ) ในปี ๒๕๖๐ กลุ่ม “เศรษฐกิจอนาคต” จำนวน ๒ วาระ	

๑. เศรษฐกิจชีวภาพ

๒. เศรษฐกิจดิจิทัล

ผู้อภิปราย

- นายสถิตย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์	๕ ๕๕ ๘๔
- นายปิติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา	๗
- นายทวีศักดิ์ กอนันต์กุล	๒๓ ๕๖
- ศาสตราจารย์ธรรมศักดิ์ พงศ์พิชญามาตย์	๓๓
- นายกษิต ภิรมย์	๓๗
- นายอำพล จินดาวัฒนะ	๔๓
- พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช	๔๙
- นายวันชัย สอนศิริ	๕๕ ๕๙ ๖๐
	๖๒ ๖๓ ๖๔
- นางจุฬารัตน์ นิรัติศยกุล	๕๗
- พลตำรวจโท อำนวน นิมมะโน	๖๕
- นายเพิ่มพงษ์ เชาวลิท	๖๖
- นายชูชัย ศุภวงศ์	๖๙
- นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา	๗๓
- นายสุรินทร์ จิรวินิชย์	๗๗ ๗๘

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

๘๗

รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูป
ประเทศด้านการศึกษา เรื่อง การปฏิรูปการจัดการดูแลพัฒนา
และจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีมาตรฐานและเอกภาพ

ผู้อภิปราย

- นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร	๘๘ ๑๗๓
- พลอากาศเอก วัธน มณีนัย	๙๔
- นางสาวปิยะธิดา ประดิษฐบาตุกา	๙๖ ๑๗๑

	หน้า
- นายสุรินทร์ จีรวชิษฐ์	๑๐๓ ๑๐๘ ๑๗๑
- ศาสตราจารย์ธรรมศักดิ์ พงศ์พิชญามาตย์	๑๐๗ ๑๐๙
- นายต่อพงศ์ เสลานนท์	๑๐๘
- นายกษิต ภิรมย์	๑๑๑ ๑๗๗
- พลเอก พอพล มณีรินทร์	๑๑๖ ๑๑๗
- นายอำพล จินดาวัฒนะ	๑๒๑
- นายเพิ่มพงษ์ เชาวลิตร	๑๒๖
- นายนิกร จำนง	๑๓๑
- นายไพฑูรย์ หลิมวัฒนา	๑๓๖
- นายชาลี เอียดสกุล	๑๓๘
- รองศาสตราจารย์พรพันธุ์ บุญยรัตพันธุ์	๑๔๒
- นายวิทยา แก้วภราดัย	๑๔๖
- นางเบญจวรรณ สร้างนิทร	๑๕๐
- พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม	๑๕๒ ๑๗๘
- นายสถิตย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์	๑๕๗
- นางถวิลวดี บุรีกุล	๑๕๙
- นายชูชัย ศุภวงศ์	๑๖๓
ผลการตรวจสอบองค์ประชุม	๑๗๙
ผลการลงมติ	๑๘๐
ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องที่ค้างพิจารณา ไม่มี	๑๘๒
ระเบียบวาระที่ ๖ เรื่องอื่น ๆ	๑๘๒
การหารือของสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	

ผู้อภิปราย

- นายสุรินทร์ จิรวินิชย์
- นายนิกร จำนง

๑๘๒

๑๘๓

ภาคผนวก

รายชื่อสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ที่มา ลา ขาดในการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ครั้งที่ ๗/๒๕๖๐
วันจันทร์ที่ ๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๐

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๐๐๑	พลโท กมล สุวภาพ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๒	นายกฤษฎา จินะวิจารณ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๓	พลโท กฤษณะ บวรรัตนารักษ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๔	นายกลิ่นท์ สารสิน		✓		
๐๐๕	นายกษิต์เดชชนทัต เสกขุนทด	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๖	นายกษิติศ อาชวคุณ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๗	นายกษิต ภิรมย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๐๘	นางกอบกุล อาภากร ณ อยุธยา		✓		
๐๐๙	นายกอบศักดิ์ ภูตระกูล		✓		
๐๑๐	นายกิตติ กิตติโชควัฒนา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๑	นายกิตติ พิทักษ์นิตินันท์		✓		
๐๑๒	นายเกรียงยศ สุดลาภา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๓	พลเรือเอก ไกรวุธ วัฒนธรรม	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๔	นายขวัญชัย ดวงสถาพร		✓		
๐๑๕	พลอากาศเอก ขวัญชัย เอี่ยมรักษา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๖	นายเข้มชัย ชุตินวงศ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๗	พลโท คณิต แจ่มจันทร์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๑๘	พลอากาศเอก คณิต สุวรรณเนตร		✓		
๐๑๙	พลเอก คณิต อุทิศสาร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๐	นายคณิสสร นาวานุเคราะห์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๑	พลอากาศเอก คราทีพย์ ภูญชร ณ อยุธยา		✓		
๐๒๒	นายคำบุญ สิริสมาน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๓	นายศุภจิต นาครทรรพ		✓		

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๐๒๔	หม่อมราชวงศ์จักรรถ จิตรพงศ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๕	พลเอก จารุเกียรติ ชัยวงษ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๖	นายจินดา วงศ์สวัสดิ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๗	พลเอก จิระ โกมุทพงศ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๘	พลเรือเอก จีรพัฒน์ ปานสกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๒๙	นายจุมพล สุขมัน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๐	นางจุไรรัตน์ จุลจักรวัฒน์		✓		
๐๓๑	พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๒	นายเฉลิมพล ประทีปะวงษ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๓	นายเฉลิมศักดิ์ อปสุวรรณ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๔	พลเรือเอก ชรินทร์ ชุมทรัพย์พันธุ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๕	นายชัย ชิดชอบ		✓		
๐๓๗	นายชาญวิทย์ ผลชีวิน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๘	นายชาติ เอียดสกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๓๙	พลตำรวจเอก ชิดชัย วรรณสถิตย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๐	นายชูชัย ศุภวงศ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๑	นายชูชาติ อินสว่าง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๒	นายชูศักดิ์ เกวี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๓	พลเอก ชูศักดิ์ เมฆสุวรรณ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๔	พลเอก ชูศักดิ์ สันติวรุดมิ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๕	พลเอก ชูศิลป์ คุณาไทย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๖	นายฐาปบุตร ชมเสวี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๗	พลเอก ฐิติวัฒน์ กำลังเอก	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๘	นายณรงค์ สหเมธาพัฒน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๔๙	พลเรือเอก ณรงค์พล ณ บางช้าง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๐	พันตำรวจเอก ณรัชต์ เศวตนันทน์		✓		
๐๕๑	นายณัฐ ชพานนท์		✓		

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๐๕๒	นายดำรงค์ พิเดช	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๓	ศาสตราจารย์ดุสิต เครื่องงาม		✓		
๐๕๔	นายดุสิต ลีลาภัทรพันธุ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๕	พลตำรวจเอก เดชณรงค์ สุทธิชาญบัญชา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๖	นายเดชาภิววัฒน์ ฌ สงขลา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๗	นายตระกูล วินิจฉัยภาค	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๘	พลตำรวจโท ตรีทศ รณฤทธิวิชัย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๕๙	นายต่อพงศ์ เสลานนท์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๐	พลตำรวจเอก ไตรรัตน์ อมาตยกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๑	นางถวิลวดี บุรีกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๒	พลอากาศเอก ทวีเด่นศ อังศุสิงห์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๓	นายทวีศักดิ์ กอนันตกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๔	ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๕	นายธงชัย ลืออดุลย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๖	พลเอก ธงชัย สารระสุข	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๗	พันเอก ธนศักดิ์ มิตรภานนท์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๘	นายธเนศพล ธนบุญวิวัฒน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๖๙	ศาสตราจารย์ธรรมศักดิ์ พงศ์พิชญามาศย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๐	พลเอก ธวัช จารุกุลส	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๑	นายธวัชชัย เทอดเผ่าไทย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๒	นายธวัชชัย พักอังกฤษ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๓	พลเอก ธวัชชัย สมุทรสาคร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๔	นายธานินทร์ ฝะเอม	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๕	พลตำรวจโท ธีรจิตร ฤกษ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๖	พลอากาศเอก ธีระภาพ เสนะวงษ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๗	พลเอก นคร สุขประเสริฐ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๗๘	นางนรรัตน์ พิมเสน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

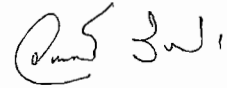
เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๐๗๙	นายนิกร จำนง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๐	นางนินนาท ชลิตานนท์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๑	พลอากาศเอก นิรันดร์ ยิ้มสรวล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๒	นายบวรเวท รุ่งรุจี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๓	นายบัญชา ประมิตตมาภรณ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๔	พลโท บัญชา สิทธิวรยศ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๕	นางเบญจวรรณ สร้างนิทร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๖	พลเรือเอก ประดิษฐ์ ศิริคุปต์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๗	นางประภา เทตระกุล ศรีนวนนิต	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๘	นายประภาศ คงเอียด	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๘๙	นายประมนต์ สุธีวงศ์		✓		
๐๙๐	ร้อยเอก ประยุทธ์ เสาวคนธ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๑	นายประยูร เขียววัฒนา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๒	นายประสิทธิ์ ปทุมารักษ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๓	พลเอก ปราการ ชลยุทธ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๔	นายปรีชา บุตรศรี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๕	พลอากาศเอก ปรีชา ประดับมุข	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๖	นางปัทมา เขียววิศิษฐ์สกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๗	นายปานเทพ กล้าณรงค์ราญ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๘	นางสาวปิยะธิดา ประดิษฐบาฑุกา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๐๙๙	นายปิติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๐	พลอากาศเอก เผด็จ วงษ์ปิ่นแก้ว	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๑	นายพงศ์ศักดิ์ เสมนันต์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๒	นายพนม ศรศิลป์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๓	นายพรชัย ตระกูลวรานนท์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๔	คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๕	นางพรพันธุ์ บุญยรัตพันธุ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๑๐๖	พลเอก พหล สง่าเนตร		✓		
๑๐๗	พลเอก พอพล มณีรินทร์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๘	พลเรือเอก พระจุนด์ ตามประทีป	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๙	พลตำรวจตรี พิสิทธิ์ เปาอินทร์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๐	นายเพิ่มพงษ์ เชาวลิศ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๑	นายไพฑูรย์ หลิมวัฒนา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๒	พลเอก ภิภู โฉมแก้ว	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๓	พลเอก ภูติศ ทัดติยโชติ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๔	พลอากาศเอก มนัส รูปขจร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๕	นายมนู เลียวไพโรจน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๖	นางมิ่งขวัญ วิชยารังสฤษดิ์		✓		
๑๑๗	นางเมธิณี เทพมณี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๘	พันตำรวจตรี ยงยุทธ สารสมบัติ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๙	พลเรือเอก ยุทธนา เกิดด้วยบุญ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๐	พลเอก ยุทธศักดิ์ ศศิประภา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๑	นางรวีวรรณ ภูริเดช	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๒	นายรังสรรค์ ศรีวรศาสตร์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๓	พลเอก รัชกฤต กาญจนวัฒน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๔	พลตำรวจเอก เรืองศักดิ์ จริตเอก	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๕	นายเลิศปัญญา บูรณบัณฑิต	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๖	พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๗	นายเลิศวิโรจน์ โกวัฒนะ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๘	พลตำรวจเอก วรพงษ์ ชิวปรีชา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๙	นายวรรณธรรม กาญจนสุวรรณ		✓		
๑๓๐	พลเอก วรวิทย์ พรรณสมัย		✓		
๑๓๑	นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๒	พลโท วรวิทย์ บุญญะสิทธิ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๑๓๓	นางสาววัลย์รัตน์ ศรีอรุณ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๔	พลเอก วัฒนา สรรพานิช	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๕	พลอากาศเอก วัธน มณีนัย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๖	นายวันชัย ศักดิ์อุดมไชย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๗	นายวันชัย สอนศิริ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๘	นายวัลลภ พริ้งพวงษ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๙	พลเอก วิชิต ยาทิพย์		✓		
๑๔๐	นายวิเชียร ขวลิต	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๑	พลเอก วิเชียร ศิริสุนทร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๒	นายวิทยา แก้วภราดัย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๓	นายวินัย ตะห์ลัน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๔	นายวิบูลย์ สงวนพงศ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๖	นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๗	นายวิวรรธน์ แสงสุริยะฉัตร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๘	พลเอก วุฒินันท์ ลีลายุทธ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๙	นายไวภูมย์ ทองอร่าม		✓		
๑๕๐	พลตำรวจเอก ศรีวราห์ รังสิพราหมณกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๑	นายศานิตย์ นาคสุขศรี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๒	นายศิริชัย ไม้งาม	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๓	นายสถิตย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๔	พลเรือเอก สกักรพันธุ์ เกยานนท์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๖	นายสมชัย เจริญชัยฤทธิ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๗	นายสมชัย ฤชุพันธุ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๘	นายสมชาย พุฒิกัลป์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๙	พลโท สมชาย ลีนประเสริฐ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๐	นายสมเดช นิลพันธุ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๑	นายสมพงษ์ สระกวี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

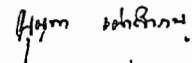
เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๑๖๒	นางสร้อยทิพย์ ไตรสุทธิ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๓	พลเอก สรวาภูมิ ชลอมอยู่	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๕	นายสังคีต พิริยะรังสรรค์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๖	นายสันตศักดิ์ จรุงญู งามพิเชษฐ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๗	พลตรี สิริวัตร นาคทอง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๘	นายสุชน ชาลีเครือ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๙	พันเอก สุชาติ จันทร์โชติกุล		✓		
๑๗๐	นายสุนชัย คำคุณเศรษฐ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๑	นายสุรชัย ดนัยตั้งตระกูล		✓		
๑๗๒	พลเอก สุรเดช เพ็องเจริญ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๓	นายสุรินทร์ จิรวินิชกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๔	พลเรือเอก สุรินทร์ เรืองอารมณ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๕	นายสุวัฒน์ จิราพันธ์		✓		
๑๗๖	พลตำรวจเอก สุวิระ ทรงเมตตา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๗	นายเสรี สุวรรณภานนท์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๘	นายเสรี อติภัทระ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๙	นายอโณทัย ฤทธิปัญญาวงศ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๐	พลอากาศเอก อนาวิน ภิรมย์รัตน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๑	พลเรือเอก อนุทัย รัตตะรังสี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๒	นายอนุสร จิรพงศ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๓	นายอนุสิษฐ คุณากร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๔	นายอภิชาติ จงสกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๕	พลเอก อภิชาติ เพ็ญกิตติ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๖	นายอภิรักษ์ ชื่อธานวงศ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๗	พลเรือเอก อภิวัฒน์ ศรีวรรณะ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๘	นางอรมน ทรัพย์ทวีธรรม	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๙	นายอรุณ จิรขวาลา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๑๙๐	นายอลงกรณ์ พลบุตร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๑	ศาสตราจารย์อัครา ศานติศาสน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๒	นายอักรินทร์ เลิศกิจชัยศิริ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๓	นายอับดุลฮาติม มินซาร์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๔	พลตำรวจเอก อิศวิน ขวัญเมือง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๕	พลตำรวจโท อาจิณ โชติวงศ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๗	พลตำรวจโท อำนวย นิยมะโน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๘	นายอำพล จินดาวัฒน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๙	นายอุทัย เลาหวิเชียร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๐๐	พลเอก เอกชัย จันทร์ศรี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
รวม ๑๙๕		๑๗๒	๒๓	-	

นางสาววรรณภัสสร รุจิกุลศิริ

ตำแหน่ง นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ

นางบุญพา เผ่าสำราญ

ตำแหน่ง ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานทะเบียนประวัติและสถิติ

รายงานการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ครั้งที่ ๗/๒๕๖๐

วันจันทร์ที่ ๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐

ณ ตึกรัฐสภา

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๓๔ นาฬิกา

จำนวนสมาชิกที่มาประชุมทั้งหมดที่ลงชื่อไว้เมื่อเลิกประชุม ๑๗๒ คน

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :
สวัสดีครับ เรียนท่านสมาชิก ขณะนี้มีสมาชิกลงชื่อมาประชุมจำนวน ๑๐๑ ท่าน
ครบองค์ประชุมแล้ว ผมขอเปิดการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เพื่อดำเนินการ
ประชุมตามระเบียบวาระนะครับ

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม ซึ่งไม่ปรากฏ
ในระเบียบวาระ จำนวน ๔ เรื่องด้วยกัน

เรื่องแรก เป็นเรื่องที่ท่านกษิต ภิรมย์ ในฐานะรองประธานกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง คนที่หนึ่ง แทนประธานกรรมการ ได้มอบหนังสือเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมือง เรื่อง แนวสอนวิชาจรรยาในโรงเรียนนายร้อยทหารบก ซึ่งตีพิมพ์ใน พ.ศ. ๒๕๘๑ ซึ่งหนังสือเล่มนี้โรงเรียนทหารใช้มาตั้งแต่ปี ๒๕๘๑ แล้ว ซึ่งก็ตรงกับที่ผมยึดมั่นเสมอมาในเรื่องคุณธรรมจริยธรรม ตลอดชีวิตผมได้ยึดมั่นในความถูกต้อง ความเป็นธรรม และผลประโยชน์ส่วนรวมเสมอมาจนกระทั่งบัดนี้ หวังว่าท่านสมาชิก สปท. ได้รับแจกทุกคนแล้ว ก็มีประโยชน์ขอแนะนำให้ท่านอ่านด้วย

เรื่องที่ ๒ สรุปผลการประชุมของคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ด้วยในคราวประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๕๘ วันพฤหัสบดีที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๐ ที่ประชุมได้มีมติให้นำสรุปผลการประชุมของคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ แจ่งต่อที่ประชุมเพื่อทราบ

เรื่องที่ ๓ รับทราบผลการประชุมของคณะกรรมการขับเคลื่อนและเร่งรัดการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล หรือ กขร. ด้วยคณะกรรมการขับเคลื่อนและเร่งรัดการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล ได้มีการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๐ วันศุกร์ที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๐ ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล ซึ่งผมเห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญ เห็นควรแจ้งให้ท่านสมาชิกเพื่อรับทราบ รายละเอียดของทั้ง ๒ เรื่องดังกล่าวปรากฏตามเอกสารที่เจ้าหน้าที่ได้จัดวางไว้ประจำที่นั่งของสมาชิกทุกท่านแล้ว

เรื่องที่ ๔ รับทราบแนวทางการแก้ไขเพิ่มเติมรายงานการปฏิรูปตามข้อเสนอแนะของสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ตามที่ได้มีสมาชิกขอหารือเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขเพิ่มเติมรายงานการปฏิรูปตามข้อเสนอแนะของสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศในคราวประชุม ครั้งที่ ๖/๒๕๖๐ วันจันทร์ที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๐ นั้น ในข้อหารือของท่านสมาชิกดังกล่าว ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๕๘/๒๕๖๐ วันพฤหัสบดีที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๐ ได้พิจารณาแล้วเห็นควรให้ดำเนินการดังนี้

ประการที่ ๑ กรณีสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศมีมติเห็นชอบกับรายงานของคณะกรรมการธิการ และให้คณะกรรมการนำรายงานกลับไปปรับปรุงแก้ไขนั้น คณะกรรมการธิการจะแก้ไขปรับปรุงตามที่เห็นสมควร

ประการที่ ๒ คณะกรรมการธิการจะเสนอรายงานที่ได้ปรับปรุงแล้ว พร้อมข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ให้ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศนำเสนอต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการต่อไป จึงขอแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

(ที่ประชุมรับทราบ)

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :
ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม ไม่มี

ก่อนการพิจารณาระเบียบวาระต่อไปนั้น ผมขอปรึกษาที่ประชุมเพื่อนำระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องที่เสนอใหม่ คือการพิจารณาแนวทางการดำเนินงานขับเคลื่อนการปฏิรูปที่สำคัญและเร่งด่วน ๒๗ วาระ ในปี ๒๕๖๐ กลุ่มเศรษฐกิจอนาคต ขึ้นมาพิจารณาก่อน ซึ่งผมเห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญเร่งด่วนควรรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากสมาชิก จะมีสมาชิกท่านใดเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :
ถ้าไม่มี ถือว่าที่ประชุมเห็นชอบตามนี้นะครับ

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องที่เสนอใหม่ พิจารณาแนวทางการดำเนินงานขับเคลื่อนการปฏิรูปที่สำคัญและเร่งด่วน ๒๗ วาระ ในปี ๒๕๖๐ กลุ่มเศรษฐกิจอนาคต จำนวน ๒ วาระ ๑. เศรษฐกิจชีวภาพ ๒. เศรษฐกิจดิจิทัล

ตามที่ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๕๖ วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๐ ได้พิจารณาแนวทางการดำเนินงานขับเคลื่อนการปฏิรูปวาระที่สำคัญเร่งด่วน ๒๗ วาระ ปี ๒๕๖๐ ของแต่ละคณะกรรมการแล้วนั้น ที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบให้สภาพิจารณาและรับทราบถึงความก้าวหน้า อุปสรรค ปัญหา แนวทางแก้ไข และแนวทางการดำเนินงานการปฏิรูปของแต่ละด้าน สำหรับในวันนี้จะเป็นการพิจารณาแนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ด้านเศรษฐกิจ กลุ่มเศรษฐกิจอนาคต จำนวน ๒ วาระ ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศดังกล่าว ผมจะให้คณะกรรมการแถลงแนวทางการดำเนินงานจนครบทั้ง ๒ วาระตามลำดับ จากนั้นจะให้ท่านสมาชิกอภิปรายแสดงความคิดเห็น

วาระการปฏิรูปที่สำคัญและเร่งด่วน
(๒๗ วาระ) ในปี ๒๕๖๐
คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านเศรษฐกิจ
สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

เรื่อง “เศรษฐกิจอนาคต”
(เศรษฐกิจชีวภาพ)

สารบัญ

วาระการปฏิรูปที่สำคัญและเร่งด่วน (๒๗ วาระ) ในปี ๒๕๖๐ ของ คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ เรื่อง “เศรษฐกิจอนาคต”

เศรษฐกิจชีวภาพ	๑
(การปฏิรูปเศรษฐกิจชีวภาพ (Bio Economy))	
๑. หลักการและเหตุผล	๑
๒. ข้อเสนอการปฏิรูปเศรษฐกิจชีวภาพ	๓
๓. ความคืบหน้า	๔
๔. ปัญหา/อุปสรรคในการขับเคลื่อน	๕
๕. ข้อเสนอแนะในการขับเคลื่อนเร่งด่วนภายใน ๑ ปี	๖
ภาคผนวก	

.....

เศรษฐกิจชีวภาพ (การปฏิรูปเศรษฐกิจชีวภาพ (Bio economy))

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ ความสำคัญ

เศรษฐกิจชีวภาพ (Bio Economy) หมายถึง การใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเป็นฐานในการเพิ่มมูลค่าให้กับความหลากหลายทางชีวภาพ และผลผลิตทางการเกษตรซึ่งเป็นจุดแข็งและเป็นทุนพื้นฐานสำคัญของประเทศไทยทำให้เกิดการปฏิรูปการพัฒนาเศรษฐกิจที่เปลี่ยนจากการรับจ้างผลิตด้วยฐานเกษตรกรรมแบบดั้งเดิมและฐานทรัพยากรชีวภาพอย่างสิ้นเปลืองและไม่มีประสิทธิภาพ เป็นการพัฒนาเศรษฐกิจฐานนวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพด้านการผลิต พัฒนาต่อยอดเพื่อเพิ่มมูลค่าของผลผลิตทางการเกษตรและความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

คณะกรรมการนักธุรกิจเพื่อสิ่งแวดล้อมโลก (World Business Council for Sustainable Development: WBCSD) ได้รวบรวมความเห็นจากบริษัทชั้นนำของโลกกว่า ๒๐๐ บริษัท ใน ๒๒ อุตสาหกรรมจาก ๓๖ ประเทศทั่วโลก เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ของโลกในปี ๒๐๕๐ ด้านการพัฒนาธุรกิจที่ยั่งยืนไว้ว่า “ประชากรโลก ๙,๐๐๐ ล้านคน ในปี ๒๐๕๐ จะต้องมีชีวิตที่ดี ภายใต้ทรัพยากรของโลกที่มีอย่างจำกัด โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพใน ๕ ด้าน คือ (๑) ด้านเศรษฐกิจ (Economy) จะต้องมีความรู้และความตระหนักถึงต้นทุนจากการปล่อยคาร์บอน น้ำ และระบบนิเวศต่าง ๆ (๒) ด้านการเกษตร (Agriculture) จะต้องเพิ่มผลผลิตเป็นสองเท่าจากการใช้ประโยชน์จากที่ดินและการใช้น้ำ (๓) ด้านป่าไม้ (Forests) จะต้องหยุดการตัดไม้ทำลายป่าและเพิ่มพื้นที่ป่าเพื่อดูดซับคาร์บอนเพิ่มเป็น ๒ เท่า จากพื้นที่ในปี ๒๐๑๐ (๔) พลังงานและกำลังงาน (Energy and Power) จะต้องมีการลดการปล่อยคาร์บอนลง ๕๐ เปอร์เซ็นต์ทั่วโลก เมื่อเทียบกับปี ๒๐๐๕ และ (๕) วัสดุ (Materials) เพิ่มประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการใช้วัสดุ ๔-๑๐ เท่า เมื่อเทียบกับทรัพยากรและวัสดุที่ใช้ในปี ๒๐๐๐”^๑

เมื่อพิจารณาบริบทประเทศไทยพบว่า ไทยเป็นประเทศที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ที่มีความหนาแน่นด้านความหลากหลายทางชีวภาพ (biodiversity hotspot) สูงสุดเป็นอันดับ ๘ ของโลก (คิดเป็น ๑๐% ของโลก) โดยไทยมีสิ่งมีชีวิตสำคัญด้านความหลากหลายทางชีวภาพทั้งพืช สัตว์ และ จุลินทรีย์ ซึ่งส่วนหนึ่งไม่สามารถค้นพบจากแหล่งอื่นของโลก อาทิ พืชกว่า ๕๒% ค้นพบได้เฉพาะในไทย เป็นต้น นอกจากนี้ ประเทศไทยมีบุคลากรที่มีความสามารถด้านวิทยาศาสตร์ชีวภาพ (Life Science) จำนวนมาก โดยมีนักวิจัยในสาขานี้รวม ๓๑,๒๙๘ คน (หรือคิดเป็น ๑๘% ของนักวิจัยทั้งหมดของประเทศ) ในจำนวนนี้ ๘๕% อยู่ในหน่วยงานของรัฐและสถาบันการศึกษา รวมทั้งมีองค์กรที่ดำเนินการทั้งด้านการส่งเสริม การสนับสนุน การวิจัยทางการเกษตรและทางชีวภาพจำนวนมาก ทั้งในสถาบันอุดมศึกษา สถาบันวิจัยของรัฐ และภาคชุมชน ชนบท เนื่องจากภาคการเกษตร เป็นภาคส่วนที่มีบทบาทสำคัญต่อประเทศไทยมาช้านาน โดยในปี ๒๕๕๙ สินค้าเกษตรที่ประเทศไทยมีมูลค่าการส่งออกติด ๕ อันดับแรกของโลก ได้แก่ มันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์ (อันดับ ๑) ข้าวและผลิตภัณฑ์ (อันดับ ๒) น้ำตาลและผลิตภัณฑ์ (อันดับ ๒) และยางพาราและผลิตภัณฑ์ยาง (อันดับ ๕) ประเด็นเหล่านี้ นับเป็นทรัพยากรชีวภาพที่เป็นทุนพื้นฐานและจุดแข็งสำคัญต่อการปฏิรูปเศรษฐกิจชีวภาพที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนา

^๑ WBDSC (2010). Vision 2050 : The new agenda for Business

ประเทศในภาพรวมอย่างสูงมาก อันเป็นการยกระดับเศรษฐกิจฐานราก เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และลดความเหลื่อมล้ำของประเทศไทยในอนาคต

เมื่อศึกษาบทเรียนที่ดีในการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพในต่างประเทศ พบว่า สหรัฐอเมริกา เน้นการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพด้านการใช้นวัตกรรมเพื่อผลิตสินค้าและบริการในการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ (GDP) สหภาพยุโรป มุ่งเน้นการใช้นวัตกรรมเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนควบคู่กับการอนุรักษ์ และเกาหลีใต้ให้ความสำคัญกับการพัฒนานวัตกรรม โดยเน้นสินค้ามูลค่าสูงด้านเครื่องสำอาง ยา และสมุนไพร ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า การพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพจำเป็นต้องใช้องค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์และสร้างความยั่งยืนในระยะยาวของประเทศอย่างมาก

ตัวอย่างของกระแสเทคโนโลยีชีวภาพที่เปลี่ยนโลก (Biotechnology Disruption) สำหรับประเทศไทย เช่น **ข้าว** เป็นพืชแรกที่ไทยนำเทคโนโลยีชีวภาพมาใช้เป็นเครื่องมือในการปรับปรุงพันธุ์ใหม่โดยใช้เวลาเพียง ๔-๕ ปี จากเดิมใช้เวลา ๑๐-๑๒ ปี ซึ่งเป็นโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ได้รับทุนพระราชทานในการลงทุนพัฒนาเทคโนโลยีจีโนมข้าวของประเทศไทยเมื่อปี ๒๕๔๒ โดยไทยได้เข้าร่วมในโครงการวิจัยจีโนมข้าวนานาชาติกับนักวิจัย ๙ ประเทศ ผลการวิจัยดังกล่าวนำมาสู่การสร้างแผนที่โครโมโซมและพัฒนาดีเอ็นเอ (DNA) ที่เป็นเครื่องหมายบ่งชี้ตำแหน่งของยีนลักษณะดีที่เป็นพื้นฐานในการปรับปรุงพันธุ์ข้าวหอมในปัจจุบันที่ช่วยต้านทานเพลี้ยกระโดด โรคขอบใบแห้ง และทนน้ำท่วม และให้ผลผลิตสูงกว่าข้าวหอมแบบดั้งเดิม ทำให้เกษตรกรที่มีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๗๗๐ บาท/ไร่ และสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจได้ประมาณ ๑๘๐,๐๐๐-๒๐๐,๐๐๐ ล้านบาท/ปี นอกจากนี้ กรณีพันธุ์ข้าวเหนียว ซึ่งมีมูลค่าการบริโภคภายในประเทศไม่น้อยกว่า ๘๐,๐๐๐ ล้านบาท แต่พบปัญหาโรคไหม้ จึงได้มีการพัฒนาพันธุ์ข้าวเหนียวที่มีคุณสมบัติต้านทานโรคไหม้ ทำให้เกษตรกรลดค่าใช้จ่ายของสารเคมีในการกำจัดศัตรูพืชและการปลูกใหม่ในกรณีที่โรคเข้าทำลายในระยะต้นกล้าคิดเป็นมูลค่าไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ บาท/ไร่ หรือข้าวไรซ์เบอร์รี่ที่คุณค่าทางโภชนาการสูงและมีแนวโน้มเติบโตขึ้นอย่างสูงมากจากกระแสรักษาสุขภาพ ทำให้เกษตรกรได้ผลผลิตที่มีมูลค่าสูงกว่าข้าวหอมมะลิไม่น้อยกว่า ๕,๐๐ บาท/ตัน เป็นต้น

ในเชิงนโยบายระดับประเทศของไทยได้ให้ความสำคัญกับเศรษฐกิจชีวภาพตั้งแต่กฎหมายแม่บทของชาติ โดย (ร่าง) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช .... หมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ มาตรา ๕๗ (๒) ระบุว่า “รัฐต้องอนุรักษ์ คุ้มครอง บำรุงรักษา พื้นฟู บริหารจัดการ และใช้หรือจัดให้มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ ให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน โดยต้องให้ประชาชนและชุมชนในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมดำเนินการและได้รับประโยชน์จากการดำเนินการดังกล่าวด้วยตามที่กฎหมายบัญญัติ” และหมวด ๖ แนวนโยบายแห่งรัฐ มาตรา ๗๓ ระบุว่า “รัฐพึงจัดให้มีมาตรการหรือกลไกที่ช่วยให้เกษตรกรประกอบเกษตรกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้ผลผลิตที่มีปริมาณและคุณภาพสูง มีความปลอดภัย โดยใช้ต้นทุนต่ำ และสามารถแข่งขันในตลาดได้ และพึงช่วยเหลือเกษตรกรผู้ยากไร้ให้มีที่ทำกินโดยการปฏิรูปที่ดินหรือวิธีอื่นใด” นอกจากนี้ การพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ข้อ ๒ เรื่อง สร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจรายสาขา : ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร อุตสาหกรรม บริการ และการค้าการลงทุนโดยกำหนดวัตถุประสงค์สำคัญ คือ “เพื่อส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพให้เป็นฐานรายได้ใหม่ที่สำคัญ พัฒนาระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงและมีการปรับตัวให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศเพื่อให้ฐานการผลิตภาคเกษตรและรายได้เกษตรกรมีความมั่นคง” รวมทั้ง ๑๐ อุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศที่รัฐบาลกำหนดได้สะท้อนให้เห็นว่า การปฏิรูปเศรษฐกิจชีวภาพเป็นส่วนสำคัญที่จำเป็นต้องมีการขับเคลื่อนอย่างเร่งด่วน

โดยมีความเกี่ยวเนื่องใน ๕ อุตสาหกรรมเป้าหมาย ได้แก่ อุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร อุตสาหกรรมท่องเที่ยว กลุ่มรายได้ดีและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ อุตสาหกรรมการเกษตร เทคโนโลยีชีวภาพ และอุตสาหกรรมการแปรรูปอาหาร ในการนี้ คณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินตามกรอบ การปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (ป.ย.ป.) จึงได้จัดให้ “เศรษฐกิจชีวภาพ” เป็นหนึ่งในวาระสำคัญที่ต้องมีการปฏิรูปเร่งด่วนใน ๒๗ วาระตามแผนที่นำทางที่กำหนดไว้

ด้วยเหตุนี้ คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ สภาขับเคลื่อนการปฏิรูป ประเทศ จึงได้เสนอแนวทางการปฏิรูปเศรษฐกิจชีวภาพในด้านนโยบาย มาตรการ กลไก แผนงาน/โครงการ และ ประเด็นเชิงกฎหมายที่จำเป็นต้องเร่งรัดดำเนินการ เพื่อให้มีการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากร ชีวภาพอย่างยั่งยืนและเป็นธรรม โดยพิจารณาองค์ประกอบด้านความหลากหลายทางชีวภาพ เทคโนโลยีและ นวัตกรรม และการบริหารจัดการ เพื่อนำไปสู่การสร้างความมั่นคงทางอาหาร สุขภาพ และพลังงาน อันส่งผลต่อ การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทั้งในด้านการใช้ภายในประเทศและการส่งออกสินค้าที่ช่วยสร้างความมั่ง คั่งให้กับเศรษฐกิจของประเทศ รวมทั้งเป็นกลไกในการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก ส่งเสริมให้เกิดการเข้าถึงและ แบ่งปันผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม และการใช้ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างชาญฉลาดด้วยการใช้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจอนาคตสู่ความยั่งยืนต่อไป

๑.๒ ขั้นตอนการปฏิรูป

- **๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙** คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ นำเสนอ รายงานการปฏิรูปเศรษฐกิจชีวภาพ ต่อสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) และ สปท. เห็นชอบรายงาน ดังกล่าว ซึ่งเสนอให้ระยะที่ ๑ ประกาศให้เศรษฐกิจชีวภาพเป็นวาระแห่งชาติ และมีกลไกขับเคลื่อนการปฏิรูป โดยการจัดตั้งคณะกรรมการระดับประเทศที่เป็นความร่วมมือจากทุกภาคส่วนเพื่อขับเคลื่อนการปฏิรูปเศรษฐกิจ ชีวภาพ และระยะต่อไปให้มีกลไกการกระจายความรู้ด้านนวัตกรรมถ่ายทอดสู่เกษตรกร ชุมชน ชนบท รวมทั้ง จัดทำคลังหรือธนาคารเก็บรักษาชีวพันธุของประเทศ (National Biobank) ที่ได้มาตรฐาน ตลอดจนสนับสนุน การลงทุนการวิจัยและใช้ประโยชน์เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพอย่างยั่งยืนให้มี รายได้จากผลิตภัณฑ์ชีวภาพเพิ่มจาก ๒% ในปี ๒๕๕๗ เป็น ๑๐% ของ GDP ภายในปี ๒๕๗๙

- **๒๔ มีนาคม ๒๕๕๙** ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ นำส่งรายงานต่อคณะรัฐมนตรี

- **๒๐ เมษายน ๒๕๕๙** นำเสนอรายงาน “การปฏิรูปเศรษฐกิจชีวภาพ” ต่อคณะกรรมการ ประสานงานร่วม ๓ ฝ่าย (คณะรัฐมนตรี สภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) ครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๙ ซึ่งมีมติเห็นชอบแผนปฏิรูปดังกล่าว และประธานคณะกรรมการประสานงานร่วม ๓ ฝ่าย นำผลการประชุมรายงานต่อนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒. ข้อเสนอการปฏิรูปเศรษฐกิจชีวภาพ

๒.๑ การสร้างกลไกการขับเคลื่อนการปฏิรูปเศรษฐกิจชีวภาพ

เพื่อให้มีองค์กรกลางในการขับเคลื่อนการปฏิรูปเศรษฐกิจชีวภาพ โดยแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อน การปฏิรูปเศรษฐกิจชีวภาพที่มีรองนายกรัฐมนตรีเป็นประธานและมีองค์ประกอบที่มีความคล่องตัวและมีดุลย ภาพ เพื่อทำหน้าที่จัดทำแผนยุทธศาสตร์เศรษฐกิจชีวภาพของประเทศ กำหนดประเภทของแผนงาน มาตรการ ที่มีความสำคัญและจำเป็นเร่งด่วน ผลักดันให้เกิดระบบการสนับสนุนและการประสานเชื่อมโยงระหว่าง หน่วยงานขับเคลื่อนที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมให้มีกลไกกระจายความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีถ่ายทอด

สู่เกษตรกร ชุมชน ธุรกิจชุมชน และวิสาหกิจขนาดเล็กรวมทั้งการจัดการทรัพยากรสัตว์ป่าและผลประโยชน์ การต่อยอดเชิงพาณิชย์อย่างเป็นธรรม

๒.๒ การพัฒนาฐานข้อมูลกลางด้านเศรษฐกิจชีวภาพของประเทศ และจัดตั้งธนาคารเก็บรักษา ทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศ (National Biodiversity Bank)

เพื่อให้มีคลังข้อมูลกลางระดับประเทศ และธนาคารเก็บรักษาทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพ ของประเทศ (National Biodiversity Bank) ที่ได้มาตรฐาน รวมถึงการจัดทำระบบบัญชีรายการทรัพยากร พันธุ์กรรม พร้อมจัดให้มีฐานข้อมูลกลางด้านเศรษฐกิจชีวภาพระดับประเทศที่เรียกดูได้จากจุดเดียว

๒.๓ การปรับปรุง/แก้ไข/เพิ่มเติมนโยบายและกฎหมายรองรับการขับเคลื่อนเศรษฐกิจชีวภาพ

เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการตรากฎหมาย กฎ ระเบียบใหม่ หรือแก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบเดิม ที่เป็นอุปสรรคต่อการขับเคลื่อนแผนงาน โครงการในการปฏิรูปเศรษฐกิจชีวภาพรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจ อนาคตของประเทศ

๓. ความคืบหน้า

- **กลาง ปี ๒๕๕๙** สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน) ริเริ่มจัดทำรายการ ข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพที่สำคัญทางเศรษฐกิจ รวมทั้งเริ่มรูปแบบเครือข่ายธนาคารความหลากหลาย ทางชีวภาพระดับชุมชน (Community Biodiversity Bank) โดยริเริ่มไปแล้ว ๑ แห่ง
- **กลาง ปี ๒๕๕๙** สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ดำเนินจัดทำต้นทุน ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมของภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และพลังงาน ตลอดจนห่วงโซ่มูลค่าของเศรษฐกิจ ชีวภาพของประเทศราว ๕๐๐ รายการ
- **๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๙** แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (ปี ๒๕๖๐-๒๕๖๔) บรรจุการส่งเสริมเศรษฐกิจชีวภาพ เป็นหนึ่งในวัตถุประสงค์ของแผนฯ ข้อ ๒ เรื่อง สร้างความเข้มแข็งให้กับ เศรษฐกิจรายสาขา:ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร อุตสาหกรรม บริการ และการค้า การลงทุน
- **๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐** คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ นำเสนอ รายงาน เรื่อง “การปฏิรูประบบนิเวศและการลงทุนในเศรษฐกิจกระแสใหม่” ต่อสภาขับเคลื่อนการปฏิรูป ประเทศ (สปท.) และ สปท. มีมติเห็นชอบต่อรายงานดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว โดยประเด็นการปฏิรูประบบนิเวศ และการลงทุนในเศรษฐกิจชีวภาพ เป็นประเด็นหลักสำคัญประการหนึ่งที่เสนอให้ต้องมีการปฏิรูปนวัตกรรมที่มี ความจำเป็นและ/หรือใช้ระยะเวลานาน และการปฏิรูปการเกษตรและชุมชนชนบทซึ่งจำเป็นต้องมีการกำหนด ประเภทของนวัตกรรม ซึ่งส่วนใหญ่เน้นการปฏิรูปด้านเศรษฐกิจชีวภาพ
- **๒๐ มีนาคม ๒๕๖๐** คณะอนุกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปเศรษฐกิจกระแสใหม่ ภายใต้ คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ ได้มีมติเห็นชอบให้ยกประเด็นของข้อเสนอการปฏิรูป เศรษฐกิจชีวภาพ ที่กำหนดให้มีคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปเศรษฐกิจชีวภาพ โดยออกเป็นระเบียบสำนัก นายกรัฐมนตรีว่าด้วยว่าด้วยการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพของประเทศพ.ศ. ๒๕๖๐
- **๒๔ มีนาคม ๒๕๖๐** การหารือร่วมกับประชาคมชีวภาพ เพื่อกำหนดกิจกรรมหลักเพื่อ การขับเคลื่อนเศรษฐกิจชีวภาพร่วมกัน

๔. ปัญหา/อุปสรรคในการขับเคลื่อน

๔.๑ ไม่มีองค์กรหลักที่บริหารจัดการ

ปัจจุบัน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจชีวภาพมีเป็นจำนวนมาก ทั้งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงมหาดไทย ชุมชน ท้องถิ่น ฯลฯ อย่างไรก็ตาม ยังไม่มีองค์กรหลักที่ทำหน้าที่บริหารจัดการกลาง ทำให้เกิดการทำงานที่ซ้ำซ้อนกันค่อนข้างมาก และขาดการบูรณาการที่มีเอกภาพ

ตารางที่ ๑ หน่วยงานวิจัยและนวัตกรรมในประเทศไทย

กลุ่มภารกิจด้านชีวภาพ	ต้นน้ำ	กลางน้ำ (เทคโนโลยี/นวัตกรรมขั้นต้น)	ปลายน้ำ (ใช้เทคโนโลยี/นวัตกรรมสูง)
สินค้าเกษตร อาหาร	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, มหาวิทยาลัย	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, มหาวิทยาลัย	กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, มหาวิทยาลัย
สมุนไพร	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กระทรวงสาธารณสุข, กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, มหาวิทยาลัย
สารสกัด ชีวภัณฑ์ เอนไซม์ โพรไบโอติก	กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, มหาวิทยาลัย		กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, มหาวิทยาลัย
วัคซีนสัตว์	กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, มหาวิทยาลัย	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, มหาวิทยาลัย
ตรวจวินิจฉัย	กระทรวงสาธารณสุข, กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, มหาวิทยาลัย		กระทรวงสาธารณสุข, กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, มหาวิทยาลัย
วัคซีนมนุษย์	กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, มหาวิทยาลัย		กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, มหาวิทยาลัย
ยา	กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, มหาวิทยาลัย		
พลังงาน	กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, มหาวิทยาลัย	กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, มหาวิทยาลัย	
พลาสติกชีวภาพ		กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, มหาวิทยาลัย	

ที่มา : คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปด้านเศรษฐกิจ. ๒๕๖๐

๔.๒ ไม่ทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ

การดำเนินงานเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพนั้น เป็นไปอย่างกระจัดกระจาย ต่างคนต่างทำในทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านการจัดทำฐานข้อมูล การศึกษาวิจัย พัฒนาพันธุ์พืช สัตว์ และสิ่งมีชีวิตที่เกี่ยวข้อง ทำให้สูญเสียงบประมาณในการดำเนินงาน อีกทั้งผลลัพธ์ไม่สามารถสร้างผลกระทบเชิงเศรษฐกิจที่เห็นได้อย่างรูปธรรม

๔.๓ ขาดการกำหนดเป้าหมายและนโยบายในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจชีวภาพระดับชาติที่มีประสิทธิภาพ

เศรษฐกิจชีวภาพ ได้รับการบรรจุเป็นหนึ่งในวัตถุประสงค์สำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ และถูกบรรจุเป็นหนึ่งใน ๒๗ วาระการปฏิรูปที่สำคัญและเร่งด่วนของคณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินตามกรอบการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (ป.ย.ป.) แต่ในเชิงนโยบายนั้น ยังขาดแผนพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพของประเทศ รวมทั้งไม่มีการกำหนดแผนงาน/โครงการประเภทของเรื่องที่สำคัญและจำเป็นเร่งด่วน รวมทั้งขาดการศึกษาประเด็นปัญหา อุปสรรคของกฎหมาย กฎ ระเบียบที่จำเป็นต้องแก้ไขเพื่อให้การขับเคลื่อนเศรษฐกิจชีวภาพของประเทศบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

๕. ข้อเสนอแนะในการขับเคลื่อนเร่งด่วนภายใน ๑ ปี

๕.๑ จัดตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปเศรษฐกิจชีวภาพ โดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อเป็นกลไกขับเคลื่อนการปฏิรูปเศรษฐกิจชีวภาพ

๕.๒ ให้มีฐานข้อมูลกลางด้านเศรษฐกิจชีวภาพระดับประเทศ และให้มีธนาคารความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติ (National Biodiversity Bank) โดยยกระดับโครงการแม่บทจัดทำรายการทรัพยากรพันธุกรรมที่ทรงคุณค่าเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจเป็นโครงการธนาคารความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติ

๕.๓ แก้ไข/เพิ่มเติมกฎหมาย รองรับการขับเคลื่อนการปฏิรูปเศรษฐกิจชีวภาพ โดยเสนอขอแก้ไข ๒ ฉบับ คือ

๑) แก้ไข พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ(องค์การมหาชน) เพื่อให้เกิดความครอบคลุมในการเป็นหน่วยประสาน เชื่อมโยง อำนวยความสะดวกด้านเศรษฐกิจชีวภาพในระดับประเทศได้ โดยยังคงมุ่งเน้นการส่งเสริมและสนับสนุนความหลากหลายทางชีวภาพของสิ่งมีชีวิตระดับต้นน้ำ

๒) เร่งผ่าน (ร่าง) พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและเพิ่มขีดความสามารถทางการค้า (องค์การมหาชน) เพื่อเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่จัดทำระบบบัญชีต้นทุนทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมของภาคเกษตรกรรม ป่าไม้ และประมง ที่ใช้ในการผลิตเพื่อการค้า การแข่งขัน และการพัฒนาอย่างยั่งยืน

๕.๔ กำหนดประเภทนวัตกรรมที่ต้องใช้เวลาทำนาน แต่มีความจำเป็นต้องทำเพื่อประโยชน์ที่มีผลตอบแทนในด้านความมั่นคงของประเทศ ซึ่งล้วนแต่ส่งผลกระทบอย่างมหาศาลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนอย่างมากเช่น ยา วัคซีน เวชภัณฑ์ พลังงาน โดยสร้างเป็นโครงการระยะยาวที่รัฐให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่และต่อเนื่องเป็นโครงการขนาดใหญ่ และจัดเงินสนับสนุนแบบเป็นก้อน (Block Grant) ซึ่งอาจเป็นลักษณะการร่วมลงทุนกับภาคเอกชน

๕.๕ จัดสรรเงินอุดหนุนการผลิตที่ส่วนราชการได้รับประจำปีเป็นงบลงทุนด้านนวัตกรรมแก่ผู้ประกอบการที่เป็นเกษตรกร หรือผู้ประกอบการในชุมชน ไม่ต่ำกว่า ๑๐% ต่อปี หรือตัดเงินงบประมาณของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดเป็นจำนวน๑๐%จากงบประมาณแผ่นดิน ในหมวดรายจ่ายเพื่ออุดหนุนการผลิตต่าง ๆ ของกระทรวงที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการสนับสนุนเกษตรกรและชุมชนให้ใช้นวัตกรรมแทนการสนับสนุนการผลิต (Production Subsidy) หรืออุดหนุนราคา (Price Subsidy) โดยผ่านการดำเนินงานของศูนย์ชุมชน และมีการจัดการทางการเงินผ่านกองทุนหมู่บ้าน และจัดสรรงบประมาณแบบบูรณาการเป็นรายพื้นที่ เช่นเดียวกับงานตามโครงการพระราชดำริ โครงการหลวง หรือดำเนินการในรูปแบบของสถาบันการเงินชุมชน และสหกรณ์ ออมทรัพย์

ภาคผนวก

(ร่าง) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยการขับเคลื่อนการปฏิรูปเศรษฐกิจชีวภาพ
พ.ศ. ๒๕๖๐

โดยที่การขับเคลื่อนการปฏิรูปเศรษฐกิจอนาคตของประเทศมุ่งเน้นความสำคัญของการสร้างความเจริญเติบโตของเศรษฐกิจชีวภาพที่ใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเป็นฐานในการเพิ่มมูลค่าให้กับความหลากหลายทางชีวภาพและผลผลิตทางการเกษตร ซึ่งเป็นจุดแข็งและเป็นทุนพื้นฐานสำคัญของประเทศไทยในการทำให้เกิดการปฏิรูปการพัฒนาเศรษฐกิจที่เปลี่ยนจากการรับจ้างผลิตด้วยฐานเกษตรกรรมแบบดั้งเดิมและฐานทรัพยากรชีวภาพอย่างสิ้นเปลืองและไม่มีประสิทธิภาพ เป็นการพัฒนาเศรษฐกิจฐานนวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพด้านการผลิต พัฒนาต่อยอดเพื่อเพิ่มมูลค่าของผลผลิตการเกษตรและความหลากหลายทางชีวภาพ อันนำไปสู่การสร้างประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมให้แก่ประเทศอย่างยั่งยืน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีจึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการขับเคลื่อนการปฏิรูปเศรษฐกิจชีวภาพ พ.ศ. ๒๕๖๐”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“เศรษฐกิจชีวภาพ” หมายความว่า การใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเป็นฐานในการเพิ่มมูลค่าให้กับความหลากหลายทางชีวภาพและผลผลิตทางการเกษตร ซึ่งเป็นจุดแข็งและเป็นทุนพื้นฐานสำคัญของประเทศไทยทำให้เกิดการปฏิรูปการพัฒนาเศรษฐกิจที่เปลี่ยนจากการรับจ้างผลิตด้วยฐานเกษตรกรรมแบบดั้งเดิมและฐานทรัพยากรชีวภาพอย่างสิ้นเปลืองและไม่มีประสิทธิภาพ เป็นการพัฒนาเศรษฐกิจฐานนวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพด้านการผลิต พัฒนาต่อยอดเพื่อเพิ่มมูลค่าของผลผลิตการเกษตรและความหลากหลายทางชีวภาพ อันก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปเศรษฐกิจชีวภาพ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน)

ข้อ ๔ ให้มีคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปเศรษฐกิจชีวภาพ ประกอบด้วย รองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการ คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจเป็นรองประธานกรรมการคนที่หนึ่ง ประธานคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปเศรษฐกิจกระแสใหม่เป็นรองประธานกรรมการคนที่สอง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหรือผู้แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์หรือผู้แทน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยหรือผู้แทน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีหรือผู้แทน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขหรือผู้แทน เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติหรือผู้แทน ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารนโยบายของนายกรัฐมนตรีหรือผู้แทน ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณหรือผู้แทน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งประธานคณะกรรมการแต่งตั้งจำนวนไม่เกินหกคน

ให้ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ และผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน) ทำหน้าที่กรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการ และอาจแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการได้ตามความจำเป็น

ให้ประธานกรรมการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือมีประสบการณ์ทางด้านเศรษฐกิจชีวภาพ โดยให้มีผู้ทรงคุณวุฒิอย่างน้อยหนึ่งที่มาจากภาคที่ไม่ใช่ราชการ

ข้อ ๕ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ หรือในกรณีที่ประธานกรรมการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้น ในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนหรือเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้น อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว เว้นแต่วาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิก็ได้

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังไม่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับการแต่งตั้งซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใหม่เข้าทำหน้าที่

ข้อ ๖ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) นายกรัฐมนตรีให้ออก
- (๔) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

ข้อ ๗ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการคนที่ ๑ ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการคนที่ ๑ ไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการคนที่ ๒ ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๘ ให้สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน) ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ สำหรับการเบิกจ่ายค่าเบี้ยประชุมหรือค่าตอบแทน และการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็นซึ่งเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการให้เป็นไปตามระเบียบสำนักงาน ทั้งนี้ ให้เบิกจ่ายจากงบประมาณรายจ่ายของสำนักงาน

ข้อ ๙ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพของประเทศ ซึ่งครอบคลุมประเด็นด้านนโยบาย ยุทธศาสตร์ มาตรการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และแนวทางการขับเคลื่อนการปฏิรูปเศรษฐกิจชีวภาพ และนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

(๒) กำหนดแผนงาน โครงการ มาตรการเร่งด่วน และจัดลำดับความสำคัญของประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ รวมทั้งเสนอแนะหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานต่อคณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินตามกรอบการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (ป.ย.ป.) หรือคณะรัฐมนตรี

(๓) เสนอแนะแนวทางการแก้ไขปรับปรุง หรือพัฒนากฎหมาย กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง การจัดการทรัพย์สินทางปัญญา การพัฒนากำลังคน การส่งเสริมและกระตุ้นให้เกิดการลงทุน การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นของเศรษฐกิจชีวภาพเพื่อรองรับเศรษฐกิจอนาคต ต่อคณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินตามกรอบการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (ป.ย.ป.) หรือคณะรัฐมนตรี

(๔) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติงานตามระเบียบนี้

(๕) รายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการต่อคณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินตามกรอบการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (ป.ย.ป.) หรือคณะรัฐมนตรีทราบ

(๖) เชิญเจ้าหน้าที่ บุคคล หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาชี้แจง หรือเรียกเอกสารจากบุคคล หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาประกอบการพิจารณาได้ตามความจำเป็น

(๗) ปฏิบัติการอื่นใดเพื่อให้เป็นไปตามระเบียบนี้ หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ข้อ ๑๐ ในการจัดระเบียบวาระการประชุมของคณะกรรมการ ให้กรรมการและเลขานุการจัดทำบันทึกสรุปประเด็นที่ขอเสนอคณะกรรมการพิจารณาต่อประธานกรรมการ และเมื่อประธานกรรมการเห็นชอบให้กรรมการและเลขานุการบรรจุประเด็นเพื่อพิจารณาและข้อสั่งการของประธานกรรมการเป็นระเบียบวาระการประชุมต่อไป

บันทึกของสำนักงานตามวรรคหนึ่ง อาจมีข้อเสนอหรือความเห็นของสำนักงานเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการด้วยก็ได้

ข้อ ๑๑ ให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ .....

.....

นายกรัฐมนตรี

(ร่าง) พระราชกฤษฎีกา

จัดตั้งสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน) (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ....

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน) (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ....

โดยที่ การส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพด้วยการนำทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นและชุมชนควบคู่กับการอนุรักษ์อย่างมีดุลยภาพผ่านฐานข้อมูลกลาง และการบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นและชุมชนมาใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม เป็นการกระตุ้นให้เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ และสร้างผู้ประกอบการใหม่ และเกิดประโยชน์ต่อประเทศในภาพรวม จึงสมควรให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน) เพื่อขยายภารกิจของการดำเนินการให้ครอบคลุมตามแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง และสร้างรากฐานที่สำคัญของเศรษฐกิจชีวภาพ อันเป็นการก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาประเทศ จึงจำเป็นต้องแก้ไขพระราชกฤษฎีกานี้

(ร่าง) พระราชกฤษฎีกา

จัดตั้งสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน) (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ....

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ..... พ.ศ. ....

เป็นปีที่ .. ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ และมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์การมหาชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน) (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗ (๔) และมาตรา ๗ (๕) แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๔) จัดทำบัญชีรายการและระบบฐานข้อมูลกลางของพืช สัตว์ จุลินทรีย์ที่มีแหล่งกำเนิดหรือพบได้ในประเทศรวมทั้งภูมิปัญญาของชุมชนและท้องถิ่น และทำหน้าที่เป็นศูนย์อำนวยความสะดวกและประสานการจัดเก็บและรักษาพันธุกรรม สารพันธุกรรมและแหล่งพันธุกรรมที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาของชุมชนและท้องถิ่น เพื่อประโยชน์ในการริเริ่มการจัดตั้งธนาคารความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติ และดูแลการใช้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจจากความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาของชุมชนและท้องถิ่น

(๕) ส่งเสริมสนับสนุน และบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาของชุมชนและท้องถิ่นไปสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี

ร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและเพิ่มขีดความสามารถทางการค้า
(องค์การมหาชน)

ประกอบร่างพระราชกฤษฎีกา
จัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและเพิ่มขีดความสามารถทางการค้า (องค์การมหาชน)
พ.ศ. ....

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและเพิ่มขีดความสามารถทาง
การค้า (องค์การมหาชน)
พ.ศ. ....

หลักการ

จัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและเพิ่มขีดความสามารถทางการค้าขึ้นเป็น
องค์การมหาชน
ตามกฎหมายว่าด้วยองค์การมหาชน

เหตุผล

โดยที่ ประเทศไทยเป็นสมาชิกขององค์การสหประชาชาติ จึงต้องมีการกำหนดนโยบายและ
การดำเนินงานให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน อันหมายถึง การพัฒนาแบบองค์รวมที่สร้างสมดุลใน
ด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม สนองต่อความต้องการของคนรุ่นปัจจุบัน และดำเนินการโดยไม่มี
ผลกระทบต่อคนรุ่นต่อไป ประกอบกับ ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการกีดกันทางการค้าด้วยมาตรการด้าน
สิ่งแวดล้อมต่อการส่งออกสินค้าของประเทศไทย ซึ่งนับวันจะทวีความเข้มข้นขึ้นเรื่อย ๆ ดังนั้น เพื่อให้มีการนำ
เทคโนโลยีมาใช้สนับสนุนการกำหนดนโยบายที่สอดคล้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืน ลดการกีดกันทางการค้าด้วย
มาตรการด้านสิ่งแวดล้อม เพิ่มโอกาสในการส่งออก รวมทั้งเพิ่มโอกาสในการกำหนดมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม
ของสินค้าที่ประเทศไทยมีศักยภาพ จึงสมควรจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและเพิ่มขีด
ความสามารถทางการค้าขึ้นเป็นองค์การมหาชน ตามกฎหมายว่าด้วยองค์การมหาชน เพื่อให้การแก้ไขปัญหา

และการดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาที่ยั่งยืนและการเพิ่มขีดความสามารถทางการค้าดังกล่าว เป็นไปอย่าง
คล่องตัวและมีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราช
กฤษฎีกานี้

ร่าง
พระราชกฤษฎีกา
จัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและเพิ่มขีดความสามารถทางการค้า (องค์การมหาชน)
พ.ศ. ....

.....
ให้ไว้ ณ วันที่ ..... พ.ศ. ....
เป็นปีที่ .. ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและเพิ่มขีดความสามารถทางการค้าขึ้นเป็นองค์การมหาชนตามกฎหมายว่าด้วยองค์การมหาชน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ และมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและเพิ่มขีดความสามารถทางการค้า (องค์การมหาชน) พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชกฤษฎีกานี้

“การพัฒนาที่ยั่งยืน” หมายความว่า การพัฒนาแบบองค์รวมที่สร้างสมดุลในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม สนองต่อความต้องการของคนรุ่นปัจจุบัน และดำเนินการโดยไม่มีผลกระทบต่อคนรุ่นต่อไป

“การค้า” หมายความว่า การซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าในระดับประเทศและระดับนานาชาติ

ซึ่งดำเนินการสอดคล้องกับมาตรการด้านการค้าและมาตรการด้านสิ่งแวดล้อมในระดับประเทศ หรือของประเทศคู่ค้า

“การประเมินวัฏจักรชีวิต” หมายความว่า กระบวนการวิเคราะห์และประเมินค่าผลกระทบของผลิตภัณฑ์ที่มีต่อสิ่งแวดล้อมตลอดช่วงชีวิตของผลิตภัณฑ์และบริการ ตั้งแต่การสกัดหรือการได้มาซึ่งวัตถุดิบ กระบวนการผลิต การขนส่งและการแจกจ่าย การนำกลับมาใช้ใหม่หรือใช้ซ้ำ การแปรรูปใช้ใหม่ (รีไซเคิล) และการจัดการซากผลิตภัณฑ์หลังการใช้งาน

“ข้อมูลสารสนเทศตลอดวัฏจักรชีวิต” หมายความว่า ข้อมูลต่างๆ ที่ได้ผ่านการเปลี่ยนแปลงหรือมีการประมวลผลหรือวิเคราะห์สรุปผลด้วยวิธีการต่างๆ แล้วเก็บรวบรวมไว้ เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ หรือเป็นการนำข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ที่เก็บรวบรวมไว้มาผ่านกระบวนการต่างๆ เพื่อแปรสภาพข้อมูลให้เป็นระบบ และอยู่ในรูปแบบที่ต้องการ ซึ่งข้อมูลสารสนเทศดังกล่าวนี้จะถูกนำไปใช้เพื่อการประเมินวัฏจักรชีวิต

“สถาบัน” หมายความว่า สถาบันเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและเพิ่มขีดความสามารถทางการค้า (องค์การมหาชน)

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารสถาบันเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและเพิ่มขีดความสามารถทางการค้า

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการบริหารสถาบันเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและเพิ่มขีดความสามารถทางการค้า

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสถาบัน

“เจ้าหน้าที่” หมายความว่า เจ้าหน้าที่สถาบัน

“ลูกจ้าง” หมายความว่า ลูกจ้างสถาบัน

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

หมวด ๑

การจัดตั้ง วัตถุประสงค์ และอำนาจหน้าที่

มาตรา ๕ ให้จัดตั้งองค์การมหาชนขึ้น เรียกว่า “สถาบันเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

และเพิ่มขีดความสามารถทางการค้า (องค์การมหาชน)” เรียกโดยย่อว่า “ทศค.” และให้ใช้ชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า “Technological Institute for Sustainability and Trade Competitiveness” เรียกโดยย่อว่า “TIST”

มาตรา ๖ ให้สถาบันมีที่ตั้งของสำนักงานแห่งใหญ่อยู่ในกรุงเทพมหานครหรือจังหวัดใกล้เคียง

มาตรา ๗ ให้สถาบันมีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

(๑) ศึกษา วิจัย และพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน และเพิ่มขีดความสามารถทางการค้าของประเทศ

(๒) พัฒนา ส่งเสริม และสนับสนุนวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและเพิ่มขีดความสามารถทางการค้าให้แก่ภาครัฐและภาคเอกชน

(๓) ศึกษา และดำเนินการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อจัดเก็บ จำแนก ประมวลผล และกระจาย ข้อมูลสารสนเทศตลอดวัฏจักรชีวิตของวัสดุพื้นฐาน พลังงาน และผลิตภัณฑ์สำคัญของประเทศ และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและเพิ่มขีดความสามารถทางการค้าของประเทศ

(๔) จัดทำข้อเสนอด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน และเพิ่มขีดความสามารถทางการค้าเพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ยั่งยืนและการค้าของประเทศ

(๕) ส่งเสริมและสนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษา ในการศึกษา วิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมทั้งในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อจัดเก็บ จำแนก ประมวลผล และกระจาย ข้อมูลสารสนเทศตลอดวัฏจักรชีวิตของวัสดุพื้นฐาน พลังงาน และผลิตภัณฑ์สำคัญของประเทศ และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและเพิ่มขีดความสามารถทางการค้า

(๖) ดำเนินการและสนับสนุนการให้บริการในการวิเคราะห์ทดสอบ การให้บริการข้อมูล และการทวนสอบข้อมูล รวมทั้งการให้คำปรึกษาทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม และการให้บริการอื่นๆ ทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและเพิ่มขีดความสามารถทางการค้า

(๗) พัฒนากำลังคนด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน และเพิ่มขีดความสามารถทางการค้าให้แก่ภาครัฐและภาคเอกชน

มาตรา ๘ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ ให้สถาบันมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง และมีทรัพย์สินต่างๆ

(๒) ก่อตั้งสิทธิ หรือทำนิติกรรมทุกประเภทผูกพันทรัพย์สิน ตลอดจนทำนิติกรรมอื่นใดเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของสถาบัน

(๓) ทำความตกลงและร่วมมือกับองค์การหรือหน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ทั้งในประเทศและต่างประเทศในกิจการที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของสถาบัน

(๔) จัดให้มีหรือให้ทุนเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของสถาบัน

(๕) เข้าร่วมทุนกับนิติบุคคลอื่นในกิจการที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของสถาบัน

(๖) กู้ยืมเงินเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของสถาบัน

(๗) เรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน หรือค่าบริการในการดำเนินงาน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และอัตราที่คณะกรรมการกำหนด

(๘) เป็นตัวแทน หรือมอบหมาย หรือว่าจ้างให้บุคคลหรือนิติบุคคลอื่นประกอบกิจการต่างๆ ตามวัตถุประสงค์ของสถาบัน

(๙) ดำเนินการอื่นใดที่จำเป็นหรือต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถาบัน

การเข้าร่วมทุนตาม (๕) และการกู้ยืมเงินตาม (๖) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

หมวด ๒

ทุน รายได้ และทรัพย์สิน

มาตรา ๙ ทุนและทรัพย์สินในการดำเนินงานของสถาบัน ประกอบด้วย

(๑) เงินหรือทรัพย์สินที่ได้รับโอนมาตามมาตรา ๓๙

(๒) เงินที่รัฐบาลจ่ายให้เป็นทุนประเดิม

(๓) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้ตามความเหมาะสม

(๔) เงินอุดหนุนจากภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรอื่น รวมทั้งจากต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ และเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้

(๕) ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน ค่าบริการ หรือรายได้จากการดำเนินการ

(๖) ดอกผลหรือประโยชน์ใดๆ ที่เกิดจากทรัพย์สินของสถาบัน

การรับเงินหรือทรัพย์สินตาม (๔) จะต้องไม่กระทำให้สถาบันขาดความเป็นอิสระหรือความเป็นกลาง

มาตรา ๑๐ บรรดารายได้ของสถาบันไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งกระทรวงการคลัง ตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง และกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นหรือสมควร สถาบันโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการอำนวยการรายได้ของสถาบันตามจำนวนที่เห็นสมควรส่งกระทรวงการคลังเพื่อเป็นรายได้ของแผ่นดิน

มาตรา ๑๑ ให้ของสังหาริมทรัพย์ซึ่งสถาบันได้มาจากการให้หรือซื้อด้วยเงินรายได้ของสถาบันเป็นกรรมสิทธิ์ของสถาบัน

ให้สถาบันมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ จำหน่าย และจัดหาประโยชน์จากทรัพย์สินของสถาบัน

มาตรา ๑๒ การใช้จ่ายเงินของสถาบัน ให้ใช้จ่ายไปเพื่อกิจการของสถาบันโดยเฉพาะ การเก็บรักษาและเบิกจ่ายเงินของสถาบัน ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

หมวด ๓

การบริหารและการดำเนินกิจการ

มาตรา ๑๓ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการบริหารสถาบันเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและเพิ่มขีดความสามารถทางการค้า” ประกอบด้วย

(๑) ประธานกรรมการ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์สูงเป็นที่ประจักษ์ในด้านการบริหารจัดการ หรือด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม หรือด้านอื่นที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อกิจการของสถาบัน

(๒) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนสี่คน ได้แก่ ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปลัดกระทรวงพาณิชย์ เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และประธานคณะกรรมการร่วมภาคเอกชน ๓ สถาบัน (กกร.)

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนห้าคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์สูงเป็นที่ประจักษ์ในด้านเทคโนโลยีการประเมินวิถีชีวิตด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน ด้านเศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อม ด้านการค้าระหว่างประเทศ หรือสาขาอื่นที่เกี่ยวข้อง และเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของสถาบัน โดยในจำนวนนี้ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมิใช่ข้าราชการ หรือผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐที่มีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

ให้ผู้อำนวยการเป็นกรรมการและเลขานุการโดยตำแหน่ง และให้ผู้อำนวยการแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการได้ตามความจำเป็น

มาตรา ๑๔ ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มี

ลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบปีบริบูรณ์ และไม่เกินเจ็ดสิบปีบริบูรณ์
- (๓) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๔) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๕) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง
- (๖) ไม่เป็นเจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างของสถาบันหรือที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญซึ่งมีสัญญาจ้างกับสถาบัน
- (๗) ไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในกิจการที่กระทำกับสถาบัน หรือในกิจการที่เป็นการแข่งขันกับกิจการของสถาบัน หรือขัดหรือแย้งกับวัตถุประสงค์ของสถาบัน ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม เว้นแต่เป็นผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายให้เป็นประธานกรรมการหรือกรรมการ หรือผู้แทนของสถาบันในการเข้าร่วมทุนกับบุคคลหรือนิติบุคคลอื่นตามมาตรา ๘ (๕)

มาตรา ๑๕ ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี ในกรณีที่ประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ หรือในกรณีที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างหรือเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว เว้นแต่วาระที่เหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนก็ได้

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้ประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่าประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๑๖ ประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

ในกรณีที่ประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่จนกว่าจะมีการแต่งตั้งประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๕ วาระสอง และในกรณีที่ประธานกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้กรรมการที่เหลือเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่ประธานกรรมการเป็นการชั่วคราว

มาตรา ๑๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ
- (๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๔

มาตรา ๑๘ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของสถาบันให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และโดยเฉพาะให้อำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดทิศทาง เป้าหมาย และนโยบายในการบริหารงานของสถาบัน
- (๒) อนุมัติแผนงาน แผนการลงทุน แผนการเงิน และงบประมาณประจำปีของสถาบัน
- (๓) ดูแลฐานะและความมั่นคงทางการเงิน ให้ความเห็นชอบรายงานการเงิน พิจารณารายงานของผู้ตรวจสอบการเงิน และวางระเบียบ กฎเกณฑ์ หรือข้อห้ามทางการเงิน
- (๔) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการสนับสนุนทางการเงินในด้านต่าง ๆ
- (๕) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการสนับสนุนโครงการต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนและเพิ่มขีดความสามารถทางการค้า
- (๖) ให้คำแนะนำหรือเสนอแนะการแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคอันเกิดจากการบริหารจัดการ ตลอดจนเสนอต่อคณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการในกรณีมีปัญหาหรืออุปสรรคเกี่ยวกับการประสานงานในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของสถาบัน
- (๗) ให้ความเห็นชอบการจัดเก็บและอัตราค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน และค่าบริการต่าง ๆ ที่เกิดจากการดำเนินงานของสถาบัน
- (๘) ประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้อำนวยการและผู้ปฏิบัติงานของสถาบันตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด
- (๙) ควบคุมดูแลการดำเนินงานและการบริหารงานทั่วไป ตลอดจนออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือข้อกำหนดของสถาบันในเรื่องดังต่อไปนี้
  - (ก) การบริหารงานทั่วไปของสถาบัน การจัดแบ่งส่วนงานของสถาบัน ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของส่วนงานของสถาบัน
  - (ข) การกำหนดตำแหน่ง คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าจ้าง และเงินอื่นของเจ้าหน้าที่และลูกจ้าง
  - (ค) การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การประเมินผลงาน การถอดถอน วินัยและการ

ลงโทษทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์การลงโทษของเจ้าหน้าที่และลูกจ้าง รวมทั้งวิธีการ และเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้าง

(ง) การบริหารและการจัดการการเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินของสถาบัน รวมทั้งการบัญชีและการจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีเป็นสูญ

(จ) การจัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์อื่นแก่เจ้าหน้าที่และลูกจ้าง

(ฉ) ขอบเขตอำนาจหน้าที่ และระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน

(ช) การสรรหา การแต่งตั้ง และการถอดถอนผู้อำนวยการ การปฏิบัติงานของผู้อำนวยการและการมอบหมายให้ผู้อื่นปฏิบัติงานแทน

(๑๐) ให้ความเห็นชอบรายงานประจำปีและเสนอรัฐมนตรีเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกานี้

(๑๑) กระทำการอื่นใดที่จำเป็นและต่อเนื่องเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของสถาบันหรือที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ระเบียบเกี่ยวกับการจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีเป็นสูญตาม (๙) (ง) ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๙ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

ในการปฏิบัติหน้าที่ ประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสียโดยตรงหรือโดยอ้อมในเรื่องที่คณะกรรมการพิจารณา ให้ประธานกรรมการหรือกรรมการผู้นั้นแจ้งให้ที่ประชุมทราบ และให้ที่ประชุมพิจารณาว่าประธานกรรมการหรือกรรมการผู้นั้นสมควรจะอยู่ในที่ประชุมหรือจะมีมติในการประชุมเรื่องนั้นได้หรือไม่ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีหนึ่งเสียงในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๒๐ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความเชี่ยวชาญเป็นที่ปรึกษา คณะกรรมการ และมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ และคณะทำงาน เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้

ที่ปรึกษาคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงาน จะต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในกิจการที่กระทำกับสถาบันหรือในกิจการที่เป็นการแข่งขันกับกิจการของสถาบัน ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม เว้นแต่เป็นผู้ที่คณะกรรมการมอบหมายให้เป็นที่ประธานกรรมการ กรรมการ หรือผู้แทนของสถาบันใน

การเข้าร่วมทุนกับนิติบุคคลอื่นตามมาตรา ๘ (๕)

การประชุมคณะอนุกรรมการและคณะทำงานให้นำมาตรา ๑๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๑ ให้ประธานกรรมการ กรรมการ ที่ปรึกษาคณะกรรมการ ประธานอนุกรรมการ และอนุกรรมการได้รับเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๒๒ ให้สถาบันมีผู้อำนวยการคนหนึ่ง

คณะกรรมการเป็นผู้มีอำนาจสรรหา แต่งตั้ง และถอดถอนผู้อำนวยการ

ในกรณีที่ไม่มีผู้อำนวยการหรือผู้อำนวยการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองผู้อำนวยการที่มีอาวุโสตามลำดับปฏิบัติหน้าที่แทน ถ้าไม่มีรองผู้อำนวยการ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งกรรมการคนหนึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน

มาตรา ๒๓ ผู้อำนวยการต้องเป็นผู้สามารถทำงานให้แก่สถาบันได้เต็มเวลา และต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบปีบริบูรณ์ และไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์ในวันที่ได้รับการแต่งตั้ง

(๓) เป็นผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์เหมาะสมกับกิจการของสถาบันตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๗ และมาตรา ๘

(๔) ไม่มีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๑๔ (๓) (๔) (๕) (๖) หรือ (๗)

มาตรา ๒๔ ผู้อำนวยการมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่ไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

มาตรา ๒๕ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ผู้อำนวยการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ออกตามกรณีที่กำหนดไว้ในข้อตกลงระหว่างคณะกรรมการกับผู้อำนวยการ

(๔) คณะกรรมการให้ออกเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

(๕) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๒๓

มติของคณะกรรมการให้ผู้อำนวยการออกจากตำแหน่งตาม (๔) ต้องประกอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการที่มีอยู่โดยไม่นับรวมตำแหน่งผู้อำนวยการ

มาตรา ๒๖ ผู้อำนวยการมีหน้าที่บริหารกิจการของสถาบันให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ของสถาบัน ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด นโยบาย มติ และประกาศของคณะกรรมการ และเป็น ผู้บังคับบัญชาเจ้าหน้าที่และลูกจ้างทุกตำแหน่ง เว้นแต่ผู้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจสอบภายในตามมาตรา ๓๔ วรรค สอง รวมทั้งให้มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอเป้าหมาย แผนงาน และโครงการต่อคณะกรรมการ เพื่อให้การดำเนินงานของ สถาบัน

บรรลุวัตถุประสงค์

(๒) เสนอรายงานประจำปีเกี่ยวกับผลการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสถาบัน รวมทั้งรายงาน การเงินและบัญชี ตลอดจนเสนอแผนการเงินและงบประมาณของปีต่อไปต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณา

(๓) เสนอความเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงกิจการและการดำเนินงานของสถาบันให้มี ประสิทธิภาพ และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ต่อคณะกรรมการ

ผู้อำนวยการต้องรับผิดชอบต่อคณะกรรมการในการบริหารกิจการของสถาบัน

มาตรา ๒๗ ผู้อำนวยการมีอำนาจ

(๑) แต่งตั้งรองผู้อำนวยการหรือผู้ช่วยผู้อำนวยการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ เพื่อเป็นผู้ช่วยปฏิบัติงานของผู้อำนวยการตามที่ผู้อำนวยการมอบหมาย

(๒) บรรจุ แต่งตั้ง เลื่อน ลด ตัดเงินเดือนหรือค่าจ้าง ลงโทษทางวินัยเจ้าหน้าที่และลูกจ้าง ตลอดจนให้เจ้าหน้าที่และลูกจ้างออกจากตำแหน่ง ทั้งนี้ ตามระเบียบหรือข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

(๓) วางระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินงานของสถาบันโดยไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมาย มติของคณะรัฐมนตรี ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด ประกาศ นโยบาย หรือมติของคณะกรรมการ

มาตรา ๒๘ ในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้ผู้อำนวยการเป็นผู้แทนของสถาบัน เพื่อ การนี้ผู้อำนวยการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติงานเฉพาะอย่างแทนก็ได้ แต่ต้องเป็นไปตามระเบียบหรือ ข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

นิติกรรมใดที่ผู้อำนวยการหรือผู้รับมอบอำนาจจากผู้อำนวยการกระทำโดยฝ่าฝืนระเบียบ หรือข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนดย่อมไม่ผูกพันสถาบัน เว้นแต่คณะกรรมการจะให้สัตยาบัน

มาตรา ๒๙ ให้คณะกรรมการเป็นผู้กำหนดอัตราเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่น ของผู้อำนวยการ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

หมวด ๔
ผู้ปฏิบัติงานของสถาบัน

มาตรา ๓๐ ผู้ปฏิบัติงานของสถาบันมีสามประเภท คือ

(๑) เจ้าหน้าที่หรือลูกจ้าง ได้แก่ ผู้ซึ่งปฏิบัติงานโดยรับเงินเดือนหรือค่าจ้างจากงบประมาณของสถาบัน

(๒) ที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ ผู้ซึ่งสถาบันจ้างให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญโดยมีสัญญาจ้าง

(๓) เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมาปฏิบัติงานในสถาบันเป็นการชั่วคราวตามมาตรา ๓๓

มาตรา ๓๑ เจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ และไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์
- (๓) สามารถทำงานให้แก่สถาบันได้เต็มเวลา
- (๔) มีคุณสมบัติหรือประสบการณ์เหมาะสมกับวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของสถาบัน
- (๕) ไม่เป็นข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของส่วนราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือพนักงานหรือลูกจ้างของราชการส่วนท้องถิ่น

(๖) ไม่เป็นที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญซึ่งมีสัญญาจ้างกับสถาบัน

(๗) ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๔ (๓) (๔) (๕) หรือ (๗)

ความใน (๑) มิให้ใช้บังคับแก่เจ้าหน้าที่ชาวต่างประเทศซึ่งสถาบันจำเป็นต้องจ้าง หรือแต่งตั้งตามข้อผูกพัน หรือตามลักษณะการดำเนินงานของสถาบัน

มาตรา ๓๒ เจ้าหน้าที่พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๓๑
- (๔) ถูกให้ออก เพราะไม่ผ่านการประเมินผลงานตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดไว้ในข้อบังคับ
- (๕) ถูกไล่ออกหรือปลดออกเพราะผิดวินัยตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดไว้ในระเบียบหรือข้อบังคับ

มาตรา ๓๓ เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานของสถาบัน รัฐมนตรีอาจขอให้ข้าราชการ พนักงาน เจ้าหน้าที่ หรือผู้ปฏิบัติงานอื่นในกระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชนอื่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ มาปฏิบัติงานเป็นเจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างสถาบันเป็นการชั่วคราวได้ ทั้งนี้ เมื่อได้รับอนุญาตจากผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างของผู้นั้น และมีข้อตกลงที่ทำไว้ในการอนุมัติ

ข้าราชการ พนักงาน เจ้าหน้าที่ หรือผู้ปฏิบัติงานอื่นใดซึ่งได้รับอนุมัติให้มาปฏิบัติงานเป็นเจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างของสถาบันเป็นการชั่วคราวตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นการได้รับอนุญาตให้ออกจากราชการหรือออกจากงานไปปฏิบัติงานใด ๆ และให้นับระยะเวลาระหว่างที่มาปฏิบัติงานในสถาบันสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญ หรือประโยชน์ตอบแทนอื่นทำนองเดียวกันเสมือนอยู่ปฏิบัติราชการหรือปฏิบัติงานเต็มเวลาดังกล่าว แล้วแต่กรณี

เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาที่ได้รับอนุมัติให้มาปฏิบัติงานในสถาบัน ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคหนึ่ง มีสิทธิได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งและรับเงินเดือนในส่วนราชการหรือหน่วยงานเดิมไม่ต่ำกว่าตำแหน่งและเงินเดือนเดิมตามข้อตกลงที่ทำไว้ในการอนุมัติ

หมวด ๕

การบัญชี การตรวจสอบ และการประเมินผลงานของสถาบัน

มาตรา ๓๔ การบัญชีของสถาบัน ให้จัดทำตามหลักสากล ตามแบบและหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด และต้องจัดให้มีการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี และการพัสดุของสถาบัน ตลอดจนรายงานผลการตรวจสอบให้คณะกรรมการทราบอย่างน้อยปีละครั้ง

ในการตรวจสอบภายใน ให้มีผู้ปฏิบัติงานของสถาบันทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจสอบภายใน โดยเฉพาะ และให้รับผิดชอบขึ้นตรงต่อคณะกรรมการตามระเบียบหรือข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๕ ให้สถาบันจัดทำงบดุล งบการเงิน และบัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชีภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีทุกปี

ในทุกกรอบปี ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือบุคคลภายนอกตามที่คณะกรรมการแต่งตั้ง ด้วยความเห็นชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชี และประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของสถาบัน โดยให้แสดงความคิดเห็นเป็นข้อวิเคราะห์ว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด และได้ผลตามเป้าหมายเพียงใด แล้วทำบันทึกรายงานผลการสอบบัญชีเสนอต่อ

คณะกรรมการ

เพื่อการนี้ ให้ผู้สอบบัญชีมีอำนาจตรวจสอบสรรพสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ของสถาบัน สอบถามผู้อำนวยการ ผู้ตรวจสอบภายใน เจ้าหน้าที่ และลูกจ้าง หรือบุคคลอื่น และเรียกให้ส่งสรรพสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ของสถาบันเป็นการเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็น

มาตรา ๓๖ ให้สถาบันทำรายงานประจำปีเสนอรัฐมนตรีทุกสิ้นปีงบประมาณ รายงานนี้ให้กล่าวถึงผลงานของสถาบันในปีที่ล่วงมาแล้ว บัญชีทำการ พร้อมทั้งรายงานของผู้สอบบัญชี รวมทั้งคำชี้แจงเกี่ยวกับนโยบายของคณะกรรมการ โครงการ และแผนงานที่จะจัดทำในภายหน้า

มาตรา ๓๗ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาและปรับปรุงระบบการปฏิบัติงานของสถาบันให้มีประสิทธิภาพ เกิดผลสัมฤทธิ์ สร้างความรับผิดชอบและความเชื่อถือแก่สาธารณชนในกิจการของสถาบัน ตลอดจนติดตามความก้าวหน้าและการตรวจสอบการดำเนินงานของสถาบันให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ โครงการ และแผนงานที่ได้จัดทำไว้ ให้สถาบันจัดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานของสถาบันตามระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด แต่ต้องไม่น้อยกว่าสามปี

การประเมินผลตามวรรคหนึ่ง ให้จัดทำโดยสถาบัน หน่วยงาน องค์กร หรือคณะบุคคลที่เป็นกลางและมีความเชี่ยวชาญในด้านการประเมินผลการดำเนินงานโดยมีการคัดเลือกหรือแต่งตั้งตามวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

การประเมินผลการดำเนินงานของสถาบันจะต้องแสดงข้อเท็จจริงให้ปรากฏ ในด้านประสิทธิผล ในด้านประสิทธิภาพ และในด้านการพัฒนาองค์กร และในรายละเอียดอื่นตามที่คณะกรรมการจะได้อำหนดเพิ่มเติมขึ้น

ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นเป็นการเฉพาะกาล คณะกรรมการจะจัดให้มีการประเมินเป็นครั้งคราวตามมาตรานี้ด้วยก็ได้

หมวด ๖

การกำกับดูแล

มาตรา ๓๘ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการดำเนินกิจการของสถาบันให้เป็นไปตามกฎหมาย และให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถาบัน นโยบายของรัฐบาล และมติของคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับสถาบัน เพื่อการนี้ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้สถาบันชี้แจงแสดงความคิดเห็น ทำรายงาน หรือยับยั้งการกระทำของสถาบันที่ขัดต่อวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถาบัน นโยบายของรัฐบาล หรือมติของคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับสถาบัน ตลอดจนสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินการของสถาบันได้

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๙ เมื่อพระราชกฤษฎีกามีผลใช้บังคับ ให้รัฐมนตรีเสนอคณะรัฐมนตรีดำเนินการตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่ออนุมัติให้มีการโอนบรรดากิจการทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ และเงินงบประมาณของสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติตามพระราชบัญญัติพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๓๔ เฉพาะในส่วนของห้องปฏิบัติการการประเมินวัฏจักรชีวิต ศูนย์เทคโนโลยีโลหะและวัสดุแห่งชาติ ที่มีอยู่ในวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ ไปเป็นของสถาบันตามพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา ๔๐ ในวาระเริ่มแรกซึ่งยังไม่มีคณะกรรมการตามพระราชกฤษฎีกานี้ ให้คณะกรรมการบริหารศูนย์เทคโนโลยีโลหะและวัสดุแห่งชาติ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการตามพระราชกฤษฎีกานี้ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการตามพระราชกฤษฎีกานี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔๑ ในวาระเริ่มแรก ให้ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติตามพระราชบัญญัติพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการตามพระราชกฤษฎีกานี้ไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้อำนวยการตามพระราชกฤษฎีกานี้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔๒ พนักงานและลูกจ้างของสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ ผู้ใดซึ่งสมัครใจเปลี่ยนไปเป็นเจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างของสถาบัน ให้แจ้งความจำนงเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาตามระเบียบที่คณะกรรมการตามมาตรา ๔๐ กำหนด ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ และต้องผ่านการคัดเลือกหรือประเมินผลตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการตามมาตรา ๔๐ กำหนด โดยหลักเกณฑ์และวิธีการดังกล่าวต้องไม่ขัดหรือแย้งกับหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนดตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๔๒

การบรรจุและแต่งตั้งผู้ผ่านการคัดเลือกหรือประเมินผลตามวรรคหนึ่ง ให้มีผลในวันที่คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้มีการดำเนินการตามมาตรา ๓๙

มาตรา ๔๓ ให้ผู้ที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งเป็นเจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างตามมาตรา ๔๒ ได้รับเงินเดือน ค่าจ้าง หรือค่าตอบแทนตามตำแหน่ง อัตราเงินเดือน และค่าจ้างตามที่คณะกรรมการตามมาตรา ๔๐ กำหนด รวมทั้งได้รับสวัสดิการและประโยชน์อย่างอื่น ซึ่งรวมกันแล้วต้องไม่น้อยกว่าที่พนักงาน หรือลูกจ้างผู้นั้นได้รับอยู่เดิม

การเปลี่ยนไปเป็นเจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างของสถาบันตามพระราชกฤษฎีกานี้ ไม่ถือเป็นการออกจากงานเพราะสังกัดเดิมเลิกจ้าง

มาตรา ๔๔ เพื่อประโยชน์ในการนับเวลาการทำงานสำหรับคำนวณสิทธิประโยชน์ตามข้อบังคับของคณะกรรมการตามพระราชกฤษฎีกานี้ พนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ ผู้ใดเปลี่ยนไปเป็นเจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างของสถาบันตามพระราชกฤษฎีกานี้ ประสงค์จะให้นับเวลาทำงานในขณะที่เป็นพนักงานหรือลูกจ้างต่อเนื่องกับเวลาการทำงานของเจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างของสถาบันตามพระราชกฤษฎีกานี้ ให้มีสิทธิกระทำได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข ที่คณะกรรมการตามพระราชกฤษฎีกานี้กำหนด

มาตรา ๔๕ ในระหว่างที่ยังไม่มีระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือข้อกำหนดของสถาบันตามพระราชกฤษฎีกานี้ ให้นำระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือข้อกำหนดของสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานตามขอบวัตถุประสงค์หรืออำนาจหน้าที่ที่จะเป็นของสถาบันตามพระราชกฤษฎีกานี้ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

เอกสารประกอบ

(ร่าง) จัดตั้งธนาคารความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติ

(National Biodiversity Bank: Biobank)

๑. ความสำคัญ

ประเทศไทยมีความหลากหลายทางชีวภาพที่มีความหลากหลายสูงในลำดับต้นๆ ซึ่งถือได้ว่าเป็นทุนทางธรรมชาติ (Natural Capital) ที่สำคัญ ประกอบบรรพชนไทยยังมีภูมิปัญญาของชุมชนและท้องถิ่นที่มีเอกลักษณ์ ทำให้เกิดการพัฒนาและนำทรัพยากรมาใช้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับแนวโน้มของเศรษฐกิจยุคใหม่ที่จะพัฒนาไปสู่เศรษฐกิจชีวภาพ (Bioeconomy) ทั้งในระดับสากลและระดับประเทศ จึงเป็นความจำเป็นที่จะต้องมีการค้นหาแหล่งความหลากหลายทางชีวภาพที่มีคุณค่าและเหมาะสมที่จะเป็นต้นทางของการพัฒนาเป็นสินค้าและบริการใหม่ๆ ควบคู่กับการอนุรักษ์อย่างมีดุลยภาพ ทั้งนี้ในความหมายของความหลากหลายทางชีวภาพ ความหลากหลายทางชีวภาพ มีการให้นิยามและความหมายที่แตกต่างกันไป

“ความหลากหลายทางชีวภาพ (Biodiversity)” หมายถึง ความแตกต่างของสิ่งมีชีวิตจากทุกแหล่งซึ่งหมายความรวมถึงระบบนิเวศทางบก ระบบนิเวศทางทะเล และระบบนิเวศทางน้ำอื่นๆ ตลอดจนความซับซ้อนทางระบบนั้น ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นความหลากหลายของพันธุกรรม ความหลากหลายของชนิดพันธุ์และความหลากหลายของระบบนิเวศ^๑

“ทรัพยากรชีวภาพ” โดย สำนักงานนโยบายและแผน กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายรวมทั้งทรัพยากรพันธุกรรม, สิ่งมีชีวิตหรือส่วนใดๆ ของสิ่งมีชีวิต, ประชากร, หรือองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับสิ่งมีชีวิตของระบบนิเวศซึ่งมีประโยชน์หรือคุณค่าตามความเป็นจริงและตามศักยภาพต่อมนุษยชาติ

“สารพันธุกรรม” หมายถึง สารใดๆ ของพืช, สัตว์, จุลินทรีย์หรือแหล่งกำเนิดอื่นๆ ซึ่งบรรจุหน่วยที่มีบทบาทหน้าที่ในการสืบทอดพันธุกรรม

“ทรัพยากรพันธุกรรม” หมายถึง สารพันธุกรรมซึ่งมีคุณค่าตามความเป็นจริงและตามศักยภาพ

จากข้อมูลแผนแม่บทบูรณาการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๔ ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบว่าประเทศไทยมีชนิดพันธุ์ พันธุกรรม และระบบนิเวศ ที่มีจุลินทรีย์ไม่น้อยกว่า ๒๐๐,๐๐๐ ชนิด พืชที่ท่อลำเลียงและพืชไม่มีท่อลำเลียงไม่น้อยกว่า ๑๔,๐๐๐ ชนิด หรือคิดเป็นร้อยละ ๔ ของพืชที่จำแนกชนิดได้แล้วทั่วโลก สัตว์มีกระดูกสันหลังไม่น้อยกว่า ๔,๐๐๐ ชนิด หรือคิดเป็นร้อยละ ๘ ของสัตว์ที่มีกระดูกสันหลังทั่วโลก สัตว์ที่ไม่มีกระดูกสันหลังไม่น้อยกว่า ๘๐,๐๐๐ ชนิด หรือคิดเห็นร้อยละ ๖ ของสัตว์ที่ไม่มีกระดูกสันหลังทั่วโลก ปลาไม่น้อยกว่า ๒,๐๐๐ ชนิด หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๐ ของปลาที่จำแนกแล้วในโลก กล่าวได้ว่าความหลากหลายทางชีวภาพเป็นแหล่งของวัฒนธรรมและประเพณีอันหลากหลาย สามารถใช้ประโยชน์ที่สืบสานกันมาตามแบบวิถีชีวิตของชุมชนในแต่ละพื้นที่ ตามสภาพภูมิอากาศ ภูมิประเทศ ทัศนคติ ความเชื่อ การประกอบอาชีพ (แผนแม่บทบูรณาการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๔, ๒๕๕๘, หน้า ๘.)

^๑ พระราชกฤษฎีกา จัดตั้งสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๐

ปัจจุบันประเทศไทยได้นำประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพอย่างมากมาย มีการส่งออกสินค้าที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพในรูปของสินค้าเกษตร และผลิตภัณฑ์เป็นประจำทุกปี เช่น ฝรั่ง ชมพู่ กล้วยไม้ธรรมชาติ กายาน หวาย และสีเสียด ในปริมาณ ๓๒,๒๑๐ เมตริกตัน มูลค่า ๒.๐๖ พันล้านบาท ผลไม้และผลิตภัณฑ์ ปริมาณ ๒,๖๕๐,๖๒๕ เมตริกตัน มูลค่า ๘๔.๓๗ พันล้านบาท เครื่องเทศ ปริมาณ ๓,๗๑๖ เมตริกตัน มูลค่า ๐.๓๘ พันล้านบาท ผลิตภัณฑ์จากสัตว์น้ำ มูลค่า ๒๕๖.๓๙ พันล้านบาท สัตว์มีชีวิต รวม ๓,๙๗๓,๕๐๖ ตัว มูลค่า ๓.๗๒ พันล้านบาท (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, ๒๕๕๕) จากมูลค่าของความหลากหลายทางชีวภาพเหล่านี้ จึงเป็นเหตุให้ประเทศต่าง ๆ ที่มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีขั้นสูง เข้ามาแสวงหาพันธุ์กรรมของสิ่งมีชีวิตที่มีศักยภาพในการใช้ประโยชน์ เพื่อนำไปใช้เป็นต้นทางสร้างให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจ เช่น ความมั่นคงทางอาหาร ยารักษาโรค สารมูลค่าสูง ประเทศไทยในฐานะที่เป็นแหล่งความหลากหลายทางชีวภาพที่มีความสมบูรณ์ จึงอาจสูญเสียทรัพย์สินทางชีวภาพอย่างไม่เป็นธรรม เนื่องจากไม่สามารถบูรณาการความสามารถทางเทคโนโลยี และไม่มีระบบคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาที่ครอบคลุมถึงการความคุ้มครองฐานทรัพยากรจากความหลากหลายทางชีวภาพ ประการสำคัญคือ ในภาพรวมประเทศไทยยังไม่มีความพร้อมในการรับมือเรื่องการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเท่าเทียม และยุติธรรม ซึ่งความพร้อมที่ประเทศไทยต้องเตรียมการเพื่อการรับมือในเรื่องนี้ ประกอบด้วยความพร้อมใน ๔ ด้าน ดังนี้

ก. ความพร้อมในเรื่อง บัญชีรายการทรัพย์สินชีวภาพที่มีการใช้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจในทุก ระดับ และ ฐานข้อมูลที่เป็นระบบ ง่ายต่อการเข้าถึงค้น คว้า

ข. ความพร้อมในเรื่องการเก็บรักษาเชื้อพันธุ์ หรือ ตัวตน ของสิ่งมีชีวิตเพื่อเป็นหลักฐานแสดงความเป็นเจ้าของเพื่อตรวจสอบเปรียบเทียบพันธุ์ และเพื่อการทำธุรกิจต่อเนื่อง

ค. ความพร้อมในเรื่องข้อกำหนด กฎเกณฑ์ และ แนวทางปฏิบัติ ที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงและการแบ่งปันสิทธิประโยชน์ อย่างเป็นธรรม และ เท่าเทียม

ง. ความพร้อมในเรื่องการวิจัยเพื่อการใช้ประโยชน์ รวมไปถึงวิจัยเพื่อพัฒนาการเก็บรักษาให้คงอยู่ในระยะยาว

สำหรับประเทศไทย มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่รวบรวม จัดเก็บความหลากหลายทางชีวภาพ ประเภทต่างๆ และมีการใช้ประโยชน์ เป็นจำนวนมาก หากแต่ยังไม่ได้รวบรวมเป็นแหล่งเดียว รวมถึงยังไม่มีหน่วยงานกลางระดับประเทศทำหน้าที่เป็นคลังทรัพยากรพันธุ์กรรมความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์อย่างครบวงจร จึงเป็นความจำเป็นที่ประเทศไทยจะต้องมีสำนักงานอำนวยการธนาคารทางชีวภาพแห่งชาติ เพื่อทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางในการประสานเชื่อมโยง ขับเคลื่อนด้านการบูรณาการข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพในระดับประเทศ เพื่อให้สามารถสืบค้น ข้อมูลได้จากจุดเดียวและข้อมูลที่ได้สามารถประมวลผลเพื่อประกอบการพิจารณาทางยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนด้านการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพของประเทศ

๒. หน่วยงานในการดำเนินงานด้านความหลากหลายทางชีวภาพในประเทศไทย

หน่วยงาน และภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย มาจาก ๕ ภาค ส่วนหลัก แบ่งออกเป็นหน่วยงานส่วนกลาง ๓๐ แห่ง จาก ๘ กระทรวง ประกอบด้วย

๒.๑ หน่วยงานหลัก ระดับต้นน้ำ ที่เกี่ยวข้องกับการเก็บรวบรวมหรือมีการสำรวจในพื้นที่ของสิ่งมีชีวิตได้แก่ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดย กรมทรัพยากรธรณี องค์การสวน

พฤกษศาสตร์ กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ กรมทรัพยากรชายฝั่ง โครงการพันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (วว.) องค์การพิพิธภัณฑสถานวิทยาาสตร์แห่งชาติ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ โดย มหาวิทยาลัยต่างๆ สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดย กรมวิชาการเกษตร กรมข้าว กรมหม่อนไหม กรมปศุสัตว์ กรมประมง เป็นต้น กระทรวงมหาดไทย โดย กรมพัฒนาชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ ภาคเอกชนต่างๆ เช่น สวนนงนุชพัทยา ซึ่งมีการรวบรวมพันธุ์พืชทั้งจากในและต่างประเทศไว้จำนวนมาก โดยเฉพาะพืชตระกูลปาล์ม โดยการเปิดเป็นสถานที่ท่องเที่ยวและมีการเก็บรักษาโดยวิธีการปลูก ส่วนนี้ยังไม่มีเชื่อมโยงเข้าระบบการบริหารจัดการหรือสนับสนุนจากภาครัฐ

๒.๒ หน่วยงานหลักในระดับ กลางน้ำ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์หรือมีการศึกษารวบรวมจัดทำข้อมูลในรูปแบบต่างๆ ประกอบด้วยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดย กรมทรัพยากรธรณี องค์การสวนพฤกษศาสตร์ กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ กรมทรัพยากรชายฝั่ง โครงการพันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (วว.) องค์การพิพิธภัณฑสถานวิทยาาสตร์แห่งชาติ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ โดย มหาวิทยาลัย สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดย กรมวิชาการเกษตร กรมข้าว กรมหม่อนไหม กรมปศุสัตว์ กรมประมง เป็นต้น กระทรวงมหาดไทย โดย กรมพัฒนาชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ และภาคเอกชนที่มีการประกอบการด้านการนำวัตถุดิบจากความหลากหลายทางชีวภาพไปแปรรูป

๒.๓ หน่วยงานที่มีการใช้ประโยชน์ในระดับปลายน้ำ ประกอบด้วย กระทรวงวิทยาศาสตร์ เช่น สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ กระทรวงพาณิชย์ เช่น กรมการค้าระหว่างประเทศ กรมการค้าภายใน กระทรวงสาธารณสุข เช่น กรมการแพทย์แผนไทย โรงพยาบาล เป็นต้น

๓. ตัวอย่างการดำเนินการด้านศูนย์ประสานข้อมูลในต่างประเทศ

๓.๑ The National Biodiversity Data Center (Ireland)

ทำหน้าที่เก็บรวบรวมข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศ ตรวจสอบ บริหารจัดการ วิเคราะห์และเผยแพร่ข้อมูล และขับเคลื่อนการดำเนินงานให้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยความร่วมมือร่วมใจจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน และผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่างๆ มีการจัดตั้ง Management Board ทำหน้าที่กำหนดทิศทางการกลยุทธ์ และติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงานว่าเป็นไปตามแผน ซึ่งประกอบไปด้วยผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานต่างๆ มีการกำหนดแผนกลยุทธ์ (Strategic Plan) เพื่อเป็นเป้าประสงค์ในการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดการพัฒนาทางด้านคุณภาพและปริมาณของข้อมูลที่มีการจัดเก็บ รวมถึงจัดลำดับความสำคัญของทิศทางการดำเนินงาน เชิงกลยุทธ์ (Strategic objectives) ประกอบด้วย การขับเคลื่อนข้อมูล (Mobilizing Data) : เป็นศูนย์กลางของประเทศในการเก็บรวบรวมและ

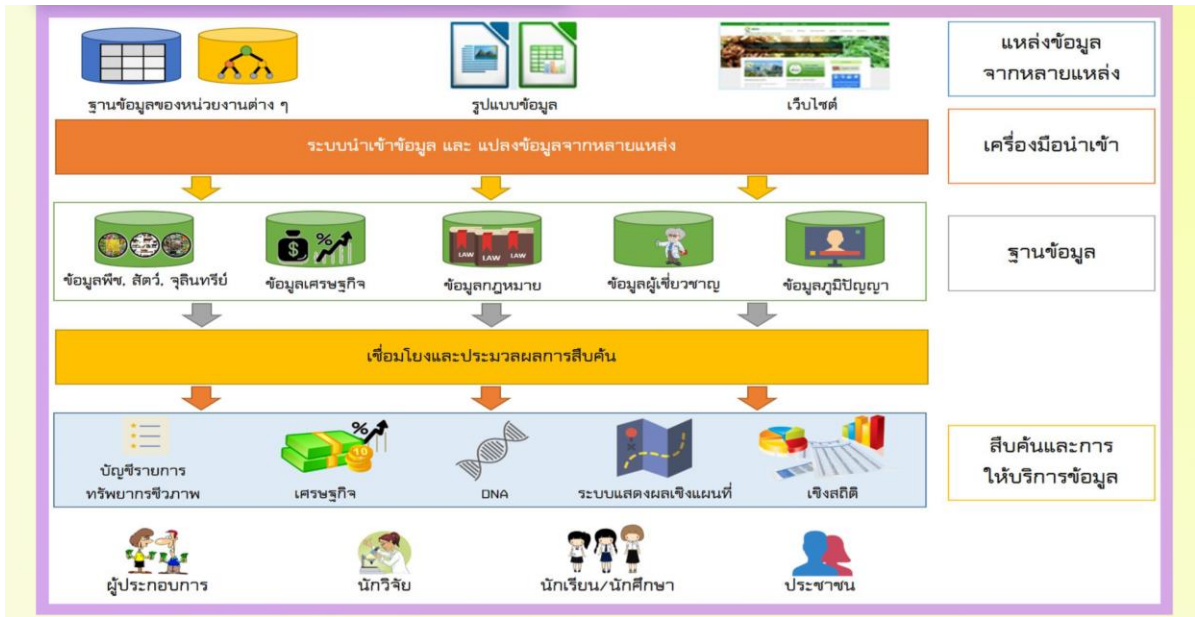
เผยแพร่ข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพผ่านระบบการสืบค้นข้อมูลแบบออนไลน์ (Online data portal Biodiversity maps) การติดตามการเปลี่ยนแปลงของข้อมูล (Tracking Change) และ ส่งเสริมการจัดทำนโยบายของประเทศจากการใช้ข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพเป็นข้อมูลในการตัดสินใจเพื่อให้ตอบโจทย์และวัตถุประสงค์ของการกำหนดนโยบาย

๓.๒ National Institute of Biological Resource (NIBR), South of Korea

NIBR เป็นหน่วยงานภายใต้กระทรวงสิ่งแวดล้อม ก่อตั้งขึ้นในปี ค.ศ. ๒๐๐๗ โดยมีหน้าที่สำคัญ คือ เก็บรวบรวม ดูแลรักษา และบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ ดูแลรักษาและเก็บรวบรวมความหลากหลายทางชีวภาพและหลักฐานข้อมูลต่างๆ ที่ใช้ในการระบุชนิดพันธุ์สิ่งมีชีวิตในท้องถิ่นและชนิดพันธุ์พื้นเมือง ศึกษาข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับ สัตว์น้ำวิทยากายวิภาค องค์ประกอบทางเคมี อนุกรมวิธานเชิงโมเลกุล และการศึกษาจีโนมทั้งหมดของสิ่งมีชีวิต จัดทำระบบ Big-data ที่ประกอบไปด้วยข้อมูลอนุกรมวิธานและวิทยาศาสตร์ที่เป็นประโยชน์สำหรับอุตสาหกรรมเทคโนโลยีชีวภาพ เพิ่มศักยภาพการทำวิจัยให้กับภาคอุตสาหกรรม รวบรวมข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพที่มีศักยภาพในการนำไปใช้ประโยชน์

๔. การเตรียมความพร้อมและผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ หรือ สพภ.ได้มีการดำเนินการส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ ควบคู่กับการอนุรักษ์ มีการทำงานร่วมกับชุมชน มหาวิทยาลัยในท้องถิ่น ไปจนถึงภาคธุรกิจ มีการจัดทำและรวบรวมบัญชีรายการทรัพย์สินชีวภาพ และการจัดทำศูนย์กลางข้อมูลสิ่งมีชีวิตในประเทศไทย ในรูปแบบ portal website หรือ www.thaibiodiversity.org ต่อมาปี ๒๕๕๗ สำนักงานได้รับอนุมัติให้ ดำเนินโครงการแม่บทประเทศไทยการจัดทำระบบบัญชีรายการทรัพยากรพันธุกรรม ที่ทรงคุณค่าเพื่อการพัฒนาและแข่งขันด้านเศรษฐกิจในภูมิภาคอาเซียน พร้อมกำหนด ๕๐ รายการทรัพยากรชีวภาพที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจ ดำเนินการศึกษาข้อมูลใน ๓ โดเมนหลัก คือ วิทยาศาสตร์ เศรษฐกิจและกฎหมาย รวมทั้งมีการออกแบบระบบฐานข้อมูลเพื่อให้เป็นมาตรฐาน กำหนดชั้นความลับ ปี ๒๕๕๘ ได้มีการศึกษาต่อเนื่องและเก็บข้อมูลให้สมบูรณ์เพื่อวางแผนให้มีการดำเนินการด้าน biobank ต้นแบบที่มีข้อมูลสมบูรณ์ มีแหล่งเก็บตัวอย่างที่มีความปลอดภัย นำเสนอข้อมูลในรูปแบบแผนที่ (Economic Important Biodiversity Maps) รวมไปถึงการมีระบบฐานข้อมูลที่แสดงรายชื่อและจำนวนความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศที่เป็นข้อมูลที่ผ่านมาการตรวจสอบและรวมจากหน่วยงานหลักๆของประเทศ และปี ๒๕๕๙ – ๒๕๖๐ มีการสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพชุมชนและให้ชุมชนท้องถิ่นเก็บรักษาทรัพยากรชีวภาพของตนเอง เพื่อสร้างรายได้ สร้างอาชีพ จากแหล่งเก็บรักษาด้วยกัน โดยมีการออกแบบและวางโครงสร้างของระบบ ดังรูปที่ ๑ และรูปที่ ๒

รูปที่ ๑ การวางโครงสร้างภาพรวมของระบบฐานข้อมูล ของ สพก.

รูปที่ ๒ รูปแบบการทำงานในการดำเนินการธนาคารความหลากหลายทางชีวภาพชุมชนที่ผ่านมา

๕. ประเด็นปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานที่ผ่านมา

๑. ไม่มีหน่วยงานกลางที่มีอำนาจหน้าที่ในระดับประเทศในการเป็นศูนย์ ประสานงาน หรือ อำนวยความสะดวกในการเชื่อมโยงข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อการกำหนดนโยบายที่เกิดคุณภาพในการ ใช้ประโยชน์และการอนุรักษ์ที่ยั่งยืน
๒. ไม่มีนโยบายด้านการกำหนดอุตสาหกรรมเป้าหมาย หรืออะไรที่ควรเร่งพัฒนาเพื่อสร้าง มูลค่าจากระบบฐานทรัพยากร
๓. ไม่มีเทคโนโลยีการจัดการและการเก็บรักษา การจัดการทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพ
๔. ไม่มีมาตรฐานข้อมูลสำคัญในการบันทึกหรือเก็บข้อมูลให้แก่หน่วยงานดำเนินงานที่เป็นแบบ เดียวกันทั้งประเทศ
๕. เพิ่งริเริ่มเรื่อง Big data ยังไม่มีการบูรณาการข้อมูลเพื่อนำไปใช้ประโยชน์จริง

๖. วิธีการขับเคลื่อนการดำเนินงาน

ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของธนาคารความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติเพื่อการ ขับเคลื่อนเศรษฐกิจชีวภาพ นั้น จำเป็นจะต้องมีการปฏิรูประบบการทำงานเพื่อให้เกิดการเดินหน้านั้น ดังนี้

๑. **แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการธนาคารความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติ** ประกอบด้วยผู้แทนหน่วยงานที่มีการเก็บรักษาทรัพยากรแต่ละชนิด เพื่อทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบายการ ดำเนินงาน พิจารณางบประมาณ ออกมาตรการ นโยบายที่เกี่ยวข้องพันธกรณีต่างๆหน้าที่กำกับ การดำเนินงานของหน่วยงานย่อย จัดทำแผนดำเนินงานตามนโยบาย จัดทำเอกสาร กฎระเบียบ เป็นต้น
๒. **ดำเนินการตั้งสำนักงานอำนวยการธนาคารความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติ** โดย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร่วมกับสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ (องค์การมหาชน) ทำ หน้าที่เป็นศูนย์กลางรวบรวมและเผยแพร่ความรู้ ตลอดจนทำหน้าที่ในการชี้แจง การแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง หรือข้อขัดข้องของข้อมูล และให้เป็นศูนย์อำนวยการประสานการจัดเก็บและรักษาพันธุกรรม สารพันธุกรรม และแหล่งพันธุกรรมของหน่วยงานรัฐ เอกชน และชุมชน และรายงานต่อหน่วยงานที่เป็น focal point ของ ประเทศที่เกี่ยวข้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศ

๗. หน้าที่ของสำนักงานอำนวยการธนาคารความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติ

สำนักงานอำนวยการธนาคารความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติ (Biodiversity bank : Biobank) คือ หน่วยงานกลางที่ทำหน้าที่ประสานและบริหารจัดการด้านต่างๆ ดังนี้

(๑) การจัดทำบัญชีรายการความหลากหลายทางชีวภาพในภาพรวมของประเทศ (Inventories Listing) เพื่อประเมินสถานภาพและเป็นข้อมูลสำหรับการกำหนดนโยบายของรัฐบาลและ หน่วยงานที่ต้องรายงานต่อ CBD โดยการกำหนดมาตรฐานของข้อมูลในการเก็บบันทึกข้อมูลสิ่งมีชีวิตแต่ละ ชนิด มีการตรวจสอบและยืนยันข้อมูลแล้ว

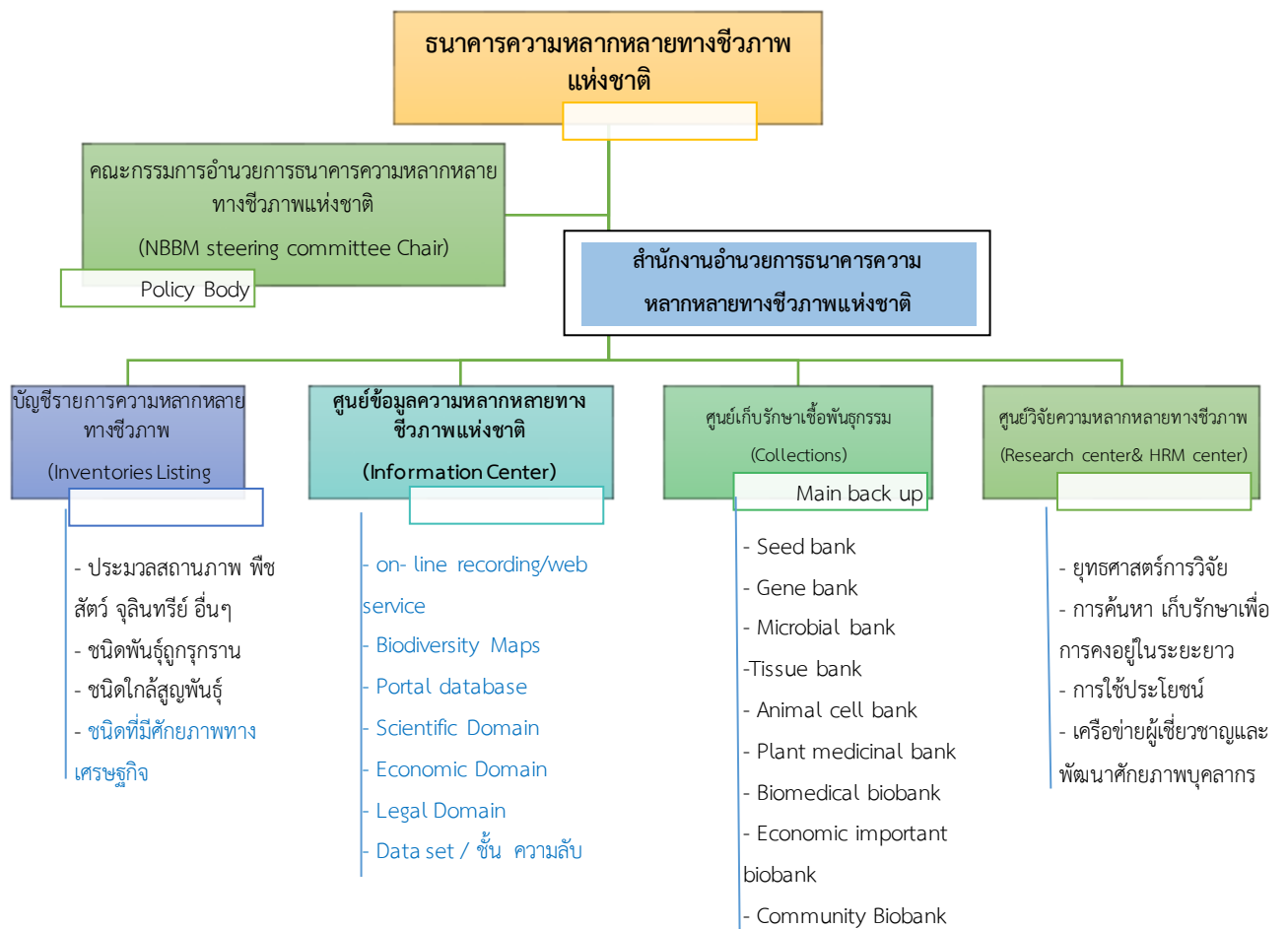
(๒) กำหนดรูปแบบการจัดเก็บเชื้อพันธุกรรมความหลากหลายทางชีวภาพในรูปแบบ ตัวจริง ตัวอย่างแห้ง ของสิ่งมีชีวิตทุกประเภท (Collections) ทั้งที่พบในป่า พิพิธภัณฑ์ (natural Museum) สวนพฤกษศาสตร์ (botanical garden) ธนาคารเมล็ดพันธุ์ (seed bank) หรือ เซลล์สัตว์ ไปจนถึงการเก็บ รักษาในรูปแบบเนื้อเยื่อ เพื่อการเก็บรักษาระยะยาว (biodiversity Repository) รวมไปถึงการเก็บรักษา ชิ้นส่วนทางพันธุกรรมในรูปแบบ DNA/RNA /whole genome บันทึกการแลกเปลี่ยนตามกฎหมาย การ

กำหนดนโยบาย สถานที่สำรองในการเก็บรักษาเพื่อความปลอดภัย โดยเน้นที่ต้นน้ำและทุกส่วนของ organism เท่านั้น

(๓) กำหนดมาตรฐานและจัดทำระบบฐานข้อมูลกลาง (Biodiversity Information center) โดยมีมาตรฐานโครงสร้างข้อมูล (Standard data set) ให้ทุกหน่วยงานและนักวิชาการดำเนินการ บันทึก จัดหาเครื่องมืออุปกรณ์ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อรองรับการประเมินผล จัดทำระดับชั้นความลับ และการเข้าถึง รวมไปถึงการเชื่อมโยง ระบบฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพกับหน่วยงานที่มีการจัดเก็บและเป็นเจ้าของข้อมูลหรือหน่วยงานหลักในการเก็บรักษาสสิ่งมีชีวิต

(๔) สนับสนุนและกำหนดทิศทาง งบประมาณในการวิจัย (Biodiversity Research Center) ตั้งแต่การสำรวจ การเก็บรักษาเพื่อการคงอยู่ของทรัพยากร และการใช้ประโยชน์จากเชื้อพันธุกรรม รวมถึงการสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

(ร่าง) โครงสร้างการบริหารและองค์ประกอบของ National Biodiversity bank

๘.) แผนกิจกรรมและเป้าหมาย

๘.๑ เร่งด่วนในระยะเวลา ๑ ปี

แผนงาน

๑. แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการธนาคารความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติ ประกอบด้วยผู้แทนหน่วยงานที่มีการเก็บรักษาทรัพยากรแต่ละชนิด หน้าที่กำกับกำกับการดำเนินงานของหน่วยงานย่อย จัดทำแผนดำเนินงานตามนโยบาย จัดทำเอกสาร กฎระเบียบ เป็นต้น

๒. ดำเนินการตั้งสำนักงานอำนวยการธนาคารความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติ โดยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร่วมกับสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ (องค์การมหาชน) ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางรวบรวมและเผยแพร่ความรู้ ตลอดจนทำหน้าที่ในการชี้แจง การแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง หรือข้อขัดข้องของข้อมูล และให้เป็นศูนย์อำนวยการประสานการจัดเก็บและรักษาพันธุกรรม สารพันธุกรรม และแหล่งพันธุกรรมของหน่วยงานรัฐ เอกชน และชุมชน และ รายงานต่อหน่วยงานที่เป็น focal point ของประเทศที่เกี่ยวข้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศ

๓. ประมวลสถานภาพความหลากหลายทางชีวภาพที่จากรายการสิ่งมีชีวิตมีศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศในระบบออนไลน์ (Biodiversity and Bioeconomy Maps) ให้อยู่ในรูปแบบ National Listing Digital Library

๔. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของระบบสารสนเทศ พร้อมพัฒนาโปรแกรมการนำเข้า และการแสดงผลที่เหมาะสมกับทรัพยากร กำหนดมาตรฐานข้อมูลและ ID Passport ของทรัพยากรพันธุกรรม กำหนดชั้นความลับของข้อมูลแห่งชาติ จัดทำระเบียบ กฎเกณฑ์การแลกเปลี่ยน ทรัพยากรของธนาคารความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติที่สอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศ

เป้าหมาย

๑. เกิดสำนักงานอำนวยการธนาคารความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติ เพื่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจชีวภาพ

๒. เกิดระบบฐานข้อมูลกลางด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศ ที่มีการเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานและการใช้ประโยชน์ในทางเศรษฐกิจทั้งของหน่วยงานรัฐ เอกชน และชุมชน ท้องถิ่น และแสดงรายการความหลากหลายทางชีวภาพในรูปแบบ Biodiversity and Bioeconomy Maps และ National Listing Digital Library

๘.๒ ในระยะเวลา ๕ ปี

แผนงาน

๑. ประมวลสถานภาพความหลากหลายทางชีวภาพถึงระดับตำบลทั่วประเทศ เพื่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจชีวภาพในระดับชุมชนไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของทั่วประเทศ

๒. ยกระดับมาตรฐานข้อมูลที่เป็นมาตรฐานสากล เผยแพร่ข้อมูลสู่หน่วยงานวิจัยและภาคอุตสาหกรรม เพื่อให้เกิดการพัฒนาทางด้านชีววิทยาศาสตร์และการพัฒนาอุตสาหกรรมใหม่

๓. เพิ่มการสนับสนุนหน่วยงานในการพัฒนามาตรฐานข้อมูลที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล

๔. ขยายความร่วมมือกับหน่วยงานทั้งในและต่างประเทศในการพัฒนาระบบสารสนเทศและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

เป้าหมาย

๑. บัญชีรายการความหลากหลายทางชีวภาพถึงระดับตำบลทั่วประเทศ เพื่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจชีวภาพในระดับจังหวัดไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของทั่วประเทศ

๒. มีมาตรฐานข้อมูลที่เป็นมาตรฐานสากล เผยแพร่ข้อมูลสู่หน่วยงานวิจัยและภาคอุตสาหกรรม เพื่อให้เกิดการพัฒนาทางด้านชีววิทยาศาสตร์และการพัฒนาอุตสาหกรรมใหม่มากกว่า 10 อุตสาหกรรม

๓. ระบบฐานข้อมูลมีการพัฒนามาตรฐานข้อมูลที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล

๔. มีความร่วมมือกับหน่วยงานทั้งในและต่างประเทศในการพัฒนาระบบสารสนเทศและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการประมวลผลข้อมูลสำหรับการใช้กำหนดนโยบายเศรษฐกิจชีวภาพในทุกระดับ

๘.๓ ในระยะเวลา ๑๐ ปี

แผนงาน

๑. ประมวลสถานภาพความหลากหลายทางชีวภาพถึงระดับตำบลทั่วประเทศ เพื่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจชีวภาพในระดับชุมชนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐๐ ของทั่วประเทศ

๒. ระบบฐานข้อมูลที่เป็นมาตรฐานสากล เผยแพร่ข้อมูลสู่ภาคอุตสาหกรรม เพื่อให้เกิดการพัฒนาทางด้านชีววิทยาศาสตร์และการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ต้องพัฒนาในระยะยาว

เป้าหมาย

๑. บัญชีรายการความหลากหลายทางชีวภาพถึงระดับตำบลทั่วประเทศ เพื่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจชีวภาพในระดับจังหวัดไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐๐ ของประเทศ

๒. มีมาตรฐานข้อมูลที่เป็นมาตรฐานสากล เผยแพร่ข้อมูลสู่หน่วยงานวิจัยและภาคอุตสาหกรรม เพื่อให้เกิดการพัฒนาทางด้านชีววิทยาศาสตร์และการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ต้องพัฒนาในระยะยาว

๓. ระบบฐานข้อมูลมีการพัฒนามาตรฐานข้อมูลที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล ใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงในด้านต่างๆ ได้

๔. มีความร่วมมือกับหน่วยงานทั้งในและต่างประเทศในการพัฒนาระบบสารสนเทศและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการประมวลผลข้อมูลสำหรับการใช้กำหนดนโยบายเศรษฐกิจชีวภาพในทุกระดับ

๙. เป้าหมาย/ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงาน

เป้าหมายหลัก คือ มีศูนย์กลางข้อมูลและมีข้อมูลด้านความหลากหลายทางชีวภาพที่สมบูรณ์ที่เป็นหนึ่งเดียวของประเทศ ประกอบด้วย ข้อมูลด้านวิทยาศาสตร์ ด้านเศรษฐกิจ ด้านกฎหมายรวมถึงข้อมูลในระดับชุมชน เพื่อให้ องค์กรที่ต้องทำหน้าที่รายงานผลเกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพ จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์เป็นแหล่งอ้างอิงที่ถูกต้องและทันเวลาที่ เพื่อรองรับการบังคับใช้อนุสัญญาตาม CBD และ WIPO IGC โดยเฉพาะพันธุ์พื้นเมืองของประเทศ รวมไปถึงภาคเอกชนทุกระดับนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาอุตสาหกรรมของตนเองได้อย่างเหมาะสม

ผลลัพธ์ คือ มีศูนย์กลางในการบริการข้อมูล 3 ด้าน คือ ความรู้เชิงลึกทางวิทยาศาสตร์ เศรษฐกิจ และกฎหมาย นำฝาก นำออกทรัพย์สินทางปัญญาอย่างเป็นระบบและติดตามได้ และเกิดงานวิจัยและบริหาร ข้อมูลของประเทศที่เป็นหนึ่งเดียว

๑๐. ผลกระทบที่คาดหวัง

๑. ประชาชนจะได้รับประโยชน์ในด้านการเข้าถึงข้อมูล ที่สามารถเรียกดูข้อมูลได้ง่ายจากแหล่งเดียว ว่าความหลากหลายทางชีวภาพในประเทศว่ามีเท่าไร อะไรบ้าง และมีการจัดเก็บอยู่ที่ใด ที่สามารถยืนยัน และเป็นข้อมูลเดียวที่ทุกหน่วยงานสามารถใช้ร่วมกันได้ สามารถหาข้อมูลด้านวิทยาศาสตร์ของทรัพยากร นั้นๆ และทราบว่าหน่วยงานใดเป็นเจ้าของข้อมูลเมื่อต้องการรายละเอียดมากขึ้น ทราบว่ามีกฎหมายใด ระเบียบของหน่วยงานอะไรที่จำเป็นต่อการใช้ความหลากหลายทางชีวภาพและที่สำคัญสามารถหาข้อมูลด้าน เศรษฐกิจของความหลากหลายทางชีวภาพอย่างน้อย 50 รายการที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจและใช้ในการ ตัดสินใจในการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากความหลากหลายทางชีวภาพนั้นได้ นอกจากนี้ประชาชนยังได้มีส่วนร่วม ในการเก็บรักษาอนุรักษ์ วิธีปกป้องความหลากหลายทางชีวภาพพื้นเมืองของตนเมื่อมีผู้สนใจนำไปใช้ ประโยชน์

๒. มีศูนย์กลางข้อมูลและมีข้อมูลที่สมบูรณ์ที่เป็นหนึ่งเดียวของประเทศ และทุกหน่วยงาน โดยเฉพาะองค์การที่ต้องทำหน้าที่รายงานผลเกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพ จะสามารถนำไปใช้ ประโยชน์เป็นแหล่งอ้างอิงที่ถูกต้องและทันเวลาที่ประเทศต่างๆ ต่างมีการดำเนินการด้านนี้ เพื่อรองรับการ บังคับใช้อนุสัญญาตาม CBD และ WIPO IGC โดยเฉพาะพันธู์พื้นเมืองของประเทศ ให้มีแหล่งข้อมูล

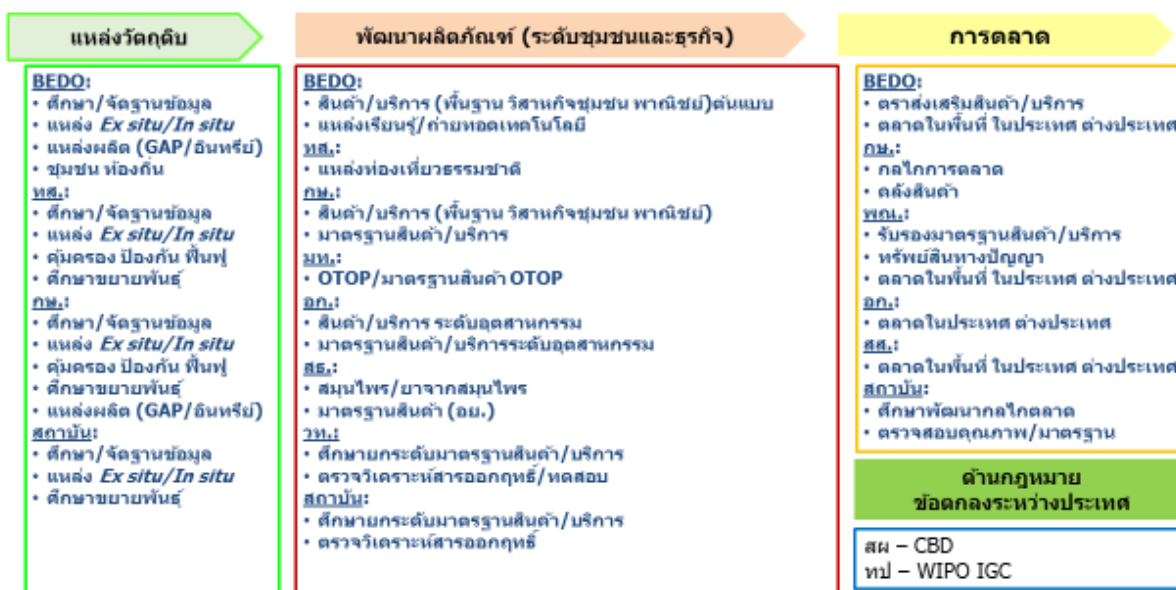
๓. มีข้อความความหลากหลายทางชีวภาพที่มีความแตกต่างกันในระดับแต่ละภูมิภาค จะเป็น พื้นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจ ตั้งแต่ระดับท้องถิ่น ถือเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างอาชีพ กระจายรายได้และ ส่งเสริมให้ประเทศไทยก้าวพ้นจากกับดักรายได้ปานกลาง

๓. ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ กฎหมาย แหล่งกำเนิด งานวิจัยของความหลากหลายทางชีวภาพไทย มี น้อยมาก (เว้นแต่ข้อมูลด้านวิทยาศาสตร์) ในขณะที่การค้าขายผลิตภัณฑ์และบริการอันเกิดจากความ หลากหลายทางชีวภาพ ทั้งในและต่างประเทศ มีมูลค่าเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญจากการสังเขปจึงต้องเร่ง พัฒนาข้อมูลโดยด่วนที่สุด

แนวคิด โครงการธนาคารความ หลากหลายทางชีวภาพ

National Biodiversity Bank

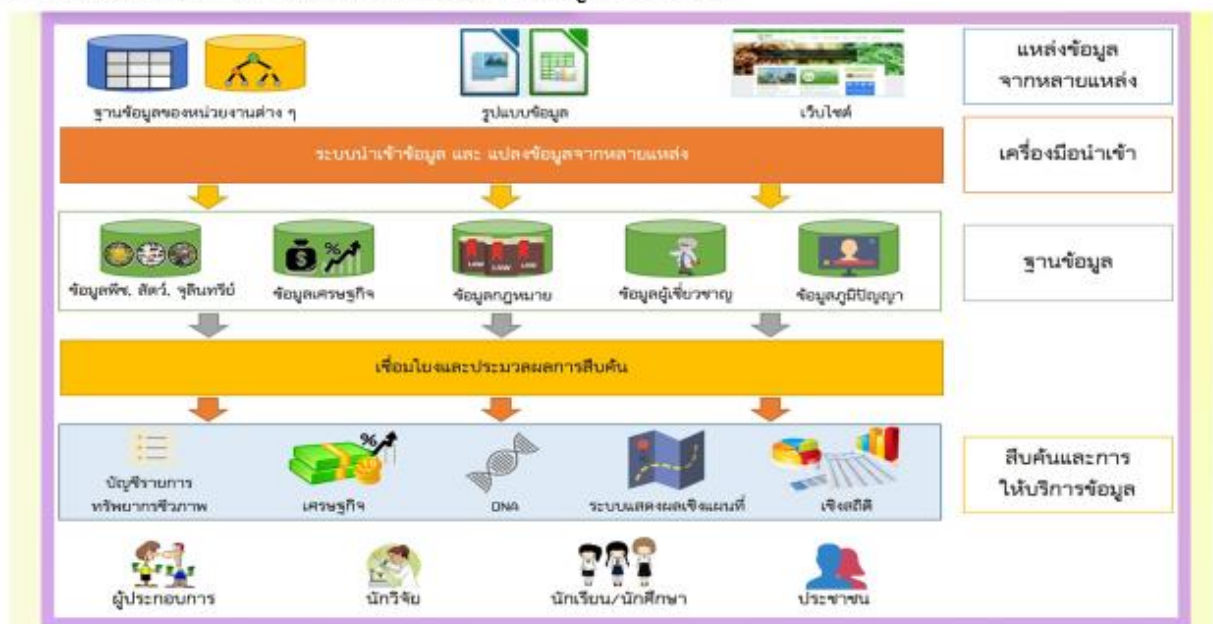
ห่วงโซ่คุณค่าการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ

ปัญหา อุปสรรค

1. งานความหลากหลายทางชีวภาพ **เกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน** ไม่มีหน่วยงานกลางที่มีอำนาจหน้าที่ในระดับประเทศในการเป็นศูนย์ ประสานงาน หรืออำนวยความสะดวกในการเชื่อมโยงข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ
2. ไม่มีนโยบายด้านการกำหนดอุตสาหกรรมเป้าหมาย หรืออะไรที่ควรเร่งพัฒนาเพื่อสร้างมูลค่าจากระบบฐานทรัพยากร
3. ไม่มีมาตรฐานข้อมูลสำคัญในการบันทึกหรือเก็บข้อมูลให้แก่หน่วยงานดำเนินงานที่เป็นแบบเดียวกันทั่วประเทศ
4. ไม่มีข้อมูลและรู้ว่าทรัพยากรนั้นมีคุณสมบัติและมีการนำไปใช้ประโยชน์ด้านใดอย่างแท้จริง
5. ความเร่งด่วนด้านการบังคับใช้กฎหมายตามพันธกรณีระหว่างประเทศ

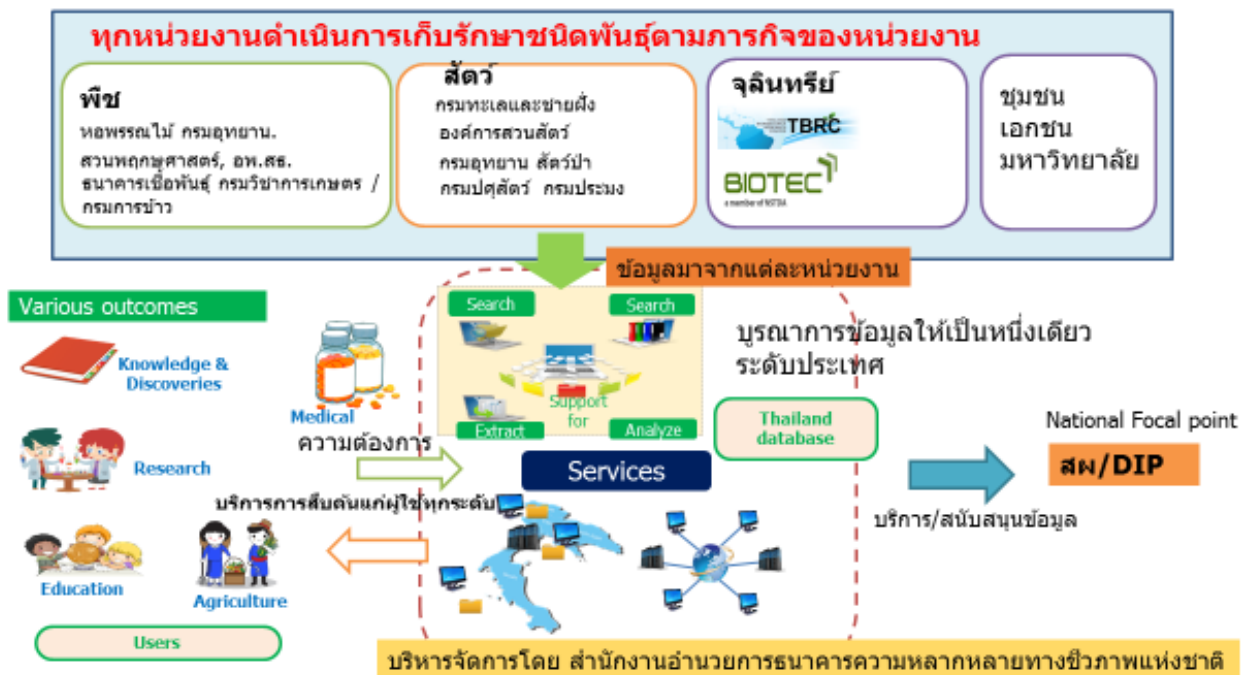
ภาพรวมของการวางโครงสร้างระบบข้อมูลที่ผ่านมา

โครงสร้างการทำงานธนาคารความหลากหลายทางชีวภาพ

แนวคิดการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจชีวภาพ

เป้าหมายเร่งด่วนในเวลา 1 ปี

- ได้บัญชีรายการทรัพยากรชีวภาพที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจ ตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล เพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ นโยบายด้านการขับเคลื่อนเศรษฐกิจชีวภาพ เช่น ระบบข้อมูลสมุนไพรเพื่อการใช้ประโยชน์
- เกิดระบบฐานข้อมูลกลางด้านความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศ ที่มีการเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานและการใช้ประโยชน์ในทางเศรษฐกิจทั้งของหน่วยงานรัฐ เอกชน และชุมชนท้องถิ่น
- เกิดสำนักงานอำนวยการธนาคารความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจชีวภาพ
- เกิด Community Biobank ต้นแบบ 6 ภูมิภาค

โครงการ สมุนไพรไทย สู่อุตสาหกรรมสุขภาพ

๑. ความสำคัญ

ในทศวรรษที่ผ่านมา ประชาคมโลกให้ความสนใจและส่งเสริมให้ผลิตภัณฑ์จาก (products) ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มของผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติก็ได้รับความนิยมสูงขึ้นเช่นกัน โดยมีแนวโน้มว่าตลาดสินค้ากลุ่มผลิตภัณฑ์จากพืชสมุนไพรจะมีอัตราการขยายตัวที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องประมาณร้อยละ ๒๐ ทุกปี (Bellow, ๒๐๑๓) แผนแม่บทแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพรไทย ฉบับที่ ๑ พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔ รายงานว่า ตลาดสมุนไพรในโลกมีมูลค่ารวมกันประมาณ ๙.๑๘ หมื่นล้านเหรียญสหรัฐ ช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมาหรือร้อยละ ๒๐ ของประชากรโลกใช้ผลิตภัณฑ์จากพืชสมุนไพร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ยาสมุนไพรแผนโบราณ ที่ประมาณการว่ามูลค่าทางการตลาดของยาสมุนไพรแผนโบราณสูงถึง ๖๐ พันล้านเหรียญสหรัฐ (Kartal, ๒๐๐๗) รวมทั้ง มีการขยายตัวของผลิตภัณฑ์เวชสำอางที่มีพืชเป็นส่วนผสม (botanical-based cosmeceuticals) จากพืชสมุนไพร จะมีอัตราการขยายตัวที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องประมาณร้อยละ ๒๐ ทุกปี (Bellow, ๒๐๑๓) แผนแม่บทแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพรไทย ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ รายงานว่าตลาดสมุนไพรในโลกมีมูลค่ารวมกันประมาณ ๙.๑๘ หมื่นล้านเหรียญสหรัฐ

งานวิจัยอีกหลายชิ้นที่ระบุตรงกันถึงอัตราการขยายตัวอย่างรวดเร็วของความต้องการใช้พืชสมุนไพรและผลิตภัณฑ์จากพืชสมุนไพร อาทิ งานวิจัยของเบนท์ (Bent, ๒๐๐๘) ระบุว่าในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมาหรือร้อยละ ๒๐ ของประชากรโลกใช้ผลิตภัณฑ์จากพืชสมุนไพร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ยาสมุนไพรแผนโบราณที่ประมาณการว่ามูลค่าทางการตลาดของยาสมุนไพรแผนโบราณสูงถึง ๖๐ พันล้านเหรียญสหรัฐ (Kartal, ๒๐๐๗) รวมทั้ง มีการขยายตัวของผลิตภัณฑ์เวชสำอางที่มีพืชเป็นส่วนผสม (botanical-based cosmeceuticals)

ในประเทศสหรัฐอเมริกา ความต้องการผลิตภัณฑ์อาหารจากธรรมชาติหรือโภชนเภสัช (nutraceuticals) มีอัตราเพิ่มมากกว่าร้อยละ ๑๐ ต่อปี สำหรับกลุ่มเครื่องสำอางจากสมุนไพร พบว่าผลิตภัณฑ์ชะลอวัย (anti-aging products) มีอัตราการเจริญเติบโตสูงที่สุด รองลงมาคือผลิตภัณฑ์สำหรับผิวหน้าและเส้นผม โดยมีส่วนแบ่งถึงร้อยละ 53 ของตลาดทั้งหมด รายงานของสมาคมผู้ผลิตผลิตภัณฑ์จากพืชสมุนไพรสหรัฐฯ (American Herbal Products Association) ระบุว่าพืชสมุนไพรนำมาใช้ประโยชน์ได้ใน ๔ กลุ่ม ได้แก่ (๑) อาหารบริโภคประจำวัน (conventional food), (๒) ยา (drug), (๓) ผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร (dietary supplements) และ (๔) เครื่องสำอาง (cosmetics)

ภาพที่ ๑.๑. แสดงพืชสมุนไพรในอาหาร (Herbs in foods)

		
<p>กระเทียม (Garlic) (<i>Allium sativum</i>)</p>	<p>ชะเอมเทศ (licorice) (<i>Glycyrriza spp.</i>)</p>	<p>สะระแหน่ (peppermint) (<i>Mentha piperita</i>)</p>
<p>ที่มา : รายงาน “Regulating Herbal Productions as Food: The U.S. Experience” โดย Michael McGuffin, President of American Herbal Products Association, ๑๗ เมษายน ๒๕๕๖</p>		

ภาพที่ ๑.๒. แสดงตัวอย่างพืชเครื่องเทศ (Spices)

	
<p>ที่มา : Grit.com และ http://farmersalmanac.com/health/2015/03/09/5-spices-that-heal/</p>	

ภาพที่ ๑.๓. แสดงตัวอย่างพืชสมุนไพรในผลิตภัณฑ์ยา (Herbs in Drugs)

	
<p>Veregen (sinecatechins)</p>	<p>OTC Contains sennosides (<i>Senna spp.</i>)</p>
<p>(herbal product made from green tea leaves)</p>	
<p>ที่มา : รายงาน “Regulating Herbal Productions as Food: The U.S. Experience” โดย Michael McGuffin, President of American Herbal Products Association, ๑๗ เมษายน ๒๕๕๖</p>	

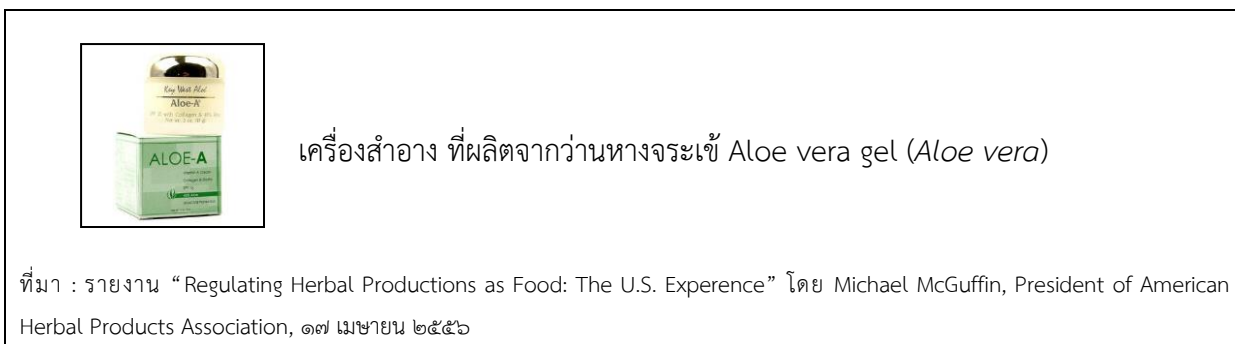
ภาพที่ ๑.๔. พืชสมุนไพรในผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร(Herbs in Dietary supplements)

พืชสมุนไพรบางชนิดอาจนำมาใช้ได้ทั้งเป็นอาหารหรือนำมาผลิตเป็นผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร เช่น กระเทียม
ภาพที่ ๑.๕. แสดงตัวอย่างการใช้กระเทียม(Garlic, *Allium sativum*) เป็นอาหารและเป็นส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร (Herbs in foods and dietary supplements)

ภาพที่ ๑.๖. แสดงตัวอย่างพืชสมุนไพรที่เป็นเครื่องสำอาง (Cosmetics)

ประเทศไทยตั้งอยู่ในเขตร้อนและมีความหลากหลายทางชีวภาพ (biodiversity) ในระดับที่สูงมากแห่งหนึ่งในเอเชีย ป่าเขตร้อนในประเทศไทยมีความหลากหลายทางชีวภาพตั้งแต่ระดับความหลากหลายทางนิเวศวิทยา (ecological diversity) ลงไปจนถึงความหลากหลายของชนิด (species diversity) และความหลากหลายทางพันธุกรรม (genetic diversity) ทำให้เกิดเป็นความซับซ้อนทางชีวภาพ (biocomplexity) ที่มีความเป็น

เอกลักษณ์และเป็นทุนทางธรรมชาติของประเทศไทย ชุมชนท้องถิ่นไทยในอดีตดำเนินชีวิตบนฐานของความมั่งคั่งและความมั่นคงทางชีวภาพตามสภาพสมดุลของธรรมชาติและพลวัตของความหลากหลายทางชีวภาพ (dynamics of biodiversity) มีการนำเอาทรัพยากรชีวภาพที่มีอยู่โดยรอบชุมชนมาใช้เป็นปัจจัยได้อย่างชาญฉลาดและยั่งยืนยาวนาน จนเป็นที่กล่าวขานกันว่าประเทศไทยสามารถใช้ฐานทรัพยากรชีวภาพที่มีอยู่มากมายหลากหลายรูปแบบเพื่อนำมาพัฒนาโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นผสมผสานกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ให้กลายเป็น “ครัวอาหารของโลก” และเป็น “คลังยาสมุนไพร” ให้แก่มนุษยชาติได้ในจำนวนมากมาย (Baimai & Brockelman, ๑๙๙๘; McNeely & Dobias, ๑๙๙๑)

ด้วยเหตุนี้ ประเด็นการปฏิรูปเศรษฐกิจชีวภาพ (Bioeconomy) จึงเป็น ๑ ใน ๒๗ วาระปฏิรูปที่สำคัญและเร่งด่วนของประเทศ ที่ให้ความสำคัญใน ๒ ประเด็นควบคู่กัน คือ (๑) การรณรงค์ และ (๒) การใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและเป็นธรรม ในกรณี การพัฒนา “สมุนไพร” เพื่อการใช้ประโยชน์โดยชุมชนท้องถิ่น จะเป็นรูปธรรมเร่งด่วน (Quick win) ของการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ ที่จะขับเคลื่อนโดยคณะกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจชีวภาพ ที่มีอำนาจหน้าที่อันดับแรกในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจชีวภาพระดับฐานราก โดยโครงการพัฒนา “สมุนไพร” เพื่อการใช้ประโยชน์โดยชุมชนท้องถิ่น จะเป็นการบูรณาการการทำงานของทุกภาคส่วน เพื่อหนุนเสริม และขับเคลื่อนแผนแม่บทแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม ด้วยการใช้ข้อมูลจากธนาคารความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติ (National Biodiversity Bank) ด้านสมุนไพร เป็นข้อมูลสนับสนุนให้ชุมชนท้องถิ่น นำมาพัฒนาสร้างเป็นผลิตภัณฑ์หรือบริการสร้าง นั่นคือ เป็นการสนับสนุนให้ประชาชนที่อยู่ในภาคเศรษฐกิจฐานรากมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น เป็นการกระจายรายได้ และกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนให้ก้าวพ้นกับดักรายได้ปานกลางในที่สุด

นอกจากนี้ โครงการพัฒนา “สมุนไพร” เพื่อการใช้ประโยชน์โดยชุมชนท้องถิ่น นี้ ยังเป็นหนึ่งในรูปธรรมของการดำเนินงานในเรื่องการลดความไม่เท่าเทียมในการเข้าถึงและการใช้ทรัพยากรชีวภาพ ตาม SDG ๑๐ อีกด้วย

๒. ความก้าวหน้าและนโยบายชาติด้านการพัฒนาสมุนไพร

๒.๑ คณะรัฐมนตรีเห็นชอบแผนแม่บทแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพรไทย ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ โดยกำหนดยุทธศาสตร์ที่สำคัญ ตั้งแต่การส่งเสริมผลิตผลของสมุนไพรไทยที่มีศักยภาพตามความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ พัฒนาอุตสาหกรรม และการตลาดสมุนไพรให้มีคุณภาพระดับสากล ส่งเสริมการใช้สมุนไพรเพื่อการรักษาโรคและสร้างเสริมสุขภาพ

๒.๒ มีการประกาศพัฒนาเมืองสมุนไพร (herbal City) ต้นแบบใน ๔ ภูมิภาค ประกอบด้วย จังหวัด เชียงราย ปราจีนบุรี สกลนครและสุราษฎร์ธานี โดยใช้กลไกการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน

๒.๓ จังหวัดสกลนคร จัดทำประกาศ เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเมืองสมุนไพร โดยผู้ว่าราชการเป็นประธาน และมีนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดสกล เป็นเลขาธิการ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาสมุนไพรอย่างครบถ้วนโดยเชื่อมโยงกับบริษัทประชารัฐ รักสามัคคี สกลนครจำกัด ใช้คำแทน

การดำเนินงานว่า “สกลนคร มหาเวชนครแห่งพหุภพชน บณฐานรากประชารัฐ” เกิดการรวมกลุ่มจัดตั้งเป็นสหกรณ์สมุนไพรสกลนคร (สมาชิกจำนวน 265 คน) เพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการซื้อขายวัตถุดิบสมุนไพร เกิดการหมุนเวียนรายได้ 5 ล้านบาท ในปีหนึ่ง โรงผลิตยาสมุนไพร รพ.พระอาจารย์ฝั้น อาจาโร ผ่านมาตรฐาน GMP สามารถผลิตยาสมุนไพรจำหน่ายให้หน่วยบริการสาธารณสุขของรัฐ ได้ทั่วประเทศ วิสาหกิจชุมชน ได้เข้าร่วมเป็นเครือข่ายในการผลิต ผลิตภัณฑ์ที่ได้มาจากสมุนไพร เพิ่มมากขึ้น

๒.๔ สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน) มีการบูรณาการกิจกรรมดำเนินงานระดับพื้นที่โดยร่วมกับจังหวัดสกลนครเป็นจังหวัดนำร่อง มีการกำหนดกิจกรรมตั้งแต่การสร้างเศรษฐกิจชุมชน การค้นหาและรวบรวมสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพของท้องถิ่นที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจ รวมถึงสมุนไพร การส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นและการส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์

๓. อุปสรรคและข้อจำกัดในการขับเคลื่อนด้านสมุนไพรสู่เศรษฐกิจชีวภาพ

การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับสมุนไพรตั้งแต่ระดับต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ พบว่ายังมีข้อจำกัดในการดำเนินงานและผลักดันให้สมุนไพรโดยเฉพาะชนิดสมุนไพรให้กลายเป็นผลิตภัณฑ์ยอดเยี่ยม เช่นเดียวกับที่เกาหลีมีโสมเกาหลี ประเทศภูฏานมีถั่งเช่า ทั้งนี้ อุปสรรคและข้อจำกัดสำคัญ ได้แก่

ระดับต้นน้ำ

- ๑) ขาดหน่วยงานกลางที่เป็นผู้ประสานเครือข่ายระดับประเทศในด้านข้อมูลและการเก็บรักษาพันธุ์
- ๒) ภาคธุรกิจไม่สนใจลงทุนปลูกเชิงพาณิชย์
- ๒) ประชาชนยังขาดการรับรู้ ตระหนัก และดูแลตนเองด้วยสมุนไพร
- ๓) ขาดการรวบรวมองค์ความรู้ ด้านสมุนไพร

ระดับกลางน้ำ

๑) ขาดงบประมาณเพื่อพัฒนา โรงงานผลิตยาสมุนไพร ผ่านมาตรฐาน GMP (PICs) ที่เป็นมาตรฐานหลักขององค์การสหประชาชาติ และHALAL ของชาวมุสลิม

- ๒) ผลิตภัณฑ์ชุมชนจากสมุนไพรจำนวนมากที่ไม่ผ่านมาตรฐาน มผช.
- ๓) วิสาหกิจชุมชน และภาคเอกชน ขาดวัตถุดิบสมุนไพรที่ได้มาตรฐาน
- ๔) ขาดข้อมูลและระบบสารสนเทศด้านสมุนไพร ที่เข้าถึงได้ง่าย
- ๕) ขาดงานวิจัยด้านสมุนไพรเพื่อพัฒนาต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์และเทคโนโลยีด้านการพิสูจน์ทราบ

ยืนยันสายพันธุ์สมุนไพรในผลิตภัณฑ์

ระดับปลายน้ำ

- ๑) ขาดสินค้าแม่เหล็กด้านสมุนไพร
- ๒) ประชาชนมีสุขภาพที่ไม่ดี มีปัญหาโรคเรื้อรังที่มีผลมาจากการอุปโภค และบริโภค

๔. กลไกการขับเคลื่อนเศรษฐกิจชีวภาพจากสมุนไพร

การร่วมมือกันในระดับหน่วยงานภายในจังหวัด ในลักษณะเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนไปด้วยอุปสงค์ (Demand driven) กล่าวคือ การเชื่อมโยงการทำงาน ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยกำหนดแผนขับเคลื่อนเร่งด่วน 1 ปี เป็นแนวทางการพัฒนาแยกย่อยตามระดับได้ดังนี้

แผนขับเคลื่อนเร่งด่วน 1 ปี

ระดับต้นน้ำ

๑. การสำรวจสุขภาพของประชากรเบื้องต้น เพื่อประเมินสุขภาพของประชากร และความต้องการพัฒนาแหล่งปลูกสมุนไพรต้นแบบเพื่อสุขภาพ

๒. ส่งเสริม และพัฒนาองค์ความรู้ตั้งแต่ข้อมูลสายพันธุ์ องค์ประกอบทางเคมีที่สำคัญ ภูมิปัญญาที่เกี่ยวข้อง

๓. การจัดทำฐานข้อมูลและการริเริ่มสร้างธนาคารความหลากหลายทางชีวภาพระดับชุมชน (Community Biobank) สำหรับสมุนไพรที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจ

ระดับกลางน้ำ

๑. สนับสนุนการสร้างนวัตกรรมชุมชนเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สมุนไพรและผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร โดยบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินงานร่วมกัน

๒. ส่งเสริม การพัฒนาวัตถุดิบสมุนไพรที่ได้มาตรฐาน

๓. พัฒนาระบบสารสนเทศด้านสมุนไพร ที่เข้าถึงและเข้าใจได้ง่าย ผ่าน Mobile Application

๔. สนับสนุนการพัฒนางานวิจัยด้านสมุนไพรตั้งแต่การพิสูจน์สายพันธุ์ การวิจัยเพื่อพัฒนาต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์

ระดับปลายน้ำ

๑. พัฒนาหมู่บ้านต้นแบบเรื่องสมุนไพร เพื่อพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพต่อไป

๒. สร้างสินค้าโปรดักต์ที่แชมป์เปียนด้านสมุนไพร โดยเฉพาะเรื่องไหล

๓. ประชาสัมพันธ์และให้ความรู้ประชาชน เรื่องการดูแลตนเองด้วยสมุนไพร เพื่อลดปัญหาโรคเรื้อรังที่มีผลมาจากการอุปโภค และบริโภค

สมุนไพร...ไพลไทย สู่เศรษฐกิจชีวภาพ

www.bedo.or.th

2

แนวทางการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสมุนไพร

การปลูกสมุนไพรเป็นการค้า

- กระจับแดง กระจับดำ กระจับขาว ขมิ้นชัน คำฝอย ตะไคร้หอม บัวบก พลูดาว **ไพล** เพชรสังฆาต ดีปลี ฟ้าทะลายโจร มะระขี้นก ว่าน ชักมดลูก ว่านหางจระเข้ กฤษณา จันทน์เทศ พริกไทย ส้มแขก มะแขว่น พลู

www.bedo.or.th

2

ภาพรวมขับเคลื่อนสมุนไพร...ไพลไทย

โอกาส

- แปรรูปพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ได้หลากหลาย
- อยู่ในบัญชียาหลักของไทย
- ปลูกและดูแลรักษาง่าย
- การขยายตัวของธุรกิจสปาและนวดแผนไทย

ข้อจำกัด

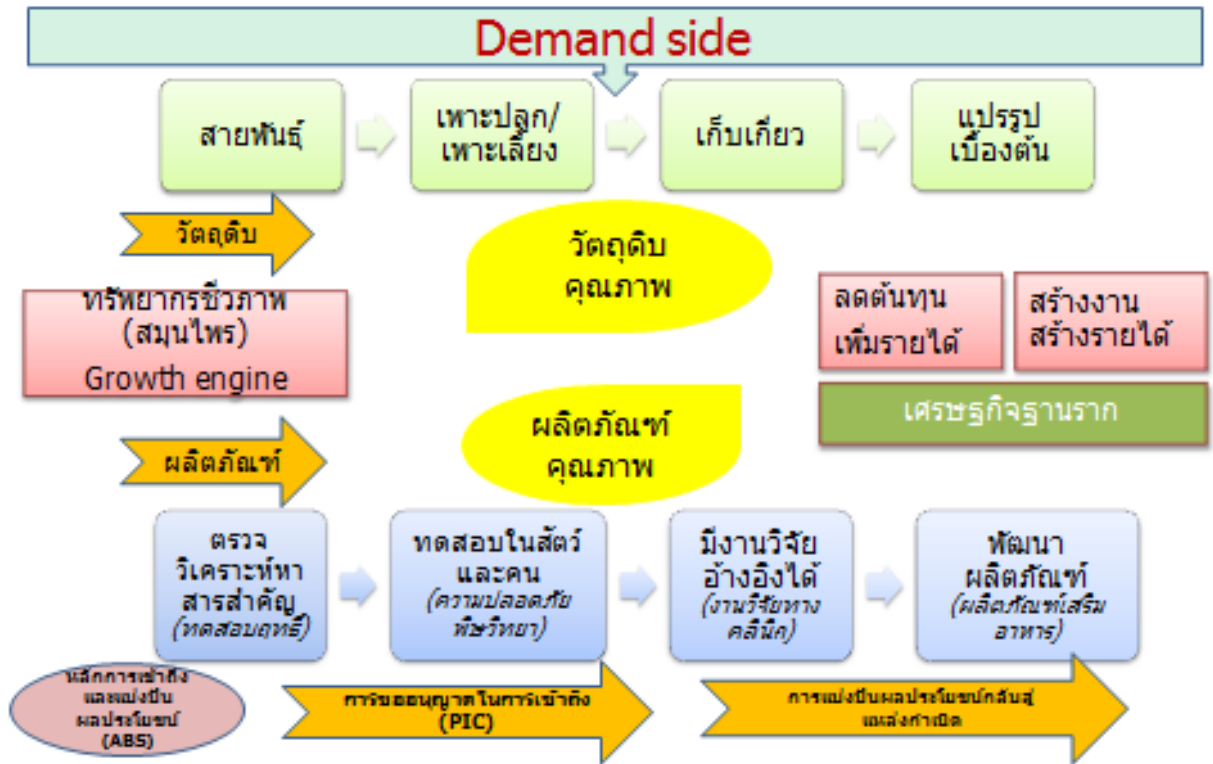
การเผยแพร่การใช้ทางวิชาการยังไม่มาก
การผลิตและแปรรูปที่ได้มาตรฐาน
การพัฒนาเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์น้อย

ต้องขับเคลื่อนสร้างมูลค่าจากไพลให้เป็นรูปธรรม

www.bedo.or.th

4

แนวทางการสร้างมูลค่าจากไพล

แผน และเป้าหมายระยะเวลา 1 ปี

- 1 ส่งเสริมเครือข่ายการเพาะปลูกโพลีเพื่อสุขภาพ 2 จังหวัด
- 2 Database + BIOBANK ระดับจังหวัด
- 3 Mobile Application การใช้ประโยชน์สมุนไพร
- 4 ประชาสัมพันธ์การใช้สมุนไพร
คู่มือการดูแลตัวเองด้วยสมุนไพร
- 5 พัฒนา Product Champion

www.bedo.or.th

OUTCOME 1 ปี

- เกิด Value Chain ตั้งแต่ระดับรากหญ้า เช่นเกษตรกร ผู้ผลิตสินค้าชีวภาพ
- เกิดความมั่นคงทางความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อการใช้ ประโยชน์ทางเศรษฐกิจระดับฐานราก
- เป็นหลักฐานยืนยัน อ้างอิงของประเทศในการเข้าถึงและแบ่งปัน
- ลดค่าใช้จ่ายในการรักษาสุขภาพขั้นต้น

www.bedo.or.th

วาระการปฏิรูปที่สำคัญและเร่งด่วน
(๒๗ วาระ)ในปี ๒๕๖๐
คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านเศรษฐกิจ
สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

เรื่อง “เศรษฐกิจอนาคต”
(เศรษฐกิจดิจิทัล)

สารบัญ

วาระการปฏิรูปที่สำคัญและเร่งด่วน (๒๗ วาระ) ในปี ๒๕๖๐ ของ คณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ เรื่อง “เศรษฐกิจอนาคต”

เศรษฐกิจดิจิทัล	๑
(การปฏิรูปเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy))	
๑. หลักการและเหตุผล	๑
๒. ข้อเสนอการปฏิรูปเศรษฐกิจดิจิทัล	๓
๓. ความคืบหน้า	๓
๔. ปัญหา/อุปสรรคในการขับเคลื่อน	๕
๕. ข้อเสนอแนะในการขับเคลื่อนเร่งด่วนภายใน ๑ ปี	๖
ภาคผนวก	

.....

เศรษฐกิจดิจิทัล (การปฏิรูปเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy))

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ ความสำคัญ

เศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy) หมายถึง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ซึ่งเทคโนโลยีดิจิทัลก่อให้เกิดการปฏิรูปกระบวนการผลิต การดำเนินธุรกิจ การค้า การบริการ การศึกษา การสาธารณสุข การบริหารราชการแผ่นดิน รวมทั้งกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

เศรษฐกิจดิจิทัลเป็นกระแสโลกที่เกิดขึ้นแล้วอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และเทคโนโลยีดิจิทัลก็ทำให้วิถีคิดในการดำเนินธุรกิจเปลี่ยนไปอย่างสิ้นเชิง เกิดธุรกิจและนวัตกรรมบริการใหม่มากมายที่สามารถเพิ่มจำนวนลูกค้าและสร้างรายได้มหาศาลในระยะเวลาอันสั้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อธุรกิจหรืออุตสาหกรรมหลายประเภทอย่างรุนแรงจนต้องปิดตัวลงหรือเกิดภาวะล้มละลายไม่ว่าจะเป็นธุรกิจสื่อสิ่งพิมพ์ ธุรกิจเข้าวิดีโอ ธุรกิจเพลงและภาพยนตร์ โดยผลกระทบนี้ยังขยายวงไปยังธุรกิจอื่นอย่างต่อเนื่อง เช่น ธุรกิจรถแท็กซี่ ธุรกิจด้านสุขภาพ ธุรกิจโรงแรม เป็นต้น ปรากฏการณ์เช่นนี้เรียกว่า Digital Disruption ดังนั้นยุคนี้เจ้าของธุรกิจต้องมีการตัดสินใจที่รวดเร็วบนพื้นฐานของข้อมูลและการวิเคราะห์ เพื่อสร้างกลยุทธ์ใหม่ หรือแม้แต่ปรับโครงสร้างองค์กรใหม่ ในการรองรับการพัฒนานวัตกรรมได้อย่างรวดเร็ว เพื่อให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลง

สำหรับประเทศที่ขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจโดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นกลไกหลักในพัฒนาประเทศ จะนำมาซึ่งการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศที่รวดเร็วกว่าประเทศอื่น ทั้งนี้ การขับเคลื่อนการปฏิรูปเศรษฐกิจดิจิทัล ส่วนใหญ่มักจะเป็นผลจากความก้าวหน้าของภาคเอกชน และเมื่อมีการส่งสมความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง จะพบว่า ส่วนของภาครัฐเองมีความล่าช้ากว่าภาคเอกชนมาก รัฐจึงควรเริ่มต้นจากปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการของภาครัฐสู่การเป็น “รัฐบาลดิจิทัล” ด้วยการเชื่อมต่อข้อมูลของส่วนราชการให้สามารถทำงานร่วมกันได้ (Connected Government) โดยไม่ต้องเรียกร้องให้ประชาชนสำเนาเอกสารที่ออกโดยภาครัฐเพื่อยื่นกับภาครัฐ และมีการเปิดเผยข้อมูลทั่วไปให้แก่ประชาชน (Open Government) ในการนำไปวิเคราะห์เพื่อเพิ่มสมรรถภาพ ซึ่งเป็นการดำเนินตามนโยบายรัฐบาลที่คาดหวังให้มีการปรับเปลี่ยนการทำงานในภาครัฐทั้งหมด (Digital Government Transformation) อันเป็นการสร้างความโปร่งใส ลดปัญหาคอร์รัปชัน และเอื้ออำนวยความสะดวกในการดำเนินธุรกิจของภาคเอกชนและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นและเกิดความรวดเร็ว ซึ่งเป็นการสนับสนุนให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความคล่องตัว และสะดวกในการประกอบธุรกิจ (Ease of Doing Business) มากขึ้น ตามการจัดอันดับโดยธนาคารโลก (World Bank)

ในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา พบว่าผลการจัดอันดับระดับความสะดวกในการประกอบธุรกิจของไทยมีอันดับที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยในปี ๒๕๕๕ ไทยอยู่ในอันดับที่ ๔๖ จาก ๑๙๐ ประเทศ ลดลงจากอันดับที่ ๑๙ ในปี ๒๕๔๕ กล่าวคือในสิบปีที่ผ่านมา ไทยลดลงไปถึง ๒๗ อันดับ สิ่งนี้สะท้อนให้เห็นว่า กระบวนการทำงานและการให้บริการของภาครัฐบาลไทยช้ากว่าค่าเฉลี่ยของโลก ทั้งๆที่มีการใช้งบประมาณลงทุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในภาครัฐค่อนข้างสูง แต่แบ่งแยกกันทำ และจบด้วยการพิมพ์เป็นเอกสาร ไม่ได้ทำให้เป็นรัฐบาลดิจิทัลที่เชื่อมต่อกันอย่างเต็มรูปแบบ ทำให้ประชาชนและผู้ประกอบการเกิดความยุ่งยากซับซ้อน และใช้เวลานานในการกระบวนการ ขั้นตอนการติดต่อกับหน่วยงานราชการต่าง ๆ กว่าจะบรรลุ

ผลสำเร็จ และขาดแหล่งรวมการให้บริการประชาชนของภาครัฐที่เป็นแบบ One Stop Service เนื่องจากขาดการเชื่อมโยงข้อมูลเข้าด้วยกันระหว่างภาครัฐด้วยกันเอง ขณะที่ประเทศที่มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาแทนที่กระบวนการทำงานแบบเดิม เพื่อให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว และคล่องตัว ในการดำเนินธุรกิจที่ดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ เช่น การขออนุญาต การอนุมัติ การออกใบอนุญาต การขึ้นทะเบียนต่าง ๆ เป็นต้น

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช .... ได้แสดงเจตนารมณ์ ให้มีการปรับเปลี่ยนภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล และการเปิดเผยข้อมูลของหน่วยงานรัฐ ในมาตรา ๒๕๘ ข้อ ข ได้ระบุว่า ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ให้ดำเนินการปฏิรูปประเทศอย่างน้อยในด้านต่าง ๆ ให้เกิดผลดังต่อไปนี้ “(๑) ให้มีการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการบริหารราชการแผ่นดินและการจัดทำบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดิน และเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน และ (๒) ให้มีการบูรณาการฐานข้อมูลของหน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานเข้าด้วยกัน เพื่อให้เป็นระบบข้อมูลเพื่อการบริหารราชการแผ่นดินและการบริการประชาชน” และข้อ ค ด้านกฎหมาย “(๓) พัฒนาระบบฐานข้อมูลกฎหมายของรัฐโดยใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ให้ประชาชนเข้าถึงได้สะดวก และเข้าใจเนื้อหาสาระได้ง่าย” รวมทั้งโมเดล “ประเทศไทย ๔.๐” ได้บรรจุกลุ่มอุตสาหกรรมดิจิทัล เป็นหนึ่งใน ๑๐ อุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ และเศรษฐกิจดิจิทัล ได้ถูกจัดเป็น ๒๗ วาระการปฏิรูปเร่งด่วน ตามแผนที่นำทาง (Roadmap) ของคณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินตามกรอบการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (ป.ย.ป.)

ด้วยเหตุนี้ คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ ได้เล็งเห็นความสำคัญของการแก้ไขผลักดันให้มีกลไกในการปฏิรูปเศรษฐกิจดิจิทัล โดยเริ่มต้นจากการปรับเปลี่ยนภาครัฐไปสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบ จึงได้เสนอแนวทางการปฏิรูปเศรษฐกิจดิจิทัลทั้งในด้านนโยบาย มาตรการ กลไก แผนงาน/โครงการ และประเด็นเชิงกฎหมายที่จำเป็นต้องเร่งรัดดำเนินการ เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารจัดการหน่วยงานภาครัฐให้เกิดบริการภาครัฐในรูปแบบดิจิทัลที่ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการได้โดยไม่มีข้อจำกัด และนำไปสู่การหลอมรวมข้อมูลการทำงานของภาครัฐให้เป็นเสมือนบริการ จุดเดียว อันนำไปสู่การสร้างความสะดวก รวดเร็ว เพิ่มประสิทธิภาพของการดำเนินธุรกิจและสร้างความมั่นคงให้กับระบบเศรษฐกิจอนาคตของประเทศต่อไป

๑.๒ ขั้นตอนการปฏิรูป

- ๔ เมษายน ๒๕๕๙ คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ นำเสนอรายงานการปฏิรูปเศรษฐกิจดิจิทัล ต่อสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) และ สปท. เห็นควรให้ในระยะแรกต้องมีการร่างพระราชบัญญัติรัฐบาลดิจิทัล และการนำร่องการให้บริการภาครัฐในการใช้ Smart ID Card เพื่อลดสำเนากระดาษ รวมทั้งการเชื่อมต่อข้อมูลภาครัฐเข้าด้วยกัน

- ๒๙ เมษายน ๒๕๕๙ ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ นำส่งรายงานต่อ คณะรัฐมนตรี

- ๑ มิถุนายน ๒๕๕๙ นำเสนอรายงาน “การปฏิรูปเศรษฐกิจดิจิทัล” ต่อคณะกรรมการวิป ๓ ฝ่าย (ครม. สปท. และ สนช.) ซึ่งมีมติเห็นชอบแผนปฏิรูปดังกล่าว และประธานคณะกรรมการวิป ๓ ฝ่าย นำผลการประชุมรายงานต่อนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งส่งเรื่องต่อคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ และคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน

๒. ข้อเสนอการปฏิรูปเศรษฐกิจดิจิทัล

๒.๑ การตราพระราชบัญญัติรัฐบาลดิจิทัล (Digital Government Act)

เพื่อเป็นกลไกสนับสนุนการขับเคลื่อนรัฐบาลดิจิทัลให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม และเป็นทิศทางในการกำหนดแผนระดับชาติ แผนงานและแนวทางในการพัฒนาและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของหน่วยงานภาครัฐให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีมาตรฐาน หรือวิธีการทำงานที่สอดคล้องกัน เกิดการบูรณาการระบบการทำงานและข้อมูลที่สามารถเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานได้อย่างมั่นคง ปลอดภัย เพื่ออำนวยความสะดวกและลดภาระของประชาชนในการติดต่อกับหน่วยงานของรัฐ มีการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐแก่สาธารณชนให้สามารถเข้าถึง และตรวจสอบได้ รวมทั้งให้เปลี่ยนสถานะของสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) และยกระดับอำนาจหน้าที่เป็น สำนักงานรัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) เพื่อเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการขับเคลื่อนรัฐบาลดิจิทัล รวมทั้งให้มีคณะกรรมการรัฐบาลดิจิทัล เพื่อกำหนดนโยบายและแผนระดับชาติ รวมทั้งกำกับดูแลการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด รวมเข้าไว้ในพระราชบัญญัติดังกล่าวด้วย

๒.๒ จัดทำระบบการให้บริการภาครัฐ (Smart Service)

เพื่อให้เกิดระบบการให้บริการภาครัฐที่สามารถลดสำเนากระดาษและอำนวยความสะดวกในการให้บริการประชาชน โดยเชื่อมโยงข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐหลักที่ให้บริการประชาชนผ่านระบบการให้บริการภาครัฐในทุกกระทรวง ทบวง กรมที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ อาจเริ่มต้นนำร่องในหน่วยงานหลัก ได้แก่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการคลัง และกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม แล้วจึงขยายไปสู่ระบบบริการของหน่วยงานอื่น ๆ ต่อไป

๒.๓ การจัดทำระบบศูนย์กลางบริการภาครัฐเพื่อภาคธุรกิจ (Biz Portal)

เพื่อให้เกิดบริการดิจิทัลครบวงจรในการอำนวยความสะดวกแก่ภาคธุรกิจ ตั้งแต่การให้ข้อมูล การเปิดกิจการ จนถึงการปิดกิจการ โดยพัฒนาคำขอรับบริการให้เป็นแบบฟอร์มเดียวกับหลายบริการ (Single Form) และผู้ประกอบการไม่ต้องยื่นเอกสารหลักฐานซ้ำซ้อน และไม่ต้องยื่นเอกสารหลักฐานที่ออกโดยภาครัฐ

๒.๔ การจัดทำระบบกลางการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open Government Data)

เพื่อเปิดเผยข้อมูลผ่านเว็บไซต์กลางของภาครัฐ และให้สาธารณชนสามารถเข้าถึงข้อมูลของภาครัฐได้โดยง่าย รวมทั้งร่วมตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานรัฐ และนำข้อมูลไปพัฒนาต่อยอดได้ ทั้งข้อมูลด้านเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน การศึกษา การคมนาคม สาธารณูปโภคต่าง ๆ

๓. ความคืบหน้า

๓.๑ ด้านกลไกการปฏิรูป

- **๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐** สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) นำเสนอหลักการกฎหมายรัฐบาลดิจิทัล ต่อที่ประชุมเฉพาะกิจเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจของกระทรวงการคลัง ซึ่งมีผู้ช่วยรัฐมนตรีกระทรวงการคลัง (นายเกียรติชัย โสภานเสถียรพงศ์) เป็นประธาน โดยหลักการกฎหมายนี้จะสามารถช่วยแก้ปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินธุรกิจ โดยเฉพาะการผลักดันให้เกิดการแลกเปลี่ยนและนำส่งข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐด้วยกันเองผ่านระบบดิจิทัล เพื่อแทนที่การทำ

สำเนาเอกสารที่ใช้ในการติดต่อขอรับบริการของประชาชน ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นชอบในหลักการกฎหมาย และขอรับไปหารือกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ต่อไป

● **๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐** คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปโครงสร้างองค์กรภาครัฐ ภายใต้คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน มีมติเห็นชอบให้จัดทำ ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยรัฐบาลดิจิทัล โดยนำหลักการของกฎหมายรัฐบาลดิจิทัลตามรายงานการปฏิรูป เศรษฐกิจดิจิทัล ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจเป็นฐานในการยกร่าง พระราชบัญญัติ และมอบหมายให้ สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) ดำเนินการยกร่างต่อไป

๓.๒ ด้านนโยบาย

● ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๙ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้มีคำสั่งกระทรวง ที่ ท. ๓๓/๒๕๕๙ เรื่อง แต่งตั้งกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนารายยุทธศาสตร์ของ แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม โดยมีหน้าที่ในการจัดทำแผนงานเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาราย ยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

ทั้งนี้ สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ เป็นกรรมการในคณะกรรมการชุดดังกล่าว ซึ่งได้มีการจัดทำแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๑) เป็นแผนการดำเนินงานในระยะแรก โดยแผนนี้เป็นกลไกในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ที่ ๔ (รัฐบาลดิจิทัล) ของแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและ สังคม

● สิงหาคม-พฤศจิกายน ๒๕๕๙ สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) ได้ดำเนินการ จัดทำ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ขึ้น โดยขยาย ขอบเขตงานจากแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑) ฉบับเดิม ซึ่งกำหนดไว้ ๑๘ ด้าน เป็น ๒๖ ด้าน และปรับเพิ่มยุทธศาสตร์จาก ๔ ยุทธศาสตร์ เป็น ๕ ยุทธศาสตร์ โดยเพิ่มยุทธศาสตร์ในเรื่องการยกระดับประสิทธิภาพภาครัฐ และขณะนี้ อยู่ระหว่างเตรียมการนำเสนอ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมพิจารณา เพื่อนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบต่อไป

๓.๓ ด้านแผนงาน/โครงการ

โครงการเชื่อมโยงระบบการให้บริการภาครัฐ (Smart Service) เข้ากับทะเบียนราษฎร์

● **พฤษภาคม-มิถุนายน ๒๕๖๐** สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) ได้ ดำเนินการพัฒนาระบบการให้บริการภาครัฐคอมพิวเตอร์ พร้อมจัดหาเครื่องอ่านบัตรประจำตัวประชาชน (Smart Card Reader) เครื่องพิมพ์ เพื่อลดสำเนากระดาษ และอำนวยความสะดวกในการให้บริการ ประชาชน ในจุดเดียว โดยเชื่อมโยงข้อมูลของ ๓ กระทรวง ครอบคลุม ๕ หน่วยงาน ใน ๓๐ บริการ คือ

- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์: กรมวิชาการเกษตร (ระบบงานยื่นคำขอและออกใบรับรอง/ ใบอนุญาตนำเข้าเมล็ดพันธุ์พืช) สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) (การออก ใบอนุญาตเป็นผู้ผลิต)

- กระทรวงมหาดไทย: กรมการปกครอง (ทะเบียนราษฎร์) องค์การตลาด (การทำสัญญาเช่า ต่อสัญญาเช่า สัญญาเช่าแผง สัญญาเช่าอาคารพาณิชย์) การประปาส่วนภูมิภาค (กปภ.) (การขอติดตั้งใช้ น้ำประปา)

- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา: กรมการท่องเที่ยว (การออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำ เที่ยวและใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์)

การจัดทำระบบศูนย์กลางบริการภาครัฐเพื่อภาคธุรกิจ (Biz Portal)

● ในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ดำเนินการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจไว้ที่จุดเดียว (Biz Portal) รวม ๙ ด้าน ได้แก่ วางแผนธุรกิจ การสนับสนุนการลงทุน เริ่มต้นธุรกิจ ก่อสร้างและสาธารณูปโภค แรงงาน การนำเข้า-ส่งออก ภาษีธุรกิจ ทรัพย์สินทางปัญญา ปิดกิจการ นอกจากนี้ สำหรับบริการที่หน่วยงานภาครัฐให้บริการผ่านช่องทางดิจิทัลเรียบร้อยแล้ว เช่น กระทรวงพาณิชย์ ได้เชื่อมโยงไปยังบริการของหน่วยงานนั้น ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกสำหรับผู้ประกอบการ โดยเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ “ศูนย์กลางบริการภาครัฐสำหรับประชาชน” www.govchannel.go.th ตัวอย่างของความสะดวกในการใช้บริการเพื่อภาคธุรกิจ (Biz Portal) ได้แก่

- แบบฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์ (e-Single Form) ที่ใช้ฉบับเดียวในการขอใช้น้ำประปา ไฟฟ้า และโทรศัพท์ โดยให้บริการผ่านเว็บไซต์ Biz Portal (เปิดบริการเรียบร้อยแล้ว)

- ปัจจุบัน อยู่ระหว่างการพัฒนาแบบฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์ (e-Single Form) ที่ใช้ฉบับเดียวสำหรับการขอขึ้นทะเบียนนายจ้าง ลูกจ้าง และจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

● **ปัจจุบัน** กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ อยู่ระหว่างพัฒนาระบบจดทะเบียนธุรกิจผ่านอิเล็กทรอนิกส์ (e-registration) โดยพัฒนาขั้นตอนและระบบให้เชื่อมโยงกับเว็บไซต์ Biz Portal คาดว่าจะแล้วเสร็จภายในปี ๒๕๖๐

ศูนย์กลางข้อมูลภาครัฐ (Open Government Data Center)

● ในเดือนเมษายน ๒๕๕๙ สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) ได้ดำเนินการพัฒนาระบบกลางในการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Data Pool) โดยเชื่อมโยงฐานข้อมูลเปิดภาครัฐต่าง ๆ ของหน่วยงานรัฐเข้าด้วยกัน และให้สามารถประมวลผลเพื่อแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นแบบกราฟิก เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับผู้ใช้งาน โดยเบื้องต้น สรอ. ได้ดำเนินการพัฒนาระบบวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาษีในชื่อ “ระบบภาษีไปไหน” (Thailand Government Spending) เพื่อเป็นตัวอย่างของการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ

๔. ปัญหา/อุปสรรคในการขับเคลื่อน

๔.๑ การตรากฎหมายรัฐบาลดิจิทัล ยังไม่มีความคืบหน้าจากกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมในการพิจารณาแบบของกฎหมายที่เหมาะสม ตามข้อเสนอของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.)

๔.๒ กฎหมาย กฎ ระเบียบของหน่วยงานภาครัฐหลายแห่งไม่เอื้อให้เกิดการเชื่อมโยงข้อมูล และการจัดทำบริการแบบดิจิทัลเต็มรูปแบบ อาทิ

● ข้อกำหนดเรื่องการปกปิดข้อมูลประชาชน เช่น ประมวลรัษฎากร มาตรา ๑๐ “เจ้าพนักงานผู้ใดโดยหน้าที่ราชการตามลักษณะนี้ ได้รู้เรื่องกิจการของผู้เสียภาษีอากรหรือของผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง ห้ามมิให้นำออกแจ้งแก่ผู้ใด หรือยังให้ทราบกันไปได้โดยวิธีใด เว้นแต่จะมีอำนาจที่จะทำได้โดยชอบด้วยกฎหมาย”

● ข้อกำหนดเรื่องการให้กรอกแบบฟอร์มและนำไปแสดงต่อเจ้าหน้าที่ด้วยตนเอง รวมทั้งยังคงเรียกเรื่องสำเนาเอกสารหลายรายการ เช่น พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๘ กฎกระทรวงฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๒๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นต้น

● ข้อกำหนดเรื่องการเก็บค่าธรรมเนียมสำหรับการคัดลอกเอกสาร เช่น กรมพัฒนาธุรกิจการค้า เป็นต้น

๔.๓ งบประมาณสนับสนุนการพัฒนาและเครื่องมือให้บริการภาครัฐ (Smart Service) เช่น Smart Card Reader เป็นต้น ไม่เพียงพอต่อการดำเนินการให้ครอบคลุมเป้าหมายบริการที่กำหนดไว้

๔.๔ ขาดกลไกเชิงนโยบายในการกำหนดให้หน่วยงานภาครัฐต้องร่วมมือในการเปิดเผยข้อมูล และการกำหนดให้หน่วยงานภาครัฐต้องปรับปรุงระบบการทำงานและการให้บริการเป็นแบบดิจิทัล เพื่อให้เป็นรัฐบาลที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ และเกิดความสะดวกต่อการให้บริการประชาชน ซึ่งจำเป็นต้องมีการสั่งการอย่างเป็นทางการจากผู้บริหารราชการแผ่นดิน ทั้งนี้ ควรกำหนดให้มีการเปิดเผยข้อมูลที่ทันสมัย มีความต่อเนื่องด้วย

๔.๕ ขาดมาตรฐานในการพัฒนาระบบข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐ โดยแต่ละหน่วยงานมีการพัฒนาระบบข้อมูลที่แตกต่างกัน ทำให้การเชื่อมโยงข้อมูลไม่สามารถดำเนินการได้อย่างสมบูรณ์

๕. ข้อเสนอแนะในการขับเคลื่อนเร่งด่วนภายใน ๑ ปี

๕.๑ เปร็จการตราพระราชบัญญัติว่าด้วยรัฐบาลดิจิทัล ให้แล้วเสร็จภายในปี ๒๕๖๐ เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติแห่ง (ร่าง) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช .... (มาตรา ๒๕๘) และส่งเสริมการปฏิรูปเศรษฐกิจดิจิทัล เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมดิจิทัลที่เป็นอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศไทย

๕.๒ การจัดตั้งศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนข้อมูลภาครัฐ เพื่อให้ทำหน้าที่ควบคุมและกำกับการแลกเปลี่ยนเชื่อมโยงข้อมูลภาครัฐ

๕.๓ การจัดทำแผนการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ เพื่อให้หน่วยงานรัฐที่เป็นเจ้าของข้อมูลต้องเตรียมข้อมูลในการเปิดเผยผ่านช่องทางดิจิทัล

๕.๔ การลงทุนพัฒนาระบบซอฟต์แวร์กลางเพื่อนำไปใช้ในการบริหารทรัพยากร (Enterprise Resource Planning - ERP) และบริหารเอกสารในองค์กรภาครัฐ (Document Management System) ซึ่งจะช่วยลดงบประมาณค่าใช้จ่าย Software license และลดการใช้กระดาษในกระบวนการทำงานภายใน

ภาคผนวก

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยรัฐบาลดิจิทัล
พ.ศ. ....

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยรัฐบาลดิจิทัล

เหตุผล

โดยที่บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้มีการปฏิรูปประเทศเพื่อให้ประเทศมีการพัฒนาที่ยั่งยืนและสมดุล ขจัดความเหลื่อมล้ำในสังคม ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ รวมถึงให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นประเด็นสำคัญประการหนึ่งที่ต้องมีการปฏิรูปโดยให้มีการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม และให้มีการบูรณาการฐานข้อมูลของหน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานเข้าด้วยกัน ซึ่งเทคโนโลยีในปัจจุบันมีความก้าวหน้าอย่างมากและได้กลายเป็นส่วนหนึ่งในวิถีชีวิตและการประกอบธุรกิจของประชาชน โดยต่างมีอุปกรณ์สื่อสารและมีการใช้งานเทคโนโลยีอย่างแพร่หลาย แต่สำหรับการทำงานและการบริการภาครัฐที่ผ่านมากลับยังไม่สามารถพัฒนาการใช้เทคโนโลยีให้เกิดประสิทธิภาพและอำนวยความสะดวกกับประชาชนซึ่งมีความพร้อมใช้งานเทคโนโลยีอยู่แล้วได้ ดังนั้นเพื่อให้มีกฎหมายในการขับเคลื่อนให้เกิดการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดินและการบริการประชาชนตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ และเพื่อยกระดับการดำเนินงานภาครัฐไปสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัลที่ระบบการทำงานและข้อมูลสามารถเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานของรัฐได้อย่างมั่นคงปลอดภัย มีประสิทธิภาพ รวดเร็ว เปิดเผยและโปร่งใส ประชาชนได้รับความสะดวกในการรับบริการ และสามารถตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(ร่าง)

พระราชบัญญัติ
ว่าด้วยรัฐบาลดิจิทัล
พ.ศ. ....

.....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยรัฐบาลดิจิทัล

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติว่าด้วยรัฐบาลดิจิทัล พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็น
ต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“รัฐบาลดิจิทัล” หมายความว่า การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาเป็นกลยุทธ์และเครื่องมือในการบริหารราชการแผ่นดินและการจัดทำบริการ โดยปรับปรุงการบริหารจัดการและบูรณาการการทำงานและข้อมูลภาครัฐให้มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงเข้าด้วยกัน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและอำนวยความสะดวกในการให้บริการสำหรับประชาชน และมีการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐต่อสาธารณชนเพื่อเพิ่มความโปร่งใส และสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ องค์การมหาชน

องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ หน่วยงานอิสระของรัฐ และให้หมายความรวมถึง
นิติบุคคล คณะบุคคล หรือบุคคล ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ดำเนินงานของรัฐไม่ว่าในการใดๆ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการรัฐบาลดิจิทัล

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานรัฐบาลดิจิทัล

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานรัฐบาลดิจิทัล

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

มาตรา ๔   ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๕ เพื่อให้การพัฒนารัฐบาลดิจิทัลอำนวยความสะดวกให้เกิดประสิทธิภาพและความโปร่งใสในการ
บริหารราชการแผ่นดินและการบริการประชาชน ให้คณะรัฐมนตรีจัดทำแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนา
รัฐบาลดิจิทัลที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและ
สังคม ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

การประกาศใช้และการแก้ไขปรับปรุงแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ให้
ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

แผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลต้องมีเป้าหมายและแนวทางอย่างน้อย
ดังต่อไปนี้

(๑) การดำเนินการและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการนำเทคโนโลยีดิจิทัลที่
เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการบริหารราชการแผ่นดินและการจัดทำบริการของหน่วยงานของรัฐ เพื่อเพิ่ม
ประสิทธิภาพและให้เกิดการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างคุ้มค่าและเต็มศักยภาพ

(๒) การพัฒนามาตรฐาน มาตรการ หลักเกณฑ์ วิธีการทางเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อรองรับ
กระบวนการทำงานของหน่วยงานของรัฐให้สอดคล้องและเชื่อมโยงระบบการทำงานและข้อมูลของหน่วยงาน
ของรัฐเข้าด้วยกัน รวมถึงการพัฒนาบริการภาครัฐไปสู่การบริการแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว

(๓) การเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้จ่ายงบประมาณเกี่ยวกับการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล
และมีมาตรการติดตาม ตรวจสอบและประเมินความคุ้มค่าในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ แผนงาน และ
โครงการต่างๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

(๔) การดำเนินงานรัฐบาลดิจิทัลมีความมั่นคงปลอดภัย มีมาตรการปกป้องคุ้มครอง
ข้อมูลและความเป็นส่วนตัวของประชาชน มีความพร้อมใช้และน่าเชื่อถือ โดยเฉพาะการดำเนินงานรัฐบาล
ดิจิทัลของหน่วยงานของรัฐที่อยู่ในกลุ่มโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญยิ่งยวด (Critical Infrastructure)

(๕) การเปิดเผยข้อมูลที่หน่วยงานของรัฐจัดทำและครอบครองผ่านช่องทางเทคโนโลยีดิจิทัล โดยข้อมูลที่เปิดเผยต้องคำนึงถึงความต้องการของประชาชน และไม่ใช่ว่าข้อมูลส่วนบุคคลหรือข้อมูลที่กระทบต่อความมั่นคงของประเทศ เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมและตรวจสอบการดำเนินงานของรัฐได้โดยสะดวก และสามารถนำข้อมูลไปพัฒนานวัตกรรมใหม่ที่สร้างประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและสังคม

(๖) การผลิตและพัฒนากำลังคนภาครัฐ ให้เกิดความพร้อมและมีทักษะความรู้ในการประยุกต์ใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดประโยชน์ต่อการทำงานและการบริการประชาชน รวมทั้งสร้างความตระหนักในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยและการปฏิบัติตามกฎหมาย และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับรัฐบาลดิจิทัล

เมื่อมีการประกาศใช้แผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลแล้ว หน่วยงานของรัฐต้องกำหนดแผนปฏิบัติการและดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของตนให้สอดคล้องกับแผนระดับชาติดังกล่าว

หมวด ๒

รัฐบาลดิจิทัล

มาตรา ๖ ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้หน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการอย่างน้อยในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำและปรับปรุงระบบ กระบวนการทำงาน และการจัดทำบริการให้สอดคล้องกับกระบวนการทางอิเล็กทรอนิกส์และรองรับการดำเนินงานรัฐบาลดิจิทัล โดยต้องคำนึงถึงการอำนวยความสะดวกของประชาชนเป็นสำคัญ และต้องไม่มีการเรียกให้ส่งเอกสารในรูปแบบกระดาษในภายหลัง

(๒) จัดให้มีระบบเอกสารที่ทำในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ โดยให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการตามที่กฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์กำหนดมาบังคับใช้โดยอนุโลม

(๓) จัดให้ระบบการยืนยันตัวตนทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยการใช้บัตรประจำตัวประชาชนแบบอเนกประสงค์ (Smart Card) หรือระบบการลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่นใดตามที่คณะกรรมการกำหนด

(๔) จัดให้มีช่องทางการรับเรื่องร้องเรียน ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการทำงานและการให้บริการ รวมถึงการร้องขอข้อมูลด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์สำหรับประชาชน

(๕) จัดทำฐานข้อมูลในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่รองรับการแลกเปลี่ยนและเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานของรัฐ รวมทั้งสามารถนำไปเปิดเผยต่อสาธารณชนได้ ตามมาตรฐาน หลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

(๖) จัดให้มีการทบทวนและประเมินแผนการดำเนินงาน นโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับรัฐบาลดิจิทัลของหน่วยงานปีละอย่างน้อยหนึ่งครั้ง

มาตรา ๗ กรณีที่หน่วยงานของรัฐจัดทำกระบวนการพิจารณาทางปกครองโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ให้นำหลักเกณฑ์ตามที่กฎหมายธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์กำหนดมาบังคับใช้โดยอนุโลมใน ส่วนของระบบเอกสารที่สร้างขึ้นเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เพื่อใช้ในกระบวนการพิจารณาทางปกครอง

มาตรา ๘ กรณีมีกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับเอกสาร การลงลายมือชื่อ กระบวนการทำงานและการบริการของหน่วยงานของรัฐไว้โดยเฉพาะ ถ้าได้มีการจัดทำเอกสาร การลงลายมือชื่อ การจัดทำกระบวนการทำงานและการบริการด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ กำหนดโดยพระราชบัญญัตินี้ให้นำพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับและให้ถือว่ามิผลโดยชอบด้วยกฎหมาย เช่นเดียวกับการดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายในเรื่องนั้นกำหนด

หน่วยงานของรัฐต้องพิจารณาปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีหลักเกณฑ์ที่สอดคล้อง กับหลักเกณฑ์และวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๙ กรณีหน่วยงานของรัฐนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการจัดทำข้อมูล ระบบการ ทำงานหรือการจัดทำบริการ การดำเนินการนั้นต้องเป็นไปตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ กำหนดเพื่อให้ระบบการทำงานและข้อมูลมีความสอดคล้องและเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานของรัฐได้

ในการจัดทำข้อมูลขึ้นมาใหม่เพื่อใช้เฉพาะหน่วยงานตนเอง หากมีหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นได้ มีการจัดทำและรวบรวมข้อมูลดังกล่าวไว้แล้วไม่ว่าบางส่วนหรือทั้งหมด ให้หน่วยงานของรัฐร้องขอข้อมูลนั้น จากหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นก่อน เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลก่อนทำการจัดทำข้อมูลขึ้นมาใหม่

มาตรา ๑๐ ให้หน่วยงานของรัฐต้องมีการแลกเปลี่ยนและเชื่อมโยงข้อมูลที่มีการจัดทำและ ครอบครองแก่หน่วยงานของรัฐแห่งอื่นผ่านระบบและเครือข่ายสารสนเทศและการสื่อสารตามที่คณะกรรมการ กำหนด

หากการแลกเปลี่ยนและเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานของรัฐตามวรรคหนึ่งไม่สามารถ ดำเนินการได้ ให้หน่วยงานของรัฐที่ร้องขอหรือถูกร้องขอแจ้งคณะกรรมการเพื่อหาทางแก้ไขปัญหาโดยเร็ว

การแลกเปลี่ยนและเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานของรัฐตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ หากเป็นข้อมูลที่กระทบต่อความมั่นคงของประเทศ เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากหน่วยงานของรัฐที่เป็นเจ้าของ ข้อมูลแล้ว

มาตรา ๑๑ การเรียกเอกสารต้นฉบับหรือสำเนาจากประชาชนโดยหน่วยงานของรัฐจะกระทำ มิได้ หากข้อมูลในเอกสารดังกล่าวมีหน่วยงานของรัฐอีกแห่งเป็นผู้จัดทำและครอบครองอยู่ ให้หน่วยงานของรัฐ ร้องขอเอกสารหรือข้อมูลนั้นจากหน่วยงานของรัฐอีกแห่งแทน เว้นแต่บัตรประจำตัวประชาชนหรือข้อมูลอื่นใด

ที่หน่วยงานของรัฐจัดทำขึ้นเพื่อให้ประชาชนใช้ในการยื่นยันตัวตนด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ให้หน่วยงานของรัฐสามารถเรียกจากประชาชนได้

ให้หน่วยงานของรัฐที่ต้องปฏิบัติตามวรรคหนึ่งเป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๑๒ หากมีกฎหมายกำหนดให้การบริการของหน่วยงานของรัฐต้องมีการเรียกเก็บเงิน ค่าธรรมเนียม ค่าบริการ ค่าปรับ หรือค่าใช้จ่ายอื่นใดจากประชาชน ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีระบบการชำระเงินแทนทางอิเล็กทรอนิกส์เป็นอีกช่องทางด้วย และสามารถตกลงกับหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นให้จัดเก็บเงินแทนหน่วยงานตนเองได้

กรณีหน่วยงานของรัฐมีการจัดทำบริการทางอิเล็กทรอนิกส์ ให้หน่วยงานนั้นสามารถกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม ค่าบริการ ค่าปรับ หรือค่าใช้จ่ายอื่นใดให้แตกต่างจากอัตราเดิมที่กฎหมายกำหนด หรือยกเว้นการจัดเก็บก็ได้ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนใช้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงาน

มาตรา ๑๓ หน่วยงานของรัฐต้องจัดทำแนวนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ และการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล รวมถึงแนวนโยบายและแนวปฏิบัติอื่นที่คณะกรรมการกำหนด เพื่อให้การดำเนินงานรัฐบาลดิจิทัลตามพระราชบัญญัตินี้มีความมั่นคงปลอดภัยและเชื่อถือได้

หน่วยงานของรัฐต้องปฏิบัติตามแนวนโยบายและแนวปฏิบัติที่ได้กำหนดขึ้น และให้จัดให้มีการตรวจสอบการปฏิบัติตามแนวนโยบายและแนวปฏิบัติที่กำหนดไว้อย่างสม่ำเสมอ

มาตรา ๑๔ การเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐซึ่งมีกฎหมายอื่นกำหนดห้ามมิให้เปิดเผยนั้น หากเป็นการเปิดเผยโดยสุจริตเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนและเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานของรัฐตามวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัตินี้ และเป็นการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลเท่าที่จำเป็นที่หน่วยงานของรัฐอีกแห่งหนึ่งต้องใช้ข้อมูลดังกล่าวในการบริหารราชการแผ่นดินและการจัดทำบริการ ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานของรัฐที่เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลไม่ต้องรับผิดตามกฎหมายนั้น

หมวด ๓

การเปิดเผยข้อมูลภาครัฐด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

มาตรา ๑๕ การประกาศหรือเผยแพร่ข้อมูลหรือเอกสารที่กฎหมายกำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการ ให้หน่วยงานของรัฐต้องประกาศหรือเผยแพร่ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์อีกทางหนึ่งด้วย

มาตรา ๑๖ กรณีที่บุคคลเป็นผู้มีสิทธิขอตรวจดูเอกสารหรือข้อมูลที่จำเป็นต่อรู้เพื่อโต้แย้งหรือชี้แจงหรือป้องกันสิทธิของตนในการพิจารณาทางปกครอง และเอกสารหรือข้อมูลดังกล่าวถูกจัดเก็บใน

รูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจดูเอกสารหรือข้อมูลดังกล่าวทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ โดย

- (๑) มีระบบแสดงเอกสารหรือข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์
- (๒) มีระบบส่งเอกสารหรือข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์
- (๓) มีช่องทางเข้าถึงเอกสารหรือข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์

ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการยืนยันตัวตนและการบันทึกข้อมูลบุคคลที่เข้าถึงเอกสารหรือข้อมูลตามวรรคหนึ่ง และเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องอำนวยความสะดวกและช่วยเหลือให้คำแนะนำบุคคลที่ขอตรวจเอกสารหรือข้อมูลตามวรรคหนึ่ง เพื่อให้สามารถตรวจดูเอกสารหรือข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ได้

มาตรา ๑๗ หน่วยงานของรัฐต้องรวบรวม และปรับปรุงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่ได้จัดทำและครอบครองอยู่ให้มีความถูกต้อง ทันสมัย สามารถประมวลผลต่อได้ และสอดคล้องตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

เว้นแต่ข้อมูลส่วนบุคคลและข้อมูลที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ หรือข้อมูลอื่นใด ที่มีกฎหมายกำหนดมิให้มีการเปิดเผย ให้หน่วยงานของรัฐมีการเปิดเผยข้อมูลด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด หรือที่มีกฎหมายอื่นกำหนด

เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลตามวรรคหนึ่ง ให้มีการจัดทำศูนย์ข้อมูลกลางของข้อมูลเปิดภาครัฐของหน่วยงานของรัฐทุกแห่ง โดยให้หน่วยงานของรัฐจัดส่งข้อมูลหรือเชื่อมโยงข้อมูลที่มีการเปิดเผยมาแสดงไว้ที่ระบบฐานข้อมูลกลาง

มาตรา ๑๘ หน่วยงานของรัฐที่ไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้สำนักงานเสนอคณะกรรมการและคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานและพิจารณามาตรการและบทลงโทษต่อไป

หมวด ๔

คณะกรรมการรัฐบาลดิจิทัล

มาตรา ๑๙ ให้มีคณะกรรมการรัฐบาลดิจิทัล ประกอบด้วย รองนายกรัฐมนตรีที่กำกับการบริหารราชการแผ่นดิน เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ผู้แทนสำนักงานงบประมาณ เลขาธิการคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) เป็นกรรมการ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติแต่งตั้งจำนวนไม่เกินหกคน

ให้ผู้อำนวยความสะดวกทำหน้าที่เลขานุการของคณะกรรมการ และอาจแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการได้ตามความจำเป็น

หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาบุคคลที่สมควรเพื่อพิจารณาแต่งตั้งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกำหนด

ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง เป็นคณะกรรมการเฉพาะด้านภายใต้คณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับคณะกรรมการเฉพาะด้านตามที่กฎหมายว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมกำหนด

มาตรา ๒๐ นอกจากอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๑๙ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่เพิ่มเติมดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำมาตรฐานและกฎเกณฑ์ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล กระบวนการทำงานและการบริการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับรัฐบาลดิจิทัล

(๒) กำหนดหน่วยงานที่ทำหน้าที่รับรองมาตรฐานด้านเทคโนโลยีดิจิทัลตาม (๑)

(๓) กำกับและติดตามการดำเนินงานของศูนย์การแลกเปลี่ยนข้อมูลกลางภาครัฐ และศูนย์ข้อมูลกลางของข้อมูลเปิดภาครัฐ

(๔) เสนอแนะต่อคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเกี่ยวกับวิธีการและมาตรการในการจัดหาระบบอินเทอร์เน็ตในการดำเนินงานรัฐบาลดิจิทัล

(๕) ออกระเบียบหรือประกาศเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ หรือเพื่อประโยชน์ในการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

(๖) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่คณะกรรมการ

มอบหมาย

มาตรา ๒๑ บทบัญญัติที่เกี่ยวกับคณะกรรมการที่มีได้กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ ให้นำกฎหมายว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมในส่วนที่เกี่ยวกับคณะกรรมการเฉพาะด้านมาบังคับใช้โดยอนุโลม

หมวด ๕

สำนักงานรัฐบาลดิจิทัล

มาตรา ๒๒ ให้มีสำนักงานรัฐบาลดิจิทัล เป็นหน่วยงานกลางทำหน้าที่อำนวยความสะดวก สนับสนุน ส่งเสริมการดำเนินงานเกี่ยวกับการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

สำนักงานรัฐบาลดิจิทัลเป็นหน่วยงานของรัฐมีฐานะเป็นนิติบุคคล และไม่เป็นส่วนราชการ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน หรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือกฎหมายอื่น

กิจการของสำนักงานรัฐบาลดิจิทัลไม่อยู่ภายใต้กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมและกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน แต่พนักงานและลูกจ้างของสำนักงานต้องได้รับประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

มาตรา ๒๓ นอกจากดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๒๒ ให้สำนักงานรับผิดชอบในงานเลขานุการของคณะกรรมการ และมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) จัดทำร่างนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลตามแนวทางที่คณะกรรมการกำหนดและสอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ

(๒) จัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์ระดับชาติว่าด้วยการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลที่สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณา

(๓) ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ สำนักงานงบประมาณ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำกรอบการจัดสรรงบประมาณบูรณาการประจำปีด้านรัฐบาลดิจิทัล และพิจารณากลับกรองแผนงานของหน่วยงานเจ้าภาพ และเสนอความเห็นประกอบการจัดทำร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี

(๔) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล แผนยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติการ แผนงาน รวมทั้งมาตรการที่เกี่ยวข้อง และรายงานผลต่อคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและคณะกรรมการ

(๕) จัดทำร่างมาตรฐาน มาตรการ หลักเกณฑ์ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านกระบวนการทำงาน และด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวกับรัฐบาลดิจิทัล

(๖) บริหารจัดการศูนย์การแลกเปลี่ยนข้อมูลกลางภาครัฐ (Government Data Exchange Center) และศูนย์ข้อมูลกลางของข้อมูลเปิดภาครัฐ (Open Government Data Center)

(๗) จัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิธีการ และมาตรการในการจัดหาลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ในการดำเนินงานรัฐบาลดิจิทัล

(๘) ศึกษา วิจัยและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานรองรับการดำเนินงานด้านรัฐบาลดิจิทัล เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการและคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติพิจารณา

(๙) สํารวจ เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์และวิจัย เพื่อจัดทำตัวชี้วัด ฐานข้อมูล ดัชนี สนับสนุนงานด้านนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการและ คณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติพิจารณา

(๑๐) ร่วมมือและประสานงานกับหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา รัฐบาลดิจิทัลตามพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๑๑) ส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการ งานวิจัย งานนวัตกรรม และทุนวิจัย ในการพัฒนา รัฐบาลดิจิทัล

(๑๒) ส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรด้านรัฐบาลดิจิทัล

(๑๓) เสนอแนะ และติดตามการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายหรือกฎระเบียบหรือมาตรการ เกี่ยวกับการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล เสนอต่อคณะกรรมการ

(๑๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการกำหนดหรือมอบหมาย หรือตามที่มีกฎหมาย กำหนดให้เป็นหน้าที่ของสำนักงาน

มาตรา ๒๔ ให้มีคณะกรรมการสำนักงานรัฐบาลดิจิทัล ประกอบด้วย ผู้ซึ่งรัฐมนตรี แต่งตั้ง เป็นประธาน ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และเลขาธิการคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอีกไม่น้อยกว่าสี่คนแต่ไม่เกินหกคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง ทำหน้าที่ กำกับและติดตามการดำเนินงานของสำนักงาน

ให้ผู้อํานวยการทำหน้าที่เลขานุการของคณะกรรมการสำนักงานรัฐบาลดิจิทัล

ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมี ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และความสามารถเป็นที่ประจักษ์ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านเศรษฐศาสตร์ ด้าน บริหารธุรกิจ ด้านสังคมศาสตร์ ด้านกฎหมาย หรือด้านอื่นที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของ คณะกรรมการสำนักงานรัฐบาลดิจิทัลตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติกำหนด

มาตรา ๒๕ ให้ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการสำนักงาน รัฐบาลดิจิทัลต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่เกินเจ็ดสิบปี

(๓) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานของเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

(๗) ไม่ประกอบอาชีพหรือวิชาชีพอิสระอื่นใด หรือเป็นกรรมการ ผู้จัดการ หรือลูกจ้างขององค์การเอกชนใดที่มีส่วนได้เสียหรือมีผลประโยชน์ขัดแย้งไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมกับการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งกรรมการ

(๘) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง

มาตรา ๒๖ ให้ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการสำนักงานรัฐบาลดิจิทัล มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี

ในกรณีที่มีการแต่งตั้งประธานกรรมการแทนประธานกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ รัฐมนตรีอาจแต่งตั้งประธานกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างได้ และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างนั้นดำรงตำแหน่งได้เท่ากับวาระที่เหลืออยู่

ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มเติมหรือแทนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ รัฐมนตรีอาจแต่งตั้งกรรมการเพิ่มเติมหรือกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างได้ และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มเติมหรือแทนตำแหน่งที่ว่างนั้นดำรงตำแหน่งได้เท่ากับวาระที่เหลืออยู่

ประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้แต่ไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

มาตรา ๒๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๒๖ ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการสำนักงานรัฐบาลดิจิทัลพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) รัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๕

มาตรา ๒๘ การประชุมของคณะกรรมการสำนักงานรัฐบาลดิจิทัลให้เป็นไปตามที่ระเบียบที่คณะกรรมการสำนักงานรัฐบาลดิจิทัลกำหนด

มาตรา ๒๙ ให้ประธานกรรมการ และกรรมการสำนักงานได้รับเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกำหนด

มาตรา ๓๐ นอกจากอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๒๔ ให้คณะกรรมการสำนักงานรัฐบาลดิจิทัลมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ด้วย

- (๑) ให้ความเห็นชอบแผนยุทธศาสตร์การพัฒนารัฐบาลดิจิทัลที่สำนักงานจัดทำตามมาตรา ๒๓ (๒)
- (๒) ออกระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การเงิน และกิจการอื่นอันจำเป็นในการบริหารงานสำนักงาน ระเบียบหรือข้อบังคับดังกล่าวต้องมุ่งให้เกิดความคล่องตัว ความมีประสิทธิภาพ และตรวจสอบได้
- (๓) สรรหา แต่งตั้งและถอดถอนผู้อำนวยการ และกำหนดอัตราเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของผู้อำนวยการ และอนุมัติการแต่งตั้งรองผู้อำนวยการ
- (๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่คณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และคณะกรรมการมอบหมาย

ในการปฏิบัติงานตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการสำนักงานรัฐบาลดิจิทัลอาจตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณา เสนอแนะ และดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการสำนักงานรัฐบาลดิจิทัลกำหนดได้

คณะอนุกรรมการ ที่คณะกรรมการสำนักงานรัฐบาลดิจิทัลแต่งตั้งขึ้นตามวรรคสองให้ได้รับเบี้ยประชุมและผลประโยชน์ตอบแทนอื่นตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกำหนด

การประชุมคณะอนุกรรมการ ให้นำมาตรา ๒๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๑ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนารัฐบาลดิจิทัลที่สำนักงานจัดทำขึ้นตามมาตรา ๒๓ (๒) ต้องสอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และอย่างน้อยต้องกำหนดเรื่องดังต่อไปนี้ด้วย

- (๑) กลไกและมาตรการด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อรองรับการดำเนินงานรัฐบาลดิจิทัล
- (๒) แนวทางการพัฒนามาตรฐานและกฎเกณฑ์การใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อให้การทำงานของระบบและข้อมูลเชื่อมโยงระหว่างกันได้อย่างมั่นคงปลอดภัย

(๓) แนวทางการสนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐจัดทำหรือปรับปรุงกระบวนการทำงาน การให้บริการให้สอดคล้องกับกระบวนการทางเทคโนโลยี มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่มีมาตรฐาน และเกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน

(๔) แนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนหน่วยงานของรัฐให้มีการเปิดเผยข้อมูลในรูปแบบ ดิจิทัล และสร้างแรงจูงใจให้ภาคส่วนต่างๆ มีการนำข้อมูลเปิดภาครัฐไปใช้ประโยชน์ต่อยอด

(๕) แนวทางการผลิตและพัฒนาเจ้าหน้าที่รัฐด้านรัฐบาลดิจิทัล และการเผยแพร่ความรู้ ให้เจ้าหน้าที่รัฐและประชาชนใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างคุ้มค่า ประหยัดและปลอดภัย

(๖) แนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษา ค้นคว้า และวิจัยเทคโนโลยีและ นวัตกรรมที่สามารถเพิ่มประสิทธิภาพและความรวดเร็วในการทำงานและอำนวยความสะดวกในการบริการ ประชาชน

มาตรา ๓๒ เมื่อคณะกรรมการสำนักงานรัฐบาลดิจิทัลให้ความเห็นชอบแผนยุทธศาสตร์ที่ จัดทำขึ้นตามมาตรา ๒๓ (๒) แล้ว ให้สำนักงานปฏิบัติตามแผนดังกล่าวอย่างเคร่งครัด ในกรณีที่การปฏิบัติตาม แผนดังกล่าวอยู่ในอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานอื่นหรือจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น ให้เสนอ แผนยุทธศาสตร์นั้นต่อคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเพื่อให้ความเห็นชอบ และเมื่อ คณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติให้ความเห็นชอบแล้ว ให้สำนักงานแจ้งไปยังหน่วยงาน ของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบและนำไปปฏิบัติให้สอดคล้องกัน

มาตรา ๓๓ นอกจากอำนาจในการดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๒๒ ให้ สำนักงานมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) ถู้อรรถสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง และมีทรัพย์สินสิทธิต่าง ๆ

(๒) ก่อตั้งสิทธิ หรือทำนิติกรรมทุกประเภทเพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจการของ สำนักงาน

(๓) ทำความตกลงและร่วมมือกับองค์กรหรือหน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐและภาคเอกชนทั้งใน ประเทศและต่างประเทศในกิจการที่เกี่ยวกับการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของสำนักงาน

(๔) จัดให้มีและให้ทุนเพื่อสนับสนุนการดำเนินกิจการของสำนักงาน

(๕) ถู้อหุ้น เข้าเป็นหุ้นส่วน หรือเข้าร่วมทุนกับนิติบุคคลอื่นในกิจการที่เกี่ยวข้อง กับวัตถุประสงค์ของสำนักงาน

(๖) กู้ยืมเงินเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของสำนักงาน

(๗) เรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน หรือค่าบริการในการดำเนินกิจการต่างๆ ตามวัตถุประสงค์ของสำนักงาน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และอัตราที่คณะกรรมการสำนักงานรัฐบาลดิจิทัลกำหนด

(๘) ดำเนินการอื่นใดที่จำเป็นหรือต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสำนักงาน การลงทุนตาม (๕) และการกักเงินตาม (๖) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๔ สำนักงานอาจมีรายได้จาก

- (๑) ทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้
- (๒) เงินและทรัพย์สินที่โอนมา
- (๓) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้ตามความเหมาะสมเป็นรายปี
- (๔) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้
- (๕) ดอกผล และผลประโยชน์หรือรายได้อื่นใดที่เกิดจากการดำเนินการของสำนักงาน ทรัพย์สินของสำนักงานไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี

บรรดารายได้ของสำนักงานไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน ยกเว้นดอกผล และผลประโยชน์หรือรายได้อื่นตามวรรคหนึ่ง (๕) เมื่อใช้จ่ายตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานแล้ว ที่เหลือให้นำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

มาตรา ๓๕ ให้สำนักงานมีผู้อำนวยการคนหนึ่งซึ่งคณะกรรมการสำนักงานรัฐบาลดิจิทัล แต่งตั้ง มีหน้าที่บริหารกิจการของสำนักงาน และขึ้นตรงต่อคณะกรรมการสำนักงานรัฐบาลดิจิทัล และจะให้มี รองผู้อำนวยการเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติงานรองจากผู้อำนวยการก็ได้

การแต่งตั้งผู้อำนวยการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาที่ คณะกรรมการสำนักงานรัฐบาลดิจิทัลกำหนด

มาตรา ๓๖ ผู้อำนวยการต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) สามารถทำงานให้แก่สำนักงานได้เต็มเวลา
- (๓) อายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์
- (๔) เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในด้านการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลหรือ

กิจการด้านการพัฒนากระบวนการทำงานและการให้บริการของภาครัฐ และการบริหารจัดการ

(๕) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๖) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๗) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิด

ที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๘) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ หรือจากหน่วยงานของเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

(๙) ไม่เคยถูกถอดถอนออกจากตำแหน่งตามกฎหมาย

(๑๐) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง

(๑๑) ไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในกิจการที่เกี่ยวข้องกับสำนักงาน หรือกิจการที่ขัดหรือแย้งกับ วัตถุประสงค์ของสำนักงานไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

มาตรา ๓๗ ผู้อำนวยการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่ จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

ในกรณีข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้อำนวยการมีผลการประเมินตลอดทั้งสามปีที่ผ่านมาอยู่ในชั้น ต่ำกว่าดีตั้งแต่สองปีขึ้นไป ให้ดำเนินการสรรหาผู้อำนวยการใหม่ ในกรณีเช่นนี้ คณะกรรมการสำนักงานรัฐบาล ดิจิทัลจะแต่งตั้งผู้อำนวยการที่พ้นจากตำแหน่งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการอีกไม่ได้ ในกรณีอื่นผู้อำนวยการ อาจสมัครเข้ารับการคัดเลือกใหม่ได้

การประเมินผลตามวรรคสองให้คำนึงถึงผลประกอบการของสำนักงานเป็นส่วนสำคัญด้วย

มาตรา ๓๘ เพื่อประโยชน์ในการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้อำนวยการตามมาตรา ๓๗ ให้คณะกรรมการสำนักงานรัฐบาลดิจิทัลจัดให้มีการประเมินโดยผู้ประเมินภายนอกที่เป็นกลางและอิสระ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการสำนักงานรัฐบาลดิจิทัลกำหนด

มาตรา ๓๙ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๓๗ ผู้อำนวยการพ้นจาก ตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะกรรมการสำนักงานรัฐบาลดิจิทัลให้ออก เพราะไม่ผ่านการประเมินหรือมีผลการ ประเมินอยู่ในชั้นต่ำกว่าดีสองปีติดต่อกัน หรือเมื่อคณะกรรมการสำนักงานรัฐบาลดิจิทัลเห็นว่าหากอยู่ใน ตำแหน่งต่อไปจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่สำนักงานอย่างร้ายแรง

(๔) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

(๕) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ...

มาตรา ๔๐ เมื่อผู้อำนวยการพ้นจากตำแหน่งให้รองผู้อำนวยการพ้นจากตำแหน่งด้วย และในกรณีผู้อำนวยการพ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุผลจากการประเมินตามมาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘ (๓) จะแต่งตั้งรองผู้อำนวยการที่พ้นจากตำแหน่งนั้นเป็นผู้อำนวยการมิได้

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง รองผู้อำนวยการพ้นจากตำแหน่งเมื่อผู้อำนวยการสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๔๑ ให้ผู้อำนวยการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารงานของสำนักงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามภารกิจของสำนักงาน แผนยุทธศาสตร์ การพัฒนารัฐบาลดิจิทัล และตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล และระเบียบ ข้อบังคับ ที่คณะกรรมการสำนักงานรัฐบาลดิจิทัลกำหนด

(๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินงานของสำนักงานโดยไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด นโยบาย มติ หรือประกาศที่คณะกรรมการสำนักงานรัฐบาลดิจิทัลกำหนด

(๓) เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างทุกตำแหน่ง เว้นแต่ผู้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจสอบ ภายใน และประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างของสำนักงานทุกตำแหน่งตามระเบียบหรือ ข้อบังคับของคณะกรรมการสำนักงานรัฐบาลดิจิทัล

(๔) เสนอแต่งตั้งรองผู้อำนวยการที่มีคุณสมบัติและไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการ สำนักงานรัฐบาลดิจิทัลกำหนด

(๕) บรรจุ แต่งตั้ง เลื่อน ลด ตัดเงินเดือนหรือค่าจ้าง ลงโทษทางวินัยพนักงานและลูกจ้าง ตลอดจน ให้พนักงานและลูกจ้างออกจากตำแหน่ง ทั้งนี้ตามระเบียบหรือข้อบังคับของคณะกรรมการสำนักงาน รัฐบาลดิจิทัล

(๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามระเบียบ ข้อบังคับ และมติของคณะกรรมการสำนักงานรัฐบาล ดิจิทัล

มาตรา ๔๒ ในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้ผู้อำนวยการเป็นผู้แทนของสำนักงาน และเพื่อการนี้ผู้อำนวยการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติงานเฉพาะอย่างแทนก็ได้แต่ทั้งนี้ต้องเป็นไปตาม ระเบียบที่คณะกรรมการสำนักงานรัฐบาลดิจิทัลกำหนด

การรักษาการแทน และการปฏิบัติหน้าที่แทน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ สำนักงานรัฐบาลดิจิทัลกำหนด

นิติกรรมใดที่ผู้อำนวยการหรือผู้รับมอบอำนาจจากผู้อำนวยการกระทำโดยฝ่าฝืนระเบียบหรือ ข้อบังคับที่คณะกรรมการสำนักงานรัฐบาลดิจิทัลกำหนดย่อมไม่ผูกพันสำนักงาน เว้นแต่คณะกรรมการ สำนักงานรัฐบาลดิจิทัลจะให้สัตยาบัน

หมวด ๖

การบัญชี การตรวจสอบ และการประเมินการดำเนินงานของสำนักงาน

มาตรา ๔๓ การบัญชีของสำนักงาน ให้จัดทำตามมาตรฐานการบัญชีตามแบบและหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการสำนักงานรัฐบาลดิจิทัลกำหนด

มาตรา ๔๔ ให้สำนักงานจัดทำงบดุล งบการเงิน และบัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชีภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีทุกปี

ให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้ความเห็นชอบเป็นผู้สอบบัญชี และประเมินผลการใช้จ่ายและทรัพย์สินของสำนักงานทุกรอบปี แล้วทำรายงานผลการสอบบัญชีเสนอต่อคณะกรรมการสำนักงานรัฐบาลดิจิทัล

มาตรา ๔๕ ให้สำนักงานจัดทำรายงานการดำเนินงานประจำปีเสนอรัฐมนตรีภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี และเผยแพร่รายงานนี้ต่อสาธารณชน

รายงานการดำเนินงานประจำปีตามวรรคหนึ่ง ให้แสดงรายละเอียดของงบการเงินที่ผู้สอบบัญชีให้ความเห็นแล้ว พร้อมทั้งผลงานของสำนักงานในปีที่ล่วงมาและรายงานการประเมินการดำเนินงานของสำนักงานในปีที่ล่วงมาแล้ว

การประเมินการดำเนินงานของสำนักงานตามวรรคสอง จะต้องดำเนินการโดยบุคคลภายนอกที่คณะกรรมการสำนักงานรัฐบาลดิจิทัลให้ความเห็นชอบ

หมวด ๗

การกำกับดูแล

มาตรา ๔๖ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการดำเนินกิจการของสำนักงานให้เป็นไปตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม แผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล และยุทธศาสตร์การพัฒนารัฐบาลดิจิทัล เพื่อการนี้ให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้ผู้อำนวยการชี้แจง แสดงความคิดเห็น หรือทำรายงานและมีอำนาจยับยั้งการกระทำของสำนักงานที่ขัดต่ออำนาจหน้าที่ของสำนักงาน นโยบายของรัฐบาล หรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม แผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล หรือยุทธศาสตร์การพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ตลอดจนสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินการของสำนักงานได้

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๗ ในวาระเริ่มแรก ที่ยังไม่มีคณะกรรมการสำนักงานรัฐบาลดิจิทัลตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการสำนักงานรัฐบาลดิจิทัล ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เป็นประธานกรรมการ เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและความสามารถเป็นที่ประจักษ์ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านเศรษฐศาสตร์ ด้านบริหารธุรกิจ ด้านกฎหมาย หรือด้านอื่นที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการสำนักงานรัฐบาลดิจิทัลที่รัฐมนตรีแต่งตั้ง จำนวนสี่คน เป็นกรรมการ และให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการตามวรรคสองเป็นเลขานุการของคณะกรรมการสำนักงานรัฐบาลดิจิทัล โดยให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่เป็นการชั่วคราวไปก่อน จนกว่าจะมีคณะกรรมการสำนักงานรัฐบาลดิจิทัลตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในระหว่างที่ยังไม่มีการแต่งตั้งผู้อำนวยการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งผู้ที่เหมาะสมควรให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการตามพระราชบัญญัตินี้เป็นการชั่วคราว จนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้อำนวยการตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔๘ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะรัฐมนตรีจัดสรรทุนประเดิมให้แก่สำนักงานตามความจำเป็น

มาตรา ๔๙ ในวาระเริ่มแรก ให้รัฐมนตรีเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ข้าราชการ พนักงาน เจ้าหน้าที่ หรือผู้ปฏิบัติงานอื่นใดในหน่วยงานของรัฐ มาปฏิบัติงานเป็นพนักงานของสำนักงานเป็นการชั่วคราวภายในระยะเวลาที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๕๐ ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งอยู่ระหว่างการปฏิบัติงานชดใช้ทุนการศึกษาที่ได้รับจากส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ ที่ได้โอนย้ายมาปฏิบัติหน้าที่ที่สำนักงานโดยได้รับความเห็นชอบจากผู้บังคับบัญชาต้นสังกัด ให้ถือเป็นการชดใช้ทุนตามสัญญา และมีสิทธิในระยะเวลาการปฏิบัติงานในสำนักงานเป็นระยะเวลาในการชดใช้ทุนตามสัญญาด้วย

มาตรา ๕๑ เมื่อพระราชบัญญัตินี้มีผลบังคับใช้แล้ว ให้พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นอันยกเลิก และให้บรรดากิจการ เงินและทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ รวมทั้งงบประมาณของสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) ที่มีอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ตกเป็นของสำนักงาน

มาตรา ๕๒ ให้โอนเจ้าหน้าที่และลูกจ้างของสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับไปเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานรัฐบาลดิจิทัลเป็นการชั่วคราว

ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้สำนักงานรัฐบาลดิจิทัลดำเนินการคัดเลือกเจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างตามวรรคหนึ่งเพื่อบรรจุเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานรัฐบาลดิจิทัลต่อไป

พนักงานหรือลูกจ้างผู้ใดได้รับการคัดเลือกและบรรจุตามวรรคสอง ให้มีสิทธินับระยะเวลาทำงานที่เคยทำงานอยู่ในสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) ต่อเนื่องรวมกับระยะเวลาทำงานในสำนักงานรัฐบาลดิจิทัล

เจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างตามวรรคหนึ่งผู้ใดไม่ประสงค์จะทำงานในสำนักงานรัฐบาลดิจิทัลต่อไปหรือไม่ได้รับการคัดเลือกและบรรจุตามวรรคสอง ให้ถือว่าเป็นการเลิกจ้างและให้มีสิทธิได้รับค่าตอบแทนการเลิกจ้างตามประกาศ ระเบียบ หรือข้อบังคับของสำนักงานรัฐบาลดิจิทัลในส่วนที่เกี่ยวกับการเลิกจ้างและการได้รับค่าตอบแทนการเลิกจ้างดังกล่าว ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน แต่สำหรับกรณีที่ไม่สมัครใจจะทำงานในสำนักงานรัฐบาลดิจิทัล ต้องแสดงความจำนงภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๕๓ ในระหว่างที่ยังไม่มีระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือข้อกำหนดของสำนักงานตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นำระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือข้อกำหนดของสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) ในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามขอบวัตถุประสงค์หรืออำนาจหน้าที่ที่จะเป็นของสำนักงานตามพระราชบัญญัตินี้ที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ทั้งนี้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๔ ให้สำนักงานดำเนินการจัดทำศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกลางภาครัฐ รวมถึงกำหนดนโยบายและมาตรฐานต่างๆ เพื่อรองรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ ให้รัฐมนตรีรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

มาตรา ๕๕ ให้หน่วยงานของรัฐต้องไม่เรียกเอกสารสำเนาบัตรประชาชน ทะเบียนบ้าน หนังสือรับรองนิติบุคคล บัตรประจำตัวผู้เสียภาษี หนังสือรับรองการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มจากบุคคลที่ต้องการเป็นผู้ค้ากับภาครัฐในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ เว้นแต่บุคคลดังกล่าวมิได้มีข้อมูลปรากฏอยู่ใน

ระบบฐานข้อมูลภาครัฐ โดยให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ ให้รัฐมนตรีรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

มาตรา ๕๖ ให้คณะกรรมการจัดทำแผนเพื่อกำหนดประเภทบริการ หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องจัดทำหรือปรับปรุงกระบวนการทำงานและการให้บริการที่ไม่ต้องมีการเรียกเอกสารสำเนาบัตรประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน โดยให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จในหนึ่งปีจนครบห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ ให้รัฐมนตรีรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี

โครงการจัดทำบริการให้บริการภาครัฐ (Smart Service)

๑. ความเป็นมา

นโยบายดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม หรือ Digital Economy เป็นนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ให้เข้ากับกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม โดยแนวคิดหลักของนโยบายนี้คือ ต้องนำดิจิทัลเข้าไปเสริมศักยภาพการทำงานของทุกกระทรวงเพื่อก้าวสู่การเป็น Digital Government ซึ่งเป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์สำคัญของการขับเคลื่อน Digital Economy ที่รัฐจะต้องใช้สื่ออินเทอร์เน็ต และเว็บเป็นเครื่องมือสำคัญในการสื่อสารข้อมูลและการบริการของรัฐสู่ประชาชน

กอบปรัก ในการประชุมร่วมกับส่วนราชการเมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๘ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้มีบัญชาให้ทำการเชื่อมโยงข้อมูลสำคัญต่าง ๆ ของรัฐ อาทิ ข้อมูลทะเบียนราษฎร์ ข้อมูลทะเบียนเกษตรกรและข้อมูลทะเบียนคนจน เพื่อนำไปใช้สนับสนุนมาตรการและนโยบายสำคัญต่าง ๆ ของรัฐบาล เช่น การจ่ายค่าตอบแทนเกษตรกร การให้คนจนใช้รถไฟ รถเมล์ฟรี เป็นต้น รวมถึงการเชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ เพื่อไปใช้ในงานความมั่นคง เช่น ข้อมูลลายนิ้วมือ เพื่อใช้ในการตรวจสอบประวัติ เป็นต้น

บริการภาครัฐแบบ Smart Service คือ บริการที่ประชาชนผู้รับบริการสามารถใช้บริการได้อย่างสะดวกรวดเร็วโดยไม่จำเป็นต้องยื่นสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน หรือเอกสารราชการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอีกต่อไป แต่หน่วยงานเจ้าของบริการเชื่อมโยงข้อมูลดังกล่าวจากหน่วยงานเจ้าของข้อมูลโดยตรง ซึ่งจะช่วยให้ประชาชนสามารถสัมผัสถึงความเป็น Digital Economy ผ่าน Digital Government ได้อย่างเป็นรูปธรรม และตอบสนองข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรีในข้างต้น นอกจากนี้สามารถขยายผลให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการด้วยตนเอง (Self-Service) ผ่านช่องทางออนไลน์ โทรศัพท์เคลื่อนที่ (Smart Phones) หรือตู้บริการเอนกประสงค์ (Kiosk) ในอนาคตได้

ด้วยเหตุผลดังกล่าว การประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบราชการ (อ.ก.พ.ร.) เพื่อการบริหารโครงการบูรณาการงานภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้มอบหมายให้ สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) (สรอ.) เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินโครงการลดสำเนากระดาษเพื่อบริการประชาชน (Smart Service) เพื่อให้เกิดรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์อย่างเป็นรูปธรรม โดยนำร่องให้คณะอนุกรรมการซึ่งเป็นผู้แทนจาก ๗ กระทรวง เสนอรายชื่อบริการของหน่วยงานในสังกัดที่มีความพร้อมที่จะให้บริการแบบ Smart Service เพื่อเข้าร่วมโครงการ ภายใต้กรอบแนวคิดที่ว่าให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการต่างๆ ของรัฐโดยใช้บัตรประจำตัวประชาชนใบเดียว และไม่จำเป็นต้องใช้สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน หรือสำเนาทะเบียนบ้าน

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เกิดการปรับปรุงขั้นตอนและระบบบริการของหน่วยงานภาครัฐให้สามารถเชื่อมโยงเข้ากับระบบฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร์ กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย และระบบฐานข้อมูลของหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ในการลดการขอสำเนาเอกสารราชการจากผู้ขอรับบริการ

๒. เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านข้อมูลสำหรับสนับสนุนการ บูรณาการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐที่มีความมั่นคงปลอดภัย เพื่อนำไปใช้ในการสนับสนุนมาตรการ และนโยบายต่าง ๆ ของรัฐบาล รวมถึงงานความมั่นคงได้

๓. แผนการดำเนินงานและเป้าหมายแต่ละปี

ปี	กิจกรรม	เป้าหมาย
๒๕๖๐	<ul style="list-style-type: none"> ■ ร่วมมือกับหน่วยงานที่มีข้อมูลสำคัญเพื่อปรับปรุงระบบฐานข้อมูลของหน่วยงานให้รองรับการเชื่อมโยงข้อมูลแบบดิจิทัล ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถเชื่อมโยงนำไปใช้ประโยชน์ในงานบริการ หรือภารกิจของตนได้ ■ ร่วมมือกับหน่วยงานในการปรับปรุงระบบบริการของแต่ละหน่วยงาน ให้รองรับการเชื่อมโยงข้อมูลกับระบบฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร์ และฐานข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง 	เกิดระบบการให้บริการภาครัฐที่สามารถลดสำเนากระดาษและอำนวยความสะดวกในการให้บริการประชาชน (Smart Service) โดยนำร่อง ๗ กระทรวง ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๐
๒๕๖๑	ดำเนินการเช่นเดียวกับปี ๒๕๖๐ โดยเพิ่มหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และมีความพร้อม ทั้งที่เป็นหน่วยงานที่มีข้อมูลสำคัญ และหน่วยงานที่ให้บริการสำคัญ	มีระบบการให้บริการภาครัฐที่สามารถลดสำเนากระดาษ (Smart Service) เพิ่มขึ้น

๔. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. การลดค่าใช้จ่ายสำหรับการทำสำเนาเอกสารเพื่อยื่นขอรับบริการ
๒. การลดค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บเอกสารของภาครัฐที่ให้บริการ
๓. การลดระยะเวลาในกระบวนการขอใช้บริการ ซึ่งปัจจุบันกระบวนการของภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการใช้สำเนาเอกสาร
๔. การลดความเสียหายจากการปลอมแปลงเอกสารราชการ

๕. การดำเนินงานที่ผ่านมา

- รับมือภารกิจจาก อกพร. การประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบราชการ (อกพร.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ได้มอบหมายให้ สรอ. ดำเนินงานโครงการลดสำเนากระดาษ (Smart Service) โดยได้มีการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายหลัก ๗ กระทรวงได้แก่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการคลัง และกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบัน)

- สำรวจและกำหนดกลุ่มเป้าหมายและวางแผนการดำเนินงาน สรอ. ได้ออกสำรวจและวิเคราะห์ความพร้อม และความต้องการทั้งในส่วนของระบบสารสนเทศและอุปกรณ์ฮาร์ดแวร์ของกรมต่าง ๆ ภายใต้กระทรวง ๗ กระทรวง โดย สรอ. ได้มีการสรุปกลุ่มเป้าหมายออกเป็น ๒๗ กรม และมีระบบบริการที่เกี่ยวข้องทั้งสิ้น ๗๘ บริการ และงบประมาณที่ขอสนับสนุนประมาณ ๘๔ ล้านบาท จากงบ Flagship ของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

- ทบทวนกลุ่มเป้าหมาย ด้วยข้อจำกัดด้านงบประมาณ (ได้รับการจัดสรรลดลงเป็น ๑๗ ล้านบาท) จึงมีการทบทวนหน่วยงาน โดยคัดเลือกจากหน่วยงานที่มีความพร้อมจริง ๕ หน่วยงาน สามารถเข้าไปพัฒนาระบบในจุดเดียวแต่ตอบสนองได้หลายบริการ แต่สามารถครอบคลุม ครอบคลุมบริการได้ถึง ๓๐ บริการ ได้แก่

- กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ตัวอย่างบริการ ระบบงานยื่นคำขอและออกใบรับรอง/ใบอนุญาตนำเข้าเมล็ดพันธุ์พืช เป็นต้น)

- สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ตัวอย่างบริการ การออกใบอนุญาตเป็นผู้ผลิต (ฟอร์ม มกษ. ๑))

- องค์การตลาด กระทรวงมหาดไทย (ตัวอย่างบริการ การทำสัญญาเช่า และต่อสัญญาเช่า สัญญาเช่าแผง สัญญาเช่าอาคารพาณิชย์)

- การประปาส่วนภูมิภาค (กปภ.) กระทรวงมหาดไทย (ตัวอย่างบริการ การขอติดตั้งประปา เพื่อขอใช้น้ำประปาของ กปภ.)

- กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (ตัวอย่างบริการ การออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวและใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์)

- พัฒนาระบบสารสนเทศ และจัดหาอุปกรณ์ฮาร์ดแวร์ สรอ. ได้ดำเนินการเข้าไปช่วยหน่วยงานในการปรับปรุงขั้นตอนและระบบบริการให้พร้อมสำหรับการเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย และจัดหาพร้อมทั้งส่งมอบอุปกรณ์ฮาร์ดแวร์ เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องอ่านบัตรประจำตัวประชาชน (Smart Card Reader) เครื่องพิมพ์เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

สถานะปัจจุบัน

หน่วยงานกลุ่มเป้าหมายทั้ง ๕ หน่วยงานได้มีการพัฒนาระบบสารสนเทศและได้รับอุปกรณ์ฮาร์ดแวร์ที่ต้องการสนับสนุนโดยเฉพาะเครื่องอ่านบัตรประชาชน เป็นที่เรียบร้อยแล้ว แต่บางหน่วยงานยังไม่ได้รับอนุญาตให้เชื่อมโยงข้อมูลกับฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรได้

๖. ปัญหาและอุปสรรค

๑. ยังไม่สามารถรับโอนครุภัณฑ์ เนื่องจากกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเป็นเจ้าของเงินงบประมาณของโครงการนี้ แต่ สรอ. ทำหน้าที่เบิกจ่ายแทนตามงบประมาณโครงการ Flagship เท่านั้น ด้วยเหตุนี้แม้ว่า สรอ. จะดำเนินการจัดหาและส่งมอบอุปกรณ์ฮาร์ดแวร์ เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องอ่านบัตรประชาชน ให้แก่หน่วยงานในโครงการแล้ว หน่วยงานที่รับมอบอุปกรณ์ดังกล่าวยังไม่สามารถรับโอนเป็นครุภัณฑ์ของหน่วยงานได้

ขณะนี้ จึงอยู่ระหว่างการดำเนินการตามกระบวนการพัสดุโดยกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมให้เสร็จสิ้นก่อน ทั้งนี้ เมื่อหน่วยงานที่รับมอบอุปกรณ์ยังไม่สามารถรับเป็นครุภัณฑ์ของหน่วยงานได้ เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานนั้นจึงยังไม่กล้าใช้งานอุปกรณ์ดังกล่าวในการให้บริการ ด้วยเกรงว่าหากมีการใช้อุปกรณ์ดังกล่าวแล้วเกิดการชำรุดเสียหายจะเกิดข้อยุ่งยากทั้งในเชิงข้อกฎหมาย สัญญาและการซ่อมแซมบำรุงรักษา

๒. การจัดทำเอกสารบันทึกข้อตกลง (MOU) เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลกับฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร์ ในการเชื่อมโยงข้อมูลจากฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร์ กรมการปกครองแบบออนไลน์ จะสามารถดำเนินการได้ก็ต่อเมื่อมีการจัดทำ MOU ระหว่างกรมการปกครองและหน่วยงานแล้ว แต่ด้วยการดำเนินการจัดทำ MOU ดังกล่าว ซึ่งแม้กรมการปกครองจะมีแบบฟอร์มมาตรฐาน แต่อาจต้องใช้ระยะเวลาพอสมควร ซึ่งเกิดจากหลายสาเหตุ เช่น

- ในการลงนาม MOU จะต้องผ่านขั้นตอนและกระบวนการกลั่นกรองและพิจารณาความเหมาะสมจากคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งจากกรมการปกครอง

- ต้องมีการตรวจสอบข้อกฎหมาย ระเบียบต่างๆ ของหน่วยงานเจ้าของบริการที่ต้องการเชื่อมโยงข้อมูลว่ามีสิทธิหรือได้รับสิทธิตามกฎหมายที่ต้องใช้ข้อมูลส่วนตัวประชาชนหรือไม่ เพียงใด

- หน่วยงานที่ต้องการเชื่อมโยงข้อมูลกับฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร์ มีข้อกังวลเกี่ยวกับการลงนาม MOU โดยเฉพาะใน MOU มีการกำหนดเงื่อนไข หากมีข้อมูลประชาชนถูกเปิดเผยโดยมิชอบ หน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานนั้นต้องเข้าสู่กระบวนการของศาลพร้อมกับกรมการปกครอง ทำให้หน่วยงานบางแห่งไม่พร้อมลงนามใน MOU รวมถึงต้องการตรวจสอบและขอความเห็นจากส่วนกฎหมายของหน่วยงานก่อน

๓. ยังไม่สามารถลดกระดาษได้ตามเป้าหมายของโครงการ เนื่องจากกฎหมาย หรือกฎระเบียบภายในและแนวทางการดำเนินงานในทางปฏิบัติของหน่วยงานบางแห่ง ยังกำหนดให้ต้องมีการเก็บสำเนาบัตรประชาชนที่เป็นกระดาษ ทำให้การเชื่อมโยงข้อมูลกับฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร์เป็นเพียงการตรวจสอบข้อมูลจากบัตรประชาชนกับฐานข้อมูลทางออนไลน์เพื่อพิสูจน์ตัวตน และยืนยันความถูกต้อง และระบบจะถูกออกแบบให้มีการพิมพ์สำเนาข้อมูลในบัตรประชาชนเพื่อให้ประชาชนรับรอง (ประโยชน์เพื่ออำนวยความสะดวกประชาชนที่ไม่ต้องจัดเตรียมสำเนาบัตรประชาชนมาเอง แต่หน่วยงานเป็นผู้จัดทำสำเนาเอกสารดังกล่าวแทน)

โครงการศูนย์กลางบริการภาครัฐเพื่อภาคธุรกิจ (Biz Portal)

๑. ความเป็นมา

ธนาคารโลกได้จัดทำรายงานผลการวิจัยเพื่อจัดอันดับความยาก – ย่างในการประกอบธุรกิจ (Doing Business) ของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก รวมถึงประเทศไทย และเผยแพร่เป็นรายงานประจำปี ตั้งแต่ปี ค.ศ. ๒๐๐๔ (พ.ศ. ๒๕๔๗) เป็นต้นมา ดัชนีดังกล่าวส่งผลต่อความเชื่อมั่นในการประกอบธุรกิจ การลงทุนจากต่างประเทศ รวมทั้งความสามารถในการแข่งขันของประเทศในระยะยาว การจัดอันดับดังกล่าววัดผลจากการปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานของหน่วยงานรัฐทั้งชั้นตอน ระยะเวลา ค่าใช้จ่าย กฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจว่าเอื้อต่อผู้ประกอบการเพียงใด โดยมีตัวชี้วัดในการศึกษา ๑๐ ด้าน ครอบคลุมวงจรธุรกิจตั้งแต่การเริ่มต้นจัดตั้งธุรกิจจนปิดกิจการ ได้แก่ ด้านเริ่มต้นธุรกิจ ด้านการขออนุญาตก่อสร้าง ด้านการขอใช้ไฟฟ้า ด้านการจดทะเบียนทรัพย์สิน ด้านการได้รับสินเชื่อ ด้านการคุ้มครองผู้ลงทุน ด้านการชำระภาษี ด้านการค้าระหว่างประเทศ ด้านการบังคับให้เป็นไปตามข้อตกลง และด้านการแก้ไขปัญหาการล้มละลาย มีเกณฑ์การพิจารณาใน ๔ เรื่อง ได้แก่ ขั้นตอนในการดำเนินการที่ง่ายขึ้น ระยะเวลาในการดำเนินการที่รวดเร็วขึ้น ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการที่ต่ำลง และกฎหมาย กฎ ระเบียบที่เอื้อต่อการดำเนินการมากขึ้น (Smarter Regulations)

โครงการที่สำคัญโครงการหนึ่งที่จะช่วยอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจของประเทศไทย คือ โครงการศูนย์กลางบริการภาครัฐเพื่อภาคธุรกิจ (Biz Portal) เพื่อเป็นระบบกลางครบวงจรสำหรับการประกอบธุรกิจในประเทศไทย ทั้งการให้ข้อมูลและการติดต่อกับหน่วยงานของรัฐเพื่อทำธุรกรรมที่จำเป็นเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจผ่านระบบดิจิทัล โดยผู้ประกอบการสามารถค้นหาและยื่นคำขออนุมัติ อนุญาต รวมทั้งจัดส่งเอกสารให้แก่หน่วยงานของรัฐได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ทุกที่ ทุกเวลา ได้แบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว ผ่านช่องทางออนไลน์ รวมทั้งทราบความคืบหน้า และระยะเวลา สำหรับการได้รับบริการต่าง ๆ อย่างชัดเจน อันจะนำไปสู่การลดความเสี่ยงของการทุจริต ลดต้นทุนในการประกอบธุรกิจและเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศไทยในระยะยาว

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อจัดทำระบบสารสนเทศเพื่ออำนวยความสะดวกในการดำเนินธุรกิจแบบครบวงจรเพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงข้อมูล และบริการต่าง ๆ ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจได้แบบเบ็ดเสร็จผ่านช่องทางออนไลน์ได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ทุกที่ ทุกเวลา

๒. เพื่อบูรณาการข้อมูล เอกสาร หลักฐาน ระหว่างหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจ โดยผู้ประกอบการไม่ต้องยื่นเอกสาร หลักฐานซ้ำซ้อน และไม่ต้องยื่นเอกสาร หลักฐานต่างๆ ที่ออกโดยภาครัฐ

๓. แผนการดำเนินงานและเป้าหมายแต่ละปี

ปี	กิจกรรม	เป้าหมาย
๒๕๖๐	<ul style="list-style-type: none"> ● ตรวจสอบความพร้อมด้านดิจิทัลของแต่ละบริการของแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ● วิเคราะห์ ออกแบบแนวทางการให้บริการแบบออนไลน์โดยมีผู้ประกอบการเป็นศูนย์กลาง (Customer-Centric Service) สำหรับบริการในแต่ละด้าน ● ดำเนินการพัฒนาบริการออนไลน์สำหรับให้บริการผ่านระบบศูนย์กลางบริการภาครัฐเพื่อภาคธุรกิจ และเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ● ร่วมมือกับหน่วยงานในการปรับปรุงระบบการให้บริการของหน่วยงาน เพื่อรองรับการให้บริการผ่านศูนย์กลางบริการภาครัฐเพื่อภาคธุรกิจ 	<p>ให้ระบบศูนย์กลางบริการภาครัฐเพื่อภาคธุรกิจ (Biz Portal) อำนวยความสะดวกต่อผู้ประกอบการในการเข้าถึงบริการในด้านต่าง ๆ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ด้านการเริ่มต้นธุรกิจ ซึ่งครอบคลุมการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม และการขึ้นทะเบียนนายจ้าง ลูกจ้าง ● ด้านการติดตั้งสาธารณูปโภค ซึ่งครอบคลุมการขอใช้ไฟฟ้า ประปา และโทรศัพท์
๒๕๖๑	(เช่นเดียวกับกิจกรรมปี ๒๕๖๐ แต่เพิ่มหน่วยงาน และบริการที่เกี่ยวข้อง)	ขยายผลระบบศูนย์กลางบริการภาครัฐเพื่อภาคธุรกิจไปยังด้านถัดไปที่มีความพร้อม
๒๕๖๒	(เช่นเดียวกับกิจกรรมปี ๒๕๖๐ แต่เพิ่มหน่วยงาน และบริการที่เกี่ยวข้อง)	ขยายผลระบบศูนย์กลางบริการภาครัฐเพื่อภาคธุรกิจไปยังด้านถัดไปที่มีความพร้อม

๔. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ลดต้นทุนด้านต่าง ๆ ของผู้ประกอบการในการติดต่อกับหน่วยงานของรัฐในการประกอบธุรกิจ
๒. ลดระยะเวลาในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ
๓. เพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจ

๕. การดำเนินงานที่ผ่านมา

การดำเนินงานที่ผ่านมาเน้นที่การปรับปรุงและพัฒนากระบวนการเริ่มต้นธุรกิจเป็นหลักเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการรายใหม่ โดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) และ สรอ. ได้ร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้

- จัดทำและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจ รวม ๙ ด้าน บนเว็บไซต์ <https://biz.govchannel.go.th> ประกอบด้วย วางแผนธุรกิจ การสนับสนุนการลงทุน เริ่มต้นธุรกิจ ก่อสร้างและสาธารณูปโภค แรงงาน การนำเข้า-ส่งออก ภาษีธุรกิจ ทรัพย์สินทางปัญญา ปิดกิจการ

สถานะปัจจุบัน ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว

- เชื่อมโยงระหว่างระบบ e-registration ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ไปยังเว็บไซต์ Biz Portal ปัจจุบัน กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ได้ดำเนินการพัฒนาขั้นตอนและระบบให้เชื่อมโยงกับเว็บไซต์ Biz Portal โดยผู้ประกอบการที่จดทะเบียนธุรกิจกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าจะได้รับข้อมูลบัญชีผู้ใช้งานและรหัสผ่าน เพื่อเข้าใช้งานระบบของ Biz Portal

สถานะปัจจุบัน อยู่ระหว่างการพัฒนา e-registration โดยกรมพัฒนาธุรกิจการค้า และมีแผนจะเปิดตัวในปี พ.ศ. ๒๕๖๐

- พัฒนา Single Form โดย สรอ., ก.พ.ร. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำหรับเอกสารเกี่ยวกับการเริ่มต้นธุรกิจ และสาธารณูปโภค

สถานะปัจจุบัน ได้พัฒนา Single Form สำหรับการขอใช้น้ำประปา ไฟฟ้า และโทรศัพท์ โดยให้บริการผ่านเว็บไซต์ Biz Portal แล้ว และอยู่ระหว่างการพัฒนา Single Form สำหรับการขอขึ้นทะเบียนนายจ้าง ลูกจ้าง และจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

๖. ปัญหาและอุปสรรค

๑. ปัญหาเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบภายในของหน่วยงาน เช่น

- มีกฎหมายหลายฉบับที่ยังคงกำหนดให้ประชาชนหรือผู้ประกอบการต้องกรอกแบบฟอร์มและนำไปแสดงต่อเจ้าหน้าที่ด้วยตนเอง รวมทั้งยังคงเรียกร้องสำเนาเอกสารหลายรายการ เช่น พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๘ กฎกระทรวงฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๒๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นต้น

- กฎหมายในการดำเนินงานของกรมพัฒนาธุรกิจการค้ามีการกำหนดให้เก็บค่าธรรมเนียมสำหรับการคัดลอกเอกสารนิติบุคคลที่ออกโดยกรมพัฒนาธุรกิจการค้า และเมื่อมีการเชื่อมโยงข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารเหล่านี้ไปยังหน่วยงานของรัฐอื่น ๆ จึงยังมีประเด็นที่ยังไม่สามารถหาข้อสรุปได้ก่อให้เกิดอุปสรรคในการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างกัน

- มาตรา ๑๐ แห่งประมวลรัษฎากรกำหนดให้กรมสรรพากรห้ามเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการเสียภาษีให้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง จึงเป็นเหตุให้การพัฒนาระบบสารสนเทศซึ่งต้องมีการเข้าถึงข้อมูลการเสียภาษีด้วยเกิดความล่าช้า โดยขณะนี้อยู่ระหว่างการรอคำสั่งกรมสรรพากรแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการเข้าไปพัฒนาระบบให้กรมสรรพากร เป็นเจ้าพนักงานประเมิน เพื่อให้มีสิทธิเข้าถึงข้อมูลของกรมสรรพากรได้โดยไม่ผิดกฎหมาย

๒. บางหน่วยงานยังไม่มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่รองรับการทำงานในรูปแบบดิจิทัล

๓. ระบบสารสนเทศที่หน่วยงานต่าง ๆ พัฒนาขึ้นยังไม่สามารถทำให้เกิดบริการเบ็ดเสร็จผ่านช่องทางเดียว (One Stop Service) ได้อย่างสมบูรณ์ โดยผู้ประกอบการยังคงติดต่อและเข้าเว็บไซต์ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้าเพื่อดำเนินการจดทะเบียนธุรกิจให้เสร็จสิ้นก่อน จึงจะได้รับข้อมูลผู้ใช้งานและรหัสผ่านเพื่อเข้าใช้งานเว็บไซต์ Biz Portal ต่อไปได้

๔. การเชื่อมโยงระบบและข้อมูลของหน่วยงานของรัฐยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างสมบูรณ์เนื่องจากหน่วยงานแต่ละแห่งมีการพัฒนาระบบบนมาตรฐานที่แตกต่างกัน ส่งผลให้ผู้ประกอบการยังคงต้องส่งสำเนาเอกสารที่หน่วยงานของรัฐออกให้ แม้ว่าจะสามารถส่งผ่านระบบดิจิทัลได้ก็ตาม รวมถึงบางหน่วยงานยังไม่มีระบบการรับข้อมูลผ่านช่องทางดิจิทัลที่สมบูรณ์ได้

๕. ขาดการประชาสัมพันธ์อย่างจริงจัง เป็นระบบ และต่อเนื่อง ส่งผลให้ผู้ประกอบการไม่ได้รับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลและบริการต่าง ๆ บนเว็บไซต์ Biz Portal

โครงการจัดทำระบบกลางการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open Government Data)

๑. ความเป็นมา

ประเทศไทยอยู่ในช่วงการปฏิรูปทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม เนื่องจากปัญหาต่าง ๆ สะสมมาเป็นเวลายาวนาน มีหลายปัญหาเป็นเรื่องสำคัญและต้องเร่งปฏิรูป เช่น ความโปร่งใสในภาครัฐ การมีส่วนร่วมทางการเมือง และการกระจายอำนาจ การศึกษา บางปัญหาเป็นเรื่องที่ต้องเร่งปรับปรุงเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของประชาชน เช่น การบริการสาธารณะ ความปลอดภัยในชีวิต ทรัพย์สินและสิ่งแวดล้อม ความสะดวกทางการแพทย์และการสาธารณสุข เป็นต้น แนวทางหนึ่งในการปฏิรูปและการแก้ไขปัญหาเหล่านี้ คือ การนำข้อมูลของภาครัฐมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชน และช่วยในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาที่มีพลวัตที่รวดเร็วและซับซ้อน

การพัฒนาความสามารถของหน่วยงานภาครัฐ ให้เห็นประโยชน์ของการเปิดเผยข้อมูลทั่วไปของภาครัฐ และเพิ่มความสามารถในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลแก่องค์กรภาครัฐ จึงเป็นสิ่งจำเป็น ทั้งนี้ ประโยชน์ของการเปิดเผยข้อมูลจะมีมากที่สุดก็ต่อเมื่อ ข้อมูลเหล่านั้น มีการนำไปประมวลผลอย่างรวดเร็ว ใช้ประโยชน์อย่างรวดเร็ว โดยไม่เป็นภาระในด้านงบประมาณแก่หน่วยงานภาครัฐ แนวทางการพัฒนาแนวหนึ่งก็คือ กระบวนการ "ประชาชน รัฐ" ให้ภาคเอกชน และหน่วยงานวิจัย หน่วยงานด้านการศึกษา มาร่วมลงแรงพัฒนาระบบสารสนเทศของประเทศ (citizen co-creation)

การสร้างชุมชนผู้ใช้ข้อมูล (Data Community Engagement) จะช่วยสนับสนุนให้ทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ องค์กร ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม มีส่วนร่วมในการผลักดันให้เกิดการสร้างนวัตกรรมด้านการนำข้อมูลภาครัฐไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสาธารณะชน ตัวอย่าง เช่น ในประเทศสหรัฐอเมริกาได้จัดกิจกรรม Code for America ซึ่งเป็นความร่วมมือจาก ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ร่วมกันจัดกิจกรรม Open Data Hackathon หรือ Hack Day Event โดยจัดให้มีการระดมความคิดเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีกับข้อมูลภาครัฐให้เกิดประโยชน์ และร่วมกันพัฒนาแอปพลิเคชันต้นแบบ กิจกรรมดังกล่าว จัดขึ้นในระดับเมือง รัฐ และระดับประเทศ ส่งผลให้เกิดแอปพลิเคชันที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนในการเข้าถึงบริการต่าง ๆ ของรัฐ และช่วยแก้ปัญหาในระดับชุมชน หรือระดับประเทศต่อไป

จากที่กล่าวมาข้างต้น สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) (สรอ.) จึงเห็นความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในส่งเสริมการสร้างชุมชนผู้ใช้ข้อมูล (Data Community Engagement) โดยการสร้างความร่วมมือและเครือข่ายการทำงานร่วมกันระหว่าง นักพัฒนาแอปพลิเคชัน ผู้นำและผู้ประกอบการด้านเทคโนโลยีต่างๆ องค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และสนับสนุนกิจกรรม Open Data Hackathon การสัมมนาบ่มเพาะนวัตกรรม การประกวดแอปพลิเคชัน และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีกับข้อมูลเปิด (Open Data) และข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) เพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรมทางด้านข้อมูลเปิดของภาครัฐอย่างเป็นรูปธรรม แต่เนื่องจาก สรอ. ไม่มีความพร้อมในด้านบุคลากร จึงจำเป็นต้องจ้างผู้มีอาชีพที่มีความเหมาะสม มีความพร้อม และมีศักยภาพที่จะดำเนินโครงการดังกล่าวให้สัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์ที่ สรอ. ตั้งไว้

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริมให้เกิดชุมชนผู้ใช้ข้อมูล (Data Community Engagement) ของภาครัฐที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะชน เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิต สังคม และชุมชน ที่ดีขึ้น

๒. เพื่อสร้างนวัตกรรมโดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีกับข้อมูลภาครัฐแบบเปิด (Open Government Data) อย่างที่มีความเป็นรูปธรรม

๓. เพื่อสร้างเครือข่ายการทำงานร่วมกัน ระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ให้เกิดการใช้อ้างอิงข้อมูลภาครัฐแบบเปิด ให้เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะชน และขยายผลได้

๓. แผนการดำเนินงานและเป้าหมายแต่ละปี

ปี	กิจกรรม	เป้าหมาย
๒๕๖๐	<ul style="list-style-type: none"> จัดกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลและรูปแบบข้อมูลที่ต้องเปิดเผยต้องสามารถนำไปใช้งานต่อได้ง่ายคือ ประมวลผลได้ด้วยอุปกรณ์ทางอิเล็กทรอนิกส์ (Machine-readable) แก่หน่วยงานภาครัฐเพื่อให้หน่วยงานภาครัฐตระหนักถึงการเปิดเผยข้อมูลและมีความเข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน จัดกิจกรรมส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ นำเอาข้อมูลมาเปิดเผยผ่านเว็บ Portal (www.data.go.th) จัดสัมมนาเพื่อหาข้อมูลและวิเคราะห์ความต้องการชุดข้อมูลที่ต้องการให้เปิดเผยกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคประชาสังคม รวมถึงจัดกิจกรรมส่งเสริมการนำข้อมูลเปิดภาครัฐไปใช้ต่อยอดให้เกิดเป็นนวัตกรรมใหม่ (Open Data Hackathon) ส่งเสริมให้มีการนำข้อมูลเปิดภาครัฐไปใช้ประโยชน์ได้และพัฒนาตัวอย่างของรูปแบบการนำเสนอข้อมูลเปิดภาครัฐ ในรูปแบบการพัฒนา Application ต้นแบบ (Prototype) จัดทำกรอบมาตรฐานด้านการเปิดเผยชุดข้อมูลที่สำคัญของประเทศ (National Open Data Set) โดยจำแนกชุดข้อมูลตามรายกลุ่ม Sector ในการใช้ประโยชน์จากข้อมูลเพื่อการสร้างคุณค่าทางสังคมและมูลค่าทางเศรษฐกิจของประเทศ (High Value Data Set) จัดทำร่างนโยบายการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ 	<ul style="list-style-type: none"> หน่วยงานภาครัฐทำการเปิดเผยข้อมูลในรูปแบบ Open Government Data สะสมบน data.go.th จำนวน ๑,๐๐๐ ชุดข้อมูล หน่วยงานภาครัฐอย่างน้อย ๓ หน่วยงานทำการเปิดเผยข้อมูลที่เป็น (High Value Data Set) เผยแพร่กรอบมาตรฐานด้านการเปิดเผยชุดข้อมูลที่สำคัญของประเทศ (National Open Data Set) ระบบแสดงข้อมูลสถิติการเลือกตั้งที่สำคัญของประเทศจากข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการเลือกตั้งผ่านหน้าเว็บในรูปแบบที่เข้าใจง่าย (Visualization)

ปี	กิจกรรม	เป้าหมาย
๒๕๖๑	<ul style="list-style-type: none"> ● จัดกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลและรูปแบบข้อมูลที่ต้องเปิดเผยต้องสามารถนำไปใช้งานต่อได้ง่ายคือประมวลผลได้ด้วยอุปกรณ์ทางอิเล็กทรอนิกส์ (Machine-readable) แก่หน่วยงานภาครัฐเพื่อให้หน่วยงานภาครัฐตระหนักถึงการเปิดเผยข้อมูลและมีความเข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน กิจกรรมต่อเนื่อง ● จัดกิจกรรมส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ นำเอาข้อมูลมาเปิดเผยผ่านเว็บ Portal (www.data.go.th) ● จัดสัมมนาเพื่อหาข้อมูลและวิเคราะห์ความต้องการชุดข้อมูลที่ต้องการให้เปิดเผยกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคประชาสังคม รวมถึงจัดกิจกรรมส่งเสริมการนำข้อมูลเปิดภาครัฐไปใช้ต่อยอดให้เกิดเป็นนวัตกรรมใหม่ (Open Data Hackathon) กิจกรรมต่อเนื่อง ● พัฒนาร่างมาตรฐานชุดข้อมูลและแนวปฏิบัติ (Guideline) ในการนำข้อมูลไปใช้ต่อยอด ● ปรับปรุงและจัดทำลิขสิทธิ์ของชุดข้อมูลให้เป็นมาตรฐานสากล 	<ul style="list-style-type: none"> ● หน่วยงานภาครัฐทำการเปิดเผยข้อมูลในรูปแบบ Open Government Data สหสมบน data.go.th จำนวน ๑,๒๐๐ ชุดข้อมูล ● หน่วยงานภาครัฐสะสม ๗ หน่วยงานทำการเปิดเผยข้อมูลที่เป็น (High Value Data Set) ● เผยแพร่นโยบายการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ version 1 ● เผยแพร่มาตรฐานชุดข้อมูลและแนวปฏิบัติ (Guideline) การเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ Version1 ● เผยแพร่เอกสารลิขสิทธิ์ของชุดข้อมูลให้เป็นมาตรฐานสากล ● ระบบแพลตฟอร์ม (Platform) แสดงข้อมูลด้านความโปร่งใส ในรูปแบบที่เข้าใจง่าย (Visualization) เช่น รูปภาพ กราฟ
๒๕๖๒	<ul style="list-style-type: none"> ● จัดกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลและรูปแบบข้อมูลที่ต้องเปิดเผย ต้องสามารถนำไปใช้งานต่อได้ง่ายคือ ประมวลผลได้ด้วยอุปกรณ์ทางอิเล็กทรอนิกส์ (Machine-readable) แก่หน่วยงานภาครัฐเพื่อให้หน่วยงานภาครัฐตระหนักถึงการเปิดเผยข้อมูลและมีความเข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน สะสม ๒๕๐ คน ● จัดกิจกรรมส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ นำเอาข้อมูลมาเปิดเผยผ่านเว็บ Portal (www.data.go.th) ● จัดสัมมนาเพื่อหาข้อมูลและวิเคราะห์ความต้องการชุดข้อมูลที่ต้องการให้เปิดเผยกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคประชาสังคม รวมถึงจัดกิจกรรมส่งเสริมการนำข้อมูลเปิดภาครัฐไปใช้ต่อยอดให้เกิดเป็นนวัตกรรมใหม่ (Open Data Hackathon) กิจกรรมต่อเนื่อง ● จัดทำแนวทางการจัดทำชุดข้อมูลเพื่อยกระดับ Openness ของชุดข้อมูลให้อยู่ในระดับ ๕ ดาว หรือ Linked Data (เชื่อมโยงไปสู่แหล่งข้อมูลอื่น ๆ ในบริบทที่เกี่ยวข้องกัน) 	<ul style="list-style-type: none"> ● หน่วยงานภาครัฐทำการเปิดเผยข้อมูลในรูปแบบ Open Government Data สหสมบน data.go.th จำนวน ๑,๔๐๐ ชุดข้อมูล ● หน่วยงานภาครัฐสะสม ๑๐ หน่วยงานทำการเปิดเผยข้อมูลที่เป็น (High Value Data Set) ● เผยแพร่แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับเชื่อมโยงไปสู่แหล่งข้อมูลอื่น ๆ ในบริบทที่เกี่ยวข้องกัน Linked Data และ Ontology ● ระบบแพลตฟอร์ม(Platform) แสดงข้อมูลด้านคุณภาพ ในรูปแบบที่เข้าใจง่าย (Visualization) เช่น รูปภาพ กราฟ

๔. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลภาครัฐได้ง่าย โดยใช้งานผ่านระบบกลางเปิดเผยข้อมูล (Data Pool)
๒. ข้อมูลที่เปิดเผยถูกนำไปพัฒนาต่อยอดในเชิงธุรกิจ และเชิงนวัตกรรม ที่เป็นประโยชน์ในด้านต่าง ๆ เช่น **ชุดข้อมูลสถานที่ตั้ง** เป็นการระบุสถานที่ตั้ง (Location Sets) เพื่อนำไปใช้ต่อยอดเพิ่มนิติการ วางแผน และเชื่อมโยง, **ชุดข้อมูลด้านความโปร่งใส** การเปิดเผยข้อมูลการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐ เป็นการเพิ่มนิติการเข้าถึงข้อมูลภาครัฐ เน้นความโปร่งใสในการทำงานของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ สร้างความน่าเชื่อถือของเอกชน ทั้งในและต่างประเทศ เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของภาครัฐ เป็นต้น
๓. สร้างเครือข่ายการทำงานร่วมกัน ระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ให้เกิดการใช้อข้อมูลภาครัฐแบบเปิด ให้เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะชน และขยายผลได้
๔. ส่งเสริมให้เกิดชุมชนผู้ใช้ข้อมูล (Data Community Engagement) ของภาครัฐที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะชน เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิต สังคม และชุมชน ที่ดีขึ้น

๕. การดำเนินงานที่ผ่านมา

- กิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลและรูปแบบข้อมูลที่ต้องเปิดเผยต้องสามารถนำไปใช้งานต่อได้ง่ายคือ ประมวลผลได้ด้วยอุปกรณ์ทางอิเล็กทรอนิกส์ (Machine-readable) แก่หน่วยงานภาครัฐเพื่อให้หน่วยงานภาครัฐตระหนักถึงการเปิดเผยข้อมูลและมีความเข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน
- สรอ. ประสานกับหน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ ให้มีการเอาข้อมูลมาเปิดเผยผ่านเว็บ Portal (www.data.go.th)
- กรมบัญชีกลาง มีการนำข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างมาเปิดเผยในรูปแบบ Open data
- สรอ. มีการพัฒนา Application ต้นแบบ (Prototype) ซึ่งสามารถช่วยให้มีการนำข้อมูลเปิดภาครัฐไปใช้ประโยชน์ได้ และพัฒนาตัวอย่างของรูปแบบการนำเสนอข้อมูลเปิดภาครัฐ ได้แก่ ระบบภาษีไปไหน (Thailand Government Spending)
- สรอ. มีการพัฒนาเว็บ Portal (www.data.go.th) ที่เป็นศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ ให้เป็นเครื่องมือหนึ่งในการนำข้อมูลเปิดภาครัฐไปใช้ประโยชน์ได้ง่าย (เว็บ Portal นี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งของระบบกลางการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ (Data Pool))
- สรอ. จัดสัมมนาเพื่อหาข้อมูลและวิเคราะห์ความต้องการชุดข้อมูลที่ต้องการให้เปิดเผยกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคประชาสังคม รวมถึงจัดกิจกรรมส่งเสริมการนำข้อมูลเปิดภาครัฐไปใช้ต่อยอดให้เกิดเป็นนวัตกรรมใหม่ (Open Data Hackathon)

สถานะปัจจุบัน

- มีการกิจการสนับสนุน data set มีคุณภาพ สามารถประมวลผลได้

- อยู่ระหว่างดำเนินการพัฒนาระบบกลางการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ (Data Pool), ร่างมาตรฐานชุดข้อมูลและแนวปฏิบัติ (Guideline) ในการนำข้อมูลไปใช้ต่อยอด และกำหนดชุดข้อมูล High Value Data อีก ๒๐ ชุด ที่ต้องมีการเปิดเผยในปี ๒๕๖๑

- สรอ. อยู่ระหว่างขอความร่วมมือหน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ ให้มีการนำข้อมูลมาเปิดเผยในเว็บ (www.data.go.th) (ปัจจุบันมีชุดข้อมูลเปิดภาครัฐ ๘๗๓ ชุดข้อมูล และมีชุดข้อมูลที่มีคุณค่า (High Value Data Set) จำนวน ๑๐ ชุด)

๖. ปัญหาและอุปสรรค

๑. หน่วยงานภาครัฐขาดความตระหนักในการเปิดเผยข้อมูลในความครอบครอง และเมื่อมีการเปิดเผยข้อมูลก็จะพบว่าเป็นข้อมูลที่ดียคุณภาพ และไม่ปรับปรุงให้ทันสมัย (เนื่องจากไม่มีการนำไปใช้งาน)

๒. ขาดกลไกการจูงใจให้หน่วยงานภาครัฐมีการเปิดเผยข้อมูลอย่างต่อเนื่อง ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน (การบังคับผ่านตัวชี้วัดของ ก.พ.ร. ที่ทำอยู่ในปัจจุบัน ยังไม่เป็นกลไกที่มีความยั่งยืน และใช้บังคับได้)

ขอเชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่

(คณะกรรมการเข้าประจำที่)

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) : ด้วยประธานกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ ได้มีหนังสือขออนุญาตให้บุคคลภายนอกเข้าร่วมประชุมเพื่อให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องและตอบประเด็นข้อซักถามของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ซึ่งได้พิจารณาแล้วจึงได้อนุญาต สำหรับการปฏิรูปเศรษฐกิจชีวภาพ จำนวน ๒ ท่าน คือ ๑. รองศาสตราจารย์นภาพรรณ นพรัตน์ราภรณ์ ๒. ท่านจุฬารัตน์ นิรัตติยกุล สำหรับเรื่องการปฏิรูปเศรษฐกิจดิจิทัล คือท่านศักดิ์ เสกขุนทด ขอเชิญผู้มีรายชื่อดังกล่าวเข้าร่วมประชุมชี้แจง สำหรับผู้นำเสนอและชี้แจงดังกล่าวมีดังต่อไปนี้ ๑. ท่านสถิตย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์ ประธานกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจอดีตปลัดกระทรวงการคลัง ๒. ท่านปิติพงศ์ พิ๋งบุญ ฌ อยุธยา ที่ปรึกษากรรมการและประธานอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปเศรษฐกิจกระแสใหม่ท่านเป็นอดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๓. รองศาสตราจารย์นภาพรรณ นพรัตน์ราภรณ์ ที่ปรึกษาอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปเศรษฐกิจกระแสใหม่ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านความหลากหลายทางชีวภาพ สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน) ๓. ท่านจุฬารัตน์ นิรัตติยกุล ท่านเป็นผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน) ส่วนเรื่องเศรษฐกิจดิจิทัลนั้นมี ๑. ท่านสถิตย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์ ๒. ท่านปิติพงศ์ พิ๋งบุญ ฌ อยุธยา ๓. ท่านทวิศักดิ์ กอนันตกุล ท่านเป็นรองประธานกรรมการ คนที่สาม และรองประธานอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปเศรษฐกิจกระแสใหม่ คนที่หนึ่ง ๔. ท่านศักดิ์ เสกขุนทด ท่านเป็นที่ปรึกษาอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปเศรษฐกิจกระแสใหม่ ท่านเป็นผู้อำนวยการสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) ขอเรียนเชิญท่านสถิตย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์

นายสถิตย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์ (ประธานกรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ เมื่อประเทศไทยได้ก้าวสู่เศรษฐกิจที่เรียกว่ามาตรฐานใหม่คือความเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ จากเดิมที่เคยเติบโตประมาณร้อยละ ๗-๘ เปอร์เซ็นต์มาเป็นมาตรฐานใหม่อยู่ที่ประมาณร้อยละ ๓-๔ เปอร์เซ็นต์นั้น ----- - ๔/๑

มีความจำเป็นที่จะต้องสร้างเครื่องยนต์เศรษฐกิจใหม่ ที่ท่านปิติพงศ์ พิ้งบุญ ณ อยุธยา และผมได้ตกลงเสนอต่อท่านประธานว่าขอใช้คำว่า เศรษฐกิจกระแสใหม่ ในวันนี้ มีเครื่องยนต์ทางเศรษฐกิจที่เรียกว่าเศรษฐกิจกระแสใหม่อยู่ ๒ เรื่อง คือเศรษฐกิจชีวภาพ และเศรษฐกิจดิจิทัล ประเทศไทยมีความหลากหลายทางชีวภาพมาก ในขณะเดียวกับที่ระดับสากลรวมถึงประเทศไทยกำลังพัฒนาด้วยคำว่าพัฒนาอย่างยั่งยืน ๒ อย่างนี้ ประกอบกันทำให้การพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพยังมีความสำคัญต่อประเทศไทย เป็นการพัฒนาจากฐานของชีวภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความหลากหลายทางพืชพันธุ์ ทางชีวภาพที่มีอยู่ในประเทศไทย และเป็นความหลากหลายที่มีความสำคัญมากของโลก ควบคู่กับของเหลือใช้ทางเกษตรกรรม ทางปศุสัตว์ จากโรงงานอุตสาหกรรม และความหลากหลายอื่น ๆ ทั้งภาคเกษตร สิ่งมีชีวิต มาผนวกเข้ากับเทคโนโลยี นวัตกรรม ต่อเนื่องไปเป็นผลิตภัณฑ์ทางชีวภาพ ทั้งในรูปของอาหาร การแพทย์ สาธารณสุข จนกระทั่ง เรื่องพลังงานชีวภาพและเคมีชีวภาพ เป็นการใช้ทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพ ให้เป็นประโยชน์ เพิ่มมูลค่าทางด้านเศรษฐกิจ และเป็นการนำฐานชีวภาพเหล่านั้นกลับมา ใช้ใหม่ เพื่อที่จะให้สิ่งแวดล้อมที่คงอยู่นั้นคงอยู่ต่อไปโดยไม่ถูกทำลายให้ลดน้อยถอยลงไป เศรษฐกิจชีวภาพจึงเป็นเศรษฐกิจที่มีความสำคัญมากในการพัฒนาเศรษฐกิจของไทย แต่ยังมี เรื่องที่จะต้องปฏิรูปอยู่บางเรื่องที่จะต้องเดินหน้ากันต่อไป มีข้อเสนอจากคณะกรรมการธิการ เศรษฐกิจที่เป็นรูปธรรมที่ได้ผ่านการพิจารณาของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ โดยท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติได้เห็นชอบเรื่องนี้ไปแล้วเมื่อประมาณ ๑ ปีมาแล้ว ในวันนี้ ท่านปิติพงศ์ พิ้งบุญ ณ อยุธยา จะได้ทบทวนว่าสิ่งที่คณะกรรมการได้เสนอในการปฏิรูป เป็นอะไร และขณะนี้เรื่องดังกล่าวนั้นได้ผ่านขั้นตอนใด ไปถึงไหนบ้าง ในเรื่องของเศรษฐกิจ ดิจิทัลก็เช่นเดียวกัน เป็นเครื่องยนต์เศรษฐกิจใหม่อีกตัวหนึ่งที่จะช่วยทำให้กระบวนการ การผลิต กระบวนการทางการค้า การทำงานทางด้านการศึกษาการทำงานทางด้าน สาธารณสุข การบริหารราชการแผ่นดิน การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ไม่ว่าจะอะไรก็ตามในโลก ปัจจุบันนี้ล้วนแล้วแต่อยู่บนฐานของดิจิทัลทั้งสิ้น -----

ถ้าหากว่าเราไม่ได้พัฒนาให้ทุกสิ่งทุกอย่างอยู่บนฐานเราก็จะถูกทิ้งไว้ข้างหลัง การใช้ดิจิทัลเป็นฐานของเศรษฐกิจในฐานะเป็นเครื่องยนต์เศรษฐกิจตัวใหม่ก็จะไม่ประสบความสำเร็จ การพัฒนาในเรื่องดิจิทัลนั้นได้พัฒนาหลายด้านมาเป็นเวลาระยะหนึ่งแล้ว แต่ยังมีบางเรื่องที่มีความสำคัญที่จำเป็นจะต้องผลักดันต่อไปเพื่อที่จะให้การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลประสบความสำเร็จอย่างแท้จริง นั่นก็คือการทำให้ดิจิทัลสามารถเป็นเครื่องมืออันสำคัญในการทำให้สังคมและเศรษฐกิจของไทยเป็นสังคมที่ข้อมูลมีการเชื่อมโยงมีการเปิดเผยเป็นสังคมที่ข้อมูลทั้งหลายสามารถนำไปใช้ได้ผ่านเครือข่ายทางดิจิทัลโดยไม่จำเป็นต้องแปลงออกมาเป็นกระดาษ ทั้งทางด้านธุรกิจ เศรษฐกิจ และการบริหารภาครัฐในเรื่องนี้ ท่านปิติพงศ์ พิ๋งบุญ ฌ อยุธยา และท่านอาจารย์ทวิศักดิ์ กอนันตกุล จะได้ทบทวนในสิ่งที่ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติได้กรุณาให้ความเห็นชอบไปแล้วเมื่อประมาณ ๑ ปีที่แล้ว เช่นเดียวกัน พร้อมทั้งนำเสนอว่าใน ๑ ปีที่ผ่านมาไปนั้นมีอะไรเกิดขึ้นบ้าง มีอะไรที่จะต้องติดตามเพิ่มเติมบ้าง เพื่อท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติจะได้รับทราบเป็นกำลังใจและให้การสนับสนุนในเรื่องเศรษฐกิจกระแสใหม่ทั้ง ๒ เรื่อง คือเรื่องเศรษฐกิจชีวภาพ และเศรษฐกิจดิจิทัลต่อไป ผมขออนุญาตท่านประธานเรียนเชิญท่านปิติพงศ์ พิ๋งบุญ ฌ อยุธยา ได้นำเสนอทั้ง ๒ เรื่องนี้ติดต่อกันต่อไป ขอบพระคุณครับ

ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ (ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ) :
ขอบคุณครับ ต่อไปขอเรียนเชิญท่านปิติพงศ์

นายปิติพงศ์ พิ๋งบุญ ฌ อยุธยา (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ เพื่อนสมาชิก ผม นายปิติพงศ์ พิ๋งบุญ ฌ อยุธยา สปท. ลำดับที่ ๘๘ ในฐานะประธานอนุกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปเศรษฐกิจกระแสใหม่ ใคร่ขอเรียนชี้แจงความก้าวหน้า ปัญหา อุปสรรค และสิ่งที่เราจะนำเสนอหลังจากเรื่องของเราได้ผ่านความเห็นชอบของ สปท. ไปแล้วเมื่อประมาณ ๑ ปีที่ผ่านมา ผมอยากจะถอยกลับไปเพื่อที่จะฟื้นฟูความจำของท่านสักเล็กน้อย

(เจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการเปิดพรีเซนเทชัน (Presentation))

นายปิติพงศ์ พิ๋งบุญ ฌ อยุธยา (กรรมาธิการ) : ในสไลด์ (Slide) แรก เป็นเรื่องที่เราได้พูดมาแล้วว่า ไทยแลนด์ ๔.๐ (Thailand 4.0) จะประกอบด้วยหลัก ๒ ประการ ก็คือ หลักเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งก็เขียนไว้ในรัฐธรรมนูญอย่างชัดเจน

ส่วนอีกหลักหนึ่งก็คือการขับเคลื่อนโดยนวัตกรรม ซึ่งก็เขียนไว้ในรัฐธรรมนูญเช่นเดียวกัน กับฉบับร่าง ซึ่งก็คงจะออกมาใช้ในเวลาอันไม่ยาวนานนี้ นโยบายของท่านนายกรัฐมนตรี เรื่องความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ก็เป็นเรื่องที่พวกเราทุกคนทราบอยู่แล้ว แต่ในส่วนของ เศรษฐกิจกระแสใหม่ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของเศรษฐกิจที่ท่านประธานสภิติย์ได้เป็นผู้ดูแล มาตลอด มีความคาดหวังว่าการจะใช้พลังทางเศรษฐกิจ ๓ ประเภท เป็นพลังซึ่งนำความคิด นวัตกรรม และสิ่งใหม่ ๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ซึ่งผมได้รับโอกาสให้ชี้แจง ไปเมื่อวันจันทร์ที่แล้ว เศรษฐกิจชีวภาพ ซึ่งผมจะชี้แจงให้ท่านสมาชิกได้ทราบในวันนี้ และเศรษฐกิจดิจิทัลซึ่งจะขอให้อาจารย์ทวิศักดิ์เป็นคนชี้แจงนะครับ -----

เป็นโกรทเอนจิน (Growth Engine) หรือเป็นเครื่องมือในการที่จะผลักดันให้เศรษฐกิจของเราไปถึง ๔.๐ ให้จงได้ วิธีอธิบายของเราอาจจะแตกต่างกับรัฐบาลนิดหน่อย เพราะว่าเราพยายามที่จะให้ผู้คนได้มองเห็นว่าเศรษฐกิจข้างหน้าคือ ๔.๐ หน้าตาจะประกอบด้วยอะไรบ้าง เราพยายามจะชี้ว่าเรื่องเก่าที่ดำเนินอยู่ก็ดำเนินไป แต่เรื่องใหม่ที่เรายากจะเห็นก็คือเศรษฐกิจดิจิทัลเป็นเศรษฐกิจที่เราใช้กระตายน้อย เป็นเศรษฐกิจที่รัฐบาลเป็นรัฐบาลเปิดแล้วก็เชื่อมโยง เป็นเศรษฐกิจที่จะผลักดันประเทศของเราเข้าสู่ยุคดิจิทัลให้ได้ เราจะมองเห็นภาพว่าหน้าตา ๕ ปี ๑๐ ปี ๑๕ ปี ๒๐ ปี หน้าตาเป็นอย่างไร เศรษฐกิจสร้างสรรค์ก็เป็นส่วนที่พยายามจะสร้างให้มูลค่าเพิ่มของสินค้าที่มีอยู่เดิมจากความสำเร็จของคนไทยในเรื่องของวัฒนธรรม เช่น เอาวัฒนธรรมไปผูกกับการท่องเที่ยว เอาแนวความคิดสร้างสรรค์ไปออกแบบสินค้าและบริการให้เหมาะสมกับการท่องเที่ยว และได้เงินตกมาอยู่ในมือของคนไทยมากยิ่งขึ้น มีการขยายขอบเขตวัฒนธรรมของเรา เช่น ภาพยนตร์ ดนตรี และอื่น ๆ ไปยังเพื่อนบ้าน เช่นเดียวกับประเทศอื่น ๆ เช่น เกาหลี สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น เคยทำกับเรามาแล้ว ในขณะเดียวกันสิ่งที่สำคัญมากอีกประการหนึ่งก็คือเรื่องของเศรษฐกิจชีวภาพ ซึ่งเศรษฐกิจชีวภาพอาจจะได้รับความสนใจน้อยที่สุด แต่ผมเรียนยืนยันท่านสมาชิกว่าเศรษฐกิจชีวภาพเป็นพลังที่ขับเคลื่อนซึ่งสามารถเปลี่ยนโลกได้ไม่ด้อยกว่าเศรษฐกิจดิจิทัลเลย ในสไลด์ (Slide) ต่อไป ผมอยากจะอธิบายเพียงสั้น ๆ อีกครั้งหนึ่งว่าเศรษฐกิจชีวภาพก็คือการใช้สิ่งมีชีวิตให้เป็นประโยชน์ในทางเศรษฐกิจง่าย ๆ แค่นั้นเอง ซึ่งสิ่งมีชีวิตเราก็ต้องคำนึงถึง ๒ เรื่อง

เรื่องแรก เนื่องจากเราเป็นประเทศเขตเมืองร้อน มีสิ่งมีชีวิตที่มีคุณสมบัติเยอะแยะที่เรียกว่าความหลากหลายทางชีวภาพ ขาหนึ่งต้องอนุรักษ์ไว้ให้ได้ ทุกวัน ทุกเวลา ทุกปี ทุกนาที่ สิ่งมีชีวิตในโลกนี้สูญหายไปจากการทำลายของธรรมชาติ จากการทำลายของคนอย่างรวดเร็ว เพราะฉะนั้นก็เป็นภาระของเราที่จะต้องอนุรักษ์สิ่งมีชีวิตของเราที่เรียกว่าความหลากหลายทางชีวภาพไว้ให้ได้ อีกด้านหนึ่งก็คือการใช้ประโยชน์ การใช้ประโยชน์เป็นเรื่องที่เรามีความสามารถพอเพียง แต่ว่าติดปัญหาบางประการซึ่งไม่สามารถจะนำสิ่งที่มีชีวิตทั้งหลายมาเปลี่ยนแปลงเป็นอนาคตของเราได้ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องทางด้านของอาหารไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการแพทย์ เกษษกรรม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการสกัด อาหาร

ประเภทที่มีประโยชน์แทนวิตามิน เหล่านี้เป็นต้น เรายังใช้ได้น้อยนะครับ แล้วการจำแนก แยกแยะหรือการส่งผ่านรายได้ต่าง ๆ ก็ยังไม่ค่อยเป็นธรรมนักกับชุมชนซึ่งเป็นเจ้าของ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเหล่านี้ ผมจะเรียนเพียงเล็กน้อยแล้วก็จำเป็นจะต้องใช้ ภาษาอังกฤษ ต้องขอโทษท่านสมาชิกด้วย สิ่งที่เกิดขึ้นโลกเมื่อ ๒๐-๓๐ ปีที่ผ่านมา ถ้าเราสามารถนำสิ่งเหล่านี้มาใช้ให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจได้ เช่นเรื่องการค้นพบ ดีเอ็นเอ (DNA) เดียวนี้เรารู้จักดีเอ็นเอ (DNA) ส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับเรื่องคริมินอลยี (Criminology) หรือว่าอาชญวิทยา ไปตรวจดีเอ็นเอ (DNA) ผู้กระทำความผิดต่าง ๆ เหล่านี้ -----

แต่ดีเอ็นเอ (DNA) เป็นพื้นฐานของการใช้ประโยชน์ในอนาคตอย่างแน่นอน การเปลี่ยนแปลงในเรื่องของความรู้ทางด้านจีโนมิกส์ (Genomics) ซึ่งเปลี่ยนโลกไปได้ เพราะเราสามารถรู้ได้ว่าในที่สุดแล้วร่างกายของเราต้องการยา ต้องการอาหารประเภทไหนจะเปลี่ยนแปลงสิ่งซึ่งเป็นความอ่อนแอให้เป็นความแข็งแรงได้อย่างไร ไบโอเทคโนโลยี (Biotechnology) ซึ่งนำทั้งดีเอ็นเอ (DNA) จีโนมส์ (Genomes) ต่าง ๆ มาใช้เพื่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลง เช่น เรื่องอาหาร เรื่องสเต็มเซลล์ (Stem Cell) เรื่องโคลนนิ่ง (Cloning) การแพทย์ และอื่น ๆ อีกจะเกือบทั้งหมด ซึ่งขณะนี้เราน่าจะมีการทบทวนว่าจะดำเนินการไปทางด้านไหน สิ่งเหล่านี้จะมีผลในทางเศรษฐกิจแบบที่เรียกว่าเดสทรักทีฟ (Destructive) หรือว่ามีมีการเปลี่ยนแปลงอย่างหน้ามือเป็นหลังมือได้อย่างแน่นอน และในขณะเดียวกันก็สามารถที่จะช่วยลดความเหลื่อมล้ำของการใช้ประโยชน์ของทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพให้กับชุมชนถ้าเราบริหารจัดการให้ดี ๆ เป้าประสงค์ของเศรษฐกิจชีวภาพผมคงจะไม่อธิบายยาวนาน เพราะว่าเกี่ยวข้องกับทั้งเกษตร อาหารพลังงาน บริการต่าง ๆ เช่น นวดแพทย์แผนไทย สมุนไพร การแพทย์แผนไทยต่าง ๆ เหล่านี้มากมายท่านเองคงจะทราบอยู่แล้ว ผมพยายามที่จะใส่ให้ดูว่าการปฏิรูปเศรษฐกิจชีวภาพกับการขับเคลื่อนประเทศไปสู่ไทยแลนด์ ๔.๐ (Thailand 4.0) เป็นอย่างไรนะครับ ในแง่ของความมั่นคง เศรษฐกิจชีวภาพจะให้ความมั่นคงทางด้านอาหาร ด้านสุขภาพ ด้านพลังงาน ความมั่นคงก็คือเรื่องของการใช้ทดแทนยาเป็นต้น ภายในประเทศสามารถที่จะแข่งขันสามารถที่จะส่งออกได้ ในส่วนของความยั่งยืนก็คือการช่วยในการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากคือในเศรษฐกิจของชุมชนและภาคเกษตรทั่วไป เรื่องการเข้าถึงสิ่งต่าง ๆ ซึ่งมีอยู่ในธรรมชาติอันเป็นประโยชน์ แล้วก็เรื่องของการใช้ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างเป็นประโยชน์ แล้วก็อย่างยั่งยืน ไม่ใช่ใช้แล้วหมดไปทุกวัน ๆ อย่างที่เราทำกันอยู่ทุกวันนี้ ในแง่ขององค์ประกอบในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจชีวภาพผมก็เห็นว่ามีอยู่ ๓ องค์ประกอบด้วยกัน

องค์ประกอบแรก ก็คือความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งขณะนี้มีคนเก็บมีคนดูแลมากมายครับ แต่ว่าเวลาจะหาตัวเลขจริงทำได้ลำบากมาก เพราะรัฐบาลของเราหรือพวกเราไม่เชื่อมโยงกัน เดี่ยวอาจารย์ทวิศักดิ์จะพูดเรื่องนี้ให้ฟังนิดหน่อยนะครับ

๑๒

สปท. ๗/๒๕๖๐

ณัฐวัฒน์ ๗/๒

องค์ประกอบที่ ๒ ก็คือเทคโนโลยี ซึ่งเทคโนโลยีนี้ผมได้กล่าวแล้วว่า เทคโนโลยีทางด้านไบโอเทคโนโลยี (Biotechnology) หรือเทคโนโลยีทางชีวภาพ หรือเทคโนโลยีทางด้านอาหาร หรือเรื่องอื่น ๆ เป็นสิ่งซึ่งเรามีความพร้อมอยู่พอสมควร ส่วนที่ขาดหายไปส่วนหนึ่งที่มีความจำเป็นมากที่สุดก็คือเรื่องการบริหารจัดการ ไม่ว่าจะเป็นการบริหารจัดการข้อมูล การบริหารจัดการเทคโนโลยี การบริหารระบบนิเวศ ซึ่งจะทำให้เกิดเทคโนโลยีที่นำไปใช้เป็นประโยชน์อย่างแท้จริง การบริหารอินเทลเลกชวลพรอดเพอร์ตี (Intellectual Property) หรือการบริหารด้านการตลาด ผมอยากจะเรียนว่าทั้ง ๓ ก้อน สิ่งนี้อาจจะเข้มแข็งที่สุดในขณะนี้ก็คือตรงกลาง ส่วนที่อ่อนก็คือฝั่งซ้ายและฝั่งขวา สำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพในต่างประเทศ ประเทศหลัก ๆ ที่มีความเจริญได้มีหลัก ในการดำเนินงานต่างกันไป ประเทศอย่างสหรัฐอเมริกาซึ่งไม่มีความหลากหลายทางชีวภาพ มากนักแต่เขาหยิบมาจากที่อื่นด้วยวิธีการต่าง ๆ เขาก็จะเน้นเรื่องการใช้นวัตกรรม -----

เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มในทางเศรษฐกิจ เขาเป็นเจ้าของอยู่แล้วเรื่องยา เรื่องอาหารเสริม เรื่องสารสกัดต่าง ๆ เคมีภัณฑ์ซึ่งมาจากชีวภาพแล้วมาผสมกันก็มี สิ่งเหล่านี้เป็นแนวคิดของเขาที่จะมองด้านเดียวเป็นส่วนใหญ่ก็คือมองทางด้านของการสร้างเศรษฐกิจจากความหลากหลายทางชีวภาพจากสิ่งมีชีวิต อียู (EU) มองทั้ง ๒ ด้าน แต่ว่าอย่างไรก็ตามเนื่องจากอียู (EU) ส่วนใหญ่ประเทศสมาชิก (Members) เป็นประเทศที่เจริญแล้วก็จะเน้นความสำคัญในด้านของการใช้ประโยชน์ ส่วนด้านอนุรักษ์นั้นก็พูดอยู่ในแผนเข้าง่ายเหมือนกัน แต่เนื่องจากความหลากหลายทางชีวภาพของอียู (EU) ในโซน (Zone) ของเขาไม่มีทางจะเทียบกับความหลากหลายทางชีวภาพในโซน (Zone) ของประเทศของเราซึ่งเป็นประเทศเขตร้อนเขาก็พูดเรื่องอนุรักษ์เบาหน่อย ส่วนที่ ๓ ก็คือประเทศเกาหลี ซึ่งอันนี้ผมยกขึ้นมาเป็นตัวอย่างว่าใน ๒๐-๓๐ ปี ที่ผ่านมาเกาหลีใช้เทคโนโลยีที่เน้นสินค้าที่มาจากสิ่งมีชีวิตที่มีมูลค่าสูง เรื่องเครื่องสำอางต่าง ๆ มีส่วนผสมสิ่งมีชีวิตไม่มากนักน้อย เรื่องจินเซง (Ginseng) ซึ่งเขาพัฒนามาตลอดจนเป็นอะไรที่ทั่วโลกรู้หมด ทั้ง ๆ ที่เขามีสิ่งเหล่านี้ไม่มากนักไม่เหมือนเรามีเป็นร้อยเป็นพันรายการ แต่ว่าเขาสามารถชูสินค้าเหล่านี้ตลอด ซัพพลายเชน (Supply Chain) หรือห่วงโซ่อุปทานให้สามารถได้รับการยอมรับ ตั้งแต่ใส่ในอาหารเป็นสารสกัดจนกระทั่งเป็นยาได้ แต่ในขณะที่ของเราก็กังมืออยู่ แต่มีไม่มาก

องค์ประกอบที่ ๓ ในเรื่องของกรปฏิรูปเศรษฐกิจชีวภาพของประเทศไทยพวกเราในกรรมาธิการเห็นว่าเป็นเรื่องที่ยังมีโอกาสอยู่มาก สาเหตุแรกก็เพราะว่าเรามีความหลากหลายทางชีวภาพสูง เราเป็นอันดับที่ ๘ ของโลกนี้นะครับ เรามีบุคลากรที่มีความสามารถ มีนักวิจัยทางด้านไลฟ์ไซน์แอนซ์ (Life Sciences) หรือว่าชีววิทยาศาสตร์อยู่ประมาณ ๓๑,๓๐๐ คน ซึ่งก็เป็นประมาณ ๑๘-๑๙ เปอร์เซ็นต์ เกือบ ๒๐ เปอร์เซ็นต์ของนักวิจัยทั้งหมด เรามีการเกษตรและชุมชนซึ่งเป็นฐานการผลิตที่เข้มแข็งอยู่ในต่างจังหวัดในขอบเขตของเรา เรามีภูมิปัญญาสนับสนุน แต่เป็นที่น่าเสียดายว่าภูมิปัญญาเหล่านี้มักจะไม่ได้ถูกบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษรเช่นเดียวกับจีนหรืออินเดีย และเราก็กังมือมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องบันทึกสิ่งเหล่านี้เอาไว้ให้ได้ นอกจากนั้นแล้วเราก็กังมือสนับสนุนอยู่เยอะทั้งในภาครัฐ ภาคประชาชน และภาคเอกชน ซึ่งก็ดี แล้วก็ไม่ได้ดีเมื่อมาผูกกับนิสัยของคนไทยที่ว่าทำงานร่วมกันไม่ค่อยจะสำเร็จ ข้อจำกัดของเรา ข้อแรก ก็คือขาดการกำหนดเป้าหมาย

และนโยบายระดับชาติที่มีประสิทธิภาพ อย่างที่ผมกราบเรียนนะครับ มีองค์กรเยอะ ไม่ต่ำกว่า ๓๐ องค์กรที่ดูแลเรื่องพวกนี้ แล้วแผนของแต่ละฝ่ายก็ไม่สามารถที่จะรวมกัน ให้เป็นแผนในระดับชาติได้ เพราะว่าเราไม่มีองค์กรที่บริหารจัดการเรื่องเหล่านี้ในภาพรวมเลย ผมไม่ได้หมายความว่าต้องการจะรวมทุกอย่างมาไว้ที่เดียวกัน เป็นเรื่องเซ็นทรัลไลเซชัน (Centralization) หรือการรวมศูนย์ผมไม่เห็นด้วยอยู่แล้ว เพียงแต่ต้องมีคนจัดการให้ใคร รับผิดชอบอะไรทำเรื่องนั้น

องค์ประกอบสุดท้าย การทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบค่อนข้างจะทำยาก ผมได้พยายามทำเรื่องนี้ตั้งแต่สมัยผมเป็นปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่ง ๑๐ กว่าปีแล้วก็มองเห็นว่าความต่อเนื่องไม่ค่อยมี -----

ระบบแม้แต่เริ่มต้นด้วยข้อมูล ผมเคยทำเรื่องข้อมูล ก็ปรากฏว่าประสิทธิภาพของการจัดการข้อมูลยังอยู่ในระดับที่ไม่ค่อยเหมือนกันเท่าไร บางแห่งไม่ดิจิทัลเลยยังเป็นกระดาษอยู่ บางแห่งก็เป็นเอกซ์เซลไฟล์ (Excel File) บางแห่งก็ดิจิทัลไลฟ์ (Digital Life) กว่าที่จะปรับระบบได้ กว่าที่จะจัดคอมพิวเตอร์โพรโตคอล (Computer Protocol) ได้ก็ใช้เวลา ๕ ปีแล้ว ความต่อเนื่องในการส่งข้อมูลเปลี่ยนไปเรื่อย ๆ แล้วแต่ใครบริหาร ซึ่งอันนี้เป็นเรื่องที่ผมคิดว่าจำเป็นจะต้องแก้ไขนะครับ ซึ่งข้อเสนอในการปฏิรูปครั้งที่ผ่าน สปท. เมื่อวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ก็เสนอไป ๓ เรื่อง

เรื่องแรก ก็คือสร้างกลไกกลางโดยการจัดตั้งคณะกรรมการแห่งชาติ ซึ่งในขณะนั้นคำว่าแห่งชาติก็ยังไม่ใช่นะครับ เดียวนี้เขาก็ไม่ให้ใช้แล้ว เพราะฉะนั้นการมีคณะกรรมการกลางก็เป็นสิ่งที่จำเป็นเพื่อทำแผน ทำการบริหารจัดการและขับเคลื่อนเศรษฐกิจชีวภาพไปข้างหน้าให้ได้พร้อม ๆ กันทุกฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นฝ่ายอนุรักษ์ ฝ่ายนวัตกรรม หรือฝ่ายที่ดูแลทางด้านเศรษฐกิจ

เรื่องที่ ๒ เราเห็นว่าเนื่องจากเราเน้นเรื่องการพัฒนาที่ฐานราก ซึ่งก็เขียนไว้ในรัฐธรรมนูญ ในหมวดอุปถัมภ์ด้วยซ้ำไป เพราะฉะนั้นการพัฒนาฐานข้อมูลกลางเป็นฐานข้อมูลทางเศรษฐกิจด้านชีวภาพของประเทศไทยจึงมีความจำเป็น กล่าวคือต้องจัดระเบียบให้ใครสักคนหนึ่งเป็นเจ้าของในเบื้องต้น และเรียนย้ำอีกครั้งว่าคนที่เป็นอย่างไม่ได้ทำทุกอย่าง ทุกคนที่ถนัดจะทำอะไรก็ทำไป แต่ว่าการเข้าถึงข้อมูลที่ดี การตรวจสอบข้อมูลที่ดี การกระตุ้นให้มีการเก็บสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ ตามความถนัดที่ดี การใช้มาตรการทางเศรษฐกิจเพื่อผลักดันเศรษฐกิจชีวภาพที่ดี จะต้องมีการดำเนินการเริ่มต้นจากฐานข้อมูล และข้อมูลที่สำคัญที่สุดก็คือข้อมูลข้างล่างก็คือข้อมูลจากชุมชน เพราะฉะนั้นเรื่องนี้ก็เป็นเรื่องที่เราเสนอเป็นเรื่องที่ ๒

เรื่องที่ ๓ ก็เป็นเรื่องของการปรับปรุง แก้ไข เพิ่มเติมนโยบายกฎหมายต่าง ๆ ถ้าเพื่อปราศจากซึ่งข้อ ๑ แล้วการดำเนินการเช่นว่านี้คงไปได้ยากพอสมควร

อย่างไรก็ตามในช่วงผ่านมา ๑ ปี เราก็พยายามผลักดันเรื่องต่าง ๆ ให้พอเป็นไปได้นะครับ ซึ่งในเรื่องแรกทางคณะกรรมการอนุกรรมการโดยอนุกรรมการทั้งหลายที่อยู่ในคณะกรรมการก็ได้พยายามริเริ่มการจัดทำฐานข้อมูล ทำไปโดยยังไม่มีนโยบายที่ชัดเจน ซึ่งก็ประสบปัญหาพอสมควร แม้ว่าเราจะเริ่มจัดทำรายการข้อมูลต่าง ๆ เริ่มรูปแบบ

เครือข่ายธนาคารความหลากหลายทางชีวภาพระดับชุมชน แล้วก็เริ่มการจัดทำเรื่องต้นทุนทางด้านทรัพยากรอยู่บ้าง เราก็คิดว่าการดำเนินการในเรื่องนี้ยังต้องการคนที่มาดูแลให้เป็นระบบเพื่อส่งผ่านตั้งแต่ต้นน้ำไปกลางน้ำและไปถึงเศรษฐกิจให้ได้ ไม่เช่นนั้นแล้วก็จะหยุดอยู่ในหน่วยงานซึ่งต่างคนมีความถนัดในแต่ละเรื่อง

เรื่องที่ ๒ ท่านสมาชิกคงจะจำได้ว่านอกเหนือจากเรื่องเศรษฐกิจ ๓ ประเภทเราก็ได้เสนอว่าระบบนิเวศและระบบการเงินของเราที่จะสนับสนุนเศรษฐกิจประเภทนี้ควรจะทำอย่างไรบ้าง ซึ่งก็ได้นำเสนอไปแล้ว แล้วก็ผ่านสภาแห่งนี้ไปแล้ว แต่ว่าบังเอิญในช่วงนี้ก็มีมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการ ป.ย.ป. และกระบวนการอื่น ๆ เพราะฉะนั้นในส่วนของการบริหารจัดการระบบนิเวศแล้วก็เรื่องของการเงินจึงยังไม่แน่ใจว่าจะไปที่ไหนอย่างไร

เรื่องที่ ๓ คณะอนุกรรมการก็ได้พยายามที่จะรวบรวมประชาคมเพื่อหาหรือว่าเราจะผลักดันเรื่องอะไรเป็นเรื่องแรก ก็ได้ตกลงกันว่าเราจะสนับสนุนโครงการนำร่องที่เกี่ยวกับเรื่องสมุนไพรให้ได้ เพราะเป็นฐานทางความหลากหลายทางชีวภาพซึ่งเรามีอยู่ เรามีองค์ความรู้อยู่ แล้วก็มีการบริหารจัดการทั้งภาคเอกชนและภาครัฐอยู่แล้วเป็นฐาน ก็อยากจะทำเรื่องนี้ให้เป็นเรื่องเป็นราว เมื่อวานขึ้นนี้เองด้วยการนำของท่านศาสตราจารย์ธรรมศักดิ์ ขอประทานโทษที่เอ่ยนาม ได้นำส่วนหนึ่งของกรรมการทางด้านวิทยาศาสตร์และการศึกษาเข้ามาคุยกัน ท่านได้ทำการศึกษาอย่างมากมายเกี่ยวกับเรื่องความหลากหลายทางชีวภาพ และการใช้ความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งปรากฏว่าหลักการทั่วไปก็ตรงกัน ถ้าเพื่อหลักการเหล่านี้ได้มีการสนับสนุนและผ่านการพิจารณา ในวันนี้อีกครั้งหนึ่ง เราก็คิดว่าความก้าวหน้าในเรื่องนี้น่าจะอยู่ไม่ไกลจากมือพวกเราไปนานนัก

สำหรับข้อเสนอเพื่อการปฏิรูปในระยะ ๑ ปี เดิมนั้นมีข้อเสนอ ๓ ข้อ ตอนนี้มีข้อเสนอเพิ่มอีก ๒ ข้อ เป็น ๕ ข้อ เนื่องจากข้อ ๔ และข้อ ๕ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศและการไฟแนนซ์ (Finance) หรือการจัดการเรื่องการเงิน ซึ่งเราไม่ทราบว่าจะอนาคตของข้อเสนอของเราเรื่องเหล่านี้จะไปถึงแค่ไหน จึงนำมารวมไว้กับเรื่องของเศรษฐกิจชีวภาพ เพราะว่าส่วนหนึ่งการจัดการระบบนิเวศและการเงินจะเป็นส่วนซึ่งผลักดันเศรษฐกิจชีวภาพให้ก้าวหน้าไปให้ได้นะครับ

ข้อ ๑ ก็คือเรายังเห็นว่าการจัดการการขับเคลื่อนโดยคณะกรรมการยังมีความสำคัญ ถ้ารัฐบาลไม่ทำเราคงมีปัญหาเยอะเหมือนกันในอนาคต และเนื่องจากความเปลี่ยนแปลงที่ได้กราบเรียนท่านประธานผ่านไปยังท่านสมาชิกเรื่องเกี่ยวกับความเชื่อมโยงระหว่าง สปท. กับรัฐบาล เราจึงเสนอว่าควรยกระดับคณะกรรมการนี้ขึ้นเป็นระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อที่จะมาดูว่าแผนเป็นอย่างไร กฎหมายจะต้องแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่ เพราะว่ามีกฎหมายซึ่งมีความขัดแย้งเยอะมาก เช่นกฎหมายทางด้านจีเอ็มโอ (GMOs) เป็นต้น หรือกฎหมายที่เกี่ยวกับเอทิกส์ (Ethics) หรือว่าจรรยาบรรณต่าง ๆ ซึ่งอันนี้เป็นเรื่องที่มีความสำคัญและท่านสมาชิกได้กรุณาให้ความเห็นไว้เป็นอันมากในคราวที่แล้ว เพราะฉะนั้นระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีจึงเป็นสิ่งซึ่งเราให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก

ข้อ ๒ เนื่องจากเราได้พยายามทำไป ๑ ปี หรือกว่านั้นแล้ว เราคิดว่าโครงการที่จะดูแลข้อมูลเรื่องความหลากหลายทางชีวภาพ หรือเรียกว่าธนาคารความหลากหลายทางชีวภาพ คงต้องยกระดับให้เป็นโครงการใหญ่ ถ้า ๑ ปีได้เงิน ๑๐ ล้านบาท ๒๐ ล้านบาท สงสัยเราคงไปไม่ถึงไทยแลนด์ ๔.๐ (Thailand 4.0) เพราะว่าฐานข้อมูลไม่มี ขณะนี้ต่างประเทศให้ความสำคัญกับเรื่องฐานข้อมูลมากเพราะว่ามีการแย่งชิงพันธุกรรม มีการลักลอบใช้พันธุกรรมจากประเทศหนึ่งไปใช้ในประเทศหนึ่ง มีการจดทะเบียนพันธุกรรม ซึ่งประเทศที่จดไม่มีแหล่งพันธุกรรมเหล่านั้น ซึ่งอันนี้เราคิดว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญในการเก็บรักษาข้อมูลทางด้านนี้ เราคิดว่าเดิมนั้นจะมีการเก็บข้อมูลเฉพาะทางด้านวิทยาศาสตร์ -----

แต่เราคิดว่าเรื่องกฎหมายก็มีความสำคัญ เพราะอย่างที่ผมกราบเรียนท่านสมาชิกว่าเรื่องของการจดทะเบียนสิทธิบัตร ลิขสิทธิ์ จีไอ (GI) และอื่น ๆ เราต้องปรับให้ทันและต้องมีข้อมูลไม่อย่างนั้นเราเวอริไฟ (Verify) หรือว่าดูแลเรื่องพวกนี้ไม่ได้เลย ฉะนั้นในส่วนนี้เราจึงเห็นว่าควรจะมี ๓ กลไกหลัก ๆ ก็คือ กลไกแรก หรือตัวข้อมูลเอง กลไกที่ ๒ ก็คือให้มีธนาคารเพื่อที่จะดูแลความหลากหลายทางชีวภาพ และกลไกที่ ๓ ในเรื่องเดียวกัน ก็คือทำให้ชุมชนมีธนาคารชีวภาพของตัวเอง ท่านที่เคารพคงทราบแล้วว่าชุมชนมีหลายชุมชนที่ใช้ความสามารถในความคิดของตัวเอง ความสามารถของความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อสร้างและผลิตชุมชนเพื่อสร้างผลงานให้กับชุมชนในทางเศรษฐกิจ เพราะฉะนั้นฐานข้อมูลในชุมชนมีความสำคัญอย่างยิ่งยวดและต้องเริ่มทำให้ได้

ข้อ ๓ ก็คือเพื่ออนุมัติให้เป็นไปตามข้อ ๒ เราก็อยากจะขอแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายในระดับพระราชกฤษฎีกาก็คือไม่ต้องเข้าสภา เพื่อให้หน่วยงาน ๑-๒ หน่วยรับผิดชอบความรับผิดชอบในเรื่องเหล่านี้ได้ ซึ่งได้แก่สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ และสำนักงานที่จะประเมินเรื่องของมูลค่าความหลากหลายทางชีวภาพ

ข้อ ๔ ซึ่งเป็นเรื่องใหม่ เพราะว่าเป็นเรื่องที่มาจากข้อเสนอเกี่ยวกับนิเวศและการเงิน ก็คือเราเห็นว่ารัฐบาลน่าจะกำหนดนวัตกรรมที่เราต้องการใช้ ผมอยากเรียนว่านวัตกรรมอาจจะมียูส ๓ ประเภทหลัก ๆ อันหนึ่ง ก็คือเป็นอันที่เป็นเนชั่นแนลอินเทอเรสต์ (National Interest) หรือความจำเป็นสำหรับประเทศ ซึ่งนวัตกรรมพวกนี้จะใช้เวลาค่อนข้างจะนานแล้วก็กระบวนการยาวนานมาก ๒. ก็คือนวัตกรรมที่มีผลในทางเศรษฐกิจ อันนี้ไม่ต้องเป็นห่วงเขาหรอก เพราะว่าพ่อค้าพ่อขาย นักอุตสาหกรรมก็จะเอาไปใช้ ประเภทที่ ๓ คือนวัตกรรมซึ่งจะลดความเหลื่อมล้ำ กล่าวคือนวัตกรรมทางด้านการเกษตรและนวัตกรรมของชุมชน ผมเห็นว่าในส่วนที่เป็นนวัตกรรมซึ่งเป็นเนชั่นแนลอินเทอเรสต์ (National Interest) หรือความจำเป็นของประเทศชาติ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของยารักษาโรค พลังงาน ความมั่นคงทางอาหาร เหล่านี้เป็นเรื่องที่ต้องกำหนด เพราะเหตุว่าอุตสาหกรรมเหล่านี้ใช้เวลานานมาก เช่นวัคซีนอาจารย์ทวีศักดิ์เคยดูใช้เวลาเกือบ ๒๐ ปี ทั้ง ๆ ที่เรามีการค้นคว้าเสร็จแล้วกว่าจะไปถึงที่สัตว์ กว่าจะไปทดลองที่คน กว่าผลิตเป็นอุตสาหกรรมเราใช้เงินเป็นพัน ๆ ล้านบาท ระบบการส่งเสริมขณะนี้ ผมคิดว่ามีแค่ ๒ ทาง เพราะว่าเราไม่มีบริษัทใหญ่ ๆ

ที่จะทำงานเรื่องนี้ ก็คือการสนับสนุนรัฐบาลหรือการใช้ระบบพีพีพี (PPPs) กับอุตสาหกรรมประเภทนี้ ก็คือความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับเอกชน

ข้อสุดท้าย ผมเห็นว่าเป็นเรื่องที่ทำได้ที่ กราบเรียนท่านประธานผ่านไปยังท่านสมาชิก ขณะนี้เราใช้เงินประมาณปีละ ๖๐,๐๐๐ ล้านบาท เฉพาะเกษตรกรพวกเดียวนะครับ เพื่อสนับสนุนการผลิต สนับสนุนการทำปุ๋ย สนับสนุนการผลิตอะไรต่าง ๆ แต่ถ้าเราสามารถที่จะปรับเปลี่ยนงบประมาณปีหนึ่งสัก ๑๐ เปอร์เซ็นต์ไปสนับสนุนนวัตกรรมทางการผลิต ผมคิดว่าเป็นการเริ่มต้นที่จะทำให้ความหมายของ ๔.๐ เป็นไปได้ในทางความเป็นจริง กล่าวคือเอานวัตกรรมเบื้องต้น การผลิตเบื้องต้น ความคิดเบื้องต้น มาใช้เพื่อการผลิตให้ได้ แทนที่จะไปซับซิดิซ (Subsidize) การผลิตอย่างอื่น ๆ นี่ยกตัวอย่างเฉพาะเกษตรกรนะครับ ก็จะมีกระทรวงมหาดไทยที่ไปดูเรื่องโอท็อป (OTOP) และอื่น ๆ อีกเยอะแยะเกือบจะทุกกระทรวง ทบวง กรม -----

๒๑

สปท. ๗/๒๕๖๐

พีซีรี ๑๒/๑

ถ้า ๑๐ เปอร์เซนต์สามารถมาใช้เพื่อนวัตกรรม เพื่อวิทยาศาสตร์ เพื่อสร้างความหลากหลายทางชีวภาพให้เป็นประโยชน์ ผมคิดว่าเราทำได้ทันทีนะครับ

อันนี้ก็เป็นข้อเสนอ ๔ ข้อซึ่งในสไลด์ (Slide) นี้ก็จะอธิบายสั้น ๆ เพิ่มเติม นิดหนึ่งว่าการจัดตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนอยากจะเป็นรองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีก็ได้ที่รับผิดชอบ ขณะนี้รัฐมนตรีที่รับผิดชอบเรื่องนี้มี ๔ รองนายกรัฐมนตรี มีส่วนราชการประมาณ ๖-๗ กระทรวงที่ทำอยู่ ท่านคงทราบดีนะครับ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงมหาดไทย และอื่น ๆ อีกเยอะแยะ ซึ่งกระจายอยู่ตามที่ต่าง ๆ อันนี้เป็นเรื่องที่มีความสำคัญ สำหรับอำนาจหน้าที่ท่านก็คงทราบอยู่แล้ว ก็คือเรื่องการจัดทำแผนเรื่องการทำกับดักแล เป็นต้น

ข้อเสนอที่ ๒ ก็คือให้มีฐานข้อมูลกลาง ซึ่งอันนี้กระผมได้พูดรายละเอียดไปแล้ว เรื่องการจัดทำบัญชี เรื่องการจัดทำฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เรื่องธนาคาร ความหลากหลายทางชีวภาพ และที่สำคัญแล้วเข้ามาใหม่ก็คือการจัดทำต้นทุนทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งอันนี้พูดกันมาตั้งแต่สมัยผมยังหนุ่ม ๆ ที่เรียกว่า กรีนแอ็กเคาต์ (Green Account) แต่ก็ยังไม่เกิดสักที สมมุติเราสร้างเขื่อนหนึ่งแห่งเราไม่ได้คิดหรือว่าจะทำให้เกิดความเสียหายต่อความหลากหลายทางชีวภาพมากน้อยแค่ไหน ไม่มีตัวเลข บางคนก็พูดลอย ๆ โอ๊ยป่าเยอะแยะไปหมด มันจริงหรือเปล่า หรือว่าที่เราประสบปัญหากันอยู่ขณะนี้คือโรงไฟฟ้าหรือว่าอื่น ๆ ไม่มีอะไรที่จะมาใช้เป็นหลักฐานเลย องค์กรนี้จะป็นองค์กรที่มาช่วยดูว่าค่าใช้จ่ายต่าง ๆ แม้แต่ค่าใช้จ่ายซึ่งทั่วโลกเขาคิดกันแล้ว เช่นคาร์บอน ซิงเกิล ปริ้นต์ (Carbon Single Print) ต่าง ๆ เหล่านี้ก็เป็นเรื่องที่สามารถที่ทำได้

ข้อเสนอที่ ๓ ก็เป็นสไลด์ (Slide) ที่เกี่ยวกับเรื่องของการทำงานในรูปแบบต่าง ๆ ผมขอดูเรื่องโครงสร้างการทำงานธนาคารความหลากหลายทางชีวภาพนิดหนึ่ง จริง ๆ แล้วอยากจะได้เรียนว่าต้องใช้ภาษาอังกฤษนิดหนึ่ง เพราะว่าการเก็บข้อมูลหรือว่าการเก็บตัวความหลากหลายทางชีวภาพ ก็มีหลายรูปแบบ เรื่องข้อมูลก็เรื่องข้อมูลไป แต่เรื่องการเก็บตัวออร์แกนิซึม (Organism) จริง ๆ ก็มีหลายประเภท เช่น เป็นประเภทออร์แกนิซึมแบงก์ (Organism Bank) ซึ่งเก็บในป่า ในต้นกำเนิดของมันเอง หรือเอามาเพาะที่ไหนก็ได้

จะมีในลักษณะที่เป็นซี้ดแบงก์ (Seed Bank) ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ส่วนใหญ่เป็นคนทำคือเก็บเมล็ดพันธุ์ไว้เพื่อใช้ในทางประโยชน์ จะมียีน (Gene) และดีเอ็นเอแบงก์ (DNA Bank) ซึ่งเป็นพวกที่เก็บสารพันธุกรรม มีเซลล์แบงก์ (Cell Bank) เช่นแอนิมัลเซลล์ (Animal Cell) หรือเซลล์ของสัตว์ต่าง ๆ ที่เก็บไว้ มีทิสซูแบงก์ (Tissue Bank) เห็นเพาะไว้ในขวดแล้วเอาไปใช้เพื่อการเกษตร อย่างนี้เป็นต้น แต่ที่สำคัญที่สุดที่อยากจะให้มีก็คือคอมมูนิตีแบงก์ (Community Bank) เพราะว่าจะเป็นเรื่องที่ทำให้ชุมชนได้ประโยชน์จากเรื่องนี้โดยตรง

ข้อเสนอที่ ๔ ก็มีรายละเอียดในสไลด์ (Slide) แล้วก็ในเอกสารของท่านเกี่ยวกับเรื่องของการแก้ไขปัญหาเพิ่มเติมเรื่องการแก้กฎหมาย การสร้างสิ่งที่เรียกว่าสถาบันเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งจะดูแลเรื่องการคำนวณมูลค่าของความหลากหลายทางชีวภาพต่าง ๆ และในที่สุดแล้วก็มีตัวอย่างให้ท่านดูว่าเฉพาะข้อมูลที่เราได้จากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เองการสนับสนุนการผลิตมีจำนวนมาก ถ้าเราสามารถดึงเงินส่วนหนึ่งมาทำเรื่องนวัตกรรมจากความหลากหลายทางชีวภาพก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งครับ

โดยสรุปเรายังยืนยัน ๓ ข้อแรกก็คือ ข้อ ๑ ต้องมีคณะกรรมการ และขอเสนอเพิ่มเติมว่าให้เป็นระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ข้อ ๒ ควรจะยกระดับเรื่องของการเก็บข้อมูลและการเก็บสารพันธุกรรมต่าง ๆ โดยเน้นในเรื่องของชุมชนให้มากที่สุดเพื่อที่จะช่วยลดเก็บ (Gap) หรือว่าความแตกต่างระหว่างรายได้ให้ได้ -----

๒๓

สปท. ๗/๒๕๖๐

รัชนีพร ๑๓/๑

ข้อ ๓ ก็คือมีการทำแผนแก้กฎหมายเพื่อให้สอดคล้อง ซึ่งกฎหมายเหล่านั้นก็เป็นกฎหมายของฝ่ายบริหารเท่านั้นเอง และข้อ ๔ ข้อ ๕ เพิ่มเติมขึ้นมาก็เป็นระบบไฟแนนซิง (Financing) ซึ่งอันแรก ต้องจำแนกระหว่างสิ่งที่เป็นเนชันนัลอินเทอเรสต์ (National Interest) ความจำเป็นของชาติ บิซิเนสอินเทอเรสต์ (Business Interest) ความจำเป็นของธุรกิจ และการสร้างกระบวนการที่จะลดความเหลื่อมล้ำ และอันที่ ๒ ผมเห็นว่าแอ็กชัน (Action) ควรจะทำได้ทันที ก็คือตัดเงินส่วนหนึ่งซึ่งเป็นเงินสนับสนุนการผลิตของหน่วยราชการต่าง ๆ เอามาใช้เพื่อการสนับสนุนนวัตกรรมในชนบท ขอขอบคุณท่านประธานครับ ขออนุญาตให้อาจารย์ทวิศักดิ์ได้พูดต่อในเรื่องดิจิทัลอีโคโนมี (Digital Economy)

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ ร้อยเอก ทินพันธุ์ นาคะตะ ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ นายอลงกรณ์ พลบุตร รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง ปฏิบัติหน้าที่แทน)

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอเชิญท่านทวิศักดิ์ กอนันตกุล เป็นรองประธานกรรมาธิการ คนที่สาม และเป็นรองประธานอนุกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปเศรษฐกิจกระแสใหม่ คนที่หนึ่ง ขอเชิญครับ

นายทวิศักดิ์ กอนันตกุล (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม ทวิศักดิ์ กอนันตกุล ขอเสนอความคืบหน้าและปัญหาของการปฏิรูปเศรษฐกิจดิจิทัล ต่อเนื่องจากเศรษฐกิจชีวภาพที่ท่านประธานอนุกรรมาธิการปิดพิงค์ได้นำเสนอเมื่อสักครู่ครับ (เจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการเปิดพรีเซนเทชัน (Presentation))

นายทวิศักดิ์ กอนันตกุล (กรรมาธิการ) : เศรษฐกิจดิจิทัล นั่นก็คือว่าเป็นการปฏิรูปอันหนึ่งซึ่งรัฐบาลนั้นได้มีความคืบหน้าไปค่อนข้างเยอะ ดังที่เราจะได้รับทราบข่าวคราวว่าได้มีการยุบกระทรวงไอซีที (ICT) แล้วก็ตั้งกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ได้มีการตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนเรื่องดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมในระดับประเทศขึ้นมาแล้ว นอกจากนั้นก็ได้มีพระราชบัญญัติฉบับหนึ่งเรียกว่าพระราชบัญญัติดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม โดยได้มีการกำหนดวิธีการที่จะ

ขับเคลื่อนประเทศ แล้วก็ตั้งองค์กรสำหรับสนับสนุนส่งเสริมการขับเคลื่อนดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม แต่ประเด็นที่ทางคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจได้พิจารณาแล้วคิดว่าเป็นหน้าที่ของ สปท. ที่จะต้องมีการปฏิรูป นั่นก็คือประเด็นส่วนซึ่งเกี่ยวข้องกับภาครัฐ เราจะเห็นได้ว่ามีประเด็นต่าง ๆ ซึ่งภาคเอกชนนั้นเคลื่อนตัวได้ค่อนข้างรวดเร็วมาก และภาครัฐเองอาจจะกลายเป็นกลุ่มที่เคลื่อนตัวค่อนข้างช้า โดยที่ผมอยากให้ท่านดูตัวอย่างเรื่องคลื่นแห่งการเปลี่ยนแปลงจากดิจิทัลว่าการมีคอมพิวเตอร์ การมีฐานข้อมูลขนาดใหญ่ การมีระบบเครือข่ายสื่อสารความเร็วสูงที่ทำให้คอมพิวเตอร์เชื่อมต่อเข้าด้วยกัน การมีจอภาพซึ่งมีความชัดเจนสูง มีสีสันสวยงาม แล้วถ้าใช้อินเทอร์เน็ต (Internet) ที่ราคาถูกรวมกันทำให้ทุก ๆ คนในโลกเข้าถึงดิจิทัลเทคโนโลยีได้ในราคาที่ต่ำ ทำให้มีผู้คิดค้นบริการ คิดค้นธุรกิจใหม่ ๆ ขึ้นมาค่อนข้างมาก และมีผลถึงทำให้ธุรกิจเดิม ๆ ที่อาจจะตั้งมา ๑๐๐ ปี ๕๐ ปี หรือ ๒๐ ปีนั้นชะงัก หรือเรียกว่าจะต้องปิดกิจการไปเลย อย่างภาพนี้เราก็เห็นได้ว่าเวลาดูหนัง ฟังเพลงในปัจจุบันเราแทบจะไม่เดินไปที่ร้านแผ่นเสียง หรือร้านขายเทปคาสเซต (Tape Cassette) การถ่ายรูปของเราในทุกวันนี้ก็แทบจะไม่มีการไปซื้อฟิล์มเป็นม้วน ๆ มาถ่ายอีกแล้ว แล้วร้านถ่ายรูปก็ใช้เป็นระบบดิจิทัลทั้งหมด ร้านบริการอัดรูปก็ขอข้อมูลของเราเป็นแบบดิจิทัลแล้วก็ไปพิมพ์ออกมา ด้วยเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงต่าง ๆ เหล่านี้ เราจะเห็นว่ามีของใหญ่ ๆ เข้ามาทุกวัน ๆ ล่าสุดเราก็คงได้ยินว่าสื่อมวลชนต่าง ๆ ก็ปิดตัวกันไปในฐานะที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ แต่จะต้องเปิดตัวขึ้นมาในลักษณะเป็นดิจิทัลทีวี (Digital TV) หรือเป็นสื่อทางอิเล็กทรอนิกส์ ห้างสรรพสินค้าก็เริ่มเปิดหน้าร้านทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อความอยู่รอดของตัวเอง ไม่เช่นนั้นแล้วผู้คนก็ไปซื้อผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ทั้งสิ้น สิ่งที่กระทบกับสังคมจะพบได้มาก ตัวอย่างเช่นเราได้ยินเรื่องอุเบอร์ (Uber) ซึ่งเป็นผู้ให้บริการแท็กซี่ในระดับโลก ซึ่งเป็นแค่จัดผู้ให้บริการพบกับคนขับรถซึ่งมีรถ -----

แต่ว่ารถยนต์ยังวางงานอยู่ก็สามารถที่จะแบ่งมาใช้เป็นรถโดยสารได้ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วมาก มีผลกระทบต่อสังคมและเศรษฐกิจค่อนข้างแรง อย่างไรก็ตามก็ดีหลายบริการที่เกิดขึ้นมาคาบเกี่ยวกับเรื่องการกำกับดูแลของภาครัฐ บางครั้งก็เกี่ยวข้องกับ การขออนุญาต ตัวอย่างเช่นเรื่องอุเบอร์ (Uber) ถือว่าเป็นการขับรถแท็กซี่โดยที่ผู้ขับรถนั้น อาจจะมีหรือไม่มีใบขับขี่ในลักษณะเป็นรถผู้โดยสาร ดังนั้นหากจะกำกับดูแล เราจะต้องมีการพัฒนาสิ่งต่าง ๆ ออกมาให้คล้องจองกับสถานการณ์ของโลกอย่างรวดเร็ว ภาพของ ข้อเสนอทางด้านดิจิทัลกัฟเวอร์นเมนต์ (Digital Government) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของดิจิทัล อีโคโนมี (Digital Economy) นั้น ก็คือการทำให้เกิดโอเพน แอนด์ คอนเนกเตด กัฟเวอร์นเมนต์ (Open and Connected Government) ภาพนี้แสดงถึงคอนเนกเตด กัฟเวอร์นเมนต์ (Connected Government) ซึ่งเปรียบเทียบระหว่างภาพปัจจุบันกับภาพอนาคต ในอดีตจนกระทั่งถึงทุกวันนี้ เวลาที่ประชาชนจะไปติดต่อกับภาครัฐ เราปิดภาระ ความรับผิดชอบในการทำสำเนาเอกสารให้ไปอยู่กับประชาชน ทั้ง ๆ ที่เอกสารเหล่านั้น ที่ประชาชนจะนำมาส่งให้กับเราซึ่งเป็นหน่วยงานภาครัฐหน่วยงานหนึ่งอาจจะออกโดยหน่วยงาน ภาครัฐส่วนใหญ่ก็ได้ เพราะฉะนั้นภาระต่าง ๆ เหล่านี้จริง ๆ แล้วเมื่อภาครัฐใช้เงิน งบประมาณแผ่นดินไปจำนวนมาก ใช้ระบบไอที (IT) ระบบคอมพิวเตอร์ในหน่วยงานตัวเอง มากมาย ก็จำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาตนเอง เพราะประเทศอื่น ๆ นั้นเขาก้าวไปสู่ระดับ ที่ว่าประชาชนสามารถติดต่อกับภาครัฐผ่านระบบดิจิทัลไม่ต้องใช้กระดาษ ด้วยเหตุผลที่ว่า หลักฐานต่าง ๆ ที่เป็นดิจิทัลมันดีพอเท่ากับหลักฐานกระดาษ และนอกจากนั้นสามารถ เรียกดูทันที ได้ข้อมูลซึ่งทันสมัยที่สุด บัตรประชาชนหมดอายุก็ต้องรู้เดี๋ยวนั้น สำเนาทะเบียน พาณิชย์ที่ไปก๊อบปีมาก็สามารถรู้ในวินาทีนั้น วันนี้เรายังใช้แบบอนาล็อก (Analog) อยู่ ก็คือให้ผู้ประกวดราคาแบบสำเนาใบทะเบียนการค้าที่ออกโดยกระทรวงพาณิชย์ที่มีอายุ ไม่เกิน ๑๕ วันนั้นต้องเป็นกระดาษ แล้วก็ให้เซ็นรับรอง ภาพต่าง ๆ ก็จะเปลี่ยนไปโดยที่ ประเทศไทยนั้นอยู่ภายใต้การกดดันเรื่องของการชี้วัดเรื่อง อีส ออฟ ดูอิง บิซิเนส (Ease of Doing Business) จากสหประชาชาติ ซึ่งตัวชี้วัดเหล่านี้เป็นตัวบอกว่าเราสามารถที่จะไปสู่ ไทยแลนด์ ๔.๐ (Thailand 4.0) ได้มากแค่ไหน นอกจากคอนเนกเตดกัฟเวอร์นเมนต์ (Connected Government) แล้ว ผมก็ใคร่จะขอพูดถึงเรื่องโอเพน กัฟเวอร์นเมนต์ ดาต้า

(Open Government Data) ข้อมูลต่าง ๆ ของภาครัฐ จริง ๆ แล้วประมาณสัก ๘๐-๙๐ เปอร์เซ็นต์เป็นข้อมูลเชิงธุรกรรม หากว่าตัดส่วนที่เกี่ยวข้องกับส่วนบุคคลออกไปให้หมด สามารถที่จะเผยแพร่และนำมาใช้ประโยชน์ในการวางแผนธุรกิจ วางแผนงบประมาณ วางแผนด้านต่าง ๆ ของประเทศได้มาก และลำพังภาครัฐก็ไม่ได้มีนักวิเคราะห์ที่เยอะขนาดนั้น แล้วก็ไม่ได้เป็นผู้ขับเคลื่อนธุรกิจ เพราะฉะนั้นหลายประเทศจึงได้ผลักดันสิ่งที่เรียกว่าโอเพน กัฟเวอร์นเมนต์ (Open Government) ขึ้นมาเพื่อเพิ่มความโปร่งใส เพื่อให้ประชาชน มีส่วนช่วยในการร่วมตรวจสอบงานของภาครัฐและข้อมูลต่าง ๆ ที่มีประโยชน์นั้นสามารถ สร้างนวัตกรรมและบริการใหม่ ๆ ขึ้นมาได้ ประเทศไทยเหล่านั้นก็ได้เริ่มมีการรวบรวม ให้เกิดมีการเปิดเผยข้อมูลของภาครัฐเกิดขึ้นบ้างแล้ว ซึ่งผมใครจะขอนำเสนอในโอกาสต่อไป ในภาพนี้เราก็เห็นว่ามี ๒ ตัวอย่าง เช่น เรื่องการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินของภาครัฐซึ่งเป็น ผลงานของกรมบัญชีกลางและสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ เป็นระบบที่เรียกว่าภาษีไปไหน อีกอันหนึ่งที่น่าจะเป็นที่ที่ต้องการค่อนข้างมากก็คือเรื่องการตรวจสอบที่ดิน เพราะเรากำลัง พุดถึงโฉนดที่ดินหรือว่าพื้นที่ทับซ้อนระหว่างเขตของกรมที่ดิน หรือว่ากรมอุทยาน หรือว่า กรมป่าไม้ เพราะบ่อยครั้งเราจะมีปัญหาสอบถามว่าที่ดินแปลงนี้ถูกกฎหมายหรือผิดกฎหมาย ข้อมูลและคำตอบอยู่ในหน่วยงานภาครัฐอย่างน้อย ๓ หน่วยงาน แต่ไม่มีใครสามารถชี้ขาด ภายในวินาทีนั้นว่าขณะนั้นถูกหรือผิดกฎหมาย ประโยชน์ของดิจิทัลกัฟเวอร์นเมนต์ (Digital Government) มีมากมาย โดยสรุปก็คือการเพิ่มประสิทธิภาพและสร้างความมั่นคงปลอดภัย ในการทำงานของภาครัฐ แต่ที่สำคัญคือทำให้ประชาชนนั้นได้รับความสะดวก ภาพที่ปรากฏ ในสไลด์ (Slide) นี้ ตัวที่เป็นกากบาทนั้น -----

หมายถึงภาวะที่เราเป็นอยู่ในปัจจุบันซึ่งเราลงทุนไปค่อนข้างเยอะแล้วหาก ได้มีการจัดการ ต่อให้เป็นโอเพน แอนด์ คอนเนกเตด กัฟเวอร์นเมนต์ (Open and Connected Government) จุดอ่อนต่าง ๆ เหล่านี้จะหายไป สิ่งที่เราจะได้ก็คือความสะดวกของ ประชาชน เวลาของประชาชนที่หายไปเขาจะได้ไปทำมาหากินได้ ตัวชี้วัดที่เกี่ยวกับอีเอส ออฟ คูอิง บิซิเนส (Ease of Doing Business) ของประเทศไทยก็จะดีขึ้น แต่ที่ได้มากไปกว่านั้น ก็คือการประสบปัญหาเรื่องการทุจริตในประเทศไทยนั้นสามารถที่จะสร้างความโปร่งใส และให้ประชาชนมีส่วนร่วมเพราะการเปิดเผยข้อมูล นอกจากนั้นหากดำเนินการได้จนเกิด ความสะดวกแก่ประชาชนและธุรกิจแล้ว เราก็จะเป็นจุดที่สร้างแรงจูงใจและความเชื่อมั่น ให้กับนักลงทุนต่างประเทศที่จะมาลงทุนในประเทศไทย และทั้งหมดนี้ก็คือว่าเป็นการสนับสนุน การดำเนินงานตามแผนดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

ผมขอเสนอความคาดหวังของการปฏิรูปรัฐบาลดิจิทัลในระยะ ๑ ปีประมาณ ๕ ประเด็น

ข้อ ๑ การทำงานของภาครัฐเป็นเรื่องของการบริหารราชการแผ่นดิน ประกอบด้วยหน่วยงานต่าง ๆ จำนวนมากแต่ยังไม่มีหน่วยงานใดที่ทำหน้าที่อำนวยความสะดวก และสนับสนุนการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล เพราะฉะนั้นจำเป็นที่จะต้องกำหนดให้มีหน่วยงาน รับผิดชอบหลักเกิดขึ้น

ข้อ ๒ ออกแบบกลไกการขับเคลื่อนและผลักดันการปฏิรูปรัฐบาลดิจิทัล อย่างเป็นรูปธรรม โดยใช้ประโยชน์จากการลงทุนทางด้านไอที (IT) ที่เราลงทุนไปมากมาย มหาศาลจนถึงทุกวันนี้บริหารจัดการให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

ข้อ ๓ วิธีการที่สามารถทำได้ก็คือการผลักดันให้มีแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๕ ปี ซึ่งในช่วงปีที่ผ่านมาสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ได้นำเสนอผ่าน กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเข้าสู่คณะรัฐมนตรีและได้รับความเห็นชอบไป เรียบร้อยแล้ว

ข้อ ๔ ควรจะต้องมีการสร้างศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนข้อมูลภาครัฐ เพื่อควบคุมดูแลการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐด้วยกัน ทั้งนี้ หน่วยงาน ภาครัฐยังเป็นผู้รับผิดชอบในการเก็บข้อมูลแต่ละเรื่อง ๆ ตามอำนาจหน้าที่ของตนเอง อย่างเดิมแต่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ข้อ ๕ ก็คือว่ามีการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐในการใช้ช่องทางดิจิทัล ทำให้ประชาชนได้ใช้ประโยชน์ และผู้ที่มีความคิดทางด้านนวัตกรรมโดยเฉพาะสตาร์ทอัพ (Startup) ใหม่ ๆ พวกที่ทำเรื่องนวัตกรรมทั้งหลายสามารถพัฒนาเป็นแอปพลิเคชัน (Application) ที่ทำให้เกิดประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและสังคมได้

ภาพถัดไปก็เป็นภาพให้เห็นว่าในระยะ ๕ ปีนั้นประเทศไทยมีโอกาสที่จะยกระดับการจัดอันดับสำคัญ ๆ ของโลกขึ้นได้ประมาณ ๑๐ อันดับ หากได้ดำเนินการตามแผน ตัวอย่างเช่น เรื่องดัชนีคอร์รัปชัน ซีพีไอ (Corruption CPI) ดัชนีโอเพนดาต้า (Open Data) ดัชนีเน็ตเวิร์กเรดิเนส (Network Readiness) แล้วก็ดัชนีเรื่องอีพาร์ทิซิเพชัน (e-Participation) ของสหประชาชาติ โดยแผนขับเคลื่อนนั้นก็ทำเป็นขั้นตอนไป ขั้นตอนพื้นฐาน ก็คือการใช้โครงข่ายข้อมูลร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ขั้นตอนที่ ๒ ก็คือ การเชื่อมต่อหน่วยงานภาครัฐด้วยกันให้ข้อมูลไหลไปไหลมาได้ และต่อมาก็คือการเปิดเผยข้อมูลของภาครัฐให้มากขึ้น และผลที่ได้ก็คือการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและภาคสังคมที่จะช่วยขับเคลื่อนให้เกิดแอปพลิเคชัน (Application) ใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ

สำหรับประเด็นหัวข้อหลักที่ได้ผ่านการพิจารณาไปแล้วก็คือ

๒.๑ การเร่งรัดโครงการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐเพื่อสร้างบริการที่ลดสำเนากระดาษในกลุ่มแรก ๆ ภาพนี้ยกตัวอย่างให้ท่านเห็นว่าหน่วยงานภาครัฐที่ดูแลเรื่องทะเบียนราษฎร์ ทะเบียนบ้าน คือกรมการปกครอง มีหน่วยงานที่ดูแลเรื่องทะเบียนที่ดินก็คือกรมที่ดิน แล้วก็ซ็อนหลังกรมที่ดินจะมีสี่เหลี่ยมอีก ๒ อันก็คือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับที่ดินเหมือนกัน อย่างเช่น กรมอุทยาน กรมป่าไม้ เป็นต้น ซึ่งทะเบียนเหล่านี้จำเป็นที่จะต้องมาทำงานร่วมกัน -----

เรามีหน่วยงานในกระทรวงพาณิชย์ที่ดูแลเรื่องทะเบียนนิติบุคคล เราจะต้องดูแลเรื่องแผน ที่หน่วยงานดูแลเรื่องข้อมูลถนน และต่อมาก็ยังมีเรื่องของข้อมูลรายได้ประชาชน ประชาชนคนไทยที่มีความยากจน ก็รวบรวมข้อมูลอยู่ จะมีศูนย์ข้อมูลเหล่านี้เยอะมาก แต่สิ่งที่ขาดก็คือโครงการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐด้วยกันเองให้สามารถ ใช้กันระหว่างภาครัฐได้

๒.๒ ให้มีการยกระดับการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐทางดิจิทัล ซึ่งข้อมูลเหล่านี้ จะเป็นประโยชน์อย่างมาก ๆ เลยทั้งหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานเอกชนสำหรับวางแผน ทางธุรกิจ วางแผนทางด้านการตลาดของประเทศ วางแผนทำให้ประชาชนได้รับการบริการ ที่สะดวก รวดเร็ว

๒.๓ ให้มีการผลักดันการตรากฎหมายว่าด้วยรัฐบาลดิจิทัล ทั้ง ๓ ข้อ นี้ เป็นประเด็นที่เราได้ผ่านการพิจารณาของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเมื่อ ๑ ปีที่ผ่านมา สำหรับสิ่งซึ่งดำเนินการไปแล้วก็คือ โครงการที่ ๑ การประกาศโครงการ สมาร์ท ไอดี การ์ด (Smart ID Card) เพื่อเชื่อมต่อฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร ลดสำเนา การใช้กระดาษและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะอย่างยิ่งกรมการปกครอง ก็ถือว่าเป็นตัวอย่างที่ดีที่เปิดเชื่อมต่อให้กับหน่วยงานภาครัฐหลาย ๆ หน่วยงาน นอกจากนั้น กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมก็ได้จัดสรรงบประมาณบางส่วนให้สำนักงานรัฐบาล อิเล็กทรอนิกส์ได้นำร่องบริการการเชื่อมต่อหน่วยงานภาครัฐ เสริมการจัดซื้อเครื่อง อ่านบัตรสมาร์ทการ์ด (Smart Card) บัตรประชาชน เพื่อจะลดการทำสำเนา

โครงการที่ ๒ คือโครงการบิซพอร์ทัล (Biz Portal) เพื่อจัดการวัน สตอป เซอร์วิส (One Stop Service) สำหรับอำนวยความสะดวกแก่ภาคธุรกิจตั้งแต่เปิดกิจการ จนปิดกิจการ โครงการนี้เป็นการเชื่อมต่อหลายหน่วยงาน เพราะหากว่าจะเปิดกิจการเพียง ๑ เรื่องนั้นจะต้องจดทะเบียนมูลค่าเพิ่ม ขึ้นทะเบียนนายจ้าง ลูกจ้าง แล้วก็ขอไฟฟ้า ขอประปา ขออะไรทั้งหลาย ก็สามารถที่จะดำเนินการผ่านระบบบิซพอร์ทัล (Biz Portal) เพียงจุดเดียว

โครงการที่ ๓ ก็คือโครงการโอเพน กัฟเวอร์นเมนต์ ดาต้า (Open Government Data) ซึ่งได้เริ่มไปแล้ว สิ่งที่สำคัญก็คือการให้ความรู้กับหน่วยงานภาครัฐทั้งหมดว่า การเปิดเผยข้อมูลภาครัฐนั้นเกิดประโยชน์อย่างไร แล้วมีตัวอย่างที่สำคัญมาก ๆ ก็คือ

ระบบภาษีไปไหน ซึ่งเป็นแอปพลิเคชัน (Application) ตัวอย่างในการนำข้อมูลเปิดเผย
ภาครัฐมาแสดงผลให้ประชาชนตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐ

โครงการที่ ๔ ก็คือยกร่างกฎหมายรัฐบาลดิจิทัล ซึ่งได้ดำเนินการยกร่างขึ้นมา
ระดับหนึ่งแล้ว ผมใคร่ขอขอบคุณคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปโครงสร้าง
องค์กรภาครัฐภายใต้คณะกรรมการด้านการบริหารราชการแผ่นดินที่กรุณารับร่าง
ไปช่วยปรับปรุง พิจารณาจนกระทั่งเกือบจะเสร็จเรียบร้อยแล้ว

สำหรับปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในช่วง ๑ ปีที่ผ่านมาของการขับเคลื่อน
เรื่องดิจิทัลกัฟเวอร์นเมนต์ (Digital Government) ก็ประมาณสัก ๔ หัวข้อนะครับ อันแรก
ก็คือเราพบว่าจริง ๆ แล้วยังไม่มียะไรไปบังคับหรือจูงใจให้หน่วยงานต่าง ๆ อยากจะปรับปรุง
เชื่อมต่อ หรือเปิดเผยข้อมูล สาเหตุอันหนึ่งที่ถูกใช้อ้างกันเยอะและเป็นจริงด้วยก็คือเรื่อง
กฎหมาย กฎ ระเบียบ วัฏปฏิบัติภายในหน่วยงานของภาครัฐเองก็ไม่เอื้อในการจัดทำ
บริการแบบเชื่อมต่อข้อมูลกับหน่วยงานอื่น ๒ ข้อนี้รวมกันอาจจำเป็นที่จะต้องมีการพิจารณา
ออกคำสั่ง หรือมีการร่างกฎหมายใหม่ขึ้นมาเพื่อจะเคลียร์ (Clear) ปัญหาของการไม่เชื่อมต่อ
เรามีปัญหาเรื่องขาดความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐที่อยากจะเปิดเผยข้อมูล แล้วอันที่ ๔
ก็คือจากที่รายงานเรื่องดิจิทัลกัฟเวอร์นเมนต์ (Digital Government) ของเราเข้าไปที่
วิป (Whip) ๓ ฝ่าย ซึ่งได้มีการมอบหมายให้กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
ดำเนินการตราพระราชบัญญัติว่าด้วยรัฐบาลดิจิทัลนั้นก็ยังไม่มีความคืบหน้าเท่าที่ควร
เพราะฉะนั้นการขับเคลื่อนโดย สปท. นั้นก็คิดว่าอาจจะสามารถช่วยเร่งรัดให้ปัญหาต่าง ๆ
เหล่านั้นเคลื่อนไปข้างหน้าได้

๓๑

สปท. ๗/๒๕๖๐

พฤษภาคม ๑๗/๑

สำหรับข้อเสนอเพื่อการปฏิรูปภายใน ๑ ปี ก็จะมีเรื่องอย่างที่เรียนไปสักครู่แล้วว่า ควรจะต้องเร่งจัดการสร้างศูนย์การแลกเปลี่ยนข้อมูลของภาครัฐ เพื่อทำหน้าที่กำกับ การแลกเปลี่ยนเชื่อมโยงข้อมูลของภาครัฐ ศูนย์นี้ไม่ต้องมีตัวตนเพราะว่าเชื่อมต่อผ่านระบบ อิเล็กทรอนิกส์ แต่ที่สำคัญก็คือการกำหนดกติกาทางด้านความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูล การควบคุมการเข้าถึงและการทำสารบัญของการเข้าถึงข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์ย้อนหลังหากมีการ สอบ

การจัดทำแผนการเปิดเผยข้อมูลของภาครัฐ เพื่อสนับสนุนให้มีการเปิดเผย ตามช่องทางดิจิทัลเป็นลำดับจากสิ่งที่มีประโยชน์มากที่สุดให้กับประชาชน

การเร่งรัดการตราพระราชบัญญัติว่าด้วยรัฐบาลดิจิทัล แล้วก็ควรจะจัดให้มี บริการซอฟต์แวร์ (Software) กลางเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของหน่วยงานภาครัฐแบบ พร้อมหน้าพร้อมตาไปด้วยกัน ก็คือระบบอีอาร์พี (ERP) หรือว่าระบบสนับสนุนการ บริหาร องค์การด้านทรัพยากร แล้วก็ด้านเอกสาร หรือสมาร์ตอินทราเน็ต (Smart Intranet) เพื่อลดการใช้กระดาษ

ต่อไปจะเป็นภาพที่ให้เห็นว่าการที่ ป.ย.ป. จัดตั้งกลุ่มที่เรียกว่าขับเคลื่อน เศรษฐกิจอนาคต สำหรับคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจนั้น เราจะมีเรื่องเศรษฐกิจสร้างสรรค์ เศรษฐกิจชีวภาพ และเศรษฐกิจดิจิทัล ภาพนี้เป็นการย่อความ ให้เห็นว่าแต่ละอันจะต้องทำเรื่องมาตรการอะไร กลไกอะไร แผนงานอะไร แล้วก็จะต้อง ตรากฎหมายอะไร และข้างล่างสุดก็คือประเด็นที่ท่านประธานปิดพิงค์ได้พูดถึงก็คือ ระบบนิเวศเพื่อรองรับเศรษฐกิจอนาคต เรื่องของเงินทุนที่เกี่ยวข้องที่จะทำให้เกิดขึ้นได้

และท้ายสุดก็คงจะเป็นอีกประเด็นหนึ่งเกี่ยวกับการบริหารจัดการของภาครัฐ ก็คือการจัดซื้อจัดจ้าง ซึ่งขณะนี้พระราชบัญญัติออกมาแล้ว ประเด็นที่ควรจะต้องคำนึงถึง เศรษฐกิจอนาคตก็คือเรื่องการพิจารณานโยบายเปิดเผยข้อมูล นโยบายการจัดซื้อจัดจ้างของ รัฐที่เรียกว่าออฟเซตโพลีซี (Offset Policy) โดยกำหนดส่วนเพิ่มในสัญญาให้ผู้ที่มาลงทุน ในโครงการขนาดใหญ่ของภาครัฐนั้นร่วมมือกับภาคอุตสาหกรรมไทยแล้วก็ทำเงื่อนไขให้มี การผลิตชิ้นส่วนในประเทศ จ้างบุคลากรในประเทศในระยะยาว ผู้ที่เสนอเงื่อนไขออฟเซต โปแกรม (Offset Program) ที่ดีที่สุดต่อภาครัฐก็จะเป็นผู้ได้รับการพิจารณาในลำดับต้น ๆ เพื่อดำเนินการ

๓๒

สปท. ๗/๒๕๖๐

พฤษภาคม ๑๗/๒

โดยสรุป ภาพที่กระผมได้เรียนเสนอมาทั้งหมดว่า ๑ ปีต่อไปข้างหน้าควรที่จะผลักดันเรื่องดิจิทัลอีโคโนมี (Digital Economy) โดยเฉพาะอย่างยิ่งหัวข้อโอเพน แอนด์ คอนเนกเตด กัฟเวอร์นเมนต์ (Open and Connected Government) ให้เข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปของรัฐบาลก็คือพีเอ็มดียู (PMDU) โดยอาจจะผลักดันในหัวข้อ นิว อีโคโนมี เดลิเวอรี ยูนิท (New Economy Delivery Unit) ทั้งนี้อาจจะมีหน่วยงานประสานงานกลางแล้วก็มีหัวข้อเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการหลาย ๆ หัวข้อตามที่ประสงค์ เพราะฉะนั้นโดยสรุป การดำเนินการที่สำคัญที่สุดก็คือการกำหนดวิธีการจัดการกลไกต่าง ๆ ที่เกื้อหนุนให้หน่วยงานภาครัฐเชื่อมต่อกันแล้วก็เปิดเผยข้อมูล ทั้งนี้จำเป็นจะต้องมีเทคโนโลยีเข้ามาเกี่ยวข้อง แล้วก็ต้องมีการบริหารจัดการเทคโนโลยีหน่วยงานกลางที่ทำเรื่องประเด็นแบบนี้อยู่แล้วก็คือสำนักงาน ก.พ.ร. หน่วยงานที่ทำเทคโนโลยีให้กับภาครัฐในปัจจุบันก็คือสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ ๒ หน่วยงานนี้น่าที่จะเป็นแกนกลางที่จะฟาซิลิเทต (Facilitate) เอื้ออำนวยความสะดวกให้กับหน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานที่จะเชื่อมต่อเข้าด้วยกันแล้วก็สร้างประโยชน์ให้กับประชาชน และทำให้เกิดความคล่องตัวทางธุรกิจต่อไปครับ ขอขอบคุณครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอขอบคุณคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ ก็เป็น ๒ รายงานที่มีการมาอัปเดต (Update) ความคืบหน้าก้าวหน้าในแผนการปฏิรูปเรื่องของเศรษฐกิจชีวภาพแล้วก็เศรษฐกิจดิจิทัล ซึ่งเป็น ๒ ใน ๔ ของเศรษฐกิจกระแสนใหม่ที่ทางสปท. ได้นำเสนอ ความจริงต้องเป็น ๒ ใน ๖ เพราะมีซิลเวอร์อีโคโนมี (Silver Economy) คือเศรษฐกิจสูงวัย -----

แล้วก็เศรษฐกิจโลคัลอีโคโนมี (Local Economy) หรือเศรษฐกิจในประเทศ แต่ว่าในวาระเร่งด่วนปีนี้ ป.ย.ป. ได้กำหนดให้มี ๒๗ วาระ ก็จะมี ๓ เศรษฐกิจกระแสใหม่คือเศรษฐกิจสร้างสรรค์ เศรษฐกิจชีวภาพ และเศรษฐกิจดิจิทัล ซึ่งก็ต้องขอบคุณเพราะว่าเป็นรายงานที่ก้าวหน้า แล้วผมได้พอบอดีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปัจจุบันคือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมก็ให้กำลังใจเพราะว่าวันนี้รัฐบาลเดินหน้าเรื่องดิจิทัลกัฟเวอร์นเมนต์ (Digital Government) คือรัฐบาลดิจิทัลไปเร็วมาก มีหลายโครงการมาก ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่านอกจากสิงคโปร์แล้วเราอาจจะก้าวหน้าที่สุดในอาเซียน (ASEAN) แล้วตอนนี้ แต่สำหรับภาพการขับเคลื่อนผมคิดว่าเราติดลำดับต้น ๆ ของเอเชีย (Asia) ที่เดียว ซึ่งถ้าท่านดูผลงานประกอบ ๒ ปีของรัฐบาล แล้วก็อัปเดต (Update) จากกันยายน ปี ๒๕๕๙ มาถึงมีนาคมท่านจะเห็นการเปลี่ยนแปลงสูงมาก มีไม่กี่ประเทศในโลกหรือครั้งที่ตั้งกระทรวงดิจิทัลขึ้นมาอย่างรวดเร็ว และ สนช. เองออกกฎหมายชุดดิจิทัลเพราะเป็นกฎหมายล้ำหน้าของโลกหลายประเทศยังไม่มีแม้แต่ฉบับเดียว ของเราออกไปเกือบ ๑๐ ฉบับแล้วเพื่อรองรับในเรื่องของไทยแลนด์ ๔.๐ (Thailand 4.0) บนฐานของดิจิทัลแพลตฟอร์ม (Digital Platform) ก็มีผู้ที่แสดงความจำนงในการอภิปราย ผมให้เวลาท่านละไม่เกิน ๑๐ นาที แล้วก็ผ่อนปรนเพราะว่าเป็นการอภิปราย ๒ รายงานที่สำคัญก็ดูตามเนื้อหาสาระ ท่านแรก ศาสตราจารย์ธรรมศักดิ์พงศ์พิชญามาตย์ เป็นอดีตรองอธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง อดีตคณบดีคณะเกษตรมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และเป็นอดีตผู้ทรงคุณวุฒิคณะกรรมการอุดมศึกษา อดีตคณบดีเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ขอเชิญครับ

ศาสตราจารย์ธรรมศักดิ์ พงศ์พิชญามาตย์ : ขอขอบคุณท่านประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ กระผม ธรรมศักดิ์ พงศ์พิชญามาตย์ สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ลำดับที่ ๖๙ ก่อนอื่นต้องขอชื่นชมคณะกรรมการชุดเศรษฐกิจที่ได้ศึกษาเรื่องนี้มาและรายงานไปครั้งหนึ่งแล้ว แต่วันนี้เป็นรายงานเพิ่มเติมในวาระการขับเคลื่อนประจำปี ๒๕๖๐ ๒๗ วาระด้วยกัน กระผมในฐานะที่เป็นกรรมการการศึกษาแล้วก็วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แล้วก็ประธานทางด้านวิทยาศาสตร์ด้วยอยากจะอภิปรายสนับสนุนการนำเสนอในวันนี้ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับงานที่ตนเองรับผิดชอบอยู่ เพื่อให้การขับเคลื่อนตามข้อเสนอของท่านปีติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา

ขออนุญาตเอ่ยนามท่าน ว่าที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจชีวภาพนี้เป็นสิ่งสำคัญอย่างไร ผมกราบเรียนท่านประธานสภาและสมาชิกผู้ทรงเกียรติในที่ประชุมอย่างนี้นะครับว่า ในทางวิทยาศาสตร์ ทุกครั้งที่มีการสำรวจอวกาศกัน พบดวงดาวที่เป็นดาวเคราะห์ของดวงดาวต่าง ๆ ทั้งทั้งจักรวาลเป็นล้านดวง ณ ปัจจุบัน ทุกครั้งเขาจะไม่สนใจว่าดาวสีอะไร แต่เขาจะตรวจสอบว่าสิ่งมีชีวิตอยู่ตรงไหนบ้าง ล่าสุดสัก ๓ เดือนที่แล้วตามรายงานของไทมส์ (Times) เขาบอกว่าดาวแทรปพิสต์ ๑ (TRAPPIST-1) ลำดับดาวเคราะห์ที่ปีอาร์ซีดีอี (BRCE) อยู่ในโซน (Zone) ที่น่าจะมีสิ่งมีชีวิต แต่นั่นเป็นสิ่งที่ไกลตัวมากเกินไปครับ ผมอยากจะกลับมาตรงนี้เป็นโลกเราปัจจุบัน สิ่งมีชีวิตทุกวันนี้ ประเทศที่อยู่ในเขตที่เราเห็นว่าเขาเจริญ ทางตะวันออกกลางมีเศรษฐกิจรูปแบบต่าง ๆ มากมาย แต่สิ่งหนึ่งที่เขาขับเคลื่อนไม่ได้ก็คือว่าเขาผลักดันการเกษตร ผลักดันไปไบโอดีเวอร์ซิตี (Biodiversity) ไม่ได้ ยกตัวอย่างประเทศอิหร่านอย่างนี้ไม่มีครับ พยายามควานหาสารพัดอย่างในพื้นที่ที่เขาได้อยู่ แต่เขามีน้ำมัน อิรัก คูเวต มีน้ำมัน ผลักดันทำการเกษตรรูปแบบใหม่ในพื้นที่ทะเลทรายก็ไม่ประสบความสำเร็จลงทุนเท่าไรก็ไม่คุ้มครับ กลับมาที่ประเทศไทย หรือก่อนจะถึงไทยลองแวะที่อินเดียหนึ่ง ๕,๐๐๐ ปีที่แล้วเรารู้จักรัฐพิหาร รัฐโอริสสา เป็นรัฐที่มีการปลูกข้าวเจริญรุ่งเรืองมาก กรีซโบราณยอมรับว่าประเทศตรงนี้เจริญรุ่งเรืองเพราะว่ามีข้าว -----

ประเทศไทยเต็มไปด้วยทรัพยากรสิ่งมีชีวิตมากมายแล้วก็เป็นประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง ต้องไม่ปฏิเสธที่ผมอาจอภิปรายไปครั้งหนึ่งแล้วในหลายเรื่องว่าเศรษฐกิจของไทยซึ่งอยู่ในเส้นรุ้ง เส้นแวงตรงนี้ใกล้ศูนย์สูตร เราเป็นประเทศที่มี ๒ ผังแปซิฟิก (Pacific) และอินเดียขนานอยู่ เราได้ฝน ๒ ช่วง เรามีสิ่งมีชีวิตที่อยากจะกราบเรียนที่ประชุมว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เมื่อปี ๒๕๐๓-๒๕๐๔ ทรงเห็นความสำคัญของเรื่องนี้ เป็นพระวิสัยทัศน์ที่ก้าวไกล นำเอาสิ่งที่เป็นพืชพันธุ์แปลก ๆ หลากหลายของประเทศไทยมาปลูกอยู่ที่พระราชวังสวนจิตรลดา เห็นไหมครับ ที่ท่านปีติพงศ์ ขออนุญาตเอ่ยนามท่านอีกครั้งหนึ่ง เพราะว่าท่านต้องการให้รัฐบาลมีวิสัยทัศน์ที่จะนำเอา ความสำคัญของสิ่งเหล่านี้มาเป็นฐานทางเศรษฐกิจโดยการขับเคลื่อนให้เกิดคำสั่ง สำนักรัฐมนตรีได้โดยให้ท่านเสนอไป ผมกราบเรียนที่ประชุมอย่างนี้ว่า เมื่อ ๖ ตุลาคม ที่ผ่านมามีปีที่แล้วเราขับเคลื่อนระบบวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้เกิดสำนักงานใหม่ ซึ่งนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน คือสภานโยบายวิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ชื่อย่อ สวทช. และปีนี้ก็มีข่าวออกมาตามที่ท่านประธานได้ประกาศเมื่อคราวที่แล้วว่าเราสามารถทำให้เกิดงบประมาณการวิจัยเพิ่มขึ้นจาก ๐.๔ เพอร์เซ็นต์ เป็น ๐.๗ เพอร์เซ็นต์ เพราะฉะนั้นเงิน ที่ท่านปีติพงศ์ต้องการจะได้เพื่อมาขับเคลื่อนเรื่องนี้ก็คงอยู่ในกระบวนการความคิดแบบนี้ ถ้ามีวิสัยทัศน์แบบนี้ประเทศไทยก็ต้องเจริญเติบโตไปได้ ไบโอดีเวอร์ซิตี (Biodiversity) เป็นส่วนงานที่ผมรับผิดชอบ ทำไมต้องมาทำเรื่องนี้ เพราะเรื่องนี้เป็นฐานเศรษฐกิจของ คณะกรรมการชุดปัจจุบันที่เราทำอยู่ในสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ งานไบโอดีเวอร์ซิตี (Biodiversity) อาจจะรายงานที่เราคงนำเข้ามาที่นี้เหมือนกัน แต่ ณ วันนี้อยากจะเรียน ให้ทราบว่างานของผู้นำประเทศ ของพระมหากษัตริย์ ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งพระองค์ท่านก็รับพระวิสัยทัศน์มาทำการขับเคลื่อนตั้งแต่ปี ๒๕๓๕ ทำให้เศรษฐกิจหลายรูปแบบที่มาจากสิ่งมีชีวิตที่อยู่ในประเทศไทยตั้งแต่เหนือจรดใต้ ๒ ฟากมหาสมุทรในน้ำทะเลลึกถึงภูเขาสูง เราค้นพบสิ่งมีชีวิตมากมายไม่ว่าจะเป็นสิ่งที่ มองเห็นหรือมองไม่เห็น สิ่งที่ไม่เห็นก็คือสิ่งมีชีวิตขนาดเล็กพวกจุลินทรีย์บ้าง สิ่งมีชีวิต ที่อยู่ตามป่าเขา ตามอุทยานบ้าง มีมากมายผมจะไม่เอ่ยนาม เพราะข่าวในช่วงปีใหม่จะเห็นว่า มีการรายงานเรื่องการค้นพบพืชสมุนไพรบ้าง หรือสัตว์บ้าง หรือนกบ้าง ออกมาอยู่เรื่อย ๆ ในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชตามแนวพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ

๓๖

สปท. ๗/๒๕๖๐

นิษา ๑๙/๒

สยามบรมราชกุมารี อันนี้ก็จะเห็นว่าการดำเนินการเหล่านี้เป็นการดำเนินการเพื่อการสร้างวิสัยทัศน์ให้กับประเทศไทยเพื่อรองรับเศรษฐกิจที่มากมายเหลือเกิน เราจะเห็นว่าสิ่งที่เราจะได้ในอนาคตตามความต้องการของคณะกรรมการด้านเศรษฐกิจ ไปโอโตเวอร์ซิติ (Biodiversity) จะเป็นตัวเสริมฐานที่สำคัญ แต่ประเด็นปัญหาอยู่ตรงที่ว่าเราจะพบความจริงอย่างหนึ่งว่าคนที่อยู่ปลายน้ำจะเป็นคนที่ได้ประโยชน์สูงสุดคือธนาคาร กลุ่มพ่อค้าพาณิชย์ต่าง ๆ ทั้งหลาย ซึ่งกระทรวงพาณิชย์กับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไม่ได้ร่วมมือกันเท่าที่ควร ผมปลูกข้าวมา ๑๐๐ ไร่ประมาณ ๔-๕ ปี เป็นของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ เราปลูกข้าวออร์แกนิก (Organic) จะพบว่าไม่ยากเย็นอะไรเลยถ้าเรามีพร้อมทุกอย่าง แต่ชาวนาชาวนาไร่ที่ปลูกให้ความสำคัญกับเขามากขึ้นได้ไหมครับ เพราะว่าข้าว ๑ เมล็ดเพาะลงไปงอกขึ้นมาสักพักมันจะแตกออกเป็นกี่เมล็ด ก็กอ เยอะแยะ หมายความว่าประมาณ ๑๐ กอด้วยกัน ๑๐ รวง ๒๐ รวง แต่คนที่ปลูกต้องเจอจากกับเทวดา -----

- ๒๐/๑

เจรจากับดินฟ้าอากาศตลอดเวลา แต่คนปลายทางสบายมากเลย อันนี้เศรษฐกิจที่ไม่ยุติธรรม ไบโอดีเวอร์ซิตี (Biodiversity) ผมอยากจะเรียนว่ามันเป็นวิทยาศาสตร์มาก ๆ เลย ยกตัวอย่างข้าวมีโครโมโซม ๑๒ ชุด ๑๒ คู่ ถ้าจับเรียงกันอย่างที่เมื่อสักครู่ท่านประธานปีติพงศ์ ก็พูดแล้วว่าดีเอ็นเอ (DNA) อะไรทั้งหลายรู้หมดแล้วประเทศไทยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จึงดำเนินการเรื่องนี้รองรับไว้ให้ ท่านทราบไหมว่าบันไดเกลียวที่เป็น ดีเอ็นเอ (DNA) ของข้าวเอามาเรียงกันวิ่งไปดวงจันทร์ได้ ๑ รอบ มันมากขนาดนั้น ดังนั้น ดิจิทัลที่ท่านทวิศักดิ์พูดอะไรทั้งหลายมันอยู่ในกระบวนการนี้ทั้งหมด นี่เป็นฐานข้อมูลนะครับ ทางคณะกรรมการวิชาการชุดผมนอกจากจะเสนอให้เกิด สวนช. แล้ว เรายังเสนอขั้นตอน ในการปฏิรูปประเทศ ๗ ขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับด้านวิทยาศาสตร์และการวิจัย ดังนั้นคิดว่าเรื่องนี้ จะเป็นการสร้างความยั่งยืนให้กับเศรษฐกิจไทย ความมั่งคั่งอย่างมีรูปธรรมแล้วก็เป็นครม แล้วสำคัญที่สุดคือถ้าหากว่าเศรษฐกิจต้องอาศัยฐานนี้จริง ๆ ชุมชน ท้องถิ่น จังหวัด โดยเฉพาะ โรงเรียนซึ่งก็ได้ดำเนินการเรื่องนี้อยู่แล้ว ผมขอเวลาอีกนิดเดี๋ยวนะครับ อยากจะเรียนว่า เราดูแลพื้นที่ทุกแห่ง ทุกตำบล ให้ชุมชนนั้นเป็นเจ้าของสิ่งมีชีวิตทั้งหลายรวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่น ดังนั้นโครงการ อพ.สธ. ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จึงเป็น โครงการหลักที่รองรับเรื่องนี้ทั้งหมด ขอบพระคุณท่านประธานอย่างสูงครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอบคุณมากครับ ท่านต่อไปขอเชิญท่านกษิต ภิรมย์ อดีตเอกอัครราชทูต อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศ และอดีต ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อ ขอเชิญครับ

นายกษิต ภิรมย์ : ขอบคุณครับท่านประธาน ผม กษิต ภิรมย์ สมาชิก สปท. อันดับที่ ๗ ขอเริ่มที่เรื่องเทคโนโลยีชีวภาพก่อนนะครับ ไบโอเทค (Biotech) ทุกครั้ง ผมค่อนข้างจะแปลกใจครับท่านประธานว่าเราจะมีกรอบวิจัยชี้แจงข้อมูลกันในสิ่ง ที่อยากจะให้เดินไปข้างหน้าสู่อนาคต แต่เรามักจะไม่ได้มานั่งพิจารณาสิ่งที่มีอยู่ แล้วผม ก็ได้เวียนถามขอร้องหลายคณะกรรมการก็ยังไม่ประสบความสำเร็จ ก็ขออีกครั้งหนึ่งได้ไหมว่า เมื่อเราพูดกันเรื่องไบโอเทค (Biotech) ผมอยากจะฟังทางฝ่ายคณะกรรมการชี้แจงว่า มีประเด็นปัญหาอะไรที่กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีศูนย์เฉพาะทาง ๔-๕ ศูนย์ด้วยกัน

โดยเฉพาะศูนย์ไบโอเทค (Biotech) เขาทำอะไรกันอยู่ครับ เอาจบประมาณภาษีของราษฎรไปทำอะไรเราถึงต้องกลับมาพูดเรื่องไบโอเทค (Biotech) ใน สปท. อีกครั้งหนึ่ง ต้องไปดูเรื่องของการปฏิรูปปรับปรุงกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและบรรดาศูนย์เฉพาะทางหรือไม่ อย่างไร นั้นประเด็นที่ ๑ ประเด็นที่ ๒ การโยกโยงบประมาณของกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับงบของสภานโยบายวิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ และงบของสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ แล้วก็บรรดาบของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ซึ่งมีงบวิจัยอยู่ว่าจะมีการประสานร่วมมือกันในการที่จะขับเคลื่อนการค้นคว้าและวิจัยในเรื่องต่าง ๆ ของประเทศไทยทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีโดยเฉพาะทางด้านไบโอเทค (Biotech) ซึ่งน่าจะเป็นหัวใจการขับเคลื่อนงานทางด้านวิทยาศาสตร์ของไทย เพราะความที่เรามีความหลากหลายทางชีวภาพทางด้านไดเวอร์ซิตี (Diversity) มากมายมหาศาล เป็นประเทศชั้นนำของโลกที่เรามีพืชต่าง ๆ มากมายที่สามารถจะนำมาค้นคว้า วิจัยพัฒนาได้ อันที่ ๑ ส่วนอันที่ ๒ บนกระดานได้พูดถึง ๓ ประเทศด้วยกัน คือ ๑. สหรัฐอเมริกา แล้วก็กลุ่มประเทศของสหภาพยุโรป ๒๘ ประเทศ แล้วก็ประเทศที่ ๓ คือเกาหลีใต้ ส่วนของเกาหลีใต้นั้นน่าสนใจที่เขาบอกว่าอยากจะทำ ๒ เรื่องด้วยกัน คือทางด้านคอสมेटิก (Cosmetic) เครื่องสำอาง แล้วก็ทางด้านสมุนไพร แล้วทำไมเราที่นี้โดยเฉพาะคณะกรรมการวิชาการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจถึงไม่ตั้งเป็นตุ๊กตาแบบเกาหลีใต้ -----

แล้วจะได้โยงไปกับในเรื่องของการค้นคว้า วิจัย และพัฒนาทางด้านไบโอเทค (Biotech) ก็ขอย้อนกลับไปว่าในช่วง ๒๐ ปีที่ผ่านมา หลายรัฐบาลก็บอกว่าเราจะเป็นครัวโลก เป็น คิตเชน ออฟ เดอะ เวิลด์ (Kitchen of the World) หรือจะเป็นศูนย์กลางทางด้านอาหาร ฟู๊ด เทคโนโลยี (Food Technology) กับแมเนจเม้นต์ (Management) ต่าง ๆ ในขณะที่เดียวกันก็บอกว่าเราอยากจะเป็นศูนย์กลางทางด้านการแพทย์เมดิคัลฮับ (Medical Hub) ของการรักษาพยาบาลอะไรต่าง ๆ เหล่านี้ แล้วเราก็อยากจะเป็นเลิศในเรื่องของไลฟ์สไตล์ (Lifestyle) ความเป็นอยู่ที่ดี เข้ากับสิ่งแวดล้อม สุขภาพดี รวมทั้งความสวยงามด้วย จากสมุนไพร จากคอสเมติก (Cosmetic) ทั้งหลาย แล้วอีกอันหนึ่งที่เป็นประเด็นปัญหามาก แล้วเราก็ได้พูดในสภานี้หลายครั้งก็เรื่องของพลังงานทดแทนและหมุนเวียน ถ้าเพื่อเรามี ๔ เรื่อง อาหาร การแพทย์ ศูนย์กลางไลฟ์สไตล์ (Lifestyle) หรือการท่องเที่ยวและพลังงาน ผมก็ขอถามท่านประธานผ่านไปยังคณะกรรมการธิการ ทำไมเราไม่โยงเรื่องไบโอเทคโนโลยี (Biotechnology) มากับ ๔ เป้าหมายหลักของประเทศไทยแทบจะทุกรัฐบาลก็มาพูดเหมือนกันนะครับ ถ้าเพื่อตราบไตที่ไม่โยงแล้วเราก็ไปสาละวากับเรื่องของคณะกรรมการระดับชาติ เราไปยุ่งกับเรื่องขององค์กรต่าง ๆ มากมาย ทั้ง ๆ ที่เรามีกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเคียงข้าง มีกระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ถ้าเพื่อประสานงานกันไม่ได้ ไม่ต้องตั้งคณะกรรมการมาใหม่หรือครับ ก็ต้องไปที่ ครม. ไปที่ ครม. ทำไมเราถึงประสานงานกันไม่ได้ ไม่อย่างนั้นเราก็เสียเวลามากมาย แล้วผมก็พูดหลายครั้งจนเพื่อนสมาชิกเบื่อไม่ว่าเราจะทำอะไร ตั้งคณะกรรมการแห่งชาติแล้วเราก็มุ่งหวัง คาดหวังเพื่อฝันว่าจะทำให้เกิดการประสานงานได้ มันไม่ใช่ครับ มันเป็นเรื่องการรับผิดชอบสำคัญของผู้ที่ป็นรัฐมนตรี ตราบใดที่รัฐมนตรียังทำงานไม่เต็มเป่าก็จะมีประเด็นปัญหาของการประสานงาน หลาย ๆ อย่างไม่ต้องมีกฎหมาย มันอยู่ที่ความริเริ่ม เรียกประชุมอย่างสม่ำเสมอกับทุกหน่วยงาน มีข้อมูลทุกอย่างก็ส่งไปที่ ครม. เป็นมติ ครม. มันก็เคลื่อนได้ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องมีการตั้งคณะกรรมการมากสำนักงานมาก ระหว่างตัวรัฐมนตรีหรือกระทรวงนั้น ๆ กับคณะรัฐมนตรี ก็ขอแนะเรื่องวิธีการทำงานและบริหารราชการสักนิดหนึ่ง ในส่วนไบโอเทค (Biotech) ผมขอพูดแค่นี้

คราวนี้มาที่ดิจิทัล ผมไม่เป็นห่วงเรื่องจะสร้างองค์กรอะไรกันมา ในเมื่อมีสำนักงานรัฐบาลทางด้านดิจิทัลแล้วพัฒนาให้ได้สิครับ ทำงานให้เต็มภาคภูมิ แล้วจะประสานกับทางกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับทางกระทรวงสื่อสารได้อย่างไร นั่นก็เป็นอีกเรื่องหนึ่ง ก็ว่ากันไปเป็นเรื่องการปรับปรุงการประสานงานของผู้หลักผู้ใหญ่ ๓-๔ หน่วยงานนี้ โดยมี กรม. เป็นตัวที่จะช่วยขับเคลื่อนและให้มิติ อันนั้นก็ว่าไปในเรื่องของโครงสร้างและองค์กรการบริหารจัดการ แต่ที่ผมสนใจมากและน่าจะเป็นงานของคณะกรรมการ หรือของ สปท. ใน ๑ ปีของการขับเคลื่อนการปฏิรูปของรัฐบาล คสช. ก็คือว่าเครื่องมือเครื่องใช้เกือบ ๑๐๐ เปอร์เซนต์ หรือว่า ๑๐๐ เปอร์เซนต์ทั้งหมดนี้ เราจะต้องซื้อจากต่างประเทศ แล้วเราก็มีปัญหาเรื่องความโปร่งใสของการจัดซื้อจัดจ้าง ถึงแม้ว่าเราจะมีพระราชบัญญัติว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างออกมาแล้วก็ได้ไม่มีการคัดค้าน มีฝ่ายอนุรักษ์นิยมที่ไม่อยากให้กฎหมายเข้ามาเพราะยังอยากจะใช้หลักดุลยพินิจจัดซื้อจัดจ้าง ด้วยวิธีพิเศษอะไรต่าง ๆ หรือจะทำด้วยวิธีจีทูจี (G to G) ก็จะนำไปสู่การโกงกินชาติบ้านเมือง มันมีลู่ทางต่าง ๆ เหล่านี้ ไม่เป็นไร แต่ระหว่างนี้เรามีเวลา ๑๒ เดือนที่จะทำงานให้กับประเทศชาติ ให้กับ คสช. ป.ย.ป. ผมก็อยากจะถามว่าเราโดย สปท. หรือโดยคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจนี้จะเริ่มเจรจากับบริษัทซัพพลายเออร์ (Supplier) ก็บริษัทในเรื่องฮาร์ดแวร์ (Hardware) เอาในเรื่องฮาร์ดแวร์ (Hardware) เสียก่อน เป็นก็บริษัทจากประเทศญี่ปุ่น จากประเทศเกาหลีใต้ จากประเทศจีน จากประเทศแคนาดา จากประเทศในสหภาพยุโรป กับประเทศสหรัฐอเมริกา หรือจากประเทศแคนาดา ผมว่าเราต้องมาวางสิ่งเหล่านี้บนโต๊ะเสียก่อนว่าจะใช้เครื่องมือของใคร นั่นเป็นประเด็นที่ ๑ อันที่ ๒ เราจะเจรจากับบริษัทคอนซัลแตนต์ (Consultant) หรือบริษัทที่เขาจะให้มีการแบบนี้ จะเป็นกูเกิล (Google) หรือจะเป็นแอปเปิล (Apple) อะไรต่าง ๆ -----

ว่าเราจะใช้โปรแกรมของใครในการที่จะวางทั้งระบบอีก็ฟเวอร์นเมนต์ (e-Government) ของประเทศไทยที่จะครอบคลุมทุกองค์การ ทุกหน่วยงานของประเทศ ไม่ใช่ว่า กระทรวงการต่างประเทศก็ใช้ระบบหนึ่ง ศุลกากรใช้ระบบหนึ่ง สำนักทะเบียนราษฎร์ ใช้อีกรบบหนึ่ง กทม. ใช้อีกรบบหนึ่ง แล้วมันก็สับสน ส่อไปซึ่งการทุจริต แล้วการที่จะรักษาองค์กรของตนเองที่เขาเรียกว่าเทอร์ฟ (Turf) ไม่อยากให้คนอื่นเข้าไปเกี่ยวข้อง เพราะจะได้มีเบี้ยบ้ายรายทาง มันบ่งบอกไปในทิศทางของการทุจริตทั้งนั้น เพราะฉะนั้น ถ้าเพื่อเราอยู่ที่ สปท. แล้วเราจะปฏิรูปประเทศ เราต้องมาดูในเรื่องเครื่องมือเครื่องใช้ ตั้งแต่ต้นเพื่อให้การคัดเลือกบริษัทที่จะทำให้ทั้งระบบของประเทศนั้นมีความโปร่งใส เชื่อมโยงและไม่มีความลักลั่นระหว่างหน่วยงาน อันนี้เป็นเรื่องที่สำคัญ แล้วก็มาดูการเจรจา เรื่องการวางระบบ เพราะเราไม่มีผู้ชำนาญการในประเทศไทยเพียงพอที่จะมาวางระบบ ทั้งประเทศด้วยตนเอง เราต้องมีที่ปรึกษาจากต่างประเทศหรือว่าจากหน่วยงานระหว่างประเทศ ที่เราเป็นสมาชิกอยู่เช่นอินเตอร์เนชันนัล เทเลคอมมูนิเคชัน ยูเนียน (International Telecommunication Union) ไอทียู (ITU) ที่นครเจนีวาซึ่งเป็นเครือข่ายขององค์การสหประชาชาติ

ส่วนประเด็นสุดท้ายที่เป็นเรื่องสำคัญ แล้วใครจะพัฒนาบุคลากรของไทยเรา ที่โรงเรียนโดยกระทรวงศึกษาธิการมีครูหรือเปล่า ที่โรงเรียนอาชีวศึกษามีครูหรือเปล่า ที่มหาวิทยาลัยต่าง ๆ เรามีอาจารย์เพียงพอหรือไม่ เราจะพัฒนาคุณครูแล้วก็อาจารย์เหล่านี้ อย่างเป็นอย่างไรเพื่อเตรียมบุคลากรของเรา ทั้งที่จะเป็นผู้ใช้ แล้วก็เป็นผู้ให้บริการ แล้วก็เป็นผู้วางแผน ต่าง ๆ เหล่านี้ ถ้าเพื่อเราจะเป็น ๔.๐ ดิจิทัลอีโคโนมี (Digital Economy) ทั้งประเทศ พลเมืองไทย ๗๐ ล้านคนต้องมีองค์ความรู้ครบ ไม่อย่างนั้นเราก็จะพุดกันในเรื่องภาพสวย อย่างเดียวลอยอยู่ในอากาศ ไม่โยงกับมหาวิทยาลัย ไม่โยงกับหน่วยงานคันคว้า ไม่ได้พุดกับ ซัพพลายเออร์ (Supplier) ทางภาคเอกชน แล้วก็ไม่ได้เตรียมบุคลากร ก็จะเป็นการทำงานที่ค่อนข้างจะลอยอยู่ในอากาศ เราต้องโยงมาสู่ภาคพื้นดินให้ได้ แล้วก็ทำงานกันอย่างจริงจัง ๆ จัง ๆ อันนี้ก็ขอย้ำมาครับท่านประธาน ขอขอบคุณมากครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอขอบคุณมากครับ เผอญช่วงการนำรายงานมารอบสอง อยากเรียนท่านกษิต และท่านสมาชิกนะครับ คือเป็นกระบวนการทำงานของ ป.ย.ป. แล้ว เป็นการขับเคลื่อน

ไม่ได้หยุดนิ่ง ผมอยากให้คุณดูในพรีเซนเทชัน (Presentation) นะครับ การปฏิรูปเศรษฐกิจ ในหน้าสุดท้าย จะเห็นว่าแพลตฟอร์ม (Platform) ก็คือการขับเคลื่อนเศรษฐกิจดิจิทัล เราไปไกลมากแล้ว แล้วสิ่งที่ท่านแนะนำเป็นประโยชน์มาก แต่ว่าได้ทำไปมากแล้ว ถึงขั้นปลายน้ำนะครับ เรื่องของพวกบริษัททั้งหลาย คอนซัลติง (Consulting) ทั้งหลาย ได้ประชุมได้พบกันมากแล้ว เพียงแต่ว่าเราก็ต้องรักษาความโปร่งใสของความเป็นรัฐบาลด้วย เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในเรื่องของการไปมีเรื่องของทุจริตคอร์รัปชัน แต่ว่าถ้าท่านได้อ่าน โดยละเอียดทั้งรายงานฉบับเต็มของการปฏิรูปเศรษฐกิจชีวภาพ การปฏิรูปเศรษฐกิจดิจิทัล แล้วก็ฉบับที่เป็นเพาเวอร์พอยต์ (PowerPoint) ท่านจะทราบว่าไปไกลแล้วก็ก็เป็นไปอย่างที่ท่านเสนอแนะ แต่วามันก้าวไกลไปกว่าที่ท่านเสนอด้วยซ้ำไป ผมก็เลยเรียนว่าในประเด็นของข้อติดขัดยังมีอยู่เยอะครับ การเชื่อมโยงระหว่างกระทรวง ซึ่งก็อยู่ในการทำงานขณะนี้ เพราะฉะนั้นในการทำงานของ ป.ย.ป. อะไรที่ติดขัดจริง ๆ ระหว่างกระทรวง ป.ย.ป. โดยคณะกรรมการชุดนี้จะเป็นคนตัดสินใจเลย เพราะว่าเป็นเรื่องข้ามกระทรวง เป็นเรื่องหลายกระทรวง เป็นเรื่องหลายหน่วยงาน ที่บางครั้งไม่สามารถเชื่อมโยงอย่างที่ท่านว่าได้ ก็จะต้องตัดสินใจเลย แล้วก็ตั้งเงื่อนไขไว้เลยว่าภายในปีนี้ครับ สิ่งที่เป็นอุปสรรค ปัญหาพื้นฐานสำคัญจะต้องแก้ไข แม้แต่เรื่องของกฎหมาย ส่วนตั้งหน่วยงานนั้นพิจารณากันมากใน ป.ย.ป. เอาเท่าที่จำเป็นจริง ๆ เพราะว่าวันข้างหน้าภาครัฐจะต้องลดไซส์ (Size) แล้วก็ขับเคลื่อนในส่วนองภาคเอกชน ภาคประชาสังคมให้สูงขึ้นนะครับ อันนั้นก็เป้าหมายของเรา ก็ขอขอบคุณครับ ต่อไปขอเชิญท่านอำพล จินดาวัฒนะ อดีตเลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ อดีตสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ อดีตประธานกรรมาธิการปฏิรูปด้านสังคม และชุมชน ขอเชิญครับ

นายอำพล จินดาวัฒนะ : กราบเรียนท่านประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศครับ ผม อำพล จินดาวัฒนะ สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศวันนี้ดีใจแล้วก็ขออนุญาตขึ้นชมคณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจเป็น ๓ ครั้งในการประชุมติดต่อกันที่ท่านได้นำเรื่องที่ได้ผ่านสภาไปแล้วขับเคลื่อนแล้วก็กลับมาเล่าสู่กันฟังเพื่อจะดูว่าอยู่ถึงไหน แล้วเราจะไปกันอย่างไรนะครับ ก็ขออนุญาตขึ้นชมเรื่องเศรษฐกิจ ผมพูดเรื่องเศรษฐกิจอนาคต เรื่องเศรษฐกิจชีวภาพ ท่านประธานครับ ถ้าลองเทียบเคียงประเทศไทยของเรากับประเทศไต้หวันผมคิดว่าเมื่อ ๔๐-๕๐ ปีที่แล้วเราใกล้กันมากเราไปดูงานเขา เขามาดูงานเรา แต่พอวันนี้พัฒนาไปแล้วเขาไปไกลมากครับ เมื่อสัปดาห์ที่แล้วเผอิญผมได้มีโอกาสคุยกับผู้เชี่ยวชาญไต้หวัน เราอยากรู้เรื่องไต้หวันเขาก็ยินดีมาคุยที่สภามาเล่าข้อมูลให้ฟังอันนี้ไม่เป็นทางการ เราก็เห็นความก้าวหน้าเขามากในทุกด้านนะครับ ผมพูดเพื่อจะไม่ได้ทอนกำลังใจ แต่เป็นกำลังใจของคนไทยที่เราจะต้องก้าวให้เร็ว เพราะถ้าก้าวช้าอยู่เหมือนเดิมเราไม่ทันใคร ๆ เขาเลย ท่านประธานครับ เราจะเห็นว่าทุกวันนี้ธุรกิจไต้หวันที่มาอยู่ในประเทศไทยเราเยอะ เป็นเรื่องทั้งการเกษตร เกษตรอุตสาหกรรม และเกษตรชีวภาพ ผมได้มีโอกาสไปสัมพันธ์กับกิจการหนึ่งที่ได้ไปเรียนรู้เขานะครับ เรื่องของการปลูกมะเขือเทศ เมื่อวานนี้ผมก็ได้เก็บมะเขือเทศ แต่ไม่ใช่อันนี้ มะเขือเทศแบบบ้านเรา แต่ของเขานี้เขาปลูกมะเขือเทศเพื่อจะเอาเมล็ดพันธุ์ไปขาย ซึ่งเขามีมูลค่าเพิ่มสูงมากครับ เขาทำมานานแล้ว ขณะนี้เขาอยู่ในบ้านเราหลายแห่ง แล้วก็ไปประเทศข้างบ้านเราเขาใช้เทคโนโลยีเข้ามาแล้วไม่ปลูกเอาปริมาณ แต่เขาปลูกเรื่องของการนำเมล็ดพันธุ์ไปขายในยุโรป ในประเทศต่าง ๆ ผมอยากจะกราบเรียนว่าอันนี้เป็นตัวอย่างที่เรากำลังทำกันอยู่ ผมคิดว่าทุกคนก็อยากเห็นอันนี้ เราควรจะใช้พื้นที่การผลิตของเรา ความหลากหลายทางชีวภาพเราไปสู่เรื่องการทำอะไรที่สร้างมูลค่าเพิ่ม พูดภาษาง่าย ๆ วันนี้ที่เราคุยกันก็คือ ๔.๐ เป็นตัวอย่างชัดเจน

ตัวอย่างที่ ๒ เมื่อสักเดือนเศษ ๆ ที่แล้วมาผมโชคดีอีกเหมือนกัน ได้มีโอกาสฟังศาสตราจารย์ดอกเตอร์ท่านหนึ่ง น่าจะจาก สวทช. ถ้าผมจำไม่ผิด ท่านมาเล่างานให้ฟังมีการวิจัย ศึกษาในพื้นที่มากมายในเรื่องการส่งเสริมเกษตรที่จะใช้เทคโนโลยีในหลายรูปแบบ มีการประสบความสำเร็จมากมายในพื้นที่ครับ วันนั้นได้มีการคุยกันเพื่อปรึกษาหารือว่าจะขับเคลื่อน

ให้เป็นระดับชาติหรือให้กว้างขวางได้อย่างไร นี่ก็แสดงให้เห็นว่าเรามีองค์กร มีหน่วยงานที่สร้างความรู้ วิจัย ทำงานกับคนที่อยู่หัวไร่ปลายนาแล้วก็ประสบความสำเร็จหลายเรื่องครับ แต่จะทำให้มันใหญ่เป็นระดับชาติได้อย่างไร ผมคิดว่าเรื่องนี้ก็จะเจอปัญหาเหมือนทางทฤษฎีที่เราู้กันดี ตอนที่เริ่มต้นเกิดขึ้นอาจจะไม่ยาก จากนั้นก็เป็นโครงการจะมีวงจร ๗ ขั้นตอน ขั้นตอนที่ ๓ จากโครงการก็เกิดรูปแบบเป็นโพรโตไทป์ (Prototype) อันนี้ก็จะไม่ยาก ขั้นตอนที่ ๔ พอมันดีอยู่แล้วทำให้ยั่งยืนได้อย่างไร ซัสเทนนิ่ง (Sustaining) ขั้นตอนที่ ๕ สำคัญที่สุดเลย สเกลลิง (Scaling) ขยายอย่างไรครับ ผมคิดว่าบ้านเราจะเจอปัญหากระดับตรงนี้ลำบาก แล้วก็พัฒนาและเปลี่ยนแปลงต่อยอดยาก มันเป็นอย่างนี้เสมอจะพบว่าในบ้านเรามีเรื่องดี ๆ เยอะนะครับ ชุมชนเข้มแข็ง เรื่องนั้น เรื่องนี้ รวมทั้งเศรษฐกิจฐานชีวภาพนี้ เราเกิดเรื่องเล็กเรื่องน้อยที่เป็นความงามเยอะไปหมด มีองค์กรหน่วยงานต่าง ๆ ไปสนับสนุนทำงานกับชาวบ้านแล้วเกิดครับ แต่เรายกระดับขึ้นไปไม่ได้ เราไปไม่ถึง การไปเชื่อมโยงกับโลก ความจริงแล้วก็ขยายทำให้ต่อเนื่องครับ คณะกรรมการและผู้ที่เกี่ยวข้องพยายามทำเรื่องนี้กันอยู่ ผมเห็นสิ่งที่ท่านนำเสนอแล้วก็เห็นความคืบหน้านี้เป็นเรื่องที่ดีใจที่เรากำลังจะขับเคลื่อนไป เนื่องจากเรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญ ผมจะไม่แตะทุกเรื่องแต่อยากทราบเรียนเพื่ออาจจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาข้อเสนอแล้วก็ขับเคลื่อนกันต่อข้างหน้านะครับ ผมคิดว่าเรื่องนี้วิ่งมารathonไม่สามารถวิ่ง ๑๐๐ เมตรได้ เพราะฉะนั้นจะต้องมีการต่อยอดและทำต่อไปเราก็ช่วยกันครับ ในเอกสารรายงานหน้า ๕ เมื่อสักครู่นี้ท่านอาจารย์ของผมคืออาจารย์ปิติพงศ์ท่านก็พูดถึงเรื่องความซ้ำซ้อนขององค์กรหน่วยงาน

สังเกตนะครับท่านประธานที่เคารพ เวลาเราคุยกันเรื่องอะไรในบ้านเราจะเจอเหมือนกันหมดทุกเรื่อง ก็คือบอกว่ามีหลายหน่วยงานทำงานซ้ำซ้อนกันอยู่ ไม่ประสานสัมพันธ์กัน ผมพยายามคิดเรื่องนี้จริงหรือเปล่าที่บอกว่าคนไทยทำร่วมกันไม่ได้ มันซ้ำซ้อน มีหลายหน่วย และไม่มีพลัง ผมคิดว่ามีทั้งเรื่องส่วนจริงและไม่จริง เรื่องนี้ก็คล้ายกันมีทั้งทำเสริมทำซ้อนกันอยู่ ผมลองพยายามเปรียบเทียบเรื่องนิ้วมือครับ เรามีองค์กร หน่วยงานต่าง ๆ ทำงานแบบนี้มือนี้เยอะมาก แล้วนิ้วมือนี้ถ้าจะหยิบจับต้องอะไรสักอย่างหนึ่งมันต้องใช้หลายนิ้วถึงจะจับได้ เพราะฉะนั้นการที่บอกซ้ำซ้อนนี้อาจจะจำเป็น คือมีหน่วยเดียวไม่ได้ ต้องมีหลายหน่วย แต่มันไม่มีมือหรือเปล่าครับ ไม่มีแขนหรือเปล่า ไม่มีระบบประสาทหรือเปล่า แล้วระบบสมองสั่งการมันไม่เชื่อมกันหรือเปล่า เลยหยิบของอย่างนี้ขึ้นมาไม่ได้ แต่มีคนที่ยากจะหยิบอยากจะทำ และทำเล็ก ๆ น้อย ๆ นี่เยอะ เรื่องนี้ผมคิดว่าเป็นทั้งปัญหาและความท้าทายอยู่ในนั้น และเรามีศักยภาพอยู่แล้ว เรามีองค์กรเยอะมาก เราจะหยิบมันเชื่อมโยงอย่างไร ข้อเสนอของท่านก็ชัดเจน ท่านก็พยายามจะทำมือ ทำแขน ทำให้มีระบบนะครับ ทุกเรื่องเป็นอย่างนี้หมด เดี่ยวตอนบ่ายเราคุยเด็กปฐมวัยก็เหมือนกัน ทุกเรื่องที่เราคุยกัน แล้วในที่สุดจะกลับมากลกรรมการแห่งชาติที่ท่านกษิตได้พูดถึงก็เยอะนะครับ แต่ถ้าไม่มีการเชื่อมโยงมันก็ไปไม่ได้ ผมคิดว่าตรงนี้ในที่สุดจะต้องเชื่อมโยงที่เขาใช้คำว่า รวมพลัง หรือรวมแสงเลเซอร์ ท่านประธานครับ แสงเลเซอร์จริง ๆ เกิดจากแสงเล็กแสงน้อยนะครับ แล้วพอรวมกันเป็นแสงเลเซอร์มันมีพลังมหาศาล ดูเหมือนยุทธศาสตร์การปฏิรูปของบ้านเราก็คือรวมแสงเลเซอร์ แต่ไม่ได้รวมทุกอย่างมาเป็นหนึ่งเดียวแล้วเหลือเจ้าเดียว ยังมีหลายเจ้า หลายคน หลายภาคส่วน แต่จะต้องทำงานสอดประสานแล้วไปด้วยกัน ไม่ใช่แก้ที่กฎหมายอย่างเดียว หรือมีกลไกระดับชาติ หรือมีองค์กรประสาน แต่ต้องสร้างและพัฒนาวัฒนธรรมการทำงานของคนไทยเราว่าการทำเหมือนกัน เรื่องเดียวกันแต่คนละมิติ ซ้ำกัน เสริมกันจำเป็นแล้วมาทำงานด้วยกัน ทำอย่างไรที่จะเอื้อประโยชน์ เอื้อบรรยากาศให้เกิดการทำงานด้วยกันเรื่องนั้นก็จะได้ ผมไม่คิดว่าคนไทยทำงานร่วมกันไม่ได้ครับ แต่เนื่องจากที่ผ่านมามีอะไรจะแยกฝาแยกตัวกันเมื่อมาทำงานด้วยกันผ่านกระบวนการอะไรก็แล้วแต่คิดว่าทำได้ ผมมองแบบนั้นเพื่อรู้สึกว่าจะเป็นกำลังใจของคนไทยแล้วก็เดินหน้าต่อไป

ท่านประธานที่เคารพครับ ผাগท่านกรรมาธิการในเอกสารหน้า ๕ ของท่าน ในตารางที่ ๑ นะครับ หน่วยงานวิจัยและนวัตกรรมในประเทศไทย ท่านจับประเด็นทางซ้าย ในตารางเป็นเรื่องภารกิจชีวภาพนะครับ อันนี้ก็มาจากโดยวิเคราะห์ ผมเข้าใจว่าด้วยเวลาจำกัดที่ท่านวิเคราะห์ ผมฝากประเด็นอย่างนี้ครับ คือพอผมดูจากที่ท่านวางไว้ และต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ หน่วยงาน องค์กรต่าง ๆ อันที่ ๑ ไม่ครบครับ ผมยกตัวอย่างนะครับ วัคซีนมนุษย์ กระทรวงสาธารณสุข องค์กรเภสัชกรรม สถาบันวัคซีนแห่งชาติอะไรต่าง ๆ มีคนทำอยู่ครับ ยาก็เหมือนกัน แต่ที่ท่านทำนี้ก็แน่นอนเวลาเราวิเคราะห์ นักวิชาการ ที่ช่วยท่านวิเคราะห์ก็อาจจะมองได้ไม่ลึก ผมอยากจะเสนอว่าการมองในระดับหน่วยงานนี้ เนื่องจากมากจริง ๆ น่าจะต้องลงไปในระดับ ถ้าคำว่า กระทรวงไม่พอครับ ท่านต้องไปที่กรมและไปที่องค์กรที่เป็นนิติบุคคล องค์กรนิติบุคคลมีทั้งเอกชน มีทั้งประชาสังคม มีทั้งองค์กรมหาชน มีทั้งมหาวิทยาลัย ท่านจะไปจับรวมอยู่ภายใต้คำของกระทรวงใหญ่ ๆ นี่ไม่พอ พลังการวิเคราะห์ไม่เข้มพอก็เลยไม่เห็นพาร์ทเนอร์ (Partner) ครับ มันจะเป็น ตัวใหญ่ ๆ เท่านั้น เพราะฉะนั้นผมคิดว่าตารางที่ ๑ ถ้าท่านจะกรุณาคือทำให้ลงลึกได้มากกว่านี้ ท่านจะเห็นภาคีเครือข่ายองค์กรมากเลยที่จะต้องรวมพลังในการทำเหล่านี้ ผมมองไปที่กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและกระทรวงที่เกี่ยวข้อง สวทช. สวทศ. สกว. ๔-๕ หน่วยนี้ก็เยอะแยะเต็มไปแล้ว ไม่มีในตารางเหล่านี้ เขาก็ไม่มีส่วนร่วม เพราะเขาไปอยู่ภายใต้ชื่อคำว่า กระทรวง ใหญ่เกินไปแล้วไม่รู้ว่ามีหน่วยใด กระทรวงสาธารณสุข ก็เหมือนกันครับ มันหายไปหมดเลย จริง ๆ มีองค์กรเภสัชกรรม มีสถาบันวัคซีน มีกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ มีอะไรต่าง ๆ แล้วท่านจะเห็นว่าวัฒนธรรมของเรา แต่ละนิติบุคคลเขาถือว่าเรื่องของเขา ถ้ามีชื่อใหญ่เขาก็ไม่เกี่ยวนะครับ อันนี้ก็ฝากเพื่อเป็นการเติมเต็ม ผมคิดว่าถ้าท่านกรุณาทำอันนี้ให้ชัดเจนมากขึ้นจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ในการที่เราจะขับเคลื่อนไปข้างหน้า ใครที่เขาทำ เขาเห็นตัวตน เขาอยู่ในนี้ ก็ารู้สึกว่า มีความสำคัญในการที่จะขับเคลื่อนกันต่อครับ -----

ผมขออนุญาตท่านประธานอีกสักเล็กน้อยเพื่อเป็นการช่วยเติมเต็ม ผมไม่ได้เก่งกล้าสามารถว่าท่าน ที่ท่านทำไว้นี้ดีมากอยู่แล้ว ผมเพียงแค่เติมเต็มและเสริมให้ชัดเจนขึ้นนะครับ ในส่วนของเพาเวอร์พอยต์ (PowerPoint) ที่ ๑๒ ครับ ผมขอเป็นบางอันก็แล้วกัน ขอเพาเวอร์พอยต์ (PowerPoint) ที่ ๑๒ ที่ท่านเสนอกรรมการขับเคลื่อน ท่านเสนอไว้ ๓ ขา คือภาครัฐ หน่วยงานภาครัฐ สถาบันอุดมศึกษาที่เกี่ยวข้อง ท่านรวมไว้ อันนี้เป็นกรณีที่ผมเสนอว่าท่านไม่ควรเอาสถาบันการศึกษารวมไว้ ถ้ารวมไว้ก็หมายถึงสถาบันการศึกษาที่เป็นภาครัฐเท่านั้น หน่วยงานภาครัฐน่าจะเป็นกลุ่มหนึ่ง สถาบันวิชาการน่าจะแยกเขาออกมาเพราะมีทั้งรัฐและเอกชน แล้วภาคเอกชนนี้เห็นด้วยครับ ภาคประชาชน คำนี้อีกกว้างไป น่าจะเป็นภาคองค์กรชุมชน เขาเรียกว่าองค์กรภาคประชาชน อันนี้ก็ป็นลักษณะการให้ข้อคิดเห็นเพียงไม่มากนักครับ

อีกเรื่องหนึ่ง เรื่องที่ท่านแบ่งกลุ่มไว้อยู่ที่ตรงใช้คำว่าเป้าประสงค์ของเศรษฐกิจชีวภาพ ในเพาเวอร์พอยต์ (PowerPoint) ที่ ๔ ผมขออนุญาตย้อนกลับมานิดหนึ่ง ท่านแตกไว้ข้างล่างที่เป็นผังจำนวนมาก ในจำนวนถ้ามากนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับสุขภาพ เสียทั้งหมด ๖ เรื่อง เกษษกรรม การแพทย์ นวดไทย ภูมิปัญญาที่รวมอยู่ด้วย สมุนไพร การแพทย์แผนไทย ผมคิดว่าแตกเยอะไป ท่านสามารถรวมนวดไทย สมุนไพร การแพทย์แผนไทยมาได้ แต่สิ่งที่ขาดหายไปคือเรื่องสุขภาพและความงาม เพราะพอไปดูในเพาเวอร์พอยต์ (PowerPoint) ที่ ๗ ของท่านนี้ท่านจะพัฒนา ๓ ด้าน อันที่ ๓ คือพัฒนานวัตกรรมโดยเน้นสินค้ามูลค่าสูง เช่น เครื่องสำอาง ยาสมุนไพร การแตกไม่เหมือนกัน บางอันแตกละเอียดไป บางอันแตกไม่ละเอียด ท่านแบ่งเป็นเครื่องสำอาง ยาสมุนไพร แต่พอท่านแตกในเศรษฐกิจชีวภาพ ไปเรื่องสมุนไพร การแพทย์แผนไทย นวดไทย จริง ๆ นวดไทย การแพทย์แผนไทยเรื่องเดียวกัน แต่เรื่องเครื่องสำอาง เรื่องสุขภาพไม่มี ผกานักวิชาการที่มท่านดูให้คอนซิสเทนซี (Consistency) ให้สัมพันธ์กันนิดหนึ่งจะได้มีพลัง และชัดเจนครับ อันนี้เป็นเรื่องของคอมเมนต์ (Comment) ในรายละเอียดนะครับ

เรื่องของข้อเสนอก็ดีนะครับ เมื่อสักครู่ผมฟังท่านเสนอแล้ว สรุปด้วย มีการขับเคลื่อนไปบ้างแล้ว ขณะนี้สรุปเสนอเคลื่อนอยู่อีก ๔ เรื่อง ผมขอแตะเรื่องเดียวคือเรื่องเกี่ยวกับปรับองค์กรสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ พอต้องครั้น

ไม่มีชื่อย่อภาษาไทย เป็นองค์การมหาชน ผมกราบเรียนว่าผมเพิ่งรู้จักองค์กรนี้ตอนมาทำงาน
 ในสภานี้เหมือนกัน แสดงว่าเรามีองค์กรเยอะแล้วทำ ชื่อตรงมากเลยนะครับของท่าน
 เป็นองค์การมหาชน ท่านกำลังพยายามปรับบทบาทหน้าที่โดยที่ไปปรับกฎหมายเพื่อให้
 ทำหน้าที่ที่มีพลังมากขึ้น เห็นด้วยอย่างยิ่งครับ และผมคิดว่าการทำอันนี้จะไม่มีความเสี่ยงมาก
 จาก ก.พ.ร. หรือใครต่อใคร เพราะตอนนี้ดูเหมือนว่าเวลาเราคิดเรื่ององค์กรเราจะถูกแย้งว่า
 องค์กรเยอะแล้ว แต่อันนี้ท่านมีอยู่แล้ว ท่านพยายามจะปรับบทบาทหน้าที่ทั้งในเนื้อหารายงาน
 และตรงนี้ท่านก็เขียนเอาไว้ ผมดูเพาเวอร์พอยต์ (PowerPoint) ที่ ๑๘ ท่านเขียนบทบาทหน้าที่
 อันนี้เอาไว้ แล้วพอผมกลับไปดูสิ่งที่แนบท้ายรายงานของท่านท่านมีเรื่องของการพัฒนา
 ธนาคาร ข้อมูล มีเรื่องของการพัฒนาสมุนไพรรักษา ท่านใช้ชื่อว่าโครงการสมุนไพรรักษา
 สุขภาพ หน่วยงานของท่านคือหน่วยนี้เป็นคนทำ ตรงนี้ละครับทำให้ผมเห็นว่า
 เมื่อไปดูเนื้อหาของที่ท่านทำอยู่ทำเล็กไปครับ ทำระดับโครงการเท่านั้นท่านกำลังจะปรับตัว
 มาทำระดับผู้ประสานคือทำหน้าที่เป็นมือเป็นแขนในการจะทำเรื่องนี้ผมคิดว่าถูกเลยครับ
 อยากให้เสนอแล้วให้คุยกับรัฐบาล ถ้ารัฐบาลเห็นเรื่องนี้จะง่าย ก็คือสิ่งที่มีอยู่แล้วเราปรับระดับ
 ขึ้นมาทำหน้าที่มือ แขน ไม่เป็นหน้าที่ถึงขนาดสมองมาสั่งการ เพราะรัฐบาลเขามีอยู่แล้ว
 เราก็เอาไปเชื่อมโยง ผมเสนอว่าสิ่งที่ท่านยกวางไว้อยากจะขอความกรุณาตรวจสอบหน้าที่
 นิดหนึ่ง อาจจะเสนอให้ท่านมีหน้าที่ ๕ ประการ ไม่รู้ว่าผมหวังมากไปไหมครับ
 ๑. เมื่อท่านจะทำหน้าที่เป็นผู้ประสานทุกฝ่ายที่ผมว่าแล้ว หน่วยงานรัฐลงไปถึงระดับกรมให้ได้
 และหน่วยงานที่อิสระด้วย -----

ก็มีความชื่นชมแล้วก็ภาคภูมิใจแทนคณะกรรมการข้าราชการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ด้านเศรษฐกิจ ซึ่งมีท่านสถิตย์เป็นประธาน ขออนุญาตเอ่ยนามท่าน ที่ได้ทำเรื่องที่สำคัญ ๆ ของบ้านเมืองหลาย ๆ เรื่อง แล้วก็โดนใจทั้งรัฐบาล โดนใจทั้งพวกเรา ได้รับคัดเลือกให้อยู่ใน วาระปฏิรูป ๒๗ วาระหลายเรื่อง แล้วก็เป็นเรื่องที่จะนำประเทศไปสู่การพัฒนา ต่อยอด ไปตามทั้งยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ทั้งการปฏิรูปประเทศ ในวันนี้เรามาพูดกัน ๒ เรื่อง ที่ท่านกรรมการได้ทำไว้ เศรษฐกิจอนาคต คือในด้านชีวภาพกับด้านดิจิทัล ด้านชีวภาพ มีบางท่านได้พูดไปค่อนข้างละเอียดแล้ว ผมก็ขออนุญาตพูดเรื่องดิจิทัลสักเล็กน้อยนะครับ ก็คงจะไม่ได้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้มากเท่ากับท่านผู้เชี่ยวชาญหรือทางกรรมการ แต่บังเอิญว่าใน ๒ วัน ๓ วันนี้ รวมทั้งเมื่อเข้านี้ได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ ก็เลยอยากจะ นำมาเรียนเสนอ ผมคิดว่าการนำเสนอของท่านกรรมการในเรื่องเศรษฐกิจดิจิทัล ก็ค่อนข้างจะเป็นขั้นเป็นตอน ผมก็เลยมาดูในเรื่องข้อเสนอเพื่อการปฏิรูปภายใน ๑ ปี ซึ่งท่านได้ให้ไว้ ๔ ข้อ จะขออภิปรายจากประเด็นตรงนี้จะชัดเจนขึ้น แล้วก็ด้วยเวลาที่มีอยู่ ไม่มากนัก

ประเด็นแรก คือการจัดทำศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนข้อมูลภาครัฐ เพื่อทำหน้าที่กำกับการแลกเปลี่ยนเชื่อมโยงข้อมูลภาครัฐ อันนี้ก็เป็นการดำเนินการ ในส่วนของภาครัฐด้วยตัวเอง ซึ่งภาครัฐนี้เมื่อสักครู่ที่ผมคุยกับท่านเลขาธิการ ก.พ. เรามีข้าราชการอยู่เกือบ ๔,๐๐๐,๐๐๐ คน ก.พ. รับผิดชอบอยู่ ๔๐๐,๐๐๐ คน เพราะว่า แยกไปเป็นข้าราชการครู ข้าราชการทหารต่าง ๆ ก็จะมีหลายความรับผิดชอบ หลายองค์กร

ประเด็นที่ ๒ คือการจัดทำแผนการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ เพื่อหน่วยงานรัฐ ที่เป็นเจ้าของข้อมูลต้องเตรียมข้อมูลในการเปิดเผยผ่านช่องทางดิจิทัล -----

๕๑

สปท. ๗/๒๕๖๐

จีรนุช ๒๗/๑

ตรงนี้เป็นลักษณะของโอเพนแก๊ฟเวอร์นเมนต์ (Open Government) การเปิดเผยข้อมูลภาครัฐที่เราพูดกันมาเมื่อ ๒-๓ ปีที่แล้ว ตอนเราพูดถึงไอซีที (ICT) ตอนนี้เรามาเป็นดิจิทัล ผมเพียงแต่อยากจะขยายนิพจน์หนึ่งว่าการเปิดเผยข้อมูลถ้าเป็นการเปิดเผยลักษณะของการเชื่อมโยงจะเกิดประโยชน์มากขึ้น เมื่อสัปดาห์ที่แล้วผมไปงานดินเนอร์ทอล์ก (Dinner Talk) ของเอ็มไอทีคลับ (MIT Club) ก็มีโพรเฟสเซอร์ (Professor) จากเอ็มไอที (MIT) มาบรรยาย ชื่อโพรเฟสเซอร์ชมาเลนซี ซึ่งท่านเป็นผู้แต่งหนังสือเรื่องแมตช์เมกเกอร์ (Matchmakers) เป็นอดีตคณบดีของสโลนสกูล (Sloan School) ที่มีชื่อเสียงที่สุดแห่งหนึ่งของสหรัฐอเมริกาในด้านเศรษฐกิจ ตอนนี้อยู่มาเลเซียเป็นบอร์ด ออฟ กัฟเวอร์เนอร์ (Board of Governor) ของเอเชีย สกูล ออฟ บิซิเนส (Asia School of Business) และที่ท่านประธานของผมบอกว่าประเทศเราจะนำอาเซียน (ASEAN) วันสิงคโปร์ ต้องระวังมาเลเซียด้วยครับ โพรเฟสเซอร์ (Professor) คนนี้เก่งมาก ทำเรื่องแมตช์เมกเกอร์ (Matchmakers) นี้บางคนไปนึกเรื่องการเดท (Date) การออกเดท (Date) ไบลด์เดท (Blind Date) ไม่ใช่ แมตช์เมกเกอร์ (Matchmakers) ตัวนี้คือการออกแบบแพลตฟอร์ม (Platform) เพื่อเชื่อมโยงกลุ่มคน ๒ กลุ่มเข้าด้วยกัน กลุ่มคน ๒ กลุ่มซึ่งจะมีผลประโยชน์ร่วมกัน ตัวอย่างชัดเจน อาลีบาบา (Alibaba) เขาเชื่อมโยงคนที่ผลิตของเป็นพัน ๆ หมื่น ๆ ราย เท่ากับผู้ซื้อทั่วโลกเป็นหลาย ๆ ร้อยล้านรายนะครับ ด้วยแพลตฟอร์ม (Platform) ที่เขาออกแบบมาเขาก็สามารถทำให้เกิดการซื้อขายได้ทางด้านอินเทอร์เน็ต (Internet) อีกอันหนึ่งที่ชัดเจนที่ตอนนี้เป็นปัญหาใหญ่ แล้วก็ปอล์ก ออฟ เดอะ ทาวน์ (Talk of the Town) คือเรื่องของอูเบอร์ (Uber) แท็กซี่ แคมีแพลตฟอร์ม (Platform) กลางก็สามารถจะเชื่อมโยงกับคนขับรถที่ไม่ใช่แท็กซี่ในแต่ละประเทศเป็นพัน ๆ หมื่น ๆ คน กับผู้โดยสารเป็นหมื่น ๆ แสน ๆ คนที่ต้องการใช้รถแท็กซี่ป้ายดำโดยการแค่เข้าไปในแอปพลิเคชัน (Application) กดปุ่ม ๆ เดียวรถมารับแล้วก็จ่ายสตางค์ผ่านทางเครดิตการ์ด (Credit Card) ไปที่ศูนย์กลางยังไม่พูดถึงเรื่องการจองโรงแรมเช่น อโกดาบุกกิง (Agoda Booking) ไม่พูดถึงเรื่องเฟซบุ๊ก (Facebook) ที่เชื่อมโยงคนแต่ละกลุ่มเข้าด้วยกัน เพราะฉะนั้นผมอยากให้เรามองการเปิดเผยข้อมูลของรัฐเป็นลักษณะของการเชื่อมโยงกลุ่ม เรายกตัวอย่างเรื่องสตาร์ทอัป (Startup) ที่พูดถึง นายกรัฐมนตรีพูดถึงเกือบทุกวันศุกร์ เราก็ต้องเชื่อมโยงกลุ่มคนกลุ่มหนึ่งที่ต้องการ

๕๒

สปท. ๗/๒๕๖๐

จีรนุช ๒๗/๒

จะเข้าสู่ธุรกิจสตาร์ทอัพ (Startup) เข้ากับผู้ที่จะให้ทุน ให้เงิน ให้เทคโนโลยี ให้ความรู้ ไม่ว่าจะ เป็นเชื่อมโยงระหว่างรัฐต่อเอกชน หรือเอกชนต่อเอกชน หรือ ๓ เส้า ๓ ฝ่าย และยังมี การเชื่อมโยงเช่นพวกเอสเอ็มอี (SMEs) อีกไม่ใช่รัฐแค่ปล่อยข้อมูลไปอย่างเดียว เขาสามารถ กลับเข้ามาทำธุรกรรมกับอีกฝ่ายหนึ่งได้เลย เพราะฉะนั้นการเชื่อมโยงตรงนี้เราต้องเดินไป ให้ไกลถึงขนาดมีแพลตฟอร์ม (Platform) ที่สามารถเชื่อมโยงคนเข้าด้วยกัน ในลักษณะ ที่ผมใช้คำว่าแมตช์เมกเกอร์ (Matchmakers) จึงจะเดินหน้าไปสู้กับเขาได้ อีกหน่อย ก็อาจจะขายข้าวไม่ต้องมาตั้งอยู่หน้ารัฐสภา ตั้งอยู่หน้าโรงพักแล้วนะครับ เราเชื่อมโยง คน ๒ กลุ่มเข้าด้วยกัน ต้องการซื้อข้าวถุง ข้าวอะไรต่าง ๆ นานาด้วยแมตช์เมกเกอร์ (Matchmakers) ด้วยแพลตฟอร์ม (Platform) ตัวนี้ละครับซึ่งรัฐสามารถใช้ได้ และข้อ ๓ ท่านพูดถึงเรื่องการตราพระราชบัญญัติว่าด้วยรัฐบาลดิจิทัล ก็ต้องไปดูให้อัปเดต (Up to date) ให้ก้าวหน้า ให้ทันสมัย ไม่ใช่แค่บอกว่าโอเพนกัฟเวอร์นเมนต์ (Open Government) คอนเนกเตดกัฟเวอร์นเมนต์ (Connected Government) ไม่ใช่แค่บอก ตามข้อ ๕.๔ ว่าพัฒนาซอฟต์แวร์ (Software) ขึ้นมาเพื่อลดการใช้กระดาษ ผมก็ไม่ได้ว่าอะไร ก็เป็นเรื่องที่ดีถ้าเราลดการใช้กระดาษ สมัยก่อนโรเนียว (Roneo) นะครับ เมื่อสักครู่ ผมเพิ่งมาจากการสัมมนาในหัวข้อเรื่องการพัฒนาทักษะดิจิทัลของบุคลากรภาครัฐ ก็จะเป็นประเด็นสุดท้ายที่ผมอภิปราย ซึ่งท่านรองนายกรัฐมนตรี พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง ท่านเป็นประธานก็ได้บรรยายพิเศษประมาณ ๓๐ นาที ก็ตรงกับเรื่องที่เรากำลัง พูดกันอยู่ในห้องนี้เลยที่เรียกว่าเศรษฐกิจดิจิทัลนั่นเอง -----

๕๓

สปท. ๗/๒๕๖๐

พัชรี ๒๘/๑

อันนี้เป็นอีก ๑ เรื่องซึ่งผมอยากจะให้รวมอยู่ในข้อเสนอเพื่อการปฏิรูปภายใน ๑ ปีด้วย ซึ่งถ้าดูใน ๔ ข้อที่มีอยู่ในเอกสารนี้ยังไม่ครอบคลุมคือการเร่งรัดการพัฒนาบุคลากร เมื่อสักครู่มีเพื่อน สปท. บางท่านพูดถึงการเชื่อมโยงไปสู่ประชาชนทั้ง ๖๕-๖๖ ล้านคน ยังไม่ถึง ๗๐ ล้านคน ประชากรไทยยังไม่ถึง เพราะฉะนั้นการพัฒนาให้บุคลากรภาครัฐ สามารถตามทันในเรื่องของดิจิทัลอีโคโนมี (Digital Economy) เป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่ง เมื่อสักครู่เราได้ทำอะไรครับ รัฐบาลได้จัดหน่วยงาน ๓ หน่วย คือ ก.พ. คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน คือ สรอ. สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ และสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) ซึ่งผมเป็นประธานอยู่ มาร่วมกันทำงานเพื่อพัฒนาบุคลากรภาครัฐ โดยในปีนี้จะพัฒนา ๑๕,๐๐๐ คนให้มีความเข้าใจ ให้มีความรู้ ให้มีความสามารถในการใช้แอปพลิเคชัน (Application) ในการเข้าถึงดิจิทัลอีโคโนมี (Digital Economy) ได้ที่ใช้ ๓ ส่วนเพราะว่า ก.พ. ก็จะเป็นผู้กำหนดกรอบในเรื่องคุณวุฒิของการที่จะเติบโตของคนที่อยู่ในสายงานนี้ ที่ใช้ สรอ. เพราะ สรอ. จะเป็นผู้ฝึกให้การอบรม ผมก็ถามว่า สรอ. สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์จะสามารถฝึกข้าราชการตั้งเป็นแสนเป็นล้านคนได้หรือไม่ ท่านรองนายกรัฐมนตรีตอบว่าก็ต้องไปจับมือกับสถาบันการศึกษาทั่วประเทศที่จะสามารถพัฒนาบุคลากรภาครัฐ อีกหน่วยงานหนึ่งก็คือสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ ที่จะทำหน้าที่จัดทำกรอบคุณวุฒิหรือเรียกเป็นภาษาง่าย ๆ ว่ามาตรฐานของวิชาชีพ มาตรฐานของการใช้ดิจิทัล เราเรียกว่ากรอบคุณวุฒิวิชาชีพด้านดิจิทัลซึ่งเราได้ทำไว้เมื่อ ๒ ปีที่แล้ว แต่ตอนนี้เราจะมาปรับใช้กับข้าราชการเพื่อให้เหมาะสม ไม่ได้เป็นอะไรที่ซับซ้อนมากเหมือนกับที่เราคาดหวังกับผู้ที่อยู่ในอาชีพด้านนี้โดยตรง นอกจากนั้นเรายังจะพัฒนาบุคลากรภาคอื่น ๆ ด้วย ถ้าภาครัฐเก่งดิจิทัล แต่ภาคอื่น ๆ ซึ่งมีประชาชน มีนิสิต นักศึกษาอีกมากมายตามไม่ทัน หรือเข้าไม่ถึงก็ไม่มีประโยชน์อะไร ก็ต้องไปด้วยกัน เหมือนตัวอย่างว่าในปี ๑๕,๐๐๐ คนนั้น เราก็แบ่งไปให้ภาคเอกชน ให้หอการค้า ให้สภาอุตสาหกรรม แล้วก็ให้สถาบันการศึกษากับข้าราชการใน ๓-๔ กระทรวงหลัก เช่น กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์ ผมก็เพียงแต่อยากจะชี้ให้เห็นว่ารัฐบาลเองก็พยายามขับเคลื่อนในด้านของดิจิทัลอีโคโนมี (Digital Economy) หัวใจที่จะทำให้ตรงนี้พัฒนาไปได้ก็คือการพัฒนาบุคลากรทุกภาคส่วน ให้เข้าถึง ให้เข้าใจ แล้วก็ให้สามารถใช้ในด้านของดิจิทัลได้ หรือไอซีที (ICT) ก็แล้วแต่

จริง ๆ ดิจิทัลกับไอซีที (ICT) ก็ไม่ต่างกัน เพียงแต่เราปรับใช้คำพูดให้ครอบคลุมมากขึ้น เพราะดิจิทัลนั้นก็คือกระบวนการของไอซีที (ICT) นั่นเองนะครับ ก็คงจะกราบเรียนผ่านท่านประธานไปยังกรรมการว่าดิจิทัลอีโคโนมี (Digital Economy) เป็นเรื่องที่สำคัญ เป็นเรื่องที่จะทำให้ประเทศไทยบรรลุเป้าหมายของความเป็นไทยแลนด์ ๔.๐ (Thailand 4.0) ถ้าขาดดิจิทัลอีโคโนมี (Digital Economy) แล้วไม่มีทางไปที่ ๔.๐ ได้ รวมถึงการพัฒนาประเทศในด้านอื่น ๆ ที่เป็นเป้าหมาย ๖ ด้านของยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ก็ต้องพึ่งพาที่ต้องอาศัยการเติมเต็มด้วยดิจิทัลอีโคโนมี (Digital Economy) ทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเรื่องของสิ่งแวดล้อม เรื่องของการเพิ่มประสิทธิภาพในการแข่งขันของประเทศต่าง ๆ เพราะฉะนั้นเรื่องนี้จึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญยิ่ง ก็สนับสนุนที่จะให้รัฐบาลเร่งรัดในการดำเนินตามแผนงานของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศที่ได้เสนอไปให้รวดเร็วตามที่เราได้เสนอไว้ครับ ขอขอบคุณครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอขอบคุณท่าน พลเอก เลิศรัตน์ นะครับ ต่อไปขอเชิญท่านวันชัย สอนศิริ ทนายความ ตำแหน่งหัวหน้าสำนักงาน อดีตสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ และอดีตสมาชิกวุฒิสภา ขอเชิญครับ

นายวันชัย สอนศิริ : ท่านประธานที่เคารพ กระผม วันชัย สอนศิริ สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ท่านประธานครับ เมื่อสักครู่นี้เห็นท่านประธานได้อธิบายถึงว่าเนื้องานต่าง ๆ ในส่วน ๒ ประเด็นนี้ได้มีการขับเคลื่อนไปมากแล้ว สิ่งหนึ่งซึ่งผมอยากสอบถามตัวท่านประธานก็ดี หรือประธานกรรมาธิการก็ดี ตอบเป็นเบื้องต้นว่าขณะนี้การปฏิรูปเศรษฐกิจดิจิทัล แล้วก็เศรษฐกิจชีวภาพได้ดำเนินการไปถึงขั้นใด และจะสัมฤทธิ์ผลของการขับเคลื่อนหรือไม่ ขณะนี้อยู่ถึงไหนท่านประธานครับ ผมจะได้อภิปรายต่อ ท่านพอจะตอบได้ไหมว่าสิ่งที่ท่านเสนอมาวันนี้อยู่ใน ป.ย.ป. และมีการขับเคลื่อนไปถึงไหนแล้ว และมีทางเป็นไปได้หรือไม่ รวมทั้งกฎหมายที่เสนอมาไปอยู่แคไหน เพียงไรผมขอทราบเบื้องต้นสักนิดหนึ่งเพื่อจะได้อภิปรายต่อท่านประธานครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขออนุญาตท่านวันชัย ทางกรรมาธิการจะตอบเมื่อมีการอภิปรายครบ เว้นแต่เป็นเรื่องที่เห็นว่าต้องชี้แจงโดยทันทีในกรณีที่ข้อมูลอาจจะไม่ตรงกัน แต่ต้องขออนุญาตว่าเมื่อท่านได้อภิปรายจบแล้วกรรมาธิการอาจจะตอบเลย หรือว่าแล้วแต่ท่านประธานผมอาจจะช่วยเสริม

นายวันชัย สอนศิริ : ขอนิดเดียว ผมจะได้รู้ครับว่ามันติดอะไร อยู่ตรงไหน แคไหน ผมจะได้เดินต่อ เชิญเลยครับท่านประธาน ขอหน่อยครับ เห็นท่านสถิตย์ขยับอยู่แล้ว

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านสถิตย์ครับ

นายสถิตย์ ลิ่มพงศ์พันธุ์ (ประธานกรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ ท่านวันชัย สอนศิริ ขอบพระคุณที่กรุณาทราบเรื่องนี้ ซึ่งเป็นเรื่องเดียวกับที่คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจพยายามที่จะให้เดินหน้าไปให้ได้ ๑ ปีผ่านไปข้อเสนอนี้ก็ยังคงอยู่ จึงได้หวังว่าวันนี้หลังจากได้เรียนต่อท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติทั้งหลายแล้วท่านจะได้ช่วยกันเป็นกำลังใจ และหลายท่านที่มีเครือข่ายในระดับสูงจะได้ช่วยกันผลักดันผ่าน ป.ย.ป. ให้เรื่องที่เสนอนี้ได้ทะลุผ่านไปสู่ความสำเร็จตามที่คณะกรรมาธิการได้นำเสนอต่อไป ขอบพระคุณครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ท่านทวิศักดิ์ช่วยให้รายละเอียดเพิ่ม ผมเข้าใจว่าท่านวันชัยอยากทราบ

รายละเอียดเพิ่มในชั้นปฏิบัติ ส่วนท่านผู้อำนวยการองค์การมหาชนในเรื่องของบีโด้ (BEDO) ก็ช่วยชี้แจง ท่านวันชัยกรุณานั่งลงก่อนก็ได้ครับ เพราะว่าท่านต้องการทราบความคืบหน้า ก็จะทำให้ความคืบหน้า ซึ่งความจริงน่าจะเป็นหลักของการเข้ามาพิจารณา ๒๗ วาระที่ท่านวันชัยถาม และท่านกษิต คือวันนี้ช่วยกันเติมเต็มความคืบหน้า เราไม่ได้อยู่ในวาระที่เข้ามารอบแรก เพราะฉะนั้นตอนนี้กฎหมายอะไรบ้างที่เกี่ยวข้องท่านต้องอัปเดต (Update) โดยกรรมการ ถ้าไม่มีกรรมการของเราทุกคนช่วยอัปเดต (Update) เพราะท่านทำงานกับระดับกระทรวงมา จากนั้น ป.ย.ป. จะได้ข้อมูลจาก สปท. ไปเพื่อจะไปดูว่าตรงไหน ไปแคไหน ติดขัดอะไร แล้วเรามีระบบการตัดสินใจอยู่แล้วครับ ไม่มีทุกเรื่องหรอกที่ผ่านไปง่าย ๆ ถ้าสลับซับซ้อนตัว ป.ย.ป. ใหญ่จะเป็นคนชี้เลย เชิญท่านทวิศักดิ์ครับ

นายทวิศักดิ์ กอนันตกุล (กรรมการ) : เรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ผม ทวิศักดิ์ กอนันตกุล ขอให้ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องการปฏิรูปด้านดิจิทัลอีโคโนมี (Digital Economy) เมื่อสักครู่นี้เรียนไปตอนต้นแล้วว่าในมิติอื่น ๆ ทั้งหลายที่เป็นการขับเคลื่อนนั้นทางรัฐบาลโดยผ่านกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมได้เดินหน้าไป แต่จุดที่เรากังวลมากที่สุดก็คือเรื่องการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการของภาครัฐ จึงได้ยกขึ้นมาเป็นประเด็นของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ สำหรับความคืบหน้าที่เรียนว่าจะขอแรงให้มีการขับเคลื่อนผ่าน สปท. และไปสู่ ป.ย.ป. ให้มากที่สุด ก็คือการขับเคลื่อนให้มีพระราชบัญญัติว่าด้วยรัฐบาลดิจิทัล -----

ซึ่งมีเนื้อหาสาระสำคัญในการที่จะเคลียร์ (Clear) ข้อติดขัดในการเชื่อมโยงข้อมูลสำหรับสร้างให้เกิดเป็นบริการที่ทำให้กับประชาชนแล้วที่ผู้ประกอบการเป็นแบบซิงเกิลวินโดว์ (Single Window) ที่บริการได้สะดวก และในการดำเนินการดังกล่าวนั้น หากว่าได้มีการผลักดันเป็นพระราชบัญญัติ และมีความร่วมมือกันระหว่างสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์และสำนักงาน ก.พ.ร. ช่วยประสานกับหน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงาน หยิบบริการที่สำคัญ ๆ ของประเทศขึ้นมา ซึ่งในวันนี้ก็ได้รับงบประมาณบางส่วนแล้วที่จะเริ่มดำเนินการโดยสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ ขอบพระคุณครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ท่าน ผอ. จุฬารัตน์ครับ ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ

นางจุฬารัตน์ นิรติศยกุล (ผู้ชี้แจงในนามคณะกรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานและท่านสมาชิกค่ะ ในส่วนของสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน) ปัจจุบันนี้ได้ขับเคลื่อนในระดับองค์กร ก็ทำงานไปคืบหน้าพร้อมกับประสานงานในระดับกระทรวงไปพอสมควร แต่หากการประสานงานระดับกระทรวงซึ่งใหญ่และยกระดับมากขึ้นกว่านั้น ยังคงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการระดมการระดับชาติเพื่อบูรณาการงานระดับกระทรวงให้ลงไปสู่รูปธรรม และพร้อมกันในส่วนของการจัดทำฐานข้อมูลและธนาคารความหมายแห่งชีวภาพ ในส่วนของสำนักงานได้ดำเนินการในระดับชุมชนไปแล้วแต่ก็ยังดำเนินการได้ไม่ครอบคลุมตามเป้าหมายที่ควรจะเป็น เพราะฉะนั้นหากมีคณะกรรมการและขับเคลื่อนไปพร้อมกัน การยกระดับให้มีธนาคารความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติจะเป็นรูปธรรมในการเป็นพื้นฐานของการขับเคลื่อนเศรษฐกิจชีวภาพและส่วนสุดท้ายที่คิดว่าจะทำให้สำนักงานสามารถขับเคลื่อนได้อย่างเต็มรูปแบบภายใต้เป้าหมาย ก็คือการขับเคลื่อนผลักดันให้เกิดการปรับปรุงพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานให้มีอำนาจหน้าที่ที่ครอบคลุมและกว้างขวางยิ่งขึ้น ขออนุญาตกราบเรียนที่ประชุมค่ะ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ผมเติมให้ท่านวันชัยนิดหนึ่งก็แล้วกันนะครับ เพราะว่าถามผมมาด้วยเรื่องดิจิทัล ถ้าดูในหน้า ๑๐ ของตัวแผ่นภาพที่นำเสนอ อยู่ในเอกสารที่แจกสมาชิก

ตรงนั้นก็คือสิ่งที่บอกว่าการปฏิรูปได้เดินหน้าไปภายใต้การทำงานของแม่น้ำ ๕ สายอย่างไร ท่านคงเคยได้ยินโครงการนานานาม คือพูดอย่างนี้เราก็บอกว่าไม่คั่นหู จริง ๆ ก็คือคำว่า เอนีไอดี (Any ID) ก็ไปไกลมากแล้ว ขณะเดียวกันเรื่องของการใช้สมาร์ท ไอดี การ์ด (Smart ID Card) เพื่อให้สามารถใช้ได้กับทุกเรื่องเลย รวมถึงโครงการบิซพอร์ทัล (Biz Portal) แล้วก็เรื่องของภาษีประเทศไทยไปไหน ตรงนั้นเป็นรูปแบบที่ต้องใช้ภาษาอังกฤษเพราะว่าไม่รู้จะทับศัพท์อย่างไร คือแพลตฟอร์ม (Platform) ใหม่ในเรื่องของการเป็นรัฐบาลดิจิทัล ส่วนนั้นเป็นการบ่งบอกให้เห็นถึงหลายมิติของประโยชน์การเป็นรัฐบาลดิจิทัล คือเรื่อง ความโปร่งใส แล้วก็บอกด้วยว่าภาษีที่ประชาชนจ่ายมา ไม่ว่าจะบุคคลธรรมดา นิติบุคคล รัฐบาลที่โปร่งใสเอาไปใช้อะไร หมายถึงการตรวจสอบและมีส่วนร่วมของประชาชนในฐานะ เจ้าของภาษี หรือว่าแม้แต่ที่หลายท่านพูดถึงอาลิบาบา (Alibaba) ความจริงผมก็เคยได้พบกับที่เขาเป็นหุ้นส่วนพันธมิตรของทางอาลิบาบา (Alibaba) อาลิเพย์ (Alipay) แล้วก็ เทนเซ็นต์ (Tencent) ความจริงเทนเซ็นต์ (Tencent) อาจจะใหญ่กว่าอาลิบาบา (Alibaba) ด้วยซ้ำไป ที่ทำวีแชต (WeChat) ก็กลายเป็นใหญ่กว่าไลน์ (Line) ด้วยซ้ำไป ผมมีโอกาส ได้พบผู้บริหารของกลุ่มนี้ซึ่งก็ทำงานคู่กันความจริงอาลิบาบา (Alibaba) กับเทนเซ็นต์ (Tencent) ก็ออกจะเป็นคู่แข่งกันด้วยซ้ำไปแม้จะอยู่ในแผ่นดินใหญ่จีน แต่ตอนนี้ไปทั่วโลกแล้ว เขาได้พูดถึงการขับเคลื่อนเศรษฐกิจดิจิทัลของประเทศไทยว่าไปเร็วมาก แต่ทุกประเทศ ก็มีข้อจำกัด เช่น ในเรื่องของเงินอนาคต เงินดิจิทัล ซึ่งความจริงถ้าลงรายละเอียดไป คงต้องพูดเรื่องนี้เล็กน้อย เพราะว่าเรื่องเงินดิจิทัล ธนาคารแห่งประเทศไทยขณะนี้ ตั้งคณะกรรมการพิเศษขึ้นมาศึกษาเลย เพราะว่ามีเรื่องของบิตคอยน์ (Bitcoin) คือเงินดิจิทัล แล้วก็สกุลเงินดิจิทัล คือดิจิทัลเคอร์เรนซี (Digital Currency) จะมาพร้อมกับเรื่องของ อีเพย์เมนต์ (e-Payment) ที่ทางรัฐบาลทำอยู่ขณะนี้ แล้วก็เรื่องของเอนีไอดี (Any ID) เรื่องของอินเทอร์เน็ต ออฟ ทิงส์ (Internet of Things) เรามีหน่วยงานทั้งระดับองค์การมหาชน ซึ่งแน่นอนไม่ได้มีอธิปไตย (Authority) อะไรมาก เป็นหน่วยงานลักษณะที่เราเรียกว่า เป็นฟังก์ชัน (Function) และไม่ใช่เป็นโพลีซีบอดี (Policy Body) คือไม่ใช่หน่วยงาน ระดับนโยบาย เราก็จะมีหน่วยงานอย่างนี้ -----

ที่ท่าน ผอ. จุฬารัตน์ ทางด้านของบีโด (BEDO) หรือว่าองค์การมหาชนในด้านของชีวภาพ แล้วเราก็มีองค์การมหาชนที่เป็นรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ หน่วยงานลักษณะนี้เป็นองค์การมหาชน ซึ่งก็มีอยู่จำนวนพอสมควร แต่ว่าไม่ได้มีอำนาจในระดับของเชิงนโยบายดังนั้นก็ตั้งมาอยู่ที่ กระทรวง กระทรวงเราก็ตั้งใหม่แล้วเรียกว่าเป็นประเทศที่ก้าวหน้ามากในการที่จะตั้ง กระทรวงดิจิทัลขึ้นมา แล้ว สนช. เองท่านก็ติดตามอยู่สภาเรานี่ละ เข้าใจว่า ๖-๗ ฉบับแล้ว ที่เป็นกฎหมายชุดใหม่ ขณะเดียวกันในรายงานทุกสัปดาห์เวลาเราประชุมทางวิป (Whip) สปท. เราจะมอบเอกสารที่เป็นสารบบความคืบหน้าของกฎหมายที่ผ่าน สนช. ตรงนั้น ท่านก็คงจะมีอยู่ในมือแล้วรวมทั้งในกลุ่มของกฎหมายดิจิทัล แล้วก็กฎหมายด้านชีวภาพ ก็เรียนเพิ่มเติมเพียงเท่านี้ก่อน เข้าใจว่าท่านวันชัยจะมีการนำเสนอ ส่วนแผนภาพที่ท่าน ขออนุญาตนั้นผมได้ส่งให้ท่านประธาน ขณะนี้รอท่านประธานทินพันธุ์ในการพิจารณา เพราะว่าเป็นเรื่องซึ่งผมไม่สามารถตัดสินใจได้

นายวันชัย สอนศิริ : ตกลงอนุญาตไหมครับ ท่านประธานที่เคารพครับ ที่ผมถามเมื่อสักครู่นี้เพื่อให้การอภิปรายนั้นไม่ซ้ำกับที่ผ่านมาจาก สปท. ในครั้งแรก จะได้ว่ารู้ว่าความคืบหน้านั้นอยู่ตรงไหน อย่างไร ท่านประธานครับ เรื่องนี้เท่าที่ผมอ่าน โดยละเอียดทั้งหมดแล้วผมเห็นว่าเป็นเรื่องที่ดีมาก และถือว่าเป็นเรื่องก้าวล้ำนำหน้า ที่น่าจะต้องสนับสนุนให้เรื่องนี้เกิดขึ้นเร็ว แล้วก็อยากให้เรื่องนี้สัมฤทธิ์ผลจริง ๆ ภายในระยะเวลา ๑ ปีที่กำหนด ผมดูกรอบ ดูวิถีคิด ดูแนวทางต่าง ๆ ทั้งหมดแล้วเป็นเรื่องที่เห็นว่าเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ควรจะต้องเกิดขึ้นภายในระยะเวลา ๑ ปีนี้ รายละเอียดเนื้อหาอื่น ๆ แทบจะไม่ต้องมีอะไรอภิปรายเพิ่มเติมหรือเสริมมากไปกว่านี้ ท่านประธานครับ ต้องเรียนต่อ ท่านประธานที่เคารพว่าระบบดิจิทัลจะทำให้เกิดความโปร่งใสตามที่พูดกัน นี่เป็นเรื่องสำคัญครับ ไม่ต้องอื่นไกล ระบบดิจิทัลหรือเทคโนโลยีแค่สถานะครับ ท่านประธาน กินข้าวกันทุกวัน ยังไม่รู้เลยว่ามันจะไปวิ่งกันอยู่เต็ม ผมกินไข่พะโล้บ้าง กินผัดเผ็ดปลาตุ๋นบ้าง นี่ระบบดิจิทัล ทำให้รู้เลยว่าสภาผู้แทนราษฎรที่มีท่านรองกรณ์เป็นรองประธานสภาขับเคลื่อน การปฏิรูปประเทศมีหนุมานมากเลยครับท่านประธาน

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ท่านวันชัยครับ ขออนุญาตนิดหนึ่ง ผู้ที่ดูแลรัฐสภาคือสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่ในฐานะรัฐสภา ส่วน สปท. เราก็อยากช่วยเต็มที่แต่ที่เราไม่ได้มีอำนาจทางกฎหมาย

ที่ดูแล แต่ว่าดีแล้วครับ เพราะว่าต่อไปนี่ก็ไปช่วยกันทำบีก คลีน เดย์ (Big Clean Day) ไม่ให้มีหนูอีกต่อไปให้สมกับยุคดิจิทัลนะครับ

นายวันชัย สอนศิริ : ผมกำลังพูดเรื่องดิจิทัล พอดีนึกเรื่องหนูได้ เรื่องโปร่งใส แต่เอาละไม่เกี่ยวกับท่านรองประธานอลงกรณ์นะครับ ท่านประธานครับ แต่เรื่องความโปร่งใสเกิดขึ้นจากเทคโนโลยีมีเรื่องสำคัญมาก แม้แต่ผมอยู่ในคณะกรรมการด้านการเมือง เราเห็นว่าระบบที่จะทำให้เกิดการเลือกตั้งสุจริตและเที่ยงธรรมนั้นก็ต้องระบบดิจิทัล จะเข้ามามีส่วนอย่างสำคัญ เราต้องสนับสนุนให้ประชาชนที่ใช้สิทธิเลือกตั้งและผู้ที่มีส่วนในการควบคุม กำกับดูแลการเลือกตั้งใช้ระบบดิจิทัลนั้นเข้าไปมาก ๆ และเรากำลังสนับสนุนซึ่งกรรมการได้เสนอไปแล้ว ต่อไปนี้ใครจับการทุจริตอันเกิดจากการเลือกตั้งซื้อสิทธิขายเสียง ไม่ว่าจะเป็นภาพถ่าย ไม่ว่าจะเป็นเกิดขึ้นจากโทรศัพท์ดิจิทัล โซเชียล (Social) อย่างหนึ่งอย่างใด

ถ้าในที่สุดศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด เขาจะได้รางวัลเป็นค่าตอบแทนที่จับการทุจริตนี้ก็เหมือนกัน ผมกำลังจะกราบเรียนท่านประธานว่าความโปร่งใสอันเกี่ยวกับการให้เกิดเศรษฐกิจ ท่านประธานครับ เดี่ยวนี้การทุจริตมีกันมากมายเลยนะครับ ระบบเศรษฐกิจต่าง ๆ ในปัจจุบันนี้ถ้ามีดิจิทัลเข้ามาควบคุม กำกับดูแล มีการประสานงาน มีหน่วยงานต่าง ๆ นั้นจะทำให้เกิดความโปร่งใสมากขึ้น ไม่ต้องอื่นไกลครับท่านประธานเดี๋ยวนี้ท่านดูทีวี (TV) ทุกวัน ดูโทรศัพท์กันทุกวัน เราจะเห็นว่าโซเชียล (Social) แก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ทันทีทันใดรวดเร็วมาก ผมอยากจะยกตัวอย่างสักเรื่องหนึ่งนะครับ ท่านประธานสถิตย์อยู่ในแวดวงของทางด้านเศรษฐกิจ และอยู่ในแวดวงของการที่ผู้ค้าอะไหล่หน้าอะไหล่ผ่านศุลกากร อันนี้ก็เป็นเรื่องทางเศรษฐกิจ ปรากฏว่าเกิดเรื่องครับท่านประธาน ปัจจุบันนี้แน่นอนต้องยอมรับเลยว่าการค้าอะไหล่ในประเทศไทยในขณะนี้เกือบจะทั่วประเทศ มีทั้งถูกกฎหมาย ผิดกฎหมาย หลีกเลี่ยงภาษี มีทั้งถูกต้อง ปรากฏว่าพ่อค้าอะไหล่ทั่วประเทศท่านจิ้มเข้าไปร้านใดร้านหนึ่งก็ได้ ของถูกต้อง ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์น้อยมาก แล้วพ่อค้าก็แข่งขันกันจากการหลีกเลี่ยงหนีภาษี แล้วก็มียู่อาศัยดินหมด ปรากฏว่าเกิดอะไรขึ้นครับท่านประธาน ถ้าพึ่งข้าราชการที่กินสินบาทคาดสินบน ใต้โต๊ะบนโต๊ะมียู่หลายหน่วย เมื่อเร็ว ๆ นี้ผมได้รับการร้องเรียนจากชาวบ้าน นี่ผมกำลังพูดถึงระบบดิจิทัลนี่ละ ท่านประธานเชื่อไหมครับ ตำรวจหน่วยปฏิบัติการพิเศษก็เอากับเขาด้วย ๑๙๑ เดี่ยวนี้นะครับท่านประธาน ผมกำลังพูดถึงการควบคุมการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐโดยระบบดิจิทัล นี่ก็เป็นระบบหนึ่งที่จะทำให้เราควบคุมการใช้อำนาจรัฐจากส่วนราชการได้ มีการแชร์กันได้ ดึงกันให้ทั่วถึงไปได้ ตรวจสอบกันได้ เกิดอะไรครับ ตำรวจหน่วยปฏิบัติการพิเศษ ความจริงเขาไม่ได้เกี่ยวเท่าไรหรอกเดี๋ยวนี้เข้าไปตามร้านอะไหล่ย่านวรจักร นางเลิ้ง วัดโสมนัส เต็มไปหมดละแถวนี้เข้าไปกันที่หนึ่ง ๒๐-๓๐ คน ผมมีภาพมาด้วยนะครับท่านประธาน ขออนุญาตเอาภาพ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ผมอนุญาตครับ

(เจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการเปิดคลิปภาพ)

๖๒

สปท. ๗/๒๕๖๐

ดวงใจ ๓๒/๒

นายวันชัย สอนศิริ : นี่คือระบบดิจิทัล คือกล่องวงจรปิดผมจะให้ดูว่าเดี๋ยวนี้
เข้ากันมาอย่างกับปลั๊ก นี่ย่านวัดโสมนัสเข้าไปอีกภาพครับ ผมจะให้ดูเป็นตัวอย่างว่า
พูดทั้งหมดนี้ระบบดิจิทัลสามารถควบคุมการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐได้ ผ่านไปเรื่อย ๆ
คาตรงนี้ไว้ อะไรเกิดขึ้นครับ ตำรวจ ๑๙๑ ไปเรียกแต่ละร้าน ๕๐๐,๐๐๐ บาทบ้าง
๘๐๐,๐๐๐ บาทบ้าง -----

- ๓๓/๑

๖๓

สปท. ๗/๒๕๖๐

พทหาย ๓๓/๑

ชาวบ้านเขาจับภาพไว้ ลำพังเรียก ๕๐๐,๐๐๐ บาท ๘๐๐,๐๐๐ บาท แนนอนคนทำผิดกฎหมาย แต่แก้ด้วยระบบอย่างนี้ถูกกันหรือเปล่า ดีเมืองขึ้นกันแบบนี้ถูกต้องกันหรือเปล่า ที่สำคัญครับ ท่านประธาน ลำพังกัน ๕๐๐,๐๐๐ บาท ๘๐๐,๐๐๐ บาท ๗๐๐,๐๐๐ บาท ๓๐๐,๐๐๐ บาท พอทนครับ นี่เล่นกันเป็นรายเดือนเลยนะครับ แต่ละร้านจะต้องโอนเข้าบัญชีนายคนนี้ โอนทุกวันที่ ๑ ถึงวันที่ ๕ ทุกเดือน แล้วก็แจ้งโอนสลิป (Slip) ผ่านทางไลน์ (Line) ไม่ได้บอกชื่อตำรวจนะครับ เป็นชื่อชาวบ้าน แต่ทั้งหมดชาวบ้านบอกว่าเป็นกระบวนการของตำรวจ สิ่งที่ผมอยากจะกราบเรียนว่าระบบดิจิทัลที่ท่านประธานสภิติยและคณะกรรมการ เสนอมานั้น นอกจากท่านใช้บริการประชาชนแล้วถ้าเราสนับสนุนให้ทุกภาคส่วน ทุกหน่วยงาน ทุกภาครัฐ มีกล้องวงจรปิด มีระบบเทคโนโลยีสมัยใหม่ต่าง ๆ ก็จะสามารถ ทำให้มีการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐได้ ถ้าร้องเรียนเป็นเอกสารบางทีก็หายไปในอากาศ ออกเป็นโซเชียล (Social) บ้าง ออกเป็นข่าวบ้าง ออกเป็นการตรวจสอบของภาครัฐบ้าง แล้วบัญชีนี้ลองตรวจสอบดูสิว่าเงินไปเข้าใคร เดือนละ ๕,๐๐๐ บาท ๕,๐๐๐ บาท ๕,๐๐๐ บาท ชาวบ้านมานั่งร้องไห้ที่สภาครับท่านประธาน บอกอาจารย์วันชัยว่าฉันจะเลิกค้าอะไหล่แล้ว ล้อกันที ปล้นกันที มากัน ๒๐ คน ระดับตำรวจใหญ่ นะครับท่านประธาน ชัดกันไปที ๘๐๐,๐๐๐ บาท ผมฟังชาวบ้านแล้วก็ร้อนทศครับ พอเห็นท่านพูดระบบดิจิทัลมันน่าจะใช้ใน ระบบตรวจสอบควบคุมการใช้อำนาจรัฐได้บ้าง มีอีกภาพหนึ่ง อย่าวาเฉพาะในเรื่อง การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐเฉพาะของตำรวจ อีกนิดเดียวครับท่านประธาน

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ท่านวันชัยครับ เผิดูผมอนุญาตพอสมควรเพราะว่าเกี่ยวข้องกับ บุคคลภายนอก เอาเฉพาะที่ฉายมาแล้วก็เพียงพอครับ กรุณาอภิปรายต่อครับ

นายวันชัย สอนศิริ : ท่านประธานว่าอย่างไรนะครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ผมได้อนุญาตเท่าที่ท่านได้ฉายภาพออกไป ส่วนภาพถัดไปคงเป็นที่เข้าใจ อยู่แล้ว ท่านใช้การอภิปรายก็แล้วกันครับ

นายวันชัย สอนศิริ : คือกำลังให้เห็นว่าการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ไม่ว่าจะ เป็นตำรวจ ไม่ว่าจะ เป็นทหาร ไม่ว่าจะ เป็นข้าราชการ ต้องสนับสนุน

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ถูกต้องครับ

นายวันชัย สอนศิริ : นี่ท่านมาลองดูสิ ไม่อย่างนั้นเราจะไปตรวจสอบกันอย่างไร เพราะระบบดิจิทัลที่คณะกรรมการธิการเสนอมา ผมขอให้ท่านดูอีกภาพหนึ่งครับ ท่านประธาน ผมอุตส่าห์เอามาให้ท่านประธานดู อันนี้สำคัญยิ่งกว่าหนูอีกครับท่านประธาน ขอภาพนะครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ท่านวันชัยครับ คืออย่างนี้ ท่านขออนุญาตที่จะนำแผ่นภาพเข้ามาเสนอ ผมได้นำกราบเรียนท่านประธาน ท่านประธานไม่ได้อนุญาต

นายวันชัย สอนศิริ : ท่านอนุญาตหรือเปล่าครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ท่านไม่ได้อนุญาต หรือไม่อนุญาตนะครับ ขอให้พิจารณาให้ดี ก็มาตกอยู่กับ การตัดสินใจของผม ผมก็เลยคิดว่าพอเหมาะพอควรก็เลยอนุญาตท่านไปตามที่ได้ฉายภาพ ออกไปพอเป็นตัวอย่างครับ คือวันนี้เรากำลังพิจารณาเรื่องของรายงานการปฏิรูปเศรษฐกิจ ดิจิทัลประเด็นของท่านเป็นประเด็นสำคัญก็คือการใช้ระบบดิจิทัลในการสร้างความโปร่งใส ของความเป็นรัฐบาลหรือเจ้าหน้าที่รัฐ แล้วได้ยกตัวอย่างมาซึ่งก็พอเห็นภาพแล้วเข้าใจได้ดี ส่วนประเด็นการตรวจสอบการกระทำผิดประพฤตินโยบายก็ขอให้ถึงวาระในประเด็นนั้น ผมคิดว่ายกตัวอย่างได้พอสมควรแล้ว

นายวันชัย สอนศิริ : แล้วท่านประธานว่าผมพูดนี้เกี่ยวไหม

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : เกี่ยวครับ แต่ว่าผมอนุญาตแค่นั้นก็เพียงพอท่านนั้นครับ ขอเชิญท่านอภิปรายต่อไปครับ

นายวันชัย สอนศิริ : ผมพอแล้วครับท่านประธาน

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ท่านอำนาจ นิมมะโน มีอะไรครับ พาดพิงหรือเปล่า เชิญครับ

พลตำรวจโท อำนวนย นิยมะโน : ผม พลตำรวจโท อำนวนย นิยมะโน สมาชิก ลำดับ ๑๙๗ สังกัดสรรพนามนำหน้าชื่อ พลตำรวจโท ยังเป็นตำรวจอยู่ครับ เป็นข้าราชการ บำนาญ เรื่องวงจรปิดก็เป็นหนึ่งในดิจิทัล ตรงนี้จะคุมประพฤติได้ทั้งคนร้ายและเจ้าหน้าที่จริง ที่ท่านวันชัย สอนศิริ อภิปรายเมื่อสักครู่มันกระทบทั้งองค์กร เพราะฉะนั้นผมขอให้ ทำชัดเจนครับ ถ้ามีหลักฐานไปดำเนินคดีกับผู้กระทำผิด ไม่ใช่สำนักงานตำรวจแห่งชาติทั้งหมด ไม่ใช่ตำรวจ ๑๙๑ ทั้งหมดเป็นอย่างนั้น ถ้าเป็นจริงนะครับ ไม่ใช่ทั้งหมด เนื้อร้ายช่วยกันตัดทิ้ง เพราะฉะนั้นให้ไปแจ้งความดำเนินคดี แล้วผมเห็นด้วยถ้ามีหลักฐานชัดเจน เพราะสิ่งนี้ จะเป็นตรงกลางระหว่างผู้ปฏิบัติกับผู้ถูกปฏิบัติ ระหว่างคนร้ายกับเจ้าหน้าที่ที่เป็นคนร้าย สนับสนุนท่านวันชัย ไม่ได้คัดค้าน แต่ต้องทำให้จริง เพราะถ้าพูดไปแล้วไม่จริงองค์กร เสียหาย ขอขอบคุณครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ความจริงเป็นเรื่องธรรมดา คือข้าราชการไม่ว่าตำรวจ ทหาร พลเรือน นักธุรกิจ พ่อค้า ประชาชน นักการเมือง มีทั้งคนดี คนไม่ดี เรากำลังพูดถึงเรื่องยุคดิจิทัล แห่งอนาคต เราก็มีข้าราชการที่เป็นข้าราชการดิจิทัลก็มี ข้าราชการที่เป็นอนาล็อก (Analog) ก็ยังมี ก็เกิดขึ้นทุกวัน นั่นคือหน้าที่ของการปฏิรูปประเทศของเราที่กำลังทำอยู่ขณะนี้ แล้วปัญหาก็สะสมหมักหมมมามากทั้งคนทั้งระบบที่ล้าหลังอะไรต่าง ๆ แต่ว่าวันนี้เดินหน้าไป มากแล้ว เพียงแต่ว่าอะไรเป็นเนื้อร้ายก็จัดการ โดยเฉพาะข้อมูลที่ท่านวันชัยนำเสนอ เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง แล้วก็เห็นด้วยกับท่าน พลตำรวจโท อำนวนย นิยมะโน ที่ได้ชี้แนะ ในเรื่องเหล่านี้ ก็ดำเนินการตามสมควรจะต้องทำ เพราะว่าผมเองอยู่ตรงนี้ก็ได้รับร้องเรียน คล้าย ๆ ที่ท่านพูดถึง ๑๙๑ ความจริงทำหน้าที่เป็นสายตรวจ แต่วันนี้ดูเหมือนจะตรวจ เข้าไปสู่เรื่องผลประโยชน์ ก็ฝากกรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของเรา แล้วก็ กรรมการบริหารราชการแผ่นดิน และกรมการชดเชยที่ดูแลอนุกรมการปฏิรูปตำรวจ ลองเข้าไปดูหน่อย เพราะว่าบางครั้งการแสวงหาผลประโยชน์ของเจ้าหน้าที่รัฐยังมีอยู่ ยังขัดขวางต่อนโยบายของรัฐบาลและอำนาจนโยบายรัฐบาล อ่างท่านนายกรัฐมนตรี อ่างรัฐมนตรี อ่างรองนายกรัฐมนตรีซึ่งผู้นำของแม่น้ำ ๕ สายทั้งหมด เราต้องการขจัดสิ่ง เหล่านี้ แต่ก็ยังมีพวกที่เป็นเหมือนหนูในสภายังกินอาจรมอยู่แล้วคอยหลบอยู่ซอกมุมต่าง ๆ

โดยอาศัยร่วมชายคารัฐสภา ก็เหมือนกัน ข้าราชการตำรวจ ทหาร พลเรือน ทุกสาขาอาชีพ ก็ยังอาศัยร่วมเงาของอำนาจหน้าที่และผู้ใหญ่ อ่างโนนอ่างนี้ พวกนี้ต้องจัดการให้เฉียบขาด เพราะฉะนั้นผมสนับสนุนท่านวันชัย เดินหน้าต่อไปเต็มที่ สภาเรายืนหยัดอยู่บนความถูกต้อง และการปฏิรูปเพื่อให้บ้านเมืองดีขึ้น ขจัดคนชั่ว คนเลว หรือข้าราชการชั่ว ข้าราชการเลว ก็ต้องช่วยกันเต็มที่ ต่อไปขอเชิญท่านเพิ่มพงษ์ เชาวลิต อดีตเลขาธิการคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามยาเสพติดครับ

นายเพิ่มพงษ์ เชาวลิต : กราบเรียนท่านประธาน สปท. ที่เคารพ กระผม เพิ่มพงษ์ เชาวลิต หมายเลข ๑๑๐ นะครับ ขอเป็นการให้ข้อมูลเล็กน้อย ก่อนอื่นต้องขอชื่นชม คณะอนุกรรมการชุดนี้เป็นอย่างมาก เพราะในช่วง ๒-๓ สัปดาห์ที่ผ่านมาได้เสนอ ในเรื่องของเศรษฐกิจ ซึ่งในช่วงแรกก็เสนอเรื่องเศรษฐกิจฐานราก ซึ่งมีผลสำคัญต่อเรื่องของความเข้มแข็งของชุมชนหรือของประชาชนที่เป็นฐานรากทั่วไป ครั้งนี้ท่านได้เสนอ เรื่องเศรษฐกิจเชิงกระแสใหม่ ซึ่งจะเป็นแนวโน้มของอนาคต ซึ่งตรงนี้เป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างมาก ทางรัฐบาลก็มีการพูดถึงตรงนี้อย่างมากมายครับ ท่านได้พูดถึงหลายเรื่อง ในเรื่องของความคืบหน้า ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น ผมคิดว่าสิ่งเหล่านี้ก็คงเป็นเรื่องธรรมดา สิ่งที่เกิดขึ้นมาเป็นเรื่องใหม่ในระบบราชการ จะมีปัญหาเรื่องความเป็นเจ้าภาพที่ดี เรื่องของใครจะเป็นคนรับผิดชอบก็ดี เรื่องงานใหม่ควรจะไปอย่างไร แล้วหลายเรื่องผมคิดว่า ก็คงทำให้มีความชัดเจนถ้า ป.ย.ป. ได้ทำเรื่องนี้ชัดเจนขึ้นอย่างที่ท่านประธานพูด ผมคิดว่า ในปี ๒๕๖๐ คงจะเห็นความคืบหน้าของงานตรงนี้ได้ค่อนข้างมากเพราะว่าเป็นทิศทางใหญ่

ผมมีข้อมูลเพียง ๒ เรื่อง ซึ่งผมคิดว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและอาจจะสะท้อนถึงสิ่งที่เรากำลังจะพูดถึงจนครบ จริง ๆ ความสำเร็จในเรื่องของรัฐบาลดิจิทัลก็ดี เรื่องของการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานก็ดี บางทีอาจจะไม่ได้อยู่ในสิ่งที่เราเสนอไปเพียงอย่างเดียว อาจจะมีปัจจัยรอบข้างอย่างอื่นซึ่งมีผลงานที่ทำให้ของเราอาจจะสำเร็จหรือไม่สำเร็จก็ได้ เมื่อ ๒-๓ วันนี้ผมได้อ่านหนังสือพิมพ์ที่เป็นข้อมูลบางส่วนซึ่งผมคิดว่าเป็นประโยชน์ ซึ่งจะเป็นข้อเท็จจริงอย่างน้อยแค่ไหนผมคิดว่าก็คงต้องไปดูอีกทีหนึ่งถ้าเป็นข้อเท็จจริงอย่างมาก ก็มีส่วนสำคัญเหมือนกัน เมื่อสัปดาห์ที่แล้วมีการสัมมนาในเรื่องของการเป็น ๕ จี (5G) ของประเทศไทย ก็มีผู้แทนซึ่งคิดว่าเป็นส่วนสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นทางดีแทค (DTAC) ก็ดี ทางสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศก็ดี หรือหัวเหว่ย (Huawei) ก็ดี เขามีการพูดถึงประเทศไทยในการพัฒนาตรงนี้ ซึ่งผมว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องที่มีความสำคัญมาก ถ้าข้อมูลนี้เป็นข้อมูลจริงเราก็คงจะต้องมานั่งพิจารณาทบทวนหรือว่าแก้ไขตรงนี้ได้อย่างไร ก็มองว่าในขณะนี้ทั้ง ๒-๓ ท่านพูดโดยรวม ๆ ว่าประเทศไทยใช้เวลาในการเปลี่ยนผ่าน ๓ จี (3G) ค่อนข้างนานกว่าประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก เราใช้เวลาถึง ๑๐ ปีในการเปลี่ยนผ่านตรงนี้ ซึ่งก็รู้ว่าตอนนี้เรากำลังเป็นไทยแลนด์ ๔.๐ (Thailand ๔.๐) ก็ดี แต่การเปลี่ยนผ่านของเราแต่ละระยะจะใช้เวลาค่อนข้างนาน อันนี้เป็นเรื่องที่สำคัญอันหนึ่ง และใน ๓ ปีข้างหน้าเขาได้มีการพูดถึงว่าประเทศข้าง ๆ เราไม่ว่าจะเป็นเมียนมา หรือกัมพูชา การจัดการคลื่นความถี่ของเขาในรอบ ๓ ปี ในรอบถึงปี ๒๐๒๐ เกินกว่ามาตรฐานของไอทียู (ITU) คือสหภาพโทรคมนาคมรอบประเทศไปอย่างมาก ของเมียนมาก็ดี ของกัมพูชาก็ดี มีการจัดเตรียมคลื่นความถี่ถึง ๑,๓๔๐-๑,๙๖๐ เมกะเฮิร์ตซ์ ในขณะที่ของไทยเองขณะนี้เรามีเพียง ๓๒๐ เมกะเฮิร์ตซ์ ซึ่งยังไม่เพียงพอกับความต้องการของเทคโนโลยีที่มีความเปลี่ยนแปลงไป ถ้าเป็นอย่างนี้จะเป็นปัญหา ถ้าเราพัฒนาเป็น ๔.๐ หรือ ๕.๐ ก็ดี ความต้องการใช้ข้อมูลหรือความต้องการเครื่องมือโปรแกรมต่าง ๆ เหล่านี้ต้องมีความจำเป็นมากขึ้น ถ้าการจัดการคลื่นความถี่ของเราไม่สามารถจัดการได้พอกับปริมาณความต้องการ ผมคิดว่าตรงนี้จะปัญหา การที่เราสร้างดิจิทัลขึ้นมาอาจจะเป็นอุปสรรคอย่างมาก อันนี้ก็เป็นข้อมูลอันหนึ่งที่ผมคิดว่าถ้าข้อมูลตรงนี้เป็นข้อเท็จจริงก็คงมีผลต่อการที่เราจะเสนอตรงนี้ต่อไป

อีกอันหนึ่งก็เป็นบทความที่เขาเขียนเรื่องประเทศจีน อันนี้ก็น่าสนใจ ถ้าดีจิตต์ของเรามีการพัฒนาแล้วสัมพันธ์กับประชาชนมีส่วนร่วมรู้ว่าได้ประโยชน์ผมคิดว่า เรื่องนี้จะเป็นเรื่องสำคัญ เขาก็หยิบยกในประเทศจีนขึ้นมาว่าบริษัทของจีนร่วมมือกับ ไปรษณีย์จีนและจัดการในเรื่องของการขายสินค้า ก็หวังว่าประเทศจีนคงจะเหมือนกับ ประเทศเรา ร้านโชห่วยในชนบทกำลังจะตาย ดังนั้นถ้าวิธีการคือจัดทำเว็บไซต์ (Web Site) นี้ ขึ้นมาและมีความเชื่อมโยงกันระหว่างทางร้านโชห่วยที่อยู่ในชนบท ไปรษณีย์ และลูกค้า ถ้าสามารถดำเนินการตรงนี้ได้ พอดำเนินการสั่งซื้อต่าง ๆ เหล่านี้โดยผ่านไปรษณีย์ขนส่งขึ้นมา มีการเจริญเติบโตมากในจีน และเขาบอกว่าธุรกิจไปรษณีย์ของจีนที่หันมาทำตรงนี้ได้มีการเจริญเติบโตในปีที่แล้วถึง ๔๕๐ เปอร์เซ็นต์ สามารถทำมูลค่าได้หลายแสนล้านบาท ตรงนี้ก็คือสิ่งที่มีความสำคัญมากในการขายสินค้าจากร้านโชห่วย การส่งสินค้าผ่านทาง เว็บไซต์ (Web Site) ต่าง ๆ เหล่านี้ลูกค้าก็สั่งซื้อมา ไปรษณีย์เป็นคนรับส่งถึงที่ ตรงนี้ถ้าเขา วางแผนว่าในประเทศจีนมีทั้งหมด ๗๐๐,๐๐๐ หมู่บ้าน ถ้าสามารถเพิ่มร้านแบบนี้ได้ ๑ ร้าน ต่อ ๑ หมู่บ้าน แล้วในเขตเมืองเพิ่มอีกสัก ๒๐-๓๐ ร้านครอบคลุมประเทศจีน จะมีสินค้า จำนวนมากจากชนบทวางขายทางอินเทอร์เน็ตพวกนี้และจะมีการซื้อขายต่าง ๆ เหล่านี้

สิ่งที่เกิดขึ้นอันหนึ่งก็คือเขาเทียบราคาขึ้นมาดูว่าราคาในการซื้อขายแบบเดิมประมาณ ๖ หยวน สมมุติต่อ ๑ ชิ้น ชาวไร่ได้แค่ ๑.๕ หยวน ที่เหลือก็เป็นของธุรกิจ เป็นของนายทุน ประเทศต่าง ๆ เข้าไป พอเขาใช้วิธีการแบบนี้ขึ้นมาสินค้าที่ซื้อขาย ๖ หยวนราคาแค่ ๔.๕ หยวนเอง แต่ชาวไร่ได้ถึง ๓ หยวน ๑.๕ หยวนเป็นของไปรษณีย์ แสดงว่าผู้บริโภคนสามารถจะได้สินค้าที่ถูกลง ชาวไร่ได้เงินมากขึ้น ธุรกิจต่าง ๆ ก็เดินไปได้ อันนี้ผมคิดว่าเป็นตัวอย่างว่าถ้าทำแบบนี้ดิจิทัลเราสามารถที่จะรับหรือว่าเสริมความต้องการของคนได้จริง ๆ ซึ่งอันนี้ก็เป็นเพียงข้อสังเกตที่ผมได้อ่านมาแล้วก็เห็นวาระนี้ขึ้นมาพอดี ก็คิดว่าคำว่าดิจิทัลที่เราจะพัฒนาไปถ้าเราสามารถวางโครงสร้างพื้นฐานได้อย่างครอบคลุมถึงความต้องการใช้ ขณะเดียวกันสามารถที่จะทำให้สัมผัสได้กับประชาชนโดยตรงผมว่าเราสามารถดำเนินการได้อย่างเต็มที่ ส่วนเรื่องอื่น ๆ ก็คงเห็นชอบด้วยตามที่ท่านกรรมาธิการได้เสนอแนวทางการพัฒนาขึ้นมา ขอขอบคุณครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ต่อไปขอเชิญท่านชูชัย ศุภวงศ์ อดีตเลขาธิการแพทยสภา อดีตเลขาธิการ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ อดีตสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ และอดีตกรรมาธิการ ยกร่างรัฐธรรมนูญครับ

นายชูชัย ศุภวงศ์ : กราบเรียนท่านประธาน ท่านกรรมาธิการ และเพื่อน สมาชิกที่เคารพทุกท่านครับ ต้องแสดงความชื่นชมอีกครั้งหนึ่งสำหรับกรรมาธิการ ด้านเศรษฐกิจที่มีท่านสถิตย์ ท่านปิติพงศ์ ท่านทวีศักดิ์ รวมทั้งวันนี้มีท่านจุฬารัตน์ซึ่งเคย ทำงานมาด้วยกันนะครับ ก็เป็นเรื่องที่น่ายินดีที่เสนอเรื่องให้เห็นอนาคตของประเทศ ผมอยากจะเรียนว่าแนวคิดและหลักการของประเทศไทย ๔.๐ น่าจะเป็นแนวคิดที่ถูกต้อง แต่ท่านประธานครับ การอภิปรายที่บอกว่าให้ใช้กลไกที่มีอยู่ไปขับเคลื่อนแนวคิดใหม่อันนั้น คิดว่าอาจจะมีปัญหาครับ ผมอยากจะเรียนอย่างนี้ว่าถ้าเราใช้เครื่องมือแบบเก่า หรือถ้าพูด อย่างไม่เกรงใจกันแล้วก็คือระบบราชการที่ยังรวมศูนย์แล้วก็ค่อนข้างจะล่าช้าหลังเราไม่สามารถ ที่จะขับเคลื่อนประเทศไทย ๔.๐ ได้ ท่านประธานครับ ประเทศเกาหลีที่กระโดดข้ามไป อย่างรวดเร็ว ทั้งเรื่องการวิจัย เรื่องอุตสาหกรรมดิจิทัล เรื่องอะไรต่าง ๆ เขากลับที่จะ ปรับรื้อระบบกฎหมายทั้งหมดซึ่งมีอยู่ประมาณ ๔๐,๐๐๐ ฉบับที่ล่าช้าและขาดประสิทธิภาพ เหลือแค่ ๒๐๐ ฉบับที่มีประสิทธิภาพสูงจึงสามารถที่จะก้าวข้ามตรงนั้นไปได้ คำถามก็คือว่า

เรามีแรงที่จะขับเคลื่อนได้ขนาดนั้นหรือไม่ เรื่องเศรษฐกิจชีวภาพ ผมเชื่อว่าโลกเดิมใช้ไม่ได้แล้ว เพราะฉะนั้นข้อเสนอเรื่องระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีที่ดี เรื่องจัดตั้งคณะกรรมการปฏิรูปเศรษฐกิจชีวภาพระดับชาติที่ดี รวมทั้งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักเศรษฐกิจฐานชีวภาพเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นสูง ประเทศเราพัฒนาจากฐานทรัพยากรธรรมชาติ พัฒนาจากฐานวัฒนธรรมคือวิถีชีวิต อันนี้เป็นจุดแข็งและถือว่าเป็นทิศทางการพัฒนาที่ถูกต้อง และจะมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนก็เพราะเหตุนี้ครับ แต่ว่าถ้าเราพัฒนาด้วยการเอาอุตสาหกรรมสกปรกเข้ามาแบบเดิมในอดีตซึ่งไม่ได้เกี่ยวกับฐานวิถีชีวิต ฐานวัฒนธรรมของเรา หรือฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ฐานชีวภาพของเราแล้วประเทศจะลำบาก -----

เป็นที่ทราบกันดีว่าประเทศของเรามีทรัพยากรในดิน สึนในน้ำ มีผลิตผลของเกษตรกรรมส่งออก
ปีหนึ่งประมาณล้านล้านบาท ๕ อันดับแรกก็มียางพารา ข้าว ปลา มันสำปะหลัง และผลไม้
ซึ่งในตัวเลขที่ให้มาประมาณ ๑.๓ ล้านล้านบาท แล้วก็บอกว่าทิศทางนี้สามารถขยับขึ้นไปได้
๗.๓ ล้านล้านบาท ผมคิดว่าอันนี้เป็นสิ่งสำคัญครับ แต่ว่าเราสูญเสียทรัพยากรชีวภาพ
เท่าที่ข้อมูลผมมีนะครับ วันหนึ่งเราถูกทำลายไปไบโอดีเวอร์ซิตี (Biodiversity) ขออนุญาต
ใช้ภาษาอังกฤษ ประมาณ ๒๐-๗๐ ชนิดต่อวัน ขณะที่เรากันพบสัปดาห์หนึ่งได้ ๑ ชนิด
แค่นั้นเอง เราขาดทั้งนักอนุกรมวิธานอย่างแรง รวมทั้งขาดนักวิจัยในเชิงลึกที่สามารถ
จะทำเรื่องนี้ ซึ่งจริง ๆ แล้วแผ่นดินของเราควรมีนักวิจัยเชิงลึกในเรื่องนี้อย่างมาก
แต่ไม่ได้เกิดจากฐานที่เข้มแข็งของเราเองจึงทำให้เป็นลักษณะอย่างนี้ เรื่องของป่า
ก่อนมีแผนพัฒนาฉบับที่ ๑ เรามีป่าประมาณ บ้างก็ว่า ๕๐ กว่าเปอร์เซ็นต์ บ้างก็ว่าถึง
๖๐ กว่าเปอร์เซ็นต์ พอมาปี ๒๕๓๖ เราเหลือป่า ๒๖ เปอร์เซ็นต์ ตอนนั้นก็ขยับขึ้นเป็น
๔๐ เปอร์เซ็นต์ เราจะขยับได้แค่ไหน อย่างไร ในเมื่อป่าเมืองน่านเพิ่งหัวโล้นไปหยก ๆ
เรามีจุลินทรีย์ไม่น้อยกว่า ๒๐๐,๐๐๐ ชนิด เรามีสัตว์ที่มีกระดูกสันหลังไม่น้อยกว่า
๔,๐๐๐ ชนิด ประมาณ ๘ เปอร์เซ็นต์ของสัตว์ทั้งโลก ที่ผมยกตัวอย่างเช่นนี้ก็เพราะว่าอันนี้
คือความหลากหลายทางชีวภาพ สิ่งเหล่านี้เป็นฐานที่สำคัญและมีถึง ๘ เปอร์เซ็นต์ของโลก
ขณะที่ประเทศทั้งโลกมี ๑๙๓ ประเทศ เราเป็นประเทศเล็ก ๆ แต่เรามีฐานที่เข้มแข็งขนาดนี้
แต่ขณะเดียวกันแผ่นดินไทย ผมอภิปรายเมื่อสัปดาห์ที่แล้วว่า แผ่นดินไทยยังอาบสารพิษ
ขณะนี้เรายังไม่มีกลไกในการห้ามโฆษณาและส่งเสริมการขาย พื้นที่เกษตรกรรม
เป็นอันดับที่ ๔๘ ของโลก แต่ว่ายากหาหญ้าสั่งเข้าอันดับ ๔ ของโลก ยาฆ่าแมลงสั่งเข้าอันดับ ๕
ของโลก อย่างนี้ทำให้เห็นว่ากลไกที่เรียกว่าคณะกรรมการปฏิรูปเศรษฐกิจชีวภาพจะต้อง
ทำหน้าที่ในการเสนอ ให้เห็นว่านี่คืออุปสรรคในการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ ไม่มีกลไกเช่นนี้
เราจะให้ใครทำครับ ฐานทรัพยากรทางชีวภาพ ฐานสิ่งแวดล้อมก็就会被ทำลายลงไปเรื่อย ๆ
นั่นเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่งและเร่งด่วนในการที่จะดำเนินการเรื่องเศรษฐกิจชีวภาพ
มาเรื่องเศรษฐกิจดิจิทัล ผมอยากจะเรียนว่าข้อเสนอทั้ง ๔-๕ ข้อ ตั้งแต่
ข้อ ๕.๑-๕.๔ นั้นอยากเห็นจริง ๆ ว่าดำเนินการไปได้ภายใน ๑ ปี และเป้าหมายที่อยากเห็น
จริง ๆ คือรัฐบาลดิจิทัล ถ้าเรานึกภาพไม่ออกก็ให้ไปนึกถึงเวลาเราพูดถึงการศึกษาที่ดีที่สุด

๗๒

สปท. ๗/๒๕๖๐

กุลนิษฐ์ ๓๗/๒

แห่งหนึ่งในโลกเรานี้ถึงประเทศฟินแลนด์ ถ้าเรานี้ถึงรัฐบาลดิจิทัลไม่ออกก็นี้ถึงประเทศ
อันหนึ่งซึ่งเราอาจจะไม่รู้จัก นักธุรกิจเขาบอกผมว่าประเทศเอสโตเนียจะเป็นประเทศ
อันดับต้น ๆ ที่เป็นเรื่องรัฐบาลดิจิทัล ประเทศเอสโตเนียเพิ่งออกมาจากสหภาพโซเวียต
เมื่อปี ๑๙๙๑ และเพิ่งเข้าสหภาพยุโรปเมื่อปี ๒๐๐๔ แต่ขณะนี้เขาใช้ระบบที่เรียกว่า
รัฐบาลดิจิทัลในการดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ พุดถึงขนาดนักธุรกิจบอกผมว่า
เขาสามารถเปิดบริษัทที่ใดในโลกนี้กับรัฐบาลของเขาได้ภายใน ๑๘ นาที แล้วตำรวจ
ใช้เครื่องมือนี้ในการที่จะตรวจค้นรถยนต์ประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ๕๐ เท่า เขาไม่ใช่จะตรวจใคร
ก็ได้ นะครับ แต่ฐานข้อมูลทำให้เขาสามารถที่จะเรียกข้อมูลแล้วตัดสินใจว่าจะตรวจหรือไม่ตรวจ
ความโปร่งใสมันก็เพิ่มขึ้น ผมคิดว่าเราอยากเห็นตรงนี้ -----

- ๓๘/๑

๗๓

สปท. ๗/๒๕๖๐

เบญจมาภรณ์ ๓๘/๑

บ้านเรามันคอร์รัปชันมาก แค่มามีซีซีทีวี (CCTV) แค่มามีโทรศัพท์มือถือก็ช่วยแก้ปัญหาได้ระดับหนึ่งนะครับ รถยนต์ประมาณ ๓๐ กว่าล้านคัน ถ้าผมจำตัวเลขไม่ผิดนะครับ ๓๖ ล้านคัน ถ้าติดซีซีทีวี (CCTV) ติดกล้องข้างหน้ารถยนต์หมดก็ช่วยสอดส่อง ไม่เพียงแต่อุบัติเหตุจากรถ แต่ว่าเรื่องการก่ออาชญากรรมทั้งหมด ในส่วนตัวผมแค่มีไอแพด (iPad) เครื่องเดียวผมก็ทำงานอะไรได้เยอะมาก แค่นี้เน็ตแบงก์ (Netbank) ก็ลดธุรกรรมที่จะต้องไปธนาคารเยอะเลย แค่มามีระบบท็อป (TOP) ในการโอนเงิน ผมมองไม่ออกเลยว่าพร้อมเพย์ (PromptPay) จะโกงกันได้อย่างไร ในเมื่อมีระบบท็อป (TOP) ออกมาที่เช็ค แอนด์ บาลานซ์ (Check and balance) ตรวจสอบอย่างได้คุณนะครับ ดังนั้นข้อเสนอทั้งหมดผมอยากจะเรียนว่าทั้งข้อ ๕.๑-๕.๔ แล้วเป้าหมายคือรัฐบาลดิจิทัลเป็นเรื่องที่ต้องเร่งดำเนินการทั้งสิ้น ท่านประธานครับ เมื่อประมาณเกือบ ๒๐ ปีเห็นจะได้แล้วครับ เคยอ่านหนังสือเล่มหนึ่งเขียนโดยอัลวิน ทอฟฟ์เลอร์ อัลวิน ทอฟฟ์เลอร์ เป็นนักอนาคตศาสตร์ เขาพูดถึงมิติของความเร็วไว้วากฎหมายหรือกลไกที่ออกกฎหมายคือที่นี้ รวมทั้งระบบราชการมีมิติของความเร็วที่ช้าที่สุด ช้าระดับล่าง ๆ นะครับ ขณะที่ภาคธุรกิจเร็วที่สุด เรากำลังพูดถึงเศรษฐกิจกระแสใหม่ นะครับ ถ้าเราไม่ขับเคลื่อนด้วยระบบกลไกและเครื่องมือแบบใหม่ ถ้าข้อเสนอเรายังเป็นแบบเดิม ๆ เราไม่สามารถที่จะตามไปทันได้ ดังนั้นท่านประธานครับ ผมอยากสรุปว่าข้อเสนอเรื่องเศรษฐกิจดิจิทัล รวมทั้งเศรษฐกิจชีวภาพเป็นข้อเสนอที่เป็นระบบมาก และที่สำคัญมีมิติของความเร็วให้เห็นอนาคตและมีอนาคต ขอขอบคุณครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายอลงกรณ์ พลบุตร รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ นางสาววัลย์รัตน์ ศรีอรุณ รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง ปฏิบัติหน้าที่แทน)

นางสาววัลย์รัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : ขอขอบคุณค่ะ ต่อไปนะคะ ท่านวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา รองบรรณาธิการบริหารหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ อดีตสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ เรียนเชิญค่ะ

นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา : กราบเรียนท่านประธานและท่านสมาชิกครับ ผม วรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ผมเห็นด้วยกับคณะกรรมการฯ แล้วก็ชื่นชมด้วยซ้ำว่าท่านได้มองเข้าไปในอนาคต แล้วผมเห็นนะครับ

ตอนแรกว่าจะไม่อภิปราย พอเห็นที่ท่านทำแล้วอดไม่ได้ โดยเฉพาะเรื่องเศรษฐกิจดิจิทัล ซึ่งจะเป็นการมองได้ทั้ง ๒ แง่นะครับ อันที่ ๑ เราเป็นผู้ผลิต ความคิดหรืออะไรก็แล้วแต่ ที่เป็นสินค้าดิจิทัลออกไป ๒. เอาเรื่องดิจิทัลเทคโนโลยีด้านนี้มาสร้างมูลค่าให้กับตัวสินค้า หรือพัฒนาระบบให้มีประสิทธิภาพ ยกตัวอย่างอย่างนี้นะครับ ประเทศเราเป็นเกษตรกรรม เขาก็บอกว่าเป็นไทยแลนด์ ๔.๐ (Thailand 4.0) ชวนมายัง ๑.๐ อยู่เราจะทิ้งเขาหรือเปล่า ไม่ได้ทิ้งครับ ผมเห็นท่านทำมาอย่างนี้ ผมดูแล้วไม่ทิ้ง มีหน้าซ้ำจะช่วยเขาด้วยซ้ำ อย่างกรณีเกษตรกรที่เรารู้ ๆ อยู่ว่าเวลาปลูกพืช หรือผลิตไม่รู้จะไปขายที่ไหนพอจะไปขายก็ผีถึงป่าช้า ผมเองก็เคยเจอนะครับ เขาจะซื้อเท่าไร เราขนไปถึงตลาดต้องขาย แต่ถ้าเกิดมีระบบดิจิทัลที่ท่านจะวางพื้นฐานไว้ที่ท่านเสนอมานี้ ผมเป็นชาวนานะครับ ท่านเป็นรัฐบาล ท่านมีแอป (App) มีเซิร์ฟเวอร์ (Server) อยู่ ผมจะปลูกข้าวใช้ไหมครับ ผมก็ถือโทรศัพท์มือถือไปที่ท้องนาผม ก่อนอื่นผมลงทะเบียนก่อนว่าผมซื้ออะไร มีพื้นที่เท่าไร อะไรเท่าไร นี่ก็คือดิจิทัลนะครับ เสร็จแล้วโทรศัพท์อย่างนี้มันมีจีพีเอส (GPS) กด ๔ จุดรู้เลยว่านาตรงนี้อยู่ตรงไหน พอรู้เสร็จข้อมูลนี้จะไปเชื่อมกับจีไอเอส (GIS) ท่านปีติพงศ์ทราบดีเพราะท่านเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มาก่อน จีไอเอส (GIS) นี้คือแผนการใช้ที่ดินของกรมพัฒนาที่ดิน ลงทุนไปเยอะเป็น ๑,๐๐๐ ล้านบาทแต่ไม่ค่อยได้ใช้จะรู้เลยว่าพืชตัวนี้เหมาะไหมที่จะปลูกอะไร จากนั้นทางกระทรวงพาณิชย์ส่งข้อมูลตลาดมาอยู่ในเซิร์ฟเวอร์ (Server) พอผมลงทะเบียนผมจะปลูกข้าวปีบปรากฏว่ากราฟแดงขึ้นเลย มันเสี่ยงครับ -----

เพราะว่าปีนี้การคาดการณ์ทางการตลาดของกระทรวงพาณิชย์บอกว่าทางสหรัฐอเมริกา เขาฝนดีน้ำดีข้าวจะขายไม่ได้ ถ้าเกิดทางฝั่งโน้นเขาแล้งปีนี้ท่านส่งเสริมให้ปลูกข้าวโพด อย่างไรก็ขายได้ ตัวโทรศัพท์มือถือจะบอกหมดความเสี่ยง เพราะถ้าผมลงทะเบียนไปปลูกข้าวท่านรู้เลย ๑๒๐ วันข้าวผมจะออกเท่าไร ข้าวโพดจะออกเท่าไร พริกเท่าไร ผมเป็น ขาวนาผมดูแล้วปลูกข้าวปีนี้ทำทางจะแย่ ดูลิพื้นที่ตรงนี้จีไอเอส (GIS) เขาบอกให้ผม ปลูกอะไรได้อีก ตัวที่ ๒ ตัวที่ ๓ ข้าวโพดหรือ ผมลงข้าวโพดแทน ขาวนาจะตาสว่างมาก ผมเคยเลี้ยงวัวครับท่าน เขาบอกเด็กโง่ ๆ เรียนหนังสือไม่ได้ให้ไปเลี้ยงควายเลี้ยงวัว ผมเลี้ยงแล้วไม่ถนัดครับ จบปริญญาตรีจากธรรมศาสตร์อย่างผมจะไปเลี้ยงไม่ถนัดครับ เลี้ยงแล้วไม่รู้จะไปขายใคร ถ้าเกิดท่านเอาเศรษฐกิจดิจิทัลเข้าไปสร้างตลาดอยู่ในนี้ ผมเลี้ยง ผมพัฒนาอย่างเดียว บิซิเนสคอนเซปต์ (Business Concept) ผมเปลี่ยนหญ้า ให้เป็นเงินโดยผ่านตัววัว ถ้าผมทำได้แบบนี้เกษตรกรอย่างผมรวม ๑.๐ จะรอดได้ด้วยเทคโนโลยี ๔.๐ เวลาน้ำท่วมไม่ต้องไปสำรวจ ท่านเอาภาพถ่ายทางอากาศของจิสต้า (GISTDA) มาทาบกับจีพีเอส (GPS) ที่ผมลงทะเบียนไว้ ท่านจ่ายค่าชดเชยได้เลย ไม่มีมครับ กินไม่ได้ จะช่วยเหลือใครตรงไหนได้หมด หรือพ่อค้าอยากจะทำซื้อของ ไม่ต้องผ่านคนกลางนะครับ สมัครงทะเบียนแล้วเข้าไปในเซิร์ฟเวอร์ (Sever) นี้ จะรู้ครับว่าขาวนา เกษตรกรปลูกอะไรบ้าง ที่ไหนบ้าง โรงสีเอาเปรียบไม่ได้ นี่อันแรกที่ผม เห็นคุณประโยชน์แล้วผินนะครับ ที่ผมเอามาพูดตรงกันนี้เพื่อว่าเผื่อใครจะเอาไปทำต่อแล้วให้ เกษตรกรลืมตาอ้าปากได้ หรือจะมีธุรกิจ อีกหน่อยเรื่องยา เรื่องปุ๋ย เรื่องเทคโนโลยี มันอยู่ในนี้หมด แล้วรัฐก็กุมสภาพได้ว่าปีนี้จะตั้งรับอย่างไร อีกอันหนึ่งที่ผมมองเห็นนะครับ ๔.๐ ถ้าจะไปทำนี่เอาไปใช้เรื่องบริหารภาษี ซึ่งท่านก็เป็นกรมการด้านเศรษฐกิจ อย่างเรื่องแวต (VAT) โกงกัน ผมเคยเป็นสื่อมวลชนตามจับได้คดีหนึ่งโกงกันเยอะด้วย เสร็จแล้วมันเกิดจากการไม่เชื่อมโยงข้อมูล บางคนก็โดนอายัด โดนจับ โดนอะไรไปแล้ว เรื่องแวต (VAT) ผมมองอย่างนี้ครับว่ามันเป็นดีเอ็นเอ (DNA) ของภาษีเงินจะเคลื่อนไปไหน ตัวภาษีเป็นดีเอ็นเอ (DNA) ถ้าเราดูการเคลื่อนของภาษีได้จะรู้ว่าเงินไปไหน แล้วก็จะไปเข้า กระเป๋าใคร จะไปทุจริตหรือไม่อะไรมันไปได้เยอะ ถ้าเกิดท่านใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาช่วย ประสิทธิภาพการเก็บภาษีจะสูงมาก นั่นก็คือแวต (VAT) จะมีภาษีซื้อกับภาษีขาย

๗๖

สปท. ๗/๒๕๖๐

ณัฐวัฒน์ ๓๙/๒

บริษัทที่ออกภาษีขายไป และอีกบริษัทเอาภาษีซื้อไป ถ้าบิล (Bill) ๒ ใบแมตช์ (Match) กัน
ได้เมื่อไรการขายจะสมบูรณ์ แวด (VAT) ไม่หายไปไหน ฉะนั้นถ้าเกิดรัฐบาลให้ทุกบริษัท
ที่มาจดทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ เอาโปรแกรมไปลงในคอมพิวเตอร์
แล้วก็ออนไลน์ (Online) โยงการออกบิล (Bill) หรือการทำบัญชีอะไรก็แล้วแต่เข้าไปเซิร์ฟเวอร์
(Server) กลางของสรรพากร ท่านจะเห็นเลยว่าอ้ายนี้ขายออกไป อ้ายนี้ซื้อ ขาย ชื่อ มันแมตช์
(Match) กัน อันไหนไม่แมตช์ (Match) ท่านค่อยไปตรวจเขา ทุกคนจะโดนล็อกหมด
จนกระทั่งสินค้าตัวนี้ถูกทำไปจนถึงปลายทาง แล้วถามว่าตอนนี้มีโควตาเหลืออยู่มีคนไปซื้อ
ภาษีเพื่อจะมาตัดสรรพากรว่าได้มีการซื้อขายจริง เขาเรียกว่าซื้อใบเสร็จ อ้ายนี้ทำอย่างไร
ปลายทางท่านมีบัตรประชาชนไหมครับ ผมก็มี มันมีการ์ด (Card) ตัวนี้อยู่ หรือท่านจะใส่
อาร์เอฟไอดี (RFID) ไปก็ได้ ท่านเอาไปแตะที่การ์ดรีดเดอร์ (Card Reader) ที่ร้านสะดวกซื้อ
ที่ไหนก็ได้แล้วแต่ การ์ดรีดเดอร์ (Card Reader) จะโยงกับสรรพากร พอสินค้าตัวนี้มาถึงตรง
ร้านค้าปลีกแตะป้ายข้อมูลจะยิงเข้าไปที่สรรพากรว่าสินค้าตัวนี้มีคนซื้อตัวจริงชื่อนายวรวิทย์
และข้อมูลนายวรวิทย์ก็จะไปเก็บไว้ที่สรรพากร ถ้าสรรพากรบอกว่าเอาอย่างนี้นายวรวิทย์
ปีนี้นายใช้เงินเยอะเสียภาษีเยอะจะคืนให้ ๑ เปอร์เซ็นต์ ๑๐๐,๐๐๐ บาท คืน ๑,๐๐๐ บาท
เท่ากับผมเสียแวต (VAT) แค่ ๖ เปอร์เซ็นต์นะครับ -----

ผมเอาไหม ผมเอาสิครับ ผมก็แปะไปเรื่อย ใครไม่มีแวต (VAT) พวกขายตามท้องถนน พวกหาบเร่แผงลอยไม่มีผมไม่แปะ เขาขายไม่ได้ครับ เพราะผมต้องการแวต (VAT) คีน พวกนี้ก็จะเข้าระบบหมด ร้านไหนขายเอาแวต (VAT) ไม่เอา (VAT) ผมไม่สน เพราะผมแปะหมดแล้วครับ ผมได้เงินคีน ทีนี้จะบังคับให้ทุกคนไม่ต้องไปพร้อมเพย์ (PromptPay) แล้วครับ ทุกคนก็จะวิ่งเข้าระบบหมด เพราะว่าถ้าใครไม่มีแวต (VAT) อีกหน่อยจะขายของไม่ได้ รัฐจะกุมสภาพได้ทั้งหมดว่าเงินภาษีทั้งหมดวิ่งไปไหนบ้าง อย่างไรก็ตาม จะเอาเงินบริษัทไซฟอน (Syphon) เอาไปได้เท่าไหร่ลำบาก เทคโนโลยีดิจิทัลตัวนี้จะคุมได้เลยว่าเงินหายไปไหน จากบัญชี ท่านสามารถมีลูกเล่นได้ว่าสินค้าสิ้นเปลืองอาจจะคีนน้อยหน่อย สินค้าจำเป็นคีนแวต (VAT) มากหน่อย แล้วทำไปทำมาคนที่ไม่มีเสียแวต (VAT) ผมว่าอีกสัก ๓๐-๔๐ เปอร์เซ็นต์ จะต้องวิ่งเข้าระบบเพราะมันอยู่ไม่ได้ ตัวนี้รัฐจะได้เงินเพิ่มขึ้นแล้วมีประสิทธิภาพในการจัดเก็บมากขึ้น เทคโนโลยีดิจิทัลไปไกลมากนะครับ ผมคิดว่าถ้าเราเห็นประโยชน์ใช้ประโยชน์ก่อน เราได้ประโยชน์ก่อน อย่าไปกลัวมันนะครับ อย่าไปคิดว่ามันจะทำให้เราวุ่นวายยุ่งยาก แต่ที่จริงมนุษย์สร้างขึ้นมาให้มันรับใช้เรา อยู่ที่ว่าเราจะฉลาดใช้มันขนาดไหน ขอบพระคุณครับ

นางสาววัลย์รัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : ขอบพระคุณค่ะ ท่านสุดท้ายนะค่ะ ท่านสุรินทร์ จิรวินิชย์ อดีตเลขาธิการสำนักงานประกันสังคม อดีตรองปลัดกระทรวงแรงงาน เรียนเชิญค่ะ

นายสุรินทร์ จิรวินิชย์ : กราบเรียนท่านประธานสภา สปท. ที่เคารพ เพื่อนสมาชิกที่เคารพรักทุกท่าน กระผม สุรินทร์ จิรวินิชย์ สมาชิก สปท. หมายเลข ๑๗๓ ในรอบ ๒ เดือนนี้ก็เป็นครั้งที่ ๓ ที่ผมมีความรู้สึกฮอโมนมันขับเคลื่นอย่างมีความสุข ที่เห็นการเสนอโครงการที่จะเป็นประโยชน์ต่อชาติในปัจจุบันและในอนาคตต่อลูกหลานของเราในอนาคตอย่างยิ่ง เรื่องของเศรษฐกิจในอนาคต จริง ๆ แล้วผมนำเพาเวอร์พอยต์ (PowerPoint) มา ถ้าพูดเป็นคนแรกจะทำให้ประชาชนคนฟังทางบ้านเข้าใจว่าเรื่องที่เรากำลังพูดนี้มาจากอะไร ผมอยากจะกราบเรียนว่าถ้าประเทศไทยไม่มีที่ดิน ไม่มีน้ำ ไม่มีพืช รวมทั้งป่าไม้ โดยเฉพาะป่าไม้เราไม่ต้องพูดเรื่องนี้เลย เพราะเทคโนโลยีชีวภาพโดยเฉพาะชีวภาพก็ต้องมีต้นไม้ จะต้นไม้ใหญ่เล็กอะไรก็ตาม แล้วสิ่งที่ท่านเสนอมาใน ๗ หน้า

ท่านมีเนื้อหา ๗ หน้าเอง นอกนั้นเป็นภาคผนวก ๙ ชนิด ทำให้ผมมีความรู้ว่าครอบคลุมดีมากเลย เช่น สิ้นค้าเกษตร อาหาร สมุนไพร สารสกัดชีวภาพ วัคซีนสัตว์ วัคซีนมนุษย์ ตรวจวินิจฉัย ยา พลังงาน พลาสติกชีวภาพ เดี่ยวผมจะพูดเรื่องพลาสติกชีวภาพให้ท่านฟังอีกทีหนึ่ง อย่างไรก็ตามอยากจะกราบเรียนว่าการนำสินค้าการเกษตรใด ๆ ก็ตามมาทำให้มนุษย์มีความสุขมากขึ้น ประหยัดมากขึ้น มลภาว่น้อยลง ก็ถือว่าอยู่ในเรื่องพวกนี้ทั้งนั้น และในอนาคตเราก็กลัวว่าน้ำมันจากฟอสซิล (Fossil) ที่จะใช้เป็นพลังงานจะหมดไป ๆ ก็อาจจะไม่ถึงกับ ๑๐๐ เพอร์เซ็นต์แล้ว เพราะขณะนี้การใช้พลังงานทดแทนก็มาแรง

(เจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการเปิดพรีเซนเทชัน (Presentation))

นายสุรินทร์ จิรวชิษฐ์ : ผมอยากจะเริ่มต้นที่เพาเวอร์พอยต์ (PowerPoint) อันแรกเลยไม่มีใครไม่รู้จัก ภาพที่ ๒ ครับ ถ้ามองภาพนี้แล้วไม่มีใครไม่รู้จักว่านี่คืออะไร ผมคิดว่าไม่ใช่คนที่เกิดขึ้นบนโลกมนุษย์นี้แล้ว คือน้ำตาล น้ำตาลนี้บริสุทธิ์ไม่มีสารเคมี เขาเรียกว่าน้ำตาลทรายแดง ถามว่าน้ำตาลทรายแดงมาจากไหน ท่านดูภาพต่อไปครับ อันนี้น้ำตาลทรายขาว มี ๒ อย่าง อันนี้ต้องใส่สารเคมีฟอกให้มันขาว นี้น้ำตาลมาจากไร้อ้อย อันนี้ไปถ่ายมาจากสระบุรี เดี่ยวนี้ไม่ใช่คนแล้วใช้เครื่องเลย ปีเดียว ๑๐๐ ไร่ ๑,๐๐๐ ไร่ ภายใน ๑ วันนะครับ -----

ภาพต่อไปครับ จากต้นอ้อยเอาขึ้นรถบรรทุก ๒๐ ล้อ แล้วมาเทลงในบ่อ ในถัง เพื่อที่จะทำ โมลาส (Molasses) ก็คือน้ำจากน้ำอ้อยแล้วไปกลั่นเอาเศษขยะออกแล้วไปเป็นน้ำตาล ภาพต่อไปครับ อันนี้ถ้าใครอยู่ภาคใต้หรืออยู่ภาคกลางไม่รู้จักต้นนี้แน่เลยนะครับ เรียกว่า ปาล์มน้ำมัน ปาล์มน้ำมันเอามาทำอะไร นอกจากทำอาหารแล้วนะครับ ภูเก็ตครับ ทำครีม ทำร้อยแปดจิปาละหลายอย่าง จากปาล์มน้ำมันก็สามารถเอาไปทำไบโอ (Bio) ได้นะครับ โรงงานไบโอ (Bio) ผมเอามาให้ท่านดูเลยครับ ไบโอฟิวเอล (Biofuel) ของบางจากไบโอฟิวเอล (Biofuel) อยู่ที่อยุธยา บางปะอิน ภาพต่อไปครับ ไร่มันสำปะหลัง อันนี้ไปถ่ายมาจาก อุบลราชธานี เกษตรกรทำกันมาก จากมันสำปะหลังไปทำอะไรครับ โน่นครับ เข้าโรงงาน ไปหมัก ไปทำเอทานอล (Ethanol) จากมันสำปะหลัง อันนี้ของบริษัทต้องบอกสักหน่อย เพราะแอบถ่ายเขามา อุบลไบโอเอทานอล จำกัด ภาพต่อไปครับ จากน้ำมันทั้งหลายมาสู่ สถานีบริการน้ำมัน ไม่ว่าจะยี่ห้ออะไร ปตท. บางจาก เซลล์ ร้อยแปดจิปาละ สูร์รถ สู่เครื่องจักร เครื่องยนต์ที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบันเสียส่วนใหญ่ ขณะนี้เครื่องยนต์อีวี (EV) หรือรถยนต์อีวี (EV) ก็ยังไม่แพร่หลายแล้วก็ยังต้องใช้อันนี้อยู่ครับ สิ่งที่ผมนำมาให้ท่าน ทั้งหมดคือสิ่งที่ทำให้มนุษย์มีความสุขขึ้น ประหยัดมากขึ้น การทำให้ลดมลภาวะต่าง ๆ อย่างที่เพื่อน สปท. บรรยายไปแล้ว แต่ท่านเชื่อไหมว่าเทคโนโลยีชีวภาพเก่าแก่ที่สุดของโลก คืออะไร ท่านดูภาพต่อไปครับ นี่คือโรงงานทำเบียร์ครับ เบียร์นี่คือเทคโนโลยีชีวภาพตั้งแต่ ดั้งเดิมเลย อันนี้โรงงานใหญ่แล้ว ตั้งแต่เขาทำเล็ก ๆ น้อย ๆ ใช้จุลินทรีย์เข้าไปเสร็จแล้วทำ เป็นยีสต์ (Yeast) ออกมากลั่นไปเป็นแอลกอฮอล์ก็ได้ ไปเป็นเหล้าก็ได้ ใช้หม่าเชื้อโรคก็ได้ หรือไม่จริงครับท่านประธาน ผากไปยังกรมการที่ผต้องปูพื้นฐานอย่างนี้ก็คือว่า เรามาพูดกันเรื่องใหญ่เรื่องโต ๒ เรื่องที่ท่านนำเสนอผมเกรงว่าประชาชนคนเดินดิน ที่อยู่นอกสถานีอาจไม่เข้าใจได้ว่าเราพูดเรื่องอะไร อยู่ตรงไหน รัฐบาลจะทำจริงไหม ก็ต้องปูพื้นฐานสักหน่อยว่าที่เรากำลังพูดนี่จะเป็นประโยชน์ต่อเกษตรกร ต่อประเทศชาติ ในอนาคตอันใกล้นี้ และระยะยาวถ้าไปถึงฝั่งนะครับ ผมจะกราบเรียนท่านประธานผ่านไปยัง กรมการว่าสิ่งที่ผมเสนอพร้อมไปกับอภิปรายไปด้วยนะครับ ข้อที่ ๑ ต้องพัฒนาการผลิต วัตถุดิบทางการเกษตรให้ทันสมัยอย่างที่หลายคนพูดไปแล้ว นอกจากใช้เครื่องมือเครื่องจักรแล้ว ต้องใช้เทคโนโลยี ใช้ระบบไอที (IT) เข้าไปดูแล การให้น้ำ การให้ปุ๋ยอย่างมีประสิทธิภาพ

ไม่ใช่ให้ปุ๋ย ให้ยา สารเคมีไปแล้วก็ไหลจากโน่นเลยครับ จังหวัดน่าน เชียงราย ไหลจาก เชียงใหม่ลงมาถึงแม่น้ำเจ้าพระยา ตกตะกอนมีสารเคมีเยอะแยะไปหมดใช่ไหมครับ ก็ต้องใช้ เทคโนโลยีเข้ามาช่วยดูแลให้เกษตรกร รวมทั้งนักวิทยาศาสตร์ทั้งหลายเขาทำอย่างถูกวิธี ข้อ ๒ ต้องทำการเกษตร นี่เป็นแบบการเกษตรแปลงใหญ่ที่รัฐบาลท่าน พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา กำลังรณรงค์ ถ้าแปลงเล็ก ๆ มันใช้เทคโนโลยีเข้าไปดูแลระบบดิจิทัลลำบาก ก็ต้องใช้เกษตรแปลงใหญ่ เจ้าของเดี่ยว หลาย ๆ เจ้าของรวมกันเป็นสหกรณ์ก็ได้ครับ ข้อ ๓ ต้องลดค่าใช้จ่ายในการผลิตสินค้าการเกษตรให้ต่ำที่สุด หรือภาษาอังกฤษเขาเรียกวียู (VU) ต้องให้มีผลผลิตสูงต่อไร่ ข้อ ๔ ต้องเพิ่มผลผลิตจากการเกษตรต่อไร่ให้มีประสิทธิภาพ สูงสุดก็คือต่อไร่ เมื่อสักครู่นี้ไปแล้วควบบกับเรื่องการลดค่าใช้จ่ายไปพร้อมกันเลย ต้องลดค่าใช้จ่าย ไม่เช่นนั้นแข่งขันกับต่างประเทศไม่ได้ ข้อ ๕ ต้องมีแผนการผลิต และการแปรรูปสินค้าจากการเกษตรให้อยู่ในจุดที่เหมาะสม -----

ถ้าท่านเอาข้าว เอามันสำปะหลัง พี่ชกินได้มาทำเทคโนโลยีชีวภาพมาก ๆ สินค้าก็จะขึ้นราคา ก็จะขาดแคลนอาหารสำหรับมนุษย์และสัตว์ได้ มันต้องอยู่ที่จุดพอดี ท่านก็ต้องใช้ดิจิทัลอีโคโนมี (Digital Economy) เพื่อไปคอนโทรล (Control) การเก็บข้อมูลร้อยแปดจิปาถะ การนำเข้า ส่งออก รวมทั้งการนำสารเคมีเข้ามาต้องมีการตรวจสอบว่าถูกต้องไหม ยาฆ่าแมลงเท่าไร ไม่ใช่บริษัทใหญ่ ๆ โต ๆ นะครับ โดยเฉพาะในสหรัฐอเมริกา ร่ำรวยจากการฆ่ามนุษย์ ทางอ้อมคือสารเคมี เมื่อสักครู่นี้ผมพูดถึงเรื่องเทคโนโลยีพลาสติก ผมต้องขอบคุณนักวิชาการ ชื่อนางคาเทีย บาสทีโอลี เขาเป็นนักเคมีชาวอิตาลีคนแรก que คิดค้นพลาสติกหรือพัฒนา ฤกษ์พลาสติกที่ย่อยสลายได้เป็นคนแรกและขณะนี้ก็ใช้กันไปทั่ว แต่ว่าต้นทุนอาจจะแพงหน่อย เมื่อเปรียบเทียบกับพลาสติกที่ท่านหัว ๆ อยู่นี้ แม่บ้านฤกษ์พลาสติกอะไรก็ตามใจเถอะ ที่ผลิตจากวัตถุดิบ จากน้ำมันฐานไบโอเคมีคัล (Biochemical) อย่างนี้เป็นต้น ที่คิดว่า จะเป็นประโยชน์ในอนาคต และผมไปดูจากข้อมูลในปี ๒๐๓๐ ท่านประธาน โลกของเรา ที่มี ๗,๐๐๐ ล้านคนจะต้องใช้พลังงานเพิ่มขึ้น ๒๐ เพอร์เซ็นต์ ขณะเดียวกันเมื่อสักครู่นี้ ผมบอกไปแล้วว่าเอาไปทำน้ำมัน เอาไปทำร้อยแปดจิปาถะ โลกก็ต้องการอาหารมากขึ้น อีกสัก ๒ นาที่ครับ มากขึ้น ๔๐-๕๐ เพอร์เซ็นต์ ขณะเดียวกันเราก็ต้องจัดการลด คาร์บอนไดออกไซด์ โดยเฉพาะประเทศที่ใช้รถยนต์เพิ่มขึ้น ๆ ที่มีประชากรเป็นพันล้านคน ใช้รถยนต์มากขึ้นด้วยการใช้พลังงานทดแทน ที่ผมกราบเรียนท่านประธานผ่านไปยัง กรรมมาธิการว่าผมเห็นด้วยและสนับสนุนในกิจกรรมที่ท่านเสนออย่างยิ่ง แล้วก็ฝากท่าน ไปถึงผู้บริหารรัฐบาลทั้งปัจจุบันและในอนาคตว่าท่านต้องทำเรื่องนี้อย่างจริงจังและบูรณาการ ให้เป็นเนื้อเดียวกัน ในเรื่องของท่านบอกว่าจะต้องเสนอกฤษฎีกาว่าจะตั้งองค์กรมหาชน ผมกราบเรียนท่านประธานไปยังกรรมมาธิการ เป็นโรครุณีแพ้ยกับการตั้งองค์กรมหาชน เพราะ สปช. เขาบอกว่าให้ยุบรวม สังกายนา องค์กรมหาชนก็ยังไม่สังกัดายนา จะตั้งใหม่อีกแล้ว คำถามว่าตั้งใหม่แล้วกรมวิชาการเกษตรเอาไปไว้ไหน กรมพัฒนาที่ดินเอาไปไว้ไหน ท่านจะบูรณาการอย่างไร ต้องเป็นรูปธรรมครับ กรมชลประทานเอาไว้ตรงไหน มันเรื่องเดียวกันหมดเลย กรมส่งเสริมการเกษตร ร้อยแปดจิปาถะ รวมทั้งกรมส่งเสริมสหกรณ์ ก็ต้องทำให้เป็นรูปธรรม ไม่ใช่เสนอไปไอ้โฮชอบเลย ตั้งองค์กรมหาชน ตั้งธนาคารขึ้นมา แล้วท่านต้องคำนึงถึงความหลากหลายทางชีวภาพ ที่ท่านนำเสนอมาว่าป่าจะอยู่อย่างไร

๘๒

สปท. ๗/๒๕๖๐

กมลทิพย์ ๔๒/๒

เถาว์ลย์จะอยู่อย่างไรในป่า จะกราบเรียนท่านว่าผมไปดูเกษตรกรที่จังหวัดสกลนครมานะครับ ฟังจากวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยแล้วไปดูมา ท่านเคยกินผักหวานไหมครับ ผักหวานหน้านี้ที่ผมไปดูเกษตรกรทำ จากไปอบรมตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ที่พระตำหนักภูพานราชนิเวศน์มา เขาจนมาก บัดนี้เขารวย ส่งลูกเรียนมหาวิทยาลัยได้ ขณะที่ผมมีที่เพียง ๓ ไร่เอง พอผมไปถึงปู่เขาบอกว่าขอบคุณมาก ที่มาเยี่ยมหมู่บ้านบ้านยาง เขาเรียกบ้านยาง ที่จังหวัดสกลนคร อำเภอโคกศรีสุพรรณ ทั้งหมดนี้สมัยก่อนเป็นหมู่บ้านคนขอทานทั้งสิ้น ตั้งแต่พ่อแม่ผมเลย บัดนี้เขาไม่ต้องแล้ว เขาส่งลูกเรียนได้แล้ว ผมขออนุญาตไปอีกนิดหนึ่ง ทำความเรื่องความหลากหลายทางชีวภาพ เขาเล่าให้ผมฟังเลยนะครับ -----

- ๔๓/๑

ผมมีรูปนะครับ แต่ว่าผมไม่ได้เอานำขึ้นเพราะเห็นว่าเวลาจะไม่พอ เขาก็บอกผมว่าคำคืนหนึ่ง สัก ๓-๔ ทุ่ม ผู้ใหญ่บ้าน กำนันก็มาปลุก ไม่ใช่ปลุก กำลังกินข้าวกันประมาณ ๓-๔ ทุ่ม บ้านนอกเขาเป็นอย่างนี้นะครับ เขาบอกว่ามีคนมาในหมู่บ้านแกก็ไม่รู้ว่าใคร พอไปถึง ก็ไปกราบเพราะว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ เสด็จไปตอนค่ำของวันหนึ่ง แล้วก็ไม่ต้องบอกล่วงหน้า ท่านก็ไปใต้ถามว่าเป็นอย่างไร ตอนนั้นยังเป็นหมู่บ้านขอทานอยู่ ท่านก็บอกว่าชาคน้ำไม่เป็นไร ท่านก็จัดการทำฝายน้ำให้แล้วก็แบ่งน้ำกันใช้เพราะแล้งมาก แล้วก็ปลูกผักหวาน ถามว่าผมเอาผักหวานมาพูดทำไม ความหลากหลายทางชีวภาพ ถ้าท่านปลูกพืชเชิงเดี่ยวนะครับ อ้อยอย่างเดียว มันสำปะหลังอย่างเดียวนี้โรคภัยไข้เจ็บ ก็เต็มไปหมด เราต้องใช้ยาฆ่าแมลง เพราะความหลากหลายทางชีวภาพมันหมดไป ในโทรศัพท์มือถือผมนี้ถ้าท่านกรรมาธิการต้องการดูบอกนะครับ ปรากฏว่าเขาปลูกผักหวาน กิโลกรัมละ ๓๐๐-๕๐๐ บาท ปัจจุบันขายอยู่นะครับ ขนาดแล้ง ๆ นี้อยอดอวบเท่านี้ก็อ้อย ผมเลย ผมไปดูกับตาแล้วก็ถ่ายรูปมา เขาต้องปลูกไปคู่กับต้นแดง ขณะนี้ไม้แดงเริ่มน้อย เมล็ดน้อย เขาปลูกไปพร้อมกับต้นลำไย ท่านจะเชื่อไหมว่ารากของต้นผักหวานมันแทงเข้าไป ในต้นแดงกับต้นลำไย เขาบอกว่ามันเป็นกาฝากชนิดหนึ่งมันทำให้เจริญแข็งแรงดี รุ่งขึ้น ผมไปกราบหลวงปู่แบน วัดดอยธรรมเจดีย์ ก็ไปกราบเรียนถามท่าน ท่านถามว่ามาทำอะไร ผมก็บอกว่ามาทำอย่างนี้ เมื่อวานไปอย่างนี้มา ท่านไม่ได้ว่าถูกหรือผิด ท่านบอกว่า โยม ในป่านี้ เมื่อสมัยอาดมาเดินป่าไม่เห็นแสงอาทิตย์ มันมีความหลากหลายของพืชพันธุ์ธัญญาหาร ท่านไม่ใช่คำว่าชีวภาพ ท่านก็บอกว่าธรรมชาติของพืชในป่าใหญ่รวมทั้งสัตว์มันอาศัย ซึ่งกันและกันครับ เป็นครั้งแรกที่ผมมีความรู้สึกที่ผมได้ความรู้จากอาชีพเก่าคือคนขอทาน ผมมีบัตรประชาชนมานะครับ และขออนุญาตเขาไปด้วยซ้ำว่าผมจะนำออกอากาศ แต่ผมไม่อยากจะนำออกอากาศนะครับ ผมกราบเรียนท่านประธานด้วยความเคารพว่า ท่านกำลังจะก้าวไปข้างหน้าอย่างมีประสิทธิภาพโดยใช้เทคโนโลยี ท่านก็อย่าลืม ความเป็นไทย ความหลากหลายทางชีวภาพให้อยู่คู่กับเรา ท่านประธานครับ ผมต้อง กราบขอขอบพระคุณท่านนายกรัฐมนตรีประยุทธ์ จันทร์โอชา อีกสักครั้งหนึ่งที่ท่านเสียเวลา ไปเยี่ยมเกษตรกรและไปเยี่ยมโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร ผมไปมาหลายครั้ง เป็นสิบปีมาแล้ว ผมเลิกใช้แชมพูสระผมจากยี่ห้อต่าง ๆ ราคาแพง ๆ มาใช้แชมพูที่ผลิตจาก โรงพยาบาลแห่งนี้ สบู่ยี่ห้อดี ๆ ผมเลิกใช้ มาใช้สบู่เหลวที่ผลิตจากโรงพยาบาลเจ้าพระยา

อภัยภูเบศร รวมทั้งยาสีฟัน มีทุกอย่างที่นั่นเลยถ้าท่านยังไม่เคยใช้ และถูกนะครีบ ยาสระผม ดอกอัญชันใช้แล้วดีมาก ผมเห็นกรรมการท่านหนึ่งพยักหน้า อันนี้ถ้าเราสามารถเอาไป แข่งกับยี่ห้อลอรี่เอะหรืออะไรก็ได้แล้วแต่ในโลกนี้นะครับ นำเงินตราเข้าประเทศได้เยอะ ผากท่านประธานไปยังกรรมการว่าการพัฒนาเรื่องนี้ไปไกลก็อย่าลืมรากเหง้าพื้นฐาน ของคนไทย ด้วยความเคารพครับ

นางสาววัลย์รัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : ขอบคุณค่ะ ต่อไปเชิญท่านประธานกรรมการตอบค่ะ

นายสถิตย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์ (ประธานกรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ กระผม สถิตย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์ ในฐานะประธานคณะกรรมการ ขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ กระผมขอขอบพระคุณท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ ทุกท่านที่ได้กรุณาสันับสนุนให้ข้อเสนอแนะที่สำคัญในการขับเคลื่อนการปฏิรูปเศรษฐกิจ กระแสใหม่ ในเรื่องเศรษฐกิจชีวภาพ และเศรษฐกิจดิจิทัล สิ่งที่เสนอในวันนี้อย่างที่ได้กราบเรียน ตอนต้นเป็นเรื่องที่ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติได้กรุณาให้ความเห็นชอบไปแล้วเมื่อประมาณ ๑ ปีที่ผ่านมา -----

ในวันนี้จึงเป็นวันที่นำมาเรียนเพื่อทราบเพิ่มเติม และเพื่อที่จะย้ำถึงข้อเสนอที่คณะกรรมการธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ โดยการนำของท่านปิติพงศ์ พิ๊งบุญ ฌ อยุธยา ที่ปรึกษาและประธานอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจกระแสใหม่ ต้องขอบพระคุณท่านผู้อภิปรายบางท่าน ขออนุญาตเอ่ยนาม ท่านชูชัย ศุภวงศ์ ที่ได้กรุณา กล่าวย้ำว่าในการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้วยเครื่องยนต์ตัวใหม่นั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีโครงสร้างใหม่ ด้วยเหตุนี้เองสอดคล้องกับแนวคิดของท่านปิติพงศ์ พิ๊งบุญ ฌ อยุธยา ซึ่งท่านได้ย้ำหลายครั้งว่าการบริหารที่ผ่านมาเป็นการบริหาร ท่านใช้คำว่า ซิโล (Silo) เป็นการบริหารที่เป็นแท่ง ๆ ทั้ง ๆ ที่ความจริงแล้วหลายเรื่องเป็นเรื่องที่จะต้องบูรณาการ จากแท่งเหล่านั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจัดทำ เป็นสิ่งที่ท่านเรียกว่าคลัสเตอร์ (Cluster) หรือเป็นเรื่องใหม่แยกต่างหากออกมาบูรณาการหลาย ๆ ซิโล (Silo) หลาย ๆ แท่งเหล่านั้น ในการทำงาน จึงได้เกิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์และวัฒนธรรม จึงได้เกิดเศรษฐกิจชีวภาพ จึงได้เกิดเศรษฐกิจดิจิทัล ซึ่งเป็นการบูรณาการความเป็นแท่ง ๆ ทั้งหลายมาสู่โครงสร้างใหม่ มาสู่คลัสเตอร์ (Cluster) ใหม่ ด้วยเหตุนี้เองในข้อเสนอของเศรษฐกิจชีวภาพจึงได้เสนอให้มี คณะกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจชีวภาพระดับชาติขึ้นมา จึงได้มีข้อเสนอให้จัดตั้งธนาคาร ความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติ จึงได้มีข้อเสนอให้แก่ไชโร่างพระราชกฤษฎีกา จัดตั้งสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจฐานชีวภาพเพื่อจะได้มีการทำงานที่ครอบคลุมมากขึ้น จึงได้มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน และเพิ่มขีดความสามารถทางการค้าและด้านเศรษฐกิจดิจิทัล จึงได้มีการเสนอ ให้มีการเร่งรัดตราพระราชบัญญัติว่าด้วยรัฐบาลดิจิทัล เพื่อที่จะทำให้อาณาความคิด ในเรื่องของรัฐบาลเชื่อมโยงและโปร่งใส หรือรัฐบาลดิจิทัลเกิดขึ้นอย่างจริงจังได้ เพราะว่า ความเชื่อมโยงและความโปร่งใสเป็นประโยชน์ในภาครัฐ ก็คือทำให้ประชาชนได้รับความสะดวกมากขึ้นในการได้รับข้อมูลจากภาครัฐที่โปร่งใส ได้รับความสะดวกมากขึ้น จากการเชื่อมโยงข้อมูลของภาครัฐ เช่นข้อมูลของกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยบัตรประชาชน และสำเนาทะเบียนบ้าน เมื่อเชื่อมโยงไปยังหน่วยงานอื่น ๆ ก็สามารถจะใช้ข้อมูลดิจิทัล ที่เชื่อมโยงเหล่านั้นบริการประชาชนได้โดยไม่ต้องทำสำเนาเอกสารในทุก ๆ เรื่อง ในทุก ๆ หน่วยงาน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภาคเอกชนก็เช่นเดียวกัน ความเชื่อมโยง และความโปร่งใสของดิจิทัล ก็ทำให้การประกอบธุรกิจมีความง่ายเพราะข้อมูลทุกอย่างโปร่งใส

ผู้ประกอบการสามารถที่จะได้ข้อมูลที่โปร่งใสเป็นประโยชน์ในการวางแผนทางด้านธุรกิจ
สามารถที่จะเชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ เหล่านั้นเพื่อการวิเคราะห์ การวิจัย สามารถที่จะใช้ประโยชน์
จากการเชื่อมโยงข้อมูลของภาครัฐ เช่น การนำเข้าข้อมูลทางด้านภาษี ข้อมูลทางด้าน
การขอใบอนุญาต ข้อมูลทางด้านสถิติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ก็จะทำให้การประกอบธุรกิจ
มีความง่ายขึ้น นอกจากนั้นข้อมูลที่เชื่อมโยงและโปร่งใสนี้เอง เป็นหลักการสำคัญ
ในการทำให้การดำเนินการภาครัฐเป็นไปด้วยความโปร่งใส มีการฉ้อราษฎร์บังหลวง
ลดน้อยลงไปโดยหลักการของรัฐบาลดิจิทัล -----

หลายท่านได้กรุณาแนะนำว่าบางเรื่องนั้นในเอกสารหลายที่มีความเหลื่อมล้ำกัน ควรจะจัดให้สอดคล้องไปในทางเดียวกัน เช่น ท่านอำพล จินดาวัฒนะ ก็ได้กรุณาแนะนำว่าเรื่องเศรษฐกิจชีวภาพนั้น นอกจากเป็นเรื่องของอาหาร เรื่องสุขภาพ เรื่องพลังงานแล้ว แท้ที่จริงในเอกสารยังมีเรื่องอื่น ๆ เช่นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความงาม นอกจากนั้นก็ยังมีเรื่องเกี่ยวกับการเกษตร เรื่องอุตสาหกรรมชีวภาพ เรื่องเคมีชีวภาพ เป็นต้น ซึ่งคณะกรรมการธิการก็จะได้ดำเนินการตามข้อเสนอแนะ รวมทั้งข้อเสนอแนะของอีกหลาย ๆ ท่านที่ไม่อาจจะกล่าวถึงได้หมดในขณะนี้ โดยสรุปก็คือได้นำมาเรียนท่านเพื่อทราบนะครับ และเพื่อที่จะแจ้งเพื่อทราบว่าสิ่งที่เสนอนั้นเป็นสิ่งสำคัญในการที่จะขับเคลื่อนให้เศรษฐกิจชีวภาพ และเศรษฐกิจดิจิทัลประสบความสำเร็จต่อไปได้ จึงต้องขอพลังจากท่านในการช่วยกันขับเคลื่อน หากท่านใดมีสถานะหรือมีเครือข่ายในการที่จะผลักดันให้ข้อเสนอต่าง ๆ ที่ได้กราบเรียนแล้วเป็นจริงเป็นจังขึ้นมาได้ การปฏิบัติตามที่เสนอไว้ก็จะสำเร็จภายใน ๑ ปีตามที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้ครับ ขอขอบคุณครับ

นางสาววัลย์รัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศคนที่สอง) : ขอขอบคุณค่ะ เป็นอันว่าที่ประชุมได้พิจารณาและรับทราบแนวทางการดำเนินงานขับเคลื่อนวาระการปฏิรูปที่สำคัญและเร่งด่วน ๒๗ วาระ ปี ๒๕๖๐ กลุ่มเศรษฐกิจอนาคต ๒ วาระแล้ว เรื่องเศรษฐกิจชีวภาพ และเศรษฐกิจดิจิทัล คณะกรรมการธิการก็จะได้ประมวลและนำความเห็นของท่านสมาชิกไปสรุปจัดทำรายงานเสนอคณะกรรมการเตรียมการปฏิรูปต่อไป จบการพิจารณาแนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจแล้ว ขอขอบคุณท่านประธานคณะกรรมการและอนุกรรมการทุกท่านค่ะ ขอขอบคุณค่ะ ต่อไปเป็นระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา เรื่อง การปฏิรูปการจัดการดูแลพัฒนาจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีมาตรฐานและเอกภาพ

รายงาน

ของ

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านการศึกษา

สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

เรื่อง “การปฏิรูปการจัดการดูแลพัฒนาและจัดการศึกษาปฐมวัย
ให้มีมาตรฐานและเอกภาพ”

★ ★ ★

11/12/สปช.

สำนักกรรมการ ๓

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ด่วนที่สุด

ที่ (สปท) ๙๗/๙๗/๒๕๖๐

(สำเนา)

สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ถนนอุทองใน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๓๐ มีนาคม ๒๕๖๐

เรื่อง รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา เรื่อง “การปฏิรูปการจัดการดูแลพัฒนาและจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีมาตรฐานและเอกภาพ”

กราบเรียน ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของคณะกรรมการดังกล่าวข้างต้น จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๙/๒๕๕๘ วันอังคารที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ได้มีมติตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา นั้น ซึ่งกรรมการคณะนี้ประกอบด้วย

๑. นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร	ประธานกรรมการ
๒. พลเอก พหล สง่าเนตร	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. พลเอก พอพล มณีรินทร์	รองประธานกรรมการ คนที่สอง และผู้ช่วยโฆษกกรรมการ
๔. พลอากาศเอก วัชร มณีฉาย	รองประธานกรรมการ คนที่สาม
๕. ศาสตราจารย์ธรรมศักดิ์ พงศ์พิชญามาตย์	รองประธานกรรมการ คนที่สี่
๖. นางสาวปิยะธิดา ประดิษฐบุทาทุกา	โฆษกกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการกรรมการ
๗. นางกอบกุล อาภากร ณ อยุธยา	กรรมการ
๘. พลเรือเอก ไกรวุธ วัฒนธรรม	กรรมการ
๙. พลอากาศเอก ครุฑพิภย์ กุญชร ณ อยุธยา	กรรมการ
๑๐. พลเรือเอก จีระพัฒน์ ปานสกุณ	กรรมการ
๑๑. นายชูชัย ศุภวงศ์	กรรมการ
๑๒. นายณัฐ ชพานนท์	กรรมการ
๑๓. นายประยูร เขียววัฒนา	กรรมการ
๑๔. พลอากาศเอก เผลด็จ วงษ์ปิ่นแก้ว	กรรมการ
๑๕. พลเอก วรวิทย์ พรรณสมัย	กรรมการ
๑๖. พลเอก วุฒินันท์ สีลายุทธ	กรรมการ
๑๗. นายสมเดช นิลพันธุ์	กรรมการ
๑๘. พลเรือเอก สุรินทร์ เรืองอารมณ์	กรรมการ
๑๙. นายอุทัย เลาทวีเชียร	กรรมการ
๒๐. นายวินัย ตะห์ตัน	เลขานุการกรรมการ

บัดนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาศึกษา รายงานเรื่อง “การปฏิรูปการจัดการดูแลพัฒนาและจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีมาตรฐานและเอกภาพ” ตามแผนการปฏิรูปของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาเสร็จแล้ว

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศพิจารณา และหากสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเห็นชอบ ขอให้โปรดส่งรายงานไปยังคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) วิวัฒน์ ศัลยกำธร

(นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร)

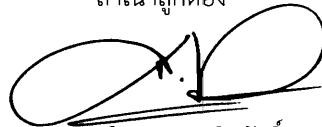
ประธานกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

สำนักกรรมการ ๓

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๖๗

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๖๗

สำเนาถูกต้อง

(นายสาธิต ประเสริฐศักดิ์)

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๓

สุภาพร/ร่าง

สุดาพร/พิมพ์

สวีณา/ตรวจ

สารบัญ

รายงานของคณะกรรมการธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษา

เรื่อง “การปฏิรูปการจัดการดูแลพัฒนาและจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีมาตรฐานและเอกภาพ”

	หน้า
๑. แผนการปฏิรูป	๑
๑.๑ เรื่องที่คณะกรรมการธิการเห็นว่าเป็นประเด็นสมควรปฏิรูป เรื่อง “การปฏิรูปการจัดการดูแลพัฒนาและจัดการศึกษาปฐมวัย ให้มีมาตรฐานและเอกภาพ”	๑
๑.๒ เงื่อนไขสำคัญที่เอื้ออำนวยต่อการปฏิรูปการจัดการดูแลพัฒนา และจัดการศึกษาปฐมวัย	๑
๑.๓ ความจำเป็นของการปฏิรูปการจัดการดูแลพัฒนาและจัดการศึกษา ปฐมวัยให้มีมาตรฐานและเอกภาพ	๑
๑.๔ ปัญหาและสถานการณ์ท้าทายด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยของประเทศไทย	๓
๑.๕ ปัจจัยด้านการบริหารจัดการของประเทศ ที่ส่งผลให้การพัฒนา เด็กปฐมวัยไม่เป็นไปตามหลักการที่ควร	๔
๒. วิธีการปฏิรูป	๕
๒.๑ วิเคราะห์ จัดทำแนวทางเกี่ยวกับเรื่องที่จะปฏิรูป	๕
๒.๒ แนวทางแก้ไข	๖
๒.๒.๑ วางหลักการของประเทศด้วยการออกกฎหมาย “พระราชบัญญัติการปฐมวัยแห่งชาติ”	๖
๒.๒.๒ วิธีการปฏิรูป	๑๓
๓. กำหนดเวลาการปฏิรูป	๑๔
๓.๑ ระยะที่ ๑	๑๔
๓.๒ ระยะที่ ๒	๑๔
๓.๓ ระยะที่ ๓	๑๔

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
๔. แหล่งที่มาของงบประมาณ (กรณีที่ต้องใช้งบประมาณ)	๑๔
๕. หน่วยงานที่รับผิดชอบ	๑๔
๖. ข้อเสนอแนะ	๑๔
๗. ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ (ถ้ามี)	๑๕
๘. ตารางรายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษา เรื่อง “การปฏิรูปการจัดการดูแลพัฒนาและจัด การศึกษาปฐมวัยให้มีมาตรฐานและเอกภาพ”	๑๗
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก ตารางแสดงสมรรถนะ/คุณภาพชีวิตและบทบาทของครอบครัว รัฐ เอกชน ประชาสังคม ที่พึงส่งเสริมในแต่ละช่วงวัยของเด็กปฐมวัย	๒๐
ภาคผนวก ข รายชื่อคณะกรรมการ คณะที่ปรึกษา และคณะทำงาน คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบมาตรฐานและ การประกันคุณภาพการศึกษา	๒๕
ภาคผนวก ค รายชื่อคณะผู้จัดทำรายงาน	๒๗

รายงานของ

คณะกรรมการวิชาการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

เรื่อง “การปฏิรูปการจัดการดูแลพัฒนาและจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีมาตรฐานและเอกภาพ”

๑. แผนการปฏิรูป

๑.๑ เรื่องที่คณะกรรมการเห็นว่าประเด็นสมควรปฏิรูป โดยคำนึงถึงความสำคัญเร่งด่วนและความสัมฤทธิ์ผลของการปฏิรูปในระยะเวลาที่เหลืออยู่ คือ เรื่อง “การปฏิรูปการจัดการดูแลพัฒนาและจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีมาตรฐานและเอกภาพ”

๑.๒ เงื่อนไขสำคัญที่เอื้ออำนวยต่อการปฏิรูปการจัดการดูแลพัฒนาและจัดการศึกษาปฐมวัย

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. .... ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย เป็นครั้งแรกที่รัฐธรรมนูญไทยบัญญัติชัดเจนเกี่ยวกับการดูแลเด็กเล็ก ดังความในมาตรา ๕๔ วรรคหนึ่งและวรรคสองที่ว่า “รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียน จนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษาตามวรรคหนึ่ง เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย”

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. .... ยังเน้นย้ำในมาตรา ๒๕๘ จ.ว่า “ให้ดำเนินการปฏิรูปประเทศด้านต่างๆให้เกิดผล โดยด้านการศึกษา นั้น ความใน (๑) กำหนดให้สามารถเริ่มดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษาตามมาตรา ๕๔ วรรคสอง เพื่อให้เด็กเล็กได้รับการพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัยโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย”

๑.๓ ความจำเป็นของการปฏิรูปการจัดการดูแลพัฒนาและจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีมาตรฐานและเอกภาพ

๑.๓.๑ วิสัยทัศน์และความสำคัญของปฐมวัย

ช่วงปฐมวัยเป็นช่วงวัยที่มีความสำคัญสูงสุดต่อพัฒนาการทางสมอง อุนิสัย และทักษะสำคัญของชีวิต เป็นเสมือนช่วงวางเสาเข็มของชีวิต จึงเป็นรากฐานของการพัฒนาชีวิตของบุคคล อันมีผลต่อความมั่นคงสูงสุดของชาติในระยะยาว

มีงานวิจัยจากทั่วโลกโดยเฉพาะจาก Center on the Developing Child ของมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด สหรัฐอเมริกา ชี้ว่า

๑) พัฒนาการทางสมองมีอัตราการพัฒนาสูงสุดในช่วงแรกเกิดถึง ๖ ปี

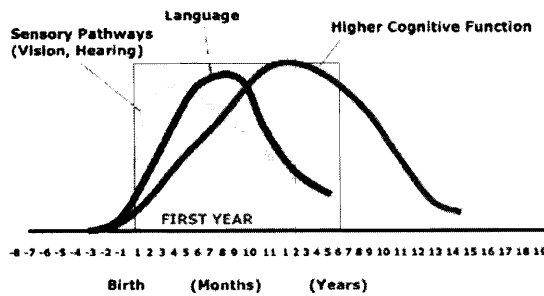
๒) ช่วงปฐมวัยเป็นระยะอ่อนไหวของพัฒนาการสมอง (Sensitive Period) มีความไวต่อผลกระทบจากปัจจัยต่าง ๆ มาก

ดังนั้น หากเด็กไม่ได้รับการพัฒนาอย่างถูกต้องในช่วงเวลาดังกล่าว จะเป็นการยากลำบากมากที่จะพัฒนาเด็กให้เป็นพลเมืองคุณภาพเพราะขาดรากฐานที่สำคัญของชีวิต เนื่องจากช่วงเวลาที่ดีที่สุดในการพัฒนารากฐานได้ผ่านไปแล้ว¹

¹ Erluer, ๒๐๐๓ อ้างถึงใน พัชรีย์ ผลโยธิน , ๒๕๕๖

Human Brain Development

Neural Connections for Different Functions Develop Sequentially

๑.๓.๒ การลงทุนในปฐมวัยให้ผลตอบแทนคุ้มค่าที่สุด ถึง ๗ เท่าของการลงทุน

จากการวิจัยของศาสตราจารย์ ดร. James Heckman จากมหาวิทยาลัยชิคาโก สหรัฐอเมริกา ผู้ได้รับรางวัลโนเบลสาขาเศรษฐศาสตร์ ค.ศ. ๒๐๐๐ ชี้ว่า การลงทุนในช่วงปฐมวัยจะมีผลครอบคลุมทุกมิติของชีวิต ทั้งในด้านสุขภาพกายและใจ เพิ่มสมรรถนะในการเรียนรู้และการทำงาน สร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ทั้งในระดับบุคคลและสังคม เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ลดปัญหาสังคมและอาชญากรรม ฯลฯ ซึ่งทำให้อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในช่วงปฐมวัยสูงถึง ๗ เท่าของการลงทุน

๑.๓.๓ สถานการณ์ของโลกและสังคมในศตวรรษใหม่เรียกร้องให้เด็กรุ่นใหม่ต้องมีทักษะใหม่

ในโลกที่เทคโนโลยีขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว รุนแรง ซับซ้อนและคาดการณ์ได้ยากนั้น นักวิชาการระดับโลกจาก P๒๑ Partnership for ๒๑st Century Learning นำเสนอว่า มนุษย์ที่จะดำรงชีวิตให้ประสบความสำเร็จในศตวรรษใหม่ได้ จำเป็นต้องมีคุณสมบัติที่เรียกว่า “ทักษะศตวรรษที่ ๒๑” ได้แก่ การคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การทำงานร่วมกับผู้อื่น การสื่อสาร เป็นต้น

นอกจากคุณสมบัติดังกล่าวนี้ ยังมีคุณสมบัติสำคัญที่จำเป็นต้องมี เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสังคมไทย การยึดหลักหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การดำรงชีวิตที่เกื้อกูลต่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การเอื้อเฟื้อแบ่งปัน การประสานความร่วมมือ การสร้างสันติภาพ ฯลฯ ซึ่งคุณสมบัติทั้งหมดเหล่านี้ เป็นที่ยอมรับในทางวิชาการทั่วโลกแล้วว่า ต้องได้รับการฝึกฝนตั้งแต่ปฐมวัย ต่อเนื่องจนถึงวัยผู้ใหญ่

การให้ความสำคัญและดูแลพัฒนาเด็กปฐมวัยตามหลักการทางวิชาการอย่างจริงจัง จึงจะทำให้เด็กไทยเติบโตเป็นพลเมืองคุณภาพและนำพาสังคมไทยให้อยู่ได้อย่างเข้มแข็งมั่นคงในศตวรรษที่ ๒๑

๑.๓.๔ การพัฒนาเด็กปฐมวัยเพื่อรองรับสังคมสูงอายุไทยที่กำลังเคลื่อนตัวมาอย่างรวดเร็ว

ในช่วงประมาณ พ.ศ.๒๕๗๓ สังคมไทยจะเป็นสังคมสูงอายุสมบูรณ์แบบ ที่มีประชากรประมาณ ๒๕% ของจำนวนประชากรรวมเป็นผู้สูงอายุวัยเกินกว่า ๖๐ ปี ดังนั้น ในภาวะการณ์ดังกล่าว จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้เติบโตเป็นคนในวัยทำงานที่มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งจะแบกรับภารกิจดูแลสังคมผู้สูงอายุสมบูรณ์แบบได้ โดยศูนย์วิจัยธนาคารไทยพาณิชย์ชี้ว่า หากจะแบกรับสภาพสังคมสูงอายุสมบูรณ์แบบได้ เด็กในวันนี้จะต้องมีความสามารถในการสร้างผลิตผล (productivity) มากกว่า ๑ เท่าของคนรุ่นพ่อแม่

จากสภาพบริบทและเหตุผลสำคัญดังกล่าวข้างต้น จำเป็นอย่างยิ่งที่สังคมไทยจะต้องให้ความสำคัญกับการดูแลพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างจริงจัง ไม่ปล่อยปละละเลยให้เด็กพัฒนาไปตามสภาพ

เงื่อนไขชีวิตของเด็กแต่ละคน หากจะต้องระดมความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เพื่อวางรากฐานการพัฒนาทุนมนุษย์ของสังคมไทยให้เข้มแข็งโดยทั่วถึงและเสมอภาค เพื่อเป็นรากฐานของประเทศไทยที่เข้มแข็งยั่งยืนในอนาคตต่อไป

๑.๔ ปัญหาและสถานการณ์ท้าทายด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยของประเทศไทย

๑.๔.๑ สภาพปัญหาในช่วงปฐมวัย : พบพัฒนาการล่าช้าและมีความพิการประเภทต่างๆ เพิ่มขึ้น

แม้ว่าหลายฝ่ายตระหนักดีถึงความสำคัญของการดูแลและพัฒนาเด็กเล็ก แต่การดูแลพัฒนา และจัดการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทยในปัจจุบัน ก็ยังเผชิญกับปัญหาหลายด้าน ดังสรุปเป็นประเด็นสำคัญ ดังนี้

- ๑) เด็กช่วงวัย ๑-๓ ปี มีพัฒนาการโดยรวมไม่สมวัย ร้อยละ ๒๕ และช่วง ๔-๕ ปี ไม่สมวัยถึง ร้อยละ ๔๒^๒
- ๒) เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการทางด้านภาษาล่าช้าถึงร้อยละ ๒๐ เมื่อเทียบกับประเทศที่พัฒนาแล้วซึ่งจะมีเพียงร้อยละ ๕ ถึง ๑๕^๓
- ๓) โรคอ้วนในเด็กปฐมวัยเพิ่มสูงอย่างรวดเร็วเมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยทั่วโลก^๔
- ๔) เด็กปฐมวัยร้อยละ ๖.๓ ต่ำ ร้อยละ ๔.๘ มีน้ำหนักน้อย และร้อยละ ๒.๗ ผอม ภาวะทุโภชนาการรุนแรงจนเตี้ยแคระแกร็นในช่วง ๒ ปีแรก จะส่งผลกระทบต่อระดับไอคิวเมื่อโตขึ้น^๕
- ๕) เด็กพิการช่วงปฐมวัยที่มีความพิการซ้ำซ้อนเพิ่มขึ้น จากโรคลมชัก โรคราลัสซีเมีย โรคขาดสารไอโอดีน และเด็กมีภาวะทางจิต^๖

๑.๔.๒ ผลกระทบจากพัฒนาการที่ล่าช้าของเด็กปฐมวัย ส่งผลกระทบต่อเด็กและเยาวชนในช่วงวัยต่อไป

- ๑) ความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กประถม วัย ๖ ถึง ๑๑ ปี ต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ โดยมีเด็กที่ต้องได้รับการพัฒนาถึง ร้อยละ ๒๖ และเด็กที่ควรได้รับการพัฒนาอีกร้อยละ ๔๖ ซึ่งมีทั้งปัญหาการปรับตัว การควบคุมอารมณ์ การยอมรับถูกผิดและความมุ่งมั่นพยายาม^๗
- ๒) ระดับสติปัญญาเด็กประถม วัย ๖-๑๒ ปี ร้อยละ ๒๘ มีต่ำกว่าค่าเฉลี่ยที่ ๙๐^๘
- ๓) ในปี ๕๙ ไอคิวเด็ก ป.๑ ต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ ๓๒ เปอร์เซนต์ ไอคิวอยู่ในเกณฑ์บกพร่องต่ำกว่า ๗๐ ถึงร้อยละ ๕.๘ ซึ่งต่ำกว่ามาตรฐานสากลที่กำหนดไว้ร้อยละ ๒^๙
- ๔) เด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ร้อยละ ๑๕ เป็นเด็กที่สมาธิสั้น ออทิสติก และมีปัญหาด้านอารมณ์^{๑๐}

^๒ สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล

^๓ การสำรวจของกรมอนามัย พ.ศ. ๒๕๔๒ ถึง ๒๕๕๒

^๔ สำนักงานสถิติแห่งชาติ (๒๕๕๖)

^๕ “พัฒนาการเด็กปฐมวัย รากแก้วแห่งชีวิต”, สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (สสค.) (๒๕๕๗)

^๖ กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ (บ้านเฟื่องฟ้า)

^๗ กรมสุขภาพจิต (๒๕๕๔)

^๘ กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (๒๕๕๔)

^๙ ข่าวกระทรวงสาธารณสุข (www.thaigov.go.th)

^{๑๐} ข่าวกระทรวงสาธารณสุข (www.thaigov.go.th)

๕) เด็กไทยโดยรวมมีความฉลาดทางอารมณ์ เฉลี่ยต่ำกว่าปกติในรอบ ๑๐ ปี ความมุ่งมั่น ความพยายามลดน้อยลง คุณธรรมจริยธรรมลดน้อยลง¹¹

๖) เด็กไทย ๔๘ เปอร์เซ็นต์มีระดับสติปัญญาอยู่ในเกณฑ์ต่ำ¹²

๗) เด็กไทยติดเกมร้อยละ ๑๓ ถึงขั้นคลั่งไคล้ร้อยละ ๑๕ เฉลี่ย ๓.๑ ชั่วโมง ต่อวันอันดับ ๑ ของเอเชีย¹³ เสียเงินเฉลี่ยคนละ ๑,๑๖๐ บาทต่อเดือนคิดเป็นความเสียหายทางเศรษฐกิจปีละ ๓๐,๐๐๐ ล้านบาท¹⁴

๘) เด็กไทยเฉลี่ย ๑ ใน ๕ มีเพศสัมพันธ์ เป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายร้อยละ ๒๐ มัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ ๑๗ และประถมศึกษาร้อยละ ๑๔ วัยรุ่นหญิงทุก ๑,๐๐๐ คนจะกลายเป็นแม่วัยใส ๕๔ คน เฉพาะปี ๒๕๕๔ มีแม่วัยใสให้กำเนิดลูก ๑๒๙,๐๐๐ คน¹⁵

๙) เด็กมัธยมศึกษาตอนต้นที่ดื่มเหล้าร้อยละ ๑๖ เล่นพนันร้อยละ ๑๔ พบเห็นการเสพยาในโรงเรียน ร้อยละ ๒๐ และพบเห็นการพกอาวุธในโรงเรียนร้อยละ ๓๕ เด็กวัยรุ่นร้อยละ ๒๐ สูบบุหรี่ร้อยละ ๒๕ ดื่มสุรา¹⁶

๑๐) เด็กต่ำกว่า ๑๕ ปี ติดยา ๗.๔ ใน ๑,๐๐๐ คน วัย ๑๖-๒๐ ปีติดยา ๓๒.๘ ใน ๑,๐๐๐ คน¹⁷

๑๑) ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ค่า O-NET เฉลี่ยไม่ถึง ๕๐ คะแนน¹⁸

๑๒) PISA ได้เป็นอันดับที่ ๕๑ ของประเทศในกลุ่ม OECD ที่เข้าร่วมวัดผล¹⁹

**ปัญหาเหล่านี้ ส่วนใหญ่เป็นผลกระทบที่ต่อเนื่องมาจากการพัฒนาที่ไม่ได้คุณภาพในช่วงปฐมวัย
นั่นเอง**

**๑.๕ ปัจจัยด้านการบริหารจัดการของประเทศที่ส่งผลให้การพัฒนาเด็กปฐมวัยไม่เป็นไปตาม
หลักการที่ควร**

๑.๕.๑ สังคมยังไม่ยึดมั่นในหลักการพัฒนาเด็กปฐมวัย

แม้ประเทศไทยจะมีมหาวิทยาลัย สถาบันวิชาการและหน่วยงานองค์กรต่างๆที่ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย กระจายตัวอยู่ทั่วประเทศ แต่ที่ผ่านมามีการบริหารจัดการการดูแลพัฒนา และจัดการศึกษาแก่เด็กปฐมวัยในภาพรวม ไม่ได้มุ่งเป้าหมายการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้เป็นรากฐานที่มั่นคงระยะยาวของประเทศ กลับปล่อยให้ไปไปตามสภาพของครอบครัวรับผิดชอบกันเอง เช่น การให้นมแม่ การลาคลอดเพื่อเลี้ยงลูกทำให้คุณภาพเด็กปฐมวัยเป็นไปดังปัญหาในข้อ ๑.๔

¹¹ สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพเด็กเยาวชนผู้ด้อยโอกาสและผู้สูงอายุปี (๒๕๕๖)

¹² โครงการพัฒนาสติปัญญาเด็กไทย กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (๒๕๕๔)

¹³ สถาบันสุขภาพจิตเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์ (๒๕๕๖)

¹⁴ โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ (๒๕๕๖)

¹⁵ Child Watch (๒๕๕๔)

¹⁶ Child Watch (๒๕๕๔)

¹⁷ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

¹⁸ สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (๒๕๕๔)

¹⁹ โครงการพัฒนาสติปัญญาเด็กไทย กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (๒๕๕๔)

รวมทั้ง ไม่ได้ใช้ความรู้เป็นฐานในการทำงานอย่างแท้จริง ไม่ยึดมั่นตามหลักการที่ควรจะเป็น เช่น ผู้บริหารการศึกษาทุกระดับยังยอมให้มิโนโยบายเร่งเรียนเขียนอ่านในเด็กปฐมวัยอยู่ทั่วไปจนกลายเป็นกระแสค่านิยมของพ่อแม่ เป็นผลให้เด็กไม่ได้รับการพัฒนาตามที่ถูกที่ควร เด็กเครียด ไม่มีความสุข และขาดโอกาสพัฒนาทักษะที่จำเป็นต้องเกิดขึ้นและฝังรากไว้ในช่วงปฐมวัยจนประเทศไทยกลายเป็นประเทศที่การจัดการดูแลพัฒนาและจัดการศึกษาปฐมวัยอย่างขาดทิศทาง

๑.๕.๒ การบริหารจัดการที่เกี่ยวกับการศึกษาปฐมวัยในประเทศไทยยังขาดเอกภาพและประสิทธิภาพ

ในปัจจุบันมีกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยอย่างน้อย ๔ กระทรวง คือ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงมหาดไทย แต่ปัญหาคือการขาดเอกภาพและประสิทธิภาพในการบูรณาการงานภาพรวม เนื่องจากข้อเท็จจริงคือ ภารกิจในการดูแลเด็กปฐมวัย ไม่ได้เป็นภารกิจหลักของกระทรวงใดกระทรวงหนึ่ง มีลักษณะเป็น”งานฝาก” และมีลักษณะต่างคนต่างทำ แต่ละหน่วยงานต่างมีตัวชี้วัดและมาตรฐานของตนเองที่แตกต่างกัน

นอกจากนี้ บุคลากรที่มีหน้าที่เกี่ยวกับเด็กปฐมวัยมีจำกัดมากในแต่ละกระทรวง เช่น ในสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (ซึ่งทำหน้าที่เป็นหน่วยงานเลขานุการของคณะกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ) และในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ มีบุคลากรเพียงไม่เกิน ๕ คนเท่านั้น

แม้ว่าจะมีการจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ.๒๕๕๑ ซึ่งกำหนดนโยบายการพัฒนาดูแลเด็กปฐมวัย แต่ก็ยังขาดกลไกในการประสานงาน พัฒนาวิชาการ กำกับ ติดตามและผลักดันการพัฒนาเด็กปฐมวัยของหน่วยงานต่างๆ ให้มีคุณภาพอย่างทั่วถึง

ทั้งนี้ จากตัวอย่างในการประเมินคุณภาพศูนย์เด็กเล็กของ สมศ. (แม้ว่าวิธีการประเมินคุณภาพของสมศ.จะเป็นประเด็นที่ได้รับการวิจารณ์ว่าควรปรับปรุงอย่างยิ่ง อีกทั้งผลการประเมินการศึกษาโดย สมศ. ที่ทำการประเมินในระดับต่าง ๆ เช่น การศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษาและอุดมศึกษา ที่ผลการประเมินของสถานศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ "ดี หรือพอใช้" แต่กลับพบว่าการจัดอันดับคุณภาพการศึกษาของไทยโดยสถาบันต่างๆยังคงมีแนวโน้มที่ไม่ดีอย่างต่อเนื่อง) ที่พบว่า ศูนย์เด็กเล็กซึ่งมีจำนวน ๑๙,๘๒๐ แห่งทั่วประเทศ อยู่ในเกณฑ์ "พอใช้ ต้องปรับปรุง หรือต้องปรับปรุงเร่งด่วน" ประมาณครึ่งหนึ่งของจำนวนศูนย์ทั้งหมด ดังนั้น ด้วยคุณภาพของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยเช่นนี้ ย่อมไม่น่าแปลกใจที่เด็กปฐมวัยจะมีพัฒนาการล่าช้าถึง ๒๕-๓๐% ต่อเนื่องมาเป็นเวลายาวนาน จึงถึงเวลาแล้วที่ประเทศไทยจะต้องให้ความสำคัญกับการดูแลและพัฒนาเด็ก “ปฐมวัย” ซึ่งเป็นรากฐานของชีวิต เป็นรากฐานของการสร้างประชากรและความมั่นคงของชาติอย่างจริงจัง ประเทศไทยไม่อาจรอได้อีกต่อไปแล้ว

๒. แนวทางการปฏิรูป

๒.๑ การวิเคราะห์ จัดทำแนวทางเกี่ยวกับเรื่องที่ปฏิรูป

ในการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวคณะกรรมการวิชาการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา โดยคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ได้มีการตั้งคณะทำงานขึ้นมาดำเนินการศึกษาทั้งเอกสาร งานวิจัย ทั้งในและต่างประเทศ มีการประชุมและจัดสัมมนาเพื่อรับฟังปัญหา สภาพสถานการณ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับเด็กปฐมวัย ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว

จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการเข้าร่วมการสัมมนาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของเด็กปฐมวัยเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประมวลจัดทำเป็นแนวทางในการปฏิรูปเพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว

๒.๒ แนวทางแก้ไข

ผลจากการพิจารณาศึกษา คณะกรรมการโดยคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาเสนอแนวทางเพื่อการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับเด็กปฐมวัยสรุปได้ ดังนี้

๒.๒.๑ **วาทหลักการของประเทศในการจัดการดูแลพัฒนาและจัดการศึกษาปฐมวัยด้วยการออกกฎหมาย “พระราชบัญญัติการปฐมวัยแห่งชาติ” ตามหลักการดังต่อไปนี้**

๑) ความสำคัญของปัญหา

เด็กปฐมวัยเป็นช่วงวัยที่มีความสำคัญสูงสุดต่อพัฒนาการทางสมอง อุนิสัย และทักษะสำคัญของชีวิต เพราะเป็นวัยที่สมองมีอัตราการพัฒนาและการเรียนรู้สูงสุด และเป็นรากฐานของการพัฒนาชีวิตของบุคคล อันมีผลต่อความมั่นคงสูงสุดของชาติในระยะยาว

แต่สถานการณ์เด็กปฐมวัยของชาติที่ผ่านมาและในปัจจุบันไม่อยู่ในระดับที่ดี และมีความเสี่ยงอย่างสูงต่อความมั่นคงของชาติในระยะยาว โดยที่มีข้อมูลแสดงชัดถึงคุณภาพของเด็กปฐมวัย และเด็กวัยประถมศึกษา วัยรุ่น และเยาวชนของชาติที่อยู่ในระดับไม่ดีอย่างมาก ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากการพัฒนาในช่วงปฐมวัยที่ยังไม่ถูกต้องสมบูรณ์

ปัญหาการพัฒนาเด็กปฐมวัยนั้นเกิดจากปัจจัยหลายประการแต่ปัญหาที่สำคัญในลำดับต้นคืองานพัฒนาเด็กปฐมวัยจำเป็นต้องบูรณาการงานจากหลายหน่วยงานมาก แต่ยังไม่สามารถบูรณาการงานของทุกฝ่าย ทุกระดับ ให้เป็นเอกภาพมีประสิทธิภาพ ดังนั้นตลอดช่วงเวลาที่ผ่านมางานพัฒนาเด็กปฐมวัยจึงเป็น “งานฝาก” ของหน่วยงานหลายหน่วยงานในหลายกระทรวงที่ไม่ได้ทำงานร่วมกันอย่างเป็นเอกภาพ

๒) พันธกิจหลัก

ต้องสร้างหลักประกันให้เด็กปฐมวัยทุกคน ได้รับการปกป้องคุ้มครอง การดูแล การพัฒนา และการศึกษา อย่างมีคุณภาพ ต่อเนื่อง ทัวถึง และเท่าเทียมตามหลักวิชาการโดยให้มีระบบการพัฒนาเด็กปฐมวัยที่บูรณาการทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่ระดับชาติ ภูมิภาค ท้องถิ่น ชุมชน จนถึงครอบครัว ให้เป็นเอกภาพ และมีประสิทธิภาพ

๓) หลักการปฏิรูปการปฐมวัยของชาติ

ประกอบด้วยหลักการใหญ่ ๔ หลัก คือ ๓.๑) หลักการพื้นฐาน ๓.๒) หลักมาตรฐานคุณภาพ ๓.๓) หลักการสร้างและพัฒนาคุณภาพ ๓.๔) หลักการขับเคลื่อนการปฏิรูป ซึ่งแสดงเป็นแผนภาพ ดังนี้

๓.๑) หลักการพื้นฐาน

๓.๑.๑) ระบบการพัฒนาเด็กปฐมวัยแบ่งออกเป็น ๔ ช่วง ดังนี้

- (๑) การพัฒนาทารกในครรภ์มารดา
- (๒) การพัฒนาเด็กวัยแรกเกิด ถึง ก่อน ๓ ปีบริบูรณ์ ซึ่งเรียกว่า เด็กวัยเด็กเล็ก
- (๓) การพัฒนาเด็กวัย ๓ ปีบริบูรณ์ ถึงก่อน ๖ ปีบริบูรณ์ ซึ่งเรียกว่า เด็กวัย

อนุบาล

(๔) การพัฒนาเด็กวัย ๖ ปีบริบูรณ์ถึงก่อน ๘ ปีบริบูรณ์ ซึ่งเรียกว่าเด็กวัยช่วงรอยต่อระหว่างวัยอนุบาลกับวัยประถมศึกษา

๓.๑.๒) การพัฒนาเด็กปฐมวัยมีเป้าหมาย ดังนี้

- (๑) เด็กอยู่รอดปลอดภัย มีความมั่นคง สุขสบายทางร่างกายและจิตใจ
- (๒) เด็กมีพัฒนาการทุกด้าน ทั้งร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคม และสติปัญญาอย่างสมดุล เติบโตตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ดูแลและพึ่งตนเองได้ตามวัย
- (๓) เด็กมีพัฒนาการในการเรียนรู้ สอดคล้องกับธรรมชาติการทำงานของสมอง โดยเฉพาะการพัฒนาทักษะสมองด้านการบริหารจัดการชีวิต
- (๔) เด็กซึมซับคุณค่า สุนทรียภาพ ภูมิปัญญา วัฒนธรรมของชาติและท้องถิ่น
- (๕) เด็กมีวินัยกำกับตนเองได้ เคารพตนเอง เคารพในผู้อื่นและสภาพแวดล้อม สามารถเป็นสมาชิกที่ดีในสังคม
- (๖) เด็กมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ มีทักษะการเรียนรู้ และมีความพร้อมที่จะเรียนรู้ในระดับประถมศึกษาต่อไป

๓.๑.๓) การพัฒนาเด็กปฐมวัยให้ยึดหลักการ ดังต่อไปนี้

- (๑) ต้องมุ่งสู่ประโยชน์สูงสุดของเด็กปฐมวัยอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมเป็นอันดับแรก

(๒) ต้องให้การปกป้องคุ้มครอง สร้างความผูกพันที่ดีระหว่างเด็กและผู้ดูแลเด็ก และไม่สร้างภาวะกดดันต่อเด็ก

(๓) ต้องเป็นการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และราบรื่นโดยเฉพาะในช่วงรอยต่อของแต่ละช่วงอายุ

(๔) ต้องส่งเสริมพัฒนาการด้วยวิธีการเชิงบวกอย่างเป็นองค์รวม ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญา และการพัฒนาทักษะสมองด้านการบริหารจัดการชีวิต

(๕) ต้องครอบคลุมความแตกต่างระหว่างบุคคล ความต้องการพิเศษ ความบกพร่องในด้านต่าง ๆ รวมทั้งความแตกต่างทางบริบทของชุมชน สังคมและวัฒนธรรม

(๖) ต้องจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ถูกต้องตามหลักวิชาการด้านปฐมวัย และด้านประสาทวิทยาศาสตร์ ส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีความสุขผ่านการเล่น การฟัง การพูด การอ่าน และกิจกรรมที่ได้ลงมือทำ อย่างเหมาะสมตามวัย

(๗) ต้องมีระบบการประเมินผลและการคัดกรองเด็กปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพ ในการป้องกัน ส่งเสริม รักษา พื้นฟูสมรรถภาพ และมีระบบฐานข้อมูลและระบบการส่งต่อข้อมูลเด็กเป็นรายบุคคล

(๘) ต้องเสริมพลังบทบาทของบิดา มารดา ผู้ปกครอง ครอบครัว และสร้างการมีส่วนร่วม และความรับผิดชอบของชุมชน สังคมในการพัฒนาเด็กปฐมวัย

๓.๑.๔) ให้มีการระดมความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการพัฒนาเด็กปฐมวัยและให้ความสำคัญของครอบครัว ชุมชนและท้องถิ่นเป็นรากฐานที่สำคัญของการพัฒนาเด็กปฐมวัย

๓.๑.๕) ให้บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น มีสิทธิตามกฎหมายในการจัดการพัฒนาเด็กปฐมวัย และได้รับสิทธิประโยชน์ ดังนี้

(๑) การสนับสนุนจากรัฐให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการพัฒนาเด็กปฐมวัย

(๒) เงินอุดหนุนจากรัฐสำหรับการจัดการพัฒนาเด็กปฐมวัย

(๓) การลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีสำหรับการจัดการพัฒนาเด็กปฐมวัย

๓.๒) หลักมาตรฐานคุณภาพ

๓.๒.๑) ให้มีหลักการและมาตรฐานกลางในการพัฒนาเด็กปฐมวัยที่บุคคลและหน่วยงานทุกภาคส่วน ทุกฝ่าย ทุกระดับต้องใช้ร่วมกันซึ่งเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับการจัดแบ่งช่วงวัยของเด็กปฐมวัย แนวทางการพัฒนาเด็กปฐมวัยในแต่ละช่วงวัย คุณภาพ ทักษะ สมรรถนะ และคุณลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นแก่เด็กปฐมวัย และคุณภาพที่พึงประสงค์ซึ่งคาดหวังให้เกิดขึ้น ทั้งในสถานบริการอนามัยแม่และเด็ก และสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกแห่ง

๓.๒.๒) ให้มีการกำหนดหลักการและแนวทางของหลักสูตรแกนกลางการพัฒนาเด็กปฐมวัยและหลักสูตรสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ดังนี้

(๑) ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดู ส่งเสริมพัฒนาการและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชน สังคม และวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ให้เด็กดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ และมีความสุข

(๒) ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุลทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกคนให้มีพัฒนาการเต็มตามศักยภาพ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีวินัย และสามารถพึ่งตนเองได้ตามวัย

(๓) ให้การพัฒนาเด็กปฐมวัยมีความสอดคล้องต่อเนื่องตั้งแต่วัยเด็กเล็ก วัยอนุบาล จนถึงรอยต่อเชื่อมระหว่างวัยอนุบาลกับประถมศึกษา

(๔) ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์การเรียนรู้ในหลักสูตรเป็นเรื่องที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง ประสาทสัมผัส และร่างกายของเด็ก มีความเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมของเด็ก และก่อให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้

(๕) มีการจัดกระบวนการเรียนรู้และส่งเสริมพัฒนาการผ่านการเล่น การลงมือปฏิบัติ ในกิจกรรม กิจวัตร และการทำงานในชีวิตประจำวันของเด็กเป็นหลัก

(๖) มีความหลากหลาย ยืดหยุ่น ตอบสนองต่อความถนัด ความต้องการ ความสนใจ และข้อจำกัดของเด็กเป็นรายบุคคล มีการจัดทำหลักสูตรรายบุคคลสำหรับเด็กที่ต้องการการดูแลเป็นพิเศษ

(๗) มีการประเมินผลพัฒนาการทุกด้านของเด็กปฐมวัยเป็นรายบุคคลซึ่งเป็นการประเมินตามสภาพจริงที่หลากหลาย สม่าเสมอ และต่อเนื่อง โดยเป็นความร่วมมือกันระหว่างสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยและครอบครัว มีการนำผลการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยมาใช้ในการพัฒนาเด็กปฐมวัยทั้งในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย และที่บ้าน

(๘) มีการจัดทำกระบวนการส่งต่อข้อมูลรายบุคคลของเด็กที่มีความแม่นยำ และต่อเนื่อง

๓.๓) หลักการสร้างและพัฒนาคุณภาพ

๓.๓.๑) ให้มีระบบการบริหารหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เป็นวงจรวิจัยและพัฒนาที่ต่อเนื่องครอบคลุมตั้งแต่การจัดทำหลักสูตร การส่งเสริมการนำหลักสูตรไปใช้ การกำกับติดตาม การประเมินการใช้หลักสูตรและประเมินผลที่เกิดกับเด็กปฐมวัย รวมทั้งการนำผลการประเมินมาพัฒนาคุณภาพของหลักสูตรและการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง โดยให้เป็นการทำงานร่วมกันของหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ทุกฝ่าย ทุกระดับ

๓.๓.๒) ให้สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยการสนับสนุนของหน่วยงานต้นสังกัดจัดให้มีการนิเทศภายในและภายนอก และการจัดกลุ่มความร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของบุคลากรด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย

๓.๓.๓) ให้มีการบริหารคุณภาพและการประกันคุณภาพการพัฒนาเด็กปฐมวัยที่จัดทำโดยสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยร่วมกับหน่วยงานต้นสังกัด ที่สร้างความมั่นใจว่าเด็กปฐมวัยในความรับผิดชอบทุกคนจะมีสุขภาวะ สมรรถนะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ บรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างครบถ้วน

๓.๓.๔) ให้มีการประเมินการประกันคุณภาพการพัฒนาเด็กปฐมวัยซึ่งจัดทำโดยหน่วยงานภายนอกที่มีอำนาจตามกฎหมายตามคำร้องขอของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยและหน่วยงานต้นสังกัด

๓.๓.๕) ให้มีคณะกรรมการสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ตลอดจนให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับแผนพัฒนาหลักสูตรและแผนการประกันคุณภาพของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยซึ่งประกอบด้วยผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนบุคลากรของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้ทรงคุณวุฒิเป็นอย่างน้อย

๓.๓.๖) ให้มีระบบการจัดหา พัฒนา อำนวยรักษาบุคลากร และกำหนดมาตรฐานวิชาชีพ บุคลากรด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างมีคุณภาพ เพียงพอ และทั่วถึง

๓.๓.๗) ให้มีระบบการพัฒนาผู้ปกครอง และผู้ดูแลเด็กที่บ้านให้สามารถพัฒนาเด็กปฐมวัยในบริบทของครอบครัว และสามารถร่วมมือกับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยได้เป็นอย่างดี

๓.๓.๘) ให้มีระบบการจัดทำคู่มือ ชุดความรู้ สื่อ และอุปกรณ์ที่จำเป็นตามหลักวิชาการ ที่ช่วยส่งเสริมสมรรถนะให้กับบุคลากรด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย ผู้ปกครอง และผู้ดูแลเด็กที่บ้านอย่างมีคุณภาพและทั่วถึง

๓.๔) หลักการขับเคลื่อนการปฏิรูป

๓.๔.๑) ให้รัฐต้องรับผิดชอบตามกฎหมายต่อหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ทำให้เด็กปฐมวัยมีคุณภาพชีวิตและสุขภาวะที่ดี สามารถเจริญเติบโตตามวัย ตั้งแต่ทารกในครรภ์ เด็กวัยเด็กเล็ก เด็กวัยเด็กอนุบาล และเด็กช่วงรอยต่อระหว่างวัยอนุบาลกับวัยประถมศึกษา ตลอดจนมีพัฒนาการที่ดีทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา มีทักษะพื้นฐานเพื่อการเรียนรู้และจัดการชีวิต มีวินัย มีสมรรถนะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามวัย และมีความพร้อมในการเข้าศึกษาต่อในระดับประถมศึกษา

(๒) ให้ความรู้ในการเตรียมความพร้อมก่อนการตั้งครรภ์ การดูแลทารกในครรภ์ และการพัฒนาเด็กปฐมวัยแก่คู่สมรส ประชากรวัยเจริญพันธุ์ และสาธารณชนทั่วไป

(๓) ส่งเสริมความรู้และสมรรถนะในการดูแลทารกในครรภ์แก่หญิงที่ตั้งครรภ์ และบุคคลในครอบครัว

(๔) ให้บริการด้านสาธารณสุขอย่างมีคุณภาพ ทั่วถึง เท่าเทียม แก่หญิงที่ตั้งครรภ์และทารกในครรภ์ และให้ได้รับสารอาหารที่สำคัญครบถ้วน รวมทั้งมีการเฝ้าระวังความผิดปกติของทารกในครรภ์

(๕) ส่งเสริมให้มารดาดูแลบุตรอย่างใกล้ชิด ในช่วงเวลาที่มารดาคลอดตามที่กฎหมายกำหนด ให้ทารกได้รับนมแม่อย่างเดียวยอย่างน้อย ๖ เดือนนับตั้งแต่แรกคลอด ส่งเสริมให้บิดาได้ร่วมดูแลบุตรที่เป็นทารกให้มากที่สุดตามความเหมาะสม และส่งเสริมให้สถานประกอบการที่มารดาทำงานอยู่จัดโอกาสให้มารดาให้นมแม่แก่ทารก

(๖) ให้ความรู้ ส่งเสริมสมรรถนะ และมีมาตรการที่ส่งเสริมให้บิดา มารดา หรือผู้ปกครอง บุคคลในครอบครัวของเด็กปฐมวัย สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ชุมชนและองค์กรในชุมชน ทำการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามหลักวิชาการพัฒนาเด็กปฐมวัย ร่วมกันป้องกันคุ้มครอง สร้างสภาพแวดล้อมที่อบอุ่นปลอดภัย ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และสร้างความร่วมมือระหว่างครอบครัวกับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยในการพัฒนาเด็กปฐมวัย

(๗) ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยได้รับโภชนาการที่ดีเหมาะสมกับแต่ละช่วงอายุ อีกทั้งจัดให้เด็กปฐมวัยได้รับวัคซีน และการสร้างภูมิคุ้มกันที่สำคัญครบถ้วน

(๘) จัดให้มีการตรวจคัดกรองเพื่อค้นหาเด็กปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา หรือเด็กปฐมวัยที่ไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส หรือเด็กปฐมวัยที่มีความต้องการการพัฒนาเป็นพิเศษอย่างทัน่วงที และจัดให้เด็กเหล่านี้ได้รับสิทธิและโอกาสในการพัฒนาที่มีคุณภาพเป็นพิเศษ และสิ่งอำนวยความสะดวกรวมทั้งความช่วยเหลืออื่นใดทางการพัฒนาและการศึกษาที่สอดคล้อง เหมาะสม กับความต้องการและความจำเป็น

(๙) ทำให้เด็กในช่วงรอยต่อระหว่างวัยอนุบาลกับวัยประถมศึกษา ได้รับการพัฒนาตามหลักการพัฒนาเด็กปฐมวัย และได้รับการศึกษาในระดับประถมศึกษาอย่างมีความสุข ราบรื่น

(๑๐) ทำให้หน่วยงานที่รับผิดชอบการพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกภาคส่วนเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับแผนงานและผลการดำเนินการต่อสาธารณะและเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวได้โดยง่าย

(๑๑) จัดให้มีระบบและหน่วยงานในการรับเรื่องร้องเรียน หรือกล่าวโทษ เกี่ยวกับความบกพร่องในการพัฒนาเด็กปฐมวัย อันเนื่องมาจากผู้รับผิดชอบปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ โดยมีขอบหรือโดยทุจริตต่อหน้าที่ โดยให้มีกระบวนการพิจารณาและกระบวนการใช้สิทธิเรียกร้องและฟ้องร้อง แทนผู้เสียหาย

(๑๒) สร้างความร่วมมือและบูรณาการงานพัฒนาเด็กปฐมวัยของหน่วยงาน และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ทุกฝ่าย ทุกระดับ ทั้งในด้านวิชาการ ระเบียบ กลไก นโยบาย แผนงาน งบประมาณ และการปฏิบัติอย่างเป็นเอกภาพ

๓.๔.๒) ให้มีระบบการพัฒนาเด็กปฐมวัยที่บูรณาการงานของหน่วยงานของรัฐและผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ทุกฝ่าย ทุกระดับตามหลักดังต่อไปนี้

(๑) มีการจัดทำและปรับปรุงโครงสร้าง กลไก ระบบ และวิธีการพัฒนาเด็กปฐมวัยของชาติแบบบูรณาการ มีประสิทธิผล และประสิทธิภาพ

(๒) มีนโยบายที่เป็นเอกภาพ มีแผนแม่บทในระดับชาติ มีมาตรฐานกลางในการพัฒนาเด็กปฐมวัย และมีการปฏิบัติของหน่วยงานต่าง ๆ ที่สอดคล้อง สนับสนุน และเป็นเอกภาพ

(๓) มีกลไกกลางในระดับชาติและระดับจังหวัดที่ทำหน้าที่บริหารการบูรณาการงานพัฒนาเด็กปฐมวัยระหว่างหน่วยงานของทุกภาคส่วน ทุกฝ่าย ทุกระดับ ที่ประสานการวางแผนงาน และกลั่นกรองงบประมาณของหน่วยงานต่าง ๆ ให้มีความสอดคล้องเป็นเอกภาพ

(๔) มีกลไกกลางระดับชาติที่ทำหน้าที่ด้านสารสนเทศและระบบการสื่อสาร ที่บูรณาการข้อมูลการพัฒนาเด็กปฐมวัยจากทุกภาคส่วน ทุกฝ่าย ทุกระดับ มีการเชื่อมต่อข้อมูลและการสื่อสารระหว่างหน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งหมด และเข้าถึงได้โดยสะดวก

(๕) ใช้องค์ความรู้ที่ทันต่อยุคสมัย และข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย เป็นฐานในการกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติ

(๖) ให้บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นมีส่วนร่วมอยู่ในโครงสร้างของการบูรณาการ และให้ได้รับสิทธิประโยชน์จากรัฐตามที่กฎหมายกำหนด

๓.๔.๓) ให้มีกฎหมายว่าด้วยการปฐมวัยแห่งชาติ เพื่อให้การปฏิรูปการปฐมวัยของชาติเกิดขึ้นได้จริง ดำเนินไปในทิศทางที่ถูกต้อง ในหลักการแนวทางและวิธีที่ถูกต้อง เกิดประสิทธิผลมี ประสิทธิภาพ มีความต่อเนื่อง และความมั่นคงยั่งยืน

สรุปหลักการปฏิรูปการปฐมวัยแห่งชาติ

หลักการร่างพระราชบัญญัติการปฐมวัยแห่งชาติ

๒.๒.๒ วิธีการปฏิรูป

๑) รัฐกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายในการพัฒนาเด็กปฐมวัยที่ชัดเจน

รัฐต้องตระหนักถึงคุณค่าของช่วงปฐมวัยซึ่งเป็นรากฐานของทุนมนุษย์ไปตลอดชีวิตและดำเนินการใดๆ เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายของการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้เติบโตเต็มตามศักยภาพ อย่างมีเอกภาพไปในทิศทางเดียวกัน

๒) รัฐกำหนดนิยามของช่วงปฐมวัย ที่ครอบคลุมไปถึงการดูแลเด็กในครรภ์ และให้ความสำคัญไปถึงช่วงรอยต่อจากวัยอนุบาล ไปถึงช่วงประถมต้น

หากการดูแลพัฒนาเด็กปฐมวัยไม่คุ้มครองไปถึงทารกในครรภ์ ก็จะเป็นการแยกส่วนและยากที่จะมีหลักประกันว่าทารกแรกเกิดจะมีคุณภาพดีทุกด้านในการตั้งต้นชีวิต

สำหรับช่วงรอยต่อระหว่างอนุบาล-ประถมศึกษาชั้นนั้น มีงานวิจัยที่ชี้ชัดว่าหากการจัดการศึกษาประถมต้นโดยคำนึงถึงพัฒนาการในช่วงรอยต่อระหว่างวัยอนุบาลกับประถมศึกษา ก็จะทำให้เด็กปฐมวัยผ่านเข้าสู่ระบบการศึกษาอย่างมีคุณภาพและประสบความสำเร็จในการเรียนชั้นประถมศึกษาและระดับต่อ ๆ ไป ในทางตรงข้ามถ้าไม่มีการเชื่อมต่อที่ดี จะสร้างแรงกดดันกับเด็ก เด็กที่ผ่านช่วงรอยต่อนี้อย่างไม่ราบรื่น มักจะล้มเหลวในการศึกษาชั้นต่อ ๆ ไป และส่งผลถึงปัญหาพฤติกรรมอื่น ๆ ตามมาด้วย ทั้งนี้ตามที่กำหนดรายละเอียดไว้ในร่างพระราชบัญญัติการปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. ....

๓) รัฐต้องสร้างกระบวนการใหม่ของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครอบครัว ชุมชนและสังคมทั่วไปเกี่ยวกับเป้าหมายและวิธีการดูแลพัฒนาและจัดการศึกษาปฐมวัยที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ

เพราะพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครอบครัว เป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดต่อชีวิตเด็ก จำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง และมีความสามารถที่จะเลี้ยงดูและพัฒนาเพื่อวางรากฐานของชีวิตเด็ก ส่วนชุมชนและสังคมทั่วไปเป็นสภาพแวดล้อมที่สำคัญของเด็ก ที่จำเป็นต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างถูกต้อง

รัฐจำเป็นต้องส่งเสริมการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ผู้ปกครอง ครอบครัว ชุมชนและสังคมทั่วไป โดยกำหนดให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยทุกช่วง จัดการศึกษาแก่พ่อแม่ (Parent Education) และสังคม โดยกำกับให้เป้าหมายและวิธีการสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

๔) รัฐสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม รวมถึงพ่อแม่ ผู้ปกครอง เพื่อระดมทรัพยากรอันเป็นคุณ มาร่วมสร้างการพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยอย่างเข้มแข็ง

๕) รัฐกำหนดให้หน่วยงานที่มีอยู่เดิมทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลาง รับผิดชอบการส่งเสริม ดูแล และพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยบูรณาการกับกระทรวงที่มีภารกิจที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ให้เชื่อมโยงกัน

เนื่องจากภารกิจที่เกี่ยวกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยทำโดยหลายหน่วยงาน เพื่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและมีคุณภาพ จำเป็นที่จะต้องให้มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการกำหนดทิศทางการพัฒนาเด็กปฐมวัย การบริหารจัดการ กำกับดูแล ตรวจสอบ และประเมินผลคุณภาพในการพัฒนาเด็กปฐมวัย และบูรณาการกับหน่วยงานทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยทั้งภาครัฐและเอกชน

รวมทั้ง สร้างเครือข่ายหน่วยงานด้านวิชาการปฐมวัยเพื่อสนับสนุนความรู้ที่สอดคล้องกับธรรมชาติและการพัฒนาทุกด้านรวมทั้งด้านสมอง อย่างต่อเนื่อง

๓. กำหนดเวลาการปฏิรูป

๓.๑ ระยะที่ ๑ ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยทั้งระบบ

ทั้งนี้ ให้สอดคล้องตามหลักการการปฏิรูปการจัดการดูแลพัฒนาและจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีมาตรฐานและเอกภาพที่คณะกรรมการฯ ได้นำเสนอ

๓.๒ ระยะที่ ๒ เมื่อกฎหมายที่ปรับปรุง มีผลบังคับใช้

ให้ดำเนินการปรับโครงสร้างและระบบกลไกให้เกิดขึ้นจริงตามกฎหมาย

๓.๓ ระยะที่ ๓ กำกับให้ดำเนินการไปตามที่ระบุในกฎหมาย

เพื่อให้เกิดนโยบาย แผนแม่บท การปฏิบัติการของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างบูรณาการและมีส่วนร่วม รวมถึงการกำกับ ติดตามและพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

๔. แหล่งที่มาของงบประมาณ (กรณีที่ต้องใช้งบประมาณ)

๔.๑ งบประมาณปกติของหน่วยงาน ได้แก่ กระทรวง กรม หรือหน่วยงานที่ดำเนินการเกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย อาทิ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๔.๒ งบกลาง ในกรณีที่มีความจำเป็น เร่งด่วน

๕. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

กระทรวง กรม หรือหน่วยงานที่ดำเนินการเกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย อาทิ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๖. ข้อเสนอแนะ

๖.๑ กำหนดให้การปฏิรูปการพัฒนาเด็กปฐมวัย เป็น “วาระแห่งชาติ”

เนื่องจากเรื่องเด็กปฐมวัย (เด็กเล็ก) เป็นประเด็นที่รัฐธรรมนูญได้ให้ความสำคัญ และกำหนดขั้นตอนให้รัฐบาลต้องดำเนินการ คณะกรรมการฯ จึงใคร่เสนอให้เป็นเรื่องเร่งด่วน และให้เป็น “วาระแห่งชาติ” เพื่อเป็นการวางรากฐานการพัฒนาทุนมนุษย์ ที่ส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศชาติให้ยั่งยืนในระยะยาว

ทั้งนี้ ควรให้ความสำคัญกับการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม รวมทั้ง ครอบครัว เพื่อให้เกิดความร่วมมือที่มีพลังอย่างแท้จริงในการขับเคลื่อน

๖.๒ ข้อเสนอเร่งด่วนในการปฏิรูปการจัดการดูแลพัฒนาและจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีมาตรฐานและเอกภาพ

๖.๒.๑ เร่งรัดปรับปรุงคุณภาพศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยใช้การบูรณาการระดับอำเภอ ภายใต้การกำกับดูแลของนายอำเภอ ใช้กลไกประชารัฐระดับอำเภอ ในเรื่องของกายภาพ เช่น เครื่องเล่นสนาม สภาพห้องเรียน เรื่องของคุณภาพอาหาร ฯลฯ ให้การสนับสนุนศูนย์เด็กเล็กในเรื่องการพัฒนาคุณภาพของผู้ดูแลเด็ก สร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการเลี้ยงดูเด็กกับพ่อแม่ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง

๖.๒.๒ กำหนดมาตรการและผู้รับผิดชอบในประเด็นต่าง ๆ เพื่อเร่งรัดสร้างความเข้าใจและสร้างค่านิยมที่ถูกต้องแก่ครอบครัว ครูและผู้ดูแลเด็ก ในการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาแก่เด็กปฐมวัย ในประเด็นดังต่อไปนี้

- ๑) เน้นการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่นาน ๖ เดือนให้มีอัตราส่วนสูงขึ้น
- ๒) เน้นการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยด้วยวิธีการที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ตามธรรมชาติของเด็ก อาทิ การเรียนรู้ผ่านการเล่น (Play-Based learning) เรียนรู้จากประสบการณ์จริง เรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสที่หลากหลาย เพื่อทักษะสมองด้านการบริหารจัดการชีวิต (Executive Functions) ทักษะการคิดวิเคราะห์และความคิดสร้างสรรค์ เรียนรู้การเข้าใจตนเองและผู้อื่น
- ๓) การเรียนในวัยอนุบาลต้องไม่มีการเร่งเรียนเขียนอ่าน ไม่มีการบ้าน ส่งเสริมการอ่านหนังสือก่อนนอน และส่งเสริมให้เด็กทำกิจกรรมกับพ่อแม่ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ครอบครัว และช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน
- ๔) ไม่ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีจอภาพในเด็กปฐมวัย ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของเด็กและพัฒนาการด้านปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น และอาจเกิดโรค เช่น ออทิสติกเทียม
- ๕) ส่งเสริมให้พ่อแม่และครูเข้าใจและมีทักษะในการสร้างวินัยเชิงบวกบนพื้นฐานสัมพันธ์ภาพที่ดี ให้เด็กรู้สึกปลอดภัยและเกิดความสำนึกด้วยตนเองถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับตนเองและผู้อื่น ไม่ใช้การลงโทษรุนแรงไม่ว่าทางร่างกายหรือจิตใจ
- ๖) สร้างรอยเชื่อมต่อระหว่างปฐมวัยกับประถมศึกษา
- ๗) ยกเลิกการสอบเข้าระดับปฐมวัย และสอบเข้าประถมปีที่ ๑ ทุกรูปแบบ และไม่ส่งเสริมการประกวดหรือการแข่งขันใด ๆ ในช่วงปฐมวัย

๗. ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

เพื่อให้สามารถปฏิรูปการจัดการดูแลพัฒนาและจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีมาตรฐานและเอกภาพ คณะกรรมการเสนอเห็นควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการปฐมวัยแห่งชาติ ทั้งนี้ ให้จัดทำภายใต้หลักการปฏิรูปการปฐมวัยที่คณะกรรมการได้เสนอไว้ใน ข้อ ๒.๒.๑ นอกจากนี้ ในระหว่างที่รอให้มีการจัดทำกฎหมายดังกล่าวคณะกรรมการขอเสนอให้มีการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยทั้งระบบ ดังนี้

๗.๑ เสนอให้มีการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องที่มีอยู่ในขณะนี้

- ๑) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓
  - ๒) พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕
  - ๓) พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐
  - ๔) พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖
  - ๕) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๕๑
- โดยเห็นควรให้มีการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องฉบับต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น ให้สอดคล้องกับหลักการปฏิรูปปฐมวัยที่คณะกรรมการเสนอ

๗.๒ ติดตามการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ขณะนี้กฎหมายที่เกี่ยวข้องมีทั้งที่อยู่ระหว่างการดำเนินการตามขั้นตอนและกระบวนการทางนิติบัญญัติ ได้แก่ ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... ที่ต้องมีการพิจารณาปรับปรุงให้สอดคล้องกัน

ทั้งนี้ การดำเนินการทั้งหมดจะต้องอยู่ภายใต้หลักการของ ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ....

คณะกรรมการจึงขอเสนอรายงานเรื่อง “การปฏิรูปการจัดการดูแลพัฒนาและจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีมาตรฐานและเอกภาพ” เพื่อโปรดนำเสนอที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศพิจารณา และหากสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเห็นชอบ ขอได้โปรดส่งรายงานไปยังคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

(นายวินัย ตะห์ลัน)

เลขาธิการกรรมการ

.....

๘. ตารางรายงานของคณะกรรมการวิชาการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา
เรื่อง “การปฏิรูปการจัดการดูแลพัฒนาและจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีมาตรฐานและเอกภาพ”

เรื่อง	แผนการปฏิรูป	วิธีการปฏิรูป	กำหนดเวลาปฏิรูป	แหล่งที่มาของงบประมาณ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	ข้อเสนอแนะ	ร่างพระราชบัญญัติ
“การปฏิรูปการจัดการดูแลพัฒนาและจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีมาตรฐานและเอกภาพ”	การปฏิรูปการจัดการดูแลพัฒนาและจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีมาตรฐานและเอกภาพ	๑. รัฐกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายในการพัฒนาเด็กปฐมวัยที่ชัดเจน ๒. รัฐกำหนดนิยามของช่วงปฐมวัย ที่ครอบคลุมไปถึงการดูแลเด็กในครรภ์ และให้ความสำคัญไปถึงช่วงรอยเชื่อมต่อจากวัยอนุบาล ไปถึงช่วงประถมต้น ๓. รัฐต้องสร้างกระบวนการที่ ศ น ใหม ่ ของ พ อ แม่ ผู้ปกครอง ครอบครัว ชุมชน และสังคมทั่วไป เกี่ยวกับเป้าหมายและวิธีการดูแลพัฒนาและจัดการศึกษาปฐมวัยที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ๔. รัฐสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ	๓.๑ ระยะที่ ๑ ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยทั้งระบบ ทั้งนี้ ให้สอดคล้องตามหลักการการปฏิรูปการจัดการดูแลพัฒนาและจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีมาตรฐานและเอกภาพที่คณะกรรมการได้นำเสนอ ๓.๒ ระยะที่ ๒ เมื่อกฎหมายที่ปรับปรุง มีผลบังคับใช้ ให้ดำเนินการปรับโครงสร้างและระบบกลไกให้เกิดขึ้นจริงตามกฎหมาย ๓.๓ ระยะที่ ๓ กำกับให้ดำเนินการไปตามที่ระบุในกฎหมาย เพื่อให้เกิดนโยบาย แผนแม่บท การปฏิบัติการของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างบูรณาการและมีส่วนร่วม รวมถึงการกำกับ ติดตามและพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง	- งบประมาณปกติของหน่วยงาน ศธ. มท. อปท. สธ. พม. วธ. และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย - งบเร่งด่วน	- ศธ. มท. อปท. สธ. พม. วธ. และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย	๑. กำหนดให้การปฏิรูปการพัฒนาเด็กปฐมวัย เป็น “วาระแห่งชาติ” ๒. ข้อเสนอเร่งด่วนในการปฏิรูปการจัดการดูแลพัฒนาและจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีมาตรฐานและเอกภาพ - เร่งรัดปรับปรุงคุณภาพศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยใช้การบูรณาการระดับอำเภอ ภายใต้การกำกับดูแลของนายอำเภอ ใช้กลไกประชารัฐระดับอำเภอ ในเรื่องต่าง ๆ - กำหนดมาตรการและผู้รับผิดชอบในประเด็นต่าง ๆ เพื่อเร่งรัดความเข้าใจและสร้างค่านิยมที่ถูกต้องแก่ครอบครัว ครู และผู้ดูแลเด็ก ในการอบรมเลี้ยงดูและการศึกษาแก่เด็กปฐมวัย	เสนอหลักการร่างกฎหมายว่าด้วยการปฐมวัยแห่งชาติ และเสนอให้มีการปรับปรุง พ.ร.บ.อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย สอดคล้องกับหลักการที่คณะกรรมการวิชาการเสนอ

เรื่อง	แผนการปฏิรูป	วิธีการปฏิรูป	กำหนดเวลาปฏิรูป	แหล่งที่มา ของงบ ประมาณ	หน่วยงาน ที่ รับผิดชอบ	ข้อเสนอแนะ	ร่างพระ ราช บัญญัติ
		<p>ภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม รวมถึงพ่อแม่ ผู้ปกครอง เพื่อระดมทรัพยากรอันเป็นคุณมาร่วมสร้างการพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยอย่างเข้มแข็ง</p> <p>๕. รัฐกำหนดให้หน่วยงานที่มีอยู่เดิมทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลาง รับผิดชอบการส่งเสริม ดูแล และพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยบูรณาการกับกระทรวงที่มีภารกิจที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ให้เชื่อมโยงกัน</p>					

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ตารางแสดงสมรรถนะ/คุณภาพชีวิตและบทบาทของครอบครัว รัฐ เอกชน ประชาสังคม ที่พึงส่งเสริมในแต่ละช่วงวัยของเด็กปฐมวัย

ชื่อช่วงวัย	ช่วงเวลา	สมรรถนะ/คุณภาพชีวิตเด็กปฐมวัย	บทบาทของครอบครัว รัฐ เอกชน ประชาสังคม ที่พึงส่งเสริม	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	บริบทที่แวดล้อมตัวเด็ก
ทารกในครรภ์	ปฏิสนธิ ↓ คลอด	<ul style="list-style-type: none"> เตรียมการเป็นพ่อแม่ที่มีคุณภาพ สุขภาพมารดา ทั้งร่างกายและจิตใจ(รวมทั้งก่อนการตั้งครรภ์) โภชนาการในหญิงตั้งครรภ์ 	<ul style="list-style-type: none"> ส่งเสริมการเป็นพ่อแม่ที่มีคุณภาพ (ห้องเรียนพ่อแม่) ส่งเสริมสารอาหารที่จำเป็นตั้งแต่ก่อนการตั้งครรภ์ (เช่น โฟลิก) ส่งเสริมบทบาทพ่อในการดูแลมารดาและทารก ส่งเสริมโภชนาการที่ดีในหญิงตั้งครรภ์ ฝากท้องอย่างมีคุณภาพทันทีที่ทราบการตั้งครรภ์ (รวมทั้งการคัดกรองและสร้างเสริมภูมิคุ้มกันที่จำเป็น) กระตุ้นประสาทสัมผัสทารก ตั้งแต่ในครรภ์มารดา สร้างเสริมบรรยากาศที่เหมาะสมและมีสุขภาพที่ดีต่อมารดาที่ตั้งครรภ์ 	สธ./ พม./	ศธ /วธ. มท./ แรงงาน/ ยธ. มูลนิธิ/ สมาคมที่เกี่ยวข้อง กับเด็ก	<ul style="list-style-type: none"> ครอบครัว / โรงพยาบาล/ สถานีอนามัย สถานรับเลี้ยงเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก/บ้านรับเลี้ยงเด็ก
วัยเด็กเล็ก	แรกเกิด ↓ ๒ ปี บริบูรณ์ อย่างเข้าปีที่ ๓	<ul style="list-style-type: none"> มีพัฒนาการที่ดีเจริญเติบโตตามวัย และมีความสุข มีภูมิคุ้มกันโรค มีสมรรถนะทั้ง ๔ ด้าน ตามวัยได้แก่ 	<ul style="list-style-type: none"> เลี้ยงดูให้อยู่รอดและปลอดภัย สนับสนุนให้พ่อแม่เลี้ยงลูกด้วยตนเอง(เว้นแต่เหตุจำเป็น) ส่งเสริมให้ทารกได้กินนมแม่อย่างเดียวน้อยกว่า ๖ เดือน ส่งเสริมโภชนาการที่เหมาะสม สร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค ส่งเสริมพัฒนาการทั้งด้าน 	สธ./ พม./ มท.	ศธ /วธ. แรงงาน/ ยธ. มูลนิธิ/ สมาคมที่เกี่ยวข้อง กับเด็ก	<ul style="list-style-type: none"> ครอบครัว โรงพยาบาล/ สถานีอนามัย สถานรับเลี้ยงเด็ก / ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก / บ้านรับเลี้ยงเด็ก

ชื่อช่วงวัย	ช่วงเวลา	สมรรถนะ/ คุณภาพชีวิตเด็กปฐมวัย	บทบาทของครอบครัว รัฐ เอกชน ประชาสังคม ที่พึงส่งเสริม	หน่วย งานหลัก	หน่วย งาน สนับสนุน	บริบทที่แวดล้อม ตัวเด็ก
		<ul style="list-style-type: none"> ○ การเคลื่อนไหวและสุขภาพทางกาย ○ การรับรู้และเรียนรู้ ○ ภาษาและการสื่อความหมาย ○ อารมณ์และสังคม 	<p>ร่างกาย จิตใจ-อารมณ์ สังคม และสติปัญญา</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ส่งเสริมให้เด็กมีสมรรถนะทั้ง ๔ ด้าน ตามวัย ● ดำเนินการคัดกรองให้ทราบถึงความบกพร่องของเด็กและให้ความช่วยเหลือโดยเร็วที่สุด ● ให้เด็กได้รับการเลี้ยงดูด้วยความรัก ความผูกพัน ซึ่งส่งผลต่อพัฒนาการของสมอง ความมั่นคงทางอารมณ์และจิตใจ ● สร้างความเข้าใจว่าเด็กเรียนรู้ได้ตั้งแต่ปฏิสนธิ และเป็นการเรียนรู้แบบค่อยเป็นค่อยไปและต่อเนื่อง ● ส่งเสริมสนับสนุนให้พ่อแม่ ผู้ดูแลเด็ก ทำกิจกรรม/ เล่น ที่ส่งเสริมภาษาและการเรียนรู้ให้กับเด็ก เช่น เล่านิทาน อ่านบทกลอน ร้องรำทำเพลง ● ไม่กดดันหรือเร่งเด็กมากเกินไปจนเกินกว่าความสามารถของเด็ก ซึ่งจะ ทำให้เด็ก เกิดความเครียด และขาดความมั่นคงทางอารมณ์และจิตใจ ● ปลุกฝังและฝึกฝนให้เด็กมีวินัยในตนเอง ผ่านการทำกิจวัตรประจำวัน โดยไม่ใช้วิธีบังคับฝืนใจ หรือก้าวร้าว ทำร้ายเด็ก 			<ul style="list-style-type: none"> ● เนอร์เซอร์รี่ในโรงเรียนอนุบาล

ชื่อช่วงวัย	ช่วงเวลา	สมรรถนะ/คุณภาพชีวิตเด็กปฐมวัย	บทบาทของครอบครัว รัฐ เอกชน ประชาสังคม ที่พึงส่งเสริม	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน	บริบทที่แวดล้อมตัวเด็ก
วัยอนุบาล	๓ ปี ↓ ๕ ปี บริบูรณ์ อย่างเข้าปีที่ ๖	<ul style="list-style-type: none"> ● มีพัฒนาการที่ดีเจริญเติบโตตามวัย และมีความสุข ● มีภูมิคุ้มกันโรค ● มีสมรรถนะทั้ง ๗ ด้าน ตามวัยได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> ○ การเคลื่อนไหวและสุขภาพทางกาย ○ พัฒนาการด้านสังคม ○ พัฒนาการด้านอารมณ์ ○ พัฒนาการด้านการคิดและสติปัญญา ○ พัฒนาการด้านภาษา ○ พัฒนาการด้านจริยธรรม ○ พัฒนาการด้านการสร้างสรรค์ 	<ul style="list-style-type: none"> ● สนับสนุนให้เด็กมีสมรรถนะตามวัย ● ส่งเสริม สนับสนุนให้ครอบครัว สังคม เข้าใจกระบวนการเรียนรู้ของเด็ก ● ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาเด็กอย่างรอบด้านและยอมรับความแตกต่างระหว่างเด็ก ● สังเกตพฤติกรรมเด็กอย่างต่อเนื่อง หากพบความผิดปกติให้รีบดำเนินการพบผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้ความช่วยเหลือต่อไป ● จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและจิตภาพที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก และเป็นสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย ปราศจากความรุนแรง ● ไม่กดดันหรือเร่งเด็กมากเกินไปจนเกินกว่าความสามารถของเด็ก ซึ่งจะทำให้เด็ก เกิดความเครียด และขาดความมั่นคงทางอารมณ์และจิตใจ ● ปลุกฝังและฝึกฝนให้เด็กมีวินัยในตนเอง ผ่านการทำกิจวัตรประจำวัน โดยไม่ใช้วิธีบังคับฝืนใจ หรือก้าวร้าว ทำร้ายเด็ก 	ศธ./ พม./ มท. (อปท.)	ศธ. /วธ.	<ul style="list-style-type: none"> ● ครอบครัว ● โรงพยาบาล ● รร.อนุบาล ● ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ● สถานรับเลี้ยงเด็กเอกชน
ช่วงรอยต่อของวัย	๖ ปี ↓ ๗ ปี	<ul style="list-style-type: none"> ● มีพัฒนาการที่ดีเจริญเติบโตตามวัย 	<ul style="list-style-type: none"> ● ส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการที่ดีและมีสมรรถนะตามวัย ● สร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคแก่เด็ก 	ศธ./ มท. (อปท.)	ศธ. / วธ./พม.	<ul style="list-style-type: none"> ● ครอบครัว ● โรงเรียน ● ประถมศึกษา

ชื่อช่วงวัย	ช่วงเวลา	สมรรถนะ/ คุณภาพชีวิตเด็ก ปฐมวัย	บทบาทของครอบครัว รัฐ เอกชน ประชาสังคม ที่พึงส่งเสริม	หน่วย งานหลัก	หน่วย งาน สนับสนุน	บริบทที่แวดล้อม ตัวเด็ก
อนุบาล ก็บวัย ประถม ศึกษา	ปรีบุรณ์ ย่างเข้า ปีที่ ๘	<ul style="list-style-type: none"> ● สุขภาพแข็งแรง มีภูมิคุ้มกันโรค ● มีความสุขกับการเรียน สนุกกับเพื่อน และรักครู ● ปกป้องภัยจาก ภัยอันตรายต่อ ร่างกายและ จิตใจ <ul style="list-style-type: none"> ○ บุคคลที่ แวดล้อม ○ ภัยสังคม ○ สื่อสาธารณะ ● มีสมรรถนะที่ดี ในด้านต่างๆ ได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> ○ การ เคลื่อนไหว และสุขภาพะ ทางกาย ○ ด้านอารมณ์ จิตใจ การมี สติยั้งคิด ไตร่ตรอง และสมาธิจด จ่อ ○ ด้านสังคม และการมี วินัยในตนเอง ○ ด้านการคิด และ สติปัญญา 	<ul style="list-style-type: none"> ● และมีผู้ใกล้ชิดเด็ก ● มีมาตรการป้องกันและควบคุม โรคติดต่อและโรคระบาดในเด็ก และผู้ใกล้ชิดเด็ก ● สร้างเสริมให้เด็กมีความสุขกับ การไปโรงเรียน และทัศนคติที่ดี ต่อการเรียนรู้ ได้รับโอกาสในการ พัฒนาและการแสดงออกที่ หลากหลายตามความถนัดและ ความสามารถของเด็ก ● การจัดการศึกษาต้องสร้างการ เรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติจริง ที่ได้ สร้างสรรค์ และแก้ปัญหา ทั้ง ด้านเนื้อหาวิชาการ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึง ประสงค์ไปพร้อมกัน ● การจัดการศึกษาต้องให้ ความสำคัญกับการกักทักษะชีวิต ที่เด็กจะได้พึ่งพาตนเอง และอยู่ ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เป็นพื้นฐานของการเป็นสมาชิกที่ ดีของครอบครัว สังคม และ ชุมชน ● เนื้อหาสาระ และกระบวนการ เรียนการสอน ต้องเหมาะสมกับ ธรรมชาติการเรียนรู้ตามวัย ไม่ กัดดัน เร่งรัด เน้นการแข่งขัน มุ่ง คะแนนสอบ จนเด็กเกิด ความเครียด และขาดความมั่นคง ทางอารมณ์ ● การจัดการศึกษาต้องให้เด็ก ส่งเสริมให้เด็กใช้ภาษาทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน อย่างสมดุล 			<ul style="list-style-type: none"> ● ศูนย์การเรียนรู้ ประถมศึกษา ● สื่อสาธารณะ ● ชุมชนละแวก ที่พักอาศัย ● ตลาด/ ศูนย์การค้า ● สถานที่ บริการ กิจกรรมเด็ก ● คลินิก/ โรงพยาบาล

ชื่อช่วงวัย	ช่วงเวลา	สมรรถนะ/ คุณภาพชีวิตเด็กปฐมวัย	บทบาทของครอบครัว รัฐ เอกชน ประชาสังคม ที่พึงส่งเสริม	หน่วย งานหลัก	หน่วย งาน สนับสนุน	บริบทที่แวดล้อม ตัวเด็ก
		<p>แรงจูงใจ ทางบวกใน การเรียนรู้ การพัฒนา ตนเอง และ เมื่อเผชิญกับ ปัญหาและ ความขัดแย้ง</p> <p>○ ด้านภาษา การสื่อสาร การมี วิจารณญาณ ในการรับและ ส่งข่าวสาร ข้อมูล</p> <p>○ ด้านคุณธรรม จริยธรรมและ ค่านิยมที่พึง ประสงค์</p> <p>○ ด้านการ การ สร้างสรรค์ และ จินตนาการ</p>	<p>ต่อเนื่อง สม่ำเสมอ ทั้งที่บ้านและ สถานศึกษา</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ให้ความรู้ความเข้าใจแก่ ครอบครัว ชุมชน และสังคม ใน เรื่องการดูแล อบรม เลี้ยงดู และ ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่ ถูกต้อง ● สร้างเครื่องมือหรือวิธีการที่ให้ เด็กปลอดภัยจากสื่อสาธารณะที่ ไม่เหมาะสม และให้มีสื่อ สาธารณะที่ส่งเสริมสมรรถนะ ผู้ปกครอง ผู้ดูแลเด็ก และ ส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กที่ ทั่วถึง ● ป้องกันเด็กจากภัยสังคม และ การปฏิบัติที่ไม่เหมาะสมของ ผู้ใหญ่หรือวัยรุ่น ● ส่งเสริมให้เด็กมีสถานที่ เวลา เพื่อน และคนดูแลในการเล่นที่ใช้ ร่างกายและประสาทสัมผัสอย่าง เต็มศักยภาพต่อเนื่อง สม่ำเสมอ ทั่วถึง และมีความปลอดภัย ● ส่งเสริมให้เด็กได้มีสถานที่ เวลา เพื่อน และคนดูแลในการใช้ สุนทรียสัมผัสที่ประณีต และนำ จิตใจสู่ความชื่นบาน กล่าวหาญ เช่น ศูนย์ศิลปะ โรงละคร ฯลฯ ที่ ทั่วถึง ● รัฐต้องจัดให้มีการคัดกรองเด็กที่ ต้องการการดูแลเป็นพิเศษและ จัดให้มีการศึกษาพิเศษ ทั้งใน ลักษณะเรียนร่วม และเรียนแยก ที่เพียงพอและทั่วถึง 			

ภาคผนวก ข

รายชื่อคณะกรรมการ คณะที่ปรึกษา และคณะทำงาน
คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา
ในคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

๑. รายชื่อคณะกรรมการ

๑) พลอากาศเอก วัจน มณีน้อย	ประธานอนุกรรมการ
๒) พลเรือเอก จีระพัฒน์ ปานสกฤษ	รองประธานอนุกรรมการ
๓) พลเรือเอก ไกรวุธ วัฒนธรรม	อนุกรรมการ
๔) พลอากาศเอก คธาทิพย์ กุญชร ณ อยุธยา	อนุกรรมการ
๕) นายอุทัย เลาหวิเชียร	อนุกรรมการ
๖) นางสิริกร มณีรินทร์	อนุกรรมการ
๗) นางสุภาวดี หาญเมธี	อนุกรรมการ
๘) นางธิดา พิทักษ์สินสุข	อนุกรรมการ
๙) ผู้ช่วยศาสตราจารย์กฤษดา ตั้งชัยศักดิ์	อนุกรรมการ
๑๐) นายศีลวัต ศุขิลวรรณ	อนุกรรมการ
๑๑) ศาสตราจารย์สุมาลี สังข์ศรี	อนุกรรมการ
๑๒) นายอาทร ทองสวัสดิ์	อนุกรรมการ
๑๓) นางสาวอรลัชชา ศิวรักษ์	อนุกรรมการ
๑๔) นางสาวอัญชลิตา กองอรรถ	อนุกรรมการ
๑๕) นางสาวปิยะธิดา ประดิษฐบุทุกา	อนุกรรมการ และเลขานุการ

๒. รายชื่อที่ปรึกษาอนุกรรมการ

๑) นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๒) ศาสตราจารย์ธรรมศักดิ์ พงศ์พิชญามาตย์	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๓) นางกอบกุล อาภากร ณ อยุธยา	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๔) นายสมเดช นิลพันธุ์	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๕) พลเอก วรวิทย์ พรรณสมัย	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๖) พลเอก วุฒินันท์ ลีลายุทธ	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๗) ศาสตราจารย์อุทุมพร จามรमान	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๘) ผู้ช่วยศาสตราจารย์เลขา ปิยะอัจฉริยะ	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๙) ศาสตราจารย์ชนิตา รักษาพลเมือง	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑๐) รองศาสตราจารย์สุริยเดว ทรีปาตี	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑๑) นายยงยุทธ วงศ์ภิรมย์ศานติ์	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑๒) นายรวิช ตาแก้ว	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑๓) นางเพ็ญพรรณ จิตตะเสนีย์	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ
๑๔) นางสาวกรกมล จึงสำราญ	ที่ปรึกษาอนุกรรมการ

- ๑๕) นางชัญญา นุช คมกฤส
- ๑๖) พันเอก วรวิทย์ พงศ์ไพจิตร
- ๑๗) นายวณิชย์ อ่วมศรี
- ๑๘) นายสุภัทร จำปาทอง
- ๑๙) นายสุรพงษ์ จำจด
- ๒๐) เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

- ปรึกษาอนุกรรมการ
- ปรึกษาอนุกรรมการ
- ปรึกษาอนุกรรมการ
- ปรึกษาอนุกรรมการ
- ปรึกษาอนุกรรมการ
- ปรึกษาอนุกรรมการ

๓. คณะทำงานการปฏิรูประบบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย

- ๑) นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร
- ๒) พลอากาศเอก วัธน มณีชัย
- ๓) นางกอบกุล อาภากร ณ อยุธยา
- ๔) ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมเดช นิลพันธุ์
- ๕) พลเอก วุฒินันท์ สิลายุทธ
- ๖) นางสาวอัญชลิตา กองอรุณ
- ๗) นางวัฒนาพร ระงับทุกข์
- ๘) ผู้ช่วยศาสตราจารย์เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ
- ๙) นางสาวปิยะธิดา ประดิษฐบาตุกา
- ๑๐) นางสิริกร มณีรินทร์
- ๑๑) รองศาสตราจารย์เลขา ปิยะอัจฉริยะ
- ๑๒) รองศาสตราจารย์ชนิตา รักษ์พลเมือง
- ๑๓) รองศาสตราจารย์สุรียเดว ทรีปาตี
- ๑๔) นางสุภาวดี หาญเมธี
- ๑๕) นางธิดา พิทักษ์สินสุข
- ๑๖) เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
หรือผู้แทน
- ๑๗) อธิบดีกรมอนามัยหรือผู้แทน
- ๑๘) อธิบดีกรมกิจการเด็กและเยาวชนหรือผู้แทน
- ๑๙) อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นหรือผู้แทน
- ๒๐) นายรวิช ตาแก้ว
- ๒๑) นายศีลวัต ศุภิสวรรณ์
- ๒๒) นางสาวกรกมล จึงสำราญ
- ๒๓) นางชัญญา นุช คมกฤส

- ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
- ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
- ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
- ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
- ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
- ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
- ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
- หัวหน้าคณะกรรมการ
- คณะกรรมการ
- คณะกรรมการ
- คณะกรรมการ
- คณะกรรมการ
- คณะกรรมการ
- คณะกรรมการ
- คณะกรรมการ
- คณะกรรมการ
- คณะกรรมการ
- คณะกรรมการและเลขานุการ
- คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ภาคผนวก ค

รายชื่อคณะผู้จัดทำรายงาน

ประธานที่ปรึกษา

- พลอากาศเอก วัธน มณีน้อย

ประธานอนุกรรมการ

ที่ปรึกษา

๑. พลเรือเอก จีระพัฒน์ ปานสกุน
๒. นางสาวปิยะธิดา ประดิษฐบาทุกา
๓. นางสิริกร มณีรินทร์
๔. นางสุภาวดี หาญเมธี
๕. นางธิดา พิทักษ์สินสุข
๖. นางสาวอัญชลิตา กองอรรถ
๗. นายศีลวัต ศุขีลวรรณ

รองประธานอนุกรรมการ
อนุกรรมการและเลขานุการ
อนุกรรมการ
อนุกรรมการ
อนุกรรมการ
อนุกรรมการ
อนุกรรมการ

ผู้จัดทำฐานข้อมูล

- คณะทำงานการปฏิรูประบบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย

ผู้รวบรวมและจัดทำ (ร่าง) รายงาน

- นางสาวสุภาพร อัจเดช

วิทยากรชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานคณะกรรมการการศึกษา

ขอเชิญคณะกรรมการธิการเข้าประจำที่

(คณะกรรมการธิการเข้าประจำที่)

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : รายชื่อคณะกรรมการผู้ที่จะแถลงรายงาน ๑. ท่านวิวัฒน์ ศัลยกำธร ประธาน กรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ประธานสถาบันเศรษฐกิจพอเพียง ขับเคลื่อนงานเศรษฐกิจพอเพียงและงานกลไกกรรมธรรมชาติ อดีตสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ ๒. ท่าน พลอากาศเอก วัชร มณีนิย รองประธานกรรมการ คนที่สาม ในฐานะประธาน อนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา รับราชการตำแหน่งอดีตรองผู้บัญชาการทหารอากาศ กระทรวงกลาโหม นายทหารพิเศษ ประจำหน่วยทหารรักษาพระองค์ในตำแหน่งผู้บัญชาการโรงเรียนนายเรืออากาศ ๓. ท่านปิยะธิดา ประดิษฐบุทุกา โฆษกกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ ในฐานะเลขานุการอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบมาตรฐานและการประกัน คุณภาพการศึกษา ผู้อำนวยการหลักสูตรและอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยเอแบค กรรมการธรรมาภิบาลและความรับผิดชอบต่อสังคม บริษัท ผลิตไฟฟ้าราชบุรีโฮลดิ้ง (มหาชน) ขอเชิญท่านประธานกรรมการแถลงค่ะ

นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร (ประธานกรรมการ) : กราบเรียนท่านประธาน ที่เคารพ เพื่อนสมาชิกผู้มีเกียรติที่เคารพทุกท่านครับ กระผม วิวัฒน์ ศัลยกำธร ประธาน กรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ท่านผู้มีเกียรติที่เคารพครับ งานด้านการศึกษา กรรมการได้นำเสนอแผนไว้ทั้งหมด ๑๑ แผนด้วยกัน แล้วก็ได้นำเสนอ ผ่านสภาแห่งนี้ไปแล้วทั้งหมด ๑๐ แผน แล้วก็ผ่านวิป (Whip) ๓ ฝ่าย ผ่านรัฐบาล ไปที่กระทรวงศึกษาธิการ กรรมการได้ตั้งคณะกรรมการร่วม ได้ทำงานร่วมกับกระทรวง ศึกษาธิการมาโดยตลอด -----

ที่จริงกราบเรียนที่ประชุมว่าเราได้ทำงานต่อเนื่องมาจาก สปช. สปช. ก็มีการทำงานร่วมกันมา ตัวผมเองทำงานร่วมมาตั้งแต่ สปช. และมีคณะกรรมการร่วมกันมาโดยตลอด นอกจาก ๑๐ เรื่อง ๑๐ แผนที่เสนอไปแล้ว ก็ยังมีเรื่องที่ทำงานร่วมกันและเสนอตรงไปอีกทั้งหมด ๑๕ เรื่องด้วยกัน แล้วก็ทำงานร่วมกันมาโดยตลอด ทางกระทรวงศึกษาธิการได้เปลี่ยนรัฐมนตรีมาแล้ว ๓ ท่าน ได้ออกมาตรา ๔๔ เปลี่ยนแปลงโครงสร้าง มีตั้ง กสจ. ขึ้นหลายท่าน คงทราบความเป็นไปมาโดยตลอด แต่ที่สำคัญที่สุด เราได้เสนอพระราชบัญญัติผ่านสภาแห่งนี้ไปแล้ว ๒ ฉบับ ฉบับหนึ่ง หลายท่านในที่ประชุมนี้ได้กรุณาอภิปรายเป็นกำลังใจกับกรรมาธิการเราเป็นอย่างสูง ท่านเรียกพระราชบัญญัติว่าด้วยการศึกษาที่เราเสนอไปว่าธรรมนูญการศึกษา และหลายท่านก็ได้กรุณาชื่นชมและให้กำลังใจผมกราบเรียนที่ประชุมอย่างนี้ครับว่า การปฏิรูปการศึกษานั้นต้องใช้เวลา เราปลูกต้นไม้แก่นใช้เวลา ๕ ปี ๗ ปี เช่นยางกว่าจะกรีดได้ก็ต้อง ๗ ปี การปลูกคนคงต้องใช้เวลามากกว่านั้น ๑๐ ปี ๒๐ ปี คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญท่านได้กรุณาทำงานร่วมกับเราแล้วก็เข้าใจเรื่องนี้เป็นอย่างดีว่าเป็นเรื่องระยะยาว ท่านก็ได้กรุณาเขียนรัฐธรรมนูญไว้เป็นที่สอดคล้องและเป็นที่ยังพอใจของพวกเราชาวกรรมาธิการการศึกษา ที่ผมเคยกราบเรียนไปว่าอาจจะไม่ได้ตั้งใจ ๑๐๐ เปอร์เซนต์ แต่เราได้ตั้งใจเราประมาณ ๙๕ เปอร์เซนต์ ในรัฐธรรมนูญระบุไว้ชัดเจนว่าการศึกษาทั้งปวงทุกระดับชั้นต้องมุ่งพัฒนาคนให้เป็นคนดี มีวินัย และภูมิใจในชาติ นี่เป็นเรื่องที่ ๑ และเชี่ยวชาญตามความถนัดของตน เป็นเรื่องที่ ๒ และสุดท้ายไม่ว่าจะดี หรือไม่ว่าจะเก่ง แต่ว่าสุดท้ายต้องรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติเป็นที่สุด ประเทศของเราจะมั่นคงได้หรือไม่ ประเทศของเราจะมีความมั่งคั่ง ซึ่งในที่นี้ผมกราบเรียนย้ำหลายครั้งว่า คำว่า มั่งคั่ง ในความหมายของพวกเรานั้นหมายถึงพอเพียง แบ่งปัน แต่ว่าก็ต้องแข่งขันได้เช่นกัน แล้วก็จะต้องยืนถึงลูกถึงหลานได้ ประเทศนี้จะต้องรักษาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ประเทศนี้จะต้องรักษาศิลปะ วัฒนธรรม ศีลธรรม และที่สำคัญที่สุด การศึกษาต้องพัฒนาคนให้เป็นคนสร้างนวัตกรรม ต้องพัฒนาวิทยาศาสตร์ควบคู่กันไป ๑ ในงานที่คณะกรรมการเราเสนอแล้วรัฐบาลก็นำเอาไปปฏิรูปกันอย่างเอาจริงเอาจังก็เรื่องวิทยาศาสตร์ ทั้งหมดนั้นจะเกิดไม่ได้เลยถ้าเกิดการพัฒนาคนเราทำไม่สำเร็จ ในที่ประชุมนี้ผมยังจำได้แม่น หลายท่านอภิปรายว่าถ้าจะพัฒนาคนให้มี

ศักยภาพพร้อมจะอยู่บนโลกของการแข่งขันในยุคใหม่ได้ จำเป็นต้องเตรียมตั้งแต่ยังไม่เป็นแม่คนที่ต้องการจะเป็นแม่ต้องเตรียมล่วงหน้าอย่างน้อย ๑๘ วัน หมอหลายท่านขึ้นมาช่วยอภิปราย มีงานวิจัยหลายชิ้นบอกว่ากว่าจะถึงอนุบาลก็สายเสียแล้ว แต่ผมกราบเรียนที่ประชุมที่บ้านเรายังไม่มีระบบการจัดการศึกษาให้กับเด็กเล็ก มีแต่คำปรารภ มีรายงานวิจัยบอกว่ากว่าจะถึงอนุบาลก็สายเสียแล้ว การศึกษาต้องจัดตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดาไปจนถึงเชิงตะกอน ก็มีแต่คำพูด มีแต่ตัวหนังสือ แต่ว่าครั้งนี้ได้ถูกระบุไว้ในรัฐธรรมนูญ รัฐธรรมนูญยังระบุไว้ชัดเจนว่าหลังจากประกาศใช้รัฐธรรมนูญภายใน ๖๐ วัน ต้องตั้งคณะกรรมการขึ้น ๑ ชุด แล้วต้องร่างพระราชบัญญัติกองทุนขึ้นมา -----

เพราะว่าเราจะเพิ่มเงินให้กับกระทรวงศึกษาธิการไปจัดการศึกษาเพิ่มโดยรুকเข้าไปทำงาน ตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดา ขณะนี้กระทรวงศึกษาธิการจัดอยู่ในระบบการศึกษาภาคบังคับอยู่ อย่างเก่งก็มีอนุบาลอีก ๒ ปีก่อนที่จะเข้ามาสู่ภาคบังคับเท่านั้นเอง ขณะนี้เราก็ ใช้เงินมากเป็นอันดับ ๑ ของประเทศอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นจะเพิ่มเงินเข้าไปอีกเพื่อจะให้ กระทรวงศึกษาธิการรুকเข้าไปให้การศึกษาตั้งแต่แม่นั้นย่อมเป็นไปได้ เกินกำลัง ทางเศรษฐกิจของบ้านเรา เพราะฉะนั้นจำเป็นต้องมีกองทุนขึ้น จำเป็นต้องมีคณะกรรมการขึ้น รับผิดชอบ และจำเป็นต้องมีกลไกการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ในรัฐธรรมนูญ เขียนไว้ชัด ในพระราชบัญญัติที่เรานำเสนอที่ประชุมก็เขียนไว้เช่นกันว่า รัฐต้องจัดให้มีกลไก ความร่วมมือระหว่างรัฐบาล หมายถึงรัฐบาลกลาง ท้องถิ่น หมายถึงรัฐบาลท้องถิ่นทุกระดับ และเอกชน คำว่าเอกชน ท่านประธานกรรมการร่างรัฐธรรมนูญท่านก็ได้กรุณาอธิบายว่า คือภาพกว้าง หมายถึงประชาชนทุกคน ทุกกลุ่ม ครอบครัว ชุมชน สังคม แม้แต่วัด แม้แต่ ทุกองค์กรซึ่งไม่ใช่ท้องถิ่นและไม่ใช่วัฒนกลาง ก็ถือเป็นคำว่าเอกชนทั้งหมดในความหมาย ของกฎหมายรัฐธรรมนูญ ความสำคัญของการจัดการศึกษาตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดาก่อนจะ เข้าสู่ระบบโรงเรียนมีความจำเป็นสูงมาก เราได้จัดสัมมนากันหลายครั้งที่เดียว ข้อสรุป ตรงกันว่าเราต้องมีแผนเรื่องนี้ขึ้นมาโดยเฉพาะแม้จะยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบโดยตรง มีบ้างเช่นการดูแลแม่ ก็จะอยู่กับกระทรวงสาธารณสุขเป็นหลัก อยู่กับกระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ กว่าจะมาถึงโรงเรียนก็สายไปแล้ว ก็จะมีหน่วยงานอื่น มีภาคเอกชนต่าง ๆ หรือแม้แต่ท้องถิ่น ท้องถิ่นมีศูนย์เด็กดูแลอยู่ประมาณ ๒๐,๐๐๐ กว่าแห่ง ผมได้นำคณะกรรมการจัดการด้านการศึกษาเราไปหารือกับกระทรวงมหาดไทย กระทรวงมหาดไทย ก็เล่าให้ฟังว่าเขาก็มีตัวอย่างความสำเร็จในการที่จะดูแลเด็กเล็ก แล้วที่สำคัญที่สุด เขารุกเข้าไปดูแลตั้งแต่แม่เตรียมตั้งท้องเลยครับ กระทรวงมหาดไทยทำเรื่องนี้อยู่แล้ว ท้องถิ่น มีตัวอย่างทำเรื่องนี้อยู่แล้ว แต่อย่างไรไม่เป็นระบบครับ วันนี้ก็จะมากราบเรียนเสนอที่ประชุมว่า แนวทางในการที่จะปฏิรูปการจัดการศึกษาที่สำคัญที่สุดช่วง ๖ ปี ตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดา ก่อนจะเข้าสู่ระบบโรงเรียนนั้นเราจะทำกันอย่างไร แล้วเราก็จะมาฟังความคิดเห็นจาก ทุก ๆ ท่าน หลังจากนั้นเรื่องนี้จะถูกส่งต่อ เราจะทำเรื่องนี้ต่อกัน และที่กราบเรียนตั้งแต่ต้นว่า หลังจากรัฐธรรมนูญประกาศเราก็จะมีเวลาทำงานได้อีกประมาณไม่เกิน ๔ เดือน แต่ท่าน สบายใจได้เพราะในรัฐธรรมนูญระบุไว้ชัดเจนว่าจะมีคณะกรรมการขึ้นอีก ๑ ชุด จะต้อง

๙๒

สปท. ๗/๒๕๖๐

สายชล ๔๗/๒

ลูกขึ้นทำหน้าที่นี้ต่ออีก ๒ ปี กฎหมายทุกฉบับประมาณ ๑๕ ฉบับ จะต้องถูกปรับแก้ให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ และทั้งหมดคงทำไม่ได้ทันทีภายใน ๒ ปี เรื่องนี้จะถูกกำหนดเอาไว้ในยุทธศาสตร์ชาติจะมีการทำงานปฏิรูปเรื่องนี้อย่างต่อเนื่อง และที่สำคัญที่สุดอย่างที่ผมกราบเรียนว่าลำพังกระทรวงศึกษาธิการและอีก ๑๐ กระทรวง รวมเป็น ๑๑ กระทรวง ภาครัฐอย่างเดียวปฏิรูปไม่สำเร็จเพราะว่าอะไร ตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดา ภารกิจหลักอยู่ที่พ่อแม่ ภารกิจหลักอยู่ที่ชุมชน ถ้าพ่อแม่มีปัญหาเรื่องทั้งสุขภาพกาย สุขภาพใจ และปัญหาทางเศรษฐกิจเหมือนหลาย ๆ จังหวัด ผมอยากจะยกตัวอย่างจังหวัดสุรินทร์ คลาสสิก (Classic) มาก อย่าว่าแต่ปัญหาตั้งแต่แม่ตั้งท้องเลยครับ เด็กรุ่นหลังเข้าไปสู่วรรณาลัยแล้ว เด็กประมาณ ๑๐,๐๐๐ คนเรียนต่อไม่ได้ด้วยเหตุผลหลายประการด้วยกัน แต่เหตุผลสำคัญที่สุดของจังหวัดสุรินทร์ก็คือปัญหาเศรษฐกิจของแม่ เพราะฉะนั้นเด็ก ๑๐,๐๐๐ คน จังหวัดเดียววะครับ ถ้า ๑๐ จังหวัด เป็น ๑๐๐,๐๐๐ คนแล้ว แต่ว่าจังหวัดอื่นก็ไม่ได้เท่ากัน เพราะฉะนั้นเด็กเรียนต่อไม่ได้ด้วยเหตุผลหลายประการด้วยกัน เพราะฉะนั้นเรื่องเด็กเล็กจึงถูกจัดไว้เป็นลำดับความสำคัญอันดับที่ ๑ ผมขออนุญาตจะสรุปสั้น ๆ ว่าเราจัดลำดับความสำคัญคร่าว ๆ เป็น ๔ กลุ่มด้วยกัน กลุ่มที่ ๑ คือกลุ่มเด็กเล็ก อย่างที่กราบเรียนว่าการลงทุนกับเด็กเล็กให้ผลตอบแทนสูงกว่าการลงทุนทุกช่วงวัย -----

งานวิจัยยืนยันว่า ๗ เท่าตัว งานวิจัยบางชิ้นบอกว่า ๑๐ เท่าตัวควรลงทุนกับเด็กเล็กมากกว่าที่จะรอให้ไปเข้าสู่ระบบโรงเรียน เพราะฉะนั้นการลงทุนกับเด็กเล็กจึงเป็นเรื่องใหญ่ แล้วก็ให้ผลตอบแทนสูงที่สุด เข้ามาสู่วัยเรียนแล้ว คือเด็กเล็กอยู่ในครรภ์มารดาจนก่อนเข้าภาคบังคับตัวเลขคร่าว ๆ เด็กเกิดปีละ ๗๔๐,๐๐๐ กว่าคน แต่ละปีไม่เท่ากัน ๖ ปีก็ตีเสียว่าตัวเลข ๕,๐๐๐,๐๐๐ คนโดยประมาณ เข้ามาสู่ระบบโรงเรียนจนถึงจบปริญญาอีกประมาณ ๑๒.๙ ล้านคน แล้ววัยที่ทำงานอาจจะเรียนต่อไม่ได้ด้วยเหตุผลหลายประการตั้งแต่อายุ ๑๕ ปีไปจนถึง ๖๐ ปี วัยทำงานตัวเลขหยาบ ๆ ประมาณ ๓๘ ล้านคน ๓๘ ล้านคนนี้เป็นกลุ่มที่จะมีปัญหาในอนาคตเนื่องจากเทคโนโลยีที่เปลี่ยนอย่างรวดเร็วบนโลกนี้ จะทำให้คนจำนวนมากต้องตกงาน กลุ่มนี้เราก็นำเสนอว่าต้องมีระบบที่เรียกว่าทวิภาคีหรือพหุภาคี ต้องเตรียมพร้อมที่จะปรับให้เขามีงานใหม่ นี่ก็เป็นเรื่องใหญ่มากถ้าคนตกงานจำนวนมากที่จริงมีการตกงานแล้วชัดเจน บริษัทใหญ่ ๆ ปลดคนที่หนึ่งเป็นพันคนด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ หลายคนยืนยันว่าเทคโนโลยีพลังงานน้ำมัน เช่น รถยนต์ เป็นต้น หรือแม้แต่เรื่องการพิมพ์ปิดกิจการไปแล้ว หลาย ๆ กิจการบนโลกยุคใหม่นี้จะเปลี่ยน เพราะฉะนั้นคนจะตกงานจำนวนมาก ถ้าเราไม่ได้จัดระบบการศึกษาเพื่อรองรับให้คนเปลี่ยนงานสังคมจะโกลาหล อันนี้ก็เป็นเรื่องสำคัญอันดับที่ ๒ และอันดับที่ ๓ เราจะเป็นสังคมผู้สูงวัยซึ่ง ๑๐ ล้านคนอาจจะเพิ่มขึ้นเป็นถึง ๒๐ ล้านคน ถ้าเราไม่ได้จัดระบบการศึกษาให้ดีพัฒนาคนให้ดี ผู้สูงวัยเหล่านี้จะกลายเป็นคนพิการ แล้วสังคมยิ่งตกอยู่ในอันตรายมากนักถ้าเราปล่อยให้ผู้สูงวัยไม่ได้รับการพัฒนาให้กลับมารับใช้สังคมใหม่ หรือดูแลสุขภาพให้ดีเขาจะกลายเป็นคนพิการ ดิตรถเข็น ดิแดดียง ก็จะเป็นปัญหาหนักยิ่งขึ้น และที่สำคัญคือในระบบโรงเรียนทั้งหมดนี้ก็เป็นภาพงานที่ได้นำเสนอที่ประชุมนี้ไปแล้ว ผมขออนุญาตเอากลับมาทบทวนนิดหนึ่ง แต่วันนี้อยากจะเรียนขอความเห็นท่านและขอรับคำชี้แนะจากทุก ๆ ท่านเรื่องการปฏิรูปเด็กเล็กก่อนที่จะถึงระบบภาคบังคับ อยากจะขอเรียนเชิญ พลอากาศเอก วิจารณ์ มณีนัย ท่านเป็นรองประธาน และท่านเป็นประธานอนุกรรมการดูแลเรื่องนี้ครับ ขออนุญาตท่านประธานครับ

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศคนที่สอง) : เรียนเชิญค่ะ

พลอากาศเอก วัธน มณีนัย (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศที่เคารพ ท่านสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศที่เคารพทุกท่านนะครับ ผม พลอากาศเอก วัธน มณีนัย ในฐานะรองประธานกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา แล้วก็ยังเป็นประธานอนุกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา ได้รับมอบหมายจากกรรมาธิการด้านการศึกษาให้มาพิจารณาศึกษาการจัดทำแผนในการปฏิรูปการจัดการดูแลและพัฒนาและจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีมาตรฐานและมีเอกภาพ เป็นงานที่รู้สึกภูมิใจที่ได้มาทำในเรื่องสำคัญของชาติบ้าน อย่างที่ท่านประธานวิวัฒน์ ศัลยกำธร ท่านได้เรียนให้กับท่านสมาชิกได้รับทราบแล้วถึงความสำคัญของการให้การศึกษาตั้งแต่อยู่ในครรภ์เลยนะครับ จนมาเป็นเด็กปฐมวัย ทั้งนี้ความมั่นคงของประเทศนั้นปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นก็อยู่กับพื้นฐานที่เด็กจะโตขึ้นมาในห้วงระยะเวลาอายุต่าง ๆ นั้นได้มีคุณภาพอย่างไรหรือดีที่สุดนะครับ จากการศึกษาซึ่งคณะอนุกรรมาธิการก็ได้ไปศึกษาในเรื่องของเอกสาร ในเรื่องของการสัมมนา

ซึ่งคณะกรรมการด้านการศึกษาของเราก็ได้ไปจัดสัมมนาที่วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเรื่องปฐมวัยมาประชุมสัมมนาแล้วหน่วยงานกระทรวงศึกษาธิการ
ก็ได้จัดสัมมนา มหาวิทยาลัยมหิดลที่กำลังจะจัดสัมมนาในปลายเดือนนี้ แล้วก็ไปพบปะกับ
ท่านผู้หลักผู้ใหญ่ ไม่ว่าจะที่ท่านรองนายกรัฐมนตรีที่รับผิดชอบท่านรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงศึกษาธิการ ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาศังคมและความมั่นคงของมนุษย์
เราได้พบว่าเด็กปฐมวัยหรือเด็กเล็กของเราหน่วยงานที่เกี่ยวข้องผู้ที่รับผิดชอบได้ปล่อยปละ
ละเลย แล้วก็ขาดการดูแลให้มีคุณภาพเป็นระยะเวลานานจนถึงปัจจุบันนี้ประมาณ ๑๘ ปี
ปัญหาบ้านเมืองของเราถึงได้เกิดขึ้นมากมายในขณะนี้ แล้วเราก็พบว่าการพัฒนาเด็กปฐมวัย
มีความสำคัญมากต่อการพัฒนามนุษย์ในช่วงวัยอื่น ๆ เพราะว่าเป็นช่วงแห่งความสำคัญ
ของชีวิต อย่างที่ท่านประธานวิวัฒน์ได้บอก เป็นงานวิจัยของมหาวิทยาลัยฮาร์เวิร์ดก็ตาม
หรือมหาวิทยาลัยชิคาโกก็ตาม เราลงทุนไปได้กำไรมากถึง ๗ เท่า เราพบว่าการพัฒนา
เด็กปฐมวัยนั้นยังไม่มีหน่วยงานใดที่รับผิดชอบอย่างจริงจัง กระจายความรับผิดชอบไป
หลายหน่วยงาน ไม่ว่าจะกระทรวงสาธารณสุขก็ตาม กระทรวงการพัฒนาศังคม
และความมั่นคงของมนุษย์ก็ตาม กระทรวงมหาดไทย หรือกระทรวงศึกษาธิการก็ตาม
กระจายออกไป ทำให้ความต่อเนื่องไม่ค่อยจะมีเอกภาพต่าง ๆ ส่งผลกระทบต่อเด็กปฐมวัย
ทั้งร่างกาย สมอง จิตใจ ที่ไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่เท่าที่ควร ก็จะเป็นผลต่อคุณภาพ
ของคนไทยที่โตขึ้นเป็นวัยผู้ใหญ่หรือวัยทำงานนั้นมีปัญหา ซึ่งเราต้องการวัยผู้ใหญ่
วัยทำงาน ในอนาคตนั้นมารับผิดชอบสังคม ไม่ว่าจะประเทศไทย ๔.๐ ๔.๕ หรือ ๕.๐ ในอนาคต
ข้างหน้า แล้วผู้สูงวัยอย่างที่ท่านประธานวิวัฒน์ได้เรียนถึงปัญหาของประเทศเราใน ๔ กลุ่ม
เราต้องการเด็กที่จะเป็นผู้ใหญ่ในวัยทำงานให้มีคุณภาพ อันนี้เป็นผลที่สำคัญนะครับ
คณะกรรมการเราจึงได้นำเสนอการปฏิรูปในการจัดการดูแลพัฒนาแล้วก็จัดการศึกษา
ปฐมวัยให้มีมาตรฐานและเป็นเอกภาพ ในที่ประชุมแห่งนี้เราจะนำเสนอในหลักการสำคัญ
ของการปฏิรูปทั้งระบบ หลักการสำคัญนั้นมีข้อเสนอแนะที่สำคัญอยู่หลายประการ
หลายประเด็นด้วยกัน ผมจะขออนุญาตท่านประธานขอให้อาจารย์ปิยะธิดา ประดิษฐ์บาททุกา
ในฐานะที่เป็นอนุกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการในการทำงานได้นำเสนอ
ต่อที่ประชุม กรุณาอนุญาตต่อไปครับ

นางสาววัลย์รัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : เชิญท่านปิยะธิดาค่ะ ก่อนท่านปิยะธิดาจะพูดขอขจัดจังหวะนิดหนึ่งนะคะ ขณะนี้มีอาจารย์และคณบดีนักศึกษาชั้นปีที่ ๔ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มาร่วมรับฟังการอภิปรายด้วย ยินดีต้อนรับค่ะ เชิญท่านปิยะธิดาค่ะ

นางสาวปิยะธิดา ประดิษฐบาทุกา (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธาน สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ และสมาชิกผู้ทรงเกียรติทุกท่าน ดิฉัน ปิยะธิดา ประดิษฐบาทุกา สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ลำดับที่ ๙๘ ขอนำเสนอแผนการปฏิรูปการจัดการ ดูแลพัฒนาและจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีมาตรฐานและเอกภาพ ขอสไลด์ (Slide) นะคะ

(เจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการเปิดพรีเซนเทชัน (Presentation))

นางสาวปิยะธิดา ประดิษฐบาทุกา : เด็กปฐมวัยในที่นี่จะหมายถึงเด็กที่มีอายุ ตั้งแต่ปฏิสนธิถึง ๖ ปีบริบูรณ์ เด็กปฐมวัยเป็นช่วงวัยที่มีความสำคัญสูงสุดต่อการพัฒนาการ ทางสมอง อุนิสัย และทักษะสำคัญของชีวิต พัฒนาการทางสมองมีอัตราการพัฒนาสูงสุดในช่วงแรกเกิดถึง ๖ ปี -----

และเป็นช่วงที่มีระยะอ่อนไหวของการพัฒนาการสมอง มีความไวต่อผลกระทบจากปัจจัยต่าง ๆ อย่างมาก เป็นวัยที่สมองมีอัตราการพัฒนาและการเรียนรู้สูงสุด เป็นรากฐานของการพัฒนาชีวิตของบุคคลจึงมีผลต่อความมั่นคงสูงสุดของชาติในระยะยาว สถานการณ์ของโลกและสังคมในศตวรรษใหม่เรียกร้องให้เด็กรุ่นใหม่ต้องมีทักษะศตวรรษที่ ๒๑ ที่ต้องได้รับการฝึกฝนตั้งแต่ปฐมวัยต่อเนื่องจนถึงวัยผู้ใหญ่ การพัฒนาเด็กปฐมวัยเพื่อรองรับสังคมสูงอายุไทยที่กำลังเคลื่อนตัวมาอย่างรวดเร็ว เพื่อพร้อมที่จะแบกรับภารกิจดูแลสังคมผู้สูงอายุสมบูรณ์แบบได้เด็กในวันนี้จะต้องมีความสามารถในการสร้างผลิตผลมากกว่า ๑ เท่าของคนรุ่นพ่อแม่ จากสภาพของปัญหาในช่วงปฐมวัยพบว่าเด็กมีพัฒนาการล่าช้า มีความพิการประเภทต่าง ๆ เพิ่มขึ้น พบโรคอ้วนและภาวะการได้รับสารอาหารที่ไม่ครบถ้วน ซึ่งผลกระทบจากพัฒนาการที่ล่าช้าของเด็กปฐมวัยจะส่งผลกระทบต่อเด็กและเยาวชนในช่วงต่อไป ทำให้ระดับสติปัญญาและความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กประจําอยู่ในเกณฑ์ต่ำ และยังพบปัญหาอื่น ๆ ในเด็ก เช่น สมาธิสั้น ออทิสติก (Autistic) หรือปัญหาทางด้านอารมณ์ เป็นต้น จากที่กล่าวมาทั้งหมดจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการที่จะต้องปฏิรูปการจัดการดูแลพัฒนาและจัดการศึกษาปฐมวัย งานปฐมวัยจะประกอบไปด้วยการอยู่รอดปลอดภัย การปกป้องคุ้มครอง การเลี้ยงดู การพัฒนา การศึกษา และการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งงานพัฒนาของเด็กปฐมวัยในปัจจุบันยังไม่เป็นการพัฒนาแบบสหวิทยาการ ที่จะต้องใช้องค์ความรู้ทางด้านการแพทย์ ทางด้านจิตวิทยาเด็ก ทางด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย ทางด้านประสาทวิทยาศาสตร์ประกอบกันจึงจะสามารถครอบคลุมคุณภาพชีวิตทุกด้านได้อย่างสมดุล ถึงแม้ว่าจะมีองค์กรหลากหลายที่มีบทบาทในการดูแลพัฒนาเด็กปฐมวัย ได้แก่ในส่วนของภาครัฐ ประกอบไปด้วย ๔ กระทรวงหลัก ๆ คือ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงอื่น ๆ ในส่วนของภาคเอกชน ก็จะประกอบไปด้วยสมาคมวิชาการ สถาบันการเรียนรู้ต่าง ๆ ในภาครัฐที่มีใช้ราชการก็จะมีกองทุนสนับสนุนส่งเสริมต่าง ๆ ในส่วนของภาคประชารัฐก็จะมีสมัชชาสุขภาพ ซึ่งนอกจากนั้นก็ยังมีคณะกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ คณะกรรมการส่งเสริมพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว เป็นต้น ๔ กระทรวงหลักที่มีบทบาทพัฒนาเด็กปฐมวัยต่างก็มีภารกิจเฉพาะ

ดังเช่นกระทรวงสาธารณสุข ก็จะเน้นในส่วนที่เกี่ยวกับการอยู่รอดปลอดภัย การเลี้ยงดู การพัฒนาและการมีส่วนร่วม ในส่วนของกระทรวงศึกษาธิการ ก็จะเน้นในเรื่องของการศึกษา และการพัฒนา เป็นต้น ขอบข่ายภารกิจของแต่ละกระทรวงครอบคลุมทุกช่วงวัย เช่น การศึกษาทุกมิติของคนทุกวัย สุขภาพทุกมิติของคนทุกวัย งานปฐมวัยจึงไม่ได้เป็นภารกิจหลักของกระทรวงใดกระทรวงหนึ่ง การพัฒนาเด็กปฐมวัยจึงเป็นไปตามความเชี่ยวชาญของแต่ละกระทรวงมากกว่าเป็นการพัฒนาที่เอาเด็กปฐมวัยเป็นตัวตั้ง งานปฐมวัยจึงแยกส่วนแบบต่างคนต่างทำ แต่ละหน่วยงานต่างมีตัวชี้วัดและมาตรฐานที่แตกต่างกัน บุคลากรที่มีหน้าที่เกี่ยวกับเด็กปฐมวัยของแต่ละกระทรวงก็มีค่อนข้างจำกัด ถึงแม้ว่าจะมีคณะกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ แต่ก็ยังขาดกลไกในการประสานงาน พัฒนาทางด้านวิชาการ กำกับ ติดตาม และผลักดันการพัฒนาเด็กปฐมวัยของหน่วยงานต่าง ๆ ให้มีคุณภาพอย่างทั่วถึง จึงทำให้การบริหารจัดการที่เกี่ยวกับการปฐมวัยในประเทศไทยยังขาดเอกภาพและประสิทธิภาพ กรมวิชาการจึงขอเสนอแนวทางการปฏิรูปการปฐมวัยโดยมุ่งเน้นการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นเอกภาพ เพื่อให้การพัฒนาเด็กเป็นไปอย่างสมดุลตามหลัก วิชาการแบบสหวิทยาการ เพื่อให้ครอบคลุมคุณภาพชีวิตทุกด้านอย่างสมดุล เพื่อให้ ทุกกระทรวงสามารถขับเคลื่อนภารกิจของตนและร่วมมือกันได้อย่างเป็นองค์รวม โดยมีพันธกิจหลักในการสร้างหลักประกันให้เด็กปฐมวัยทุกคนได้รับการปกป้อง ค้ำครอง ดูแล พัฒนา และจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ ต่อเนื่อง ทั่วถึง และเท่าเทียมตามหลักวิชาการ

มีระบบการพัฒนาเด็กปฐมวัยที่บูรณาการทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่ระดับชาติ ภูมิภาค ท้องถิ่น ชุมชน จนถึงครอบครัวให้เป็นเอกภาพ แต่เนื่องจากเวลาที่มีจำกัดและการร่าง กฎหมายปฐมวัยต้องเกี่ยวข้องกับกฎหมายหลายฉบับ เนื่องด้วยมีภารกิจของหลายหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องกับการปฐมวัยดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น จึงเป็นประเด็นที่ค่อนข้างละเอียด และต้องการเวลาอย่างมากในการร่างกฎหมายปฐมวัย ทางกรมการศึกษาดูแลพัฒนาและจัดการศึกษาปฐมวัย เห็นควรที่จะ นำเสนอเป็นหลักการในการปฏิรูปการจัดการดูแลพัฒนาและจัดการศึกษาปฐมวัยเพื่อใช้ ในการร่างกฎหมายปฐมวัยหรือปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง กฎหมายที่เกี่ยวข้องที่มีอยู่ใน ขณะนี้ก็ได้แก่ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ (ฉบับที่ ๓) และ พ.ศ. ๒๕๕๓ พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕ พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ พระราชบัญญัติ คู่ครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งหลักการในการปฏิรูปการจัดการดูแลพัฒนาและจัดการศึกษาปฐมวัย ที่นำเสนอจะประกอบไปด้วย ๔ หลักการใหญ่ ๆ ได้แก่ หลักการพื้นฐาน หลักมาตรฐาน คุณภาพ หลักการสร้างและพัฒนาคุณภาพ และหลักการขับเคลื่อนการปฏิรูป

หลักการแรก คือหลักการพื้นฐาน จะประกอบไปด้วยการแบ่งช่วงวัย การพัฒนาเด็กปฐมวัย การกำหนดเป้าหมายการพัฒนาเด็กปฐมวัย การกำหนดหลักการ การพัฒนาเด็กปฐมวัยแบบสหวิทยาการ การเสริมพลังบทบาทของบิดามารดา ผู้ปกครอง ครอบครัว และสร้างการมีส่วนร่วมความรับผิดชอบของชุมชน สังคม ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย ให้มีการระดมความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการพัฒนาเด็กปฐมวัย กำหนดสิทธิ ตามกฎหมายของบุคคลและสถาบันในการจัดการพัฒนาเด็กปฐมวัย

หลักการที่ ๒ คือหลักมาตรฐานคุณภาพ ได้เสนอให้มีหลักการและ มาตรฐานกลางในการพัฒนาเด็กปฐมวัย บุคคลและหน่วยงานทุกภาคส่วนต้องใช้ร่วมกัน ซึ่งเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับการจัดแบ่งช่วงวัยของเด็กปฐมวัย แนวทางการพัฒนาเด็กปฐมวัย ในแต่ละช่วงวัย คุณภาพ ทักษะ สมรรถนะ และคุณลักษณะที่ต้องการให้เกิดแก่เด็กปฐมวัย คุณภาพที่พึงประสงค์ซึ่งคาดหวังให้เกิดขึ้นทั้งในสถานบริการอนามัยแม่และเด็ก และสถานพัฒนา เด็กปฐมวัยทุกแห่ง และยังมีกำหนดหลักการและแนวทางของหลักสูตรแกนกลาง การพัฒนาเด็กปฐมวัยไว้ด้วย

หลักการที่ ๓ คือหลักการสร้างและพัฒนาคุณภาพ ได้เสนอให้มีระบบการบริหารหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรสถานศึกษาเด็กปฐมวัย ให้มีการนิเทศและกลุ่มแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ให้มีการประกันคุณภาพ ให้มีระบบการจัดทำ พัฒนา ดำรงรักษาบุคลากร ให้มีระบบการพัฒนาผู้ปกครองและผู้ดูแลเด็กที่บ้าน ให้มีการจัดทำคู่มือชุดความรู้ สื่อ อุปกรณ์จำเป็นตามหลักวิชาการ ที่ช่วยส่งเสริมสมรรถนะให้กับบุคลากรด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย ผู้ปกครอง และผู้ดูแลเด็กที่บ้านอย่างมีคุณภาพและทั่วถึง

หลักการสุดท้ายคือหลักการที่ ๔ ก็คือหลักการขับเคลื่อนการปฏิรูป กำหนดให้รัฐมีหน้าที่ทำให้เด็กปฐมวัยมีคุณภาพชีวิตและสุขภาวะที่ดี ให้ความรู้ในการเตรียมพร้อมก่อนตั้งครรภ์ การดูแลทารกในครรภ์ และการพัฒนาเด็กปฐมวัยแก่คู่สมรส ประชากรวัยเจริญพันธุ์ และสาธารณชนทั่วไป ให้ความรู้และส่งเสริมสมรรถนะในการดูแลทารกในครรภ์แก่หญิงที่ตั้งครรภ์และบุคคลในครอบครัว ให้บริการด้านสาธารณสุขอย่างมีคุณภาพทั่วถึง เท่าเทียม แก่หญิงที่ตั้งครรภ์และทารกในครรภ์ จัดให้มีการตรวจคัดกรองเพื่อค้นหาเด็กปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา หรือเด็กปฐมวัยที่ไม่มีผู้ดูแล หรือด้อยโอกาส หรือเด็กปฐมวัยที่มีความต้องการการพัฒนาเป็นพิเศษอย่างทันท่วงที เพื่อที่จะจัดให้เด็กเหล่านี้ได้รับสิทธิและโอกาสในการพัฒนาที่มีคุณภาพเป็นพิเศษและสิ่งอำนวยความสะดวก รวมทั้งความช่วยเหลืออื่นใดทางการพัฒนาและการศึกษาที่สอดคล้อง เหมาะสมกับความต้องการและความจำเป็น ให้เด็กในช่วงรอยต่อระหว่างอนุบาลกับวัยประถมศึกษาได้รับการพัฒนาตามหลักการพัฒนาเด็กปฐมวัย และได้รับการศึกษาในระดับประถมศึกษาอย่างมีความสุขราบรื่น -----

ให้หน่วยงานที่รับผิดชอบการพัฒนาเด็กปฐมวัยทุกภาคส่วนเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแผนงาน และผลการดำเนินการต่อสาธารณะ และเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าถึงข้อมูลดังกล่าว ได้โดยง่าย ให้มีระบบและหน่วยงานในการรับเรื่องร้องเรียนหรือกล่าวโทษเกี่ยวกับความบกพร่อง ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย ประการที่ ๒ ให้มีระบบการพัฒนาเด็กปฐมวัยที่บูรณาการงาน ของหน่วยงานของรัฐและผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ทุกฝ่าย และทุกระดับ มีการจัดทำ และปรับปรุงโครงสร้าง กลไก ระบบ และวิธีการพัฒนาเด็กปฐมวัยของชาติแบบบูรณาการ มีนโยบายที่เป็นเอกภาพ มีแผนแม่บทในระดับชาติ มีมาตรฐานกลางในการพัฒนาเด็กปฐมวัย ให้มีกลไกกลางในระดับชาติและระดับจังหวัดที่ทำหน้าที่บริหารการบูรณาการงานพัฒนา เด็กปฐมวัยระหว่างหน่วยงานของทุกภาคส่วน และให้มีกลไกกลางระดับชาติที่ทำหน้าที่ ด้านสารสนเทศและระบบการสื่อสารที่บูรณาการข้อมูลการพัฒนาเด็กปฐมวัยจากทุกภาคส่วน

ในส่วนของวิธีการปฏิรูป ได้เสนอให้รัฐกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมาย ในการพัฒนาเด็กปฐมวัยที่ชัดเจน กำหนดนิยามของช่วงปฐมวัยที่ครอบคลุมไปถึงการดูแล เด็กในครรภ์ และให้ความสำคัญไปถึงช่วงรอยเชื่อมต่อกับวัยอนุบาลไปถึงช่วงประถมต้น รัฐต้องสร้างกระบวนการทัศน์ใหม่ของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครอบครัว ชุมชน และสังคมทั่วไป เกี่ยวกับเป้าหมายและวิธีการดูแลพัฒนาและจัดการศึกษาปฐมวัยที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ สร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ทั้งเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม รวมถึงพ่อแม่ ผู้ปกครองเพื่อระดมทรัพยากรมาร่วมกันสร้างพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัย อย่างเข้มแข็ง ควรกำหนดให้หน่วยงานที่มีอยู่เดิมทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางรับผิดชอบ การส่งเสริมดูแลและพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยบูรณาการกับกระทรวงที่มีภารกิจที่เกี่ยวข้องกับ เด็กปฐมวัย ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมให้เชื่อมโยงกัน โดยกำหนดระยะเวลาในการปฏิรูป

ระยะที่ ๑ จะเป็นการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับเด็กปฐมวัย ให้สอดคล้องตามหลักการการปฏิรูปการจัดการดูแลพัฒนาและจัดการศึกษาปฐมวัย ที่คณะกรรมการได้นำเสนอ

ระยะที่ ๒ เมื่อกฎหมายที่ปรับปรุงมีผลบังคับใช้ ให้ดำเนินการปรับระบบ กลไกให้เกิดขึ้นจริง

ระยะที่ ๓ กำกับให้ดำเนินการไปตามที่ระบุในกฎหมาย

แหล่งที่มาของงบประมาณ ก็จะประกอบไปด้วยงบประมาณปกติของหน่วยงาน และงบกลางในกรณีจำเป็นเร่งด่วน หน่วยงานที่รับผิดชอบได้แก่ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงวัฒนธรรม และหน่วยงานอื่น ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอเร่งด่วน ได้แก่ ให้การปฐมวัยเป็นวาระแห่งชาติ เร่งรณรงค์สร้างความเข้าใจและสร้างค่านิยมที่ถูกต้องในการดูแลพัฒนาเด็กปฐมวัย เร่งปรับปรุงคุณภาพศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยใช้การบูรณาการระดับอำเภอภายใต้การกำกับดูแลของนายอำเภอ ใช้กลไกประชารัฐระดับอำเภอในเรื่องของกายภาพ เช่น เครื่องเล่นสนาม สภาพห้องเรียน เรื่องคุณภาพอาหาร ส่งเสริมให้มีศูนย์เด็กเล็กคุณภาพในทุกชุมชน สร้างเครือข่ายหน่วยงานด้านวิชาการปฐมวัย เช่น อนุบาลประจำจังหวัด โรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล สถาบันราชภัฏที่มีสาขาการศึกษาปฐมวัย ให้การสนับสนุนศูนย์เด็กเล็กในเรื่องการพัฒนาคุณภาพ หลักสูตรสถานศึกษาคุณภาพของผู้ดูแลเด็ก ส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่นาน ๖ เดือนให้มีอัตราส่วนสูงขึ้น เน้นการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ด้วยวิธีการที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ตามธรรมชาติของเด็ก ไม่เร่งเรียนเขียนอ่านในวัยอนุบาล ส่งเสริมให้เด็กทำกิจกรรมกับพ่อแม่และช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน ส่งเสริมให้ครอบครัว ชุมชน สังคม ร่วมกันกำหนดมาตรการเฝ้าระวังความปลอดภัยและอันตรายที่เกิดขึ้นกับเด็กปฐมวัยทั้งทางร่างกายและจิตใจ ส่งเสริมให้พ่อแม่และครูเข้าใจและมีทักษะในการสร้างวินัยเชิงบวกบนพื้นฐานสัมพันธภาพที่ดี ยกเลิกการสอบเข้าระดับปฐมวัย และสอบเข้าระดับประถมปีที่ ๑ เพราะจะทำให้เด็กเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียน เครียดเด็กที่สอบไม่ได้จะขาดความเชื่อมั่นในตนเองในระยะยาว ส่งผลกระทบต่อระบบการเรียนในชั้นเรียนอนุบาลที่ต้องส่งเสริมการพัฒนาการสู่การเร่งเรียนเขียนอ่านหรือการเตรียมตัวเพื่อสอบ -----

และนำมาสู่ระบบการให้เด็กกวดวิชาตั้งแต่ยังเล็ก โดยที่อาจจะใช้วิธีการจับฉลาก หรือสอบสัมภาษณ์ผู้ปกครองในการเลี้ยงดูเด็ก หรือวิธีการอื่นที่เหมาะสมแทนการให้เด็กเล็กนั่งสอบข้อเขียน และสุดท้าย ให้มีกฎหมายว่าด้วยการปฐมวัยแห่งชาติ หรือให้มีการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฐมวัยให้สอดคล้องกับหลักการปฏิรูปปฐมวัยที่กรมการศึกษานำเสนอขอจบการนำเสนอรายงานแต่เพียงเท่านี้ ขอบพระคุณค่ะ

นางสาววัลย์รัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศคนที่สอง) : ขอบพระคุณคณะกรรมการมากนะคะ ต่อไปก็เป็นการอภิปรายของสมาชิกขณะนี้สมาชิกเสนอชื่ออภิปรายจำนวนทั้งหมด ๙ ท่าน ก็ขอให้รักษาเวลาด้วยค่ะ ท่านที่ ๑ ท่านสุรินทร์ จิรวชิษฐ์ อดีตเลขาธิการสำนักงานประกันสังคม อดีตรองปลัดกระทรวงแรงงาน เชิญค่ะ ๑๐ นาทีนะคะ

นายสุรินทร์ จิรวชิษฐ์ : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม สุรินทร์ จิรวชิษฐ์ สมาชิก สปท. หมายเลข ๑๗๓ ผมกราบเรียนด้วยความเคารพว่า ดูเอกสารเนื้อหาของท่านจริง ๆ ๑๘ หน้า แต่รวมแล้วทั้งภาคผนวก ๒๗ หน้า ผมคิดว่ามีความสำคัญต่อชาติบ้านเมืองอย่างยิ่ง ในอนาคตถ้าเราจะไปเป็นประเทศไทย ๔.๐ และสามารถแข่งขันกับนานาชาติได้ ท่านประธานครับ ผมขออนุญาตต่อยอดท่านประธานกรรมการนัดหนึ่งว่า ท่านบอกว่าการดูแลตั้งแต่ครรภ์มารดาจนถึงเชิงตะกอนนี้ก็หายไปเสียแล้วครับ ผมคิดว่าต้องดูแลตั้งแต่เขายังเป็นหนุ่มสาวว่าเขาจะแต่งงานกันเขามีความพร้อมไหม เขาไปตรวจสุขภาพว่าเป็นโรคเลือดไหม เป็นทาลัสซีเมีย (Thalassaemia) ไหม ร้อยแปดจีปาละ ไม่ใช่ว่าออกมาแล้วเริ่มต้นก็ออทิสติก (Autistic) หรืออิดิโตน (Idiot) ตั้งแต่แรกคลอด หลังจากนั้นเขาจะต้องไปหาโรงพยาบาลที่ดีฝากครรภ์ เดี่ยวนี้กระทรวงสาธารณสุขพัฒนาไปเยอะ ไม่ว่าจะอยู่ที่ไหนก็สามารถไปฝากครรภ์ได้นะครับ นี่ผมกราบเรียนเป็นการเกริ่นนำ เรื่องนี้เรื่องสำคัญผมเตรียมเพาเวอร์พอยต์ (PowerPoint) มาแล้ว

(เจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการเปิดพรีเซนเทชัน (Presentation))

นายสุรินทร์ จิรวชิษฐ์ : ขออนุญาตภาพแรกครับ เป็นเรื่องของเด็กเล็กที่ผมนำกราบพระพุทธรูปชินราชมาเป็นเรื่องแปลกนะคะ ผมคิดว่าพ่อแม่พี่น้องที่ไม่ได้อยู่ที่นี่ก็อาจจะตามไม่ทัน เดี่ยวจะตามทันว่าทำไมผมนำพระพุทธรูปชินราชมา ซึ่งผมก็กราบทุกครั้ง

ทุกวันครับ แล้วก็เป็นพระพุทธรูปที่งามและสวยที่สุดองค์หนึ่งของประเทศไทย แล้วก็ไม่มีใครที่อยู่ในประเทศไทยแล้วไม่รู้จัก ถ้าไม่รู้จักให้เดินไปที่วัดเบญจมบพิตรตรงนี้เองนะครับ จะเดินไปกราบก็ได้ครับ รูปต่อไปครับ นี่เรียกว่าการหล่อพระ พระพุทธรูปจะสวยปานไหนก็ตามใจเถอะ ต้องมีการหล่อ ต้องทำแบบพิมพ์ ปฎิมากรรมทั้งผู้ออกแบบในการทำแม่พิมพ์ของการหล่อพระสำคัญที่สุด นอกจากนั้นแล้วจะไปดูว่าวัตถุดิบคืออะไร ผสมกันอย่างไร เป็นเรื่องของวัสดุศาสตร์ เป็นความชำนาญเฉพาะของคนไทยในอดีตจนถึงปัจจุบันภาพต่อไปครับ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จเยี่ยมโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน บ้านท่าวังหิน อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และเมื่อวานนี้ ๒ เมษายน ก็เป็นวันคล้ายวันพระราชสมภพของพระองค์ ผมนำเรื่องนี้มาก็คือว่าโรงเรียนเด็กเล็กตระเวนชายแดนอยู่ชายขอบ พระองค์ทำอย่างนี้มาหลายสิบปี จนประชาชนคนไทยที่อยู่ขอบของประเทศได้มีโอกาสร่ำเรียน ดูแลเด็กเล็กมาตลอด ต่อไปครับ แปลกแต่จริง ผมนำเอกไถนามาให้ท่านดู นี่คือการไถนาตั้งแต่ในอดีต เดียวนี้หาดูได้ยากแล้วผมเคยไถ ไถแล้วพอบอกว่าไถตุนคือซ้ายขวา ไถตุนนี้ครับ มันไม่ไถตุนตามที่ผมว่า เพราะผมไม่ชินกับกลิ้ง เขาก็ไม่ชินกลิ้งผม แยกไถนาสมัยโบราณทำจากไม้ไผ่ตรง ๆ เขาต้องตัดตั้งแต่ยังเป็นหน่อไม้ ถ้าท่านเคยเห็นนะครับ ตัดตั้งแต่เป็นหน่อไม้แล้วมันจะโค้งเข้ากับกระดูกสันหลังของควายพอดีครับ -----

อันนี้ก็นำมาให้ท่านดูว่าเด็กต้องดูแลอบรมเขาตั้งแต่ยังละอ่อนอยู่ ไม่ใช่โตไปแล้วก็จะลำบาก ดัดยาก อย่างที่ท่านกรรมาธิการว่านะครับ ต้องดูแลเขาทั้งร่างกาย จิตใจ สมอง จากนั้นผมพาท่านไปดูเลย นี่โรงเรียนอนุบาลที่คนอยากส่งลูกหลานไปเรียนมากที่สุดเลยครั้นอยู่ใกล้ ๆ ตรวงรถไฟสามเสน โรงเรียนอนุบาลสามเสน กรุงเทพมหานคร ใหญ่โตมโหฬาร มีนักเรียนเป็น ๑,๐๐๐ คน ต่อไปครับ เห็นไหมเด็กเล็กเขารวมชาติใหม่ ที่ท่านกรรมาธิการพูดเด็กเป็นผ้าสะอาด สะอาดปานใตผู้ใหญ่ว่าจะทำให้สะอาดต่อไป แล้วจะแต้มสีอะไรก็ต้องที่ตีที่เหมาะสม ภาพต่อไปครับ เครื่องเด็กเล่น การพัฒนาสมองเด็กนอกจากอยู่ในครรภ์มารดา ดูแลครรภ์มารดาดีแล้วนะครับ เครื่องเล่นเขาต้องมีการพัฒนาไม่มีสารพิษ และพัฒนาทักษะทั้งไอคิว (IQ) และอีคิว (EQ) สำคัญมากนะครับ ไม่จำเป็นต้องแพง อะไรก็ได้ที่ฝึกสมองเขา และไม่เป็นพิษเป็นภัยต่อเขา ภาพต่อไปครับ คุณครูท่านนี้สอนเด็ก เห็นไหมเด็กสนใจไหม แสดงว่าคุณครูท่านนี้มีกุศโลบายในการทำให้เด็กเข้าใจ ดูเด็กสิครับ เด็กจะไปบอกให้เอียงฟังให้สนใจนี่ยาก ท่านดูจากภาพนี้ก็แล้วกันว่าผมไปสรรหามา เห็นไหมว่ามีความสำคัญของการเรียนการสอนเด็กเล็กหลังจากที่เขาโตแล้ว พ่อแม่ดูแลได้แค่ปีสองปีก็ต้องไปเข้าโรงเรียนอนุบาล ภาพต่อไปครับ พอโตขึ้นถ้าท่านจัดเขาให้มีระเบียบเรียบร้อยดี พอโตขึ้นเขาจะมีระเบียบใช้ไหม ครูไม่ต้องไปถือไม้เรียวเลย รุ่นพี่เขาจะบอกแถวตรง แถวตอน เป๊ะ ๆ ใหม ท่านดูสิครับ เด็กผู้ชายรับรองว่าทั้งชุดนี้ไม่มีเกเร สมองก็ต้องดี ต่อไปครับ ดูความเป็นระเบียบเรียบร้อยทั้งหญิงและชายพอโตขึ้น ยืนซ้าย ขวาผู้ชาย สุภาพสตรีเป็นผู้นำในกิจกรรมที่เขาทำอยู่ อันนี้ก็เป็นเรื่องของการพัฒนาดี ต่อไปครับ พอพัฒนาเด็กเล็กดี พอถึงตรงนี้ท่านประธานครับ ประชาชนที่ฟังวิทยุ โทรทัศน์ สามัคคีวงสามขาไม่ได้วิ่งง่าย ๆ วิ่งเป็นแถวอีกอย่างนี้นะครับ เห็นไหมว่าการฝึกอีคิว (EQ) ไอคิว (IQ) ดี อย่างที่ท่านกรรมาธิการทุกท่านได้กล่าวแล้ว ผลออกมาเป็นอย่างนี้ครับ ต่อไปประเทศไทยต้องเป็น ๔.๐ แน่ถ้าเราฝึกเขามาตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดาอย่างท่านประธานกรรมาธิการว่า ต่อไปครับ คำขวัญคือเด็กในวันนี้คือผู้ใหญ่ในวันหน้า ถ้าท่านเถียงผมก็ได้ นะครับ แต่ผมยืนยันว่าใช่ครับ แล้วท่านพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี กล่าวเสมอว่าเราจะร่วมกันพัฒนาประเทศโดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง อย่างที่ผมกราบเรียนว่าในกรุงเทพฯ ก็จัดให้ดี ในต่างจังหวัดไม่ว่าที่ไหนจัดให้ดีเท่า ๆ กันประเทศไทยก็จะพัฒนาไปได้ถึง ๔.๐ ไม่ต้องถึง ๒๐ ปีเลยอย่างแผนยุทธศาสตร์

ข้อเสนอเพื่อพิจารณาครับ ข้อ ๑ ยุทธศาสตร์การพัฒนากำลังคนต้องมีความชัดเจนว่าเด็กในวันนี้อีก ๒๐ ปี พอคลอดวันนี้ สมมุติว่าผมกำลังพูดนี่คือคลอดโรงพยาบาลราชวิถี ยกตัวอย่างนะครับ โรงพยาบาลวชิระนี่คลอดเยอะ อีก ๒๐ ปี หน้าตาเขาจะเป็นอย่างไร สมอจะเป็นอย่างไร ต้องคิดตั้งแต่วันนี้ เขาควรจะต้องได้วัคซีนเมื่อไร อย่างไร ร้อยแปดจีปาละ ต้องออกแบบเสียตั้งแต่วันนี้ แล้วผมเชื่อว่ากรรมการจะเป็นนักออกแบบที่ดี แล้วนำไปสู่การออกแบบโดยเฉพาะรัฐบาลนี้

ข้อ ๒ ต้องให้ครูอาจารย์ในโรงเรียนหรือโรงเรียนอนุบาลมีค่าตอบแทนสูง ในต่างประเทศนี้ท่านครับ ใครที่สอนโรงเรียนอนุบาลเด็กเล็กเขาให้ค่าตอบแทนสูง แล้วผมอยากจะนำเสนอต่อไปว่าต้นแบบที่เมื่อสักครู่ผมบอกว่าต้นแบบดี คณะครุศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏทั้งหลายเป็นต้นแบบของการผลิตครู ต้องผลิตครูที่มีคุณภาพ -----

แล้วครูโรงเรียนอนุบาล ถ้าเป็นไปได้ควรจะเคยแต่งงานแล้วและมีลูกแล้วจึงจะรู้ว่ารักลูกอย่างไร พ่อแม่เขารักลูกอย่างไร จะสอนเด็กอย่างไร ถ้าเอาหนุ่ม ๆ สาว ๆ จบดอกเตอร์จากมหาวิทยาลัย ต่างประเทศยังไม่เคยรู้เลยว่าเด็กเป็นอย่างไร ถ้ามดูบางที่ไม่มีน้องด้วยซ้ำก็ลำบากที่จะเข้าใจ วัฒนธรรมหรือความรู้สึกของเด็กได้ ผมก็เลยกราบเรียนว่าน่าจะเริ่มต้นจากโน่นด้วยซ้ำ ถ้าต้นแบบในสถาบันการผลิตครูดี มาถึงปัจจุบันก็ยอมดี

ข้อ ๓ ต้องให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระดับอนุบาลโดยเฉพาะ อปท. ที่มี อบต. เทศบาลต่าง ๆ วัด มัสยิด และโบสถ์คริสต์ร่วมช่วยกันดูแลสังคม เขาดูแล คนที่จะแต่งงาน คนที่จะมีน้อง จะตั้งครรภ์อย่างไร ไปฝากครรภ์อย่างไร เขาก็จะเกิดมาเป็นคนดี

ข้อ ๔ ต้องพัฒนาเด็กปฐมวัยในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคให้ได้มาตรฐาน ไปพร้อม ๆ กัน อย่างที่ผมบอกแล้วว่าเด็กไม่ว่าจะอยู่ที่ไหน ขอ ๑ นาที่ครับ ท่านครับ

ข้อ ๕ ต้องมีการพัฒนาของเด็กเล่น ที่ผมพูดไปแล้ว ให้สามารถพัฒนาสมอง สายตา กล้ามเนื้อ นิ้วและมือ ให้ได้สมรรถนะสูงที่สุด ให้ใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในอนาคตเขาจะเป็นหมอฟ้าตัดที่ดี ฟ้ตัดสมองหรือฟ้ตัดหัวใจเขาต้องเริ่มต้นจากการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก ๆ กับสายตาดีตั้งแต่เด็ก ไม่ใช่พออายุเยอะแล้วก็ไปบอกว่าต้องฟ้ตัด ให้เป็ง ๆ มันไม่ได้หรอกครับ แล้วเราก็จะไปบอกว่าเราใช้โรบอต (Robot) ผมกราบเรียน ท่านประธานผ่านไปยังกรรมาธิการที่เคารพว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องดีงาม แล้วผมมั่นใจว่า เมื่อเสนอไปแล้วรัฐบาลจะมีความสุขแล้วก็จะดำเนินการตามที่เสนอไป โดยเฉพาะรัฐบาล ภายใต้การนำของท่าน พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา และ คสช. ขอขอบคุณครับ

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : ขอขอบคุณค่ะ ต่อไปนะคะ ขณะนี้มีผู้ขออภิปรายเพิ่มเป็นทั้งหมด ๑๑ ท่าน ต่อไปท่านที่ ๒ ท่านศาสตราจารย์ธรรมศักดิ์ พงศ์พิชญามาตย์ อดีตผู้ทรงคุณวุฒิ คณะกรรมการอุดมศึกษา อดีตคณบดีเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ อดีตคณบดีคณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อดีตรองอธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

ศาสตราจารย์ธรรมศักดิ์ พงศ์พิชญามาตย์ : ขอขอบคุณท่านประธาน สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเป็นอย่างสูง กระผม ธรรมศักดิ์ พงศ์พิชญามาตย์

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : จะเป็นท่านธรรมศักดิ์หรือท่านต่อพงศ์คะ ท่านต่อพงศ์จะขออภิปรายก่อนหรือคะ

นายต่อพงศ์ เสลานนท์ : ขอประทานโทษท่านประธานและท่านสมาชิกครับ จะขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานว่า ผม ต่อพงศ์ เสลานนท์ สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ลำดับที่ ๕๙ อันเนื่องจากเหตุแห่งการอภิปรายของท่านสมาชิกท่านแรกด้วยความเคารพครับ ท่านสุรินทร์ครับ ในช่วงต้นของการอภิปรายท่านพูดถึงครอบครัวคุณหล่มสาว แล้วมีถ้อยคำที่ว่าจะได้ไม่มีลูกเป็นออทิสติก (Autistic) หรืออติเดียต (Idiot) ซึ่งมีทั้งผมเองแล้วคนที่ฟังอยู่ก็ไม่ค่อยสบายใจที่ท่านใช้คำลักษณะตีตราหรือว่าจำเพาะเจาะจงก็อยากจะเรียนทำความเข้าใจว่าอยากจะให้ท่านเปลี่ยนถ้อยคำนี้เพื่อความสบายใจ เพราะว่าไม่มีใครเขาอยากมีลูกเป็นคนพิการหรือครับ อันนี้จะเป็นการไปตอกย้ำเขาก็กราบเรียนท่านประธานด้วยความเคารพว่าอยากจะขอให้ท่านสมาชิกได้กรุณาถอนหรือว่าเปลี่ยนคำพูดครับ ขอขอบคุณครับ

นางสาววัลย์รัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : ท่านสุรินทร์จะใช้คำพูดคำอื่นได้ไหมคะ ท่านเพียงแต่ยกตัวอย่างเชิญท่านสุรินทร์ค่ะ

นายสุรินทร์ จิรวินิชย์ : ท่านประธานครับ กระผม สุรินทร์ จิรวินิชย์ สมาชิก สปท. หมายเลข ๑๗๓ ถ้าท่านไปถอดเทป (Tape) แล้วฟังว่าผมพูดว่าอะไร ผมไม่ได้บอกว่ามีลูกออทิสติก (Autistic) หรืออติเดียต (Idiot) ไม่ดี ผมบอกว่าชายหญิงจะแต่งงานกันถ้าไปตรวจสุขภาพเสียก่อนร้อยแปดจิปาถะแล้วตั้งครรรภ์มีลูกก็จะไม่ทำให้ลูกที่เกิดมาเป็นโรคออทิสติก (Autistic) หรืออติเดียต (Idiot) ผมพูดเช่นนี้ใช่ไหม ต้องยอมรับว่าใช้ไปถอดเทป (Tape) แต่อย่างไรก็ตามเพื่อความเหมาะสม ผมขออนุญาตถอนคำพูดทั้งหมดที่ผมว่าไปในส่วนที่ท่านต่อพงศ์ว่า ด้วยความเคารพครับ

นางสาววัลย์รัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : ขอบพระคุณท่านสุรินทร์มากค่ะ ดิฉันก็ฟังท่านสุรินทร์อย่างที่ท่านพูดอย่างนั้นจริง ๆ นะคะ ต่อไปเชิญท่านธรรมศักดิ์ค่ะ

ศาสตราจารย์ธรรมศักดิ์ พงศ์พิชญามาตย์ : ขอบพระคุณท่านประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเป็นอย่างสูงครับ กระผม ธรรมศักดิ์ พงศ์พิชญามาตย์ ที่จริงก็เป็นข้าราชการบำนาญเก่าของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เมื่อสักครู่มีหนุ่มสาวเข้ามานั่งฟังก็อยากจะพูดโดยอยู่เหมือนกัน ทีนี้พอประเด็นที่ท่านสุรินทร์ได้กล่าวไปนะครับ ผมก็อยากจะเริ่มต้นอย่างนี้ว่าเห็นด้วยกับการนำเสนอการรายงานฉบับนี้ของคณะกรรมการ ด้านการศึกษาโดยท่าน พลอากาศเอก วัชร และทีมงานนะครับ สิ่งที่เป็นประเด็นทักท้วงเมื่อสักครู่ทั้ง ๒ ท่านก็เป็นสมาชิกสภา สปท. ที่ผมทำงานร่วมอยู่ด้วยในเรื่องของคนพิการ อยากจะเรียนอย่างนี้ครับ เมื่อสักครู่นี้วาระก่อนหน้านั้นเป็นเรื่องของดิจิทัลอีโคโนมี (Digital Economy) ผมอยากจะรายงานว่ามีรายงานทางวิชาการจากประเทศที่อยู่ไกลมากเลย เราเคยไปดับลินหรือไปไอร์แลนด์กัน เรามองย้อนไปสู่อีกนิตหนึ่ง ประเทศไอร์แลนด์ ที่มีพลังงานธรรมชาติความร้อนเยอะ ประเทศนี้ประชากรแค่ ๔,๐๐๐,๐๐๐-๕,๐๐๐,๐๐๐ คน แต่เขาทำอย่างไรทราบไหมครับ ประเด็นที่ท่านสุรินทร์ทักท้วงหรือถูกทักท้วงเมื่อสักครู่นี้ ขออนุญาตเอ่ยนามท่านครับ มันยังไม่เกิดเลยครับ เราต้องยอมรับความจริงไว้หน่อยหนึ่งว่า ประเทศไทยเป็นประเทศที่อินโดไชน่า เป็นการผสมผสานตั้งแต่อาหรับถึงตะวันออก ตะวันตก ผ่านมาเป็นพันปี แต่ในยุคสัก ๒๐๐ ปีที่ผ่านมาการเคลื่อนย้ายประชากรกลุ่มหนึ่ง จากประเทศจีนแผ่นดินใหญ่มาที่ประเทศไทยเยอะมาก เราจะต้องไม่ปฏิเสธว่าพันธุกรรมของเรา อย่างตัวผมก็แน่นอนต้องมีเชื้อสายคนจีน แซ่อะไรไม่ทราบนะครับ เราต้องยอมรับความจริงว่าเทคโนโลยีดิจิทัลปัจจุบันจะช่วยแก้ปัญหานี้ได้ครับ ปัญหาของเด็กพิการ ๑๐ ล้านคนที่ท่านวิวัฒน์กล่าวไว้จะลดลงไปอย่างเยอะแยะเลย ท่านทราบไหมครับว่า ขอภัยถ้าหากจะกล่าวอย่างนี้ว่าเรามีการใช้ภาษาไทยกันอย่างดี เรามีการเปลี่ยนนามสกุลกัน มามากพอสมควร โดยไม่ได้บอกลูกหลานเลยว่ามาจากแซ่ไหน แซ่ไหน แซ่ไหน แม้แต่ผมเอง ก็รับพระราชทานนามสกุลมาใหม่ด้วยความปลื้มปิติ แต่คนอื่นล่ะครับ คนอื่นที่เขาเปลี่ยน จากแซ่จากอะไรมาเขาเปลี่ยนเพราะพริ้งไปหมดเลยนะครับ ประเด็นอย่างนี้ท่านครับ

คือพันธกรรมของคน ๒๓ คู่เป็นพ่อแม่ ครึ่งหนึ่งเป็นตัวผม เรามีลูกไปกี่รับของเราไป
 เศษ ๑ ส่วน ๔ อะไรก็แล้วแต่จากคุณพ่อคุณแม่ ปูย่า ไปเรื่อย ๆ เลยนะครับ ลูกกลุ่มนี้
 ถ้าหากว่าเขาไปแต่งงาน หรือหนุ่มสาวข้างบน เมื่อสักครู่ถ้าเขาไม่รู้จักกันเขาจะแต่งงานกัน
 แล้วลูกก็จะออกมาไม่สมบูรณ์ นี่คือหลักพันธกรรมทางวิชาการง่าย ๆ ไอร์แลนด์ทำอะไร
 ทราบไหมครับ เขาใช้วิธีการอย่างนี้ครับ โทรศัพท์มือถือจะมีโปรแกรมดิจิทัลอยู่ พอผมเข้าไป
 นั่งพับ (Pub) นั่งบาร์ หรือจีบสาวสักคนหนึ่งเครื่องจะเตือนเลยว่านี่ญาติกัน คนข้าง
 นี้จีบไม่ได้ คบหาสมาคมไม่ได้เพราะว่าลูกจะออกมาจะมีลักษณะที่จะไม่ดีในอนาคตที่คาดหวังได้
 อันนี้เป็นระบบดิจิทัลที่อยากจะนำเสนอว่าการป้องกันปัญหาเหล่านี้สามารถทำได้จาก
 เทคโนโลยีขั้นสูงเหล่านี้ เรื่องที่ผมอยากจะขออภิปรายเพิ่มเติมก็คือ ๑. ผมเห็นด้วยกับ
 การนำเสนอของคณะกรรมการมาธิการ โดยเฉพาะที่ท่านอาจารย์ปิยะธิดา ประดิษฐบาทุกา
 ได้นำเสนอในหลักการเรื่องการขับเคลื่อน แต่ประเด็นที่ขับเคลื่อนนั้นผมก็ได้รายงานนำเสนอ
 ในที่อื่นไว้บ้างแล้ว เนื่องจากเป็นที่ปรึกษาของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคง
 ของมนุษย์ด้วย ผมมีอย่างนี้ครับ ตามรัฐธรรมนูญฉบับที่จะออกมาในเดือนเมษายนนี้
 มาตรา ๕๔ วรรคสี่ ซึ่งท่านประธานวิวัฒน์ก็ได้เกริ่นอยู่บ้างแล้ว คนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ
 พัฒนาตนตามศักยภาพ และมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว สังคม ชุมชน
 และประเทศชาติ เป็นวรรคที่สำคัญมาก แต่การรับผิดชอบตรงนี้นะครับ รัฐธรรมนูญฉบับนี้
 มาตรา ๕๔ อยู่ในหมวดหน้าที่แห่งรัฐ ซึ่งผมทราบจากนักกฎหมายว่าเป็นเรื่องที่ราษฎร
 หรือประชาชนไทยสามารถฟ้องรัฐได้ -----

ถ้ารัฐไม่สามารถดำเนินการดูแลเด็กตั้งแต่ก่อนที่จะคลอดออกมา ๙ เดือน แล้วก็มาเป็นเด็กทารก ๒-๓ ปี จนกระทั่งจะเข้าประถม ๑ อายุ ๖ ขวบ ช่วงนี้ผมอยากจะเรียนอย่างนี้ครับ ในฐานะที่เป็นบุคลากรทางการศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยทำหลักสูตรกันมามาก เป็นคนบดีบัณฑิตวิทยาลัยของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มาด้วย แล้วเป็นอธิการบดีมหาวิทยาลัยรำไพพรรณี อย่างนี้ครับ เราก็รู้ว่ามหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นอย่างไร จากกระบวนการที่ผมจึงอยากจะนำเสนอคณะกรรมการว่าเป็นไปได้ไหมในช่วงที่รัฐธรรมนูญออกมาปั๊บแล้วเป็นหน้าที่แห่งรัฐ ศูนย์เด็กเล็กโดยกระทรวงทั้ง ๓-๔ กระทรวงรับผิดชอบอยู่พร้อมไหม ผมว่าไม่พร้อม แต่หลักสูตรที่มีอยู่เช่นหลักสูตรปฐมวัยมันปฐมแค่ ป. ๑ หรือถัดไปอีก ๓ ปีเป็นอนุบาล ลดลงไปจากนั้น ๑ ปี ๒ ขวบ ๓ ขวบ มันไม่มีหลักสูตร ผมอยากจะเสนอว่าเป็นไปได้ไหม การปฏิรูปเร่งด่วน ข้อเสนอเร่งด่วน กำชับกำชาให้มหาวิทยาลัยที่มีหลักสูตรประถมศึกษา หรือหลักสูตรเด็กเล็กอะไรทั้งหลายปรับหลักสูตร ปรับวิชาเรียนให้เตรียมพร้อมเพื่อสอนคนกลุ่มนี้ลงไปอยู่ในชุมชนต่าง ๆ หรือนำกลับเข้ามาอบรม ให้บุคลากรที่ทำหน้าที่เป็นอาจารย์ พี่เลี้ยง ครูพี่เลี้ยง หรือผู้เลี้ยงเด็กตามศูนย์ชุมชนต่าง ๆ ทั่วประเทศได้รับทราบว่ามีเนื้อหาวิชาเหล่านี้ขึ้นไว้ในอินเทอร์เน็ต (Internet) ให้เขารู้ว่าเด็กรุ่นใหม่ เด็กที่คลอดออกมาต้องได้รับการดูแลจากพี่เลี้ยงที่รู้บริบทของเด็ก ๐ ขวบจนกระทั่ง ๓ ขวบก่อนเข้าอนุบาล เพราะฉะนั้นผมอยากจะกราบเรียนว่าข้อเสนอทั้งหมดของคณะกรรมการชุดนี้เป็นข้อเสนอที่ดีหลายข้อเลยเห็นด้วย แต่ช่วงเร่งด่วนนี้ทั้ง ๓-๔ กระทรวงอาจจะยังไม่พร้อม แต่ถ้าให้เร่งรัดก็คือทำหลักสูตรที่เกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรด้านนี้ให้พร้อมไว้ก่อนในช่วงนี้จะเป็นพระคุณอย่างสูงครับ ขอบพระคุณมากครับ สวัสดิ์ครับ

นางสาววัลย์รัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : ขอบคุณมากค่ะ ท่านรักษาเวลาได้ดีมากเลยนะคะ ต่อไปเชิญท่านกษิต ภิรมย์ อดีตเอกอัครราชทูตประจำหลายประเทศ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อค่ะ

นายกษิต ภิรมย์ : ขอบคุณครับท่านประธาน ผม กษิต ภิรมย์ สมาชิก สปท. ลำดับที่ ๗ ท่านประธานครับ ก่อนอื่นขอเรียนให้ที่ประชุมทราบแล้วโดยเฉพาะต่อคณะกรรมการผ่านท่านประธานว่า เมื่อประมาณสัก ๒ เดือนกว่า ๆ มาที่สถาบันฟิต (FIT) ฟิวเจอร์ อินโนเวทิฟ ไทยแลนด์ อินสทิทิวต์ (Future Innovative Thailand Institute)

๑๑๒

สปท. ๗/๒๕๖๐

ญริตา ๕๗/๒

สถาบันออกแบบอนาคตประเทศไทยของมูลนิธิควง อภัยวงศ์ ได้จัดสัมมนาเต็มวัน เรื่องการดูแลเด็กปฐมวัย ผมอยากจะขอแนะนำให้ทางกรมการช่วยติดต่อกับสถาบันฟิต (FIT) ที่มีดอกเตอร์สุรินทร์ พิศสุวรรณ เป็นประธานอำนวยการด้วย อาจจะได้ข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการ ต่อไปของคณะกรรมการในเรื่องนี้ นั้นเป็นประเด็นที่ ๑

ประเด็นที่ ๒ อ่านเอกสารก็ยังไม่ค่อยได้เห็นคำว่ายูนิเซฟ (UNICEF) หรือว่า ยูเนสโก (UNESCO) หรือว่าเวิลด์ เฮลท์ ออร์แกนไนเซชัน (World Health Organization) ดับเบิลยูเอชโอ (WHO) ผมอาจจะอ่านข้ามไปก็ต้องขอประทานโทษด้วย แต่ถ้าเพื่อไม่มีอย่างไก็ตามผมคิดว่าคณะกรรมการต้องพบปะกับหน่วยงานทั้ง ๓ ซึ่งก็มีสำนักงาน อยู่ตรงถนนพระอาทิตย์ตรงนี้เองใกล้กับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ แล้วดูสิว่าเขามีโครงการ ในระดับสากลแล้วประเทศไทยมีพันธกรณีอย่างไรบ้างในเรื่องการดูแลเด็กในครรภ์แล้วก็ ปฐมวัยนะครับ

อีกประเด็นหนึ่ง คือเอกสารที่จัดมาก็มีข้อมูลพร้อม ครอบคลุมดี แต่ผม สังเกตดูว่ายังขาดจุดเน้นหรือที่เรียกว่าโฟกัสมันอะไรกันแน่ เพื่อจะตรงไปที่เป้าหมายของการแก้ปัญหา ผมก็อยากจะเรียนถามเป็นอันดับแรกเลยว่าศูนย์ดูแลเด็กเล็ก ๑๙,๘๒๐ แห่งนั้น ประมาณครึ่งหนึ่งไม่ได้มาตรฐาน ควรจะเป็นภาระหน้าที่ของเราที่ สปท. ร่วมกับรัฐบาล คสช. ในการที่จะเติมศูนย์เหล่านี้ให้เต็ม มีมาตรฐาน มีขีดความสามารถบริบูรณ์ภายใน ระยะเวลา ๑ ปี ได้หรือไม่ ประมาณครึ่งหนึ่งก็ประมาณสักเกือบ ๘,๐๐๐-๙,๐๐๐ แห่ง เติมให้เต็มเป็นศูนย์อันสมบูรณ์ ทั้งในเรื่องของกายภาพคือตัวสถานที่ให้ปลอดภัย โปร่งใส มีห้องน้ำ มีห้องอะไรต่าง ๆ เหล่านี้สะอาดสะอาด -----

แล้วอันที่ ๒ บุคลากรต้องเติมให้เต็มว่าแต่ละศูนย์ควรจะเป็นมินิมัม (Minimum) แมกซิมัม (Maximum) คือจำนวนน้อยที่สุด มากที่สุดเท่าไร บุคลากรจะเป็นจำนวนเท่าไร แล้วในบุคลากรนี้จะมีการฝึกอบรมเพิ่มทักษะของการเป็นผู้สอนเด็กปฐมวัย นั่นก็เรื่องหนึ่ง และอันที่ ๒ จะเป็นเรื่องของสภาวะจิตใจทางด้านจิตแพทย์ ทางด้านสังคมวิทยาต้องเข้ามา เพราะฉะนั้นในแต่ละศูนย์นั้นบุคลากรที่มีความสามารถที่จะดูแลในเรื่องของการพัฒนาสมอง แล้วก็จิตใจของเด็กนั้นก็ควรจะค่อนข้างหลากหลาย จะมีการพัฒนาทั้งตัวครู หรือผู้อำนวยการ แล้วก็ผู้ช่วยอย่างไร อีกทั้ง ณ วันที่ที่ไหนเป็นสถาบันที่จะให้การฝึกอบรม ผลิตบุคลากรที่จะดูแลเด็กปฐมวัยเหล่านี้ออกมาให้แน่ชัด ควรจะสังกัดที่กระทรวงศึกษาธิการ หรือควรจะสังกัดที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หรือที่กระทรวงสาธารณสุข อันนี้น่าจะตกลงกันให้เป็นที่แน่ชัด แล้วสถาบันกลางอันนี้จะต้องมีมาตรฐานกลาง ปรัชญาหรือกับยูนิเซฟ (UNICEF) ยูเนสโก (UNESCO) ดับเบิลยูเอชโอ (WHO) ได้หรือไม่ แล้วก็ขอความร่วมมือในการที่จะเอาผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศมาช่วยพัฒนาบุคลากรของเราที่จะเป็นครูสอนครูอีกทีได้หรือไม่

อีกประเด็นหนึ่ง ก็คือว่าคงต้องแยกเด็กปฐมวัยออกมาเป็น ๓ ส่วนด้วยกัน อันนี้ผมขอเสนอ คือที่อยู่ในครรภ์มารดา ก็เป็นเรื่องที่ว่าแล้วใครจะดูแล หมอประจำตัว คลินิกใกล้บ้าน กระทรวงสาธารณสุข หรือว่า อบจ. อบต. หรือว่าเขตของ กทม. ฝ่ายสาธารณสุข จะต้องดูแลสตรีมีครรภ์เหล่านี้อย่างไร ทั้งในเรื่องโภชนาการ ในเรื่องการดูแลตนเองที่มีเด็กอยู่ในครรภ์จะต้องทำอย่างไร กินอาหารอย่างไร ควรจะฟังเพลงไหม ควรจะอ่านกลอนไหม เพื่อจะให้เด็กที่อยู่ในครรภ์สามารถที่จะได้ทำอะไร หรือว่าได้ฟังอะไรที่เป็นศิลปวัฒนธรรมกันได้ อันนี้เป็นเรื่องที่สำคัญยิ่ง เพราะว่าอยู่ในครรภ์ก็มีความสำคัญ แล้วการแนะนำอะไรต่าง ๆ เหล่านี้ให้เป็นกิจจะลักษณะ ตั้งแต่การออกกำลังกาย การดูแลตนเอง เป็นต้น ใครจะทำ อันไหนเป็นหน่วยงานกลาง ส่วนส่วนที่ ๒ เด็กปฐมวัยที่เป็นปกติ สมมุติว่ามี ๘๐ เปอร์เซ็นต์ เด็กปกติ ส่วนใหญ่ก็จะอยู่ในศูนย์ ๑๙,๐๐๐ กว่าแห่งเหล่านี้ อันนั้นผมได้พูดไว้แล้ว คราวนี้เด็กพิการจะอย่างไร ประมาณ ๒๐ เปอร์เซ็นต์ เรียนช้า พิการทางด้านกาย พิการทางด้านสมอง เป็นออทิสติก (Autistic) ต่าง ๆ เหล่านี้ด้วย เด็กเหล่านี้จะคละกับเด็กทั่ว ๆ ไปที่เป็นปกติหรือว่าเราจะมีสถานดูแลเด็กเหล่านี้ต่างหาก แล้วจะให้

ความทั่วถึงทั่วประเทศอย่างไร เราจะฝึกบุคลากรที่ดูแลเหล่านี้อย่างไร ทั้งที่จะเป็นแพทย์ เป็นผู้ช่วยพยาบาล ผู้ที่จะพัฒนา

อีกประเด็นหนึ่ง ก็คือว่าเวลาเราจะทำอะไรเราก็มุ่งหวังว่า ๔ กระทรวงหลัก จะประสานกัน มีคณะกรรมการแห่งชาติ ในกรณีนี้ก็กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ แล้วก็อาจจะมีการรวมมหาดไทย เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ผมขอเสนอให้เป็นข้อคิดต่อที่ประชุมและต่อคณะกรรมการว่า ให้มีการจัดตั้งหน่วยงานกลางอันเดียวที่จะดูแลเด็กปฐมวัย ทั้งในครรภ์ แล้วก็ ๑-๖ ปี รวมทั้งเด็กพิการด้วย เป็นหน่วยงานกลางหน่วยงานเดียว แล้วขอให้โอนอำนาจทางกฎหมาย จากกระทรวง ทบวง กรมทั้งหลาย โดยเฉพาะกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มาที่หน่วยงานนี้ให้เป็นวัน สตอป เซอร์วิส (One Stop Service) แล้วก็ทำทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวกับเยาวชนของชาติซึ่งเป็นที่ยอมรับกัน เป็นสากลแล้ว ถ้า ๖ ปีแรกไม่ได้รับการอบรมบ่มเพาะแล้วก็ดูแลทางด้านจิตใจ ทางด้านสมอง แล้วก็ทางด้านปากท้องนั้น เราก็จะได้เยาวชนในอนาคตของบ้านเมืองที่โตขึ้นมาไม่ได้คุณภาพ และเราก็จะเป็นประเทศล้าหลัง เราก็จะไม่ไปสู่ ๔.๐ หรือจะออกจากที่เรียกว่ามิดเดิล อินคัม แทรป (Middle Income Trap) ได้ เพราะว่าบุคลากรของเราจะไม่ได้ระดับ เพราะฉะนั้น สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะต้องมาดูกันในภาพรวม แล้วก็จัดลำดับความสำคัญ แล้วก็ตั้งเป้า ผมไม่ค่อยจะเห็นด้วยนะครับ ที่ผมพูดมาตลอดเวลา -----

การทำงานกันในลักษณะตั้งโดยมุ่งหวังว่าเป็นคณะกรรมการแล้วเรื่องจะดีขึ้น ผมก็อยู่ในแวดวงราชการ อยู่ในการเมืองมาร่วม ๔๐ ปี ผมไม่เห็นด้วยนะครับ แล้วในการที่จะเป็นอธิบดี เป็นทูต หรือจะเป็นรัฐมนตรี โดยตลอดมาผมรับผิดชอบในตำแหน่งหน้าที่ของผม โดยการเรียกประชุมแล้วก็ขับเคลื่อน ต้องรับผิดชอบโดยตัวบุคคล โดยตัวปลัดกระทรวง โดยตัวอธิบดี โดยตัวรัฐมนตรีเป็นสำคัญ มีประเด็นปัญหาอะไรจากการตัดสินใจมีจุดสุดท้ายคือคณะรัฐมนตรีครับ ไม่ค่อยมีความจำเป็นอะไรที่จะต้องมีการคณะกรรมการเป็นการถาวร ออกกฎหมายใหม่ระหว่างตัวรัฐมนตรีเจ้ากระทรวงกับคณะรัฐมนตรี ไม่อย่างนั้นจะมีคณะรัฐมนตรีทำไม ถ้าเพื่อเราจะต้องมาตั้งคณะกรรมการแล้วก็มีการรัฐมนตรีรองนายกรัฐมนตรีเป็นประธานอยู่ตลอดเวลา เราบริหารราชการแบบนี้มา ๘๐ ปี และคงจะไปไม่ค่อยได้ จะต้องไอน์เดนทิไฟ (Identify) นะครับ เจาะไปเลยว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องปฐมวัยเด็กในครรภ์ และเด็ก ๑-๖ ปี ใครในรัฐบาล คสช. รับผิดชอบ ผมว่าวิธีการทำงานอันนี้จะสะดวกแล้วก็คล่องตัวกว่า แล้วก็ให้มีหน่วยงานกลางในการที่จะรองรับ ไม่อย่างนั้นประชุมกันที่ไรหน่วยงานต่าง ๆ ก็จะส่งข้าราชการระดับซี ๔ ซี ๕ มาเพื่อมานั่งฟังตัวปลัดกระทรวงหรือรัฐมนตรีคนนั้นที่เป็นประธานพูดอะไรแล้วก็กลับไปรายงานแต่ไม่สามารถที่จะร่วมตัดสินใจได้ แล้วในระบบราชการมีผู้ใหญ่หนึ่งอยู่คนหนึ่ง ข้าราชการชั้นผู้น้อยทั้งหลายก็เป็นใบ้หมด มันไม่มีประโยชน์ครับ เพราะฉะนั้นเราต้องเปลี่ยนวิธีคิดในการทำงานคิดนอกกรอบ เพื่อเราจะได้ขับเคลื่อนเรื่องนี้ซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุดอันหนึ่งของประเทศไทยในศตวรรษ ๒๑ อันนี้ที่เราจะต้องเป็นประเทศที่พัฒนาให้ได้ และถ้าเพื่อเรายังแก้เรื่องเด็ก เรื่องการศึกษาไม่ได้ เราก็ไปไม่ได้ เหมือนกับเราก็มารทำงานหลอกตนเองกันอยู่ เราจะต้องหาสูตรสำเร็จในการที่จะทำงานแล้วก็ขับเคลื่อนเรื่องนี้ให้ได้อย่างรวดเร็ว นะครับ ผมขออย่า ๑๙,๐๐๐ กว่าแห่งเอาให้เป็นมาตรฐานโลกสากลหรือประเทศไทยที่ชั้น ๑ กันเสียก่อน มีบุคลากรเพียงพอ ผมต้องการตัวเลข จะกี่หมื่นกี่แสนคน และที่มีอยู่แล้วจะเพิ่มทักษะเขาฝึกอบรมภายใน ๓ เดือน ๕ เดือนได้หรือไม่ แล้วก็ต้องมีสมุดคู่มือให้กับเขาในเรื่องโภชนาการ และในเรื่องของการดูแลเด็กเพื่อจะกล่อมเกลามาให้เขามีสติปัญญา ให้เป็นนักคิด เป็นนักสร้างสรรค์ ให้กล้าคิดกล้าทำ มีครีเอทีวิตี (Creativity) ไม่อย่างนั้นเราก็ไปในเศรษฐกิจสร้างสรรค์ไม่ได้ ถ้าเผื่ออยู่กับด้วยไม้เรียวหรือการดู หรือว่าครูที่จะมาสอน มาดูแลนั้นไม่ค่อยมีสติปัญญาเพียงพอที่จะสร้างเยาวชนรุ่นใหม่ของเราได้ ขอขอบคุณมากครับท่านประธาน

๑๑๖

สปท. ๗/๒๕๖๐

จีรณัฐ ๕๙/๒

นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : ขอบพระคุณค่ะ ต่อไปนะคะ ท่าน พลเอก พอพล มณีรินทร์ อดีตผู้บัญชาการโรงเรียนเตรียมทหาร อดีตผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า อดีตรองปลัดกระทรวงกลาโหม ท่านมีเพาเวอร์พอยต์ (PowerPoint) ประมาณ ๒๐ หน้า ก็ขอความกรุณาให้อยู่ภายในเวลาด้วยนะคะ ขอบคุณค่ะ

พลเอก พอพล มณีรินทร์ : กราบเรียนท่านประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศที่เคารพ กระผม พลเอก พอพล มณีรินทร์ ผมขออนุญาตขึ้นชมต่อคณะทำงานในครั้งนี้ะครับ โดยเฉพาะท่านประธานวิวัฒน์ ท่าน พลอากาศเอก วัชณ และท่านอาจารย์ปิยะธิดา สิ่งที่ท่านอาจารย์เรียนว่าเรามีความภาคภูมิใจในกรณีที่เราได้ให้ความสำคัญของการศึกษาในระบบการศึกษาปฐมวัย ทั้งในเรื่องการเตรียมความพร้อมต่าง ๆ จากสิ่งที่ท่านได้กรุณากำหนดไว้ ๒ ประเด็น คือเรื่องการมีมาตรฐานแล้วก็การมีเอกภาพ ตรงนี้ผมขออนุญาตที่จะสนับสนุนเต็มที่ โดยเฉพาะข้อเสนอเร่งด่วนของท่านในเรื่องการไม่เร่งเรียนเขียนอ่านในวัยอนุบาล แล้วก็เน้นการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ตามธรรมชาติ ตรงนี้เดี๋ยวผมจะขออนุญาตอภิปรายเพิ่มเติมนะคะ

ในเรื่องของเอกภาพ ผมต้องขอขอบคุณกระทรวงสาธารณสุขในปัจจุบันที่ท่านบอกว่าทารกในครรภ์มารดา ปัจจุบันนี้เราได้รับการดูแลจากกระทรวงสาธารณสุขเป็นอย่างดี ปัจจุบันนี้ผมเชื่อว่าเมื่อมีการตั้งครรภ์คุณพ่อก็ต้องพาคุณแม่ที่ตั้งครรภ์ไปปรึกษาหรือไปฝากครรภ์ เพราะฉะนั้นผมเชื่อว่าถ้าเรากำหนดความเป็นเอกภาพให้กับกระทรวงสาธารณสุขต้องดูแลตรงนี้ ซึ่งปัจจุบันดูแลอยู่แล้วนะคะ ว่าในการที่จะต้องให้ความรู้ ความเข้าใจในการที่จะดูแลทารกในครรภ์มารดา อันนี้คือความเป็นเอกภาพครับ ส่วนเด็กเล็ก ๑-๓ ขวบก็ตาม หรือวัยอนุบาล ๓ ขวบถึงก่อน ๖ ขวบก็ตาม -----

๑๑๗

สปท. ๗/๒๕๖๐

พัชรี ๖๐/๑

ตรงนี้ก็จะมีหน่วยงานที่รับผิดชอบอยู่ ไม่ว่าจะเป็น อปท. หรือโรงเรียนเอกชนที่ดูแลศูนย์เด็กเล็ก หรือโรงเรียนอนุบาลของรัฐบาลก็ตาม หรืออนุบาลของเอกชนก็ตาม ส่วนในกรณีที่ท่านเขียนไว้ว่า ๖ ปีบริบูรณ์ถึงก่อน ๘ ปี ช่วงรอยต่อ ตรงนี้จริง ๆ แล้วปัจจุบันนี้ผู้ที่เรียนอนุบาลก็จะเข้ารับการศึกษาระดับชั้น ป. ๑ ตั้งแต่ประมาณ ๖ ขวบ จริง ๆ แล้วบอกว่า ๗ ขวบ นั่นก็คือในกรณีที่คนไม่เรียนผ่านอนุบาล แต่ถ้าคนเรียนผ่านอนุบาลจะเรียนในช่วงระหว่าง ๖ ขวบ หรือ ๖ ขวบครึ่งประมาณนั้น เพราะฉะนั้นช่วงนี้ก็อาจจะมีผู้ที่ดูแลอย่างชัดเจน เพราะฉะนั้นความเป็นเอกภาพในหน่วยรับผิดชอบผมว่าก็เป็นอีกข้อคิดหนึ่งที่ท่านคงต้องไปทำในรายละเอียดให้ชัดเจน แล้วท่านได้เอ่ยถึงนามหน่วยกระทรวงที่รับผิดชอบอยู่แล้วนะครับ

อีกเรื่องหนึ่งคือเรื่องมาตรฐานและคุณภาพ เนื่องจากความอ่อนแอและต้องยอมรับว่าปัญหาของสังคมประการหนึ่งมีผลกระทบต่อเด็กปฐมวัยก็คือความอ่อนแอของสถาบันครอบครัวที่มีหน้าที่อบรมเลี้ยงดูเด็กจำนวนหนึ่งที่ไม่ได้รับการดูแลที่เหมาะสมจึงเป็นเหตุให้ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของทั้งเด็กในปัจจุบันและอนาคต คือไม่มีความพร้อมที่จะศึกษาต่อในขั้นต่อ ๆ ไป เพราะฉะนั้นสถาบันครอบครัวเป็นเรื่องหนึ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการดูแลทำความเข้าใจนะครับ ในอดีตเมื่อประมาณปี ๒๕๔๑ กระทรวงศึกษาธิการได้ทำหลักสูตรการศึกษาก่อนประถมศึกษาขึ้นแล้วก็ประกาศใช้เพื่อทำความรู้จักกับผู้ปกครอง กับสถานศึกษาทั้งเอกชนและรัฐบาล ต่อมาเมื่อประมาณปี ๒๕๔๖ ได้มีการทำหลักสูตรเรียกว่าหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สมัยก่อนใช้คำว่าก่อนประถมศึกษา พอมาปี ๒๕๔๖ ใช้คำว่าหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ซึ่งปัจจุบันก็ยังใช้อยู่ ตรงนี้ในรายละเอียดมีอยู่อย่างชัดเจนว่าผู้ปกครอง พ่อแม่ต้องทำอะไร โรงเรียนเอกชนทำอะไร โรงเรียนรัฐบาลทำอะไร แล้วในแต่ละช่วงชั้นทำอะไร จากการดังกล่าวนี้ผมก็ใคร่ที่จะให้ข้อพิจารณาเพิ่มเติมว่าในส่วนที่ท่านได้เสนอมาคือเรื่องว่าเน้นการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยด้วยวิธีการที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ตามธรรมชาติของเด็ก แล้วไม่เร่งเรียนเขียนอ่านในวัยอนุบาล ๒ ข้อนี้ผมเห็นด้วยเป็นอย่างยิ่ง โดยขออนุญาตที่จะนำสไลด์ (Slide) มาประกอบการพิจารณานะครับ (เจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการเปิดพรีเซนเทชัน (Presentation))

พลเอก พอพล มณีรินทร์ : ขอเชิญสไลด์ (Slide) ในแผ่นที่ ๒ เลยครับ จะเห็นได้ว่าการพัฒนาหรือการเตรียมความพร้อมของเด็กนั้น เราจะต้องเตรียมความพร้อมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม อย่างสมดุล ตรงนี้เพื่อที่จะเป็นรากฐานสำคัญ

๑๑๘

สปท. ๗/๒๕๖๐

พัชรี ๖๐/๒

ในการใช้ชีวิตต่อไปตามจอภาพนะครับ เชิญต่อไปครับ เช่นกันในการที่จะพัฒนาเด็กเล็ก หรือเด็กปฐมวัยนั้นเราจะต้องมีการลงมือปฏิบัติจริงโดยใช้ประสาทสัมผัสทั้ง ๕ เด็กจะนำ ข้อมูลไปสร้างเครือข่ายในสมองและส่งผลให้เกิดการเชื่อมต่อและระบบการทำงานของสมองที่ดี เด็กจะเรียนรู้ได้ไว มีพฤติกรรมที่ดีและแสดงออกอย่างเหมาะสม ตรงนี้จริง ๆ แล้วก็ต้องมีครู ที่จบประถมศึกษาที่ดี จบอนุบาลศึกษาก็ดี หรือจบการสอนปฐมวัย จะเป็นคนที่เข้าใจ ในบริบทนี้เป็นอย่างดีนะครับ ขอสไลด์ (Slide) ต่อไปครับ จริง ๆ แล้วปัจจุบันนี้สมาคม โรงเรียนอนุบาลทั่วประเทศได้มีการไหวตัวในเรื่องนี้ แล้วก็ได้มีการจัดอบรมโดยการนำ การเรียนการสอน คือในอดีตนั้นเราก่อนข้างที่จะใช้การเรียนการสอนที่ให้อ่านออกเขียนได้ โดยเร็ว จริง ๆ แล้วตรงนั้นผิด เพราะฉะนั้นตรงนี้ก็ต้องการทำความเข้าใจกับครูผู้สอน กับผู้ปกครอง จึงขออนุญาตที่จะสนับสนุนข้อเสนอของอนุกรรมการนะครับ ในส่วนของ การจัดการศึกษาปฐมวัยเพื่อให้มีมาตรฐานและเอกภาพนั้นผมเห็นด้วยกับคณะทำงาน ทุกประการ ผมใคร่ขออนุญาตที่จะใช้เวทีตรงนี้พูดถึงการสอบโอเน็ต (O-NET) ที่ผ่านมา ท่านจะเห็นว่าช่วงเวลาที่ผ่านมาประมาณเดือนกุมภาพันธ์มีการสอบโอเน็ต (O-NET) แล้วก็ผลโอเน็ต (O-NET) ออกมานั้นไม่ค่อยดีเลย ตรงนี้ผมอยากขออนุญาตที่จะนำสไลด์ (Slide) ของผู้ที่กล่าวไว้ เป็นชาวต่างประเทศอยู่ ๒ ท่าน -----

๑๑๙

สปท. ๗/๒๕๖๐

รัชนีพร ๖๑/๑

ท่านแรกก็คือในสไลด์ (Slide) ที่ ๕ คือท่านริชาร์ด วิลเลียมส์ ท่านไปโพสต์ (Post) ข้อความของคนที่มาว่าความ โดยสรุปก็คือเขากล่าวถึงความล้มเหลวของการศึกษาในสหรัฐอเมริกาและทั่วโลกที่ไม่ได้ใช้ศักยภาพของเด็กเท่าที่ควร เขากล่าวหาว่าโรงเรียนเป็นฆาตกรที่ฆ่าความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก ทำลายเอกลักษณ์ เหยียดหยามทางความคิด คือระบบที่ล่าหลัง ที่ล่าสมัย ที่หมดอายุแล้ว นี่คือน่าหนึ่ง คือท่านริชาร์ด วิลเลียมส์ ได้พูดไว้ท่านเป็นศิลปินเพลงแร็ป (Rap) ท่านต่อไปครับ ท่านเป็นผู้อำนวยการสถาบันการศึกษาในสิงคโปร์ ท่านจะบอกว่าผลสอบที่เกิดขึ้นนั้นผู้ปกครองมักจะกังวล เพราะฉะนั้นเขาก็เลยส่งสารไปถึงผู้ปกครองว่าไม่ต้องกังวลเรื่องนี้ ผมขออนุญาตท่านประธานอาจจะใช้เวลาเกินสักนิดหนึ่ง ต่อไปท่านสุจิตต์ ในสไลด์ (Slide) ที่ ๙ ท่านสุจิตต์เป็นนักเขียนรางวัลศรีบูรพา ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ ท่านพูดว่าครูบาอาจารย์สอนให้เด็กนักเรียนศึกษาอยู่ในโอวาท ท่องจำคำสอนและจำคำตอบสำเร็จรูป โดยกีดกันและปิดกั้นการซักถามและถกเถียง อันนี้คือสิ่งที่ท่านอาจารย์สุจิตต์ศิลปินได้พูดไว้ เช่นกันครับ ท่านเพชร เหมือนพันธุ์อดีตผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต ๓ และเขต ๑ ท่านก็พูดไว้ว่าการศึกษาในปัจจุบันนั้นค่อนข้างที่จะล้มเหลวโดยเฉพาะการสอบ โดยใช้การสอบแบบกา ก ข ค ง ต่าง ๆ ท่านบอกว่าหยาบเกินไป ซึ่งน่าจะมีการเปลี่ยนแปลงแล้ว ตรงนี้ก็เป็นส่วนหนึ่งที่ผมจะนำไปสู่ว่าจะแก้ไขโอเน็ต (O-NET) อย่างไร ซึ่งอาจจะขอเวลาตรงนี้นิดหนึ่ง ต่อไปถึงกระทรวงศึกษาธิการในสไลด์ (Slide) ที่ ๑๗ ท่านรัฐมนตรีก็ได้คิดว่าการที่จะแก้ไขทำให้ปัญหาการสอบโอเน็ต (O-NET) สูงขึ้นนั้นก็คงต้องสอนด้วยการสอนแบบแอ็กทีฟเลิร์นนิ่ง (Active Learning) คือสอนให้คิด วิเคราะห์ จึงกำหนดนโยบายออกมา สไลด์ (Slide) ที่ ๑๗ เป็นวาระเร่งด่วนจุดเน้นเชิงนโยบายของท่านรัฐมนตรีที่ประกาศไว้ ในสไลด์ ตรงสี่เหลี่ยมด้านล่างคือสิ่งที่ท่านรัฐมนตรีได้เน้นย้ำว่าการแก้ไขปัญหาโอเน็ต (O-NET) นั้นต้องแก้ไขที่วิธีการสอนของครูครับ ถ้าเกิดไม่สามารถแก้ไขวิธีการสอนของครูให้เด็กคิดวิเคราะห์ได้เด็กก็จะไม่สามารถทำข้อสอบโอเน็ต (O-NET) ได้ซึ่งเป็นข้อสอบสากล สไลด์ (Slide) สุดท้ายสไลด์ (Slide) ที่ ๑๙ ที่เป็นรูปสามเหลี่ยม อันนี้เป็นเลิร์นนิ่งพีระมิด (Learning Pyramid) อยากจะเรียนกับท่านสมาชิกว่าจริง ๆ แล้วการสอน ขออนุญาต ขอร้องท่านประธานนิดหนึ่งจากพาสซีฟเลิร์นนิ่ง (Passive Learning) ขึ้นไปด้านบน ลูกศรชี้ไปด้านบน นี่คือน่าสิ่ง

เมืองไทยใช้อยู่ เมื่อสอนเช่นนั้นแล้วจะเหลือความรู้และเหลือสิ่งที่จะประพฤติปฏิบัติหรือใช้ใน ชีวิตประจำวันได้น้อยมาก โดยเฉพาะการฟังเลกเชอร์ (Lecture) นั้น เมื่อฟังเลกเชอร์ (Lecture) จบแล้ว สอบเสร็จแล้วจะเหลือความรู้ประมาณ ๕ เปอร์เซ็นต์ แต่ส่วนถ้าสอน แบบแอ็กทีฟเลิร์นนิ่ง (Active Learning) คือมีการอภิปรายกลุ่ม เรียนรู้โดยตรง ลงมือปฏิบัติ สอนผู้อื่น นำเสนอ วิจัย ค้นคว้า จะมีความรู้ตั้งแต่ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ลงมาถึง ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ชี้ให้เห็นว่าตรงนี้เป็นสามเหลี่ยมพีระมิดที่ทั่วโลกเขาใช้กันอยู่ ตรงนี้เองก็เป็นสิ่งที่ผมจะ นำเรียนว่า ในการแก้ไขปัญหาการสอบโอเน็ต (O-NET) นั้น ซึ่งทุกคนวิตกกังวลว่าคุณภาพ การศึกษาไทยต่ำ จริง ๆ แล้วนี่การเรียนในอดีตหรือการเรียนท่องจำ หรือการเรียนแบบ พาสซีฟเลิร์นนิ่ง (Passive Learning) นั้นไม่ได้ผิดครับ แต่ว่าไม่สามารถที่จะสร้างคนให้อยู่ใน ศตวรรษที่ ๒๑ ได้ คือคิดเป็น ทำงานเป็นทีม แก้ปัญหาได้ เพราะฉะนั้นการเรียนในห้องเรียน ต่อไปนี้ จากการที่ท่าน ผอ. เพชรก็ดี ท่านอาจารย์สุจิตต์ก็ดี หรือหลาย ๆ ท่านกล่าวมา หรือประเทศที่เจริญแล้ว ไม่ว่าจะฟินแลนด์หรือสิงคโปร์ก็ใช้การเรียนการสอนด้วยคำถาม ใช้การเรียนการสอนด้วยกิจกรรม เพราะฉะนั้นผมจึงกราบเรียนว่าประเด็นที่เพื่อนสมาชิก กังวลว่าทำอย่างไรผลการศึกษาหรือผลการสอบโอเน็ต (O-NET) จะสูงขึ้น จะต้องแก้ ด้วยการสอนด้วยวิธีใหม่ครับ ซึ่งทางคณะกรรมการธิการด้านการศึกษาได้เคยเสนอผ่านสภาไปแล้ว ครั้งหนึ่ง ผมขออนุญาตขอบพระคุณท่านประธานครับ ขอขอบคุณมากครับ

๑๒๑

สปท. ๗/๒๕๖๐

กมณฑมาศ ๖๒/๑

นางสาววัลย์รัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : ขอบพระคุณมากค่ะท่านพอล ต่อไปนะคะ คุณหมออำพล จินดาวัฒนะ อดีตเลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ อดีตสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ อดีตประธานกรรมาธิการปฏิรูปด้านสังคมและชุมชน เรียนเชิญค่ะ

นายอำพล จินดาวัฒนะ : กราบเรียนท่านประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศที่เคารพครับ ผม อำพล จินดาวัฒนะ สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ท่านประธานครับ มีเรื่องเล่ากันว่ามีโรงเรียนอนุบาลแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ เปิดวันแรก ลูกก็มาเข้าเรียนโรงเรียนอนุบาล กลับบ้านเย็นนั้นก็ถามคุณพ่อคุณแม่ที่โต๊ะอาหารว่า คุณพ่อคุณแม่ หนูมาจากไหนคะ พ่อแม่ได้ยินก็ตกใจ ไปโรงเรียนอนุบาลวันแรกกลับมาถามยาก และจะอธิบายอย่างไรว่ามาจากไหน ก็บอกว่าเดี๋ยวพุงนี้เข้าพอกับแม่จะอธิบายก็แล้วกัน ค็นั้นพ่อแม่ก็อ่านตำรา เว็บไซต์ (Web Site) ดูนะครับว่าจะสอนเด็ก ๓ ขวบ ว่ามาจากไหนจะสอนอย่างไร อธิบายอย่างไรเด็กถึงจะเข้าใจ ก็นานนะครับ ค็นคิดว่าตำราเข้าตีนมาลูกจะไปโรงเรียนอนุบาลวันที่ ๒ ก็มานั่งโต๊ะอาหาร ก็ยังไม่รู้จะอธิบายอย่างไรอยู่ดี ยาก คำถามว่าหนูมาจากไหน เผอิญพ่อแม่ก็หันไปเห็นที่นอกหน้าต่าง มีนกเขาคูหนึ่งมาเกาะอยู่ที่ต้นไม้ ก็เลยได้คิดบอกว่ามันอย่างไรลูก นกเขา ๒ ตัวเมื่อก่อนเขาก็ไม่ได้อยู่ด้วยกัน นกเขาเขารักกันก็มาอยู่ด้วยกัน ตอนหลังก็ออกไข่ กกไข่ออกมาเป็นลูกนกเขา เมื่อก่อนพ่อแม่ก็ไม่ได้อยู่ด้วยกัน เรารักกันก็มาจนมีหนูนี้ละ เด็กอนุบาลก็น่าน่ารักน่ารักนะครับ โอโฮทำไมพ่อแม่อธิบายยากจัง แล้ววันนี้หนูจะไปตอบครูได้อย่างไร เมื่อวานนี้ครูเขาถามเพื่อนหนูว่า หนูมาจากไหน เพื่อนหนูเขาตอบง่ายนิดเดียวว่ามาจากอยุธยา ไม่มีอะไรครับ เล่าเพื่อจะคลายเครียด เผอิญเมื่อสักครู่นี้มีการถอน ไม่ถอนกันด้วยนะครับ วันนี้เราอภิปรายมาตั้งแต่เช้าไม่ได้พักการประชุม ผมขี้ตรงนี้เพื่อจะบอกว่าบางทีผู้หลักผู้ใหญ่เราคิดเยอะ เด็ก ๆ การเรียนรู้ของเขามันง่าย เมื่อสักครู่นี้เพื่อนสมาชิกอภิปรายก็ชัดเจนนะครับ เด็ก ๆ เขาก็เป็นโลกของเขา เราก็เคยผ่านมาแล้ว แต่พอเราเป็นผู้ใหญ่บางทีเราก็ลืมไปจริง ๆ แล้วก็ง่ายนิดเดียว เรื่องเล็ก ๆ นะครับ เรื่องของเด็กปฐมวัย ผมพูดสั้น ๆ คำว่า เด็กเล็กก็แล้วกันนะครับ มันมีนิยามอยู่แล้ว เห็นด้วยทุกอย่าง ข้อมูลวิชาการทั่วโลกก็ชัดเจนนะครับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง การลงทุนเพื่อเด็กเล็กก็คือการลงทุนเพื่ออนาคต

๑๒๒

สปท. ๗/๒๕๖๐

กมณฑมาตรา ๖๒/๑

ของประเทศ อันนี้ไม่มีใครสงสัยแล้วครับ ผมจะขออนุญาตกราบเรียน ตอนนี้อย่าได้เล่า เป็นเรื่องเป็นราวอย่างเมื่อสักครู่นี้แล้วนะครับ เนื้อหาสาระ ๒ เรื่อง เรื่องหนึ่งก็คือ ต้องกราบขอบพระคุณทางอนุกรรมการและกรรมการ ได้กรุณาเชิญผมไปร่วมคุยอยู่ ๑-๒ ครั้งในเรื่องนี้เพื่อจะพิจารณาเรื่องกลไกว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องที่ต้องดูแบบองค์รวม ช่วงวัยหนึ่งของเด็กซึ่งมีอยู่หลายเรื่องด้วยกันควรที่จะมีกลไกอย่างไร เมื่อสักครู่นี้ได้ยื่น ท่านกษิตอภิปราย ผมคิดว่าท่านเชียร์อย่างมากเรื่องกลไกกลางที่จะเชื่อม ซึ่งอันนี้ ก็เป็นเรื่องที่ดี เนื่องจากเรากำลังมองเด็กเล็กซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของมนุษย์ที่จะมีชีวิต ตั้งแต่ก่อนอยู่ในครรภ์มารดาคลอดมาและเป็นเด็กเล็ก และโตจนถึงสู่วัย แล้วก็จากไป เป็นช่วงหนึ่งของชีวิต ให้ความสำคัญแบบนี้ก็คือเป็นองค์รวมในช่วงหนึ่งของชีวิต ผมคิดว่า สำคัญอย่างยิ่ง ผมอยากจะกราบเรียนอย่างนี้ครับว่า เมื่อผมได้ไปร่วมให้คำปรึกษา ก็ทำให้ ผมได้ศึกษา เรียนรู้ แล้วก็คิดว่าเรื่องนี้ควรจะเป็นอย่างไร ท่านได้เขียนไว้ในรายงาน ของท่านนี้ดีครับ เป็นชาร์ต (Chart) ที่อยู่ในหน้า ๑๒ ท่านสรุปรวบยอดไว้เรื่องหลักการ อะไรต่าง ๆ ดีหมดเลย แล้วท่านก็พูดไว้ในข้อเสนอการปฏิรูปข้อ ๕ เมื่อสักครู่นี้ ท่านกรรมการได้รายงานไปแล้ว ที่จะให้รัฐกำหนดหน่วยงานที่มีอยู่เดิมทำหน้าที่เป็น หน่วยงานกลาง ผมทราบว่าท่านลำบากใจว่าจะทำอย่างไรดี ถ้าที่จะเสนอหน่วยไหนใหม่ ท่านยังไม่กล้า แต่ท่านเสนอหลักการเรียบร้อยแล้ว -----

๑๒๓

สปท. ๗/๒๕๖๐

สายชล ๖๓/๑

และท่านเสนอว่าให้เป็นหน่วยงานเดิม ผมก็ทราบดีว่าท่านก็กังวลในการเสนอหน่วยงานใหม่ เพราะที่ผ่าน ๆ มาเวลาเสนอหน่วยงานใหม่ก็มักจะมีปัญหาเรื่องว่าหน่วยงานเราเยอะแล้ว ก็อาจจะเป็นหน่วยงานเดิม เพราะฉะนั้นเรื่องนี้ที่ท่านเสนอหน่วยงานเดิมก็ถือว่าอนุรักษ์พอสมควร แต่ก็ยังไม่รู้ว่าอยู่ตรงไหน ผมคิดว่าเรื่องนี้สำคัญมาก เพราะเนื่องจากเมื่อเราจะดูแบบองค์รวม เราจะทำอย่างไร ผมกราบเรียนว่าถ้าเรามองเรื่องเด็กเล็กก็มีอยู่ ๓ มุมใหญ่ ๆ มุมหนึ่งคือภาครัฐ ซึ่งก็หมายถึงรัฐบาลส่วนกลาง กระทรวง ทบวง กรม แล้วก็ลงไปถึงภูมิภาคและท้องถิ่น ซึ่งก็มีองค์กรหลักอยู่ เมื่อสักครู่ที่ท่านเพื่อนสมาชิกก็อภิปรายไปแล้วชัดเจน ท่านกรรมาธิการ ก็พูดชัดเจน มีกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พม. ดูเรื่องพัฒนาการ กระทรวงสาธารณสุขดูเรื่องสุขภาพทั้งหมดเลย กระทรวงศึกษาธิการดูเรื่องการเรียนรู้ และการศึกษา ผมย้ำว่าการเรียนรู้และการศึกษานะครับ แต่แนวโน้มกระทรวงศึกษาธิการ เวลาจัดไปแล้วจะเป็นการศึกษามากกว่าการเรียนรู้ แล้วก็มีการรวมมหาดไทยและกระทรวงอื่น ๆ ดูแลเรื่องปฏิบัติการ ที่เราพูดถึงศูนย์เด็กเล็กหรืออะไรต่าง ๆ ก็ตาม รวมทั้งท้องถิ่นด้วย ผมคิดว่ามี ๔ กลุ่มใหญ่ที่อยู่ในภาครัฐ อีกภาคส่วนหนึ่งก็คือภาคเอกชน ผมไม่ลงรายละเอียด และอีกภาคส่วนหนึ่งคือชุมชนและสังคมแน่นอน ซึ่งท่านก็เขียนไว้ชัดเจน ครอบคลุมก็ดี องค์กรชุมชนก็ดี องค์กรทางสังคมก็ดี สำคัญมากกับกรณีที่จะช่วยกันดูแลเด็กเล็กไม่ใช่แค่ระบบ การศึกษาแล้ว ผมคิดว่าท่านพัฒนาข้อเสนอนี้มาอยู่ในกรรมาธิการด้านการศึกษาก็จริง แต่ท่านมีใจที่มองเห็นชัดกว่านั้น ท่านไม่ได้พยายามจะย้ำว่าเรื่องนี้คือเรื่องการศึกษา แต่บังเอิญ โครงสร้างการทำงานของเรามาจากคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษา แต่ท่านเสนอแล้วมันไกลกว่าเรื่องการศึกษา ซึ่งดีครับ เพราะเรากำลังจะดูเด็กเล็ก แบบองค์รวม มี ๓ กลุ่มใหญ่ ๆ ที่ผมกราบเรียนแล้ว แล้วมีอีกกลุ่มหนึ่งที่จะต้องอยู่ใน ทุกอนุคือวิชาการครับ กลุ่มวิชาการก็สำคัญมาก สถาบันการศึกษาก็ดี สถาบันวิชาการ ต่าง ๆ อย่างประเทศของเรา เรามีสถาบันเด็กผมจำชื่อเต็มเขาไม่ได้ แต่มีสถาบันนี้อยู่ใน มหาวิทยาลัยมหิดลซึ่งก็ทำเรื่องเด็กเล็กไว้เยอะมาก เพราะฉะนั้นเรามีต้นทุนเรื่ององค์กร อยู่ในสังคม ในขณะที่เดียวกันทั้งหมดนี้เราควรจะขับเคลื่อนไปได้ต้องการพลังทางนโยบาย ซึ่งหมายถึงการออกกฎหมายใหม่ แก้กฎหมายเก่า ปรับปรุงกฎหมาย และสร้างกลไกก็คือ กลไกทางนโยบาย ผมพูดองค์ประกอบตรงนี้เพื่อจะกราบเรียนว่าในที่สุดต้องมีการตัดสินใจว่า

ใครจะเป็นกลไกหลัก แต่ในคำว่ากลไกหลักผมเข้าใจว่าเป็นกลไกประสานนโยบาย และขับเคลื่อนเรื่องนี้ ไม่ใช่กลไกปฏิบัติ กลไกปฏิบัติก็ยังคงอยู่ในภาคราชการ ๔ ขาที่ผมว่านั่น เพราะเขามีหน้าที่ของเขาโดยตรง เขาทำกับทุกกลุ่มเป้าหมาย แต่กลุ่มเด็กจะต้องทำร่วมกัน เรียนรู้และไปด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็น พม. สธ. กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย และท้องถิ่น ภาคเอกชน ภาคชุมชนท้องถิ่นก็ทำด้วยกัน แต่ดูเหมือนเราขาดตัวเชื่อม ซึ่งก็ตรงกับที่เพื่อนสมาชิกผู้ใหญ่ของเราคือท่านกษิตได้พูดถึงว่าต้องมีกลไกกลางที่จะขับเคลื่อนนโยบาย ประสานนโยบาย แต่ไม่ได้นำมาปฏิบัติเองทั้งหมดทำไม่ได้หรอกครับ ปฏิบัติจะต้องอยู่ในหลายภาคส่วนและดำเนินการ ผมเลยกราบเรียนตรงนี้ว่าขึ้นอยู่กับสุดท้ายเรามองกลไกที่จะประสานนโยบายนี้ ต้องการอำนาจ หรือต้องการปัญญา ถ้าเป็นกลไกที่ต้องอาศัยปัญญาสูงก็คือใช้ปัญญาในการขับเคลื่อนนโยบายและใช้ความร่วมมือในการขับเคลื่อนนโยบาย กลไกนี้ไม่ต้องเป็นกลไกอำนาจ และไม่ใช่ว่าเป็นกลไกปฏิบัติการเองในเรื่องเด็กเล็ก แต่จะเป็นกลไกประสานนโยบายโดยใช้ปัญญาคือความรู้เป็นฐาน และสร้างความร่วมมือ ๓ ภาคส่วนที่ผมเรียนแล้ว ภาครัฐจากรัฐบาลกลางลงไปถึงท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคสังคม ผมคิดว่ากลไกนี้เมื่อท่านเสนอเป็นกลไกเดิมที่มีอยู่ ผมก็ฝากไว้เพียงแต่ที่ว่าถ้าท่านเสนอไว้อย่างนี้ ก็ไม่เป็นไร แต่ถ้าจำเป็นต้องมีกลไกใหม่ หรือเอากลไกเดิมก็ได้ครับ ปรับปรุงให้เหมาะสมกับหน้าที่นี้ ยกตัวอย่าง ถ้าคิดว่าขับเคลื่อนนโยบาย ประสานนโยบายต้องใช้พลังปัญญามาก จะใช้กลไกสถาบันวิชาการที่เขามีมาปรับปรุงแต่งตัวแต่งหน้าตา จะเป็นกฎหมายหรือเป็นอะไรก็แล้วแต่ -----

เพราะว่ามหาวิทยาลัยเองก็มีกฎหมายเฉพาะ ถ้ามีหน้าที่ให้เขาแล้วกำหนดให้ชัด ให้เขาประสานนโยบาย ให้เขาประสานความร่วมมือทุกภาคส่วนอยู่บนฐานวิชาการ อันนี้ก็สามารถทำได้ เป็นกลไกเดิมแต่ปรับปรุงใหม่ ไม่จำเป็นต้องไปเสนอกฎใหม่ซึ่งก็ถูกต่อต้านถูกอะไรมากมาย แล้วกลไกนี้ไม่ไปแย่งคนอื่นทำงาน ก็ไม่ไปเหยียบเท้ากระทรวง ทบวง กรม และภาคส่วนอื่น ๆ ก็คือสรุปตรงนี้ผมคิดว่าสำคัญที่สุดแล้ว เรื่องนี้หัวใจอยู่ตรงนี้เลย ไม่ใช่อยู่ตรงกลไก คณะกรรมการแห่งชาติ แต่อยู่ตรงหน่วยที่จะประสานตรงนี้ครับ แต่ถ้าไปอยู่ที่ พ.ม. เป็นส่วนราชการ อยู่ที่กระทรวงสาธารณสุขก็เป็นส่วนราชการ อยู่ที่กระทรวงศึกษาธิการ ก็ยิ่งน่าเป็นห่วง เพราะเราจะไปเน้นเรื่องการศึกษา การเรียน การสอน การเรียนรู้ ก็จะทำให้เรื่องปฐมวัยนี้แคบ เรื่องเด็กเล็กแคบเหลือในเสี้ยวเดียว แต่เขาจะต้องมีบทบาท มีส่วนร่วมอย่างสำคัญในเรื่องนี้นะครับ สรุปก็คือเห็นด้วยว่ากลไกคือหัวใจครับ นำกลไกเดิมมาพัฒนา ท่านกรรมการอาจจะสามารถไปปรับปรุงข้อเสนอที่ก่อนจะถึงมีรัฐบาล ผมว่าอาจจะต้องชี้ไป ๑ ๒ ๓ อาจจะเป็นทางเลือกให้ได้ใหม่ แต่ถ้าจะเอาตรงนี้ไปพัฒนา ด้วยเหตุผลอะไร อย่างที่ผมทราบเรียนแล้วว่า ถ้าเน้นว่าหน่วยงานนี้ประสานนโยบาย ขับเคลื่อนนโยบาย ไม่ทำเอง เน้นวิชาการ ก็น่าจะไปดูว่าหน่วยไหนทำอันนี้อยู่แล้วปรับปรุงอย่างไร จะไปปรับปรุงกฎหมายอย่างไรที่มีอยู่ให้สอดคล้องแล้วเดินไปได้ก็ไม่จำเป็นต้องตั้งหน่วยงานใหม่ แต่ถ้าท่านตัดสินใจไปอยู่ในกระทรวงใดกระทรวงหนึ่ง ผมเกรงเหลือเกินว่าจะทำให้มีข้อจำกัดกับกระทรวงอื่น ๆ ที่จะมาเป็นตัวร่วมในการทำงานขับเคลื่อนนะครับ ท่านประธานครับ นี่คือประเด็นหัวใจ

ผมขออนุญาตท่านประธานอีกนิดเดียวครับ เล็กน้อย เนื่องจากเลยเวลาไปแล้ว ข้อเสนอด่วนของท่าน ๖.๒ มีทั้งหมด ๖.๒.๑ และ ๖.๒.๒ มี ๗ ข้อ ดีเหลือเกินครับ ผมแตะนิดเดียวครับ เรื่องนมแม่ ๖ เดือน อยากจะทราบว่าเรื่องนี้ท่านเสนอไว้ดีมาก แล้วคงจะต้องมีมาตรการในการผลักดันส่งเสริม ขณะนี้กำลังมีการทำ พ.ร.บ. นมแม่ เราถูกค้านอย่างหนักจากฝ่ายธุรกิจนมผสม และนักวิชาการบางส่วนที่ไม่รู้เพราะอะไรจริง ๆ แล้วการส่งเสริมให้กินนมแม่นานที่สุดนี้คือคุณค่าอย่างยิ่งกับการให้ความสำคัญกับเด็กเล็กครับ ประเด็นที่ ๒ พุดไปแล้วหลายท่านคือการเขียนอ่านตั้งแต่เด็ก เมืองไทยเรามีปัญหาเรื่องคิดว่าจะต้องให้คนเรียนหนังสือ เขียนหนังสือ เรียนหนังสือเร็วเกินไป และเราก็ติดเรื่องการเรียน การสอน การเขียนหนังสือ อ่านหนังสือ เรากำลังไปทำร้ายเด็กเล็ก

๑๒๖

สปท. ๗/๒๕๖๐

ดวงใจ ๖๔/๒

เพราะฉะนั้นที่ท่านเสนอไว้ในข้อ ๓ ดีมาก แต่ผมก็เป็นห่วงว่าในความเป็นจริงจะทำได้อย่างไร เพราะตัวระบบใหญ่รองรับเด็กเล็กที่เขียนเก่ง อ่านเก่งไปสู่การเรียนในชั้นต่อ ๆ ไปจนถึงระดับอุดมศึกษา พ่อแม่เขาจะยอมได้อย่างไรถ้าเกิดไปเรียนหนังสือแล้วไม่ได้เรียนหนังสือ ทั้ง ๆ ที่เรารู้ว่าเด็กเล็กไม่ควรจะเรียนหนังสือ โดยเฉพาะพอไปเชื่อมกับข้อ ๗ ของท่าน เด็กปฐมวัยไม่ต้องสอบเข้า ไม่ต้องส่งเสริมการประกวดประชัน อันนี้กลายเป็นวัฒนธรรม กลายเป็นระบบที่บ้านเราทำอย่างนี้เอาไว้เป็นชั้นต่อ ๆ ไป เรากำลังจะดันสิ่งเหล่านี้ ที่ไม่สมควร ผมเห็นด้วยอย่างยิ่ง เพียงแต่ว่ายากเหลือเกินถ้าเรามีโอกาสทำงานเรื่องนี้ ขับเคลื่อนเรื่องนี้ ผมคิดว่าน่าจะลงลึกต่อไปถึงมาตรการที่จะดำเนินการ เพราะว่าถ้าเรา เสนออย่างนี้ การเกิดขึ้นจริงเกิดขึ้นได้ยากจริง ๆ ผมเห็นด้วยกับท่านกรรมาธิการที่ได้เสนอไว้ ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งครับ กราบขอบพระคุณท่านประธานครับ

นางสาววัลย์รัตน์ ศรีอรุณ (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง) : ขอบพระคุณค่ะ ต่อไปนะคะ เชิญท่านเพิ่มพงษ์ เชาวลิต อดีตเลขาธิการ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดค่ะ

นายเพิ่มพงษ์ เชาวลิต : กราบเรียนท่านประธาน สปท. ที่เคารพนะคะ ผม เพิ่มพงษ์ เชาวลิต สปท. หมายเลข ๑๑๐ ก่อนอื่นก็ต้องขอชื่นชมกรรมาธิการชุดนี้ที่เสนอ ปัญหาที่เป็นเรื่องที่มีความสำคัญมากในอนาคตของประเทศชาติ ผมได้ดูเอกสารที่ท่านได้ แจกมา มีข้อมูลหลายเรื่องที่ชอบอนุญาตทบทวนอีกสักนิดนะคะ ซึ่งถือว่าน่าสนใจมาก ๆ เด็กอายุ ๑-๓ ขวบ พัฒนาการไม่สมวัย อันนี้พูดถึงประเทศไทย ๒๕ เปอร์เซ็นต์ครับ อายุ ๔-๕ ขวบ พัฒนาการไม่สมวัยประมาณ ๔๒ เปอร์เซ็นต์ครับ แล้วก็พัฒนาการทางภาษาช้า ประมาณ ๒๐ เปอร์เซ็นต์ ความฉลาดทางอารมณ์ วัยตั้งแต่ ๖-๑๑ ขวบอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ร้อยละ ๔๖ มีปัญหาเรื่องการปรับตัว แล้วก็การควบคุมอารมณ์ แล้วในปี ๒๕๕๙ ที่ได้มี การสำรวจมาแล้ว ไอคิว (IQ) ของ ป. ๑ ต่ำกว่าปกติ ๓๒ เปอร์เซ็นต์ -----

๑๒๗

สปท. ๗/๒๕๖๐

เพทาย ๖๕/๑

แล้วเด็ก ๑๕ เปอร์เซ็นต์ มีสมาธิสั้น มีปัญหาในเรื่องของอารมณ์ การลงทุนในการพัฒนาเด็กปฐมวัยคุ้มค่า ๗ เท่า อันนี้ถือว่าเป็นข้อมูลที่ดีมากนะครับ ข้อมูลของกระทรวงศึกษาธิการขณะนี้เรามีเด็กปฐมวัยอยู่ระหว่าง ถ้าจำตัวเลขไม่ผิดประมาณ ๓,๐๐๐,๐๐๐ กว่าคน มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหรือโรงเรียนประมาณ ๕๒,๐๐๐ แห่ง ที่เป็นเป้าหมายที่เด็กเหล่านี้เข้าไป ปัญหาที่เป็นตัวเลขเมื่อสักครู่เราต้องยอมรับว่าจากข้อสรุปของกรมการศึกษา การพัฒนาเด็กปฐมวัยยังไม่เป็นเอกภาพ และความจริงจางอาจจะมีระดับหนึ่งแต่อาจจะไม่มากนัก ทำให้เกิดเด็กที่ต่ำกว่าภาวะปกติเป็นเกณฑ์ตามตัวเลขที่พูดเมื่อสักครู่ ปัญหาต่อไปนี่คือจะพัฒนาที่จุดไหนก่อน เราก็พูดในเรื่องของการพัฒนากฎหมายหลักสูตรต่าง ๆ ผมว่าก็ต้องแต่ขออนุญาตในฐานะประสบการณ์ที่มีอยู่บ้าง ผมเองก็ไม่ใช่นักวิทยาศาสตร์ แต่ว่าเท่าที่ได้ศึกษาดูทั่วไปจุดสำคัญของการพัฒนาเด็กปฐมวัยจุดเริ่มต้นก็คือเรื่องสมองเป็นหลัก ตรงนี้เป็นเรื่องที่มีความสำคัญ สมองของเรามีหลายบริเวณครับ มีทั้งสมองส่วนหน้า ส่วนหลัง ส่วนกลางอะไรก็แล้วแต่นะครับ อันนี้ท่านเคยได้เรียนมาท่านเห็นอยู่แล้ว แต่สิ่งที่เขาคิดว่ามีความสำคัญมากที่สุดคือสมองส่วนหน้า สมองส่วนหน้าเปรียบเสมือนเป็นซีอีโอ (CEO) คือควบคุมการคิด การตัดสินใจ อารมณ์ เพราะฉะนั้นความสามารถของการกระทำของมนุษย์ในส่วนต่าง ๆ จะอยู่ที่สมองส่วนหน้าเป็นหลัก สมองส่วนอื่นเป็นตัวประกอบ ตัวสมองส่วนหน้าจะมีบทบาทอะไรบ้างตรงนี้จะเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ จะมีบทบาททั้งในเรื่องของการควบคุมความคิด ความรู้สึก และการกระทำ ซึ่งจะรวมความไปถึงการรู้จักยับยั้งชั่งใจ การรู้จักไตร่ตรอง การควบคุมอารมณ์ ความยืดหยุ่น ความสามารถในการเรียงลำดับ การวางแผน ความสามารถในการตั้งเป้าหมาย และความสามารถในเรื่องของการควบคุมพฤติกรรมซึ่งใจต่าง ๆ ตรงนี้คือสิ่งสำคัญของสมองส่วนหน้า เราได้มีการพบว่าจริง ๆ ถ้ากระบวนการทางความคิดเราสามารถควบคุมได้ทั้งหมด เด็กก็จะมีประสิทธิภาพมากขึ้น ตรงนี้ในหลักวิชาหนึ่งที่เขาเรียกว่าอีเอฟ (EF) ก็คือเอกซ์เซคิวทีฟฟังก์ชัน (Executive Function) ความสามารถในการจัดการหรือการควบคุมสมอง ตรงนี้เป็นเรื่องที่ถูกสร้างขึ้น เมื่อสักครู่กรมการศึกษาได้มีการพูดแล้วว่าช่วงวัยไหนของคนเราจะมีความสามารถในเรื่องของการควบคุมหรือการพัฒนาด้านสมองมากที่สุด เมื่อสักครู่กรมการศึกษาได้ตอบไปแล้ว ระยะตั้งแต่ ๓-๖ ขวบ ตรงนี้เป็นจุดที่สำคัญทั้งหมด มีกราฟเส้นอายุอันหนึ่งซึ่งผมไม่ได้ฉาย เส้นนอนมีตั้งแต่ ๑ ขวบ

๑๒๘

สปท. ๗/๒๕๖๐

เพทาย ๖๕/๒

ไปจนถึง ๘๐ กว่าปี ช่วงตั้งเป็นความสามารถของสมองที่มีการจัดการ พบว่าระหว่างช่วง ๑-๖ ขวบ การพัฒนาทางสมองในเรื่องของสมองส่วนหน้าตรงนี้สูงที่สุด เลยกว่า ๖ ขวบไปแล้ว อยู่ในภาวะปกติ เพราะฉะนั้นสิ่งที่เขาคิดหรือหลายประเทศที่เขาทำตรงนี้ การที่ได้รู้จักในเรื่องความสามารถในสมองส่วนหน้าตั้งแต่วัย ๒-๖ ขวบ หรือส่วนปฐมวัย ตรงนี้จะทำให้แก้ปัญหาคือต่าง ๆ ได้ รวมทั้งปัญหาเสพติด แต่ขณะนี้บ้านเรายังละเลยตรงนี้ เพราะฉะนั้นพอเป็นการจัดการถึงเลย ๖ ขวบขึ้นไปแล้วจะมีความยุ่งยากกันมากในเรื่องของอีเอฟ (EF) ซึ่งเป็นชื่อย่อความสามารถในการจัดการสมอง นักวิชาการทั่วโลกเขาบอกว่าจริง ๆ มีความสำคัญมากกว่าไอคิว (IQ) เสียอีก เรื่องนี้เป็นเรื่องที่ใหม่ แต่ในบ้านเราผมคิดว่าอยากจะเสนอเรื่องนี้ให้กับทางฝ่ายศึกษาปฐมวัยได้มีการรับทราบ การพัฒนาทักษะอีเอฟ (EF) ช่วยประโยชน์ให้เกิดขึ้น ๙ อย่าง อย่างแรก คือความสามารถในการจดจำ อย่างที่ ๒ คือความสามารถในการยั้งคิด การหยุดพฤติกรรม อย่างที่ ๓ คือความสามารถในการยืดหยุ่นทางความคิด อย่างที่ ๔ คือความใส่ใจและการมุ่งความสนใจ อย่างที่ ๕ คือความสามารถในการควบคุมอารมณ์ -----

๑๒๙

สปท. ๗/๒๕๖๐

กัลยาณี ๖๖/๑

อย่างที่ ๖ คือการวางแผนและการจัดการ อย่างที่ ๗ คือความสามารถในการประเมินตนเอง
อย่างที่ ๘ คือการดำเนินการการริเริ่มความมุ่งมั่นในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ
และอย่างที่ ๙ คือการดำเนินการให้เข้าไปสู่จุดมุ่งหมาย ตรงนี้ก็คือการพัฒนา ถ้าการพัฒนา
อีเอฟ (EF) ตรงนี้ทำได้ดีจะทำให้เกิดความสามารถในเรื่องความคิด ความจำ ความยับยั้งชั่งใจ
การดำเนินการต่าง ๆ เกือบทั้งหมด อันนี้เป็นศาสตร์ที่เขามีกการดำเนินการอยู่ แล้วเราก็พบว่า
หากการดำเนินการอีเอฟ (EF) บกพร่องจะทำให้เกิดปัญหาหลาย ๆ อย่างที่เกิดพฤติกรรม
เบี่ยงเบนขึ้นมากับเด็ก ไม่ว่าจะเป็นปัญหาเรื่องยาเสพติดก็ดี เรื่องการพนันก็ดี เรื่องแอลกอฮอล์ก็ดี
เรื่องผลกระทบต่อสิ่งเร้าที่ไม่ดีต่าง ๆ ก็ดี ตรงนี้จะเกิดขึ้นมาถ้าเราไม่สามารถพัฒนาอีเอฟ (EF)
ได้อย่างเต็มที่กับเด็กปฐมวัยจะเกิดปัญหาตรงนี้ได้มากขึ้น เพราะฉะนั้นการที่เราจะสามารถ
ดำเนินการตรงนี้ได้ดีจะเป็นผลอย่างมากนะครับ อันนี้ผมขออนุญาตเรียนทางกรมการ
ตรงนี้ไว้ ถามว่าประสบการณ์อีเอฟ (EF) มีที่ไหนบ้าง ในฐานะที่ทำงานในด้านยาเสพติดมา
ป.ป.ส. ได้เอาหลักการอีเอฟ (EF) มาใช้เมื่อตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ เราวางแผน ๕ ปี เพราะเรามองว่า
จุดยืนการแก้ไขปัญหายาเสพติดได้ดีที่สุดคือการป้องกัน แล้วเราก็พบว่าการทำงาน
ของสมองมีผลกับการติดยา ในศาสตร์การแพทย์สมัยใหม่เขาไม่ได้เรียกว่าติดยาเสพติด
เขาเรียกว่าเป็นโรคสมองติดยา เพราะฉะนั้นการทำงานของสมองจะมีความสัมพันธ์กับการติดยา
อย่างมาก ถ้าเด็กได้มีการพัฒนาอีเอฟ (EF) ได้ดีจะเกิดความยับยั้งชั่งใจแล้วก็มีโอกาส
ในเรื่องของการเสพยาเสพติดน้อยลง ตรงนี้เป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างมาก เราได้ดำเนินการ
ตรงนี้มาตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ ถามว่าเราจะเริ่มดำเนินการอย่างไรบ้าง ผมขออนุญาตฝากเป็น
ข้อเสนอให้กับกรมการนะครับ เด็กมีทั้งหมดประมาณเกือบ ๓,๐๐๐,๐๐๐ คน มีศูนย์พัฒนา
เด็กเล็กประมาณ ๕๐,๐๐๐ ศูนย์ มีครูประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ คน เมื่อเรารู้ว่าจะต้องพัฒนา
ทางสมองเด็กเป็นอันดับเริ่มต้นอันดับแรกก็คือพัฒนาครู การพัฒนาครูเป็นเรื่องใหญ่มาก
ให้ครูได้รู้จักทักษะของอีเอฟ (EF) ไม่ว่าจะวิธีการสอน การใช้สื่อ การใช้เครื่องมือปฏิสัมพันธ์กับเด็ก
ชุดการสอนต่าง ๆ ที่ให้ เรามีการอบรมครู ก มาตั้งแต่ปี ๒๕๕๘-๒๕๕๙ ครอบคลุม
ประมาณ ๕๐๐ กว่าคนในทุกจังหวัด ครู ก จะเป็นครูหลักที่จะเข้าไปพัฒนาต่าง ๆ
จากการอบรมครู ก ไปทั้ง ๒ ปี เราก็พัฒนาครู ข เอาครู ข มาโรงเรียนละ ๑-๒ คนมาพัฒนา
ขณะนี้ครูอีเอฟ (EF) ได้พัฒนาในเรื่องทักษะการป้องกัน ๑๐๐,๐๐๐ คนแล้วตั้งแต่

ปี ๒๕๕๘-๒๕๕๙ และใช้มาจนถึงปี ๒๕๖๐ แล้วเอาเด็กเหล่านี้เข้าไปดำเนินการ ซึ่งมีผลตอบรับจากการที่เราดูวิชาการสอนก็ดี ดูความสนใจของครูของอะไรต่าง ๆ ก็ดี เขามีความสนใจค่อนข้างมาก แล้วก็ไปสอนให้เด็กปฐมวัยซึ่งมีความตื่นตัวอย่างสูง ซึ่งตรงนี้จะมีส่วนสำคัญอย่างมาก ผมเลยคิดว่าข้อเสนอจากประสบการณ์และจากการที่ได้ฟังกรรมการแล้วอันที่ ๑ ผมเห็นด้วยที่ท่านเสนอเป็นกฎหมายขึ้นมา อันนั้นก็เป็นหลักประกันอันหนึ่งของรัฐธรรมนูญ อันที่ ๒ ที่ผมคิดว่าอยากจะเสนอเพิ่มเติม ซึ่งของกรรมการอาจจะไม่มีในที่นี่ ทำอย่างไรที่จะทำให้เกิดการพัฒนากระบวนการนี้ตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ เลย เพราะจริง ๆ แล้วการพัฒนาเด็กปฐมวัยไม่จำเป็นต้องรอกฎหมาย ถ้าเราสามารถพูดคุยกับกระทรวงต่าง ๆ ได้ดำเนินการต่อไปได้ ผมว่ากระบวนการพัฒนามันก็ควรจะเริ่มต้นได้โดยแบ่งเป็น ๒ ส่วน ส่วนแรกคือส่วนกลาง มีการพัฒนาเนื้อหาเครื่องมือ การอบรมวิทยากรต่าง ๆ แล้วก็ให้อำนาจของการดำเนินการไปที่จังหวัดและท้องถิ่นซึ่งเรามีเป้าหมายอยู่แล้วว่าจะต้องพัฒนาครูต้องปรับปรุงศูนย์อย่างไรบ้าง ถ้ากรรมการได้รวบรวมหรือทำงานกับกระทรวงต่าง ๆ ทำแผนปี ๒๕๖๐ ขึ้นมา ผมคิดว่าการดำเนินการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หรือว่าการพัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนไม่จำเป็นต้องรอกฎหมาย เราสามารถดำเนินการได้เลย ก็ขออนุญาตฝากเป็นข้อคิดเห็นเสนอแนะเท่านี้ครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายอลงกรณ์ พลบุตร รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง ได้กลับมาขึ้นบัลลังก์เพื่อดำเนินการประชุมต่อไป)

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอบคุณครับ มีสมาชิกที่แสดงความจำนง ณ ขณะนี้เหลืออีก ๕ ท่านต่อไปขอเชิญท่านนิกร จำนง อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม ขอเชิญครับ

นายนิกร จำนง : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ ผม นิกร จำนง เป็นอดีตที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการอยู่ด้วยหลายปี ในประเด็นนี้ในวาระนี้ ผมมีความเห็นว่าจำเป็นต้องอภิปรายเพราะถือเป็นเรื่องที่ต้องช่วยกัน เป็นเรื่องที่มีความสำคัญ เพราะเรากำลังจะคุยกันเรื่องที่มีรายละเอียดมาก ดีลิเคต (Delicate) มาก และเป็นเรื่องที่สำคัญเอามาก ๆ ผมเองอยากจะเรียนว่าผมสนใจอ่านหนังสือ ตั้งแต่วัยเด็กชอบอ่านหนังสือ เรื่องเด็กผมสนใจมาตั้งแต่เคยอ่านปรัชญาแล้วก็ไปชอบปรัชญาของยิบรานในหนังสือเดอะโพรเฟ็ต (The Prophet) ซึ่งเขาใช้เวลา ๑๐ ปีในการเขียนและมีการพูดถึงเด็ก ผมชอบมาก อ่านแล้ว เข้าใจมากตอนนั้นยังไม่มีลูก ยิบรานบอกว่าเด็กเขาค้ม ทรุ ยู นีอ ต ฟอรัม ยู (Come through you not from you) เขาแค่ผ่านคุณมาเท่านั้นเอง เขาไม่ได้เกิดมาจากคุณ เขาเองบอกว่า เป็นซัน (Son) และดอเทอร์ (Daughter) ของไลฟ์ ลองกิง ฟอ อิตเซลฟ์ (Life's longing for itself) หมายความว่าเขาเป็นของตัวเองไม่ใช่เป็นของใคร เขาเติบโตของเขาเอง เขามีวิถีของเขา เพราะฉะนั้นเรากำลังคุยกันเรื่องที่ผมเรียนว่ามีความละเอียดอ่อนมากเหลือเกิน ก็เลยอยากจะแชร์ อยากจะให้ความเห็นต่อเรื่องนี้ด้วย โตขึ้นมาหน่อยผมไปศึกษาเรื่องอยู่วิชาหนึ่ง มีหนังสืออยู่เล่มหนึ่งเป็นหนังสือที่แปลก เขาเป็นอาจารย์สอนวิชาเลิฟ (Love) ที่ยูซีแอลเอ (UCLA) เขาเขียนถึงเรื่องเกี่ยวกับความรักระหว่างผู้คนมนุษยชาติ แล้วเขียนถึงเด็กว่าอย่างนี้ เขาบอกว่าเวลาเราคุยกับเด็กให้เรารุกเข่าของเราลงเพื่อตาของเราจะได้เสมอกับเด็ก เหตุผล เพราะว่าบางทีพอเราโตเป็นผู้ใหญ่แล้วเราจะลืมตอนที่เราเป็นเด็กหมดแล้วเราก็จะข่มเขา เอาแต่ความคิดของเราเป็นหลัก สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ทำให้เติบโต ต่อมาผมเองก็ได้มีลูก ช่วงลูก คลอดอยู่โรงพยาบาลที่ มอ. ผมเอาโครงของยิบรานว่าด้วยเรื่องซิลเดรน (Children) ไปติดไว้ที่ หัวเตียงเพื่อจะได้เตือนตัวเอง ไม่ใช่เอาไปให้หมอดู ให้ตัวเองดู ว่าเขาผ่านเรามาเราต้องดูแล แล้วก็เคารพในความเป็นเขา สำหรับผมเด็กเป็นแค่มนุษย์ตัวเล็กเท่านั้นเอง เขามีเท่าที่เรารวมทุกอย่างทั้งความคิด ท่านประธานครับ ไม่ใช่ผมจะพูดเรื่องตัวเอง แต่อยากจะเอาประสบการณ์ที่ว่าเราสอนลูกกันอย่างไร สอนเด็ก ๆ กันอย่างไร ผมไม่ไปอ่านหนังสือ ผมเชื่อว่าท่านประธาน คงได้อ่านโตะโตะจิง เด็กหญิงข้างหน้าต่าง หรือว่าจะถึงอนุบาลก็สายเสียแล้ว อ่านโดยละเอียด ที่เขาบอกว่าเวลาเด็กกลับบ้านมาเสื้อผ้าเขาสะอาดต้องกลับไปดูแล้วเกิดอะไรขึ้น เสื้อผ้าเขาควรจะได้สกปรก ควรจะได้เล่น ควรจะได้ใช้ชีวิต มันเป็นเรื่องวัยเด็กของเขา

๑๓๒

สปท. ๗/๒๕๖๐

นิษา ๖๗/๒

เพราะฉะนั้นถ้ามาเสื้อผ้าเรียบร้อยแสดงว่าลูกเรามีปัญหา ผมเชื่อในเรื่องนี้ ดังนั้นตอนที่ผมเลี้ยงลูก เพราะว่าผมเลี้ยงเอง ท่านอาจารย์วิวัฒน์ก็ได้ใช้วิธีนี้ ผมซื้อเลโก้ (Lego) มาเป็นกระสอบ ๆ กระสอบใหญ่มากและทิ้งลงกลางวงให้เขาเล่นต่อแล้วเขาก็เป็นผู้แข่งไปต่อเลโก้ (Lego) แข่ง หมายความว่า เราเชื่อว่าปรัชญาของเลโก้ (Lego) คือการเอามารวม มันทำให้คอร์เท็กซ์ (Cortex) ของสมอง หรือใยของสมองแตกตัวทำให้เขาฉลาดขึ้น บังเอิญอาของเขาคือจาตุรนต์ ฉายแสง เขาไปซื้อเครื่องเล่นจากเท็กซัสมาให้เขียนเล่นก็เลยแตกตัวไปมาก มีจุดหักเหบางอย่างก็คือคิดว่าการดำเนินการเช่นนี้ ผมเองเคยซื้อคอมพิวเตอร์ ๔๘๖ ให้เขาเล่น แล้วความที่เขาอยากรู้เรื่องโปรแกรม เขาไปซื้อดิกชันนารี (Dictionary) มาเปิดเองเพื่อจะได้เรียนรู้ของเขาเอง พอโตขึ้นมา ท่านประธานครับ อาจจะเรียบเรียงว่ามีรายละเอียดมากมายเกี่ยวกับเด็กที่เราจำเป็นจะต้องรู้ มีการย้ายจากบ้านนอกมาเรียนที่กรุงเทพฯ มาเรียนโรงเรียนอัสสัมชัญ จากบ้านนอกมีปัญหารุนแรงที่สุด กลายเป็นเขาโง่ภาษาอังกฤษอย่างรุนแรงเพราะว่ามาจากโรงเรียนบ้านนอกและเข้ามาอยู่โรงเรียนที่สอนภาษาอังกฤษอย่างอัสสัมชัญซึ่งเรียนเป็นภาษาอังกฤษกันเยอะ เขาลำบากมาก ตามเขาไม่ทันกลายเป็นภาษาอังกฤษโง่มาก ๆ แต่ปรากฏว่าอย่างนี้ ความที่ว่าเราเทรน (Train) เขามาให้ช่วยตัวเอง ลักษณะความซับซ้อนของสมองเขา -----

เขาหักดิบเลย คือเขาไม่เอาตามที่เคยเรียนแล้วมาเอารอยต่อกลายเป็นโง่ เขาเรียนภาษาอังกฤษเอง หมายความว่า จะเริ่มไปศึกษาว่ารากศัพท์ที่เป็นภาษาละตินเป็นอย่างไร และใช้ความรู้สึก ในการตัดสินใจทำข้อสอบ ทำได้ดี ได้เอ (A) มาตลอด เพราะว่ายากเล็กในสิ่งที่ระบบเราให้เขา คือเขาคิดเอาเอง ต่อเติมเอาเอง อาจจะเป็นเลโก้ (Lego) ที่ท่านอาจารย์วิวัฒน์คงเชื่อว่าทำให้ สมองมีการปรับ คือหาทางออกของมันเองได้ ผมนำเรียนว่าตอนเขาเรียนอยู่มหาวิทยาลัย ไปสอบโทอิก (TOEIC) สอบเล่น ภาษาอังกฤษคะแนนเต็ม ๙๘๐ เขาได้ ๙๓๕ เกือบเต็ม เป็นเพราะว่าความพยายามในการค้นหา เพราะฉะนั้นในเรื่องเด็กผมเรียนว่าเป็นเรื่องที่ เซนซิทีฟ (Sensitive) เป็นเรื่องที่เป็นพิเศษ แล้วเราจะต้องหาทางกันเป็นอย่างมากในการจับ เรื่องนี้ แต่เรื่องนี้เป็นเรื่องละเอียดอ่อน อย่าตัดสินใจเพราะว่าเรายินดูเขา เราต้องคุกเข่าดูเขา คิดถึงเขารับ ผมมีประเด็นว่าขณะนี้สังคมไทยของเราเป็นเรื่องที่น่าดีใจ โดยเฉพาะต้องยกย่อง ท่านอาจารย์มิชัย ฤชุพันธุ์ ท่านก็เป็นนักต่อเก้าอี้ ท่านเป็นศิลปิน ท่านเป็นนักปราชญ์คนหนึ่ง กระจ. ชูดีสนใจเรื่องเด็กเยอะมาก แล้วจนกระทั่งไปพลาดตรงที่ว่าเราดึงมาดูเด็ก ๑๒ ปี พอไปลองข้างล่างข้างบนโผล่เลยต้องมีกองทุนขึ้นมาคิดว่าเราคงแก้ปัญหากันไปได้ ๑๒ ปี ท่านกำหนดมาแล้ว ผมเชื่อว่าท่านยังเชื่อว่าให้กับเด็กสำคัญกว่าให้เด็กโต แต่ว่าเนื่องจาก ประเทศเรายังมีปัญหาเรื่องสวัสดิการก็ค่อยไปเติมกันทีหลัง ทีนี้ประเด็นในการกำหนด ท่านประธานครับ ผมอยากจะให้ทางคณะกรรมการหรือพวกเราได้พิจารณาว่าจริง ๆ เหมือนกับที่เราไม่น่าจะห่วงมาก เพราะว่าจริง ๆ แล้วในร่างรัฐธรรมนูญเองที่ถูกรับไปแล้ว ซึ่งอย่างไรก็ต้องประกาศ คิดว่าอย่างนี้นะครับ ในมาตราที่กำหนดไว้เกี่ยวกับเรื่องนี้ไม่ใช่เป็น แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ไม่ใช่นโยบายแห่งรัฐด้วย เป็นหน้าที่ของรัฐ หมายความว่าถ้ารัฐ ไม่ทำเรื่องนี้รัฐจะถูกฟ้องได้ เป็นเรื่องที่คุณจะต้องทำ ไม่ใช่เป็นทางเลือก ไม่ใช่เป็นนโยบาย แต่เป็นหน้าที่ที่จะต้องทำ อยู่ในมาตรา ๕๔ ที่ว่า รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแล และพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษาตามวรรคหนึ่ง เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย นี่คือนโยบายของรัฐ เพราะฉะนั้นไม่ว่า ฝนจะตก แดดจะออก ทรายใต้รัฐธรรมนูญที่ैयाกฉบับนี้อยู่เด็กจะได้รับการดูแลเป็นอย่างมาก

เท่านั้นไม่พอ ในเรื่องการปฏิรูปที่สำคัญ หมวดปฏิรูป หมวด ๑๖ ในมาตรา ๒๕๘ มีการกำหนดชัดเจนมากในข้อ จ ด้านการศึกษาว่า ๑. ให้สามารถดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนาการก่อนเข้ารับการศึกษาตามมาตรา ๕๔ วรรคสอง เพื่อให้เด็กเล็กได้รับการพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ คือเขียนชื่อนะครับ ให้สมกับวัยโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย หมายความว่ามันซ้ำ ๒ ที่ ๑. เป็นหน้าที่ ๒. อยู่ในหมวดปฏิรูป ซึ่งเขาจะตั้งคณะกรรมการขึ้นมาดูแลเรื่องนี้ ประเด็นที่เราจะต้องพิจารณากันต่อไปคือประเด็นที่ว่าอย่างนี้ ก็คือว่าส่วนที่เกี่ยวข้องมีรายละเอียดอยู่บ้าง ๑. เรื่องครู เรื่องครูที่สอนเด็กเล็ก ผมเองได้มีโอกาสไปเป็นประธานคณะกรรมการส่งเสริมราชภัฏ เราคุยกันเรื่องหลักสูตร แล้วปรากฏว่าราชภัฏที่ผมดูแลอยู่วิชาฝึกหัดครูเดิมเป็นวิชาที่ดีที่สุด เป็นวิชาที่หมายถึงสูงส่งที่สุดในวิทยาลัยแห่งนั้น พอตอนหลังเรากลายมาเป็นมหาวิทยาลัย มีวิชาอื่นเข้ามาแทรกหมดที่ว่าอัปเดต (Update) ทันสมัย แต่วิชาที่ว่าด้วยเรื่องครู เรื่องเด็กเล็กถูกละเลยมาก ตรงนี้เป็นการก้าวผิดอย่างรุนแรงของสังคมไทย ที่เราคุยกันว่าบุคคลที่สำคัญที่สุดที่เป็นข้าราชการที่ควรจะได้เงินเดือนสูงที่สุดคือครู เพราะครูคือผู้สร้างรากฐานทุกอย่าง ตรงนี้มีการเริ่มเบี่ยง อันนี้เป็นประเด็นหนึ่งที่อยากจะให้ ถ้าท่านจะไปทำกฎหมายก็ดูตรงนี้ ตรงนี้คือต้นน้ำ ยิ่งกว่าต้นน้ำ เป็นจุดให้กำเนิดน้ำก็คือแม่พิมพ์แรก กำลังมีปัญหาอยู่กับภาวะสังคมปัจจุบัน ประเด็นที่ ๒ เราลองแล้วที่มีการกำหนดก็คือว่าการให้ท้องถิ่นดำเนินการ อยากจะเรียนท่านประธานว่าช่วงที่ผมไปช่วยดูกระทรวงศึกษาธิการอยู่เป็นที่ปรึกษา -----

เรามีนโยบายตอนนั้นก็คือว่าในการปฏิรูปการศึกษาให้ท้องถิ่นลงมาช่วยเด็กเล็ก ปรากฏว่าไปเจอข้อเท็จจริงอย่างนี้ครับ ท้องถิ่นเองอยากจะทำ ไม่ใช่ไม่อยากจะทำ แต่ว่าการทำตรงนี้งบประมาณต้องให้เขาไปด้วย ท่านประธานที่เคารพครับ ขอเวลาอีกสักไม่เกิน ๒ นาที ตอนนั้นที่เราตั้งท้องถิ่นแยกขึ้นมาเป็นการกระจายอำนาจ สุดท้ายมันสวิง (Swing) กลายเป็นว่าท้องถิ่นดูแลตัวเองไม่ได้ ดังนั้นภารกิจเรื่องเด็กเล็กที่เราส่งไปเด็กก่อนวัยเรียนให้ท้องถิ่นไปตั้งศูนย์เด็กเล็กคอยมาดูแล เป็นภาระเขามากเหลือเกิน แต่การจ้างครูก็ไม่มีเงิน ของเล่นเด็กก็ไม่มี อะไรก็ไม่มี รวมทั้งหมดตรงนี้ในรัฐธรรมนูญนี้กำหนดว่าท้องถิ่น แต่ขณะนี้ท้องถิ่นเองที่ช่วยตัวเองได้มีไม่มากนัก เพราะว่ามันเป็นเรื่องเศรษฐกิจบ้าง อะไรบ้าง เขาก็เอาตัวไม่รอด ดังนั้นคล้าย ๆ ว่าเหมือนเตี้ยอ้อมค้อม ไม่ได้เรื่องท้องถิ่น ซึ่งเงินในนี้ เขากำหนดไว้แล้วก็ต้องลงไปช่วยเขาด้วยนะครับ เป็นอย่างสำคัญ

สุดท้ายมีประเด็นหนึ่งซึ่งท่านทั้งหลายกำลังจะไปยกร่างกฎหมายกัน ในอนาคต สิ่งสำคัญที่เป็นอยู่ในภาวะสังคมขณะนี้ก็คือว่าครอบครัว ครอบครัวจะเป็นสาระสำคัญเหมือนกับที่เขาบอก ผมเคยอ่านเรื่องพม่า เขาบอกว่าพม่าเป็นดินแดนที่แลนเดด เบบี แรลลี่ คราย (Landed Baby Rarely Cry) เพราะว่าเด็กที่พม่าแม้ว่าจะเป็นประเทศด้อยพัฒนาที่ว่ามี แต่ว่าเด็ก ๆ ที่นั่นอบอุ่นมากเพราะพ่อแม่เขาจะอุ้มเด็กไว้กบอก เพราะฉะนั้นจุดตรงนี้เอง การดูแลตรงนี้ไม่ว่าเราจะร่างอย่างไรอย่าดึงเด็กเล็กออกจากครอบครัวโดยเด็ดขาด เพราะว่าเขาจำเป็นต้องอยู่กับครอบครัว ความอบอุ่นของพ่อแม่ไม่มีครุมาทดแทนเขาได้ ศูนย์ไหนก็มาทดแทนไม่ได้ นะครับ สุดท้ายก็อยากจะเรียนว่าผมสนับสนุนเป็นอย่างยิ่ง แล้วก็เห็นว่าเรื่องกฎหมายถ้าท่านคิดจะไปยกท่านมีเวลาเยอะแล้วในเมื่อกฎหมายที่มีรายละเอียดตรงนี้ขอเป็นหลักการไปแล้วไปร่างกันข้างหน้าดีกว่า เพราะว่าเรากำลังดูเรื่องทีละเอียดย่อยที่สุดเท่าที่เราเคยจับมาแล้วขณะนี้ เพราะฉะนั้นเวลายังมี รัฐธรรมนูญมีกำหนดแล้ว สปท. เราก็มีเวลาไม่มากนัก ผมเห็นว่าอย่าทำตรงนี้เลย ค่อยไปทำกันข้างหน้าขอแค่หลักการไปก็พอ นะครับ กราบเรียนท่านประธานด้วยความเคารพ ขอขอบคุณครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอขอบคุณครับ ท่านต่อไปขอเชิญท่านไพฑูริย์ หลิมวัฒนา ที่ปรึกษานายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดชุมพร อดีตสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ ขอเชิญครับ

๑๓๖

สปท. ๗/๒๕๖๐

กุลนิษฐ์ ๖๘/๒

นายไพฑูรย์ หลิมวัฒนา : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม ไพฑูรย์ หลิมวัฒนา สมาชิกลำดับที่ ๑๑๑ กระผมเห็นด้วยกับคณะกรรมการ แล้วก็ขอชื่นชมในเรื่องของการปฏิรูปด้านการศึกษา การจัดการปฏิรูปและดูแลพัฒนาการศึกษาปฐมวัยให้มีมาตรฐาน และเอกภาพ ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมนั้นเคยเป็นประธานคณะกรรมการสถานศึกษา เคยเป็นผู้บริหารท้องถิ่น เพราะฉะนั้นก็เคยดูแลศูนย์เด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเห็นว่าตรงนี้ยังมีความสำคัญในการที่จะดูแลศูนย์เด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ท่านประธานครับ กระผมขออภิปรายแนวทางการปฏิรูปและดูแลการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีคุณภาพได้อย่างไร

ประเด็นที่ ๑ การจัดการปฐมวัย เป้าหมายหลักของการพัฒนาก็คงจะไม่พ้น ๔ ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา เพื่อเตรียมการเลื่อนชั้นไปสู่ประถมศึกษาอย่างมีคุณภาพ การส่งต่อนักเรียนจากปฐมวัยไปสู่ประถมศึกษานั้น จะให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ในระดับปฐมวัยจะต้องกำหนดในหลักสูตรเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเรียนรู้เรื่องพื้นฐาน ไม่ว่าจะเป็นด้านคณิตศาสตร์ ด้านภาษาไทย และด้านวิชาอื่น ๆ ด้วยครับ

ประเด็นที่ ๒ การจัดการศึกษาปฐมวัยในอนาคตตามรัฐธรรมนูญใหม่ ที่กำหนดให้การศึกษาปฐมวัยเป็นการศึกษาภาคบังคับ -----

๑๓๗

สปท. ๗/๒๕๖๐

เบญจมาภรณ์ ๗๐/๑

ภาครัฐจะต้องเตรียมครูปฐมวัยให้เพียงพอกับการเปิดปฐมวัยเต็มพื้นที่ ไม่ว่าจะจัดโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือ สพฐ. ปัจจุบันปัญหาครูที่จบไม่ตรงวิชาเอกมีจำนวนเยอะมาก ไม่ว่าจะในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือ สพฐ. สืบเนื่องมาจากความคิดของบุคคลส่วนใหญ่มองว่าปฐมวัยใคร ๆ ก็สอนได้ ซึ่งในความเป็นจริงแล้วสอนแบบไม่มีเป้าหมาย ครูไม่มีวุฒิภาวะที่จะสอนได้ แต่จะสอนอย่างไรให้เด็กปฐมวัยพัฒนาการสมวัย สนุก มีความสุข มีคุณภาพ ท่านประธานที่เคารพครับ การจัดการปฐมวัยภาครัฐจะต้องให้ความสำคัญ กำหนดเป็นการศึกษาภาคบังคับ เป็นสิ่งที่เหมาะสมที่สุดแล้วครับ แต่ทั้งนี้รัฐจะต้องเตรียมครู หลักสูตร วัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอและเหมาะสม ท่านประธานครับ การขยายประถมศึกษาโดยไม่เตรียมความพร้อมอย่างเป็นระบบ การปรับแก้รัฐธรรมนูญครั้งนี้ก็จะทำให้เกิดปัญหาระยะยาว โดยเฉพาะเรื่องครูที่ไม่จบปฐมวัยมาสอน ครูที่จะสอนเด็กปฐมวัยได้ และจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ครูรู้เรื่องศาสตร์ของปฐมวัย โดยเฉพาะเด็กปฐมวัยเป็นจุดเริ่มต้นของการเรียนในทุกๆระดับ จึงสมควรอย่างยิ่งครับท่านประธานที่ต้องอาศัยครูที่จบตรงกับการสอนเด็กปฐมวัยมาจัดการเรียนการสอน เพราะจะรู้ธรรมชาติของเด็กเป็นอย่างดี

ประเด็นข้อสังเกตครับท่านประธาน การจัดการศึกษาปฐมวัยหากรัฐธรรมนูญมีผลบังคับใช้ หน่วยงานใดที่เหมาะสมในการรับผิดชอบในการจัดการศึกษาปฐมวัย ท่านประธานครับ จะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีศูนย์เด็กเล็กอยู่หลายพันแห่งแล้วก็มีความพร้อมพอสมควร เพียงแต่รัฐอาจจะต้องสนับสนุนงบประมาณลงไปในส่วนนั้นหรือจะให้ สพฐ. เป็นผู้จัด ข้อดีครับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้ดูแลการศึกษาของศูนย์เด็กเล็กจะมอบให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดูแลเด็ก ๒ ปี ๓ ปี ตั้งแต่ ๓ ปีลงมา ก็เห็นว่าเหมาะสม เพราะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้งครับ เพราะฉะนั้นก็จะดูแลพ่อแม่พี่น้อง ดูแลเด็กที่เข้ามาศูนย์เด็กเล็กได้อย่างมีคุณภาพ เพราะท้องถิ่นมีงบประมาณและต้องเอาใจพี่น้องประชาชน จะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเด็กตั้งแต่ ๓ ปีลงมา ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์หรือไม่ ตรงนี้ก็ขอฝากทางกรรมาธิการผ่านท่านประธานไป ในกรณีที่ให้ สพฐ. จัดมันก็มีส่วนดีครับ ประเด็นแรก เด็กได้เรียนต่อเนื่อง ก็ให้จัดหลังจาก ๓ ปีขึ้นไปในระดับของอนุบาลเพื่อต่อยอดไปยังประถมศึกษา -----

ส่วนนี้ะครับท่านประธาน ก็จะทำให้เด็กต่อเนื่องและต่อยอด ไม่ต้องเปลี่ยนโรงเรียน ก็จะทำให้เด็กไม่แงแล้วก็ได้รับประโยชน์สูงสุดตามความประสงค์ของการศึกษา ข้อดีอีกข้อหนึ่งท่านประธานครับ ปัจจุบันโรงเรียนขนาดเล็กมีมากมาย ก็สามารถที่จะทำให้โรงเรียนเล็ก ๆ เหล่านี้กลายเป็นโรงเรียนขนาดกลาง ส่วนนี้ก็มีเหมาะสมสำหรับที่จะจัดการศึกษาไปยัง สพฐ. ระดับตั้งแต่ ๓ ปีขึ้นไป คืออนุบาลไปสู่ประถมศึกษา กระผมขอชื่นชม แล้วก็ขอสนับสนุนกรรมการที่ได้เสนอเกี่ยวกับการศึกษาเข้ามายังสภาแห่งนี้ กระผมขอเห็นชอบตั้งแต่ ณ วันนี้เลยครับ ขอขอบคุณครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอขอบคุณครับ ท่านต่อไปจากประสบการณ์ผู้บริหารโดยตรงนะครับ ขอเชิญท่านชาติ เอียดสกุล อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลพัทลุง อดีตสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ และอดีตคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดพัทลุงครับ

นายชาติ เอียดสกุล : กราบเรียนท่านประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ที่เคารพครับ กระผม นายชาติ เอียดสกุล สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ลำดับที่ ๓๘ ท่านประธานครับ ประเด็นที่ผมขออนุญาตนำเสนออภิปรายในวันนี้ก็คือเรื่องของการพัฒนา และการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยตามที่กรรมการได้นำเสนอแนะครับ ผมจับประเด็นได้ว่า ประเด็นที่สำคัญที่คณะกรรมการได้นำเสนอมีประเด็นหลักอยู่ ๒ เรื่อง เรื่องแรกก็คือ มาตรฐาน เรื่องที่ ๒ คือเอกภาพ นั่นก็คือว่าการศึกษาไทยในระดับก่อนประถม ณ วันนี้ไม่มีเอกภาพแล้วยังไม่ได้มาตรฐานใช้ใหม่ครับ ถ้าไม่มีปัญหาอย่างนี้เราก็ไม่ต้องคิดปฏิรูปกัน ท่านที่เคารพครับ จากประสบการณ์ที่ผ่านมาผมคนหนึ่งเป็นผู้บริหารในโรงเรียนอนุบาลจังหวัด ขอเรียนให้ทราบว่าจัดการศึกษาระดับก่อนประถมหรือปฐมวัยนั้นที่จัดกันมากก็อยู่ในเกณฑ์ดีครับ แล้วหน่วยงานทุกหน่วยงานก็มีความตั้งใจที่จะพัฒนาการศึกษาระดับปฐมวัย แต่ว่า ณ วันนี้บริบทสังคมของประเทศชาติได้มีการเปลี่ยนแปลงไปมากนะครับ เป้าหมายของการจัดการศึกษาอาจจะไม่เป็นที่พอใจของบางหน่วยงานองค์กร หรือรัฐเองมีภาระหน้าที่ดูแลไม่ทั่วถึงด้วยเหตุประการต่าง ๆ ซึ่งกระผมจะได้อธิบายในลำดับต่อไปครับ ผมขอเรียนตรง ๆ ว่าเป้าหมายหลักของการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยเรื่องเดียวคืออะไร คือเตรียมความพร้อม พร้อมที่จะให้เด็กเข้าไปเรียน ป.๑ ๔ ด้าน หลายคนพูดไปแล้ว

๑๓๙

สปท. ๗/๒๕๖๐

ณัฐวัฒน์ ๗๑/๒

เมื่อสักครู่นี้ก็คือด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ แล้วก็สังคม แค่นี้ครับ นี่คือการจัดการศึกษา
หลักสูตรก็เขียนไว้ดีครับ แต่ว่าบางสถานศึกษาไปสอนเลยหลักสูตรเพื่อหวังคะแนนนิยมจาก
ผู้ปกครอง ทำให้เด็กนั้นก้าวตามไม่ทันในเรื่องของการพัฒนา นี่จุดหนึ่งที่จะต้องแก้
แต่อย่างไรก็ตามครับ เมื่อท่านกรรมาธิการก็นำข้อเสนอแนะเพื่อที่จะปฏิรูปการขับเคลื่อน
ผมมีประเด็นที่ถามท่านให้ตอบในลำดับต่อไปว่า เมื่อคิดที่จะขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านนี้แล้ว อะไรคือตัวชี้วัดครับว่าการศึกษาระดับปฐมวัยจะได้มาตรฐาน ใช้เกณฑ์อะไร
เป็นตัววัดภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ซึ่งไม่นานนักนะครับ ประเด็นที่ ๒ การจัดการศึกษา
ที่บอกว่าไม่มีเอกภาพ หลายหน่วยงานจัด หลายกระทรวง ทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย
ถามว่าแล้วต่อไปจะให้หน่วยงานไหนจัดเพื่อให้มีเอกภาพและบริหารจัดการได้เป็นที่พอใจ
ตามเกณฑ์มาตรฐานนะครับ -----

ท่านครับ ผมมีความหวังใญ่ว่าจากเอกสารที่ท่านได้นำเสนอในตารางที่ ๘ หัวข้อเสนอแนะบอกว่าจะเร่งปรับปรุงคุณภาพศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยให้บูรณาการระดับอำเภอแล้วให้นายอำเภอเป็นผู้กำกับดูแล ประเด็นนี้ผมมีความหวังใญ่เพราะด้วยเหตุผลว่าขณะนี้สถานศึกษาที่รับผิดชอบจัดการศึกษาระดับก่อนประถมั้น มีตั้งแต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาล อบต. อบจ. กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ เขามีหน่วยงานต้นสังกัดอยู่แล้ว และหน่วยงานต้นสังกัดเหล่านั้นก็ยังมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ด้านวิชาการ นั่นก็คือการกำกับดูแล ติดตาม และประเมินผลเป็นระยะอยู่แล้ว ไม่ว่าจะของเขตพื้นที่ของกระทรวงศึกษาธิการ หรือศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก็มีนะครับ มีกองการศึกษา มีฝ่ายการศึกษา จะให้นายอำเภอไปกำกับดูแลอย่างไร นายอำเภอนั้นกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่าที่จำเป็นครับ ผมว่าในด้านวิชาการเป็นเรื่องยาก ท่านจะเอาเวลาที่ไหนไปกำกับดูแล นี่คือข้อหวังใญ่เพราะครับ ขอฝากท่านกรรมาธิการได้ไปทบทวนดูว่าเป็นไปได้หรือไม่

ประเด็นต่อไปครับ หลักของการขับเคลื่อนในข้อที่ ๓ ท่านบอกว่า มีกลไกระดับชาติ ระดับจังหวัด แต่ไม่มีระดับอำเภอ ท่านนำเสนอไม่สอดคล้องกันนะครับ ลองทบทวนดูครับว่าถ้าให้นายอำเภอเป็นผู้กำกับก็น่าจะมีกลไกอยู่ด้วย

ลำดับต่อไป เป็นข้อเสนอแนะจากกระผมนะครับว่าการจัดการศึกษาปฐมวัยนั้น ควรที่จะมอบให้หน่วยงานหนึ่งหน่วยงานใดรับผิดชอบ ไม่ควรที่จะให้มีหลายหน่วยงาน หลายกระทรวง หลายองค์กร เพราะอะไรครับ เพราะ ๑. สิ้นเปลืองงบประมาณ ไม่ได้ประหยัดคน ไม่ได้ประหยัดทรัพยากร แล้วก็การกำกับดูแลยุ่งยาก หลายหน่วยงาน หลายองค์กร แต่ละหน่วยงาน แต่ละองค์กรก็มีสายงานบังคับบัญชาของแต่ละหน่วยงาน อันนี้เป็นเรื่องยาก จึงทำให้ไม่มีเอกภาพครับ ความคิดผมนะครับว่าปฐมวัยนี้รัฐควรกระจายอำนาจเลย ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับไปดำเนินการ กระทรวงศึกษาธิการรับผิดชอบระดับประถม มัธยม ให้ชัดเจนอย่างนี้

และอีกประเด็นหนึ่งซึ่งเป็นเรื่องสำคัญ โรงเรียนเอกชนมีจุดอ่อนอยู่ว่าขาดความช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐ นั่นก็คือด้านวิชาการที่จะลงไปนิเทศ ช่วยเหลือกำกับ ติดตาม กระผมคิดว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอยู่ในขณะนี้ไม่ว่าเขตพื้นที่หรือหน่วยงานใดก็แล้วแต่ที่สังกัด ที่ยังมีหน้าที่ต้องช่วยเหลือดูแลโรงเรียนเอกชน ต้องไปช่วยเหลือดูแล

๑๕๑

สปท. ๗/๒๕๖๐

บุศยรินทร์ ๗๒/๒

อย่างจริงจังและจริงใจ ไม่ใช่คิดว่าโรงเรียนเอกชนนั้นเป็นโรงเรียน ก็ฝากไว้เป็นลูกคนที่ ๒ อันนี้ก็จะเกิดจุดอ่อนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชน เพราะฉะนั้นก็ต้องช่วยเหลือ เกื้อกูลกันนะครับ โดยภาพรวมผมมองว่ากรรมวิธีการคิดเรื่องไกล คิดใหญ่ คิดกว้าง ผมเป็นห่วงครับว่าจะไม่สำเร็จภายในเวลาอันจำกัด ขอให้คิดเรื่องง่าย ๆ ที่ทำได้ เช่นว่า แผนการศึกษาชาติ เรื่องหลักสูตรไม่ต้องคิดใหม่หรือครับ เอาประเด็นที่เป็นปัญหาจริง ๆ หยิบยกมาถกกัน มาประสานงานกัน ออกเป็นระเบียบเป็นกฎหมายก็แก้ปัญหาได้ครับ ขอให้ทำในช่วงระยะเวลาที่เป็นไปได้และเกิดประโยชน์อย่างจริงจังดีกว่าสูญเปล่า ขอบพระคุณครับ

- ๗๓/๑

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : เหลืออีก ๓ ท่านสุดท้ายนะครับ มีรองศาสตราจารย์ แพทย์หญิงพรพันธุ์ บุญยรัตพันธุ์ ท่านวิทยา แก้วภราดัย และท่านชูชัย ศุภวงศ์ เป็นท่านสุดท้ายตามรายชื่อ ขณะนี้นะครับ ขอเชิญรองศาสตราจารย์ แพทย์หญิงพรพันธุ์ บุญยรัตนพันธุ์ ประธานกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม อดีตสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ และอดีตสมาชิกวุฒิสภา ขอเชิญครับ

นางพรพันธุ์ บุญยรัตพันธุ์ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพค่ะ ดิฉันพรพันธุ์ บุญยรัตนพันธุ์ ดิฉันคิดเช่นเดียวกับทุกท่านที่ได้อภิปรายไปแล้วว่าเรื่องนี้มีความสำคัญและเร่งด่วนมาก ขอเน้นว่าเร่งด่วนด้วย นอกจากสำคัญแล้วนะค่ะ เพราะว่าถ้าเผื่อคุณสถานการณ์ของเด็กไทยตั้งแต่มีการวัดในด้านต่าง ๆ จนกระทั่งถึง ๑๕ ปี ก็รู้สึกว่าจะถอยร่นลงไปเรื่อย ๆ ในด้านของพัฒนาการ ไม่ว่าจะป็นระดับของสติปัญญา ความฉลาดทางอารมณ์ การพัฒนาการต่าง ๆ พวกนี้ไม่ว่าจากการสำรวจครั้งที่แล้วและครั้งล่าสุดก็แสดงให้เห็นว่าเด็กไทยไอคิว (IQ) ต่ำกว่าเดิมนะค่ะ แล้วอีคิว (EQ) ก็ไม่ได้ดีขึ้นด้วย เพราะฉะนั้นก็ต้องมีความจำเป็นที่เร่งด่วน เพราะว่าเรากำลังมีความคาดหวังอย่างสูงต่อเยาวชนของเราว่าจะให้เป็นตัวแทนที่มีความสามารถในการพัฒนาประเทศ แล้วก็แบกรับภาระในการดูแลผู้สูงอายุของประเทศซึ่งจะต้องมีความสามารถมากกว่าเดิม ขณะที่วัยแรงงานก็ลดลง เพราะฉะนั้นสิ่งเหล่านี้เราต้องการคนที่มีคุณภาพ ซึ่งทุกคนก็ทราบว่าจะต้องเริ่มในวัยที่สำคัญที่สุดก็คือปฐมวัย ก็อยากจะแบ่งว่าความจริงแล้วปฐมวัยส่วนใหญ่จะเป็นการพัฒนาเด็กให้เหมาะสมกับการที่จะเข้าไปเรียนในชั้นประถมศึกษา มากกว่าที่จะยึดเยียดแล้วก็สร้างหลักสูตรที่จะให้เด็กเล่าเรียนอย่างจริงจังในขณะนี้ แต่สิ่งที่สำคัญก็คือทางด้านสุขภาพทางกาย ทางจิตใจของเด็ก ซึ่งจะต้องเป็นรากฐานสำหรับร่างกายที่แข็งแรงแล้วก็ความสามารถในการเรียนรู้ต่อไปในอนาคต จะเห็นได้ว่าท่านได้ระบุสภาพปัญหาในช่วงปฐมวัย ไม่ว่าจะป็นเรื่องของการพัฒนาการที่ล่าช้า ความพิการต่าง ๆ ที่เพิ่มขึ้น ระดับไอคิว (IQ) อีคิว (EQ) ที่อยู่ในเกณฑ์ต่ำ ทั้งหมดนี้มีการวิจัยในประเทศไทยที่ศึกษาถึงสาเหตุของสภาพปัญหาเหล่านี้เอาไว้แล้วนะค่ะ แล้วก็อาจจะสรุปได้สั้น ๆ ซึ่งความจริงแล้วจำเป็นจะต้องนำไปใช้ในการแก้ปัญหาด้วย สิ่งเหล่านั้นก็คือปัญหาโภชนาการ ปัญหาเรื่องของพันธุกรรม โรคทางพันธุกรรม ปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพของแม่

๑๔๓

สปท. ๗/๒๕๖๐

ภริตา ๗๓/๒

อย่างโภชนาการที่สำคัญก็คือการขาดไอโอดีน การขาดเหล็ก การขาดโฟเลต (Folate) อันนี้เป็นหลักเลย แล้วก็สอดคล้องกับปัญหาของเด็กที่มีปัญหาในภูมิภาคที่มีการขาดสารพวกนี้มาก เช่นทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โรคทางพันธุกรรมของประเทศไทยก็ยังมีอยู่มาก โดยเฉพาะโรคเลือดธาลัสซีเมีย (Thalassemia) แล้วก็พันธุกรรมอื่น ๆ ปัญหาที่เกี่ยวกับสุขภาพของแม่ที่สำคัญคือความเครียด โดยเฉพาะในช่วงของการตั้งครรภ์ในระยะแรก ๓ เดือนแรก ซึ่งขณะนี้มีการวิจัยที่พิสูจน์ได้ว่าอาจจะเป็นสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับโรคออทิสติก (Autistic) ซึ่งเด็กไทยกำลังเป็นมากขึ้นทุกที นอกจากนั้นโภชนาการของแม่ก็ยังพบการขาดไอโอดีนในหญิงตั้งครรภ์อยู่เป็นเปอร์เซ็นต์ที่สูง เพราะฉะนั้นปัญหาความเครียด ปัญหาโภชนาการเหล่านี้เป็นสาเหตุที่เกี่ยวกับสุขภาพของแม่ ปัญหาการตั้งครรภ์ที่ไม่พร้อม โดยเฉพาะในวัยรุ่นซึ่งทำให้คลอดลูกมีน้ำหนักน้อย แล้วเด็กที่มีน้ำหนักน้อยนั้นก็ทำให้ด้อยสติปัญญาเมื่อเขาเติบโตขึ้นมาด้วยเช่นกัน เพราะฉะนั้นสิ่งเหล่านี้น่าจะได้รับการวิเคราะห์ และพิจารณาในข้อเสนอแนะที่เพิ่มขึ้นด้วยนะคะ -----

ดิฉันคิดว่าผู้ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของเด็กในวัยปฐมวัยนี้ไม่ใช่เฉพาะที่หน่วยราชการใด หน่วยราชการหนึ่ง เริ่มต้นตั้งแต่หญิงชายในสังคมที่จะแต่งงานกันก็ควรจะได้รับการแนะนำ หรือได้รับการตรวจที่จะสกรีน (Screen) ว่าไม่เป็นโรคทางพันธุกรรมต่าง ๆ และให้คำแนะนำ เพราะฉะนั้นน่าจะเริ่มตั้งแต่ในระยะนั้น นอกจากนี้ในครอบครัวเมื่อเป็นคู่สมรส กันแล้วก็ต้องได้รับข้อมูลที่เหมาะสมด้วยเช่นเดียวกัน ความอบอุ่นในครอบครัว ก็เป็นสาเหตุสำคัญที่จะปกป้อง ที่จะประคับประคองให้เด็กมีพัฒนาการที่ดี เพราะฉะนั้น ทั้งหมดนี้ต้องการการบูรณาการของหน่วยงาน ไม่ว่าจะประชาชนทั้งหลาย สังคม ครอบครัว คู่สมรส แล้วก็หน่วยงานต่าง ๆ ในชุมชน ก็อยากจะเสนอแนะเพิ่มเติม ในข้อเร่งด่วนในการปฏิรูปการจัดการดูแลและพัฒนาศึกษาปฐมวัย ที่ท่านได้เสนอให้เร่งรัด ปรับปรุงคุณภาพศูนย์พัฒนาการเด็กเล็ก อันนี้ก็เป็นการเสนอซึ่งมีความสำคัญมาก ในสถานะ ของสังคมเช่นนี้ก็อยากจะให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนี้เป็นที่พึ่งของพ่อแม่ที่จะต้องทำงานจนไม่มี เวลาจะได้ดูแลลูก หรือแม่ที่จะต้องเลี้ยงดูลูก พ่อแม่ที่มีฐานะยากจน หรือแม่ที่จะต้องเลี้ยงดู ลูกคนเดียว ต่าง ๆ พวกนี้ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนั้นควรจะได้คิดถึงเรื่องที่สำคัญอยู่ ๒ เรื่อง คือบุคลากรที่มีความสามารถในเรื่องของพัฒนาการเด็ก ไม่ใช่เฉพาะเป็นพี่เลี้ยงเด็กเฉย ๆ ควรจะมีความรู้ในการกระตุ้นพัฒนาการของเด็กที่มีปัญหา หรือสกรีน (Screen) เด็ก และรู้ในเรื่องโภชนาการ เพราะฉะนั้นโภชนาการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนั้นมีความสำคัญมาก ที่จะต้องไม่ขาดในสารอาหารที่จำเป็นต่อการเติบโตของเด็ก ก็คือเรื่องของไอโอดีน เรื่องของเหล็ก แล้วก็เรื่องของโฟเลต (Folate) ซึ่งจะต้องดูแลซัพพลีเมนต์ (Supplement) ให้เพียงพอ นะคะ นอกจากนั้นศูนย์พัฒนาเด็กควรจะได้ครอบคลุมในทุกชุมชน อาจจะต้อง กำหนดไปเลยว่าต่อประชากรก็ครอบคลุมถึงจะครอบคลุมได้อย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ คิดว่าเรื่องนี้น่าจะเป็นเรื่องที่เร่งด่วน แล้วก็พร้อมกันกับคุณภาพของศูนย์ บุคลากรที่รับผิดชอบในการดูแลเด็กที่ศูนย์ด้วย ส่วนที่จะอยู่ ท่านนายอำเภอบางอำเภอ ก็อาจจะสามารถดูแลได้ดี องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งก็สามารถที่จะบริหารจัดการ ได้เช่นเดียวกัน ข้อเสนอในเรื่องของการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ หรือการเรียนรู้ต่าง ๆ ก็เป็นข้อเสนอที่มีประโยชน์ แล้วก็ดีมากนะคะ ก็อยากจะขอให้เพิ่มเติมในเรื่องโภชนาการด้วย อยากให้เน้นว่าโภชนาการนั้นจะต้องมีสารที่สำคัญต่อการพัฒนาสติปัญญาของเด็ก และความฉลาด

๑๔๕

สปท. ๗/๒๕๖๐

กมลทิพย์ ๗๔/๒

ในทุก ๆ ด้านในขณะนี้ด้วยนะคะ เห็นด้วยกับว่าในเรื่องสำคัญเช่นนี้จำเป็นที่จะต้องมีการทบทวน
แต่ว่าในการทบทวนนั้นอาจจะมีกระบวนการที่ล่าช้า ข้อเสนอเร่งด่วนนี้ถ้าเพื่อว่าสามารถ
ที่จะดำเนินการได้ก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ความจริงแล้วในการที่จะพัฒนาเด็กปฐมวัยนั้น
ความรู้ในด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตรอาจจะไม่มีความสำคัญเท่ากับการพัฒนาเด็ก
เพราะฉะนั้นสิ่งที่จำเป็นอาจจะต้องเป็นหน่วยงานสักหน่วยหนึ่งที่จะบูรณาการทั้งหมดนี้
ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาการเด็ก -----

- ๗๕/๑

การดูแลเด็กในเรื่องต่าง ๆ ที่จะทำให้เขาไม่มีปัญหาในเรื่องนี้ก็ควรจะเป็นหน่วยงานอาจจะอยู่ในกระทรวง ดิฉันคิดว่าในขณะนี้หน่วยงานใหม่อาจจะไม่จำเป็น แต่ว่าในกระทรวงอย่างกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์อาจจะเป็นหน่วยงานที่เหมาะสมที่สุดที่จะมีเซกชัน (Section) เกี่ยวกับบูรณาการเพื่อการพัฒนาเด็กในด้านปฐมวัยให้สมบูรณ์พร้อมก่อนที่จะส่งต่อไปที่กระทรวงศึกษาธิการ เพราะฉะนั้นกระทรวงศึกษาธิการก็อาจจะดูแลเฉพาะในเรื่องของหลักสูตรอะไรต่าง ๆ แต่การพัฒนาในทุกด้าน ทั้งด้านสาธารณสุข ด้านของสังคม ด้านของภาวะในครอบครัว ความอบอุ่นในครอบครัว น่าจะให้หน่วยงานนี้ได้เป็นผู้ประสานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง อันนี้คือข้อเสนอแนะว่าอาจจะทำได้ อย่างเร่งด่วนนะคะ ขอขอบคุณค่ะ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ท่านต่อไปขอเชิญท่านวิทยา แก้วภราดัย อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ขอเชิญครับ

นายวิทยา แก้วภราดัย : ท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม วิทยา แก้วภราดัย สมาชิก สปท. เลขที่ ๑๔๒ ขออนุญาตที่จะแสดงความคิดเห็นในรายงานของคณะกรรมการธิการ เรื่องการปฏิรูปการจัดการดูแลพัฒนาและจัดการศึกษาปฐมวัย ให้มีมาตรฐานและเอกภาพ ผมดูตั้งแต่รายงานและฟังเพื่อนกรรมการได้ชี้แจงนะครับ ถึงความจำเป็นต้องการจัดการเรื่องนี้ และเหตุผลที่อธิบายความจำเป็นทั้งหมด บอกได้เลยว่า ถ้าต้องไปพูดแบบโลกสวยแล้วก็คิดจะทำอย่างจริง ๆ ตามความจำเป็นพื้นฐานทางการศึกษา ผมคิดว่ากรรมการกำลังทำเรื่องที่ใหญ่มากครับ และอาจจะต้องมีแนวที่ด้านมากพอสมควร เพราะว่าเป็นการปฏิรูปหรือปฏิวัติวัฒนธรรมของบุคลากรในองค์กรการศึกษา โดยเฉพาะเมื่อปีที่แล้วรัฐเคยประกาศนโยบายยกศึกษาธิการจังหวัดขึ้นมา จนเดี๋ยวนี้บรรยากาศทั่วประเทศ วัฒนธรรมองค์กรทางชนชั้นของการศึกษายังปะทะกันไม่จบ เราให้ฐานะของครูประถมศึกษาขึ้นมาเป็นศึกษาธิการจังหวัด ขณะที่ ผอ. โรงเรียน ผอ. เขตการศึกษาซึ่งเป็นครูมัธยมยังไม่ยอมรับว่าพวกประถมศึกษาน่าจะแน่นกว่าตัวเอง เพราะฉะนั้นที่ผมพูดอันนี้ เพราะว่าโครงสร้างทางการศึกษาที่ผ่านมาเรายกให้มหาวิทยาลัยเป็นเบอร์ ๑ ใครสอนมหาวิทยาลัยก็เป็นอาจารย์อันดับ ๑ ใครสอนระดับมัธยมก็รองลงมา ใครสอนระดับ

อาชีวศึกษาก็ตามลงมา ใครสอนระดับประถมศึกษาก็ลงมา ใครยังสอนอนุบาลนั้นก็ครู
 ชั้นล่างสุด แต่เมื่อกรรมการค้นเจอว่าปัญหาทางการศึกษาไทยต้องเริ่มต้นจากปฐมวัย
 ท่านกำลังพลิกกลับทั้งหมดเพื่อยืนยันบนความจริงว่าถ้าสร้างปฐมวัยไม่มั่นคง การศึกษา
 ของเราก็จะเป็นสภาพอย่างที่เกิดอยู่ทุกวันนี้ ซึ่งกระผมเห็นด้วยครับว่าการสร้างปฐมวัยคือ
 การสร้างรากฐาน ที่เราใช้คำหูกันมาตั้งแต่โบราณว่าถ้าฐานมันดี อาคารมันก็ขึ้นสูงได้อย่าง
 มั่นคงแข็งแรง เพราะฉะนั้นความคิดอย่างนี้ไม่ใช่เพิ่งเกิดมาเดี๋ยวนี้นะครับ ช่วงที่ผมไปเป็น
 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ผมเริ่มต้นในการที่จะปรับองค์กร อสม. ซึ่งเป็นองค์กร
 อาสาสมัครให้ได้มีค่าตอบแทนเป็นขวัญกำลังใจ จ่ายค่าตอบแทนให้กับ อสม. ทั่วประเทศ
 คนละ ๕๐๐ บาทต่อเดือน มี อสม. ทั้งประเทศประมาณเกือบ ๑,๐๐๐,๐๐๐ คน
 และปี ๒๕๕๒ ผมมอบภารกิจเดียวครับ ให้ อสม. ทำรายงานส่งผมก็คือติดตามดูผู้ตั้งครรภ์
 ให้ อสม. กระทำตัวเหมือนแม่บุญธรรมตั้งแต่เด็กอยู่ในครรภ์ ทำรายงานส่งทุกเดือนเกี่ยวกับ
 พัฒนาการของเด็ก เพราะเรารู้ครับว่าถ้าพัฒนาการของทารกในครรภ์มีพัฒนาการที่ดี
 ส่งต่อออกมาสู่การคลอดที่ดี เด็กก็จะมีพื้นฐานการพัฒนารที่ดี เพราะฉะนั้นผมคิดว่า
 ถ้ากรรมการอยากจะไต่มาทำทั้งหมดนะครับ -----

ผมคิดว่าหัวข้อที่ท่านเสนอวิธีการปฏิรูปตั้งแต่หน้า ๑๓ เป็นต้นไป เราอาจจะใช้คำกว้างไปครับ ไม่กล้าลงไปชนที่ปัญหาแท้จริง เราพูดถึงเรื่องรัฐต้องทำ ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ บางทีคำว่า รัฐต้องทำครับ มันคิดถึงรัฐธรรมนูญ แล้วผมเห็นหลายเรื่องที่เขาเขียนไว้ในรัฐธรรมนูญ รัฐต้องทำ รัฐพึงทำ ได้ถูกละเลยมาโดยตลอดเพราะคนนำไปใช้ตีความไม่ถูกว่าใครจะเป็นคนทำ ถ้าเอาให้แคบขึ้นมาผมคิดว่ากรรมการลองดูครับ เอาตรง ๆ จริง ๆ เลยเรื่องการศึกษา ถ้าปฐมวัยตั้งแต่ในครรภ์ก็กระทรวงศึกษาธิการร่วมกับกระทรวงสาธารณสุขต้องทำอะไรบ้าง เช่นกระทรวงศึกษาธิการกับกระทรวงสาธารณสุขต้องจับมือกันดูแลตั้งแต่มารดาตั้งครรภ์ ผมเป็นรัฐมนตรีครับ ผมรับบริจาคพิมพ์หนังสือพระมหาชนกแจกให้กับเด็กทุกคนที่เกิดเดือนเมษายน ๒๕๕๒ เพื่อให้ อสม. เป็นคนไปอ่านหนังสือให้เด็กฟังตั้งแต่ในครรภ์มารดา และเมื่อเด็กคลอดมาแล้วหนังสือเล่มนั้นก็จะเป็นภาระของแม่ที่จะอ่านให้ลูกฟัง ถ้าเราเริ่มตั้งแต่บัดนี้ คำว่า รัฐ ก็หายไป จากรัฐหายไปก็จะมาหน่วยงานที่ต้องรับผิดชอบ จริง ๆ ครับ ถ้าเขียนกว้าง ๆ อย่างนี้ผมเชื่อว่าทุกคนก็ปฏิเสธที่จะทำ แต่ถ้าเขียนให้กระชับ เอากระทรวงศึกษาธิการเลยครับ ใช้คำกระทรวงศึกษาธิการเลยครับ แล้วใน ๕ ข้อที่เราเสนอขึ้นมาเราเรียกระดมความร่วมมือทุกฝ่ายหมด เราล้อมพูดถึงตัวเองครับ คนที่อยู่ใจกลางปัญหาก็คือครูครับ เราเลี้ยงถึงการที่จะปฏิรูปครู เพราะฉะนั้นผมคิดว่าวิธีปฏิบัติต้องเริ่มที่ครู เมื่อ ๒ สัปดาห์ที่แล้วผมมีโอกาสไปเยี่ยมหลาน เขาอยู่ในโรงเรียนอนุบาลที่ประเทศสหรัฐอเมริกา เขารับเด็กตั้งแต่ ๔ เดือนเข้าเรียนครับ ไปปีนดูระบบการศึกษาเขา เด็ก ๑-๓ ขวบเขาก็จะมีห้องของเขาโดยเฉพาะ ครูพี่เลี้ยง ๑ คนดูแลเด็ก ๕ คน ตั้งแต่เริ่มต้นเข้าจนถึงเย็น เขาใช้ชีวิตประจำวันอยู่กับเด็ก ๕ คนนั้น กินข้าวก็กินพร้อมกัน คุยก็คุยด้วยกันกับเด็ก เพราะทั้งหมดไม่ได้มีระบบการศึกษาอะไรแทรกเข้าไปครับ เขากำลังเรียนรู้พัฒนาการของเด็ก เพราะฉะนั้นสิ่งที่เราจะต้องทำผมคิดว่าเราต้องเตรียมบุคลากรเพื่อไปประจำอยู่ตรงนั้น วันนี้ครูในศูนย์เด็กเล็กบอกได้เลยครับว่าต่ำต้อยที่สุดในระบบการศึกษาเรา ๘๐ เปอร์เซ็นต์ ของศูนย์เด็กเล็กเป็นลูกจ้างครับ ครูศูนย์เด็กเล็กเป็นลูกจ้าง กินเงินเดือนพระก็มี กินเงินเดือน อบต. ก็มี กินรายได้จาก อบต. ก็มี เราให้ฐานะของครูในศูนย์เด็กเล็กยังต่ำมาก เพราะฉะนั้น พลิกเลยครับ เพราะว่าท่านกำลังพลิกวัฒนธรรมทางการศึกษาในกระบวนการของบุคลากร พลิกกลับว่าจะให้ความสำคัญกับบุคลากรในศูนย์เด็กเล็กอย่างไร หยิบยกเขาขึ้นมาอย่างไร

ให้มีฐานะอย่างไรให้สมแก่ฐานะานุกรูป อ้ายยกจนเลยเตลิดเหมือนครุเตี้ยวนี้ นะครับ
เป็น ผอ. โรงเรียน นักเรียน ๔๐ กว่าคน เงินเดือนมากกว่านายอำเภอ ไม่ต้องขนาดนั้นครับ
แต่ให้เขาอยู่ได้โดยสมฐานะานุกรูปเป็นคนในระบบ เราก็จะต้องเริ่มภารกิจให้เขาครับ
๑. เขารับช่วงต่อจากพ่อแม่และ อสม. ที่คลอดลูกออกมา ภารกิจเขาทำอะไรครับ อย่างที่
คุณหมอพุดไว้เมื่อสักครู่ เตรียมความพร้อมเพื่อส่งเข้าวัยเรียน การเตรียมความพร้อม
เพื่อส่งเข้าวัยเรียนไม่มีอะไรมาก ถ้าเราทราบปัญหาของสภาพสังคมปัจจุบัน สังคมไทย
เป็นสังคมที่ค่อนข้างจะระเบียบวินัยต่ำมากครับ สังคมไร้ระเบียบและไร้วินัย การบังคับใช้
กฎหมายถึงอ่อนแอ เพราะฉะนั้นเราเตรียมบุคลากรวันข้างหน้าเป็นบุคลากรที่เตรียมพบกับ
สังคมที่มีระเบียบและมีวินัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ดีที่สุดครับ ครูไม่ต้องสอนอะไรมาก ผมไปดูที่
ประเทศสหรัฐอเมริกาเขาดูแลเด็กเสร็จตกเย็นครู ๔-๕ คนทั้งชั้นเขาก็จะมานั่งปรึกษากัน
พรุ่งนี้เขาจะเตรียมการสอนให้กับเด็กอย่างไร พรุ่งนี้ดูแล้วอากาศจะอุ่นขึ้นเขาจะพาเด็ก
ออกไปเดินนอกโรงเรียน -----

เขาก็เตรียมเชือกสำหรับให้เด็กทุกคนเดินจงตาม แล้วเด็กทุกคนก็จะยืนตามอย่างเข้าแถว พຽງนี้เขาจะให้เด็กเรียนรู้เรื่องการที่จะรักษาสีทิวของตัวเองและไม่ยอมให้บุคคลอื่น ละเมิดสิทธิของเขา เขาก็ให้เด็กเข้าแถวในการที่จะรับอาหาร ให้เด็กรู้จักเรียงว่าคนมาก่อน ต้องได้ก่อน หลักสูตรนี้เป็นหลักสูตรจำเป็นสำหรับปฐมวัยของเราครับ ถ้าท่านเขียนไว้เลยในนี้ว่า ๑. ฝึกให้เด็กรู้จักรับผิดชอบต่อตัวเอง ๒. ฝึกให้เด็กรับผิดชอบต่อสังคม และ ๓. ฝึกให้เด็ก ไม่ยอมให้คนละเมิดกติกาสังคม ศูนย์เด็กเล็กแค่เข้าแถวเรื่องเดียวครับ ท่านส่งบุคลากร ที่พร้อมไปสู่ระบบการศึกษาได้ ถ้าเด็กเริ่มเคารพสิทธิคนอื่นมาก่อนได้ก่อน มาหลังต้องให้ คนมาก่อนเข้าไปก่อน และจะต้องไม่ยอมให้คนที่มาทีหลังข้ามแถวคนไปก่อน คนไทยเรามากจะเฉยครับ โดนเพื่อนแซงแถวก็ช่างมันสักคนสองคนไม่เป็นไร เพราะอย่างนี้สังคมวันนี้ ถึงได้มีปัญหา เพราะเราไปยอมจำนน แต่ถ้าเราเริ่มสร้างจากปฐมวัยที่ไม่ยอมจำนน และเคารพกติกา ผมคิดว่าภารกิจแค่นี้คุ้มสำหรับการสร้างปฐมวัยครับ ขออนุญาต แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพียงเบื้องต้น ขอบพระคุณครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : เนื่องจากมีสมาชิกขออภิปรายเพิ่มเติมอีก ๓ ท่าน ต่อไปขอเชิญ ท่านเบญจวรรณ สร้างนิทร อดีตเลขาธิการ ก.พ. อดีตสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ ขอเชิญครับ

นางเบญจวรรณ สร้างนิทร : กราบเรียนท่านประธานสภาขับเคลื่อน การปฏิรูปประเทศ ดิฉัน เบญจวรรณ สร้างนิทร สปท. หมายเลข ๘๕ ก็ต้องยอมรับว่า การเสนอเรื่องการปฏิรูปการจัดการดูแลพัฒนาและจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีมาตรฐาน และเอกภาพเป็นเรื่องที่สำคัญสำหรับประเทศเป็นอย่างมาก เพราะการสร้างคนต้องเริ่มสร้าง ตั้งแต่ชั้นเด็กเล็กที่สุดที่จะปลูกฝังหรือใส่อะไรไปได้มากแล้วเขาก็จะเรียนรู้ได้เร็ว เพราะฉะนั้น ข้อเสนอดิฉันต้องการเพียงเพิ่มเติมผลการศึกษาเรื่องนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ยอมรับในเรื่อง ความสำคัญ แล้วก็ที่เป็นข้อเสนอเร่งด่วนว่าการปฐมวัยเป็นวาระแห่งชาติ แล้วก็เร่งปรับปรุง คุณภาพศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้งหลายนี้เป็นเรื่องที่จำเป็นอย่างยิ่ง มีข้อสังเกตบางประการ เรื่องข้อเสนอเร่งด่วน เห็นด้วยกับท่านซาลีที่บอกว่าจะบูรณาการระดับอำเภอ ภายใต้การกำกับดูแลของนายอำเภอ นั้น ประเด็นนี้ฝากให้ไปทบทวนด้วยเพราะว่า

๑๕๑

สปท. ๗/๒๕๖๐

รัชนีพร ๗๗/๒

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเขาเป็นนิติบุคคล ไม่ได้อยู่ภายใต้การกำกับของนายอำเภอ ดิฉันให้ตัวเลขอย่างนี้ว่าในระดับปฐมวัย เอาตัวเลข ๓ ขวบกับ ๔ ขวบของสำนักงาน การศึกษาเอกชนที่ดูแลอยู่ขณะนี้ ๓ ขวบ ๑๙๐,๐๐๐ คน ๔ ขวบ ๒๑๐,๐๐๐ คน สำหรับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๓ ขวบ ๔๓๐,๐๐๐ คน ๔ ขวบ ประมาณ ๘๐,๐๐๐ คน สำหรับ สพฐ. นั้น ระดับ ๓ ขวบมีเพียงหลัก ๑,๐๐๐ คน เพราะว่าส่วนใหญ่ก็จะไปอยู่ที่ สช. แล้วก็อยู่ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ ๔ ขวบ ที่ สพฐ. มีถึง ๔๕๐,๐๐๐ คน นี่คือภาพ ตัวเลขที่มีการรวบรวมประมวล สิ่งที่ดิฉันอยากจะเติมให้เต็มมากกว่านี้ หรือเพิ่มเติมคุณภาพ ของการศึกษาเรื่องนี้ให้มากขึ้น ท่านลองดูตัวเลขที่ปรากฏจากงานสำรวจตรงนี้ ท่านจะเห็น ว่าเป็นตัวเลขจำนวนมาก เราจะทำอย่างไรให้เด็กเหล่านี้มีคุณภาพ เราจะทำอย่างไร ให้เด็กเหล่านี้เป็นผู้ใหญ่ในอนาคตที่ดีของประเทศ ดิฉันคิดว่าข้อเสนอในส่วนหนึ่ง ดิฉันยังมองไม่เห็น แล้วดิฉันก็มีความคิดสอดคล้องกับท่านวิทยา ท่านจะต้องพูดถึง เรื่องผู้สอนด้วย -----

- ๗๘/๑

๑๕๒

สปท. ๗/๒๕๖๐

กมณฑมาศ ๗๘/๑

คนที่สำคัญมาก ๆ แม่ปูคือผู้ที่ถ่ายทอดให้ลูกปูเพื่อเรียนรู้ ท่านจะต้องมีข้อเสนอหรือศึกษา ลงไปว่า ณ ขณะนี้ทำเนียบของผู้สอนระดับนี้มีวุฒิหรือไม่มีวุฒิอย่างไร จะต้องเอามา เข้าหลักสูตรเพื่อพัฒนาให้เป็นแม่ปูที่ดีต่อไปเป็นอย่างไรบ้าง เพราะฉะนั้นเรื่องนี้เป็นเรื่องที่สำคัญ กรณีที่ยกตัวอย่างว่าต่างประเทศเขาไม่ได้เร่งรัดในการใส่ความรู้มากเกินไป ก็เป็นอีกรูปแบบหนึ่ง ที่เราควรจะนำมาศึกษา เพราะฉะนั้นดิฉันก็ไปดูงานหลายที่มาเหมือนกันเกี่ยวกับเรื่อง การศึกษา ต้องยอมรับว่าเป็นครูผู้สอน ก่อนที่เราจะบอกว่าให้เด็กไทย ต้องให้เด็ก มีความสมบูรณ์เต็มที่ ถ่ายทอดให้เด็กที่จะมีความรู้ความสามารถต่อไปในอนาคต ณ ขณะนี้ การเปลี่ยนผ่านที่สำคัญก็คือผู้ที่จะไปถ่ายทอด แน่นอนค่ะ ระดับผู้สอนอาจจะไม่ใช่ระดับ เท่ากันทั้งหมด แต่เราก็ต้องการที่จะยกระดับ ถ้าดีอยู่แล้ว ไม่จำเป็น ได้มาตรฐานอยู่แล้ว ก็โอเค (Okay) ไปส่วนหนึ่ง ดิฉันก็เคยดูข้อมูลเหมือนกันว่าศูนย์เด็กเล็กทั้งหลายส่วนใหญ่ จะเป็นครูอัตราจ้าง ซึ่งครูอัตราจ้างหรือคุณสมบัติของอัตราจ้างแต่ละแห่งนั้นไม่เหมือนกัน เพราะฉะนั้นวาระแห่งชาติตรงนี้อาจจะให้เพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องครูผู้สอน ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญที่สุด ท่านดูยอดตัวเลขของเด็กปฐมวัย โดยเฉพาะ ๓ ขวบกับ ๔ ขวบแล้วก็มองเห็นงานก่อนมหาวิทยาลัย ในการที่จะดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องนี้ ก็ขอเรียนฝากไว้ว่าช่วยเพิ่มเติมในส่วนนี้เพื่อให้ วาระแห่งชาตินี้ได้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ขอขอบคุณค่ะ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอขอบคุณครับ ต่อไปขอเชิญท่าน พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม อดีตสมาชิกวุฒิสภา ขอเชิญครับ

พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม : ขอขอบคุณท่านประธานครับ เฉลิมชัย เครืองาม หมายเลข ๓๑ พุดเป็นคนท้าย ๆ เพื่อที่จะขออนุญาตเพิ่มเติมในสิ่งที่ท่านผู้มีเกียรติ ท่านก่อน ๆ อาจจะยังไม่ได้พูด ท่านประธานครับ ผมดีใจที่วันนี้เราได้มีโอกาสพูดคุยปรึกษาหารือกันในเรื่องที่มีความสำคัญเป็นอันดับต้น ๆ ของการปฏิรูปประเทศก็ว่าได้ ขอขอบคุณกรรมการที่ท่านได้กรุณาศึกษาและนำเรื่องนี้เข้ามาให้เราหารือกัน ถึงแม้ว่าจะเป็นเรื่องท้าย ๆ ของวาระการปฏิรูปของ สปท. ก็มาช้าดีกว่าไม่มา ทั้ง ๆ ที่เรื่องนี้เป็นเรื่องที่มีความสำคัญยิ่งยวด เป็นเรื่องของการปฏิรูปเสาเข็มของทรัพยากรมนุษย์ก็ว่าได้ เป็นเสาเข็มของชาติ เป็นเสาเข็มซึ่งทุก ๆ ประเทศล้วนให้ความสำคัญ ผมไม่อาจจะบอกว่า

๑๕๓

สปท. ๗/๒๕๖๐

กมณฑมาศ ๗๘/๒

ประเทศไทยบกพร่อง ผิดพลาด หรือหลงทิศหลงทางอย่างไร หรือไม่ ที่การพัฒนาศักยภาพ
ขีดความสามารถ หรือการเรียนรู้พัฒนาการของเด็กเล็กถึงได้หลงทิศหลงทางไป
พอสมควร แผนพัฒนาเศรษฐกิจในฉบับท้าย ๆ ที่ผ่านมาก็มุ่งเน้นในเรื่องของทรัพยากรมนุษย์
ท่านผู้มีเกียรติคงเคยไปประเทศสิงคโปร์กันทุกท่านนะครับ คงได้เห็น ได้รู้ ได้ทราบว่า
สิงคโปร์นั้นมีศักยภาพ มีพัฒนาการมากเพียงไรในเรื่องของทรัพยากรมนุษย์ สิงคโปร์ไม่มี
ทรัพยากรอื่นใด น้ำมันก็ไม่มี น้ำดื่มก็ไม่พอใช้ ที่ดินที่จะปลูกพืชผลทางการเกษตรก็แทบจะ
ไม่มี มีแต่ตึกราม อาคารสูงใหญ่ ๆ โต ๆ แต่เขาสามารถพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า
รุ่งเรือง มีขีดความสามารถ มีจีดีพี (GDP) ที่สูงเป็นลำดับต้น ๆ ของโลก ทรัพยากรมนุษย์
ของไทยนั้นถูกปล่อยปละละเลยไปพอสมควร ผมเห็นว่า ณ ขณะนี้รัฐบาล คสช. ต้องขอบคุณ
ท่านนายกรัฐมนตรี ท่านมุ่งเน้นในเรื่องของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ค่อนข้างมาก
หลายครั้งที่ท่านออกโทรทัศน์ท่านพูดถึงเรื่องการศึกษา พูดเรื่องทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งผม
ก็เห็นคล้อยแล้วก็เชื่อตามที่ท่านว่า แต่เมื่อเร็ว ๆ นี้เองผมฟัง ดู อ่าน แล้วผมก็ห่อเหี่ยวใจ ----

- ๗๘/๑

มีท่านผู้มีเกียรติได้พูดไปแล้ว ผลการศึกษาการทดสอบโอเน็ต (O-NET) ถ้าจะไม่พูดเลย ก็คงไม่ได้ เพราะผมคิดว่าการทดสอบโอเน็ต (O-NET) เมื่อเร็ว ๆ นี้ที่ผ่านมาของชั้น ม. ๓ นั้น เป็นภาพจำลองหรือเป็นแบบจำลองคร่าว ๆ ของการศึกษาปฐมวัยซึ่งผมจะกล่าวต่อไป อ่านดูแล้วก็ตกใจครับ ประเทศไทยกำลังจะก้าวไปสู่ออสเตรเลียแลนด์ ๔.๐ (Thailand 4.0) หรือ ๕.๐ ในอนาคต ซึ่งขณะนี้ก็มียุทธศาสตร์ต่าง ๆ ที่จะดำเนินการเรื่องนี้ ตกใจอย่างไรครับ

เยาวชน ม. ๓ สอบตกโอเน็ต (O-NET) หมดทุกวิชา ค่าเฉลี่ยของคะแนนต่ำกว่า ๕๐ เปอร์เซนต์ ยกตัวอย่าง เช่น วิชาสังคมศึกษาได้ ๔๙ เปอร์เซนต์ วิชาภาษาไทยได้ ๔๖ เปอร์เซนต์ วิชาวิทยาศาสตร์ค่อนข้างแย่ อันนี้ได้ ๓๔ เปอร์เซนต์ ภาษาอังกฤษรอบวัยครบ ๓๑ เปอร์เซนต์ และวิชาคณิตศาสตร์วัยสุด ๒๙ เปอร์เซนต์ เราจะก้าวไปสู่ออสเตรเลียแลนด์ ๔.๐ (Thailand 4.0) ได้อย่างไรในเมื่อวิชาที่สำคัญซึ่งเป็นพื้นฐานของการศึกษา ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ปรากฏว่าลูกหลานของเราสอบตกครับ เพราะฉะนั้นถ้าจะไป มุ่งเน้นปลูกฝังการศึกษาให้ดีอย่างเดียวเมื่อเข้าสู่ระดับมัธยมศึกษาแล้วไม่พอครับ ประถมศึกษา และก่อนประถมศึกษานั้นจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก ผมขอขอบคุณ

กรธ. ที่ท่านร่างรัฐธรรมนูญ และเป็นครั้งแรกที่มีบัญญัติคำว่า ปฏิสนธิ ใส่ไว้ในรัฐธรรมนูญเลย ให้มีการพัฒนาการ ให้มีการสนับสนุน ให้มีการดูแลพัฒนาการและการศึกษาของเด็ก เยาวชน หรือเด็กเล็ก ตั้งแต่ปฏิสนธิเลยก็ว่าได้ สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน ดังนั้น การที่กรรมการหยิบยกเรื่องนี้ขึ้นมาเพื่อที่จะปฏิรูปจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก

ควบคู่กับการศึกษาแล้ว ผมอ่านในรายงานของท่านในหน้า ๓ ก็ยิ่งตกใจ ปัญหาสภาพอุปสรรคของเด็กเล็กนั้นเยอะแยะมากมายเหลือเกิน สรุปร่าง ๆ สั้น ๆ ได้ ๓ คำ คือเด็กไทยนั้นเรียนอ่อน ตัวเตี้ย แล้วก็มีลูกเร็ว ผมไม่ได้คิดขึ้นมาเองนะครับ ๓ คำนี้ ผมเพิ่งอ่านเจอจากหนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่งเมื่อ ๒ วันมานี้เอง เขาสรุปเลยว่าเด็กไทยมีปัญหา

เวลานี้คือเรียนอ่อน ตัวเตี้ย มีลูกเร็ว สอดคล้องกับรายงานการศึกษาของทางกรรมการ ระดับไอคิว (IQ) ก็ต่ำ ระดับอีคิว (EQ) ก็ต่ำ ระดับสติปัญญาต่ำแล้วไม่พอ สภาพร่างกาย ยังแคระแกร็น เตี้ย สภาพแบบนี้ถ้าปล่อยไว้ไม่มีการปฏิรูป ไม่มีการดูแล ผมว่าเป็นสิ่งที่น่าห่วง

สำหรับประเทศไทยเป็นอย่างมาก เมื่อเร็ว ๆ นี้ สนช. ได้ออกกฎหมายฉบับหนึ่งชื่อว่า พระราชบัญญัติการป้องกันการจัดสรรเงินในวัยรุ่น ซึ่งผมมีส่วนพิจารณาในการช่วย

๑๕๕

สปท. ๗/๒๕๖๐

สายชล ๗๙/๒

ปรึกษาหารือกันในระดับของการออกกฎหมายด้วย ขอขอบคุณทาง สนช.ที่ออกกฎหมายฉบับนี้ เพราะประเทศไทยนั้นติดกับดักของการที่เด็กวัยใส เด็กเยาวชน ผมใช้คำว่า เด็กเยาวชน ด้วยซ้ำ เพราะส่วนหนึ่งเป็นชั้นประถมศึกษา ไม่น่าเชื่อนะครับว่าเด็กชั้นประถมศึกษาที่มีเปอร์เซ็นต์ สัดส่วนหนึ่งถึงแม้จะต่ำ เด็กประถมศึกษาสามารถที่จะมีลูกได้ในสังคมไทย เป็นสิ่งที่ฟังแล้ว น่าตกใจเป็นอย่างยิ่ง ในรายงานของท่านก็ได้กล่าวเอาไว้ และสัดส่วนนี้จะสูงขึ้นในชั้นมัธยมต้น แล้วก็ชั้นมัธยมปลาย สิ่งเหล่านี้จึงเป็นกับดัก เป็นวงเวียนอุบาทว์ที่แม่วัยใสเรียนน้อย ปัญญาที่บ แล้วยังมีลูก ย่อมไม่สามารถที่จะคาดหวังได้เลยว่าลูกที่ออกมาจะมีสติปัญญาขนาดไหน จึงเป็นสิ่งที่เป็กับดักของสังคมไทยที่เราจะต้องช่วยกันแก้ไข ทีนี้เราดูแนวทางการแก้ไข ที่ทางกรมการิการท่านได้เสนอเอาไว้ ผมเห็นด้วยครับ การที่เรามีหน่วยงานที่ดูแลในเรื่องของ การพัฒนาการศึกษาของเด็กเล็กนั้นกระจัดกระจายอยู่หลายหน่วยงาน ไม่ว่าจะเป็น กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย ---

- ๘๐/๑

กระทรวงสาธารณสุข ต่างคนต่างดูงบประมาณที่ได้ไปก็เป็นเบี้ยหัวแตก แล้วแต่โครงการที่จะจัดสรรกัน เราจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีหน่วยงานหรือมีกฎหมาย หรือมีองค์กรที่จะบูรณาการการดูแลต่าง ๆ เหล่านี้ให้เป็นรูปธรรมและเป็นเอกภาพมากยิ่งขึ้น กฎหมายที่ผมว่าเมื่อสักครู่นี้คือกฎหมายการป้องกันการตั้งครุภในวัยรุ่นนั้นอาศัยหลักการคล้ายคลึงกัน คือการที่มีหน่วยงานกระจัดกระจายอยู่หลายแห่ง ให้ออกกฎหมายกลางขึ้นมาเพื่อที่จะบูรณาการให้มีเอกภาพในการช่วยกันบริหารจัดการ ลักษณะอันนี้ก็เช่นเดียวกัน แต่ผมเชื่อว่าขณะนี้หลายท่านก็คงยังไม่ได้คำตอบว่าหน่วยงานที่จะเป็นเจ้าภาพหลักในการที่จะดูแลในเรื่องนี้ควรจะอยู่ที่กระทรวงใด ผมไม่หนักใจตรงนี้ เป็นสิ่งที่ในอนาคต เรื่องขั้นของการทำกฎหมายหรือการร่างกฎหมายนั้นจะต้องมีการพูดคุย มีการหารือกัน เพราะย่อมจะได้ทั้งคนไป ย่อมจะได้ทั้งเงินงบประมาณที่จะช่วยดูแลในเรื่องนี้ อย่างไรก็ตามบูรณาการที่จะเกิดขึ้นนั้นต้องอาศัยการกล้าตัดสินใจเด็ดขาดในการที่จะดูแลงานที่จะได้รับไป เพราะที่ผ่านมา ต้องขอภัยที่จะใช้คำว่า ปล่อยปละละเลย แล้วก็บกพร่องในการดูแลไม่อย่างนั้นเราคงไม่ปล่อยให้เด็กประถมศึกษาอยู่ในโรงเรียนแท้ ๆ ตั้งครุภได้ ท่านประธานครับ ผมมีสิ่งที่น่ากังวลที่อยากจะฝากทางกรรมาธิการ ท่านช่วยกรุณาพิจารณาด้วยที่ผมได้พูดถึงโอเน็ต (O-NET) ไปเมื่อสักครู่นี้ มีผู้ทำการวิเคราะห์ วิจัย ศึกษา ออกมาเรียบร้อยแล้ว ผมอ่านดูแล้วผมก็ตกใจเป็นอย่างยิ่ง โอเน็ต (O-NET) ม. ๓ ที่เพิ่งผ่านไปนั้นถ้ามีการพิจารณาจะแบ่งออกได้เป็น ๔ กลุ่ม กลุ่ม ๑ พบว่าเป็นการสอบได้หรือสอบตกที่มีความเหลื่อมล้ำของเศรษฐกิจเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย กลุ่มจังหวัดที่ทำคะแนนโอเน็ต (O-NET) ได้ดีกว่านั้นพบว่าเป็นจังหวัดใหญ่ที่มีเศรษฐกิจค่อนข้างจะดีกว่า ยกตัวอย่าง เช่น กรุงเทพมหานคร ภูเก็ต ชลบุรี กลุ่มนี้ได้คะแนนที่ดีกว่า ขออีกนิดเดียวท่านประธาน กลุ่มที่ได้คะแนนโอเน็ต (O-NET) น้อยคือกลุ่มจังหวัดที่เป็นขนาดเล็กแล้วก็มีเศรษฐกิจที่ไม่ค่อยจะดีนัก เช่น จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดหนองบัวลำภู เป็นต้น ภาพนี้เป็นภาพที่สะท้อนไปถึงการศึกษาในระดับปฐมวัย เด็กที่ด้อยสติปัญญา ด้อยการศึกษา ผมว่าส่วนหนึ่งเห็นด้วยกับการศึกษานี้คืออยู่ในกลุ่มจังหวัด หรือกลุ่มบุคคล หรือกลุ่มครอบครัว ที่มีเศรษฐกิจที่ไม่ดีนัก อันนี้แก้ปัญหาดูด้วยการแก้ความเหลื่อมล้ำตามที่รัฐบาลท่านกำลังทำอยู่ ซึ่งผมขอปรบมือและผมเห็นด้วย กลุ่มที่ ๒ ของการวิเคราะห์ผลคะแนนโอเน็ต (O-NET) พบว่าจังหวัดไหนที่ได้คะแนนโอเน็ต (O-NET) วิชานไหนไม่ดี หรือสอบตก เชื้อไหมครับ ตกทุกวิชาเลยครับ ไม่มี

๑๕๗

สปท. ๗/๒๕๖๐

ดวงใจ ๘๐/๒

ลักษณะว่าได้วิชาวิทยาศาสตร์ คະแนนสังคมศึกษาดี คະแนนคณิตศาสตร์น้อย คະแนนภาษาอังกฤษดี อะไรต่าง ๆ เหล่านี้ ไม่ใช่ ตกนี้เขาตกหมดทั้งจังหวัดเลย ตกทุกวิชาด้วย ผมไม่เข้าใจระบบการศึกษาเหมือนกันว่าเป็นไปได้อย่างไร กลุ่มที่ ๓ ที่มีการวิเคราะห์ อันนี้ผมได้กล่าวไปแล้ว แต่กลุ่มที่น่าตกใจที่ผมจะขออนุญาตกล่าวและเห็นว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ ทางกรรมการท่านช่วยกรุณาไปพิจารณาด้วย กลุ่ม ๓ จังหวัดภาคใต้ กลุ่ม ๓ จังหวัดภาคใต้นี้ น่าสงสารครับ ทั้งเศรษฐกิจไม่ดี สอบตกเกือบทุกวิชา สอบตกเกือบทุกจังหวัด เป็นไปได้อย่างไร ทั้ง ๆ ที่รัฐบาลพยายามเข้าถึง เข้าใจ พัฒนาแล้ว แต่สภาพปัญหาสังคม การเมือง และเศรษฐกิจที่มีอยู่เป็นสิ่งที่ต้องเร่งรีบแก้ไขดำเนินการ ดังนั้นสิ่งที่ทางกรรมการท่านได้ศึกษาแล้วก็เสนอเข้ามาให้ทาง สปท. พิจารณานั้นผมกอดเห็นด้วยตั้งแต่เริ่มต้นแล้ว แล้วก็ขอขอบคุณทางกรรมการไว้ ณ โอกาสนี้ ขอขอบคุณครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอขอบคุณครับ ต่อไปขอเชิญท่านสถิตย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์ ประธานกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ และอดีตปลัดกระทรวงการคลัง ขอเชิญครับ

นายสถิตย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์ (ประธานกรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ กระผม สถิตย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์ สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เลขที่ ๑๕๓ -----

คณะกรรมการฯ ขยับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาค้นคว้าได้เสนอเรื่องที่สำคัญมากที่สุดเรื่องหนึ่งในวันนี้ และถ้ากล่าวถึงเรื่องการศึกษาแล้วผมเห็นว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องที่สำคัญที่สุดเมื่อหลายปีก่อนหลายท่านคงได้อ่านหนังสือเล่มหนึ่งชื่อว่าก่อนจะถึงอนุบาลก็สายเสียแล้ว เป็นหนังสือที่พูดเรื่องคล้าย ๆ กับที่คณะกรรมการฯ ขยับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาค้นคว้าได้พูดในวันนี้ ได้พูดถึงความสำคัญของปฐมวัย ได้พูดถึงความสำคัญของการทำให้ปฐมวัยเป็นวัยที่จะต้องมีการพัฒนาศักยภาพอย่างจริงจัง เพราะเมื่อเลยวัยนี้ก็สายไปเสียแล้ว ผมจึงเห็นด้วยและขอชื่นชม ขอสนับสนุนข้อเสนอในเรื่องนี้อย่างเต็มที่ แต่ขอเรียนเพิ่มเติมซึ่งอาจจะซ้ำกับที่ท่านได้นำเสนอบ้าง ซ้อนกับที่หลายท่านได้กล่าวบ้างว่า ในการปฏิรูปเรื่องการศึกษาของเด็กปฐมวัยนั้นเรื่องสำคัญที่สุดทางการศึกษา รวมถึงการศึกษาในระดับปฐมวัยก็คือการปฏิรูปครู เพราะว่าท้ายที่สุดแล้วเด็กปฐมวัยหรือเด็กในวัยใดก็ตาม จะได้รับการศึกษาที่ดีหรือไม่อยู่ที่ผู้ให้การศึกษา ในที่นี้คือครูที่ดูแลให้การศึกษาเด็กในระดับปฐมวัย แต่ยังมีอีกครูหนึ่งในระดับปฐมวัยซึ่งในรายงานการศึกษานี้ได้เสนอไว้เป็นอย่างดีก็คือพ่อแม่ เพราะว่าในระดับปฐมวัยนั้นพ่อแม่จะเป็นผู้ให้การศึกษาที่สำคัญที่สุด ผมจึงสนับสนุนข้อเสนอที่ให้มีการสอน มีการปรับทัศนคติของพ่อแม่ที่มีต่อลูก ให้เห็นความสำคัญของการเลี้ยงดูลูก ให้การศึกษาลูกในระดับปฐมวัย เพราะว่าในระดับปฐมวัยนั้นไม่ใช่เป็นเรื่องของการยึดเหนี่ยวให้การศึกษาเพื่อที่จะแข่งขันเข้าเรียนโรงเรียนดีที่สุดในชั้นประถมศึกษา แต่ว่าในระดับปฐมวัยนั้นเป็นการให้ศักยภาพให้ดีที่สุดเท่าที่จะดีได้ ทั้งศักยภาพทางร่างกาย ศักยภาพทางสมอง ซึ่งไม่ใช่เรื่องของการเรียนทางวิชาการ หลายคนเข้าใจผิดว่าถ้ามุ่งเน้นในเรื่องการศึกษาด้านปฐมวัยเราจะเน้นในเรื่องของการให้เรียนหนังสือให้เก่งเพียงอย่างเดียว ตรงกับที่คณะกรรมการฯ ชุดนี้ได้เสนอก็คือว่าในปฐมวัยนั้นจะต้องเป็นการศึกษาแบบสหวิทยาการ แต่ถ้าพูดให้กว้างไปกว่านั้นก็คือว่าไม่ใช่เป็นเรื่องของการศึกษาเพียงอย่างเดียว แต่เป็นเรื่องของการเรียนรู้ชีวิต เป็นเรื่องของการเตรียมการชีวิตในระดับปฐมวัยเพื่อที่จะได้มีชีวิตที่ดีขึ้นในช่วงถัดจากนั้นไป เพราะฉะนั้นการวางรากฐานจึงเป็นรากฐานศักยภาพของชีวิต ไม่ใช่เรื่องการศึกษาเพียงอย่างเดียว และเฉพาะในเรื่องของการศึกษาก็ไม่ใช่เรื่องของการยึดเหนี่ยวให้การศึกษาเพื่อที่จะรู้เรื่องวิชาการให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ -----

แต่ในวัยนั้นเป็นวัยที่เรียกว่าเป็นการเรียนว่าจะเรียนรู้อย่างไร เป็นเรื่องของการเรียนรู้ ฮาว ทู เลิร์น (Learn how to learn) ไม่ใช่เป็นการเรียนเพื่อที่จะสอบให้ดีที่สุด ไม่ใช่เรียนรู้ ฮาว ทู เทก อะ เทสต์ (Learn how to take a test) เพราะฉะนั้นผมก็อยากจะขอชื่นชมและฝากไปยังคณะกรรมการว่ามุ่งไปที่จุดสำคัญที่สุดก็คือการปฏิรูปครูทั้งที่เป็นครูบาอาจารย์ ทั้งที่เป็นพ่อแม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของครูนั้นประเทศที่มีระบบการศึกษาที่ดีที่สุดคือประเทศฟินแลนด์ ได้ให้นโยบายไว้เลยว่าคนที่จะมาเป็นครูได้นั้นคือคนที่จะต้องสอบอยู่ในร้อยละ ๑๐ แรก คืออยู่ในท็อปเท็น (Top Ten) เท่านั้นถึงจะออกมาเป็นครูได้ และเงินเดือนของคนที่เป็นครูนั้นจะต้องสูงกว่าอาชีพอื่น ๆ และที่สำคัญได้สร้างวัฒนธรรมในสังคมว่าครูนั้นเป็นปูชนียบุคคลที่สำคัญ ครูเป็นบุคคลที่ได้รับการไว้วางใจมากที่สุดของสังคมที่จะพัฒนาเด็กปฐมวัย และเด็กอื่น ๆ ในทุกช่วงของการศึกษา จึงขอชื่นชมและฝากสิ่งต่าง ๆ ที่ได้กล่าวไว้แล้ว เพื่อประกอบการพิจารณาเพิ่มเติมในรายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ขอบพระคุณครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ท่านต่อไปขอเชิญท่านถวิลวดี บุรีกุล ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนา สถาบันพระปกเกล้า อดีตสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ อดีตกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ขอเชิญครับ

นางถวิลวดี บุรีกุล : กราบเรียนท่านประธาน ดิฉัน ถวิลวดี บุรีกุล สมาชิกหมายเลข ๖๑ ต้องขอขอบพระคุณกรรมการชุดนี้ที่ให้ความสำคัญกับเรื่องของเด็ก โดยเฉพาะเด็กก่อนเข้าสู่วัยเรียนถือว่าเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุด แล้วก็ป็นรากฐานของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ ดิฉันถือว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องที่ สปท. เดินถูกทางแล้ว แล้วก็อยากจะส่งเสริมให้มีการริบดำเนินการนะคะ มีประเด็นที่เป็นข้อสังเกตที่ดิฉันอยากจะแลกเปลี่ยนในวันนี้ เรื่องแรก ก็คือตั้งแต่ปี ๒๕๔๕ มีการถ่ายโอนศูนย์เด็กเล็กให้ไปอยู่ในการดูแลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีการกิจในเรื่องของการดูแลเด็ก ๆ ในพื้นที่ของเขา ทำให้ประชาชนรู้สึกว่าคุณมีส่วนร่วมที่จะพัฒนาเยาวชนในพื้นที่ของเขา ทั้งหมดเป็นการกระจายอำนาจที่ผ่านมา ปัจจุบันก็มีครูที่ไปทำงานในการดูแลเด็กเล็ก ๆ ทั่วประเทศประมาณ ๕๐,๐๐๐ คน มีโรงเรียนทั้งหมดประมาณ ๑๙,๐๐๐ โรงเรียน ซึ่งดิฉันต้องขอขอบพระคุณท่านสมาชิก สปท. ที่ให้ข้อมูลตรงนี้มา

แล้วก็มีเด็กอยู่ในการดูแล ๘๘๐,๐๐๐ คน ซึ่งเยอะมาก แล้วท้องถิ่นนั้นก็ได้รับเงินอุดหนุน ประมาณ ๑,๔๐๐ บาทต่อหัวต่อคนต่อปีเป็นต้น นอกจากค่าอาหารกลางวัน ทั้งหมดนี้เป็นสัดส่วนของงบประมาณที่เป็นภารกิจของท้องถิ่นที่ถ่ายโอนออกไป ถือว่าเป็นภารกิจสำคัญที่ท้องถิ่นทำหน้าที่ตรงนี้อยู่ เราพูดกันถึงว่าประสิทธิภาพของครู ท้องถิ่นนั้นอาจจะไม่สามารถที่จะผลิตครูให้มีประสิทธิภาพได้ ดิฉันก็ทราบมาว่ามีการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรทางด้านการศึกษาที่จะให้การดูแลเด็กเล็ก ๆ ทั้งหลายโดยมีการทำงานร่วมกันระหว่างกระทรวงมหาดไทยกับมหาวิทยาลัยราชภัฏแห่งหนึ่งในการที่จะยกระดับครู โดยการส่งไปเรียนไปพัฒนาให้ได้รับความรู้เพิ่มเติมจนได้ประกาศนียบัตร ได้ปริญญาขึ้นมา ประมาณ ๒๘,๐๐๐ คน บรรลุเป็นข้าราชการแล้วได้คุณวุฒิศาสตรบัณฑิต จบปริญญาตรี แล้วที่เหลืออีก ๒๐,๐๐๐ กว่าคนก็กำลังได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้น ถือว่าเป็นการพัฒนาศักยภาพแล้วก็เป็นการเตรียมการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะให้มีบุคลากรที่มีคุณภาพมาดูแลเด็กเล็กในพื้นที่ของเขา อันนั้นเป็นเรื่องที่สำคัญมาก ทีนี้ประเด็นก็คือทำอย่างไรที่จะให้ศูนย์เด็กเล็กนี้มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ก็คือสามารถที่จะดูแลเด็กเล็กทั้งหลายในปฐมวัยให้มีคุณภาพอย่างที่เราอยากให้เห็น เราใช้ตัวแบบของประชารัฐ นั่นคือการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน อันนั้นเป็นการเดินทางที่ถูกต้องแล้ว เพราะว่า การดูแลเด็กเล็กในหลายพื้นที่ที่ท้องถิ่นดูแลอยู่นั้น -----

ท่านจะเห็นว่าบางแห่งทำหน้าที่ได้ดีมาก มีภาคส่วนต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมรวมทั้งการสมทบทรัพยากรด้วย บางแห่งแก้ปัญหาเอจิง (Ageing) หรือว่าผู้สูงอายุไปในตัว เพราะผู้สูงอายุจะเข้ามาเป็นอาสาสมัครในการที่จะช่วยดูแล เป็นกรรมการของศูนย์เด็กเล็กแล้วมาช่วยดูแลเด็กเล็กด้วย และพัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ ตรงนั้นถือว่าเป็นเรื่องสำคัญ แต่ประเด็นที่สำคัญยิ่งกว่านั้นก็คือทำอะไรถึงจะให้เด็กเหล่านั้นมีคุณภาพชีวิตที่ดีเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ ดังนั้นในเรื่องสุขอนามัยถึงต้องการการช่วยเหลือจากกระทรวงสาธารณสุขแล้วเรื่องมาตรฐานของหลักสูตรจึงต้องการการช่วยเหลือจากกระทรวงศึกษาธิการ แต่ในเรื่องของการดูแลเด็กทำไมไม่ปล่อยให้เป็นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งแน่นอนท้องถิ่นเขาก็อยากจะให้เด็กเล็กของเขามีคุณภาพอยากจะให้คนในพื้นที่ของเขามีคุณภาพ คงไม่มีใครที่ก้าวขึ้นมาเป็นผู้บริหารของท้องถิ่นแล้วจะปล่อยให้คนในพื้นที่ของเขาไม่มีคุณภาพ เป็นที่มาว่าถึงเวลาแล้วในเรื่องของประชาธิปไตยก็ต้องมองที่ภาคส่วนต่าง ๆ ด้วย อาจจะหลงลืมไปในการเขียนรายงานฉบับนี้ ท่านยังมีเวลาแกัดฉันอยากจะให้ท่านเพิ่มเติมในประเด็นเหล่านี้ด้วย คือแทนที่จะให้นายอำเภอเป็นคนดูแลทั้งหมด แต่นายอำเภอมีหน้าที่อยู่แล้วในการที่จะกำกับดูแลการปกครองท้องถิ่นในพื้นที่ของตนเอง ไม่ผิดหรือคะ แต่ว่าสิ่งที่สำคัญคือท่านล้มการกระจายอำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่นไปหรือเปล่า เพราะฉะนั้นมาตรฐานตอนนี้ไม่ใช่ไม่มีมาตรฐานทางกระทรวงมหาดไทยโดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ก็มีมาตรฐานสำหรับการบริการสาธารณะอยู่แล้ว เขามีกองมาตรฐานการจัดบริการสาธารณะอยู่แล้วบริการของศูนย์เด็กเล็กก็มีแต่ทำอะไรจะไปถึงจุดหมาย การที่บอกว่าไม่มีเงินคงเป็นไปได้ในทุกที่ เพราะบางที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีทรัพยากรที่ได้รับการสมทบจากภาคส่วนต่าง ๆ แล้วงบประมาณของตนเองก็มีเยอะ เพราะฉะนั้นบางพื้นที่ท้องถิ่นเขาทำได้ดีอยู่แล้วก็น่าจะปล่อยให้เขาทำต่อไป แล้วพัฒนาศักยภาพในพื้นที่ที่ยังไปไม่ถึงระดับมาตรฐาน เพราะฉะนั้นสิ่งสำคัญก็คือต้องช่วยกันยกระดับมากกว่า คราวนี้ดิฉันมองว่าสิ่งที่ควรจะเป็น

๑. การมีกลไกในการสนับสนุนให้เด็ก ๆ เหล่านี้มีคุณภาพ กลไกเหล่านั้นก็ต้องมาจากกลไกของหน่วยงานของรัฐที่มีความรู้ความสามารถ เชี่ยวชาญอยู่ช่วยเหลือเขา แทนที่จะดึงทั้งหมดกลับมาอยู่ในการดูแลของตนเอง ดิฉันคิดว่าเมื่อกระจายอำนาจไปแล้วก็น่าจะกระจายต่อไป เพียงแต่เข้าไปช่วยส่งเสริมให้ชุมชน ให้คนในพื้นที่เขาได้ดูแลเด็กของเขาภายใต้การแนะนำของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีความสามารถ เมื่อพูดถึงปฐมวัยเราอยากให้เด็กคิดเป็น มีร่างกายที่แข็งแรง

๑๖๒

สปท. ๗/๒๕๖๐

นิชา ๘๓/๒

คงไม่ต้องถึงขนาดมาสอบแข่ง เพราะว่าในบางประเทศเด็กเล็ก ๆ เขายังไม่สอบ แต่เขาพัฒนาให้เด็กนั้นมีศักยภาพในการเป็นพลเมืองที่ดี มีการคิดวิเคราะห์ได้ มีความเข้าใจธรรมชาติ มีความเข้าใจโลก มีจิตสำนึกสาธารณะ เด็บโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดี และมีการพัฒนาทางสมอง อันนั้นเป็นสิ่งที่ทำหายนามากกว่านะคะ นอกจากนี้กลไกประชารัฐไม่ใช่เพียงรัฐกับเอกชน หรือประชาชนแค่นั้น แต่รวมถึงผู้ปกครอง ประชาชนในที่นี่รวมถึงผู้ปกครอง ผู้สูงอายุ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนที่มีความสามารถ มีศักยภาพที่จะช่วยดูแลในเรื่องนี้ และที่สำคัญสุดท้ายที่ดิฉันอยากจะพูดถึงคือเรื่องของแอเรียเบส (Area based) การบริหารการพัฒนาเชิงพื้นที่เป็นสิ่งสำคัญสำหรับการดูแลเด็กปฐมวัยแต่ละพื้นที่ไม่เหมือนกัน ประชาชนในแต่ละพื้นที่เขาอยากจะให้เด็กของเขาเด็บโตเป็นคนดีเช่นเดียวกัน แต่ว่าบริบทของพื้นที่ต่างกัน เพราะฉะนั้นคำว่า แอเรียเบส (Area based) พื้นฐานที่สำคัญก็คือศักยภาพของพื้นที่ ทุนของพื้นที่ ทุนวัฒนธรรม ทุนทางสังคมของพื้นที่ และนอกจากนั้น การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนเป็นสิ่งสำคัญ เมื่อเป็นเช่นนี้ก็ต้องมีแผนในการพัฒนาเด็กของเขา แผนพัฒนานั้นต้องมาจากพื้นที่ และสุดท้ายต้องมีการกำกับดูแลโดยภาครัฐที่จะต้องเข้าไปเสริมเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานที่เราอยากให้เห็น แต่ไม่ใช่วัน ไซส์ ฟิตส์ ออล (One size fits all) สำหรับทุกพื้นที่ มิเช่นนั้นเราก็จะผลิตเด็กให้เป็นหุ่นยนต์แต่ไม่ได้มีจิตสำนึกสาธารณะ ไม่ได้มีความเป็นพลเมือง และสำนึกรับผิดชอบต่อประเทศชาติก็จะมีเพราะว่าเป็นไปตามมาตรฐานหมด เด็กทุกคนจะมีการคิดแบบเดียวกันหมดคงไม่มีหลากหลายทั้งดงาม เพราะฉะนั้นดิฉันก็ต้องขอขอบคุณคณะกรรมการคณะนี้แล้วก็ขอบคุณท่าน สปท. หลายท่านที่ให้การสนับสนุนเรื่องของการพัฒนาเด็ก ขอขอบคุณค่ะ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ท่านสุดท้ายนะครับ ขอเชิญคุณหมอชัชย ศุภวงศ์ อดีตเลขาธิการแพทยสภา อดีตเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ อดีตสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ และอดีตกรรมการยกย่องรัฐธรรมนูญ ขอเชิญครับ

นายชัชย ศุภวงศ์ : กราบเรียนท่านประธาน เพื่อนสมาชิก และท่านกรรมการ ผมต้องขอชื่นชมท่านอนุกรรมการและกรรมการชุดนี้ที่หยิบเรื่องสำคัญของชาติ มานำเสนอ และต้องขอบคุณเพราะว่าเรื่องนี้เป็นปัญหาเชิงโครงสร้าง เป็นปัญหาเชิงระบบ เป็นระบบที่ซับซ้อนและยาก จึงต้องขอเวลาจากท่านประธานที่จะพูดคนสุดท้าย ก็อาจจะ ต้องใช้เวลาเสนอให้เห็นถึงสถานการณ์ที่ซับซ้อนและยากพอสมควร อีกทั้งมีข้อเสนอ ๔ ข้อ ซึ่ง ๓ ประการแรกก็เห็นสอดคล้องกับที่ได้เสนอมา แต่ว่าอาจจะมีการปรับเปลี่ยนในบางส่วน ส่วนข้อเสนอสุดท้ายนั้นเป็นข้อเสนอถึง สปท. ถึงเพื่อนสมาชิก ถึงสภาแห่งนี้ครับ ซึ่งเมื่อวันศุกร์ที่ผ่านมาผมได้มีโอกาสเข้าร่วมประชุมกับท่านประธานในคณะกรรมการร่วม เรื่องเครือข่ายซึ่งมีทั้งหมด ๖๙ เครือข่ายมาประชุม แล้วผมคิดว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญนำมาสู่การได้ความคิดที่จะเสนอเป็นข้อสุดท้ายเสนอต่อสภาแห่งนี้ เป็นเรื่องของ การขับเคลื่อน การสร้างและพัฒนาเครือข่าย ท่านประธานครับ ถ้าพูดกันอย่างไม่อ้อมค้อม หรือพูดกันอย่าง ตรงไปตรงมาแล้วก็อาจจะต้องบอกว่าเราไม่อาจกล่าวได้ว่าระบบโครงสร้างหรือสภาพแวดล้อม ที่ดำรงอยู่เหมาะสมหรือดีเพียงพอต่อการพัฒนา ต่อการบ่มเพาะเด็กปฐมวัย ในที่นี้คงหมายถึง ตั้งแต่ปฏิสนธิจนถึงอายุ ๖ ขวบตามข้อเสนอของเอกสารนี้ หากพูดอย่างไม่อ้อมค้อมเพื่อเร่ง ให้เกิดการปฏิรูปโดยเฉพาะในปีี้ ผมอยากจะบอกว่าระบบที่รองรับเด็กปฐมวัยอยู่ใน ขั้นวิกฤต ที่เรียกว่าวิกฤตก็เพราะมีเหตุผล ๒ ประการ ประการแรก โครงสร้างสังคม ที่มีความเหลื่อมล้ำสูงอย่างสังคมไทย ไม่อาจกล่าวได้เลยนะครับว่าเหมาะแก่การสร้างคน เพื่อให้คนไปสร้างชาติต่อไปในอนาคต ข้อกล่าวหานี้ค่อนข้างหนักนะครับ แต่ว่าผมมีเหตุผล ที่จะอธิบายต่อ ประการ ๒ ระบบโครงสร้างสภาพแวดล้อมที่รองรับเด็กปฐมวัยเองต้องการ การปฏิรูปอย่างเร่งด่วน ไม่ว่าจะที่บ้าน ครอบครัว ชุมชน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียนอนุบาล ล้วนแต่ต้องการการปฏิรูปทั้งสิ้น ดังนั้นที่เราพูดถึงการมุ่งเป้าหมายการปฏิรูปประเทศเพื่อลด ความเหลื่อมล้ำผมเห็นว่าอันนี้สำคัญสูงมาก และขอประทานโทษนะครับ มากกว่าเป้าหมาย หนึ่งให้พ้นกับดักรายได้ปานกลางไปสู่รายได้สูง การตั้งเป้าหมายประเทศนำพาประเทศมุ่งไปสู่

๑๖๔

สปท. ๗/๒๕๖๐

วัชรวิ ๘๔/๒

รายได้สูงนั้นมีความจำเป็น แต่ว่าอาจจะเป็นเรื่องระยะยาวในอนาคตอันใกล้ ๑-๕ ปีนี้ เป็นภารกิจเร่งด่วนที่เราจะต้องหนีให้พ้นกับดักรายได้สูงไปสู่ปานกลางหรือน้อยในที่สุด ท่านประธานครับ ทำไมผมถึงกล่าวเช่นนั้น คำตอบก็คือมีการศึกษาวิจัยที่เป็นที่ยอมรับทั่วโลก ในประเทศ ๒๓ ประเทศ ซึ่งถือได้ว่าเป็นประเทศที่มีรายได้สูง ประเทศโออีซีดี (OECD) ผมคงพูดไม่หมดหรอกครับว่าชื่อประเทศอะไรบ้าง การศึกษาพบว่าในประเทศที่มีรายได้สูงเหล่านี้ แม้รายได้สูงก็ตาม ประเทศใดที่มีช่องว่างความเหลื่อมล้ำสูงระหว่าง ๒๐ เพอร์เซ็นต์ข้างบน คือคนรวยนะครับ กับ ๒๐ เพอร์เซ็นต์ข้างล่างจะพบปัญหาสุขภาพและปัญหาสังคมมากมาย ตามไปด้วย หนังสือเล่มนี้ศาสตราจารย์ ๒ ท่านได้เขียนไว้ชื่อเดอะ สปิริต เลเวล (The Spirit Level) เมื่อปี ๒๐๐๙ -----

- ๘๕/๑

ประมาณ ๘ ปีที่ผ่านมา ศาสตราจารย์ชื่อศาสตราจารย์ริชาร์ด วิลกินสัน และศาสตราจารย์เคท พิคเกตต์ ได้ทำการศึกษาไว้ เขียนไว้ในหน้า ๑๘ กับหน้า ๑๙ ว่าประเทศใดมีความเหลื่อมล้ำทางรายได้สูงจะมีความไว้วางใจหรือความไว้นื้อเชื่อใจกันต่ำ มีอาการป่วยทางจิตสูง ซึ่งรวมถึงการเสพติดและแอลกอฮอล์สูง บ้านเรายาเสพติดสูง แล้วดื่มสุราก็สูงมาก อายุไม่ยืนครับ อายุค่าเฉลี่ยต่ำ อัตราตายทารกสูง มีโรคอ้วนมากเพราะกินอาหารขยะกันมาก ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษิต่ำ ผมไม่ได้แปลกใจเลยนะครับ ที่ท่าน สปท. คุณหมอเฉลิมชัย เครื่องงาม ท่านเอาข้อมูลสอบโอเน็ต (O-NET) มาอ้างถึงนะครับ อัตราการมีลูกของแม่วัยรุ่นสูง อัตราฆาตกรรมสูง อัตราจองจำสูง คนล้นคุก รวมทั้งการเลื่อนระดับชั้นทางสังคมค่อนข้างยาก ในนี้ใช้คำว่าโซเชี่ยลโมบิลิตี (Social Mobility) คือการเคลื่อนทางสังคมนะครับ ท่านประธานครับ ประมาณ ๑๐ ผลกระทบหรือผลลัพธ์ที่มีผลกระทบต่อเด็กปฐมวัยโดยตรงมีอยู่ ๓ เรื่องครับ อัตราตายทารกสูง อันนี้คงมีข้อยกเว้นสำหรับสังคมไทยนะครับ เพราะระบบบริการสุขภาพของเราเป็นที่ยอมรับของนานาชาติ และอัตราการตายทารกไม่สูง แม้ว่าความเหลื่อมล้ำสูง แต่อัตราการมีแม่วัยรุ่นหรือวัยใสสูงอันนี้เป็นลำดับต้น ๆ เลยครับ ในเอกสารนี้ก็มีว่าเกิดปีละ ๑๒๙,๐๐๐ คน ถ้าผมจำตัวเลขไม่ผิดนะครับ ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษิต่ำ อันนี้ท่าน สปท. คุณหมอเฉลิมชัย เครื่องงาม ได้พูด เอาแผนที่มาดูได้นะครับ ใครโชคดีก็เกิดจังหวัดที่เศรษฐกิจดี คนเก่ง ๆ ไปเกิดในจังหวัดเกิดผิดที่ก็สอบคะแนนได้ไม่มาก เพราะฉะนั้น ๒ เรื่องที่สอดคล้องกันผลกระทบโดยตรงคืออัตราตายทารกไม่สูงในเมืองไทย แต่ว่าแม่วัยใสกับผลสัมฤทธิ์การศึกษิต่ำ ท่านประธานครับ ผู้อำนวยการสถาบันแห่งชาติ เพื่อพัฒนาเด็กและครอบครัวคุณหมอสุริยเดวชี้ว่าสถานการณ์ปัจจุบันคนทำงานหรือวัยแรงงานประมาณ ๔ คน แกรับภาระผู้สูงอายุ ๑ คน แล้วท่านก็คาดการณ์ในอีก ๑๓ ปีข้างหน้า คือ พ.ศ. ๒๕๗๓ บอกว่าจะเหลือคนทำงานหรือแรงงานเพียง ๒.๕ คน ที่จะแบกรับผู้สูงอายุ ๑ คน ในวันนั้นคนไทย ๔ คนเดินมา ๑ คนเป็นผู้สูงอายุครับ รวมทั้งท่านประธานกับผมด้วย ถ้ามีอายุถึงในวันนั้นนะครับ ผู้สูงอายุในวันนั้นจะมีประมาณ ๑๗ ล้านคน เพราะฉะนั้นผู้ทำงานหรือแรงงานในอนาคตในสังคมนี้จะต้องเป็นคนทำงานที่มีคุณภาพสูง หาไม่แล้วผมจะบอกว่าสังคมไทยจะระส่ำระสายครับ พูดถึงตรงนี้ผมอยากจะ

หยิบยกคำกล่าวของปราชญ์ทางการศึกษาซึ่งเป็นที่อ้างอิงกันทั่วโลกครับ ท่านเป็น ๑ ในผู้ก่อตั้งประเทศสหรัฐอเมริกา คือเบนจามิน แฟรงคลิน ท่านกล่าวว่าชะตากรรมของประเทศขึ้นอยู่กับการศึกษาของประชาชน แล้วยังพูดต่อไปว่าการศึกษาที่นั่นแพง แต่ความไม่รู้แพงยิ่งกว่า ท่านพูดเช่นนี้ก็เพราะต้องการให้เห็นว่างบประมาณส่วนใหญ่ของประเทศควรทุ่มไป ที่การศึกษา เรามีศาสตราจารย์เจมส์ เจ เฮคแมน เจ้าของโนเบล (Nobel) สาขาเศรษฐศาสตร์ เมื่อปี ๒๐๐๐ ได้มาตอกย้ำความข้อนี้ครับ บอกว่าการลงทุนในเด็กปฐมวัยจะได้ผลตอบแทนครอบคลุมในมิติทุกมิติของชีวิต อัตราการลงทุนจะได้ผลตอบแทนสูงถึง ๗ เท่า จะมีการลงทุนได้ ค่าตอบแทนที่คุ้มค่าขนาดนี้ ดังนั้นท่านประธานครับ การปฏิรูปเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ มุ่งไปที่คน ๒๐ เปอร์เซนต์ ๑๕ ล้านคนที่อยู่ฐานล่าง เป็นความจำเป็นเร่งด่วน นั้นประการที่ ๑ ครับ

ประการที่ ๒ ควบคู่ไปกับการปฏิรูประบบรับรองรับเด็กปฐมวัยในทุกระดับชั้น ของสังคม แต่ว่า ๒๐ เปอร์เซนต์ฐานล่างนี้ต้องเร่งด่วนในเรื่องลดความเหลื่อมล้ำ ท่านประธานครับ รัฐธรรมนูญฉบับประชามติ -----

จะมีคนบอกว่าเขียนแล้วเกิดผลหรือไม่เกิดผลนี้ครับ ผมร่างรัฐธรรมนูญฉบับที่ ๒ นะครับ แล้วก็ไม่ได้คิดจะร่างฉบับที่ ๓ ยังเห็นว่ารัฐธรรมนูญถ้าเขียนไว้สำหรับสังคมไทยแล้วนำไปใช้ จะเกิดผลครับ แล้วในหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ เขียนไว้อย่างดีครับ เขียนไว้อย่างจริงจัง ในมาตรา ๕๑ ถ้าไม่ทำหน้าที่ ประชาชนพลเมืองก็สามารถที่จะไปดำเนินการได้ แต่ใน มาตรา ๕๔ วรรคสอง บัญญัติไว้ว่า ท่านประธานครับ ผมขอต่อเวลานะครับ มาตรา ๕๔ วรรคสอง ได้เขียนไว้ชัดเจนว่ารัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษา เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ให้สมกับวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชน เข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย นี่จะเห็นชัดเลยครับ สอดคล้องกับกลไก และกระบวนการประชารัฐที่เป็น ๑ ในข้อเสนอของคณะกรรมการชุดนี้ แต่กรรมการชุดนี้ ไปไกลกว่าครับ มุ่งเน้นระดับอำเภอพื้นที่ ผมว่านี่เป็นทิศทางที่ถูกต้อง นอกจากนี้ ในมาตรา ๔๘ เรื่องสิทธิของมารดานะครับ เขียนไว้ครอบคลุมชัดเจนว่าตั้งแต่ปฏิสนธิ อยู่ในครรภ์มารดา สิทธิมารดาในช่วงระหว่างก่อนและหลังการคลอดบุตรย่อมได้รับการคุ้มครองและช่วยเหลือตามที่กฎหมายบัญญัติ อันนี้ผมถือว่าเป็นรัฐธรรมนูญฉบับที่ ให้ความสำคัญกับสิทธิของมารดาและเด็กปฐมวัยตั้งแต่ปฏิสนธิดีที่สุด นับตั้งแต่ มีรัฐธรรมนูญที่ผ่านมา ท่านประธานครับ ผมมีข้อเสนอ ๔ ข้อนะครับ ข้อเสนอ ข้อที่ ๑ ที่เป็นไปตามเอกสารที่นำเสนอเรื่องวาระแห่งชาติ กลไกแห่งชาติ และพูดถึง ๔ กระทรวงหลัก ถ้าเป็นไปได้นะครับ กลไกแห่งชาติ กลไกระดับชาติที่ยังมองว่าควรจะทำ หน้าที่ที่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญมีองค์ประกอบอะไรบ้าง ถ้าเขียนตรงนี้ ออกมาเพิ่มเติมก็จะขอบคุณมากครับ กลไกข้อที่ ๒ คือกลไกประชารัฐระดับอำเภอ ผมคิดว่า มุ่งไปที่ ๔ กระทรวงหลัก ผมอยากเรียนอย่างนี้ครับว่าขณะนี้ มี ๒ กระทรวงหลัก ได้ไปก่อนหน้าแล้ว คือกระทรวงมหาดไทยและกระทรวงสาธารณสุข ได้จัดทำกลไก ระดับอำเภอเป็นกลไกประชารัฐเรียกว่าคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตและระบบสุขภาพ แล้วหลายพื้นที่โดยเฉพาะใน ๒๐๐ อำเภอซึ่งค่อนข้างมีประสิทธิภาพเข้มข้นได้ทำเรื่อง การศึกษาอยู่แล้วด้วย เพราะฉะนั้นข้อเสนอของผมก็คือเรามีกลไกนี้อยู่แล้วและทำเรื่อง การศึกษาอยู่แล้ว และบางพื้นที่มีเครือข่ายผู้ประกอบการนั่งอยู่ในกลไกนี้อยู่ด้วยจากทั้งหมด ๘๗๘ อำเภอ จึงขอเสนอแนะครับว่าให้คณะกรรมการชุดนี้จะโดย สปท. หรืออะไรก็ตามนะครับ

๑๖๘

สปท. ๗/๒๕๖๐

เบญจมาภรณ์ ๘๖/๒

เสนอไปที่กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการพัฒนา
สังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ให้เข้าร่วมกลไกประชารัฐระดับอำเภอที่ชื่อว่าคณะกรรมการ
พัฒนาคุณภาพชีวิตและระบบสุขภาพ ส่วนชื่อจะปรับเปลี่ยนเพิ่มเติมก็อยู่ที่องค์ประกอบของ
๔ กระทรวงหลักจะไปเพิ่มเติมนะครับ ข้อเสนอข้อที่ ๓ ในเอกสารเสนอได้ดีมากครับ
เสนอให้จัดทำร่าง พ.ร.บ. เด็กปฐมวัย เขาเสนอหลักการมาก่อนนะครับ ซึ่งตรงนั้นสามารถ
ที่จะนำไปเขียนเป็นร่าง พ.ร.บ. เด็กปฐมวัยได้เลย แต่ว่าข้อเสนอที่ผมคิดว่าสะท้อนให้เห็นว่า
คณะอนุกรรมการชุดนี้รวมทั้งกรรมการได้ศึกษาอย่างรอบด้าน คือข้อเสนอให้ปรับปรุง
กฎหมายที่เกี่ยวข้องที่มีอยู่ในขณะนี้ ๔ ฉบับด้วยกัน คือ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ -----

- ๘๗/๑

พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัฒนาเด็กปฐมวัย ๔ ฉบับต้องปรับปรุงแก้ไขกับ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีอีก ๑ ฉบับ ประเด็นสุดท้ายครบถ้วนประธาน อย่างที่ผมได้ เกริ่นนำตั้งแต่ที่แรกว่าขอเสนอต่อ สปท. ให้จัดตั้งคณะกรรมการร่วมขับเคลื่อนการปฏิรูประบบรองรับเด็กปฐมวัยเพื่อติดตามขับเคลื่อนข้อเสนอใน ๓ ข้อแรก รวมทั้งข้อเสนอของ เพื่อนสมาชิกอื่น ๆ ที่ได้เสนอไปก่อนหน้านี้แล้วนะครับ แล้วก็จะได้ร่วมกันสร้างและพัฒนา เครือข่าย สร้างความเข้าใจต่อสังคมจนสังคมเห็นคุณค่าของเด็กปฐมวัยและเข้าร่วม ขับเคลื่อนจนเกิดการเปลี่ยนใหญ่ในอนาคต ท่านประธานครับ มีคำอยู่ ๓ คำ ขออนุญาตใช้ ภาษาอังกฤษนะครับ เรื่องขับเคลื่อนเราก็ได้รู้กันว่าโซเชียลโมบิลิเซชัน (Social Mobilization) แต่ก่อนจะถึงตรงนั้นต้องเปิดเวทีสาธารณะสร้างความเข้าใจกับสังคม อย่างกว้างขวางดังที่ท่าน สปท. ดอกเตอร์ถวิลวดีได้เน้นย้ำหลายครั้ง ผมคิดว่านี่เป็น ความจำเป็นสูงมาก เมื่อสังคมมีความเข้าใจที่เราเรียกว่าโซเชียลอันเดอร์สแตนดิ้ง (Social Understanding) สังคมเห็นคุณค่าโซเชียลแวลู (Social Value) จะนำไปสู่โซเชียลโมบิลิเซชัน (Social Mobilization) ครับ ถ้าเรายังทำน้อยไปเวลาที่เหลือเรายังทำได้ทันครับ ผมขอเสนอให้จัดเวทีสาธารณะระบบรองรับเด็กปฐมวัยอย่างน้อยให้เห็นเป็นรูปธรรม ใน ๓-๔ รูปธรรมร่วมกับราชวิทยาลัยกุมารแพทย์ แพทยสภา สถาบันวิชาการด้านเด็ก สถาบันวิชาการมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย เราจะได้เครือข่ายวิชาการ ทั่วประเทศมาร่วมในการปฏิรูประบบรองรับเด็กปฐมวัย รูปธรรมอันที่ ๒ ร่วมกับกลไก ประชากรระดับอำเภอ เป็นข้อเสนอของชุดนี้ เพื่อดูแลเด็กปฐมวัย สตรีตั้งครรภ์ การป้องกัน แก้ปัญหาแม่วัยใส และเราสังเคราะห์สิ่งที่เรียกว่าเบสท์พริกทิซ (Best Practice) ในแต่ละแห่ง เพื่อกระบวนการเรียนรู้ด้วยกัน มีหลายแห่งครับ กลไกประชากรระดับอำเภอที่เรียกว่า คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตและระบบสุขภาพทำสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ได้ดีมาก ตัวอย่างที่ ๓ ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งมีอยู่ประมาณ ๑๙,๘๒๐ แห่งทั่วประเทศ และข้อมูลจากนักวิชาการทางด้านท้องถิ่นท่านหนึ่งบอกว่าเด็ก ๒-๕ ขวบอยู่ในนี้ประมาณ ๘๐๐,๐๐๐ คน ถ้าข้อมูลถูกต้องนะครับ ผมยังไม่มีเวลาไปดู เพื่อร่วมกันพัฒนาคุณภาพ มาตรฐานในการพัฒนาเด็กปฐมวัย เด็กปฐมวัยในศูนย์เด็กเล็กทำแค่ ๓ เรื่อง เรื่องโภชนาการ สารอาหารที่ครบถ้วน เรื่องสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม เรื่องครูพี่เลี้ยงที่มีทักษะในการพัฒนาเด็ก

อย่างน้อยทักษะในการโอบกอด ทักษะในการเล่นกับเด็ก ผมเห็นด้วยกับท่าน สปท. ชาลี เอียดสกุล และ สปท. ถวิลวดี บุรีกุล ว่าไม่มีใครหรือองค์กรใดที่รักลูกหลานของเขาเท่ากับคนในท้องถิ่น เท่ากับคนในพื้นที่ ซึ่งก็หมายถึงชุมชนท้องถิ่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั่นเอง ท่านประธานครับ ผมเกือบจะจบแล้วครับ เปิดเวทีร่วมกับโรงเรียนอนุบาลเอกชนเราห่วงใยมาก มีโรงเรียนอนุบาลเอกชนที่ดูแลเด็กปฐมวัยอยู่ประมาณ ๖๐๐,๐๐๐ คนทั่วประเทศ ในขณะนี้แต่อยู่ในสภาวะที่ลำบาก รัฐธรรมนูญฉบับนี้จะส่งเสริมเอกชนให้มีส่วนร่วมในการสร้างฐานชีวิตเพื่อสร้างชาติในอนาคตให้ดีขึ้นอย่างไร ผมคิดว่าโรงเรียนอนุบาลเอกชนรอคำตอบเช่นนี้อยู่ ร่วมกับอุตสาหกรรมของเด็กเล่น ปราชญ์ชาวบ้าน เครือข่ายผู้ประกอบการ นักวิจัย ร่วมกันออกแบบพัฒนาของเล่นเด็กที่เหมาะสมในแต่ละวัย เราไม่เคยศึกษาวิจัยเลยว่าของเล่นที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมท้องถิ่นในภูมิภาคต่าง ๆ ต้องทำการศึกษาวิจัย และต้องทำเป็นอุตสาหกรรมที่บ้านก็ได้ อุตสาหกรรมที่เป็นเรื่องเป็นราวเป็นระบบก็ได้ ให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมของแต่ละภาค เพราะเราตั้งเป้าว่าเด็กดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ และท้องถิ่นของตน ตามมาตรา ๕๔ ท่านประธานครับ ผมขอจบนะครับว่าคุณภาพของเด็กปฐมวัยคือคุณภาพของประเทศและชะตากรรมของประเทศอยู่ที่คุณภาพของเด็กปฐมวัยครับ ขอขอบคุณครับ

๑๗๑

สปท. ๗/๒๕๖๐

บุศยรินทร์ ๘๘/๑

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอบคุณมากครับ มีสมาชิกท่านใดจะขออภิปรายหรือไม่ครับ ท่านสุรินทร์ อภิปรายไปแล้วมีอะไรจะเพิ่มเติมครับ เชิญครับ

นายสุรินทร์ จิรวินิชย์ : ท่านประธานครับ กระผม สุรินทร์ จิรวินิชย์ สมาชิก สปท. หมายเลข ๑๗๓ นิดเดียวครับท่านประธาน ในหน้า ๑๔ รายงานของท่านกรรมาธิการข้อ ๕ บอกว่าหน่วยงานที่รับผิดชอบ กระทรวง ทบวง กรม ก็บอกว่า กระทรวงต่าง ๆ ผมคิดว่าอย่างนี้เรารู้กันมานานแล้วและรับผิดชอบ ผมยังคิดว่าถ้าจะให้ดี อย่างที่พวกเราได้อภิปรายไปแล้วน่าจะให้ชุมชน ภาคเอกชนได้มีส่วนร่วมด้วยอย่างที่ผม อภิปรายไปแล้ว คือราชการทำอย่างเดียวไม่มีวันไปได้หรอกครับ ถ้ามีภาคเอกชน รวมทั้ง อปท. อย่างที่ว่ากันใส่ไปสักนิดได้ไหมครับ ให้เกียรติเขาว่าภาคเอกชน ต่อไปจะได้ร่วม รับผิดชอบเรื่องเหล่านี้ด้วย หน่วยงานนี้ะครับ ถ้าเขาจัดแล้วเขาจะได้สิทธิประโยชน์อะไรบ้าง ท่านประธานครับ ผมอยากเสนออีกนิดเดียวเท่านั้นครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอบคุณมากครับ เมื่อสมาชิกได้ใช้เวลาอภิปรายพอสมควรแล้ว ผมขออนุญาตที่จะปิดการอภิปรายนะครับ ต่อไปขอเชิญท่านประธานกรรมาธิการ และกรรมาธิการตอบข้อซักถามของสมาชิกครับ

นางสาวปิยะธิดา ประดิษฐบาฑุกา (กรรมาธิการ) : เรียนท่านประธาน ที่เคารพคะ ก่อนอื่นก็ขอแสดงความขอบพระคุณท่านสมาชิกทุกท่านที่กรุณาให้เกียรติอภิปราย และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขแผนปฏิรูปปฐมวัย ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นนะคะ ซึ่งอย่างไรก็ตามก็มีข้อคำถามจากท่านกษิต ภิรมย์ ที่มีประเด็น ในเรื่องของการเร่งปรับปรุงคุณภาพศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ๑๙,๘๒๐ แห่งภายใน ๑ ปีว่าจะสามารถทำได้สำเร็จหรือไม่ ซึ่งประเด็นนี้ในส่วนข้อเสนอของกรรมาธิการเอง ก็ได้มีข้อเสนอให้ใช้การบูรณาการระดับอำเภอภายใต้การกำกับดูแลของนายอำเภอ และใช้ กลไกประชารัฐระดับอำเภอในเรื่องของกายภาพ เช่น เครื่องเล่นสนาม สภาพห้องเรียน เรื่องของคุณภาพอาหาร แล้วก็ให้ใช้เครือข่ายหน่วยงานด้านวิชาการปฐมวัย เช่น อนุบาล

๑๗๒

สปท. ๗/๒๕๖๐

บุศยรินทร์ ๘๘/๒

ประจำจังหวัด โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล มหาวิทยาลัยราชภัฏที่มีสาขาการศึกษาปฐมวัย ให้การสนับสนุนศูนย์เด็กเล็กในเรื่องการพัฒนาคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษาและคุณภาพของผู้ดูแลเด็ก แต่อย่างไรก็ตามก็ยังมีประเด็นในเรื่องของการกำกับดูแลของนายอำเภอ ซึ่งคณะกรรมการจะนำกลับไปทบทวนอีกครั้งหนึ่งนะคะ

อีกประเด็นหนึ่งที่ท่านพูดถึงก็คือในการแบ่งช่วงวัย และหน่วยงานหลักที่จะรับผิดชอบในเรื่องของปฐมวัย คณะกรรมการเองก็ได้มีข้อเสนออยู่ในรายงานส่วนของภาคผนวกในการแบ่งออกเป็น ๔ ช่วงวัย ก็คือ ในช่วงของทารกในครรภ์ตั้งแต่ปฏิสนธิถึงคลอด หน่วยงานหลักที่จะดูแลก็จะเป็นที่รณรงค์สาธารณสุขและกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งในส่วนในช่วงวัยต่อไปก็คือช่วงวัยเด็กเล็กในช่วงแรกเกิดถึง ๓ ปี หน่วยงานหลักที่จะรับผิดชอบก็คือกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และกระทรวงมหาดไทย ในส่วนช่วงวัย ๓-๖ ปี ก็จะมีกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย และในส่วนช่วงวัย ๖-๘ ปี ก็จะเป็นกระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงมหาดไทย

ประเด็นตัวชี้วัดในเรื่องความสำเร็จการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามข้อเสนอแนะของกรรมการที่ท่านชาติ เอียดสกุล ได้ตั้งคำถามไว้ในเรื่องของตัวชี้วัด ในเบื้องต้นก็คงต้องมีการกำหนดในเรื่องของมาตรฐานกลางให้เป็นมาตรฐานเดียวกันก่อน เพราะว่า ณ ตอนนี้แต่ละหน่วยงานเองต่างก็มีมาตรฐานของตนเองในการที่จะใช้ประเมินผลของเด็กปฐมวัยนะคะ ยกตัวอย่างเช่นถ้าเด็กปฐมวัยในช่วง ๓-๕ ปีบริบูรณ์ก็ควรจะมีสมรรถนะ ๗ ด้านตามวัย -----

๑๗๓

สปท. ๗/๒๕๖๐

ภริตา ๘๘/๑

ได้แก่ การเคลื่อนไหวและสุขภาพทางกาย พัฒนาการด้านสังคม พัฒนาการด้านอารมณ์ พัฒนาการด้านการคิดและสติปัญญา พัฒนาการด้านภาษา พัฒนาการด้านจริยธรรม และพัฒนาการด้านการสร้างสรรค์ ซึ่งจะขอตอบคำถามของท่านแต่เพียงเท่านี้ก่อนนะคะ ขอบพระคุณค่ะ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านประธานครับ

นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร (ประธานกรรมาธิการ) : ขอบคุณท่านประธานครับ ผม วิวัฒน์ ครับ อยากกราบขอบพระคุณข้อเสนอทั้ง ๑๖ ท่าน มีประเด็นที่เป็นประโยชน์หลายเรื่องด้วยกัน เรื่องหนึ่งคือเรื่องกลไกสำคัญที่จะเป็นเจ้าภาพหลักในการที่จะทำเรื่องนี้ให้เกิดอย่างจริงจัง ในอดีตอย่างที่ทราบเรียบร้อยแล้ว ๔ หน่วยงานหลักทำกันอยู่ก็มีคนละมาตรฐาน แต่ละหน่วยงานก็มีศูนย์ของตัวเองเช่น กระทรวงมหาดไทยเดิมก็เป็นของกรมการพัฒนาชุมชน ๑๙,๐๐๐ กว่า หรือตัวเลขคร่าว ๆ ๒๐๐ ศูนย์เด็กเล็กซึ่งก็มีปัญหามากมาย ผมเคยทำงานเรื่องศูนย์เด็กเล็กอยู่ เข้าใจ ตั้งแต่แผนชาติแล้วที่จริงเรื่องของปัญหาเด็กเล็กไปสัมพันธ์กับเศรษฐกิจพื้นฐานของชาวบ้าน เมื่อปลายแผน ๔ เราเขียนแผนขึ้นมาแผนหนึ่งชื่อว่าแผนชนบทยากจน ผมยังจำคำมั่นเลยว่าเด็กเล็กทั้งที่อยู่ในศูนย์เด็กเล็กแล้วที่เข้ามาอยู่ในระบบโรงเรียนแล้วได้รับการตรวจเลือดพบว่าขาดสารอาหารในระดับอันตราย พวกเราอยู่สภาพพัฒนาเราใช้คำว่า จนถึงเลือดถึงเนื้อความเหลื่อมล้ำรุนแรงในระยะนั้น ณ วันนี้ไม่ได้ต่ำลงเลยนะครับ ความเหลื่อมล้ำกลับรุนแรงขึ้นไปเรื่อย ๆ ปัญหาชนบท คนยากคนจนเกือบ ๑๐ ล้านคนยังแก้ไม่ได้ เพราะฉะนั้นเราจะพัฒนาเขาได้อย่างไรถ้าเราไม่แก้ปัญหาคือความเหลื่อมล้ำ เมื่อช่วงเริ่มต้นผมกราบเรียนว่า ยกตัวอย่างจังหวัดสุรินทร์จังหวัดเดียว ๑๕ จังหวัดที่เรามีโครงการร่วมกันอยู่ ยกตัวอย่างจังหวัดสุรินทร์จังหวัดเดียว อย่างไรก็ตามแต่เด็กเล็กเลยครับ แม้กระทั่งเข้าไปสู่ระบบโรงเรียนตามกฎหมายบังคับแล้วก็ยังอยู่ต่อไม่ไหว อยู่ได้ไม่ถึงปีก็ต้องออกกลางคันเหตุผลง่าย ๆ มาจากเรื่องปัญหาเศรษฐกิจของแม่บวกกับปัญหาสังคม เช่น ดิทยาเสพติด เป็นแม่วัยใส ความไม่พร้อมของแม่ของเด็กที่เกิดเต็มไปหมด นั่นไม่ได้มาจากปัญหาการศึกษาโดยตรง แต่ว่าปัญหาการศึกษาเป็นส่วนหนึ่ง ล่าสุดวันนี้เองคนบดิลูกศิษย์ผมกลับจากเชียงใหม่เขาบอกว่าอาจารย์เชื้อไหม

๑๗๔

สปท. ๗/๒๕๖๐

ภริตา ๘๘/๒

ตำบลเดียวที่เมืองคอง เชียงใหม่ ซึ่งเป็นเมืองท่องเที่ยวใหญ่ไฟไหม้ เราก็อทราบกันอยู่ว่าฤดูนี้เป็นฤดูหมอกควัน แต่ที่สำคัญอันตรายสุดก็คือน้ำไม่มีแล้วครับ ต้นน้ำแท้ ๆ ต้องขนน้ำขึ้นไปแจกชาวบ้านแล้วซึ่งอยู่บนดอยต้นน้ำ ยกตัวอย่างอย่างนี้ครับ ปัญหาเหล่านี้ไม่ได้รับการแก้ไขนับวันจะรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ เพราะฉะนั้นความพยายามที่จะต้องเข้าไปจัดการศึกษาพื้นฐานสำคัญเด็กต้องมีอาหารกินก่อนจึงเป็นเรื่องที่สัมพันธ์กัน เราพูดเฉพาะเรื่องการศึกษาโดยไม่พูดถึงเศรษฐกิจปากท้องของพ่อแม่และของเด็กไม่ได้ หลายโครงการเราทำเรื่องนี้โดยเฉพาะตัวผมเองผมมีประสบการณ์เรื่องนี้เยอะมากเกี่ยวกับเรื่องหาอาหารให้เด็กกินในระหว่างเรียนจริง ๆ นี่จึงเป็นเรื่องใหญ่มากครับ ก็ทราบเรียนให้ที่ประชุมทราบว่าเรื่องนี้สัมพันธ์กัน ถ้าเรายังแก้ปัญหาพื้นฐาน ปัญหาความเหลื่อมล้ำ ปัญหาเศรษฐกิจปากท้องพื้นฐานของชาวบ้านเกือบ ๆ ๑๐ ล้านคนไม่ได้ เด็กที่เกิดมา แม่ที่ท้องปีหนึ่ง ๗๐๐,๐๐๐ กว่าคนคลอดมา ๗๐๐,๐๐๐ กว่าคน เฉพาะสุรินทร์จังหวัดเดียว ๑๐,๐๐๐ คนแล้วครับ ซึ่งแม่ไม่มีความสามารถพอที่จะให้ลูกเรียนได้ ไม่ต้องพูดถึงจะมีอาหารให้กินสมบูรณ์ ข้อมูลวันนี้ถ้าท่านตามดูดี ๆ ไม่ใช่เฉพาะคนจนนะครับ -----

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำลังจับมือกับกระทรวงสาธารณสุข อาหารที่เรากินเข้าไป ทุกวันนี้เป็นพิษรุนแรงมาก พืช ผัก ผลไม้ที่วางขายอยู่ในตลาดแม้แต่มีตรารับรองของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าปลอดภัยกลับมีพิษรุนแรง ผลจากการตรวจ ราคาแพงที่สุด มีตรารับรองว่าปลอดภัยกับที่แบกะดินมีพิษเท่ากัน อันนี้ก็เป็นผลต่อการพัฒนาของเด็กครับ อาหารมันเป็นเรื่องใหญ่มาก อันนี้ก็โยงกันให้ทราบ ที่นี้ประเด็นที่หลายท่านเป็นห่วง แล้วหลายท่านก็มีความเห็นอาจจะยังไม่ค่อยสอดคล้องกันนัก เราก็ฟังเรื่องนี้มาเยอะมาก เราก็ไปคุยกับกระทรวงมหาดไทย ยกทีมไปหารือกับท่าน ไปหารือกระทรวงสาธารณสุข ไปหารือกับกระทรวงศึกษาธิการเอง คุยกันมาหลายรอบ กราบเรียนว่ารัฐมนตรี ๓ ท่าน เปลี่ยนไปแล้ว ท่านใหม่เป็นแพทย์รู้เรื่องนี้เป็นอย่างดี เรื่องความสำคัญของการเตรียมแม่ ก่อนที่จะตั้งครรภ์ ผมเชื่อว่าหมอทุกท่านทราบเรื่องนี้เป็นอย่างดีอยู่แล้ว แต่ว่าในทางปฏิบัตินั้น คงต้องฟัง และรัฐธรรมนูญฉบับใหม่นี้ เดิมเราก็ทำภายใต้แอสซัมป์ชัน (Assumption) ของกฎหมายเดิม แต่วันนี้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่จะออกวันที่ ๖ เพราะฉะนั้นแน่นอนทุกบท ที่เขียนไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับใหม่จะต้องถูกปรับ กฎหมายทุกฉบับที่ขัดแย้งกับรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ รัฐธรรมนูญฉบับใหม่เขียนไว้ชัดว่ารัฐต้องจัดให้กลไกความร่วมมือระหว่างรัฐ หมายถึง รัฐบาลกลาง ท้องถิ่น หมายถึงรัฐบาลท้องถิ่น ทั้ง อบจ. อบต. เทศบาล และเอกชน เพราะฉะนั้นข้อเสนอหลายท่านที่ยืนยันว่าอย่างไรก็ต้องจัดให้มีความร่วมมือ เอกชนหมายถึง ครอบครัว ชุมชน ท้องถิ่น แม้กระทั่งวัดด้วยต้องเข้ามามีส่วนร่วม อันนี้ก็จะเป็กลไกที่สำคัญ แต่ว่าอย่างไรก็ตามอย่างที่กราบเรียน หลายท่านได้กรุณาเล่าให้ฟังว่าหลายจังหวัดเขามีกลไกเกิดขึ้นในระดับจังหวัด บางจังหวัดมีกลไกร่วมมือไปจนถึงระดับอำเภอ ไปจนถึงระดับตำบล เพื่อจะแก้ปัญหาเด็กเล็กของเขาเอง บางจังหวัดเช่นจังหวัดร้อยเอ็ด รัฐบาลท้องถิ่น ร่วมมือกับทั้งรัฐบาลกลาง ทั้งชาวบ้าน ทั้งครอบครัว ชุมชน เขาทำโครงการซึ่งผมฟังแล้ว ประทับใจมาก เขาใช้คำง่าย ๆ ว่าเก่งก่อนเกิด หมายความว่าเขาสืบหมัดคนในเขตรับผิดชอบของเขา ถ้ามีใครแต่งงาน เตรียมจะตั้งท้องเขาบุกเข้าไปทำการสำรวจ เด็กที่เข้าไปยื่นจดทะเบียน ไปจนถึงไปฝากครรภ์เขาตามตลอดเลยครับว่าเด็กไม่มีโอกาสคลอดออกมาแล้วมีปัญหา ไม่ว่าจะเป็นโรคแอลดี (LD) หรืออะไรก็ตามที่จะนำไปสู่ความไม่เจริญทางสมอง ทางสติปัญญา แล้วก็ทางอารมณ์ เขารุกเข้าไปเตรียมป้องกันปัญหา กรณีศึกษา

๑๗๖

สปท. ๗/๒๕๖๐

กมลทิพย์ ๙๐/๒

อย่างนี้เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น ท้องถิ่นกลายเป็นแม่งาน สุรินทร์ก็เช่นกัน เมื่อปัญหาเกิด
ท้องถิ่นกลายเป็นเจ้าภาพหลัก แล้วก็ภายใต้การสนับสนุนจากท่านผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วก็
ไปร่วมมือกับ อบต. ลูกขึ้นทำ คือข้อจำกัดที่เราไปฟังคนทำงานมาเขามีข้อจำกัดมาก
ในเชิงกฎหมาย ซึ่งแน่นอนงานนี้ต้องทำต่อไปคือเราต้องแก้กฎหมายให้เอื้อกับคนทำงาน
จะมาแก้ปัญหาเรื่องนี้ แล้วผมกราบเรียนที่ประชุมในที่นี้ว่าขณะนี้ผมว่าไม่ใช่เฉพาะพวกเรา
ชาว สปท. ที่เห็นปัญหาเรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่ ทุกท้องถิ่นเห็นปัญหาเรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่
แล้วทุกคนลุกขึ้นทำตามสถานะของตัวเอง ทำตามภูมิศาสตร์ของตัวเอง ทำตามสังคม
วัฒนธรรมของตัวเอง ถือเป็นเรื่องที่เราสร้างกลไกความร่วมมือ แล้วก็ให้เกียรติกัน
แล้วก็หาทางหนุนเสริมเท่าที่จะเป็นไปได้ ผมเชื่อมั่นว่าภายใน ๒ เดือน คณะกรรมการชุดใหม่
ที่จะลุกขึ้นทำหน้าที่ปฏิรูปการศึกษาต่อเนื่องหลังจากรัฐธรรมนูญประกาศแล้ว ต้องจัดตั้ง
คณะกรรมการอิสระขึ้นดูแลเรื่องการปฏิรูปการศึกษา -----

- ๙๑/๑

๑๗๗

สปท. ๗/๒๕๖๐

จีรณัฐ ๙๑/๑

ต่อเนื่องจากงานที่ สปท. เสนอไว้ ในรัฐธรรมนูญเขียนไว้อย่างนั้นนะครับ ภายในไม่เกิน ๖๐ วัน เพราะฉะนั้นเรื่องนี้ก็จะเกิดแล้วก็จะมีคนสืบสานเรื่องนี้ต่อ ในขณะเดียวกันกองทุนที่ผมกราบเรียน ตั้งแต่ต้นว่าถ้าจะเพิ่มเงินให้กระทรวงศึกษาธิการแทบเป็นไปได้เลยครับ ขณะนี้ กระทรวงศึกษาธิการใช้เงินมากที่สุดเมื่อเทียบกับทุกกระทรวง ทบวง กรม เพิ่มเงิน ขึ้นไปอีกไม่ใช่เรื่องง่าย เพราะฉะนั้นลำพังกระทรวงศึกษาธิการกระทรวงเดียวขยับทั้งเพิ่มคน เพิ่มเงินขึ้นไปน่าจะเป็นไปได้ยาก เพราะฉะนั้นกลไกสำคัญที่จะร่วมมือลงไประดับท้องถิ่น น่าจะเป็นกลไก น่าจะเป็นทางเลือกที่สำคัญ แต่อย่างไรก็ตามผมคิดว่าคุณหมอชัชชัยได้เสนอว่า ให้มีการจัดเวิร์กชอป (Workshop) ร่วมกันที่จะฟัง เนื่องจากเรื่องนี้เป็นเรื่องใหม่ เพราะฉะนั้นโอกาสที่จะไปดูตัวอย่างความสำเร็จและฟังความเห็นให้รอบด้าน เรายังมี เวลาอยู่อีกประมาณ ๑๒๐ วัน ไม่เกินสำหรับสมาชิก สปท. เรา หลังรัฐธรรมนูญประกาศแล้ว เราก็จะมีเวลาทำงานอีกประมาณนี้ ก็น่าจะสามารเตรียมข้อมูลให้สมบูรณ์ที่สุด แล้วส่งมอบให้คณะกรรมการอิสระซึ่งจะจัดตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญที่จะสานต่อเรื่องนี้ต่อก็น่าจะอยู่ในวิสัยที่เป็นไปได้ อยากจะกราบเรียนที่ประชุมเพื่อความอุ่นใจว่าเราจะรับฟัง ข้อเสนอทั้งหมดและไปหาข้อมูลเพิ่มเติม แล้วก็อาจจะจำเป็นต้องไปกราบเรียนรบกวนท่าน หาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อจะเตรียมเรื่องนี้ให้สมบูรณ์ส่งมอบให้กับคณะกรรมการอิสระแล้วเราก็ จะหมดหน้าที่อย่างสบายใจ ก็กราบขอบพระคุณทุก ๆ ท่านที่กรุณาให้ข้อมูล ให้ข้อเสนอแนะ เป็นอย่างดีมากครับ กราบขอบพระคุณครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : มีสมาชิกท่านใดจะตั้งใจซักถามไหมครับ มีท่านกษิต ภิรมย์ นะครับ แล้วก็ ท่านเฉลิมชัย เครืองาม เชิญท่านกษิต ภิรมย์ ครับ ขอสั้น ๆ เฉพาะประเด็นที่กรรมาธิการ ไม่ได้ตอบนะครับ

นายกษิต ภิรมย์ : ขอบคุณครับท่านประธาน ผม กษิต ภิรมย์ สมาชิก สปท. ลำดับที่ ๗ ท่านประธานครับ ผมรับผิดชอบเรื่องการส่งเสริมวัฒนธรรมทางการเมือง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นองค์ประมุข ในกรอบงานของ คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง และขณะนี้ผมกำลังทำหลักสูตร พร้อมกับสมุดคู่มือให้กับครูตั้งแต่ปฐมวัย ประถม มัธยม ไปถึงมหาวิทยาลัย แล้วก็กำลังยกร่าง

๑๗๘

สปท. ๗/๒๕๖๐

จีรนุช ๙๑/๒

หลักสูตรด้วย ซึ่งถึงจุดหนึ่งจะมีการประสานงานระหว่างคณะกรรมการธิการของผมกับทางคณะกรรมการธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา เพราะว่าจากการที่ได้ไปศึกษาการบ่มเพาะเยาวชนในระดับปฐมวัยของประเทศเสรีประชาธิปไตยทั่วโลกแล้วเขาให้เรื่องนี้เป็นเรื่องที่สำคัญ เพราะฉะนั้นเราก็ต้องมีแนวว่าเราจะบ่มเพาะเยาวชนของเราเพื่อให้เป็นพลเมืองประชาธิปไตยที่ดีเพื่อให้ประชาธิปไตยเข้มแข็งอย่างไร เรื่องที่สำคัญก็คือตรงตัวครูหรือว่าใครก็ตามที่จะอยู่ที่สถานดูแลเด็กปฐมวัยให้สำคัญ และงานอันนี้ของคณะกรรมการธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองจะต้องทำงานอย่างใกล้ชิดกับทางคณะกรรมการธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ผมก็อยากจะขอใช้โอกาสนี้เรียนให้ทราบเสียก่อน เรื่องที่ผมได้พูดก็ภายในเดือนนี้ เดือนหน้าก็คงจะแล้วเสร็จ แล้วก็ประสานผ่านมาที่กรรมการธิการไปที่คณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศของ สปท. ได้ ก็ขอเรียนแค่นี้ครับ ขอขอบคุณมากครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศคนที่หนึ่ง) : ขอเชิญท่าน พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม ครับ

พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม : ท่านประธานครับ ผม เฉลิมชัย เครืองาม ผมหรือท่านเร็ว ๆ ง่าย ๆ สั้น ๆ ท่านประธานครับ ได้ฟังท่านประธานคณะกรรมการแล้วก็ค่อนข้างจะสบายใจว่าเรื่องนี้จะมีการดำเนินงานต่อ แต่ผมขออนุญาตที่จะถามความเห็นของท่านรองประธาน คนที่หนึ่ง และรองประธาน คนที่สอง ว่าเรื่องนี้เนื่องจากไม่ได้อยู่ใน ๒๗ วาระประเด็นปฏิรูปอย่างเร่งด่วน เราหารือกัน ผมคิดว่าทุกคนตกผลึกเรียบร้อยแล้ว เรื่องนี้มีความสำคัญเป็นอย่างมาก เป็นเรื่องใหญ่ แล้วก็เป็นเรื่องเร่งด่วนด้วย เราจะมีหนทางในการที่จะขับเคลื่อนเรื่องนี้ให้เดินหน้าต่อไปได้อย่างรวดเร็วคล่องแคล่วได้อย่างไร ท่านช่วยกรุณาเสนอแนะแล้วก็ลองช่วยพิจารณาด้วย ขอขอบคุณครับ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศคนที่หนึ่ง) : ป.ย.ป. เดินหน้าเรื่องนี้อยู่แล้วครับ ในส่วน ๒๗ วาระนั้นก็เป็นส่วนหนึ่ง ส่วนที่ขับเคลื่อนอยู่แล้วคือเรื่องการศึกษาก็ได้ขับเคลื่อนโดยลำดับ ส่วนที่เป็นรายงานเพิ่มเติมก็ส่งเข้าไปในระบบ ป.ย.ป. นะครับ เพราะฉะนั้นก็ไม่ต้องกังวล ขณะเดียวกันในส่วนของ -----

๑๗๙

สปท. ๗/๒๕๖๐

พัชรี ๙๒/๑

รัฐธรรมนูญตามที่ท่านประธานวิวัฒน์ได้ชี้แจงต่อที่ประชุมก็จะมีกรรมการอิสระขึ้นมาเพื่อทำเรื่องนี้โดยเฉพาะ ดังนั้นสิ่งที่น่าห่วงใยและเรื่องที่เราให้ความสำคัญโดยเฉพาะเรื่องของการศึกษาและการดูแลในเรื่องพัฒนาการก่อนวัยเรียน ทั้งรัฐธรรมนูญก็บัญญัติไว้และมีกรรมการอิสระตามรัฐธรรมนูญอีก แล้วกำหนดกรอบเวลาไว้แล้วตามรัฐธรรมนูญ ก็จะประสานงานผลักดันเต็มที่ในฐานะที่ผมและท่านรองประธาน คนที่สอง ก็เข้าไปเป็นกรรมการเตรียมการปฏิรูปด้วย แล้วก็ไปเป็นกรรมการเตรียมการยุทธศาสตร์ด้วยนะครับ ก็ขอขอบคุณสมาชิกนะครับ เป็นอันว่าที่ประชุมได้พิจารณารายงานเรื่องการปฏิรูปการจัดการดูแลพัฒนา และจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีมาตรฐานและเอกภาพแล้วนะครับ ก่อนที่จะขอมติจากที่ประชุมผมขอตรวจสอบองค์ประชุมก่อนครับ

(นายอลงกรณ์ พลบุตร รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง มีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนทำการตรวจสอบองค์ประชุม)

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอเชิญสมาชิกใช้สิทธิแสดงตนครับ โปรดเสียบบัตรและกดปุ่มแสดงตน

(สมาชิกทำการเสียบบัตรและกดปุ่มแสดงตน)

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ใช้สิทธิแสดงตนกันทุกท่านแล้วนะครับ ท่านที่เดินอยู่ข้างหลังไม่ทราบใช้สิทธิหรือยังครับ เรียบร้อยทุกท่านแล้วนะครับ เจ้าหน้าที่แสดงผลครับ จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๕๐ ท่าน เป็นอันว่ามีผู้เข้าประชุมครบองค์ประชุมครับ

เรื่อง

วันที่ 03 เดือน เมษายน พ.ศ. 2560 เวลา 17:09

จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม 150

เห็นด้วย 150

ไม่เห็นด้วย 0

งดออกเสียง 0

ไม่ลงคะแนนเสียง 0

รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านการศึกษา เรื่อง การปฏิรูปการจัดการดูแลพัฒนาและ
จัดการศึกษาปฐมวัยให้มีมาตรฐานและเอกภาพ
**เห็นชอบกับรายงานของคณะกรรมการฯ โดยให้
คณะกรรมการนำความเห็นและข้อเสนอแนะของ
สมาชิกฯ ไปปรับปรุงก่อนส่งรายงานไปยังคณะรัฐมนตรี
เพื่อดำเนินการต่อไป**

หน้า 1 / 1.332

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
1	1	พลโท กมล สุภาพ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
2	2	นายกฤษฎา จีนะวิจารณ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
3	3	พลโท กฤษณะ บวรรัตนารักษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
4	5	นายกษิต์เดชธนทัต เสกขุนทด	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
5	6	นายกษิติศ อาชวคุณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
6	7	นายกษิต ภิรมย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
7	10	นายกิตติ กิตติโชควัฒนา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
8	13	พลเรือเอก ไกรวุธ วัฒนธรรม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
9	16	นายเข้มชัย ชุตินวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
10	17	พลโท คณิต แจ่มจันทร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
11	19	พลเอก คณิต อุทิศสาร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
12	20	นายคณิสสร นาวานุเคราะห์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
13	22	นายคำคุณ สิทธิสมาน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
14	24	หม่อมราชวงศ์จักรกรรณ จิตรพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
15	25	พลเอก จารุเกียรติ ชัยวงษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
16	26	นายจินดา วงศ์สวัสดิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
17	27	พลเอก จิระ โกมุทพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
18	28	พลเรือเอก จีระพัฒน์ ปานสถุน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
19	29	นายจุมพล สุขมัน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
20	31	พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
21	32	นายเฉลิมพล ประทีปะวงนิช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
22	33	นายเฉลิมศักดิ์ อบสุวรรณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
23	34	พลเรือเอก ชรินทร์ ชุนทรัพย์พันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
24	37	นายชาญวิทย์ ผลชีวิน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
25	38	นายชาลี เขียดสกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
26	39	พลตำรวจเอก ชิดชัย วรรณสถิตย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
27	40	นายชูชัย ศุภวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
28	41	นายชูชาติ อินสว่าง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
29	42	นายชูศักดิ์ เกวี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
30	44	พลเอก ชูศักดิ์ สันติวรฤทธิ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
31	45	พลเอก ชูศิลป์ คุณาไทย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
32	46	นายสุภาพบุตร ชมเสวี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
33	47	พลเอก รัฐิวิจน์ กำลึงเอก	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
34	48	นายณรงค์ สหเมธาพัฒน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
35	49	พลเรือเอก ณรงค์พล ณ บางช้าง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
36	52	นายดำรงค์ พิเดช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
37	54	นายดุสิต ลีลาภัทรพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
38	55	พลตำรวจเอก เดชณรงค์ สุทธิชาญบัญชา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
39	56	นายเดชาภิวัดน์ ณ สงขลา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
40	57	นายตระกูล วินิจฉัยภาค	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
41	59	นายต่อพงศ์ เสลานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
42	60	พลตำรวจเอก ไตรรัตน์ อมาตยกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
43	61	นางถวิลวดี บุรีกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
44	63	นายทวีศักดิ์ กอนันตกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
45	65	นายธงชัย ลีอดุลย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
46	67	พันเอก ธนศักดิ์ มิตรภานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
47	68	นายธเนศพล ธนบุญวัฒน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
48	69	ศาสตราจารย์ธรรมศักดิ์ พงศ์พิชญามาตย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
49	70	พลเอก ธวัช จารุกัลล์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
50	71	นายธวัชชัย เทอดเผ่าไทย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
51	72	นายธวัชชัย พักองกูร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
52	73	พลเอก ธวัชชัย สมุทรสาคร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
53	75	พลตำรวจโท ธวัชจิตร อุตมะ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
54	76	พลอากาศเอก ธีระภาพ เสนะวงษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
55	77	พลเอก นคร สุขประเสริฐ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
56	78	นางนรรัตน์ พิมเสน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
57	79	นายนิกร จำนง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
58	80	นางนินนาท ชลิตานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
59	81	พลอากาศเอก นิรันดร์ ยิ้มสรวล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
60	82	นายบวรเวท รุ่งรุจี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
61	83	นายบัญชา ปรมีศนาภรณ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
62	84	พลโท บัญชา สิทธิวรยศ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
63	85	นางเบญจวรรณ สร้างนิทร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
64	86	พลเรือเอก ประดิษฐ์ ศิริคุปต์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
65	90	ร้อยเอก ประยุทธ์ เสาวคนธ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
66	92	นายประสิทธิ์ ปทุมารักษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
67	93	พลเอก ปราการ ชลยุทธ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
68	94	นายปรีชา บุตรศรี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
69	95	พลอากาศเอก ปรีชา ประดับมุข	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
70	97	นายปานเทพ กล้านรงค์ราญ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
71	98	นางสาวปิยะธิดา ประดิษฐมาตุกา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
72	99	นายปีติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
73	100	พลอากาศเอก เเม่ตัจ วงษ์ปิ่นแก้ว	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
74	101	นายพงศ์ศักดิ์ สุขสันต์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
75	102	นายพนม ศรีศิลป์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
76	103	นายพรชัย ตระกูลวรานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
77	104	คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
78	105	นางพรพันธุ์ บุญยรัตพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
79	107	พลเอก พอล มณีรินทร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
80	108	พลเรือเอก พระจันทร ตามประทีป	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
81	109	พลตำรวจตรี พิธิษฐ์ เปาอินทร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
82	110	นายเพิ่มพงษ์ ชาวลิต	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
83	111	นายไพฑูรย์ หลิมวัฒนา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
84	112	พลเอก ภิรมย์ แก้วปลั่ง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
85	113	พลเอก ภูติศ ทัดติยโชติ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
86	114	พลอากาศเอก มนต์ รัชชจว	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
87	115	นายมนู เลียวไพโรจน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
88	117	นางเมธินี เทพมณี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
89	118	พันตำรวจตรี ยงยุทธ สาระสมบัติ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
90	119	พลเรือเอก ยุทธนา เกิดด้วยบุญ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
91	120	พลเอก ยุทธศักดิ์ ศศิประภา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
92	121	นางรวิวรรณ ภูริเดช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
93	122	นายรังสรรค์ ศรีวรศาสตร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
94	123	พลเอก รัชกฤต กาญจนวัฒน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
95	124	พลตำรวจเอก เรืองศักดิ์ จริตเอก	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
96	125	นายเลิศปัญญา บูรณบัณฑิต	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
97	126	พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
98	128	พลตำรวจเอก วรพงษ์ ชิวปรีชา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
99	131	นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
100	132	พลโท วรार्ห บัญญะสิทธิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
101	133	นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
102	134	พลเอก วัฒนา สรรพานิช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
103	135	พลอากาศเอก วัธน มณีไย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
104	136	นายวันชัย ศักดิ์อุดมไชย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
105	137	นายวันชัย สอนศิริ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
106	138	นายวัลลภ พริ้งพวงษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
107	140	นายวิเชียร ชวลิต	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
108	142	นายวิทยา แก้วภราดัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
109	143	นายวินัย ดะห์ลัน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
110	144	นายวิบูลย์ สงวนพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
111	146	นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
112	147	นายวิวรรณ แสงสุริยะฉัตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
113	148	พลเอก วุฒินันท์ ลีลายุทธ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
114	151	นายศานิตย์ นาคสุขศรี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
115	152	นายศิริชัย ไม้งาม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
116	153	นายสถิตย์ ลิ่มพงศ์พันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
117	154	พลเรือเอก สกิตร์พันธุ์ เกยานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
118	156	นายสมชัย เจริญชัยฤทธิ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
119	157	นายสมชัย ฤชุพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
120	158	นายสมชาย พุฒิกัลป์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
121	159	พลโท สมชาย ลั่นประเสริฐ	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
122	160	นายสมเดช นิลพันธุ์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
123	161	นายสมพงษ์ สระกวี	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
124	162	นางสร้อยทิพย์ ไตรสุทธิ์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
125	163	พลเอก สราวุฒิ ชลออยู่	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
126	166	นายสันตศักดิ์ จรูญ งามพิเชษฐ์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
127	167	พลตรี สิริวิตร นาคทอง	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
128	168	นายสุชน ชาลีเครือ	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
129	170	นายสุนชัย คำณูณเศรษฐ์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
130	173	นายสุรินทร์ จิรวินิจ	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
131	174	พลเรือเอก สุรินทร์ เริงอารมณ์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
132	177	นายเสรี สุวรรณภานนท์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
133	178	นายเสรี อติภักธะ	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
134	180	พลอากาศเอก อนาวิน อิมรย์รัตน์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
135	181	พลเรือเอก อนุทัย รัตตะรังสี	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
136	182	นายอนุสร จีรพงศ์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
137	183	นายอนุสิทธิ์ คุณากร	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
138	184	นายอภิชาติ จงสกุล	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
139	185	พลเอก อภิชาติ เพ็ญกิตติ	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
140	186	นายอภิรักษ์ ชัยธนาวงศ์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
141	189	นายอรุณ จิรชวาลา	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
142	190	นายอลงกรณ์ พลบุตร	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
143	192	นายอัศวินทร์ เลิศกิจชัยศิริ	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
144	193	นายอัปดุลฮาลิม มินซาร์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
145	194	พลตำรวจเอก อัศวิน ขวัญเมือง	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
146	195	พลตำรวจโท อาจิม ไชติวงศ์	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
147	197	พลตำรวจโท อำนวย นิยมมะโน	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
148	198	นายอำพล จินดาวัฒนะ	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
149	199	นายอุทัย เลานวิเชียร	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย
150	200	พลเอก เอกชัย จันทร์ศรี	สมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	เห็นด้วย

ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานในที่ประชุม

1. นายอลงกรณ์ พลบุตร รองประธานสมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง
  2. นางสาวลลิตร์ ศรีอรุณ รองประธานสมาชิกเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง
- กลุ่มงานรายงานการประชุม สำนักรายงานการประชุมและขอเลข สผ
โทร ๐ ๒๒๔๔ ๒๓๗๒-๓, ๐ ๒๒๔๔ ๑๓๑๐

ต่อไปผมจะขอมติจากที่ประชุมว่าจะเห็นชอบกับรายงานเรื่องการปฏิรูป การจัดการดูแลพัฒนาและจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีมาตรฐานและเอกภาพหรือไม่ ซึ่งหาก เห็นชอบ คณะกรรมาธิการจะได้นำความคิดเห็นและข้อเสนอของสมาชิกไปปรับปรุงก่อนที่จะส่งรายงานไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป ต่อไปเป็นการลงมติ ตามข้อบังคับ ข้อ ๖๐ นะครับ

(นายอลงกรณ์ พลบุตร รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง มีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอเชิญท่านสมาชิกใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนนะครับ ผู้ใดเห็นชอบ โปรดกดปุ่มเห็นด้วย ผู้ใดไม่เห็นชอบ โปรดกดปุ่มไม่เห็นด้วย ผู้ใดเห็นว่าควรงดออกเสียง โปรดกดปุ่มงดออกเสียงครับ

(สมาชิกทำการเสียบบัตรแสดงตนและกดปุ่มลงคะแนน)

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : มีสมาชิกท่านใดที่ยังไม่ใช้สิทธิไหมครับ ถ้าใช้สิทธิครบถ้วนแล้วผมขอปิด การลงคะแนนนะครับ เจ้าหน้าที่แสดงผลครับ จำนวนผู้เข้าประชุม ๑๕๐ ท่านนะครับ เจ้าหน้าที่เช็ค (Check) ใหม่ดีไหมครับ ขอประกาศผลว่าเป็นเอกฉันท์นะครับ กรรมการทุกท่านให้คะแนนเต็ม มีผู้เข้าประชุม ๑๕๐ ท่าน เห็นด้วย ๑๕๐ ท่าน ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ไม่มี ไม่ลงคะแนนเสียง ไม่มี

รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านการศึกษา เรื่อง การปฏิรูปการจัดการดูแลพัฒนาและ
จัดการศึกษาปฐมวัยให้มีมาตรฐานและเอกภาพ
(การตรวจสอบองค์ประชุม)

เรื่อง

วันที่ 03 เดือน เมษายน พ.ศ. 2560 เวลา 17:08

จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม 150

หน้า 1 / 1.331

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
1		พลโท กมล สุภาพ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
2		นายกฤษฎา จีนะวิจารณ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
3		พลโท กฤษณะ บวรรัตนรักษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
4		นายเกษิ์เดชธนทัต เสกขุนทด	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
5		นายเกษิ์ดิศ อาชวนคุณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
6		นายเกษิ์ต ภิรมย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
7		นายกิตติ กิตติโชควัฒนา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
8		พลเรือเอก ไกรวุธ วัฒนธรรม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
9		นายเข้มชัย ชูติวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
10		พลโท คณิต แจ่มจันทร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
11		พลเอก คณิต อุทิศสาร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
12		นายคณิสสร นาวานุเคราะห์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
13		นายคำคุณ สิทธิสมาน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
14		หม่อมราชวงศ์จักรธร จิตรพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
15		พลเอก จารุเกียรติ ชัยวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
16		นายจินดา วงศ์สวัสดิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
17		พลเอก จิระ โกมุทพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
18		พลเรือเอก จีระพัฒน์ ปานสกุน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
19		นายจุมพล สุขมัน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
20		พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องงาม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
21		นายเฉลิมพล ประทีปะวณิช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
22		นายเฉลิมศักดิ์ อบสุวรรณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
23		พลเรือเอก ชรินทร์ ชุนทรชพันธ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
24		นายชาญวิทย์ ผลชีวิน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
25		นายชาลี เอียดสกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
26		พลตำรวจเอก ชิดชัย วรรณสถิตย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
27		นายชูชัย ศุภวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
28		นายชูชาติ อินสว่าง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
29		นายชูศักดิ์ เกวี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
30		พลเอก ชูศักดิ์ สันติวรฤทธิ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
31		พลเอก ชูศิลป์ คุณาไทย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
32		นายฐาปบุตร ชมเสวี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
33		พลเอก วุฒิวาจน์ กำลังเอก	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
34		นายณรงค์ สหเมธาพัฒน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
35		พลเรือเอก ณรงค์พล ณ บางช้าง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
36		นายดำรงค์ พิเดช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
37		นายดุสิต ลีลาภัทรพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
38		พลตำรวจเอก เดชณรงค์ สุทธิชาญบัญชา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
39		นายเดชาภิวัฒน์ ณ สงขลา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
40		นายตระกูล วินิจฉัยภาค	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
41		นายต่อพงศ์ เสลานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
42		พลตำรวจเอก ไตรรัตน์ อมาตยกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
43		นางถวิลวดี บุรีกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
44		นายทวีศักดิ์ กอนันต์กุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
45		นายธงชัย ลีอดุลย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
46		พันเอก ธนศักดิ์ มิตรมานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
47		นายธเนศพล ธนบุญวัฒนะ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
48		ศาสตราจารย์ธรรมศักดิ์ พงศ์พิชญามาตย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
49		พลเอก ธวัช จารุกุลัส	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
50		นายธวัชชัย เทอดเผ่าไทย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
51		นายธวัชชัย พักอังกูร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
52		พลเอก ธวัชชัย สมุทรสาคร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
53		พลตำรวจโท วีรจิตร อุตมะ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
54		พลอากาศเอก วีระภาพ เสนะวงษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
55		พลเอก นคร สุขประเสริฐ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
56		นางนรรัตน์ พิมพ์เสน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
57		นายนิกร จำนง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
58		นางนินนาท ชลิตานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
59		พลอากาศเอก นิรันดร์ ยิ้มสรवल	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
60		นายบวรเวท รุ่งรุจี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
61		นายบัญชา ปรมีศนาภรณ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
62		พลโท บัญชา สิทธิวรยศ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
63		นางเบญจวรรณ สร้างนิทร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
64		พลเรือเอก ประดิษฐ์ ศิริคุปต์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
65		ร้อยเอก ประยุทธ์ เสาวคนธ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
66		นายประสิทธิ์ ปทุมารักษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
67		พลเอก ปราการ ชลยุทธ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
68		นายปรีชา นุตวศรี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
69		พลอากาศเอก ปรีชา ประดับมุข	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
70		นายปานเทพ กล้านรงค์ราญ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
71		นางสาวปิยะธิดา ประดิษฐบาทุกา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
72		นายปิติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
73		พลอากาศเอก เเมด็จ วงษ์ปิ่นแก้ว	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
74		นายพงศ์ศักดิ์ สุขสันต์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
75		นายพนม ศรศิลป์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
76		นายพรชัย ตระกูลวรานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
77		คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
78		นางพรพันธุ์ นุณยรัตพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
79		พลเอก พอพล มณีรินทร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
80		พลเรือเอก พระจันทร ตามประทีป	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
81		พลตำรวจตรี พิสิษฐ์ เปาอินทร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
82		นายเพิ่มพงษ์ เชาวลิตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
83		นายไพฑูรย์ หลิมวัฒนา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
84		พลเอก ภิญญู แก้วปลั่ง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
85		พลเอก ภูติศ ทัดติยโชติ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
86		พลอากาศเอก มนัส ฐปขจร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
87		นายมนู เลียวไพโรจน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
88		นางเมธินี เทพมณี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
89		พันตำรวจตรี ยงยุทธ สาระสมบัติ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
90		พลเรือเอก ยุทธนา เกิดด้วยบุญ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
91		พลเอก ยุทธศักดิ์ ศศิประภา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
92		นางรวีวรรณ ภูริเดช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
93		นายรังสรรค์ ศรีวรรณศาสตร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
94		พลเอก รัชกฤต กาญจนวัฒน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
95		พลตำรวจเอก เรืองศักดิ์ จริตเอก	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
96		นายเลิศปัญญา บูรณบัณฑิต	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
97		พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
98		พลตำรวจเอก วรพงษ์ ชิวปรีชา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
99		นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
100		พลโท วราห์ บุญญะสิทธิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
101		นางสาววลัยรัตน์ ศรีอรุณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
102		พลเอก วัฒนา สรรพานิช	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
103		พลอากาศเอก วัธน มณีชัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
104		นายวันชัย ศักดิ์อุดมไชย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
105		นายวันชัย สอนศิริ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
106		นายวัลลภ พริ้งพวงษ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
107		นายวิเชียร ขวาลิต	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
108		นายวิทยา แก้วภราดัย	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
109		นายวินัย ดะห์ลัน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
110		นายวิบูลย์ สงวนพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
111		นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
112		นายวิวรรธน์ แสงสุริยะฉัตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
113		พลเอก วุฒินันท์ ลีลายุทธ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
114		นายศานิตย์ นาคสุขศรี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
115		นายศิริชัย ไม้งาม	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
116		นายสถิตย์ ลิมพงค์พันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
117		พลเรือเอก สติรพันธุ์ เกยานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
118		นายสมชัย เจริญชัยฤทธิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
119		นายสมชัย ฤชุพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
120		นายสมชาย พุฒิมักลป์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
121		พลโท สมชาย ลีนประเสริฐ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
122		นายสมเดช นิลพันธุ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
123		นายสมพงษ์ สระกวี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
124		นางสร้อยทิพย์ ไตรสุทธิ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด
125		พลเอก สรวาตมิ ชลออยู่	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
126		นายสันตศักดิ์ จรุงงามพิเชษฐ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
127		พลตรี สิริวิตรี นาคทอง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
128		นายสุชน ซาลีเครือ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
129		นายสุนชัย คำนุณเศรษฐ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
130		นายสุรินทร์ จิรวินิชย์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
131		พลเรือเอก สุรินทร์ เรืองอารมณ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
132		นายเสรี สุวรรณภานนท์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
133		นายเสรี อติภักตะ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
134		พลอากาศเอก อนาวิน ภิรมย์รัตน์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
135		พลเรือเอก อนุทัย รัตตะรังสี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
136		นายอนุสร จีรพงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
137		นายอนุสิทธิ์ คุณากร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
138		นายอภิชาติ จงสกุล	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
139		พลเอก อภิชาติ เพ็ญกิตติ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
140		นายอภิรักษ์ ชื่อธานวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
141		นายอรุณ จิรชวาลา	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
142		นายอลงกรณ์ พลบุตร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
143		นายอัศวินทร์ เลิศกิจชัยศิริ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
144		นายอัปดุลฮาติม มินซาร์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
145		พลตำรวจเอก อัศวิน ขวัญเมือง	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
146		พลตำรวจโท อาจิด ไชติวงศ์	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
147		พลตำรวจโท อำนวย นิยมมะโน	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
148		นายอำพล จินดาวัฒนะ	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
149		นายอุทัย เลาหวิเชียร	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
150		พลเอก เอกชัย จันทร์ศรี	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานในที่ประชุม

1. นายอลงกรณ์ พลบุตร รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง
2. นางสาววัลย์รัตน์ ศรีอรุณ รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง

๑๘๑

สปท. ๗/๒๕๖๐

พัชรี ๙๒/๓

เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติเห็นชอบกับรายงานดังกล่าวของคณะกรรมการ
ขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา แต่ฉันขอให้ทางกรรมาธิการรับ ๒ เรื่องที่ผม
อยากจะขอให้ไปปรับปรุงเพื่อให้เกิดความชัดเจนในตัวรายงานนะครับ

เรื่องแรก คือในหน้า ๓ ของรายงานฉบับเต็ม ขออนุญาตท่านสุรินทร์
สักครู่ครับ หน้า ๓ ของรายงานฉบับเต็มในข้อ ๑.๔ ปัญหาและสถานการณ์ท้าทาย
ด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัยของประเทศไทย ข้อ ๑.๔.๑ (๑) เด็กช่วงวัย ๑-๓ ปี มีพัฒนาการ
โดยรวมไม่สมวัยร้อยละ ๒๕ และช่วง ๔-๕ ปี ไม่สมวัยถึงร้อยละ ๔๒ โดยอ้างอิงสถาบันแห่งชาติ
เพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล ตรงนี้เป็นตัวเลขที่สำคัญมาก
หากว่ามีการอ้างอิงต่อไปโดยกรมการอิสระของรัฐธรรมนูญหรือว่าของรัฐบาลก็ดี ขอทราบ
เพียงว่าเป็นตัวเลขปีไหนครับ เพราะว่าตัวสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว
เกิดขึ้นตามพระราชกฤษฎีกา ปี ๒๕๔๐ เพราะฉะนั้นอยากทราบว่าถ้าระบุได้นะครับ

เรื่องที่ ๒ ก็คือในหน้าถัดมาหน้า ๔ อันนี้อ้างอิงไชลด์วอตซ์ (Child Watch)
ซึ่งผมเห็นว่ามียู่อข้อมูลหนึ่ง -----

๑๘๒

สปท. ๗/๒๕๖๐

รัชนีพร ๙๓/๑

ซึ่งไม่น่าจะเป็นไปได้ คือใน (๙) บรรทัดที่ ๒ ของ (๙) ที่บอกว่า และพบเห็นการพกพาอาวุธ ในโรงเรียนร้อยละ ๓๕ คือดูสูงเกินไปอย่างกับเป็นโรงเรียนคาวบอย (Cowboy) ผมอ่านเต็ม ๆ ใน (๙) คือเด็กมัธยมศึกษาตอนต้นดื่มสุราร้อยละ ๑๖ เล่นการพนันร้อยละ ๑๔ พบเห็นการเสพยาในโรงเรียนร้อยละ ๒๐ สูงมาก ถ้าเด็ก ๑,๐๐๐ คน ก็คือ ๒๐๐ คนเห็นว่เสพยาเลย และพบเห็นการพกอาวุธในโรงเรียนร้อยละ ๓๕ ตรงนี้ผมคิดว่าลองไปเช็ก (Check) ดูหน่อยว่าไชลด์วอตช์ (Child Watch) ซึ่งอ้างอิงปี ๒๕๕๔ ไม่น่าจะเป็นไปได้ ไม่อย่างนั้นเดี๋ยวเราจะถูกอ้างอิงในนาม สปท. เมื่อส่งไปยังทางรัฐบาลและหน่วยงานเกี่ยวข้องก็ฝากกรมการช่วยกรรณาไปตรวจสอบแล้วก็ปรับปรุงมาด้วยนะครับ จบการพิจารณารายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาแล้วนะครับ ขอขอบคุณคณะกรรมการทุกท่านและผู้ชี้แจง ต่อไปเป็น

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องที่ค้างพิจารณา ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องที่เสนอใหม่ ซึ่งที่ประชุมเห็นชอบให้นำไปพิจารณาก่อนหน้านี้แล้ว

ระเบียบวาระที่ ๖ เรื่องอื่น ๆ

การหารือของสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ มีสมาชิกท่านใดมีความประสงค์จะขอหารือต่อที่ประชุมหรือไม่ครับ ถ้ามี ขอเชิญท่านสุรินทร์ จิรวินิชย์ ครับ

นายสุรินทร์ จิรวินิชย์ : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผมสุรินทร์ สมาชิก สปท. หมายเลข ๑๗๓ คือไม่ใช่เป็นเรื่องอื่น ๆ ครับ ต้องขอความเมตตาท่านประธานนิดหนึ่ง เรื่องที่ผ่านไปแล้วเมื่อเช้านี้เรื่องเศรษฐกิจอนาคต เศรษฐกิจชีวภาพขอประทานโทษจริง ๆ ผมพูดเร็วไป แล้วจะเกิดมีปัญหาในอนาคต เพราะเพื่อน ๆ สปท. สุภาพสตรีท่านประท้วงนอกเวทีมาว่าที่ผมกราบเรียนในที่ประชุมว่าเมื่อพูดถึงโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร ปราจีนบุรี บัดนี้ผมใช้ยาสระผมอัญชันของโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร จังหวัดปราจีนบุรี ผมเลยเลิกใช้ยาสระผม เดิมที่ผมอภิปรายคือลอรีเอะขอเปลี่ยนเป็นลอรีอัลของฝรั่งเศส เพราะคำว่า ลอรีเอะ มีปัญหา ต้องขอประทานโทษครับ ผมก็ไม่กล้าที่จะไปบอกกับเจ้าหน้าที่ให้เปลี่ยนทีหลังเพราะว่ารายงานเสียงจะออกไปอย่างนั้นจึงขอเปลี่ยนคำว่า ลอรีเอะ เป็น ลอรีอัลจากฝรั่งเศส ด้วยความเคารพครับ ขอเปลี่ยนนะครับ

๑๘๓

สปท. ๗/๒๕๖๐

รัชนีพร ๙๓/๒

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ชาวเลขเก้าใจบันทึก อย่าเป็นลอรี่เอะแล้วกัน เดี่ยวจะกลายเป็น มีฉายาใหม่ของท่านสุรินทร์ มีท่านสมาชิกจะหารือ เชิญท่านนิกร จ่านง ครับ

นายนิกร จ่านง : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ นิดเดียวครับ เป็นการรายงานของท่านสมาชิก คืออยากจะเรียนว่าเมื่อเข้านี้ผมได้รับเชิญจากทีมงาน ท่านประวิตร รองนายกรัฐมนตรี ก็มีการประชุมเกี่ยวกับเรื่องสงกรานต์แล้วได้เชิญไปที่จริงแล้วในนามประธานชมรมไทยปลอดภัย กระผมก็ไปในนาม สปท. พวกเรา ก็ได้ไปแจ้งว่า ในความเห็นของพวกเราผมยกเอาแผนปีใหม่ลงมาที่เราเคยเสนอไว้มาซ้ำในสงกรานต์ อยากจะเรียนว่าผมได้ยื่นหนังสือไว้ตั้งแต่วันที่ ๑๓ มีนาคม แล้วปรากฏว่าเป็น ๑ วาระ ในนั้นที่ท่านให้แถลงต่อที่ประชุมว่ามีอะไรบ้าง อย่างไร ก็ได้เสนอไป ได้แถลงไป แล้วก็ขอคุณรัฐบาลไปด้วยว่าเขาได้ทำไว้เยอะแล้วก็เป็นการทำล่วงหน้า ก็คิดว่าแผนที่เราเสนอไว้เป็น ช่วงปีใหม่ซึ่งจะเรียกว่าไม่เป็นไปตามนั้น ผมเชื่อว่าสงกรานต์ เพราะว่ากรรมาธิการวิสามัญ ของเรานี้เริ่มจากสงกรานต์ปีที่แล้วที่เสียชีวิต ๒๑ เพอร์เซ็นต์ เราฟอร์ม (Form) ตัวขึ้นมาแล้วเสนอ ผมเชื่อว่าสงกรานต์ปีนี้สิ่งที่เราทำไว้จะเกิดผลเป็นอย่างมากทีเดียว ก็อยากจะนำเรียนท่านสมาชิกทุกท่านว่าเป็นผลงานของ สปท. เราทั้งหมดนะครับ คิดว่า จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ก็เลยนำมาเรียนเพื่อทราบไว้กับทุก ๆ ท่านที่ได้ร่วมทำกันมา กราบขอบพระคุณครับ

๑๘๔

สปท. ๗/๒๕๖๐

กมณฑลเทศ ๙๔/๑

นายอลงกรณ์ พลบุตร (รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง) : ขอขอบคุณท่านนิกร จำนง ที่ทำงานร่วมกันอย่างเข้มแข็ง เห็นท่านวันชัยมาก็เลยเรียนให้ท่านทราบว่าเพื่อจะได้พบท่าน พลตำรวจเอก วรพงษ์ ชิวปรีชา ซึ่งเป็นประธานอนุกรรมการปฏิรูปกิจการตำรวจ ท่านได้ฟังการอภิปรายข้อมูลของท่านวันชัย ท่านจะรีบดำเนินการในเรื่องของตำรวจ ๑๘๑ แล้วก็ขอข้อมูลจากท่าน ช่วยกรุณาประสานทางท่านประธานอนุกรรมการปฏิรูปกิจการตำรวจเพื่อดำเนินการต่อไป วันนี้หมดระเบียบวาระการประชุมแล้วครับ ขอขอบคุณท่านสมาชิกที่มาร่วมประชุมอย่างเข้มแข็งนะครับ ผมขอปิดการประชุมครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๗.๑๗ นาฬิกา

บันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ในการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ครั้งที่ ๖/๒๕๖๐
วันจันทร์ที่ ๒๗ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๐

รายงานของคณะกรรมการธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน เรื่อง
การส่งเสริมการผลิตไฟฟ้าจากชีวมวลไม้โตเร็วเพื่อสร้างเศรษฐกิจฐานรากให้กับเกษตรกร
สร้างป่าและเสริมความมั่นคงด้านพลังงาน

ผลการตรวจสอบองค์ประชุม (โดยวิธีใช้เครื่องออกเสียงลงคะแนน)

มีสมาชิกฯ แสดงตนเพื่อตรวจสอบองค์ประชุม จำนวน ๑๕๐ คน

หมายเหตุ ปัจจุบันมีสมาชิกฯ ทั้งหมด จำนวน ๑๙๕ คน กึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกฯ
ทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ = ๙๘ คน

- เห็นชอบกับรายงานของคณะกรรมการฯ โดยให้คณะกรรมการนำความเห็น
และข้อเสนอแนะของสมาชิกฯ ไปปรับปรุงก่อนส่งรายงานไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการต่อไป

ผลการลงมติ ที่ประชุมลงมติ

เห็นชอบด้วยคะแนนเสียง	๑๐๕	เสียง
ไม่เห็นชอบด้วยคะแนนเสียง	๑๙	เสียง
งดออกเสียง	๒๖	เสียง
ไม่ลงคะแนนเสียง	ไม่มี	

๑.

(นายสรศักดิ์ เพียรเวช)

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่
เลขาธิการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

สำนักรายงานการประชุมและชวเลข

กลุ่มงานรายงานการประชุม

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๓๗๓, ๐ ๒๒๔๔ ๑๓๑๐

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๓๗๒

www.parliament.go.th

การประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ครั้งที่ ๗/๒๕๖๐

วันจันทร์ที่ ๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐

รายนามคณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา นายประสิทธิ์ อนันตวิรุฬห์ รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
นางนารีนารถ เหนียวรักษ์ ผู้อำนวยการสำนักgrayงาน
การประชุมและชวเลข

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

นางสติมา จันทร์ไพจิตร ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานชวเลข ๔
นางสาวกมลธำมาศ ทังสุฤดี ศิริสัมพันธ์ เจ้าหน้าที่งานชวเลขระดับอาวุโส

ผู้จัดรายงานการประชุม

นางเพทชาย เรือนเรือง นางกัลยานี สีอ่อน
นางสาวนิษา สิริจารุชัย นางสาววัชรีย์ อนุเอียร
นางสาวกุลนิษฐ์ พัฒนประเสริฐ นางสาวเบญจมาภรณ์ รงค์ทอง
นายณัฐวัฒน์ ศิระชัยพงศ์ นางสาวบุศยรินทร์ ตันติจารุโรจน์
นางสาวสุริตา แก้วนิล นางสาวกมลทิพย์ เอี่ยมจำรัส
นางจิรนุช มานะกอบการ นางสาวพัชรี ไซคำพา
นางสาวรัชนิพร มณีนิล นางสาวกมลธำมาศ ทังสุฤดี ศิริสัมพันธ์
นางสาวสายชล ไทยรวมมิตร นางดวงใจ มั่นคงดี

ผู้ควบคุมระบบสนับสนุนการจัดทำรายงานการประชุม

นางวันทนา วงษ์ชมพู นางสาววิชชุดา ธรรมรักษ์

กลุ่มงานชวเลข ๔

สำนักgrayงานการประชุมและชวเลข

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ภาคผนวก
 รายงานการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
 ครั้งที่ ๗/๒๕๖๐
 วันจันทร์ที่ ๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐
 โดยคณะกรรมการติดตามตรวจสอบรายงานการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
 ในคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

อักษรย่อ/คำย่อ	ความหมาย	แหล่งที่มา/อ้างอิง
ก.พ.	คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน	
ก.พ.ร.	คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ	
กทม.	กรุงเทพมหานคร	
กรธ.	คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ	
กสจ.	กองทุนสำรองเลี้ยงชีพสำหรับลูกจ้างประจำของส่วนราชการ	http://gpgef.or.th/
กรม.	คณะรัฐมนตรี	
คสช.	คณะรักษาความสงบแห่งชาติ	
ป.ย.ป.	คณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินตามกรอบการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง	
ปตท.	บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)	
ปปส.	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด	
ผอ.	ผู้อำนวยการ	
พ.ร.บ.	พระราชบัญญัติ	
พม.	กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	
มอ.	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	
วช.	สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ	
สกว.	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย	
สช.	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	
สธ.	กระทรวงสาธารณสุข	
สนช.	สภานิติบัญญัติแห่งชาติ	
สปช.	สภาปฏิรูปแห่งชาติ	
สปท.	สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	
สพฐ.	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	http://www.obec.go.th/
สรอ.	สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน)	

อักษรย่อ/คำย่อ	ความหมาย	แหล่งที่มา/อ้างอิง
สวทช.	สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ	
สวทน.	สำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ	
สวทช.	สถานนโยบายวิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ	http://www.nric.or.th
อบจ.	องค์การบริหารส่วนจังหวัด	
อบต.	องค์การบริหารส่วนตำบล	
อปท.	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	
อพ.สธ.	โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี	http://www.rspg.or.th
อสม.	อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน	
BEDO	สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน) (Biodiversity – Based Economy Development Office : BEDO)	http://www.oic.go.th
CCTV	โทรทัศน์วงจรปิด (Closed Circuit Television : CCTV) คือระบบการบันทึกภาพเคลื่อนไหวด้วยกล้องวงจรปิด ซึ่งเป็นระบบสำหรับการใช้เพื่อการรักษาความปลอดภัย หรือใช้เพื่อการสอดส่องดูแลเหตุการณ์หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ที่นอกเหนือจากการรักษาความปลอดภัย	วิกิพีเดีย สืบค้น ๕ พ.ค. ๒๕๖๐
CEO	ประธานบริหาร หรือประธานกรรมการบริหาร เป็นตำแหน่งสูงสุดในบริษัทหรือหน่วยงาน (Chief Executive Officer : CEO)	
CPI	ดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชัน (Corruption Perceptions Index : CPI)	
DNA	ดีเอ็นเอ หรือกรดดีออกซีไรโบ-นิวคลีอิก (Deoxyribonucleic acid) มีหน้าที่เป็นที่เก็บข้อมูลทางพันธุกรรมของสิ่งมีชีวิต	ราชบัณฑิตยสภา และ สวทช.
EF	การทำงานของสมองด้านการจัดการ (Executive Functions : EF) ซึ่งมีอิทธิพลต่อความสำเร็จในชีวิต โดยอาศัยกระบวนการทางปัญญา (cognitive process) ต่าง ๆ เช่น การยับยั้งความคิด การแก้ปัญหา การวางแผนเป้าหมาย การวางแผนการปฏิบัติ (goal-directed behavior) การจดจำ ความยืดหยุ่นทางปัญญา (cognitive flexibility) เป็นความสามารถในการควบคุมความคิดตนเอง เช่น มีรูปแบบความคิดที่หลากหลาย การคิดนอกกรอบ ความสามารถในการปรับเปลี่ยนความคิดและความสนใจตามสถานการณ์ รวมถึงการปฏิบัติตามคำสั่งที่ซับซ้อน	www.manarom.com (โรงพยาบาลนวมินทร์) สืบค้น ๕ พ.ค. ๒๕๖๐
EQ	ความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Quotient : EQ)	

อักษรย่อ/คำย่อ	ความหมาย	แหล่งที่มา/อ้างอิง
ERP	การวางแผนทรัพยากรทางธุรกิจขององค์กรโดยรวม เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์ได้อย่างสูงสุดของทรัพยากรทางธุรกิจขององค์กร (Enterprise Resource Planning : ERP)	http://www.mindphp.com
EU	สหภาพยุโรป (European Union : EU)	
EV	รถยนต์ขับเคลื่อนด้วยไฟฟ้า (Electric Vehicle : EV)	
FIT	สถาบันออกแบบอนาคตประเทศไทย (Future Innovative Thailand Institute : FIT)	http://www.fit.or.th
GDP	ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP)	
GI	สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indication) คือ การระบุแหล่งที่มาของสินค้าที่มีคุณภาพ ชื่อเสียง หรือลักษณะอื่นที่มีอยู่ของสินค้า ซึ่งมีส่วนสำคัญมาจากแหล่งกำเนิดทางภูมิศาสตร์ของสินค้านั้น	Web site : กรมทรัพย์สินทางปัญญา
GIS	ระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (Geographic Information System : GIS)	
GISTDA	สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) (Geo-Informatics and Space Technology Development Agency (Public Organization) : GISTDA)	
GMOs	Genetically Modified Organisms : GMOs คือ สิ่งมีชีวิตซึ่งไม่ว่าจะเป็นพืช หรือสัตว์ หรือแบคทีเรีย หรือจุลินทรีย์ ที่ถูกดัดแปลงพันธุกรรมจากกระบวนการทางพันธุวิศวกรรม (Genetic Engineering)	http://www.thaibiotech.info/what-is-gmos.php
GPS	ระบบกำหนดตำแหน่งบนโลก (Global Positioning System : GPS)	
ICT	กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Ministry of Information and Communication Technology : ICT)	ถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๕๙ ปัจจุบันเป็นกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (Ministry of Digital Economy and Society)
IQ	ความฉลาดทางสติปัญญา (Intelligence Quotient : IQ)	
IT	เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology : IT)	
ITU	สหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (International Telecommunication Union : ITU)	

อักษรย่อ/คำย่อ	ความหมาย	แหล่งที่มา/อ้างอิง
LD	โรคการเรียนรู้บกพร่อง (learning Disorder : LD)	http://med.mahidol.ac.th/ramamenta/generalknowledge/child/09042014-1907
MIT	สถาบันเทคโนโลยีแห่งแมสซาชูเซตส์ (Massachusetts Institute of Technology : MIT)	
OECD	องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organization for Economic Co-operation and Development : OECD)	
O-NET	การทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน จัดสอบให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ มัธยมศึกษาปีที่ ๓ มัธยมศึกษาปีที่ ๖ และนักเรียนเทียบเท่า โดยสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) หรือ สทศ. (Ordinary National Education Test : O-NET)	
PPPs	สัญญาร่วมลงทุนระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (Public Private Partnerships : PPPs) เป็นสัญญาร่วมลงทุนในการให้บริการสาธารณะ ทั้งในด้านพาณิชย์ เช่น การก่อสร้างทางด่วน ท่าเรือ และในด้านสังคม เช่น การก่อสร้างโรงพยาบาล โรงเรียน เป็นต้น ซึ่งภาคเอกชนจะเป็นผู้ลงทุนในการออกแบบก่อสร้าง บริหารและบำรุงรักษาโครงการ และภาครัฐจะนำทรัพย์สิน เช่น ที่ดิน เพื่อร่วมลงทุนกับภาคเอกชน หรือจ่ายค่าตอบแทนคืนให้กับเอกชนตามระยะเวลาสัญญา	Web site : สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ
RFID	(Radio Frequency Identification : RFID) คือ เทคโนโลยีหนึ่งที่ใช้ในการระบุสิ่งต่าง ๆ โดยอาศัยคลื่นวิทยุ	http://www.rfid.co.th/knowledge/75-what-is-rfid
SMEs	วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises : SMEs)	
Uber	แอปพลิเคชันสำหรับเรียกรถโดยสาร	
UCLA	มหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย ลอสแอนเจลิส (University of California, Los Angeles : UCLA)	
UNESCO	องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) (United Nations Educational Scientific and Cultural Organization : UNESCO)	
UNICEF	องค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (United Nations Children's Fund : UNICEF)	http://www.unicef.org
VAT	ภาษีมูลค่าเพิ่ม (Value add Tax : VAT)	Web site : กรมสรรพากร
WHO	องค์การอนามัยโลก (World Health Organization : WHO)	

รายงานการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

รายงานการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คณะกรรมาธิการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้ตรวจแล้ว เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐ และสภาได้มีมติรับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๗/๒๕๖๐ วันจันทร์ที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๐ ในคราวประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๒๐/๒๕๖๐ วันจันทร์ที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๐

จึงขอลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน ตามข้อบังคับสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๘

ข้อ ๓๔

ร้อยเอก

(ทินพันธุ์ นาคะตะ)

ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

สำนักรายงานการประชุมและชวเลข

กลุ่มงานรายงานการประชุม